

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DK

ÇAĞDAŞ ROMAN

David Mitchell

Hayalet Yazılar

DK

DOĞAN
KİTAP

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

David Mitchell

Hayalet Yazılar

"Okinawa'da metroya gaz bombası atan terörist, Tokyo'daki genç müzisyen, Hong Kong'daki kara para aklarıcısı avukat, Moğolistan'daki bedensiz, Çin'de yetmiş yıldır aynı çayhaneyi işleten kadın, Londra'daki hayalet yazar, Sen Petersburg'daki sanat eseri hirsızları, İrlanda'daki kuantum fizikçisi ve New York'taki radyo programcısı nasıl ve nerede birbirlerinin hayatının akışını değiştirir?..

David Mitchell'in ustaca kurgusunu, zekâ dolu espriler ve sürükleyici bir anlatımla zenginleştirdiği Hayalet Yazılar, muhteşem bir ilk roman."

"Mitchell romanında karmaşık sürprizler, sinsice örülü anlatımlar ve yaratıcı sesler kullanmış. Tam bir XXI. yüzyıl romanı."

The New York Times Book Review

"Hayalet Yazılar, muhteşem bir puzzle. Bir kez birleştirildi mi, hikâyenin ne kadar anlamlı olduğu ortaya çıkıyor..."

The New York Observer

Hayatımızın kontrolünü elimizde tuttuğumuzu düşünürüz, oysa kaderimiz çevremizdeki hayalet yazarlar tarafından çoktan yazılmış...

David Mitchell, 1969'da İngiltere'de Southport'ta doğdu. İngiliz ve Amerikan Dili Edebiyatı eğitimi gördü. Sicilya'da bir yıl yaşadından sonra sekiz yıl boyunca Hiroşima'da İngilizce öğretmenliği yaptı. 1999'da yayımlanan ilk romanı *Hayalet Yazılar* büyük ilgi gördü ve Mail on Sunday/John Llewellyn Ödülü'nü aldı. Ardından *Number9Dream* (2001) ve *Cloud Atlas* (2004) adlı romanları yayımlandı. 2003 yılında "En İyi Yirmi İngiliz Romancı"dan biri olarak gösterilen Mitchell, iki kez Booker Ödülü adayları arasında yer aldı.

ISBN 975-293-472-2

20 YTL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranney.org>

Hayalet Yazılar

HAYALET YAZILAR

Orijinal adı: *Ghostwritten*

© David Mitchell, 1999

Yazan: David Mitchell

İngilizce aslından çeviren: Ali Cevat Akkoyunlu

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ

1. baskı / mayıs 2006 / ISBN 975-293-472-2

Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Kitaba katkılarından dolayı **TEMPO** dergisine teşekkür ederiz.

Kapak ve kitap tasarımı: DPN Design

Baskı: Altan Matbaacılık / Yüzyıl Mahallesi

Matbaacılar Sitesi 222/A Bağcılar - İSTANBUL

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34212 Güneşli-İSTANBUL

Tel. (212) 449 60 06 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49

www.dogankitap.com.tr

Hayalet Yazılar

David Mitchell

Çeviren: Ali Cevat Akkoyunlu

1

Enseme üfleyen de kim ?

Arkama döndüm. Renkli cam kapılar tıslayarak kapandı. Işık parlaktı. Bomboş lobide yapma eğreltiotları, yukarı aşağı yavaşça sallanıyordu. Güneşin altında kalmış otoparkta ufacık bir hareket bile yoktu. Otoparkın ötesinde de bir sıra palmiye ve derin gökyüzü.

“Beyefendi ?”

Arkama döndüm. Resepsiyon görevlisi kalemini uzatmış, üniforması gibi düzgün tebessümüyle hâlâ bana bakıyordu. Kadının makyajının gizleyemediği derisindeki gözenekleri gördüm, fon müziğinin gizleyemediği sessizliği, sessizliğin gizleyemediği hareketliliği duydum.

“Kobayaşı. Biraz önce, havaalanından telefon etmiştim. Oda rezervasyonu için.” Avuçlarımda karıncalanmalar. Minik dikenler.

“Ah, tabii, Bay Kobayaşı...” Peki ya bana inanmazsa ? Otellere hep sahte adlarla kaydolmanın kirliliği. Düzüştirmek için, yabancılarla. “Buraya adınızı, adresinizi yazmanızı rica etsem, Efendim... bir de mesleğinizi ?”

Sargılı elimi gösterdim. “Üzgünüm, ama formu benim yerime sizin doldurmanız gerekecek.”

“Tabii... Geçmiş olsun, nasıl oldu bu ?”

“Kapıya sıkıştı.”

Kadıncağz yüzünü anlayışla buruşturdu ve formu kendine doğru çevirdi. “Mesleğiniz, Bay Kobayaşı ?”

“Yazılım mühendisiyim. Anlaştığım çeşitli şirketlere programlar yazıyorum.”

Kadın kaşlarını çattı. Söylediğim, elindeki forma uymuyordu. “Anladım, yani bir şirket adı falan yok...”

“İsterseniz, şimdi adına çalıştığım şirketin adını yazalım.” Koyay. Kardeşliğin teknoloji bölümü teyidini ayarlasın artık.

“Çok güzel, Bay Kobayaşi ... Okinava Garden Oteli’ne hoş geldiniz.”

“Teşekkür ederim.”

“Okinava’ya iş için mi geldiniz, turist olarak mı, Bay Kobayaşi?”

Tebessümündeki bir merak belirtisi miydi ? Yüzündeki bir kuşku mu ?

“Yarı iş, yarı turizm” diye yanıtladım alfa kontrol sesimle.

“Umarım burada rahat edersiniz. Buyurun anahtarınız, Efendim. Oda numaranız 307. Yardıma ihtiyacınız olursa, lütfen bizi aramakta tereddüt etmeyin.”

Sen ? Bana yardım ? “Teşekkür ederim.”

Kirlilik, kirlilik. Bu Okinavalılar hiç safkan Japon olmadılar. Ataları daha farklı, daha güçsüzdü. Dönüp asansöre doğru yürürken, içimden bir ses resepsiyondaki kadının yüzünü buruşturduğunu söylüyordu. Karşısındaki zekânın kalibresinden haberi olsa, böyle yapmazdı. Onun da zamanı gelecek, herkes gibi.

Dev otelde tek bir ruh bile kımlıdamıyordu. Sessiz koridorlar, öğlen vaktinde katakomplar kadar bomboş uzanıyordu.

Odamda hava yok. Alfa dalgalarına zarar verdiği için, Tapınak’ta klima yasak. Kardeşlerimle dayanışma içinde olduğumu göstermek amacıyla klimayı kapatıp pencereleri açtım. Perdeleri kapalı tutarım. Odaya kimin teleobjektif doğrultacağı bilinmez.

Dışarıya, güneşin gözüne baktım. Naha çirkin ve değersiz bir kent. Arkasında Pasifik’in mavi-yeşili olmasa, burası Tokyo’nun kollarından herhangi biri sanılabilirdi. Kırmızı-beyaz televizyon anteni hükûmetin bilinçaltına yönelik komuta frekanslarını yayıyor. Alışıldık büyük mağazalar penceresiz tapınaklar gibi yükselip, kirlenmiş şaşırtarak boyun eğmeye zorluyor. Mahalleler ve fabrikalar havaya ve su kaynaklarına zehir pompalıyor. Buzdolapları çerçöple dolu arsalarla terk edilmiş. Bunların kentleri bayagılık aşılarmış yerlere nasıl bu kadar benzetilebilir ! Yeni Dünya’nın güçlü bir süpürge gibi bu cerahatli kargaşayı bir kenara süpürdüğünü, dünyaya bekâretini geri verdiğini pekâlâ düşleyebiliyorum. Ondan sonra da, Kardeşlik bizlere layık, hayatta kalanların sonsuza dek seveceği bir şey yaratacak.

Temizlendim ve banyo aynasında yüzümü inceledim. Hayatta kalanlardan birisi de sensin, Quasar¹. Samuray mirasımı daha da

1. Çok uzakta olan ve çok kuvvetli radyo dalgaları gönderen gökcismi. (yay.n.)

belirginleştiren güçlü çizgiler. Kalkık kaşlar. Kartal burnu. Müjdecici Quasar. Muhterem Serendipity² adımı kehanet gibi koymuş. Benim görevim, imanlılar dünyasının kıyısında nabız gibi vurmaktı, karanlıkta yapayalnız. Bir koruma. Bir haberci.

Vantilatörün pervanesi vınladı. Vınlamanın ötesinde bir yerde, küçük bir kızın hıçkırıklarını duydum. Bu çarpık dünyada ne çok mutsuzluk. Tıraşa başladım.

Sabah erken uyandım, ilk birkaç dakika nerede olduğumu çıkaramadım. Düşümün yapbozları sağa sola saçıldı. O düşte liseden etüt öğretmenim Bay İkedada vardı, bir de en azgın zorbalardan iki ya da üç tanesi. Biyolojik babam da görünmüştü. Zorbalanın, sınıftakileri ölüymüşüm gibi davranmaya zorladıkları o günü hatırlıyorum. Öğleden sonraya kalmadan, haber bütün okula yayılmıştı. Beni görmediklerini söylüyorlardı. Konuştuğumda da sanki beni duymuyormuş gibi davrandılar. Bay İkedada olanları duydu ve toplumun genç dimağlara göz kulak olmakla görevlendirdiği biri olarak, ne yaptı dersiniz? Pezevenk, son etüt saatinde benim için cenaze töreni düzenledi. Hatta tütsü bile yaktı, ilahiler söyledi, ne gerekiyorsa yaptırdı.

Muhterem Serendipity hayatımı aydınlatana kadar, savunmasızdım. Vazgeçmeleri için onlara bağırıp çağırdım ağladım, ama kimse beni görmüyordu. Ölüydüm.

Uyanır uyanmaz bir rahatsızlık hissettim, kamuşımın dikildiğini gördüm. Gereğinden çok gama ışını paraziti. Aletim inene kadar Muhterem Serendipity'nin resminin altında meditasyon yaptım.

Kirlenmişlerin istediği cenaze töreniyse, Muhterem Serendipity ayağa kalkıp krallığını istemedenden önce, Beyaz Geceler boyunca, istemedikleri kadar cenaze töreni olacak. Yas tutanın olmadığı cenaze törenleri.

Kentin anacaddesi Kokusai Dori'de yürüdüm, peşime düşen varsa, onu atlatmak için aynı yolu geri dönüp, yan sokaklara saptım. Yazık ki alfa potansiyelim henüz görünmezliği gerçekleştirecek kadar güçlü olmadığından takipçileri eski yöntemlerle atlatmak zorundayım. Peşimden kimsenin gelmediğinden emin olunca bir oyun merkezine dalıp, oradaki bir telefon kulübesinde bir numarayla çevirdim. Umumi telefon kulübelerinin dinlenmesi daha zor.

“Kardeşim, ben Quasar. Beni lütfen Savunma Bakanı'na bağla.”

“Tabii, kardeşim. Bakan seni bekliyordu. İzin ver de, seni son

görevindeki başarından dolayı kutlayayım.”

İki dakika kadar beklemede kaldım. Savunma Bakanı, Muhterem Serendipity’nin gözdelelerinden. Muhterem Serendipity’nin çağrısını işitmeden önce yargıdı. Doğuştan önder. “Ah, Quasar. Harika. Sağlığın iyi mi?”

“Muhterem Serendipity’nin emrinde, Bakanım. Sağlığım hep iyi oldu. Alerjilerini atlattım ve dokuz ay var ki...”

“Seninle gurur duyuyoruz. Muhterem Serendipity imanının derinliğinden çok etkilendi. *Çok* etkilendi. Şimdi inzivasında hayat kaynağın üzerine meditasyon yapıyor. Sadece senin hayat kaynağını güçlendirip zenginleştirmek için.”

“Bakanım, lütfen en derin şükranlarımı iletin.”

“Memnuniyetle. Bunu hak ettin. Bu, kirlenmiş kalabalığa karşı verilen bir savaş ve bu savaşta cesaret örnekleri görmezden gelinemez, ödölsüz kalamaz. Şimdi. Ailenden ne kadar süre daha ayrı kalacağını merak ediyor olmalısın. Kabine yedi günün yeterli olacağını düşünüyor.”

“Anlıyorum, Bakanım.” Yere kadar eğildim.

“Televizyon haberlerini gördün mü?”

“Kirlenmiş devletin yalanlarından kaçınıyorum, Bakanım. *Hangi yılan, oynatıcısının çağrısına isteyerek uyar ki ?* Tapınağın uzağında olmama rağmen, Muhterem Serendipity’nin talimatı yüreğimde kazılı duruyor. Eşekarlarının kovanını epeyce çomakladık, sanırım.”

“Gerçekten de öyle. Terörizmden söz edip, ağızlarındaki pis köpükleri göstermeye başladılar bile. Zavallı hayvanlar neredeyse acınacak durumdalar –neredeyse. Muhterem Serendipity’nin tahmin ettiği gibi, asıl gözden kaçırdıkları nokta *başlarına* gelenlerin nedeninin *günahları* olduğu. Gururlan Quasar, seçilmiş adalet dağıtıcılarından birisin! Otuz Dokuzuncu Kutsal Vahiy: *Kişinin kendi fedakârlığından gurur duyması günah değil, kendine saygıdır.* Sen yine de fazla göze batmamaya bak. Bulunduğun ortama karış. Biraz etrafı gez. Masraf ödeneğin yetecektir, değil mi?”

“Sayman olağanüstü cömert davrandı, zaten benim ihtiyaçlarım da basit.”

“Çok iyi. Yedi gün sonra bizi yine ara. Kardeşlik sevgili biraderimizin eve dönüşünü dört gözle bekliyor.”

Gün ortası temizliği ve meditasyon için otele döndüm. Bir iki kraker, yosun bisküvisi ve kaju fıstığı yedim, odamın yanındaki makineden aldığım yeşil çayı içtim. Yemekten sonra otelden çı-

karken, resepsiyondaki kirlenmiş görevliden bir harita aldım ve gezmek için turistik bir yer seçtim.

Japon Deniz Komuta Merkezi, Naha'nın kuzeyine doğru, şehre hâkim bir tepedeki bakımsız bir parkın içindeydi. Savaş sırasında öylesine iyi gizlenmişti ki, Okinava'yı ele geçiren Amerikalı işgalciler komuta merkezini üç hafta sonra bir rastlantı sonucunda buldular. Amerikalılar pek zeki bir ırk değil. En belirgin olanı bile gözden kaçınıyorlar. On yıl önce, büyükelçilikleri, Muhterem Serendipity'ye oturma izni vermeyi reddetme cüretini bile göstermişti. Tabii şimdi Muhterem Serendipity uzayaltı dönüşüm yöntemlerini kullanarak istediği yere gidip geliyor. Hiçbir güçlükle karşılaşmadan Beyaz Saray'ı bile birkaç kez ziyaret etti.

Bilet alıp basamakları indim. Loş serinlik hoşuma gitti. Bir yerlerde bir boruda sızıntı yapıyordu. Amerikalı işgalcileri bekleyen bir sürpriz daha vardı. Onurlu bir ölümle gitmek için birlikteki dört bin kişinin tamamı hayatına kıymıştı. İşgalden yirmi gün önce.

Onur. Kirlenmişlerin ilahlarla dolu, köpüklü dünyası onurdan ne anlar? Tünellerden geçerken, parmaklarımın ucuyla duvarları okşadım. Askerlerin kalelerini kazmak için el bombalarıyla, kazmalarıyla duvarda açtıkları yara izlerini okşarken o askerlerle akrabalık hissettim. Tapınak'ta hissettiğim akrabalığın eşini. Güçlendirilmiş alfa katsayımıyla, onlardan kalan hayat kaynağı kalıntılarını topluyordum. Zaman kavramını yitirene dek tünellerde dolaştım.

Bu soyluluk anıtından ayrılırken, bir otobüs dolusu turist sökün etti. Onlara, fotoğraf makinelerine, patates cipsi paketlerine, salak Kansai ifadelerine, bir karasinekten de düşük alfa kapasitesine sahip kolsuz bacaksız akıllarına baktım ve elimde temizlik sıvısından bir şişecik daha olmamasına üzüldüm; olsaydı, şişeyi peşlerinden merdivenlere atar ve kapıyı üstlerine kilitlerdim. Böylece bunlar da, tıpkı Tokyo'nun parayla körleşmişlerinin temizlendiği gibi arınarlardı. Böylesi bir temizlik onlarca yıl önce, daha yetmiş iki saat önce benim de yapmaya hazır olduğum gibi, inançları için ölen genç askerlerin ruhlarını sakinleştirirdi. Bu kahramanlar savaştan sonra topraklarımızı yağmalayan kukla hükûmetlerin ihanetine uğradılar. Disney ve McDonald's pazarına dönüşen toplumun *hepimize* ihaneti gibi. Bütün bu fedakârlıklar, ne için? Amerika Birleşik Devletleri'ne batırılamaz bir uçak gemisi yapmak için.

Ama elimde hiç şişe kalmadığından bu kirlenmiş, geveze, pisletici, boyuna üreyen, saygısız salaklara dayanmak zorundaydım.

Onlar yüzünden, kelimenin tam anlamıyla soluk almakta zorlanıyordum.

Palmiye ağaçlarının altından, tepeden aşağıya indim.

2

Sol elin ayasında bir alfa alıcı nokta vardır. Muhterem Serendipity beni ilk kez huzuruna kabul ettiğinde, sol elimi açtı ve işaretparmağını bu alıcı noktaya usulca bastırdı. Sanki zevk veren elektrik akımının tuhaf vızıltısını hissettim; sonraları konsantrasyon gücümün dört katına çıktığını fark ettim.

Üç buçuk yıl önceki o çok değerli gün yağmur yağıyordu. Bulutlar Fuji Dağı'ndan aşağılara inmeye başlamıştı, Tapınağın çevresindeki engebeli tarlalarda doğu rüzgârı esiyordu. O günden on iki hafta önce Kardeşliğe Hoş Geldin Programı'na yazılmış ve daha o sabah Kardeşlik Saymanlığı'ndan bir bakan yardımcısıyla bazı işleri halletmiştim. Maddecilik hapisanesinden kurtulmamı sağlayacak kâğıtlar imzalamıştım. Artık evim ve içindekiler, birikimlerim, emeklilik hesabım, golf üyeliğim ve arabam Kardeşliğe aitti. Kendimi hiç düşünemeyeceğim kadar özgür hissediyordum. Tahmin edileceği gibi, ailem –kirlenmiş, biyolojik ailem, kan bağlarım– anlayamadı. Bütün hayatım boyunca her başarıyı ve başarısızlığı santim santim ölçmeye alışmışlarken, şimdi elimi kolumu bağlayan kuralları koparıp atıyordum. Annemden aldığım son mektupta, babamın beni vasiyetinden çıkardığı yazılıydı. Oysa, Muhterem Serendipity'nin 71'inci Kutsal Vahiy'de belirttiği gibi, *Lanetlilerin öfkesi, kutsal dağı kemirmeye çalışan sıçan kadar etkisizdir*.

Beni zaten hiç sevmemişlerdi. Televizyonda görmeseler, dünyanın varlığından bile haberdar olmayacakları muhakkaktı.

Muhterem Serendipity, yanında Güvenlik Bakanı'yla birlikte merdivenlerden indi. Büroya yaklaştıkça, ışık beyazlaştı. Önce sandaletli ayakları ile kızıl cüppelerini gördüm, sonra da sevgili biçimi görünür oldu. Kim olduğumu, neler yaptığımı telepatiyle bilerek, bana bakıp gülümsedi. “Ben Guru'yum.” Ve kutsal yakut yüzüğünü diz çökerek öpmeme izin verdi. Manyetik kutbu hisseden bir pusula gibi, ondan yayılan alfa dalgalarını duyabiliyordum.

“Efendi” dedim. “Eve geldim.”

Muhterem Serendipity'nin konuşması pürüzsüz ve harikaydı. kelimeler ta gözlerinden geldi. “Kendini kirlenmişlerin tımarhanesin-

den kurtardın. Küçük kardeş. Bugün, yeni bir aileye sahiptin. Eski kan bağı aileni aştın ve yeni ruh ailene katıldın. Bugünden itibaren on bin biraderin ve hemşiren olacak. Dünyanın sonu geldiğinde, aile milyonlara ulaşacak. Ve tüm ülkelere kök salarak gelişecek, gelişecek, gelişecek. Yabancı ülkelere verimli topraklar buluyoruz. Dıştaki dünya içteki dünya olana kadar, ailemiz büyüyecek. Bu, kaçınılmaz, geleceğin gerçeği. Kehanet değil. Sınırsız ve ıstıraplı dünyamızın en yeni çocuğu, kendini nasıl hissediyorsun?”

“Talihli, Muhterem Serendipity. Daha yirmilerimde olmama rağmen, gerçek pınarımdan içebilecek kadar talihli.”

“Benim küçük kardeşim, seni buraya getirenin talih olmadığını ikimiz de biliyoruz. Seni bize sevgi getirdi.” Sonra beni öptü, ben de ebedî hayatın ağzını öptüm. “Kim bilir” dedi Efendim, “eğer alfanı kendi kendine yükseltmeye Eğitim Bakanı’nın anlattığı hızla devam edersen, gelecekte çok özel bir görev alabilirsin...” Yüreğim daha da havalara uçtu. Benden bahsetmişler! Daha toy bir çırakken, benden bahsetmişler!

Kafe barlarda, dükkânlarda ve bürolarda ve okullarda, alışveriş merkezinin dev ekranında, tavşan kafesine benzeyen her apartman dairesinde, insanlar temizlik haberlerini izledi. Odamı temizlemeye gelen hizmetçi, bir an bile susmadan olanlardan bahsetti. Saçmalamasına izin verdim. Ne düşündüğümü sordu. Sadece Nagoyalı basit bir bilgisayar sistemleri mühendisi olduğumu, bu işlerden hiç anlamadığımı söyledim. Onun gözünde, kayıtsızlık yerli değildi: Nefreti dışa vurmak şarttı. Kuşku çekmemek için, biraz rol yapmalıydım. Kadın Kardeşlik’ten söz etti. Geçmişteki uyarılarımıza rağmen, anlaşılan ülkenin iğrenç medyasının cüzamlı parmakları bize uzatılmış.

Tam ikinci vakti biraz daha şampuan ve sabun almak için yine dışarı çıktım. Resepsiyondaki kadın gözlerini televizyon ekranına dikmiş, sırtı lobiye dönük oturuyordu. Televizyon kirli yalanlar yayınlar ve insanın alfa korteksine zarar verir. Buna rağmen, birkaç dakikanın benim için bir şey fark ettirmeyeceğini düşünüp, kadınla birlikte izledim. Yirmi biri temizlenmiş, yüzlercesi yarı temizlenmiş. Kirlenmişlerin devletine kuşkuya yer bırakmayacak kadar açık bir uyarı.

“Böyle bir şeyin Japonya’da olmasına inanamıyorum” dedi resepsiyondaki kadın. “Amerika’da, tamam. Ama burada?”

“Uzmanlardan” oluşan bir panel “zulmü” tartışıyordu. Uzmanların içinde on dokuz yaşında bir pop yıldızı ile Tokyo Üniversitesi

si'nden bir sosyoloji profesörü de vardı. Japonlar neden sadece pop yıldızları ile profesörleri dinler? Aynı görüntüleri durmadan tekrarladılar, temizlenmemişlerden bir kalabalığın metro istasyonundan koşarak çıkmasını, mendillerini ağızlarına tutarak kusmalarını, gözlerini ovuşturmalarını gösterdiler. Muhterem Serendipity'nin 32'nci Kutsal Vahiy'de belirttiği gibi, *Eğer gözlerin seni rahatsız ediyorsa, çıkar onları*. Arınmanın özgürleştirdiği yerde yatan temizlenmişlerin görüntüleri. Bilgisizliklerinin ortasında hıçkırıp ağlaşan kan bağı aileleri. Başbakana, içlerindeki en büyük salağa kameraların dönmesi ve berikinin "bu canavarlığı yapanlar adalet önüne çıkarılmadıkça rahat etmeyeceğini" söylemesi.

Bu ikiyüzlülük insanın gözünü körleştirmiyor mu? Gerçek canavarlığın, insanın kendi hayat kaynağı ile birliğinin sistematik katli olduğunu göremiyorlar mı? Kardeşliğin yaptığı çağımızın gerçek canavarına karşı basit bir karşı saldırının ötesine gitmiyor ki. Evrimin kaderimize kazanmayı yazdığı uzun bir savaşta ilk çatışma.

Ve insanlar neden bunun boşluğunu göremiyorlar? İçine düştüğü lağım çukurunun farkına varmaktan bile âciz, rüşvete bulanmış, insanı sırtından hançerleyen, masa altlarında gezinen hamamböceği kılıklı başka bir siyasetçi daha: Böylesi kirlenmiş aşağılıklar Muhterem Serendipity'yi bir şey yapmaya zorlamayı nasıl düşünebilir? İsteddiği zaman görünmez olabilen, suyun altında nefes alabilen tanrısal varlığını, bu uçan yogi *boddhisattva*'yı?³ O'nu ve O'nun Hizmetkârlarını "adalet" önüne çıkarmayı nasıl düşünebilir? *Biz* gezici adalet bakanlarıyız! Tamam, kendimi telepati ya da telekinesis yoluyla korumak için gerekli alfa katsayısına henüz sahip değilim, ama temizliğin yapıldığı yerden yüzlerce kilometre uzaktayım. Kimsenin aklına beni burada aramak gelmeyecek.

Serin lobiden dışarıya süzüldüm.

Bütün hafta boyunca fazla göze batmamaya çalıştım, ama görünmemenin de dikkat çekebileceğini düşündüm. Katılmam gereken iş toplantıları uydurdum ve pazartesi cumaya kadar her sabah tam 8.30'da nazik bir "Günaydın"la resepsiyon görevlisinin önünden geçtim. Zaman sürünerek geçti. Naha'nın öteki küçük kentlerden pek farkı yok. Bu adaların kanını emen askerî üslerden gelen Amerikalılar, çoğu kolunda bizden bir dişile, birkaç kıvrım kumaştan başka bir şey giymemiş Japon dişileriyle ana-

3. Buddhalık mertebesine ulaşabilen fakat başkalarının ıstırabına karşı duyduğu merhamet nedeniyle bu mertebeden vazgeçen kimse. (6n)
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

caddelerde volta atıp duruyorlar. Okinava'nın erkekleri yabancıları taklit ediyor. Büyük mağazalarda dolaştım, sonu gelmez talep ve satın alma zincirlerinin arasında gezindim. Ayaklarım sızlayana kadar yürüdüm. Rafları akıl çöplüğü dergilerin ağırlığıyla bel vermiş loş kafelerde oturdum. Kendilerine ait olmayanı alıp satan işadamlarına kulak misafiri oldum. Yürümeye devam ettim. Sıradan salaklar, Muhterem Serendipity içindeki gözleri açmadan önce, bir zamanlar benim de yaptığım gibi *pachinko*⁴ makinelerinin sarsıntılı boşluğuna bakıyorlardı. Anakaradan gelen turistler hatıra eşyası satan dükkânları geziyor, kimsenin gerçekten istemeyeceği ıvır zıvırlardan kutular dolusu alıyorlardı. Ruhsatları olmadığı halde, kaldırımlarda saat ya da ucuz incik boncuk satan, her zamanki yabancılar. Zehirlenmiş çocukların okuldan sonra toplandığı, gözlerini günahkâr *cyborg*'ların, hayaletlerin ve zombilerin dövuştüğü ekranlardan ayıramadıkları oyun salonlarından geçtim. Hemen her yerdeki dükkânların eşi... Burger King, Benetton, Nike... Bana kalırsa, dünyanın her yerinde anacaddeler birbirine benziyor. Ev kadınlarının döşeklerini havalandırmak için dışarı çıkardığı, aynı yılı altmış kez yaşadıkları arka sokaklardan geçtim. Dönen tezgâhının üzerine eğilmiş, yüzü çiçekbozuğu bir çömlekçiye seyrettim. Ağzındaki sigarayı çıkarmadan öksüren, ölmek üzere bir adam, merdivenin son basamağına oturup, bir çocuğun bisikletini onardı. Ağzında tek dişi kalmamış bir kadın, ailenin kutsal kutusunun altındaki vazoya taze çiçekler koydu. Bir öğleden sonra, eski Ryuku sarayına gittim. Avluda içecek makineleri ve anahtarlık ve kamera filminden başka bir şey satmayan, Kutsal Kılıç Ustası adında bir dükkân vardı. Yüksek surların üstü Tokyo'dan gelen okul çocuklarıyla kımıl kımıldı. Erkekler uzun saçları, delik kulakları ve alınmış kaşlarıyla kızlara benziyorlar. Kızlar cep telefonlarıyla konuşup, şebek maymunları gibi gülüyorlar. Onlardan nefret et, dünyadan nefret etmek zorunda kalırsın, Quasar.

Pekâlâ, Quasar. Öyleyse dünyadan nefret edelim.

Naha'daki tek sakın yer, limandı. Gemileri, adalıları, turistleri, ve görkemli yük gemilerini seyrettim. Denizden hep hoşlanmışımdır. Biyolojik amcam beni Yokohama'da limana götürürdü. Gemilerin hangi limandan geldiğine ve ait oldukları ülkeye bakmak için, yanıma bir cep atlası alırdık.

Tabii, bir ömür önceydi bu. Gerçek babam beni eve çağırma-
dan önce.

Bir gün, öğlen temizliğimden sonra alfa transından çıkarken örümcek biçiminde donmuş bir gölge gördüm. Tuvalet atıp sifonu çekmek üzereyken, bana bir alfa mesajı iletti. Tabîi ya! Muhterem Serendipity benimle konuşmak için bu örümceği kullanıyordu. Guru'nun şeytanî bir mizah anlayışı vardı.

"Cesaret, Quasar, seçilmişim. Cesaret ve kuvvet. Bu senin kaderin."

Örümceğin önünde diz çöktüm. "Beni unutmayacağını biliyordum, Tanrım" diye cevap verdim ve örümceğin vücudumun üzerinde gezinmesine ses çıkarmadım. Sonra onu küçük bir cam kavanoza koydum. Küçük biraderimi beslemek amacıyla, sinek yakalayabilmek için yapışkan kâğıt almaya karar verdim. İkimiz de Muhterem Serendipity'nin habercisiydik.

Kıyamet günü kültü hakkında spekülasyonlar gırla gidiyor. Beni nasıl rahatsız ediyor! Kardeşlik hayat için var, kıyamet için değil. Kardeşlik "kült" falan değil. Kültler insanı esir eder. Kardeşlik özgürleştirir. Kült önderleri, sahnenin gerisinde orospulardan haremeleri ve Rolls-Royce filoları olan, yılan dilli dolandırıcılarıdır. Guru'nun yakın çevresindeki hayata bir göz atma ayrıcalığına eriştim –görünürde tek bir kız bile yoktu! Muhterem Serendipity cinselliğin yapışkan ağından arınmış. Eşi sadece ona çocuk doğurması için seçilmiş. Guru'nun mütevazı ihtiyaçlarını Kabin üyelerinin ve ayrıcalıklı müritlerin en küçük oğulları yerine getiriyor. Efendi kutsamaya karar verdiğinde hemen *zazen* alfa oturuşuna geçebilmeleri için, bu talihlilerin üzerinde meditasyon peştamalından başka bir şey yok. Ve bütün Tapınak'ta sadece üç Cadillac var– Muhterem Serendipity, kirlenmişlere sahip olan materyalizm iblislerini ne zaman def edeceğini ve dışarıdaki dünyanın çamuruna girerken bu madde tutkusunu ne zaman bir Troya atı gibi kullanacağını iyi biliyor.

Kardeşliğin üzerindeki kuşkuları uzaklaştırmak için, Muhterem Serendipity bazı gazetecilerin Tapmağa girmelerine ve alfa zenginleştirmesi sırasında biraderler ile hemşireleri filme almalarına izin verdi. Kimyasal tesislerimiz de denetlendi. Bilimler Bakanı gübre ürettiğimizi açıkladı. "Etyemez insanlar olarak" diye şaka da yaptı, "Kardeşliğin çok sayıda hıyar yetiştirmesi gerekiyor!" Biraderlerim ile hemşirelerimi tanıdım. Ekran görüntüleri aracılığıyla biraderleri Quasar'a telepatik cesaret mesajları ilettiler. Yüksek sesle güldüm. Kirlenmiş televizyon sırtlanları Kardeşliğin bana mesaj iletmek için onları nasıl kullandığından haber-

siz, Kardeşliği suçlu göstermeye çalışıyordu! Güvenlik Bakanı, kendisiyle söyleşi yapılmasına izin verdi. Parlak bir konuşmayla, Kardeşliğin temizlikle herhangi bir ilişkisi olmadığını anlattı. *İn-san, kurnazlıkta iblisleri alt edebilmesi için*, diye öğretir Muhterem Serendipity 13. Vahyinde, *Cehennem'in Efendisi kadar kurnaz olmalıdır*.

Asıl rahatsız edici olan, kör kirlenmişlerle yapılan televizyon söyleşileriydi. Dönmelerle. Kardeşliğin sevgisine girmek için yolları açık olan, ama reddedip yeniden Tapınağın dışındaki dünyaya dönenlerle. Muhterem Serendipity sonsuz bağışlayıcılığıyla, Kardeşliğe kara çalmamak koşuluyla bu solucanların yaşamalarına izin veriyor; tabii eğer buna “yaşamak” denebilirse. Eğer bu kurallı unuttur ve basına Tapmak hakkında yalanlar uydururlarsa, Güvenlik Bakanı'nun onları ve ailelerini temizlemek için yetkisi var.

Kör kirlenmişlerin yüzleri televizyon ekranlarında dijital yöntemle tanınmaz hale getirilmiş olsa da, hiçbir görüntü sahtekârlığı benim alfa katsayımına sahip bir zekâyı kandıramaz. Biri, benimle aynı Hoş Geldin Programı sonunda Kardeşliğe katılan Mayumi Aoi adlı kızdı. Muhterem Serendipity'ye büyük bağlılık göstermesine rağmen, programın başlamasından sekiz hafta sonra bir sabah, uyandığımızda gittiğini gördük. Hepimiz polis casusu olduğundan kuşkulanmıştık. Tapmak hakkında attığı yalanları duyunca, televizyonu kapatıp, bir daha hiç izlememeye karar verdim.

İlk konuşmamızdan bir hafta sonra, Tapmağa telefon ettim. Karşımda tanımadığım bir ses vardı.

“Günaydın. Ben Quasar.”

“Ah, Quasar. Enformasyon Bakanı bu sabah çok meşgul. Ben onun yardımcısıyım. Telefonunu bekliyorduk. İsterinin nasıl yükseldiğini gördün mü?”

“Gerçekten de öyle, Efendim.”

“Evet. Yaptığın temizlik operasyonu neredeyse *aşırı* başarılı olmuş gibi görünüyor. Muhterem Serendipity, beni sana iki hafta daha fazla göze batmamamı söylemekle görevlendirdi.”

“Muhterem Serendipity'nin her buyruğuna uyarım.”

“Ayrıca, daha uzak bir yere gitmen emredildi. Sadece önlem olarak. Kirlenmiş polis içindeki kardeşlerimiz seninle ilgili ayrıntıların dağıtılmaya başlandığını söylüyor. Onun için gizlilik içinde ve kurnazca hareket etmeliyiz. Resmî olarak gaz saldırısıyla en ufak bir ilgimiz olduğunu reddediyoruz. Bu da bize Kardeşliği yeni birader ve hemşirelerle güçlendirmek için daha fazla zaman

kazandıracak. Aynı taktik geçen yıl Nagano Vilayeti'ndeki temizlik denemesinde de işimize yaramıştı. Bu bok sineklerini yanlış yola sürüklemek çok kolay!"

"Gerçekten de öyle, Efendim."

"Eğer tutuklanırsan, saldırı için bütün sorumluluğu üstlenecek, delilik nedeniyle Kardeşlik'ten kovulmandan sonra kendi iradenle harekete geçtiğini anlatacaksın. Sonra da Muhterem Serendipity bir telefonla seni nezaretten çıkaracak."

"Tabî, Efendim. Muhterem Serendipity'nin her buyruğuna uyacağım."

"Kardeşlik için büyük bir değersin, Quasar. Başka sorun var mı?"

"Sadece büyük temizliğin ikinci aşaması başladı mı, merak ediyordum, Efendim? Muhterem Serendipity'nin öğretisinin ulusal müfredata dahil edilmesini sağlamak için uçan yogilerimiz parlamento binasına gönderildi mi? Eğer fazla beklersek, o zaman kirlenmişler..."

"Quasar, kendine gel! Kardeşliğe dış politika danışmanlığının sorumluluk alanına girdiğini de nereden çıkardın?"

"Hatamı anlıyorum, Efendim. Beni bağışlayın, Efendim. Yalvarıyorum."

"Muhterem Serendipity'nin sevgili oğlu, çoktan bağışlandın bile! Kuşkusuz aileden bu kadar uzakta, yalnızlık çekiyorsundur!"

"Evet, Efendim. Ama haber yayınları aracılığıyla biraderlerimin ve hemşirelerimin alfa dalgası mesajlarını aldım. Ve sürgündeki meditasyon sırasında da, Muhterem Serendipity kulağıma teselli edici sözler fısıldıyor."

"Harika. İki hafta daha yeterli olacaktır, Quasar. Eğer paran azalırsa, her zamanki şifreyi kullanarak Kardeşliğin Gizli Servisi'ni arayabilirsin. Onun dışında, sessizliğini koru."

"Bir şey daha var, Efendim. Dönek Mayumi Aoi..."

"Enformasyon Bakanı not etti bile. *Kör kirlenmişlerin lağımları sonsuza dek mühürlenecek*. Güvenlik Bakanı, şimdiki soruşturma eski hızını kaybettiğinde harekete geçecek. Belki de geçmişte fazla hoşgörülü davrandık. Şimdi artık savaştayız."

İkindinin yakıcı sıcağında limana yürüdüm ve bir tezgâhtan vapur tarifeleri topladım. Haritamı çıkarıp açtım. Haritaları her zaman kitaplara tercih ederdim. Haritalar insana cevap vermez. Hiçbir haritayı kaldırıp atmayın. Adalar gök mavisi denizde inparatorluk zümürütleri gibi selam verdi. Adı Kumecima olanını seçtim. Batıya doğru yarım günlük yolda, ama bir ziyaretçinin dikkat çe-

keceği kadar küçük değil. Her gün sabah yediye çeyrek kala kalan tek bir sefer vardı. Ertesi günkü vapur için bilet aldım.

Günün geri kalanını rıhtımda oturarak geçirdim. Çevremdeki kayıp ruhların kalabalığına aldırmadan, Muhterem Serendipity'nin bütün Kutsal Vahiylarını tekrarlardım.

Sonunda kızıl güneş yavaş yavaş battı. Havanın karardığını fark etmemişim. Yürüyerek otele döndüm ve resepsiyon görevlisine işimin bittiğini, ertesi sabah erkenden Osaka'ya döneceğimi söyledim.

Tokyo'daki metro vagonu sığır treni gibi tıkaş tıkaştı. Ete ve kumaşa sarılı organlarla. Sessiz ve terli. Salağın biri şişeleri zamanundan önce kırarak diye korkuyordum. Bilimler Bakanımız her paketin nasıl kullanılacağını açıkça anlatmıştı. Şişenin mührünü koparıp, üç ayrı düğmeye aynı zamanda bastığımda, bobinler şişeleri parçalamadan önce güvenli bir yere ulaşmak için tam bir dakikam olacak, dünyanın büyük temizliği ondan sonra başlayacaktı.

Paketi bagaj rafına koyup, kararlaştırılan dakikanın gelmesini bekledim. Alfa telepatim üzerinde yoğunlaştım ve Tokyo'nun çeşitli metro istasyonlarındaki temizlikdaşlarıma cesaret mesajları gönderdim.

Çevremdeki insanları inceledim. İlk temizlenecek olan sayın kirlenmişler. Aptal. Üzgün. Yorgun. Akıllı çürümüş. Bitmek tükenmek bilmez bir yalanlar, acılar ve cehalet girdabındaki katırlar. Birkaç santim ötemde, kafasında yün bir takke, annesinin sırtına bağlanmış bir bebek vardı. Uyuyordu, ağzından salyası damlıyordu ve bebelere özgü bataklığımsı bir koku yayıyordu. Takkesine işlenmiş pembe Minnie Mouse'a bakıp, kız olduğunu çıkardım. Issız "manolya" evlerindeki bunaklıktan ve tekerlekli sandalyeden başka bir beklentileri olmayan emekliler. Akılları hırsa ve zorbalığa şartlandırılmış, denildiğine göre güçlerinin doruğunda genç maaşlılar.

Bütün o ayaktakımının hayatı ve ölümü benim elimdeydi! Ne diyebilirlerdi ki? Beni kararımdan nasıl vazgeçirebilirlerdi? Böceğimsi yaşamlarını nasıl haklı göstereceklerdi? Nereden başlayarak? Bir iribaş, Tanrı'ya nasıl hitap eder?

Vagon sarsıldı, sallandı, ışıklar bir an için kahverengiye döndü. *Yeterince değil.*

Muhterem Serendipity'nin o sabahki sözlerini hatırladım. "Kuyrukluyıldızı gördüm, gündelik aklın en uzak yörüngesinin de çok ötesinde gördüm. Yeni Dünya yaklaşıyor. Haşaratın yargılanacağı gün geliyor. Ufak bir yardımla, onları yaşadıkları bu sefaletten kurtarıyoruz. Oğullar, siz Kutsal'ın seçilmiş temsilcilerisiniz."

İstasyona girerkenki o son birkaç saniyede Muhterem Serendipity beni geleceğin görüntüleriyle güçlendirdi. Üç kısa yıl içinde, Muhterem Serendipity Kudüs'e girecek. Aynı yıl, Mekke önünde eğilecek, Papa ve Dalay Lama din değiştirmek isteyecek. Rusya ve Amerika'nın başkanları Muhterem Serendipity'nin himayesini dilenecek.

Sonra, o yılın temmuz ayında, dünyanın bütün rasathaneleri kuyruklu yıldızı görecektir. Neptün'ü az farkla ıskalayıp Dünya'ya yaklaşırken, Ay'ı karanlıkta bırakacak, öğle göğünde bile dünya-daki havaalanlarının, sıradağların ve kentlerin üzerinde parılayacak. Kirlenmişler bu son yeniliği karşılamak için evlerinden fırlayacaklar. Ve bu da sonları olacak! Dünya kuyruklu yıldızdan yayınlan mikrodalgalara boğulacak ve sadece alfa katsayısı yüksek olanlar kendilerini bu mikrodalgalardan koruyabilecek. Kirlenmişler kusarak, gözleri oyularak, kemiklerinin üzerinde kızaran etlerinin kokusunda boğularak ölecekler. Hayatta kalanlar Cennet'in yapımına başlayacak. Muhterem Serendipity Kutsal Yüceliğini açıklayacak. Vücudunun kozasından çıkan bir kelebekle.

Elimi delikli spor çantasının içine sokup, mührü koparıyorum. Zaman ayarlayıcısını hareket geçirmek için düğmeleri çevirmem ve üç saniye boyunca basılı tutmam gerekiyor. Bir. İki. Üç. Yeni Dünya geliyor. Tarih tıkrıyor. Çantanın fermuarım kapatıp, ayaklarının dibine bırakıyor ve kimseye belli etmeden topuğumla koltuğun altına itiyorum. Kompartıman öylesine kalabalık ki, zombilerden hiçbirinin ruhu duymuyor.

Muhterem Serendipity'nin iradesi.

Metro istasyona giriyor ve...

Yerdeki kapaktan sesler duyuyorum, ama durup kelimeleri dinlemeye cesaret edemedim, cesaret edemedim.

Eğer sesler kelimelere dönerse –şimdi değil, henüz değil. Asla. Yoksa, nerede biter?

Yürüyen merdivenlere akan nehre katıldım ve oradan uzaklaştım. Omzumun gerisinde, metro treni dumanlı karanlığına doğru hızlandı.

3

Avuçlarımın içi karıncalanıp terliyor. Bir martı pencerenin pervazında cakayla gezinip içeri baktı. Acımasız bir yüzü vardı.

“Ya adınız, Efendim?” Hanı işleten yaşlı kadın bir tapınak ilahı

yüzüyle sırttı. Neden sırtıyordu ? Beni sinirlendirmek için mi ? Ağzında sararmış dişlerden çok boşluk vardı.

“Adım Tokunaga. Buntaro Tokunaga.”

“Tokunaga... çok güzel bir ad. Bir krallık havası var.”

“Bunu hiç düşünmemiştim.”

“Peki ne iş yapıyorsunuz Bay Tokunaga ?”

Sorular ve sorular. Kirlenmişler hiç usanmaz mı ?

“Basit bir ücretliyim. Çalıştığım şirket pek öyle ünlü değil. Tokyo’nun kenar mahallelerindeki küçük bir bilgisayar firmasında bölüm başkanım.”

“Tokyo ? Öyle mi ? Anakaraya hiç gitmedim. Tokyo’dan bir sürü tatilci gelir. Ama şimdiki gibi sezon dışında değil. Siz de görüyorsunuz ya, neredeyse boşuz. Ben sadece yılda bir kez, torunlarımı görmek için büyük adaya gidiyorum. On dört torunum var. Tabii, büyük ada derken Okinava’yı kastediyorum, yoksa anakara Japonya’yı değil. Oraya gitmeyi aklımdan bile geçirmem !”

“Sahi mi ?”

“Herkes Tokyo’nun çok büyük olduğunu söylüyor. Naha’dan bile büyümüş. Bölüm başkanı, ha ? Anneniz ve babanız sizinle gurur duyuyor olmalı ! Harika bir şey. Bu lanet formları doldurmanızı isteyeceğim. Bana kalsa, aldırman, ama kızım böyle istiyor. Anlaşılan ruhsat ve vergilerle ilgiliymiş. Tam bir baş ağrısı. Yine de. Kumecima’da bizimle ne kadar kalacaksınız, Bay Tokunaga ?”

“İki hafta kalmak niyetindeyim.”

“Öyle mi ? İyi ya, burada yapacak yeterince şey bulursunuz umarım. Biliyorsunuz, adamız pek büyük değil. Balık tutabilirsiniz. Sörf yapabilirsiniz, tüplü ya da tüpsüz dalabilirsiniz... ama bunların dışında, burada hayat çok sakindir. Çok ağır. Anladığım kadarıyla, Tokyo gibi değil. Karnız sizi özlemeyecek mi ?”

“Hayır.” Susturmanın zamanı geldi. “Doğrusunu söylemek gerekirse, buraya yas iznine geldim. Eşimi geçen ay kaybettim. Kanserden.”

Yaşlı cadalozun yüzü uzadı, eliyle ağzını kapattı. Sesi fısıltıyla çıktı. “Aman Tanrım. Öyle mi ? Aman Tanrım. Bir de bana bakın, üzerime vazife olmayan işlere burnumu sokuyorum. Kızım duysa, çok utanırdı. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum...” Bağışlanmak için vızıldamayı sürdürdü, nefesi karides koktuğundan, bu daha da fazla rahatsızlık vericiydi.

“Üzülmeyin. Öldüğünde, sonunda ağrıdan kurtulmuştu. Acımasız bir kurtuluştur ama, kurtuluştur işte. Onun için, lütfen rahatsız olmayın. Yine de biraz yorgunum. Bana odamı gösterebilir misiniz ?”

“Evet, tabii... İşte terlikleriniz, bir de banyoyu göstereyim... Burası yemek odası. Bu taraftan gelin, zavallı, zavallı adam... Aman Tanrım, nelerden geçtiniz kim bilir... Ama doğru adaya geldiniz işte. Kumecima yaraları iyileştirmek için harika bir yerdir. Hep öyle düşündüm...”

Akşam temizliğimden sonra, hiçbir alfa yoğunlaşmasının dağıtamayacağı bir yorgunluk hissettim. Güçsüzlüğüme lanetler okuyarak yatağa girdim ve neredeyse dipsiz bir uykuya daldım.

Dipte bir tünel vardı. Rayları ve servis borularıyla ıssız bir metro tüneli. Görevim tünelde devriye gezmek ve orayı içinde yaşayan kötülerden korumaktı. Yüksek rütbeli bir subay yanıma yaklaştı. “Burada ne arıyorsun?” diye sordu.

“Emirlere uyuyorum, Efendim.”

“Hangi emirler?”

“Bu tünelde devriye gezmek, Efendim.”

Dişlerinin arasından tısladı. “Tapınağın her zamanki beceriksizliklerinden biri daha. Burada, aşağıda, yeni bir tehdit var. Kötülerin seni yok etmeleri için, varlığından haberdar olmaları gerek. Eğer anonimliğini sürdürürsen, her şey iyi olur. Şimdi, görevli. Bana adını ver.”

“Quasar, Efendim.”

“Ya önceki hayattaki adın? *Gerçek* adın?”

“Tanaka. Keisuke Tanaka.”

“Alfa katsayın kaç, Keisuke Tanaka?”

“16,9.”

“Doğum yerin?”

Birden, kendi ayağımla tuzığa düştüğümü fark ediyorum! Kötü, benim üstümün kılığına girmiş, beni yok edebilmek için sorularını peş peşe sıralıyor. Kendini savunmak için yapabileceğim tek şey, oyununu anladığımı belli etmemek. Ben hâlâ bocalarken, tünelden yeni biri, bir kadın, bize doğru yürüyor. Elinde bir viyola kutusu ile çiçekler var ve onu daha önce bir yerlerde gördüğümü hatırlıyorum. Temizlenmemiş günlerimden birisi. Üstüm kılığına girmiş olan kötü, kadına dönüyor ve aynı kurnazlığa baştan başlıyor. “Kötülerden haberin yok mu? Buraya gelmene kim izin verdi? Bana adını, adresini, mesleğini söyle –derhal!”

Kadını kurtarmak istiyorum. Bir planım olmadığı için, koluna yapışıyorum ve koşuyoruz. Hava akımlarından da hızlı.

“Neden koşuyoruz?”

Tepenin üzerinde, tahta bir direğin toprağa batışını izleyen yabancı bir kadın.

“Özür dilerim ! Açıklama yapmaya fırsat bulamadım ! O, gerçek bir subay değildi. Kılık değiştirmişti. Bu tünellerde yaşayan kötüydü, o.”

“Yanılıyor olmalısın !”

“Ya ? Peki, *sen* nereden biliyorsun ?”

Koşarken, parmaklarımız birbirine dolanıyor. İlk kez yüzüne bakıyorum. Yandan bakınca, gülümsüyor, şakaların bu en ürkütücüsünü anlamamı bekliyor. Şimdi kötünün *gerçek* yüzüne bakıyorum.

Ertesi sabah, adayı dolaşmak için erkenden yola düştüm. Deniz sütlü turkuvaz rengindeydi. Kum beyaz, sıcak ve yumuşaktı. Daha önce hiç görmediğim kuşlar ve somon pembesi kelebekler gördüm. Sahilde yürüyen iki âşık ile husky cinsi bir köpek gördüm. Çocuk durmadan kızın kulağına bir şeyler fısıldıyor, beriki de durmadan gülüyordu. Köpek çomağı atmalarını istiyordu, ancak bunun için önce çomağı onlara geri vermesi gerektiğini fark edemeyecek kadar aptaldı. Yanımdan geçerlerken, parmaklarında nikâh yüzüğü olduğunu gördüm. Öğle yemeği için, leş gibi bir dükkândan iki pirinç köftesi ile bir kutu soğuk çay aldım. Bir mezarın üzerine oturmuş yerken, en son ne zaman bir yere ait olduğumu düşündüm. Tapınağın dışında, demek istiyorum. Eski bir kâfuru ağacının ve bir keçi bağlanmış bir tarlanın yanından geçtim. Tarlada çalışanların radyolarından çıkan teneke sesine benzeyen pop müziği yola taşıyordu. Adamlar geniş kenarlı, örgü şapkalarının altında terliyorlardı. Ara yollarda otomobiller paslanıyor, radyatörlerden otlar çıkıyordu. Issız bir burunda bir deniz feneri vardı. Fenere doğru yürüdüm. Kapısına asma kilit takılmıştı.

Bir şekerkanışı yetiştiricisi arabasını yolun kenarına çekip, beni götürmeyi önerdi. Ayaklarım yürümekten şiştiği için, kabul ettim. Lehçesi öylesine ağırdı ki, söylemek istediklerini bile zar zor anlayabiliyordum. Önce, havadan konuşmakla başladı, anlatırken de hep doğru sesleri çıkardı. Ardından, benden bahsetmeye başladı. Hangi handa kaldığımı, ne kadar kalacağımı, sahte adımları, işimi biliyordu. Ölen eşim için taziyelerini bile bildirdi. Her “bilgisayar” dediğinde, kelimeyi ters çevrilmiş virgüllerin arasına sıkıştırıyordu.

Hana döndüğümde, dedikodu dükkânı kepenklerini açmıştı bile. Tezgâhın üzerinde televizyon sessizce göz kırıp parılıyordu. Kahve masasında dumanları tüten beş fincan yeşil çay. Masanın çevresindeki alçak koltuklarda balıkçı olduğunu tahmin ettiğim bir erkek, işçi tulumu giymiş, erkek gibi oturan bir kadın, ince dudaklı ince bir kadın ve bir kaşından üzümlü salkımı gibi dev bir si-

ğil sarkan bir adam oturuyordu.

Hanı işleten yaşlı kadının kabul günü olduğu açıktı. “Olay günü televizyonda gördüklerimi hâlâ hatırlıyorum. Tökezleyerek dışarı çıkmaya çalışan o zavallı, zavallı insanlar, mendillerini ağızlarına tutmuş... Tam bir kâbus! Hoş geldiniz, Bay Tokunaga. Saldırı sırasında Tokyo’da mıydınız?”

“Hayır. İş için Yokohama’ya gitmiştim.”

Kuşkulanıp kuşkulanmadıklarını anlamak için zihinlerini taramdım. Güvendedim.

Balıkçı olanı bir sigara yaktı. “Sonraki gün nasıldı acaba?”

“Herhalde bir sürü insanı hazırlıksız yakaladı.”

Tulumkadın başını sallayıp kollarını kavuşturdu. “Yine de, o çılgın güruhu için sonun başlangıcı gibi görünüyor.”

“Ne demek istediniz?” Sesimin düzgün çıkmasına çalışarak.

Balıkçı şaşırmuş göründü. “Duymadınız mı? Polis inlerini basmış. Zamanı da gelmişti hani. Kardeşliğin varlıklarını dondurdu. Sözde Savunma Bakanlarını eski üyelerini öldürmekle suçluyorlar ve gazla ilgili olarak beş kişi tutuklandı. O beş kişiden ikisi nezarethanede kendini asmış. Bıraktıkları intihar notları da yeni bir tur tutuklamaya yetecek kanıtlar içeriyormuş. Gazeteme bakmak ister misiniz?”

Yalan sayfalarını karıştırmak istemedim. “Hayır, bu kadar yeter. İyi de, ya Guruları?” *Orman yangınında dallar yanabilir, ama yeni gelişim saf yüreklerden doğar.*

“Kimleri?” Siğil, lastiğimsi burnunu mıncıkladı. İçimden dizimi ensesine bastırmak ve keskin bir makasla o korkunçluğu kesip atmak geliyordu.

“Kardeşliğin Önderi.”

“Ha, şu solucan! Her zamanki ödleliğiyle, saklanıyor tabii!” Siğil kendi sesindeki nefretten soluksuz kaldı! Meleklerin aşıldığı bu dünya nasıl da mide bulandırıcı bir hayvanat bahçesine dönüşmüştü. “O dediğiniz, gerçek bir iblis. Cehennemden çıkma bir iblis.”

“Yürüyen bir şeytan, o! Buyurun, Bay Tokunaga.” Yaşlı kadın bana bir fincan yeşil çay uzattı. Düşünmek için odama kaçmalıydım, ama daha fazla haber duymak istedim. “Yanına gelen zavallı ahmakları yoluyor. Sonra onlara babalarıymış gibi davranıp, kirli işlerini yapmalarını buyuruyor, çarpık düşlerini gerçekleştirmeye çalışıyor, bittiğinde de sonuçlarından kaçıyor.”

Bilgisizlikleri soluğumu kesiyordu! Bu solucanların anlamasını bir sağlayabilseydim!

“Anlayışımın ötesinde” dedi Tulumkadın. “Böyle şeyler nasıl yapılır, anlayamıyorum. Sadece o yok, öyle değil mi? O Kardeşlik’te iyi ailelerden, ünlü üniversitelerden gelen parlak insanlar vardı. Polisler, bilimadamları, öğretmenler, avukatlar. Saygın insanlar. Bu alfa Kardeşlik masalına nasıl inanırlar ve nasıl katil olmayı kabullenirler? Dünyada bu kadar mı kötülük var?”

“Beyin yıkama” dedi Siğil, herkesi göstererek. “Beyin yıkama.”

İnce kadın, fincanının çevresine dolanmış ejderhayı inceledi. “Katil olmayı özellikle seçmediler. Onlar kendi öz kimliklerinden feragat etmek istiyorlardı.” Kadını sevmedim. Sesi sanki kendinden çıkmıyor, yakındaki bir odadan geliyor gibiydi.

“Ne demek istediğini tam anlayamadım” dedi Tulumkadın.

“Toplum” dedi ince kadın bu kelimeyi söyleyiş biçiminden, onun öğretmen olduğunu çıkardım. “Toplum bir *dış* feragattir. Bazı özgürlüklerimizden feragat eder, karşılığında uygarlığa ulaşırsınız. Açlıktan, haydut elinden ya da koleradan ölmekten korunmuş oluruz. Adil bir alışveriş. Doğduğumuz gün, eğitim sistemimizin bizim adımıza imzaladığı bir anlaşma. Oysa her birimizin içinde, bu anlaşmaya ne derecede uyacağımızı kararlaştıran bir *iç* kimlik var. Bu iç kimlik, bizim kendi sorumluluğumuzdur. Korkarım Kardeşlik içindeki genç erkek ve kadınların çoğu iç sorumluluklarını, istediği gibi kullanması için Gurularına devretti. Ve bu da” gazeteyi işaret etti, “onun bu sorumluluklarla ne yaptığını gösteriyor.”

“Oldukça kesin görüşleriniz var gibi” dedim.

İnce kadın gözlerini benimkilere dikti. Ben de onunkilere. Tapınak’ta hemşirelerimize tevazu öğretilir.

“Ama neden?” Balıkçı piposunu yaktı ve yanaklarını şişirip boşalttı. “Müritleri neden iradelerini ona teslim etsinler ki?”

İnce kadın konuşurken bana bakmayı sürdürdü. “Bunu onlara sormalısın. Belki de sorunun birden çok cevabı vardır. Bazıları kendilerini alçaltmaktan ve kölelikten keyif alır. Kimileri de korkak ve yalnızdır. Bazıları baskı altındakilerin dostluğunu özler. Bazıları da küçük havuzdaki büyük balık olmayı yeğler. Kimileri sihir peşindedir. Kimileri başarının her şeyi getireceğini söyleyen anne babalarından, öğretmenlerinden intikam almak ister. Böyleleri gerçekleşerek asla lekelenmeyecek daha parlak mitoslar arar. Birinin iradesini devretmesi, inananlar için ödenecek küçük bir bedeldir. Yeni Dünya’da iradeye ihtiyaçları olmayacak.”

Bunu daha fazla dinleyemeyecektim. “Belki de bu konuda gereğinden fazla okuyorsunuz. Bunları, onu çok sevdikleri için yapmış olamazlar mı?” Çayımı bir yudumda bitirdim. Dilimi yaktı ve

fazlasıyla acıydı. “Şimdi artık anahtarını alabilir miyim?”

Yaşlı kadın anahtarını dalgınca uzattı. “Bu kadar yürüyüşten sonra, bitkin olmalısınız. Yeğenimin karısı sizi fenerin oralarda görmüş!”

Adadaki sırlar anakaradakilerden saklansa da, adalılardan asla gizlenemez.

Yatağıma uzanıp ağladım.

Kendilerini katleden biraderlerim, hemşirelerim! Temizlikdaşlarımdan hangisi düşmüştü bu son engelde ve neden? Bizler kahrlandı! Kirli dünyanın sonundan sadece birkaç ay beride! Oysa cennet onlar için öylesine yakındı ki! Bir de, Savunma Bakanının yakalanmaya izin vermesi de beni fazlasıyla şaşırtmıştı. Moleküllerinin yerini değiştirecek ve duvarlardan geçip gidecek kadar yüksek bir alfa katsayısı varken.

Kavanozdaki örümcek ölmüştü. Neden? Neden, neden, neden?

Akşam temizlenmemden sonra, bu balıkçı köyünde gezindim. Tiz çığlıklı çocuklar anlaşılmaz bir oyun oynuyorlardı. Gençler sokak köşelerinde, en moda kıyafetlerle takılıyor, kuşkusuz dergilerde gördükleri Tokyolu yaşlılarını taklit ediyorlardı. Süpermarketin dışında, durup dedikoduya dalmış anneler. Onlara dönüp, *Dünya yakında sona erecek*, diye bağırarak isterdim. *Hepiniz Beyaz Gecelerde yanacaksınız!* Bir bardan teneke yankılı, yapış yapış bir Okinava müziği taşıyordu... Ve sokağın sonunda dağlara, denize ve geceye ulaştım.

Çakıl taşı kaplı sahil boyunca yürüdüm. Plastik şamandıralar. Kadın beli gibi sivriltilmiş bir deniz cevizi. Çalı çırpıyla birlikte karaya vurmuş atıklar. Tenekeler, şişeler, lastik eldivenler, deterjan kutuları. Bir daha hiç yüzmeyecek, pul pul soyulan bir teknenin altından homurtular ve iniltiler duydum. Uzakta, bir gölge ateş yaktı.

Muhterem Serendipity çatlayan dalgalarla ve sürüklenen çakıllarla bana sesleniyor. Telepati mümkünken, neden telefon etmeli? Muhterem Serendipity bana, güvenilir temizlikçisi Quasar'ın en önemli rolü oynayacağını söyledi. 143. Kutsal Vahiy'de bildirildiği gibi, Baskı Günleri başlamıştı. Efendim bana Beyaz Geceler boyunca inananlara çobanlık edeceğimi söyledi. Ve kuyruklu yıldız Yeni Dünya'yı başlattığında, Muhterem Serendipity'nin sağ kolu olacağım, O'nun adına adalet ve bilgelik dağıtacağım. Muhterem Serendipity'ye, O'nun için ölmeye hazır olduğum cevabını verdim. O'nu bir oğlun babasını sevdiği gibi sevdiğimi ve O'nu bir babanın oğlu-

nu koruduğu gibi koruyacağımı söyledim. Muhterem Serendipity yüzlerce kilometre öteden gülümsedi. Kuyruklu yıldız Noel zamanı burada olacak. Yeni Dünya artık çok uzak değil. İnsanlığın Kardeşliği daha saf bir adada bir araya gelecek ve hayatta kalanlar bana “Peder Quasar” diyecekler. Zorbalık olmayacak. Kurban gitmek de. Bencil, küçük hesapçı ve inançsız kirlenmişlerin hepsi cehaletlerinin yağında kavrulacak. Papaya, kaju fıstığı ve mango yiyecek, geleneksel aletlerin ve güzel çömlüklerin nasıl yapıldığını öğreneceğiz. Muhterem Serendipity eşlerimizi alfa katsayılarımıza göre seçecek, bizlere gelişmiş alfa teknikleri öğretecek. Böylelikle gezegenler arasında yolculuk yapıp, öteki yıldızları ziyaret edeceğiz.

Dizlerimin üzerine çöktüm ve beni yüreklendirdiği için Efendime şükranlarımı sundum. Ay açık körfezin üzerinden yükseldi ve aynı yıldızlar teker teker belirmeye başladı.

Annesinin sırtına bağlanmış yün şapkalı kız bebek gözlerini açtı. Benim gözlerimdi. Bedeninden ayrılmış bir ses aynı koralı tekrar tekrar söyledi. Ve gözlerimde yansıyan, onun yüzüydü. Ne yapacağımı biliyordu. Ve yapmamamı söyledi. Ama bu kızın kaderinde nasıl olsa ölmek var, Quasar, kuyruklu yıldız geldiğinde ölecek! Kirlenmişlerin dünyasındaki ıstırabını kısalttın! Masumların Yeni Dünya Kardeşliğine yeniden doğacaklarına hiç kuşku yok! Kendini arındır ve imanını pekiştir, derinden ve çabuk!

Radyolu çalar saat sabahın bir buçuğunu gösteriyordu. Duvarlarda kötü karaoke çınıyor. Terli çarşaflarımın mengenesinde, tamamen uyanıktım. Baş ağrısı parmaklarını şakaklarıma sapladı. Bağırsaklarımı gama parazitleriyle vurdu. Tuvalet sürüklen dim. Bokum siyah ham petrol bulamacı gibiydi. Durmadan ince öğretmeni ve onu yerine oturtmak için ne söylemem gerektiğini düşündüm. Gözlerim yıpranmış muşambadaki labirentte gezindi. Cildimin dayanabileceği kadar sıcak suyla duş aldım.

Kardeşliğe giriş törenimden beri ilk kez, ıssız lobideki makineden sigara aldım. Odama dönerken, birini yaktım. Bir süre uyanık olacaktım.

4

Avuçlarımın içi lekelenmeye başladı. Günde sekiz ya da dokuz kere temizleniyorum, ama cildimde bir sorun var. Her sabah tele-

vizyon izlemeye başladım. Kardeşliği dağıtmak ve bütün üyelerini yasadışı ilan etmek için çalışmalar devam ediyor. Adım söylendi ve Kardeşlik arşivlerinden yağmalanan fotoğrafım da gösterildi. Talihim varnuş ki, fotoğraf kafamın kazındığı bir dönemde ve başımda alfa enerji jeneratörü varken çekilmiş, bu nedenle hiç bana benzemiyor. Tokyo temizlikçileri içinde, yakalanmaktan kurtulan son kişiyim. Biyolojik annem ile biyolojik babamın köpek gibi uluyan bir muhabir sürüsü tarafından kovalanıp, biyolojik kız kardeşimin arabasına sığınmalarını izledim. Bütün sahne flaşlarla aydınlatılıyordu. Muhterem Serendipity yakalanmış ve katliam buyruğu vermeye karışmakla, sahtekârlık, adam kaçırma ve Kategori I sinir gazı bulundurmamakla suçlanıyordu. Haberler hep aynı klibi, Muhterem Serendipity'nin kirlenmişlerin polisleri tarafından bir arabaya tıklıp, kanını içmek için haykıran kalabalığın arasından geçirilişini gösteriyordu. Aynı sahneleri tekrar tekrar gösterdiler, arka planda iç karartıcı bir müzik eşliğinde, aptallara O'nun Darth Vader gibi kötü olduğunu, korkulması ve nefret edilmesi gerektiğini anlatmaya çalıştılar. Kabinenin öteki üyeleri de tutuklandı. Birbirlerini gammazlamak için yapmadıklarını bırakmıyorlar, böylelikle ölüm cezasının hayat boyu hapse çevrileceğini umuyorlar. Benim adımla da Eğitim Bakanı ifşa etti. Muhterem Serendipity'nin karısı bile Efendimizi suçlarken, gaz üretimi konusunda hiçbir şey bilmediğini söyledi. Temizlik konusunda bu kadar hevesli olan o kadın! Bir televizyon istasyonu da Muhterem Serendipity'nin oğullarının yatılı okuduğu Beverly Hills'teki okulun filmi çekmeleri için çakallarını Los Angeles'a gönderdi.

Limandan Tapınağı aradım.

“Adınızı, işinizi ve şu anda nerede bulunduğunuzu söyleyin” dedi soğuk bir ses. Aynasız olmalı. Sineğinki kadar alfa katsayısıyla bile, adamın polis olduğunu bir kilometreden anlayabilirdiniz. Telefonu kapadım.

Ama bu kötü. Japonya'dan kaçmalıyım. Pasaportum Kardeşliğin Dışişleri Bakanlığı'nın elinde, bu yüzden Rus veya Koreli kardeşlerimizden yardım istemek imkânsız görünüyor. Param da azalıyor. Tabii kendime ait param yok: Üyeliğe kabul törenimden sonra son yenime kadar bütün paramı Kardeşliğin hesaplarına aktarmıştım. Biyolojik ailem beni reddetti, onun için ihbar ederdiler. Bu beni hiç üzmiyor. Beyaz Geceler geldiğinde, ektiklerini biçecekler. Benim gerçek ailem Kardeşlik.

Başvuracağım bir yer kalmıştı. Kardeşliğin Gizli Servisi. Medyada onların tutuklanmasıyla ilgili hiç haber yoktu, belki onlar da

zamanında yeraltına girmeyi başarmışlardı. Gizli numarayı arayıp, şifreli mesajımı ilettim: “*Köpeğin beslenmesi gerekiyor.*”

Tapınak’taki temizlenme eğitimi saatlerinde söylenenleri yaparak, hiçbir şey söylemeden hatta kaldım. Öteki uçtaki Gizli Servis görevlisi nereden aradığımı belirlemeye yetecek kadar zaman geçince, telefonu kapattı. Yardım yoldaydı artık. Elinde gıcır gıcır on bin yenlik banknot dolu bir cüzdan, bir kurtarıcı gönderecekler. Adam alfa imzama arayacak, sonra da adadaki gezintilerimden birinde, yalnız olduğum ya da palmiyelerin gölgesinde uykuya daldığım bir sırada beni bulacak. Ben uyandığımda orada olacak; kim bilir, belki de Buddha ya da Cebrail gibi ışıdayarak.

Kumecima’nın sefil ve zinası yoğun bir hapisshaneden farkı yok. Hele insan bu kaya parçasının bir zamanlar Ryuku İmparatorluğu ile Çin arasındaki ana ticaret noktası olduğunu düşünürse. Baharat, köle, mercan, fildişi ve ipek yüklü tekneler. Kılıçlar, hindistancevizi, kendir. Erkeklerin bağınırları hareketli limanı doldurmuş olmalı; yaşlı kadınlar ellerinde terazileri, meyve ve kurutulmuş balık yığınlarıyla pazar meydanında diz çökmüşlerdir. İtaatkâr memeli kızlar gölgeli pencerelerden, çiçek kutularının üzerinden eğilmiş, söz verip, mırıldanıyorlar...

Bütün bunlar artık yok. Uzun zamandır yok. Okinava, kıvrımlı ufuklarının çok ötesindeki efendilerinin itip kaktığı, sefil bir mülk bahanesi oldu. Kimse kabul etmeye yanaşmasa da, adalar kurumaya başladı. Gençler anakaraya taşınmıyorlar. Taban fiyatlar ve destekler olmasa, tarım çoktan çökerdi. Anakaradaki barış meraklıları Amerikalı tecavüzcü askerleri adalardan attığı gün, ekonomi yavaşlayacak, duracak ve çökecek. Balıkların hepsi de fabrika gemileri tarafından avlanıyor. Yollar hiçbir yere varmıyor. İnşaat projeleri başlamış ama, beton lekeleriyle, çakıl taşı yığınlarıyla ve uzun ve dikenli çalılıklarla sonuçlanmış. Böyle bir yer Muhterem Serendipity’nin Misyonu için ne uygun olurdu! İçimden insanları uyandırmak, onlara Beyaz Geceleri ve Yeni Dünya’yı anlatmak geçiyor, ama dikkatleri üzerime çekme tehlikesini göze alamıyorum. Son savunma hattım, herkese benzemenden geçiyor. O da tükenince, kendimi korumak için elimde alfa potansiyelimden başka bir şey kalmayacak.

Adanın favorili polisi dün benimle sohbet etti. Tüpsüz dalış malzemeleri satan dükkânın önünden geçerken, o eğilmiş, ayak-kabıllarını bağlıyordu.

“Tatiliniz nasıl geçiyor, Bay Tokunaga?”

“Çok dinlendirici, Memur Bey. Teşekkürler.”

“Eşinizin ölümüne üzüldüm. Sizin için korkunç bir darbe olmalı.”

“Çok nazıksınız, Memur Bey.” Yanımdan ayrılmaya zorlamak için alfa baskı yeteneğime yoğunlaşmaya çalıştım.

“Demek yarın gidiyorsunuz, Bay Tokunaga? Handaki Bayan Mori iki hafta kalacağınızı söylemişti.”

“Aslında tatilimi birkaç gün uzatmayı düşünüyordum.”

“Doğru mu bu? Şirketiniz yokluğunuzu hissetmeyecek mi?”

“Aslına bakarsanız, yeni bir bilgisayar sistemi üzerinde çalışıyorum. Bunu burada da en az Tokyo'daymışım gibi yapabilirim. Doğrusunu isterseniz, sessizlik ve huzur insanı ilhama daha kolay yöneltiyor.”

Polis memuru başını düşünceli düşünceli salladı. “Düşünüyordum da... Ortaokuldaki gençler bir süre önce bir bilgisayar kulübü kurdular. Baldızım okulun müdürü. Bayan Oe. Eğer yanılmıyorsam, Bayan Mori'nin otelinde onunla karşılaştınız. Düşünüyorum da... Bayan Oe sizden zaman alıcı bir şey istemeyi düşünmeyecek kadar naziktir, biliyorum, ama...”

Bekledim.

“Eğer bir gün oraya gidip, bilgisayar sınıfına gerçek bir bilgisayar şirketinde hayatın neye benzediğini anlatabilirseniz, okul için büyük bir onur olurdu...”

Bir tuzak kokusu aldım. Ama şimdi reddetmektense, tuzaktan daha sonra kurtulmak daha güvenliydi. “Tabî.”

“Çok büyük iyilik etmiş olursunuz. Bacanağımı ilk gördüğümde, bundan bahsedeceğim...”

Kumsalda husky cinsi bir kızak köpeğiyle karşılaştım. Muhterem Serendipity bu sefer bana köpeğin havlamalarıyla seslenmek istemişti.

“Ne bekliyordun, Quasar? Yoksa *homo tesadufius* üzerindeki örtüyü kaldırmak kolay mı olacak sanıyordun?”

“Hayır, Efendim. Peki ama uçan yogilerimiz serbest bırakılmanızı istemeleri için Beyaz Saray'a ve Avrupa Parlamentosu'na ne zaman gidecekler?”

“Yumurta ye, inançlım benim.”

“Yumurta mı, Efendim?”

“Yumurta yeniden doğuşun sembolüdür, Quasar. Ve Orange Rocker dondurma lolipopu da ye.”

“Onlar neyin sembolü, Guru?”

“Hiçbir şeyin. Bolca C vitamini bulunduruyorlar.”

“Öyle olacak, Efendim. Ama uçan yogilerin Babam...”

Cevap olarak sadece köpeğin havlaması ve bir dizi paslı petrol varilinin ardından birden fırlayan iki âşşğın yüzündeki tuhaf bakışlar vardı. Üçümüz de birbirimize şaşkınlıkla baktık. Köpek bacağını kaldırdı ve bir traktör tekerleğinin üzerine işedi. Okyanus kayıtsızlığını gümbürdetti.

Yün şapkalı küçük bebek kız, beni sevmiştir. Benden nasıl hoşlanabilir? Hiç kuşku yok, yüzümdeki bir refleks olmalı. Bana gülümseyerek guruldadı. Annesi kime gülümsemediğini görmek için döndü ve o da gülümsemeye başladı. Gözleri sıcaktı. Tebessümlerine cevap vermedim. Başka tarafa baktım. Keşke gülümseseydim. Ama keşke onlar bana bakıp gülümsemeselerdi. Hayatta kalırlar mıydı? Ya da gaz, onları da yakalayacak mıydı? Eğer yer değiştirmeselerdi paketten sızan gaz doğruca burunlarına, gözlerine, ciğerlerine...

Anne. Baba.

Ama biz sadece kendimizi savunuyorduk! Enformasyon Bakanlığı'ndaki görevim sırasında, bir gün. Hemşirelerimizden birinin biyolojik akrabalarından biri, kirlenmiş eniştesi, kızın aile çiftliğini ve topraklarını satmasını önlemek için mahkemeye başvurmuştu. Adam gayrimenkul avukatıydı. Gizli Servis bu biyolojik abiyi sorgulamak için getirtti. Muhterem Serendipity adamın kirlenmişler tarafından gönderilmiş bir casus olduğunu hemen anladı. Anlaşılan bir cinayet senaryosu hazırlanmıştı. Gülünç! Biz Tapınaktakiler bundan otuz yıl önce Tibet'te yolculuk ederken Muhterem Serendipity bedenine bürünen ve O'na aklını fizikî prangalardan nasıl kurtaracağını öğreten Arupadhanu adlı saf vicdanlıyı tanıyoruz. İşte bu, Muhterem Serendipity'nin kutsal dağa tırmanan patikadaki ilk adımı olmuştu. Muhterem Serendipity bedeni zarar görse bile, benim ada ve otel değiştirdiğim kolaylıkla, O da bedenini terk edip başka bir bedene bürünebilirdi. Katilinin bedenine bile.

Her neyse, bu avukata gerçek serumu verilince, her şeyi itiraf etti. Görevi yemekhanedeki pirinç tencerelerine kokusuz bir zehir katmakmış. Duyduğuma göre, soruşturmayı bizzat Muhterem Serendipity'nin eşi yürütmüştü.

Görüyorsunuz ya! Biz sadece kendimizi koruyorduk.

Tırnakların gevşemeye başladı.

Öğleden sonrayı deniz fenerine yürüyerek geçirdim. Bir kayanın üzerine oturdum, dalgalar ile kuşları izledim. Bir tayfun Çin kıyılarını döverek yükseliyor, Tayvan'ın eşliğinden dolanıp Okina-va ufkunu karartıyordu. Batıda bulutlar toplanırken, rüzgâr da şiddetini artırmıştı. Benden bahsediliyor, kararlar alınıyordu. Nerede hata yapılmıştı? Birkaç ay sonra, alfa katsayım 25'e yükselecek, bu da beni Dünya'daki ilk iki yüzün içine sokacaktı: Bunu bana bizzat Muhterem Serendipity söylemişti. Muhterem Serendipity'nin kirpiklerinden birkaçını yutmuştum. Daha önce, Hoş Geldin Programı'nda Kardeşliğe yeni üyeler kazandırdıktan sonra da, ödül olarak içmem için Muhterem Serendipity'nin sperm-leriyle doldurulmuş bir tüp vermişlerdi. Bu sperm-ler gama direncimi yükseltecekti. Tuvalet listesinden çıkarılıp, temizlikçi yapılmıştım. Hayatımda ilk kez, birisi oluyordum.

Terk edilmiş bir barakanın oluklu sacdan çatısı rüzgârda ileri geri dalgalanıp tıngırdadı.

Hiç hata yapılmadı. Hiç hata yapılmadı, Quasar. Muhterem Serendipity'nin dikkatini üzerine çeken, senin imanındı. Baskı Günleri boyunca, o korkunç Beyaz Gecelerden Yeni Dünya'ya geçiş boyunca, sana yine imanın rehberlik edecek. Şimdi artık gıdanı imanından alacaksın.

Tanrı'nın unuttuğu bu adada, çevremdeki her şey yıkılıp dökülüyor. Naha'da kalmalıymışım. Karlı topraklarda ya da derininden donmuş Hokkaido'da saklanmalı veya kendimi benim cinsimden bir metropolde yitirmeliymişim. Merak ediyorum, Bay İkedaya ne oldu acaba? Senin dünyanın kenarından düşen insanların sonu ne oluyor?

Tayfun havası.

Perdeleri kapalı tutuyorum. Savunma Bakanımız kirlenmişlerin hükûmetinin, casus olarak yetiştirilen martıların kafataslarına yerleştirilecek mikrokameralar geliştirdiğini belirten bazı raporlar almıştı. Bundan uzun zaman önce Farmasonları harekete geçiren ve tarihin kuyusunu kirletmeleri için Çinlilere para sağlayan siyasetçilerin ve Yahudilerin isteğine uyarak dünyanın çevresinde dolanan, Kardeşliği izleyen gizli Amerikan uydularından bahsetmiyorum bile.

İssiz burunda sırtımı fenere dayanmış oturuyorum. Beni arayan farların ışıkları yaklaştı. Saklanacak bir yer arandım. Yoktu. Bir martı beni izliyordu. Acımasız bir yüzü vardı. Mavi-beyaz bir araba gelip durdu. Çok geç, saklanacak bir yer bulmak için bakın-

dını. Bir kapı açıldı ve güçsüz bir ışık arabanın içini aydınlattı.

Beni buldular. Hücrede geçecek sonsuzluğun başlangıcı...

Ve işte o zaman, tuhaftır, her şey bittiği için rahatladım. En azından, koşmam gerekmeyecek artık.

Bir el ön koltuktakileri temizlemeye başlanıştı bile. Elin sahibi öne doğru eğildi. "Bay Tokunaga, değil mi?"

Keyifsizce başımı salladım ve avcıma doğru yürümeye koyuldum.

"Sizi arıyordum. Adım Ota. Liman müdürüyüm. Daha geçen gün bacanağım ile konuşmuşsunuz, eşimin okulunda bir konuşma yapmanız konusunda. Sizi kente geri götürsem? Tek başınıza buralara kadar yürüdükten sonra, oldukça yorulmuşsunuzdur."

İtaat ettim, hâlâ titreyerek arabaya binip emniyet kemerini taktım.

"Şans eseri geçiyordum buradan... Biliyorsunuz, tayfun uyarısı aldık. Dünyanın ucunda, dertop olmuş bir gölge gördüm ve sakın bu Bay Tokunaga olmasın, diye düşündüm. Bu akşam, pek sohbet havasında değilsiniz galiba?"

"Değilim."

"Belki de biraz abarttınız. Bu ada insanın kafasının içini temizlemek için harikadır, ama insan sizin gibi durmadan dolaşmaya başlarsa... Eşinizin başına gelenlere çok üzüldüm."

"Ölüm hayatın parçası."

"Sağlam bir felsefe, ama düşüncelerinizi bir arada tutmak güç olmuştur herhalde."

"Değil. Düşüncelerimi bir arada tutmakta fena değilimdir."

Frene bastı ve yolun ortasında dikilen keçiye bir iki korna çaldı. Keçi bize bakıp bir kral gibi burun kıvrırdı, ardından tarlaya doğru yürüdü.

"Bayan Besço'ya Kaligula'nın yine kaçtığını söylemek lazım. Aklınıza ne gelirse yer, bu keçiler! Evet, düşüncelerinizi bir arada tutabildiğinizi anlatıyordunuz. Harika, harika. Biliyor musunuz, hazır buradayken dalmaya gitmemek günah olur. Söylediklerine bakılırsa, Ekvator'un kuzeyindeki en güzel mercan kayalıklarına sahipmişiz. Bu arada, gençler gerçek bir bilgisayarının gelip konuşma yapacağını öğrenince çok sevindiler. Maalesef, pek parlak değiller, ama meraklılar. Eğer boşsanız, eşim yarın akşam yemeğe gelmenizi istiyor. Pekâlâ, Bay Tokunaga. Bana biraz kendinizden söz edin..."

Yol limana doğru döndü, bu adadaki bütün yollar gibi.

Bulutlar mürekkepleriyle yıldızları teker teker örtmeye başladı.

1

O yağmurlu sabah ilkbahar da gecikmişti, ben de. Yakalarını kaldırmış ve şemsiyelerini açmış çalışanlar, işe koşuşturuyorlardı. Arka sokağın iki yanında uzanan kiraz ağaçları hâlâ kış havasındaydı: girintili çıkıntılı, lekeli ve damlalı. Anahtarlarımı bulmak için ceplerimi aradım, kepenkleri gürültüyle kaldırıp dükkânı açtım.

Su kaynarken postayı karıştırdım. Birkaç posta siparişi –güzel. Faturalar, faturalar– kötü. Naganolu devamlı bir müşteriden adını bile duymadığım nadir disklerle ilgili iki istek. Off. Tümüyle alışıldık bir sabah. Oolong çayının tam zamanı. Geçen ay Takeşi'nin ta Şinagava'daki açık artırmadan aldığı bir kutu dolusu çeşitli kalitede diskin arasından çıkan son derecede ender bir Miles Davis kaydı koydum.

Mücevher gibiydi. *You never entered my mind* mutluluk verici ve mahzundu. Bir tutam kusursuz sessizlik çalışması, trompetin tek bir ses ışınına indirilmesi. Bakırımsı güneşin bulutların ardında kaybolması gibi.

Haftanın ilk müşterisi yabancıydı; Amerikalı, Avrupalı ya da Avustralyalıydı, birbirlerine o kadar benziyorlar ki, ayırt etmek imkânsız. Sırık gibi, sıska bir yabancı. Öte yandan öylesine bir göz atmaya gelmemişt, gerçek bir koleksiyonerdi. Gözlerinde delice bir parıltı vardı ve tıpkı banknot saymakta uzmanlaşmış bir veznedarınkiler gibi, parmakları metrelerce uzanan diskleri hızla taramaya alışmış görünüyordu. Kenny Burrell'in "Stormy Sunday"inin açılmamış bir kopyası ile Duke Jordan'ın 1973'te kaydettiği "Flight to Denmark"ını aldı. Adamın üzerinde güzel bir tişört de vardı. Bir gökdelenin çevresinde uçan, peşinde yıldızlı bir iz bırakan bir yara-

sa. Nereli olduğunu sordum. “Çok teşekkür ederim” dedi. Batılılar Japonca öğrenemez.

* * *

Takeşi az sonra telefon etti.

“Satoru! Dün iyi dinlendin mi?”

“Oldukça sakindi. Öğleden sonra saksofon dersi. Sonra biraz Koci’yle takıldım. Taro’ya birahane teslimatlarında biraz yardım ettim.”

“Benim için postada yüklü miktarda bir çek var mı?”

“Üzgünüm, ama dediğinden hiç yok. Yine de bazı güzel faturalar var. Senin hafta sonun nasıl geçti?”

İşte beklediği soru buydu. “Bana bunu sorman tuhaf! Geçen cuma akşamı Roppongi’deki kulüpte bu *harika* yaratığa rastladım.” Tükürükbezlerinin faaliyete geçtiğini duyar gibi oldum. “İyi dinle. Yirmi beş.” Takeşi için yirmi beş, kızıdan on yaş büyük olacağı için harika bir yaştır. “Nişanlı.” Bu da Takeşi için, her türlü sorumluluktan kurtulma üstelik işe zinanın heyecanını katma anlamına gelir. Sloganı “Yitirecekleri senden fazla olan kadınlardan başkasıyla düzüşme” olmuştur. “Sabahın dördüne kadar kulüpte kaldık. Pazar öğleden sonra, elbiselerimi ters giyinmiş halde Çiyoda’nın oralarda bir otelde uyandım. Oraya nasıl geldiğim konusunda en ufak bir fikrim yok. Kız duştan çırlıçıplak, sırlıslık ve kahverengi halde geldi, eğer *hâlâ* açlık çekmiyor idiyse, ben bir şey bilmiyorum, demektir!”

“Cennete düştüğünü sandın herhalde. Onunla bir daha görüşecek misin?”

“Tabii bir daha görüşeceğiz. Buna, ilk görüşte aşk derler. Bu akşam İçigaya’da bir Fransız restoranında yiyeceğiz.” Bunun anlamı da İçigaya’daki bir aşk otelinde buluşacaklarıydı. “Gerçekten, kızın kışını görmelisin! Bir kesekâğıdının içine sıkıştırılmış iki olgun nektarin. Bir dokun, patlıyorlar! Her tarafa sular saçarak.”

Bana kalırsa, bu kadarını bilmesem de olur. “Nişanlı, demiştin, değil mi?”

“Evet. Fujitsu fotokopi makineleri mürekkep kartuşları araştırma ve geliştirme bölümünde maaşlı çalışan, kızın babasının bölüm başkanının tanıdığını tanıyan biriyle.”

“Bazı herifler hep şanslı doğuyor.”

“Ah, bir sakıncası yok. Ne demişler, göz görmeyince, öyle değil mi? Eminim, iyi bir ev kadını olacaktır. Ölene kadar ev kadını ol-

madan önce birkaç gecelik bir zevk ve günah peşinde sadece.”

Bana kalırsa kız, tam bir kafa koparıcıydı. Takeşi daha topu topu iki hafta önce ayrıldığı karısıyla barışmaya çalıştığını unutmuş görünüyordu.

Müşterileri kaçıran yağmur dinmek bilmiyordu. Önce yumuşakça, sonra güçlü, sonra yeniden yumuşakça döküldü. Telefon hatlarında statik ısıklar. “Blue in Green”de Jimmy Cobb’un vurmaları.

Takeşi hâlâ telefondaydı. Sanki bir şeyler söyleme sırası ben-de, gibime geldi.

“Nasıl biri ? Kişilik olarak, demek istiyorum.”

Takeşi sanki yeni bir pirinçli kraker markasını sormuşum gibi, “Ah, fena değil” dedi. “Her neyse, şimdi gidip emlakçi büromu hale yola sokmam gerekiyor. Orada da işler durgun. Galiba en iyisi yöneticinin kışını tutuşturmak olacak. Çokça disk satıp, bana bol para kazandır. Eğer bir şeye ihtiyacın olursa –hiç ihtiyacım olmadı– beni cebimden ara.” Telefonu kapattı.

Tokyo’da yirmi milyon kişi yaşayıp çalışıyor. Kent o kadar büyük ki, gerçekte nerede bittiğini kimse bilmiyor. Ovayı kaplayalı çok oldu zaten, şimdi de batıya, dağlara doğru tırmanmaya, doğuda da körfezi toprakla doldurmaya başladı. Kent kendini yeniden yazmaya hiç ara vermedi. Yeni sokak rehberleri daha basılır basılmaz, geçerliliğini yitiriyor. Yaygın olduğu kadar yüksek, bir o kadar da derin bir şehir. Hep insanın altında ya da başının tepesinde hareket eden bir şeyler var. Bütün bu insanlar, üst geçitler, arabalar, kaldırımlar, metrolar, bürolar, kule blokları, enerji hatları, borular, apartmanlar, hepsi korkunç bir ağırlık ekliyor. Ya çöküşü durdurmak için bir şeyler yapacaksın ya da bir çöp parçası veya tünelde bir karınca olacaksın. Küçük kentlerde, insanlar kendilerini soyutlamak, kim olduklarını hatırlamak için çevrelerindeki boşluğu kullanabilirler. Ama Tokyo’da değil. Şirket başkanı, gangster, siyasetçi ya da imparator olmadıkça, çevrenizde boşluk yok. Metroda öteki insanlarla vücut vücuda yapışırsın, bir tutamağa birçok el uzanır. Apartman pencereleri başka apartman pencereleri dışında hiçbir şeye bakmaz.

Hayır, Tokyo’da kendine kafanın *içinde* bir yer yapman gerekir.

İnsanların bu yeri yapmaları için değişik yollar vardır. Ter, idman ve acı bu yollardan biri. Böylelerini spor salonlarında, kusursuz düzenli yüzme havuzlarında görebilirsin. Onları küçük, bakımsız parklarda koşarken görebilirsin. Kendine yer yapmanın bir başka yolu da televizyondur. Hep iyi aydınlanmış, şaka ve eğlence

dolu, hiçbir şey kaçırmaman için sana ne zaman güleceğini söyleyen parlak ve aceleci bir yer. *Fazla* rahatsız edici olmasa da, başka bir ülkede doğmadığına şükretmeni sağlayacak kadar rahatsız edici olacak biçimde tasarlanmış dünya haberleri. Kimden nefret edeceğini, kimin için üzüleceğini, kiminle alay edeceğini anlayabilmen için, müzik eşliğinde verilen haberler.

Takeşi'nin yeri de, gece hayatı. Kulüpler, barlar ve buralarda yaşayan kadınlar.

Daha bir sürü başka yer var. Bu yerlerden kurulmuş ve biz Tokyoluların kafasında yaşayan, görülmez bir Tokyo var. İnternet, manga, Hollywood, kıyamet günü kültleri, gidebileceğin ve bir birey olarak değerlendirileceğin birçok yer var. Bazıları sana gittikleri yeri hemen başlangıçta anlatacak, bütün bir gece boyunca oradan bahsetmekten usanmayacak. Kimileri de yerlerini dağdaki ormanın içinde bir bahçe gibi gizli tutarlar.

Gidecek yeri olmayanlar, sonunda kendilerini metro raylarına atacak olanlardır.

Dünyada benim yerimi yapan cazdır. Caz güzel bir yer yaratıyor. Oradaki renkler ve duygular gözlerden değil, seslerden geliyor. Tıpkı kör olmak ve daha iyi görmek gibi. Burada, Takeşi'nin dükkânında çalışmamın nedeni de bu. Bunu kelimelere dökemeyecek olsam da.

Telefon çaldı. Mama-san¹.

"Sato-kun, Akiko ve Tomomi bir türlü geçmek bilmeyen şu kahrolası gribe yakalandı ve Ayaka kendini biraz güçsüz hissediyor." Ayaka geçen hafta kürtaj olmuştu. "Onun için barı açmam, işe erken başlamam gerekecek. Bu akşam yemeğini kendi başına halledebilir misin?"

"On sekiz yaşındayım! Tabii ki akşam yemeğimi kendim hazırlayabilirim!"

Kısık kısık güldü. "Sen iyi bir çocuksun." Telefonu kapattı.

Kendimi Billie Holiday havasında hissettim. Ölmeden bir yıl önce eroin ve bir şişe cinle kaydettiği "Lady in Satin". Ekim ayına özgü, obua gibi lanetlenmiş bir ses.

Gerçek annemi merak ettim. Özlemle değil. Özlemenin bir anlamı yok. Mama-san annemin daha sonra Filipinler'e gitmek üzere sınırışı edildiğini, Japonya'ya girmesine bir daha asla izin verilmeyeceğini anlatmıştı. Yine de, pek ender de olsa, onun kim ol-

1. Japonca'da "san" bir saygı ekidir. Buradaki kullanımıyla bir çeşit gece kulübü işleten kadın anlamındadır. (ç.n.)

duğunu, şimdi ne yaptığını ve beni hiç düşünüp düşünmediğini merak ediyorum.

Mama-san ben doğduğumda babamın on sekiz yaşında olduğunu anlatmıştı. Bu, ben de baba olabilecek yaşıyım demektir. Tabii babam kurban olarak gösterilmişti. Japon vizesi alabilmek için dişlerini etine batıran yabancı bir kadının kurbanı olan masum erkek. Özel detektif tutacak kadar zengin olmadıkça, gerçeği hiç öğrenemeyeceğim anlaşılan. Benim yaşımdayken kadınların çalıştığı barlarda müşteri olabilmek, sonra da böylesi bir skandalın izlerini bu kadar iyi silebilmek için, ailede epey para olmalı. Bir gün ona, annemle birbirlerine karşı ne hissettiklerini –eğer bir şey hissetmişlerse tabii– sormak isterim.

Bir seferinde, onun geldiğinden emindim. Otuzlarının sonlarında, yakışıklı bir adam. Ayağında sahra botları, üzerinde de koyu renk süet bir ceket vardı. Bir kulağı delik. Onu bir yerden hatırladığımı biliyordum, müzisyen olduğunu düşünmüştüm. Dükkâna girince çevresine bakındı, sonra da tesadüfen elimizde olan bir Chick Corea kaydı istedi. Parasını ödedi, paketini yaptım ve gitti. Bana beni hatırlattığını ancak o gittikten sonra fark ettim.

Sonra Tokyo boyutlarında bir kentte böylesi rastlantı sonucu bir karşılaşmanın ihtimalini hesaplamaya çalıştım, ama hesap makinesinin göstergesi yeterli değildi. O zaman da belki belki etmeden beni görmeye geldiğini, en az benim onu merak ettiğim kadar onun da beni merak ettiğini düşündüm. Biz yetimler olaylar karşısında mantıklı davranmak için öylesine çok zaman harcarız ki, romantikleşmek için zaman ve mekân bulduğumuzda, üff, romantikleşiriz. Yetimhanede yaşayan, gerçek bir yetim olduğumdan değil. Mama-san benimle hep ilgilendi.

Yağmuru cildimde hissetmek için, biraz dışarı çıktım. Sanki biri üzerine üflüyordu. Bir kamyonet ani bir fren yaptı, karşısına çıkan ve alışveriş arabası iten yaşlı hanuma korna çaldı, beriki de gözlerini kamyonete dikti ve sanki bir lanet savururcasına elini havaya kaldırdı. Kamyonet sinirlenmiş bir kukla gibi, yeniden korna çaldı. Kendini son derece çekici bulan ve varlıklı bir kocaya sahip anlaşılan, vizon kürklü bir kadın tüylü köpeğiyle geçti. Hayvanın beyaz dişlerinin arasından kocaman bir dil sallanıyordu. Gözlerimiz bir an için karşılaştı ve kadın bende, gençliğini hiç kimsenin fazladan para harcamayacağı daracık bir dükkânda tüketen bir lise mezunu gördü ve sonra zaten gitti.

Burası benim yerim. Yeni bir Billie Holiday diski. Bu sefer “So-

me Other Spring” şarkısını söyledi, dinleyicileri de uzun zaman önce yitip gitmiş bir Chicago yaz gecesinde hep birlikte kaybolana kadar alkış tuttu.

Telefon.

“Merhaba, Satoru. Ben Koci.”

“Seni zor duyuyorum! Arkadan gelen gürültü de ne?”

“Üniversite kantininden arıyorum.”

“Mühendislik sınavı nasıl geçti?”

“Ne diyeyim, neredeyse hiç çalışmamıştım ki...” İyi geçmişti.

“Tebrikler! Demek tapmak ziyareti işe yaradı, ha? Sonuçları ne zaman veriyorlar?”

“Üç ya da dört hafta sonra. Bittiği için memnunum. Yine de, kutlamak için çok erken... Hey, annem bu akşam *sukiyaki*² partisi veriyor. Babam bu hafta Tokyo’da. Bitirmeye yardım edebileceğini düşündüler. Ne dersin? Eğer çok geç olursa, kız kardeşimin odasına devrilirsin. Okulla Okinava gezisine gittiler.”

İçimden ahlara oylar çektim. Koci’nin annesi ile babası dürüst ve iyi insanlar, ama benim hayatımı yola koymakla görevli olduklarını sanıyorlar. Olduğum gibi, disklerim, saksofonum ve özel yerimle mutlu olduğuma inanmak istemiyorlar. Kaygılarının altında acıma var ve ben annem babam olmadığı için bana acınmasındansa boka batmayı yeğliyorum.

Ne var ki Koci benim arkadaşım, muhtemelen tek arkadaşım. “Gelmek isterim tabii. Ne getireyim?”

“Kendinden başka hiçbir şey.” Demek annesi için çiçek, babası için de içki.

“Öyleyse, işten çıkınca gelirim.”

“Tamam. Görüşürüz.”

“Görüşürüz.”

* * *

Günün Mal Waldron saatiydi. Öğleden sonra havası dükkâna erkenden bastırdı. Sokağın karşısındaki manav beyazturp, havuç ve lotus kökü sandıklarını içeri taşıdı. Kepenklerini indirdi, beni görüp ciddiyetle selam verdi. Hiç gülümsediğini görmedim. Kamyonun biri gürültüyle geçerken, güvercinler dağıldı. “Left Alone”un her bir notası, derin bir kuyuya düşen kurşun damlaları gibi yankılandı. Jackie McLean’in saksofonu havada daireler çizdi;

2. Sığır eti ve sebzeye yapılan bir Japon yemeği. (ç.n.)

öylesine üzgün ki, yerden güçlkle ayrılabilirdi.

Kapı açıldı ve yağmurla yıkanmış havayı soludum. Dört liseli kız içeri girdi, fakat biri tamaniyle farklıydı. Bir quasar gibi görünmez dalgalar gönderiyordu. Bunun aptalca olduğunu biliyorum ama o öyleydi. Üç şapşal tezgâha doğru atıldı.

Hepsi güzeldi, sanırım, ama hepsi de aynı yumurtadan klonlanmış gibiydi. Saçları aynı boyda, dudak boyaları aynı renk, aynı üniformanın altındaki vücutlarının yuvarlaklığı aynı. Önderleri kendinden emin şımarık bir sesle genç zipçıklılardan birinin son liste parçasını istedi.

Onları dinlemeye bile yeltenmedim. Kadınları tarif etmede, Ta-keşi ya da Koci gibi anlatmada pek becerikli değilim. Ama eğer Duke Pearson'ın "After the Rain" adlı parçasını biliyorsanız, işte, o şarkı kadar saf ve güzeldi.

Pencerenin kenarında durmuş ve dışarı bakıyordu. Orada, dışarıda ne vardı? Sınıf arkadaşlarından rahatsız olmuştu. Rahatsız olması da gerekirdi! O kadar gerçekti ki, onun yanında ötekiler kartondan kesilmiş gibiydi. Böyle olması için başından gerçek şeyler geçmiş olmalıydı ve ben o başından geçenleri bilmek, bir kitap gibi okumak istiyordum. Duyguların en tuhafı. Durmuş, düşünüyordum, işte, ne düşündüğümünden emin değildim. Bir şey düşünüp düşünmediğimden bile emin değildim.

O, müziği dinliyordu! Ve eğer kıpırdarsa, müziği ürkütüp kaçırmaktan korkuyordu.

"Ee, var mı, yok mu?" diye ciyaktı kartondan kesilmiş kızlardan biri. Sesinin böylesine rahatsız edici çıkması için, uzunca bir süre çalışmıştı herhalde.

Bir diğeri kıkırdadı.

Önderlerinin cep telefonu titreşince, beriki telefonu çıkardı.

Ona bakmamı önledikleri için, ötekilere kızgındım.

"Burada koleksiyon diskleri satılır. Metro istasyonunun yanındaki alışveriş merkezinde sizin istediklerinizi satan bir oyuncakçı olacak."

Varlıklı Şibuya kızları yer mantarıyla beslenen kuçukuçular gibidir. Mama-san'ın kızları ise hayatta kalabilmek için her şeyi öğrenmek zorundadırlar. Müşterilerini kaçırmamak, görünüşlerine itina etmek, dürüstlüklerini korumak zorunda olduklarından yaralıdır. Ama kendilerine saygı duyarlar ve bunu da gösterirler. Birbirlerini sayarlar. Ben de onları sayarım. Onlar gerçek insanlardır.

Oysa bu dergi kızlarında gerçek hiçbir şey yok. Yüzlerinde dergi ifadeleriyle dergi kelimeleri konuşuyor, yanlarında dergilerden çık-

ma moda aksesuvarları taşıyorlar. Böyle olmayı onlar seçti. Bunun için onları suçlanmalı mıyım, bilemiyorum. Yaralanmak güzel bir şey değil. Ama bakın! Dergiler gibi, sıg, cilalı ve aynılar; bitince atılırlar.

“Biraz gerginsin, öyle değil mi? Kız arkadaşın mı ekti seni?” Önderleri tezgâhın üzerine yaslandı ve yüzümden birkaç santim ötede salındı. Bu yüzünü barlarda, arabalarda, otellerde kullanırken görebiliyorum onu.

Arkadaşı tiz bir kahkaha attı ve ben iğneleyici bir cevap bulamadan onu tezgâhın başından çekti. Hep birlikte kapıya yöneldiler. “Dedim size!” dedi içlerinden biri. Üçüncüsü hâlâ telefonla konuşuyordu. “Nerede olduğumuzu bilmiyorum. Boktan bir bina-nın arkasında, boktan bir yerde. Sen neredesin?”

“Geliyor musun?” diye seslendi önderleri, hâlâ boşluğa bakıp Mal Waldron dinleyene.

Hayır, diye düşündüm bütün gücümle, Hayır de ve benim içimde, benimle kal.

“Ge-li-yor-mu-sun, diye sordum” dedi önderleri.

Yoksa sağır mıydı?

“Galiba” dedi beriki, gerçek bir sesle. Güzel ve gerçek bir ses.

Bana bak, diye geçirdim içimden. Bana bak. Lütfen. Bir kere-cik, doğruca bana bak.

Çıkarken, omzunun üzerinden bana baktı, kalbim yerinden fırladı; sonra ötekilerin peşinden yürüdü.

2

Kiraz ağaçları tomurcuklanıyor. Kahverengi uçlar filizleniyor ve sımsıkı kapalı kabuğun altında kabarıyordu. Güvercinler kuğurdayıp şişiniyordu. Güvercinler hakkında daha fazla şey bilmek isterdim. Çiftleşmek amacıyla mı böyle cakalı cakalı yürüyorlardı, yoksa sadece afili kuşlar mıydı? İşte okul kitapları için yararlı bir bilgi. Yoksa o Moğolistan’ın başkenti gibi saçmalıklardan değil. Hava nemli ve daha sıcaktı. Dışarıda durmak, çadırdaki gibiydi. Birkaç kapı ötede, bir darbeli matkap betonu deliyordu. Takeşi yeni bir sörf ve kayak dükkânının daha açılacağını söyledi. Tokyo’da kaç tane sörfçü ve kayakçı var ki?

Bir Charlie Parker seçmeleri yerleştirip, metal çınlamasını bastırması için sesi açtım. Erimiş ve bükülmüş Charlie Parker şiddete yabancı değildi. “Relaxin at Camarillo”. “How Deep is the Ocean?”, “All the Things You Are”. “Out of Nowhere”, “A Night in Tunisia”.

Kızı patiskalarla giydirince, Kuzey Afrikalı bir kapı aralığından süzülüp kayboldu.

Burada, benim gibi farklı olmak, cezalandırılacak bir şey.

Bir keresinde Koci'yle Roopongi'deydik ve o İskoçya'dan gelen iki kızla son sürat konuşmaya koyuldu. Ben onların boktan bir İngiliz okulunda İngilizce öğretmenliği yaptıklarını düşünürken, ikisinin de "egzotik dansöz" olduğu ortaya çıktı. Koci'nin İngilizcesi gerçekten iyidir –okuldayken sınıfın en iyisiydi. İngilizce kızların konusu olduğundan fazla çalışmamıştım, ama cazla tanışınca, hepsi de Amerikalı olan büyük müzisyenlerle yapılan söyleşileri okuyabilmek için evde öğrenmeye koyuldum. Tabii okumak ayrı bir şey, konuşmak apayrı. Bu yüzden, Koci durmadan çevirmenlik yapıyordu. Her neyse, o kızlar geldikleri yerde herkesin farklı olmaya *çabaladığını* söylediler. Saçlarını kimse de görülmemiş bir renge boyayıp, başka hiç kimsenin giymediği elbiseler alırlar, başka kimsenin bilmediği yerlere giderlermiş. Tuhaf. Sonra da buradaki bütün kızların neden aynı görünmeye çalıştığını sordular. Koci, "Çünkü onlar kız da ondan!" diye cevap verdi. "Neden bütün polisler birbirine benzer? Polis oldukları için tabii." Ardından kızlardan biri Japon gençlerinin neden Amerikalıları taklit ettiğini sordu. Elbiseleriyle, rap müziğiyle, patenleriyle, saçlarıyla. Onların Amerikalıları taklit etmediğini, annelelerinin ve babalarının Japonyası'nı reddettiklerini anlatmaya çalıştım. "Ve buradan çıkmış bir karşı kültür olmadığına göre de, bulabildikleri ilk örneğe sarılıyorlar, bu da tesadüfen Amerikan örneği oluyor" dedim. "Ama Amerikan kültürü bizi değil, biz Amerikan kültürünü sömürüyoruz."

Koci son bölümü çevirmeye çalışırken sözün ucunu kaybetti.

Kızlara kafalarının içindeki mekânı sormaya çalıştım, bu bana anlamlı görünüyordu. Ama cevap olarak yalnız buradaki dairelerin ne kadar ufak olduğundan ve Britanya'daki bütün evlerin nasıl merkezî ısıtmaya geçtiğinden başka bir şey söylemediler. Sonra erkek arkadaşları çıkageldi. Dev gibi iki kahrolası Amerikan deniz piyadesi gorili. Hiç aldırıyorlarmış gibi bize şöyle bir baktılar, Koci ile ben barda bir içki daha içme zamanının geldiğine karar verdik.

Ama evet, burası kesinlikle farklı. Ortaokulda okuduğum bütün o yıllar boyunca, insanlar beni annem ile babam hakkında soru yağmuruna tuttular. Yarım günlük işler bulmak da, insanın annesi babası Koreliyimş gibi pek kolay değildi. İnsanlar öğreniyor. An-

nem ile babamın bir kazada öldüğünü söylemek çok daha kolay, ama o salaklar için yalan söyleyecek değildim. Üstelik, eğer birisinin öldüğünü söylersen, onu erken öldürmesi için kaderi tahrik edersin. Tokyo’da dedikodu telepatiyile yayılıyor sanki. Kentin çok büyük olduğu doğru, ama birini tanıyan birini bulmak her zaman mümkün. Tanınmıyor olmak rastlantıyı ortadan kaldırmıyor, sadece rastlantıları daha da tuhaflaştırıyor. Babamın bir gün yine dükkâna geleceğini düşünmemin nedeni de bu.

Böylece, ilkokuldan bu yana kavgaların içinde büyüdüm. Çoğu zaman dayak yedim ama bunun hiç önemi yok. Taro, yani Mama-san’ın fedaisi bana, “Kavga etmeyip acı çekmektense, kavga edip dayak yemek evladr” derdi hep; “Çünkü eğer kavga eder ve sopa yersen, ruhun bundan zarar görmeden çıkar.” Taro bana insanların ruhları saydığını, ama korkaklara korkakların bile saygı göstermediğini öğretmişti. Taro bana bir de daha uzun rakiplere nasıl kafa atacağımı, taşaklarına nasıl diz oturtacağımı ve birinin kolunu nasıl çıkaracağımı gösterince, liseye geldiğimde artık kimse bana bulaşmaz olmuştu. Bir seferinde, kardeşlerinden birinin burnunu kanattığım için, genç yakuzalardan bir çete okul dışında beni bekliyordu. Mama-san’a kimin haber uçurduğunu hâlâ bilmiyorum –büyük ihtimalle Koci– ama Mama-san o gün beni okuldan alması için Taro’yu gönderdi. Berikiler okul girişinde çevremde bir halka oluşturuncaya kadar bekledi, sonra yanlarına yaklaşıp yedisinin donlarına sıçmasına neden oldu. Şimdi düşünüyorum da, Taro kadar bana babamış gibi davranan başka kimse yoktu.

Kan kırmızısı deri ceketli, bir adam bana hiç bakmadan içeri girdi. Charles Mingus bölümünü bulup, koleksiyon parçaları da dahil, stokun üçte ikisini satın almak için on bin yenlik banknotları tuvalet kâğıdıymış gibi saydı. Aldıklarını tezgâhta kendi katladığı karton kutuya doldurarak, dükkândan çıktı. Çoktan hazır olmama rağmen, indirim falan istemedi ve beni elimde bir banknot destesiyle baş başa bıraktı. Takeşi’ye telefon edip müjdeyi verdim ve akşamdan önce gelip parayı bizzat almasının, daha iyi olacağını söyledim. Nakit sorunu yaşadığını biliyordum.

“Ah” diye soludu Takeşi. “Ah! İşte böyle olmalı. Bu çok, çok, ama çok güzel!”

Arka plandan baş ağrısına benzeyen serabımsı bir müziğin ve gıdıklanarak işkence edilen bir kadının sesi geliyordu.

Kötü zamanda aradığımı tahmin ederek, hoşça kal dedim ve telefonu kapattım.

Henüz sabahın 11'iydi.

Lisede sınıfın kültürlüsü olduğundan Koci de dışlanıyordu. Aslında çok daha iyi bir liseye gitmesi gerekirken, babasının oradan oraya tayin edilmesi yüzünden, on beş yaşına gelinceye kadar dersleri takip etmekte zorlanmıştı. Öte yandan, sporda da inanılmaz kadar beceriksizdi. Yemin ediyorum, üç yıl boyunca bir kez bile beyzbol topuna vurabildiğini görmedim. Bir keresinde, Yaradan'a sığınıp sopayı sallamış, sopa da elinden bir füze gibi fırlayarak doğrucu Mişima'ya hayran olduğunu söylemesine rağmen, hayatı boyunca tek bir kitabı bile baştan sona okuyamadığına emin olduğum jimnastik hocamız Bay İkeda'ya isabet etmişti.

Karnımı tutup katılarak kahkahalar atarken, benden başka kimsenin gülmediğini fark etmiştim. Bu da bana bütün bir dönem boyunca okul tuvaletini temizlemeye mal oldu, tabî Koci'yle birlikte. İşte Koci'nin piyanoya bayıldığını o zaman öğrendim. Ben tenor saksofon çalıyordum. Böylelikle Koci'yi yakından tanıdım. Soluğu kesilmiş bir jimnastik hocası ve Tokyo eğitim sisteminin en pis tuvaletleri sayesinde.

Daimi müşterilerimizden Bay Fucimoto öğle tatili sırasında dükkâna geldi. Kapının zili çaldı ve bir hava akımı dükkânın dört bir yanındaki kâğıtları hışırdattı. Her zamanki gibi gülüyordu. Gülüyordu, çünkü beni gördüğüne memnundu. Tezgâhın üzerine benim için bir küçük kitap paketi bıraktı. Daima kitapların parasını ödemeye çalışırım, ama hiçbir zaman kabul etmez. Bunun caz diskleri için danışmanlık ücreti olduğunu söyler.

“Bay Fucimoto! Bugün işler nasıl?”

“Felaket!” Bay Fucimoto'nun sadece tek bir sesi vardır, o da çok yüksektir. Sanki söylediğinin duyulmamasından çok korkuyormuş gibi. Ve gerçekten güldüğünde, çıkardığı ses yüzünden insan sırtüstü düşecekmiş gibi olur.

Dükkân Otemaçi'deki işyerleri ile Ocanomizu'nun yayıncılık merkezinin tam ortasında olduğundan, müşterilerimizin çoğu bu iki alanda çalışır. İkisinin arasındaki farkı hemen görürsünüz. Mega-Para'nın onunla uğraşanlara verdiği bir görünüş var. Bir çeşit inatçılık ve açlık. Parmağınızı üzerinize basmak güç ama, orada olduğu kesin. Bu arada, para da o bahsettiğim iç mekânlardan birisidir. İnsanın kendini ölçmesi için bir yol.

Öte yandan, yayıncılık sektöründe çalışanlarda genellikle biraz delice bir neşe vardır. Bay Fucimoto bunun kusursuz bir ör-

neği. Düzenli olarak, acınacak kelime oyunları yapar. Mesela:

“İyi günler, Satoru-kun! Baksana, Takeşi’ye söylesen de burayı bir boyatsa? Oldukça harap görünüyor da.”

“Gerçekten de öyle mi düşünüyorsunuz?” Yaklaşan cezanın kokusunu duyabiliyordum.

“Kesinlikle. Sence değil mi?”

Anlamadım?

“Sence de! Ce de! CD!”

Gerçek bir sızıyla yüzümü buruştururken, Bay Fucimoto beğeniyle gurulduyor. Espri en kadar kötüyse, o kadar iyi.

Bay Fucimoto bu öğle tatilinde Lee Morgan benzeri bir şeyler arıyor. Tavsiye ettiğim Hank Mobley’nin “A Caddy for Daddy” adlı diskini hemen aldı. Zevkini biliyorum. Funky’nin kaçık tarafında olsun da. Para üstünü uzattığımda, birden ciddileşti. Daha resmî bir konuşmaya geçti, kalın gözlüklerini çıkardı ve camlarını temizlemeye koyuldu.

“Düşünüyordum da, gelecek yıl üniversiteye başvuracak mısın?”

“Hayır, sanmıyorum, hayır...”

“Pekâlâ, öyleyse belirli bir mesleğe girmeyi mi düşünüyorsun?”

Bunu daha önce prova etmiş olmalı. Arkasından ne geleceğini tahmin ediyordum.

“Şu anda, gelecekle ilgili bir programım yok. Galiba bekleyip göreceğim.”

“Tabî, Satoru, bu beni kesinlikle ilgilendirmez ve eğer planlarına karşıyorsam beni bağışla, ama sormamın sebebi çalıştığım şirkette iki kadronun boşalıyor olması. Çok mütevazı. Aslına bakarsan, editör yardımcılığı falan ama, eğer başvurmayı düşünürsen, seni o işlerden birine tavsiye etmekten mutluluk duyarım. Seni mülakata kadar götüreceğim kesin. Bu da, bir ayağını kapının aralığına soktun demektir. Bak, ben de işe oralardan başladım. Herkesin ufak bir yardımı ihtiyacı vardır.”

Çevreme, dükkânın içine bakındım.

“Bu son derece cömert bir öneri, Bay Fucimoto. Size nasıl bir cevap vermem gerektiğinden emin değilim.”

“İyice düşün, Satoru. İş için birkaç günlüğüne Kyoto’ya gidiyorum. Ben dönene kadar mülakata başlamayacağız. Şimdiki işverenimle birkaç kelime etmek isterim doğrusu. eğer seni düşündüren bu ise... Takeşi’nin sana büyük saygı duyduğunu biliyorum, onun için sana engel olmayacaktır.”

“Hayır, bunu hiç düşünmedim. Teşekkür ederim. Bu dediğinizi ciddiyetle düşünceğim. Teşekkürler... Kitaplar için borcum ne?”

“Borcun yok. Danışmanlık ücretin. Bunlar sadece örnek, bunları piyasadakilere bedava dağıtırız. Bu cep kitabı klasikleri var ya, raflardan taşıyor. Bana *Muhteşem Gatsby*’den hoşlandığını söylemiştin –Murakami’nin çevirisiyle Fitzgerald’ın kısa öykülerini yeni çıkardık, *Sineklerin Tanrısı*, oldukça komik, bir de yeni García Márquez var.”

“Çok nazıksınız.”

“Boş ver! Sen sadece yayıncılık işini ciddiyetle bir düşün. Hayatını kazanmak için daha kötü meslekler de var.”

O günden sonra hep o kızı düşündüm. Günde yirmi, otuz, kırk kez. Kendimi onu düşünüyor bulup, düşünmeye devam etmek istiyordum; tıpkı soğuk bir kış sabahı, insanın sıcak duştan çıkmak istememesi gibi. Bir Fats Navarro diskini el aynası gibi tutarak parmaklarımı saçlarımdan geçirdim, yüzümü inceledim. O da benim hissettiklerimi hissediyor olabilir miydi? Aslında tam olarak neye benzediğini bile hatırlayamıyordum. Yumuşak cilt, çıkık elmacık-kemikleri, birbirine yakın gözler. Bir Çin imparatoriçesi gibi. Onu düşündüğümde, aslında yüzünü pek düşlemiyordum. O sadece, henüz adı konmamış bir renk gibi, buradaydı. Düşüncesi.

Kendime kızmaya başladım. Onu bir daha görme ihtimalim yok gibi. Burası Tokyo. Hem üstelik, onunla yeniden karşılaşsam bile, bana şu kadarcık ilgi göstereceğini kim söylüyor? Kafam birden fazla düşünceyi aynı anda almıyor. Ancak bir düşünce alabiliyor. Hiç olmazsa bunu düşünmeye değer bir düşünce yaparım.

Bay Fucimoto’nun önerisini düşündüm. Orada ne yapacağım? Koci hayatını düzenlemeyi sürdürüyor. Lise arkadaşlarının hepsi ya üniversiteye ya da bir şirkete girdi. Koci’nin annesi ötekilerdeki gelişimi bana hemen yetiştiriyor. Ben ne yapıyorum?

Dışarda, tekerlekli sandalyesiyle bir adam hızla geçti.

Hey, hey, unutma, burası benim yerim. Caz zamanı.

Jim Hall ve Bill Evans’tan “Alt Akıntı”. Genelde ağaçların altından yavaş ve sessiz akan suların rüzgârla dalgalanmasının albümü. Öteki şarkılarda, içdenizlerde parıltıyan akortlar.

Kız da oradaydı, kendini akıntıya bırakmış, çınlıçplak, sırtüstü yüzüyordu.

Kendime yeşil çay hazırladım ve huzursuz öğle sonrasında yükselen dumana daldım. Koci cama vuruyor, salak salak sırtıyor ve zehirli bir cüceye benzemek için yüzünü vitrine yapıştırıyordu.

Benim de sırtıma sarsak yürüyüşüyle

hoplayıp zıplayarak içeriye girdi.

“Kafan buradan kilometrelerce uzaktaydı. Bay Donuts’ın oradan geliyorum. Vanilla Angel Donut kabul mü?”

“Sağ ol. Sana bir çay yapayım. Bu Keith Jarrett albümü dün geldi, mutlaka dinlemelisin. Bunları çalarken bestelediğine hâlâ inanmıyorum.”

“Deha belirtisi, bu işte. Sonra bir iki kadehe ne dersin?”

“Nerede?”

“Bilmem. Genç erkek eti avına çıkmış yetişkin kızların gittiği bir yerde. Öğrenci Birliği’nin barı, mesela. Ama eğer var olmanın anlamını bulmakla meşgulsen, bunu başka bir akşam da yapabiliriz. Sigara?”

“Tabii. Bir iskemle çeksene.”

Koci kendini Takeşi gibi karşı konulamaz bir çapkın olarak görmekten hoşlansa da, aslında duyguları elindeki Vanilla Angel Donut kadar acımasız. Ondan hoşlanmam için bir neden daha.

Sigaralarımızı yaktık. “Koci, ilk görüşte aşka inanır mısın?”

İskemlesini arkaya doğru yatırıp, bir kurt gibi sırttı. “Kız kim?”

“Yok yok yok yok. Kimse yok. Ben sadece sordum.”

Filozof Koci gözlerini tavana dikti. Sonunda bir duman halkası üfledi. “İlk görüşte arzuya inanırım. Belirli ölçüde sert kalmalısın, yoksa çamura dönersin. Ve çamur da güzel değildir. Ve ne yaparsan yap, ne hissettiğini kızın görmesine sakın izin verme. Yoksa, işin bitiktir.” Koci, Humphrey Bogart moduna geçti. “Gizemli ol, çocuk. Sert ol. Duydun mu?”

“Evet, evet, mesela senin gibi. Son âşık olduğunda, Bambi kadar serttin. Ama ciddiyet?”

Bir duman halkası daha. “Ama ciddiyet... pekâlâ, aşkın bilgiye dayanması gerekiyor, öyle değil mi? Bir insanı sevebilmen için, onu iyice tanımalısın... Demek ki ilk görüşte aşka bir kavram çelişkisi var. Ya da o ilk görüşte bir beyinden diğerine bir jigabaytlık bir bilgi aktarımı var. Bu da pek muhtemel görünmüyor, öyle değil mi?”

“Hımm. Bilmem.”

Arkadaşımın fincanını doldurdum.

3

Kirazlar birden açırverdi. Büyülü, köpüklü ve kabarcıklı ve tam başlarımızın üzerinde, havayı “pembe” ya da “beyaz” sözcükleriy-

le anlatılamayacak kadar zarif renklerle doldurarak. Böylesine iç karartıcı ağaçlardan, adı bile olmayan bir arka sokakta nasıl böylesine cennete layık şeyler çıkar? Yılda bir tekrarlanan, kavrayışının ötesinde bir mucize.

Ella Fitzgerald'lık bir sabahtı. Ne de olsa, dünyada güzel şeyler de var. Vakar, zarafet, sıcaklık ve mizah; üstelik de bulmayı hiç ummayacağın yerlerde. Yaşlı bir kadinken, bacağı kesilmiş tekerlekli sandalyede otururken bile, Ella liseli bir kız gibi söylemiş, hayatmda ilk kez âşık olmuştu.

Telefon çaldı. "Ben Takeşi."

"Selam, patron. Günün güzel geçiyor mu, bari?"

"Günüm hiç güzel geçmiyor. Aksine, çok kötü geçiyor."

"Bunu duyduğuma üzüldüm."

"Aptalım, ben. Aptalın daniskası. Aptalların kralı, kralı, kralı. Erkekler neden böyle davranır?" O sarhoştı, ben ise sabah on bir çayınla sakın. "Bu dürtü nereden geliyor, Satoru? Söyle bana!" Sanki biliyor da, onu aydınlatmaktan kaçınıyormuşum gibi. "Kişiliksiz bir yatak odasında yapış yapış bir güreş, birkaç ısırk izi, eğer şanslıysan üç saniyelik bir orgazm, otuz dakikalık tatlı bir şekerleme, sonra birden milyonlarca spermini ve altı yıllık evliliğini kenefe atıp üzerine sifonu çeken şehvet düşkünü, iradesiz bir yalancı olduğunu anlayıp çıkıyorsun. Neden böyle yapmaya programlandık biz? Neden?"

Aynı zamanda hem dürüst olacak hem de teselliye yarayacak bir cevap bulacak durumda değildim. O yüzden dürüstlüğü seçtim. "Hiçbir fikrim yok."

Takeşi aynı öyküyü ardı ardına üç kere tekrarladı. "Karım beni yemeğe götürmek için eve uğradı. Birlikte yemeğe çıkacak, her şeyi baştan konuşacak, hatta belki de halledecektik... Ben ona çiçek aldım, o da bana bir yerlerde gördüğü çizgili bir ceket. Umutsuzluk verecek kadar sıkıcı bir şey, tabii, ama en azından ölçülerimi unutmamıştı. Barış çubuğu gibi. Tam çıkmak üzereyken, tuvalete gitmek isteyince, ne görse beğenirsin?"

Neredeyse "bir hemşire cesedi" demek üzereydim ki susmanın daha iyi olacağını düşündüm. "Ne?"

"Ötekinin çantasını. Ve sabahlığını. Hemşirenin. Bir de bana rujuyla yazdığı mesajı. Aynanın üstüne."

"Mesajda ne yazıyordu?"

Takeşi kendine yeni bir içki doldururken, buzların çıkardığı sesi duydum. "Seni ilgilendirmez. Ama karım mesajı okuduktan sonra, sakince oturma odasına döndü, ceketin üzerine votka dö-

küp bir kibrit çaktı ve çıkıp gitti. Ceket büzüşüp eridi.”

“Yazının gücü.”

“Kahretsin, Satoru, yeniden senin yaşında olmak isterdim. O zaman işler öylesine basitti ki! Ne yaptım ben? Bu mitos nereden geliyor?”

“Ne mitosu?”

“Bütün erkekleri zehirleyen. ‘Karanlığın, seksin ve gizemin olmadığı hayat, yarım bir hayattır’ diyen mitos. Neden? Üstelik tok-makladığım Göksel Güzelliğin Canlanmış da değildi ki. Salak bir hemşireydi, o kadar... Neden?”

Daha on dokuz yaşındayım. Liseyi geçen yıl bitirdim. Bilmiyorum.

Anlattıklarının hepsi oldukça iç burkucuydu. Şansım varmış ki o anda Mama-san ile Taro dükkâna girince, Takeşi’nin cevap verilemeyecek sorularını cevapsız bırakabildim.

Mama-san bir kuş olsaydı, beyaz ve iyi huylu bir karga olurdu.

Taro kuş olamazdı. Taro tank olurdu. On yıllarca, daha benim söz konusu bile olmadığım zamanlardan bu yana Mama-san’a gittiği her yerde eşlik etmişti. İlişkilerinde benim ruhumun bile anlayamadığı bir derinlik vardı. Onların altmışlarda ve yetmişlerde çekilen eski fotoğraflarını görmüştüm. Kendi açılarından, harika bir çifttiler. Şimdi de bana kırlıgan bir hanım ile sadık buldogunu hatırlatıyorlar. Söylentiye göre, Taro gençliğinde yakuza için ufak tefek işler yaparmış. Borç tahsilatı, falan. O dünyadan hâlâ birtakım çok yönlü dostlara sahip olması, özellikle iş Vahşi Orkide için koruma parası ödemeye geldiğinde çok yararlı oluyor. Mama-san’a yüzde altmışlık bir indirim yapıyorlar. Vilayette tanıdıkları olan başka bir dost da tam Japon vatandaşlığına hak kazanmama yardım etti.

Mama-san beslenme çantası getirmişti. “Bu sabah uyanamadığımı biliyorum” diye kıkırdadı. “Bütün o şamata yüzünden.”

“Üzüldüm. Dün gece son konuklar kaçta ayrıldı?”

“Mitsubishi’ciler gittiğinde üç buçuk, falandı... İçlerinden biri Yumi-çan’a gerçekten vurulmuş. Gelecek cumartesi buluşmak için ısrar etti.”

“Yumi-çan ne dedi?”

“Mitsubishi’ciler paralarını zamanında ödüyor. Her ay kullanıp tüketmeleri gereken kabarık bir eğlence bütçeleri var. Eğer evet derse, Yumi-çan’a şık bir dükkândan yeni bir elbise sözü verdim. Üstelik adam evli, bu yüzden bir güçlük çıkmaz.”

“Akşam Koci’yle mi beraberdin?” Taro dükkânın içini sanki kaçış yollarını belirlemeye çalışan yakın bir koruma gibi kolaçan etti.

“Evet. Biraz fazla içtim. Uyuyakalmamın nedeni de bu ya.”

Taro kahlkahayla güldü. “Esaslı çocuk, şu Koci. Kafası yerinde. Piliç tavladınız mı?”

“Sadece spor arabamın camlarının renkli olup olmadığını merak edenleri.”

Taro gürültüyle gırtlığını temizledi. “Bir kadının beyni her şeyi değildir. Ayaka daha bu sabah, senin yaşında bir çocuğun ocağa daha çok odun atması gerektiğini söylüyordu. Bu senin yaptığın...”

“Taro, Satoru’yu rahat bırak” Mama-san bana bakıp, keyifle gülümsedi. “Dışarıdaki kiraz ağaçları tabloya benzemiyor mu? Taro beni alışverişe götürüyor, gidip Ueno Parkı’nda kiraz çiçeklerini seyredeceğiz. Bayan Nakamori’nin kızları bizimkileri öğleden sonra kiraz çiçekleri partisine davet etti, onun için başlarına bir şey gelmesin diye biz de yanlarında gideceğiz. Ha, evet. Az kalsın unuyordum. Bayan Nakamori gelecek pazar günü Koci’yle birlikte kokteyl salonunda müzik çalıp çalamayacağınızı sordu. Anlaşılan her zamanki orkestrasının tromboncusu eğik bir boru ve hayvanat bahçesi müdavimlerinin de karıştığı bir kazaya uğramış. Daha fazla sormak istemedim. Zavallı adam kolunu temmuza kadar kullanamayacakmış, onun için orkestra da programını iptal etmek zorunda kalmış. Bayan Nakamori’ye Koci’nin üniversiteye ne zaman başlayacağını bilmediğimi söyledim. Kadıncağıza yarın bir telefon etsen? Haydi yürü, Taro, gitmeliyiz.”

Taro okuduğu kitabı aldı. “Ne bu? *Madame Bovary*, öyle mi? Şu Fransız moruğunun? Buna ne diyeceksin bakalım, Mama-san? Okulda altı yıl boyunca çalıştıramadık, şimdi de iş sırasında kitap okuyor.” Altını çizdiğim bir bölümü okudu: “*İnsan hayranlık duyduklarına dokunurken dikkatli olmalı; yoksa yıldızları parmaklarına bulaşır.*” Bir süre okuduklarını düşündü. “Tuhaf şey, şu kitaplar. Evet, Mama-san. Gitsek iyi olur.”

“Yemeğimi getirdiğin için teşekkürler.”

Mama-san başını salladı. “Ayaka hazırladı. Izgara yılanbalığı. Ne kadar sevdiğini biliyor. Sonra bir ara teşekkür etmeyi unutma. Şimdilik hoşça kal.”

Gökyüzü aydınlanıyordu. İçimden, “Keşke ben de Ueno Parkı’nda olsam” diye geçirerek öğle yemeğimi yedim. Mama-san’ın kızları matraktır. Bana küçük kardeşleri gibi davranıyorlar. Ağacın altına kocaman bir örtü yayıp, uydurma kelimelerle eski hava-

lar söyleyebilirlerdi. Şibuya gibi yerlerdeki barlarda sarhoş olan çok yabancı gördüm, içince hayvanlaşıyorlar. Japonlar hiç böyle olmaz. Erkekler daha neşelenebilir, ama şiddete hiç yaklaşmazlar. Alkol Japonların fazla istimi atmalarını sağlar. Oysa yabancılarda, sanki alkol buharın basıncını artırıyor gibi. Üstelik, herkesin ortasında öpüşüyorlar da! Dillerini çıkarıp kızların memelerini yaladıklarını gördüm. Barlarda, herkesin görebileceği yerlerde! Bunu hiçbir zaman anlayamayacağım. Mama-san böyleleri geldiğinde Taro'dan dolu olduğumuzu söylemesini ister ya da öyle bir giriş ücreti koyar ki, bir daha asla dönmezler.

Disk bitti. Yılanbalığı ızgarasından son lokmayı pirinç ve turşuyla yedim. Ayaka kutuya konacak öğle yemeğinin nasıl yapılacağını iyi biliyordu.

Sırtım ağrıdı. Sırtımın ağrması için daha çok gencim. Bu iskemle son zamanlarda iyice rahatsız olmaya başladı, bir türlü rahat oturamıyorum. Takeşi şu malî krizini bir atlatsın, yeni bir iskemle almasını isteyeceğim. Yine de uzun zaman beklemek zorunda kalacağım gibi. Ne çalacağımı düşündüm. Takeşi'nin tezgâhın ardında, yerde bıraktığı ve düzenlenmemiş disklerle dolu bir kutuyu karıştırdım, ama bilmediğim bir şeye rastlayamadım. Bir şeyler bulabileceğimden eminim. Stokta on iki bin disk var. Artık daha fazla müziğe ihtiyacım olmayacağından korktum.

Oldukça hareketli bir öğleden sonra oldu. Sadece bakmaya gelen bir sürü insan, ama aynı zamanda da bir sürü alıcı. Kısa zamanda akşamın yedisi oldu. Paraları topladım, hasılatı minicik bürodaki kasaya kilitledim, alarmı kurup büronun kapısını kilitledim. Beslenme çantam ile *Madame Bovary*'yi ve o akşam için ödünç aldığım Benny Goodman CD'sini –işin gizli güzellikleri– çantama attım, ışıkları söndürüp kapıyı kilitledim.

Dışarıda, kepenkleri indiriyordum ki, içeriden telefonun çaldığını duydum. Kahrolası! İlk düşüncem, telefonu duymamış gibi yapmak oldu, ama ardından bütün akşamı kimin aradığını merak ederek geçireceğimi düşündüm. Muhtemelen insanları arayıp, bana telefon edip etmediklerini sormak zorunda kalacak, bu sefer de telefonu daha baştan neden açmadığımı anlatmakta güçlük çekecektim.... Kahretsin. Dükkânı yeniden açıp telefona cevap vermek daha kolaydı.

Sonraları, bunu defalarca düşündüm: o telefon o anda çalmasa ya da ben dönüp telefonu açmaya karar vermeseydim, ondan

sonra yaşananlardan hiçbirini yaşanmayacaktı.

Tanımadığım bir ses. Yumuşak, endişeli. “*Ben Quasar: Köpeğin beslenmesi gerekiyor!*”

Efendim? Devamı gelecek diye dinledim. Statik cızırtısı sahile vuran dalgalara benziyordu, yoksa duyduğum bir *pachinko* salonunun sesi olabilir miydi? Hiçbir şey söylemedim –en iyisi böylelerini yüreklendirmemektir. Arkasından bir şey gelmedi. Sanki beriki benden bir şey bekliyormuş gibi. Ben de biraz daha oyalandım, sonra da şaşkınlık içinde, telefonu kapattım. Her neyse.

Kapı açıldığında, sırtım dönüktü. Çingırağın sesini duyunca, “Olamaz, hayır, bırakın da gideyim” diye düşündüm. Sonra döndüm, bakışlarımı kaldırdığımda, neredeyse Lester Young’ın sınırda sayıda basılmış disklerinin üzerine sırtüstü düşecektim. Takeş’in Caz Salonu’nun zemini kaydı.

Sensin! Dükkânın loşluğuna bakıyorsun.

Bana bir şeyler söylüyordu. Gerçekten de buradaydı. Geri gelmişti, hem de yalnız. Bu sahneyi kafamda kaç kez düşlemiştim, ama her seferinde konuşmayı başlatan *ben* oluyordum, onun için söylediğini neredeyse anlayamayacaktım. Gerçekten geri gelmişti!

“Hâlâ açık mısınız?”

“...Evet!”

“Pek açığa benzemiyorsunuz. Işıklar sönük.”

“...Evet! Şeyy, kapatmaya hazırlanıyordum, ama dükkân kapanana kadar, tümüyle açık demektir. İşte!” Işıkları yeniden yakardım. “Oldu.” Daha sakın görünmek isteyerek. Ortaokul öğrencisine benziyordum herhalde.

“Eve gidekseniz, engel olmayayım.”

“Eve gide... hayır, gitmiyorum. Şeyy, ben. Sakın acele etmeyin. Lütfen. İçeri girin.”

“Teşekkürler.” Kızın içinde yaşayan kız, kızın gözlerinden, benim gözlerimden, benim içinde yaşayan bana baktı.

“Ben...” diye başladım.

“Bu...” diye başladı.

“Devam edin” dedik her ikimiz.

“Hayır” dedim. “Siz devam edin. Siz hanımsınız.”

“Deli olduğumu sanacaksınız ama, buraya aşağı yukarı on gün önce gelmiştim ve...” farkında olmadan topuklarının üzerinde yaylanıyordu, “ve o sırada sizin çaldığınız bir disk vardı... Aklımdan çıkaramıyorum. Bir piyano ile saksofon. Demek istiyorum ki, o parçayı ya da beni ya da başka herhangi bir şeyi hatırlamanız

gerekmez tabii...” Sesi zayıflayıp söndü. Konuşma tarzında bir tuhafılık vardı. Aksanı bir o tarafa, bir bu tarafa salınıyordu. Hoşuma gitmişti.

“İki hafta önceydi. Tam olarak, iki hafta. İki hafta, bir de iki saat.”

Sevindi. “Beni hatırladınız mı?”

Kendi gülüşümü pek tanıyamadım. “Tabii, hatırladım.”

“İtici kuzinim ve onun arkadaşlarıyla birlikteydim. Yarı Çinli olduğum için bana salak muamelesi yapıyorlar. Annem Japon’dur. Babam da Hong Kong Çinlisi. Evim Hong Kong’da.” Konuşmasında hiç de özür diler bir hali yoktu. *Saf Japon değilim ve eğer bundan hoşlanmadıysan, kıvrırıp bir tarafına sokabilirsin.*

“In a Silent Way”de Tony Williams’ın davulunu düşündüm. Aslında, *düşünmedim*, içimde bir yerde hissettim.

“Hey, bunda bir şey yok ki! Ben de yarı Filipinliyim. Dediğiniz müzik, Mal Waldron’un ‘Left Alone’ adlı diskidi. Yeniden dinlemek ister misiniz?”

“Bir sakıncası var mı?”

“Tabii ki yok... Mal Waldrone benim ilahlarımdan. Tapınağa her gittiğimde, onun önünde diz çökerim. Tokyo’yla karşılaştırıncaya, Hong Kong nasıl bir yer?”

“Yabancılar pis bulur, gürültülü ve bunaltıcı bulurlar, ama bir benzeri daha yok. Hiçbir yerde yok. Ve Kowloon sizi sıkmaya başlayınca, o zaman da adalara kaçarsınız. Lantau Adası’nda tepenin üzerinde oturan büyük bir Buddha var...”

Bir süre tuhaf bir duyguyla kendimi sanki başkasının yazdığı bir öykünün içinde gördüm, ama kısa zaman sonra bu duygu da kayboldu.

4

Açan kiraz çiçekleri dökülmek üzereydi. Arka sokağın iki yanındaki ağaçlardan hâlâ ipeğimsi ve yumuşak, yeni yeşil yapraklar çıkıyordu. Mandolin ve sitarlar gibi canlı ve hafif. Yanımızdan insanlar geçiyordu. Görünürde tek bir palto yoktu. Bazıları ceket-siz çıkmıştı sokağa. Hiç itiraz edecek bir şey yok, ilkbahar artık bayat haberdi.

Telefon çaldı. Koci, üniversite kantininden arıyordu. “Ee, kızın adı neymiş?”

“Kimin?”

"Kes! Kimden bahsettiğimi pekâlâ biliyorsun! Dün akşam Ba-
yan Nakamori'nin evinde, çaldığın her notayla iç çeken o kız! Dur
sakayım... Adı galiba 'Tomo' ile başlayıp, 'yo' ile bitiyordu. Acaba
adı neydi? Tamam, tamam, hatırladım. Tomoyo."

"Ha, şu..."

"Bana bu numarayı yapma! Gözlerinizi birbirinizden alamadı-
nızı gördüm."

"Sen düş görmüştün."

"İkiniz bakıştırdunuz! Bütün bar gördü. Bir denizhıyarı bile
görürdü. Kızın babası da gördü. Taro fark etti. Sonra arkamdan
gelip, kızın kim olduğunu sordu. Oysa ben de ondan öğrenmeyi
istemiyordum. Seni sıkıştırıp, öğrenmemi istedi. Taro ne isterse, el-
le eder, onun için sıkıştırıyorum seni."

"Söyleyecek fazla bir şey yok. Dört hafta önce dükkâna gelmiş-
ti. Geçen hafta bir daha geldi. Konuşmaya başladık, müzik hak-
kında, geçen hafta da bir ya da iki kez buluştuk. Hepsi bu."

"Bir ya da yedi kez, demek istiyorsun."

"Bilirsin işte."

"Meraklı olduğundan falan değil, sadece dün gece onu sorguya
çekemedim. Peki öyleyse, anlıyorsun ya, kızın kurdelesini kesip,
paketini de açtın mı?"

"O kız bir hanımefendi!"

"Ah, tabii, ama her hanımefendi bir kadındır."

"Hayır, açmadım."

"Hep yavaş oldun zaten, Satoru. Neden açmadın?"

"Çünkü..." Aynı şemsiyenin altında yürürken, kısa paltosuna
sarılmış o vücudu hatırlıyorum. Bütün film boyunca elini tuttu-
ğumu hatırlıyorum. Önündeki tasın içine bir para atıncaya kadar
bir kaidenin üzerinde hareketsiz duran, sonra da ikinci para gele-
ne kadar yüzünün ifadesini ve pozunu değiştiren sokak sanatçısı-
nı izleyip gülerken kısılan gözlerini hatırlıyorum. Bowling oynar-
ken beceriksizliğime gülmemeye çalıştığını hatırlıyorum. Kiraz
çiçekleri yüzümüze düşerken Ueno Parkı'nda bir battaniyenin
üzerinde yatışımızı hatırlıyorum. Onu bu odada, bu iskemlede,
benim en sevdiğim müziği dinleyerek ev ödevini yaparken hatırlıyorum.
Dikkatini topladığı zamanki yüzünü ve düşüp de nere-
deyse defterine degecekmiş gibi olan bir tutam saçını hatırlıyorum.
Asansörde, katlar arasındayken ensesini öpüşümü, kapılar
birden açılınca sıçrayıp ayrılışımızı hatırlıyorum. Bana kırmızı
balığını, annesini ve Hong Kong'daki hayatını anlatmasını hatırlıyorum.
Gece otobüsünde, omzumda uyuyakalmasını hatırlıyorum.

rum. Masanın bu tarafından, yüzüme bakışını hatırlıyorum. Bana ölülerini Tokyo Ovası'nda, tümseklerin altına gömen eski Jomon halkını anlatmasını hatırlıyorum. Bayan Nakamori'nin evinde, Koci'yle birlikte "Round Midnight"ı şimdiye kadar hiç çalmadığımız kadar güzel çalınca, yüzünün aldığı ifadeyi hatırlıyorum. Hatırladığım başka.... "Bilmiyorum, Koci. Belki de yapabileceğimiz için yapmadık." Doğru muydu bu? Yoksa sadece bir aşk oteline gitmek kolaydı. Kuşkusuz vücudum istiyordu. Ama... ama ne? "Söyleyemeyeceğim. Utangaçlığımdan değil. Bilemiyorum."

Koci söylenen bir şeyi anlamadığı ender durumlarda hep çıkarıldığı o bilgece sesi çıkardı. "Pekâlâ, onu bir daha ne zaman görebileceğim?"

Yutkundum. "Muhtemelen, hiç. Hong Kong'daki uluslararası okula dönüyor. Tokyo'ya iki yılda bir, buradaki akrabalarım ziyaret etmek için babasıyla geliyor. Gerçekçi olmak zorundayız."

Koci duyduklarına benden fazla üzülmüş gibiydi. "Korkunç bir şey bu! Ne zaman dönüyor?"

Saatime baktım. "Yarım saat içinde."

"Satoru! Durdur onu!"

"Düşünüyorum... Demek istiyorum ki, düşününce..."

"Düşünme! Bir şeyler yap!"

"Ne önerirsin? Kaçırmamı mı? Yaşaması gereken bir hayatı var. Hong Kong'da, üniversiteye gidip arkeoloji okuyacak. Tanıştık, birbirimizden hoşlandık, hem de çok hoşlandık, şimdi de vedalaştık. Böylesi her gün olur. Yazıyorsunuz. Her neyse, özlemle birbirimize âşık olmadık tabii, ya da ona benzer..."

"Biip, biip, biip."

"Bu da ne demek oluyor şimdi?"

"Ah, özür dilerim, palavra alarım çalmaya başladı da."

Eski bir büyük orkestra Duke Ellington buldum. Bana kurgulu gramofonları, pis bıyıkları ve savaş öncesi Hollywood müzikallerini hatırlatıyor. Genelde beni eğlendirirdi. Sahte bir iyimserliğin yanı sıra takırdayan bir "Take the 'A' Train".

Çay fincanımın dibindeki karanlık göle sıkıntıyla baktım ve o gün ellinci kez Tomoyo'yu düşündüm.

Telefon çaldı. Tomoyo olduğunu biliyordum. Tomoyo'ydu. Arka plandaki uçakları ve biniş anonslarını duyabiliyordum.

"Alo" dedi.

"Merhaba."

“Havaalanından arıyorum.”

“Geri planda kalkan uçakları duyuyorum.”

“Dün gece gerektiği gibi ‘hoşça kal’ demediğim için özür dilerim. Seni öpmek isterdim.”

“Ben de öyle, ama ortalıktaki herkesle, falan...”

“Dün akşam beni ve babamı Bayan Nakamori’ye davet ettiğin için teşekkürler. Babam da teşekkür ediyor. Yıllar var senin Mama-san ve Taro’yla yaptığı gibi gevezelik ederken görmemiştim onu.”

“Ben de onları böyle gevezelik ederken görmeyeli yıllar oldu. Neden bahsediyorlarmış?”

“Sanırım işlerden. Biliyorsun, babamın bir gece kulübünde küçük bir hissesi var. İkimiz de şova bayıldık.”

“Şov falan değildi! Sadece ben ve Koci.”

“İkiniz de gerçekten iyi müzisyenlersiniz. Babam sizden bahsetmekten bıkmadı.”

“Aslında... Koci iyi olduğu için ben de dinlenir oluyorum. Yirmi dakika önce falan telefon etti. Umarım, dün akşam barda fazla reklam olmadık. Koci fazlaca belli ettiğimizi düşünüyor.”

“Sakin aldırma. Hey, bu arada! Hatta babam her zamanki yuvarlak laflarıyla, tatilinde bize gelebileceğini bile söyledi. Eğer istersen, sana saksofon çalabileceğin bir bar da bulabilirmiş.”

“Biliyor mu? Bizim hakkımızda, yani?”

“Bilmem.”

“Takeşi bana pek izin vermez de... En azından, şimdiye kadar hiç izin istemedim.”

“Ah...” Konuyu değiştirdi. “Bu kadar güzel çalmak için ne kadar uğraştın?”

“Güzel çalmıyorum. Güzel çalan, John Coltrane! Bir saniye bekle...” John Coltrane ile Duke Ellington’ın birlikte yaptıkları bir “In a Sentimental Mood” kaydına yapıştım. Dumanlı ve diz çökerici. Birlikte, bir süre dinledik. Ona söylemek istediğim o kadar çok şey vardı ki.

Bir dizi acele zil duyuldu. “Param bitiyor... sana söylemek istediğim... kahretsin, hoşça kal!”

“Hoşça kal!”

“Dönünce sana...”

İssiz bir uğultu.

Öğle saatinde Bay Fucimoto dükkâna geldi, beni görünce güldü. “İyi günler, Satoru-kun!” diye sevindi. “Mavi gökler, bekle de

gör! Söyle bana, bu harika hakkında ne düşünüyorsun?" Tezgâhın üzerine küçük bir kitap paketi bıraktı, kaşlarını kaldırıp gururlu görünmeye çalışarak papyonunu düzeltti.

Kurbağa yeşili, puanlı, korkunç bir papyon. "Bir eşi yok."

Tüm vücudu zevkten titredi. "Şirkette en iğrenç kravat yarışması yaptık. Galiba hepsine fark attım."

"Kyoto nasıldı?"

"Ah, Kyoto, Kyoto gibiydi. Tapınak ve türbeler, matbaacılarla toplantılar. Kendilerinden başka kimsenin nezaket kurallarını bilmediğini sanan kibirli dükkân sahipleri. Geri dönmek çok güzel. Bir kere Tokyolu, ölene kadar Tokyolu."

Provasını yaptığım konuşmaya başladım. "Bay Fucimoto, bana yaptığınız cömert teklifi, büronuzda mülakata çağrılmak için yardım etme önerinizi Mama-san'a açtığımda, size iletmem için bunu verdi. Sizin ve meslektaşlarınızın bir kiraz çiçeği partisinde bundan hoşlanacağınızı düşündü." Kocaman pirinç rakısı şişesini tezgâhın üzerine koydum.

"*Sake!* Aman Tanrım, bu kocaman bir çocuk! Yayıncılarla dolu bir büroda bile, hemen bitmeyecek! Ne inanılmaz nezaket."

"Hayır, asıl nezaket sizinki. Cömert teklifinizi kabul edemeyecek kadar cahil olduğum için özür dilerim."

"Hiç de değil, hiç de değil. Emin ol, hiç gücenme yok... Ben sadece geçiyordum..." Bay Fucimoto doğru sözcüğü aradı, bulamayınca da güldü. "Seni en ufak bir şekilde suçlamıyorum. Benim gibi olmak istemiyorsun, değil mi?" Bunu benden çok daha gülünç buldu.

"Bunu söylemek bana düşmez ama, sizin gibi olmak beni hiç rahatsız etmezdi. Güzel bir işiniz var. Unutulmaz papyonlarınız. Ve dünyanın en güzel caz diskleri konusunda da gerçek bir zevkiniz."

Birden gülümsemekten vazgeçip dışarı baktı. "Kiraz çiçeklerinin sonuncusu. Ağaçtayken, giderek kusursuz oluveriyor. Ve kusursuzluğa erişince, dökülüyor. Ve tabii yere değer değmez, çamurlaşıveriyor. Onun için kesinlikle kusursuz olduğu tek an, aşağıya düşerken; hem de kısacık bir an için... Bana kalırsa bunu sadece biz Japonlar anlayabiliriz; sence de öyle değil mi?"

Üzerinde, *Oyunuzu Şimizu'ya verin, rüşvetle mücadele için gerekli cesaret sadece Şimizu'da var*, mesajı taşıyan bir kamyonet Batman'in sarhoş bir arabası gibi sesler çıkararak geçti. *Şimizu kimseye ihanet etmez, Şimizu kimseye ihanet etmez, Şimizu kimseye ihanet etmez.*

Bay Fucimoto parmaklarını havada salladı. "Neden her şey böy-

le oluyor? Metrodaki gaz saldırısından bu yana televizyondaki o görüntülere bakarak, polisin kör kaplumbağalardan kurulu uzman bir birlik gibi soruşturma yürütmesini izleyerek, anlamaya çalışıyorum... Böyle şeyler neden oluyor? Dünyayı dönmekten alıkoyan nedir... onu tutan?"

Bay Fucimoto'nun sorularının gerçekliklerinden hiçbir zaman emin olamıyorum. "Siz biliyor musunuz?"

Omuz silkti. "Cevabını bilmiyorum, hayır. Bazen tek sorunun bu olduğunu, diğer bütün soruların buna katılan nehrin kolları gibi olduğunu düşünüyorum." Parmaklarını seyreilmekte olan saçlarından geçirdi. "Cevap 'sevgi' olabilir mi?"

Düşünmeye çalıştım, ama gözlerimin önünde görüntüler vardı. Babamı –babam olduğunu sandığım adamı– bir arabanın arka penceresinden dışarı bakarken düşledim. Sustalı çakıları düşündüm, bir de üç ya da dört yıl önce, ben McDonald's'tan çıkarken, aynı binanın dokuzuncu katından aşağıya atlayıp kaldırımın üzerine düşen işadamını düşündüm. Durduğum yerin üç metre ötesinde yatıyordu. Ağzı şaşkınlıktan açılmış gibi. O ağızdan koyu bir şey damlıyor, kaldırımın üzerine, kırık dişler ile gözlük camlarının arasına sızıyordu.

Tomoyo'nun aksanını, kaşlarını, şakaklarını, burnunu düşündüm. Uçağa binmiş, Hong Kong'a giden Tomoyo'yu. "Böyle bilgelğe sahip çıkamayacak kadar genç olmayı tercih ediyorum."

Bay Fucimoto'nun yüzü gözlerini de gizleyen bir tebessüme dönüştü. "Ne kadar bilgece." Sonunda, içinde harika bir "I Let a Song Go Out of My Heart" sürümü olan bir Johnny Hartman diski satın aldı.

Bir sivrisinek kulağımın yolunu buldu, birden elektrikli mikser kadar gürültüyle vızıldanmaya başladı. Kafamı ileri uzatıp küçük baş belasını ezdim. Sivrisinek mevsimi. Gövdesini bir kâğıt parçasına silmeye çalışırken, Takeşi'nin ayrı yaşadığı karısı güneş gözlüklerini o harika saçlarının tepesine iterek içeri girdi. Yanında, avukat olduğunu hemen anladığım ciddi giyimli bir adam vardı. Çevrelerine bakıyorlar. Takeşi bana bu işi önerdiğinde, Çiyoda'daki dairelerinde bütün bir akşam geçirmiştim, ancak bu kez Takeşi'nin eşi dünyanın en ters selamının dışında beni görmezden geldi. Avukat varlığımın farkında olup olmadığını belli etmedi.

"O" Takeşi'nin eşi bu zamiri eski karılara özgü acılıkla telaffuz etti: "burayı kir alıyor ama içerideki stokların epey değerli olması lazım. En azından, o hep değerli deyip şişinirdi. Ama asıl para, ku-

aför salonlarında. Burası gerçekte bir hobiden öteye gitmez. *Onun* birçok hobisinden biri.”

Avukat itiraz etti.

Gitmeye davrandılar. Tam kapıdan çıkarlarken, Takeşi'nin karısı bana baktı. “Bunlardan bir ders çıkarabilirsin, Satoru. *Sakın* bir ilişkiye güvenip hayatını değiştirecek bir karar alma! Pastadan yapılmış bir evi ipotek etmekten farkı olmaz. Bunu hiç unutmama.” Gitmişti bile.

Bir Chet Baker diski koyarken, kadının söylediklerini düşündüm. Acele gitmesi gereken bir yeri olmayan, oraya gitmek için önünde koca bir gün bulunan bir trompet. Ve onun sesi, yumuşak boşlukta zen mırıltısı gibi. “*Benim tatlı sevgilim. Aşkın ne olduğunu bilmezsin, yine de seninle çok iyi anlaşıyorum.*”

Telefon çaldı. İsterik bir Takeşi. Yine sarhoş.

“İçeri alma! O deli ineği içeri alma!”

“Kimi?”

“Onu! Onu ve *beni* temsil etmesi gereken o sırttan hançerleyicipislik torbası-kan içici avukatını! Elllerinde bir kıyma makinesi, taşaklarını koparmaya çalışıyorlar! Stoka bakmalarına izin verme... hesaplara bakmalarına izin verme –kanunsuz olur– ve sınırlı sayıda basılan Louis Armstrong’ları sakla. Ve ‘Maiden Voyage’ın altın diskini. Donunun içine falan sakla, ne bileyim ben –bir de...”

“Takeşi!”

“Ne var?”

“Korkarım biraz geç kaldın.”

“Ne?”

“Buraya geldiler bile. Avukat dükkânı görebilsin diye birkaç saniye etrafa baktılar. Hesaplara bakmadılar, hiçbir şeyi değerlendirmeye kalkmadılar.

“Ah. Harika. Kesinlikle harika. Ne korkunç, domuzumsu kargaşa. O kadın Deli dana hastalığının iki ayaklısı... Hem de ne bacaklar...” Telefonu kapadı.

Güneş ışığı mırıl mırıl ve yumuşacıktı. Küçük dalların ve sürgünlerin gölgesi arka duvarın üzerinde daha da hafif salınıyordu. Bundan uzun yıllar öncesini, Mama-san’ın kızlarından birkaçının beni gölde kayıkla gezdirdiği günü hatırladım. En eski anılarımdan biri.

Özel iç mekânım sağlığını koruyor ama, yalnızlık duygusu da verebilir.

Ne yapacaktım ? Gömleğimin kolunu kıvrıp kolumu inceledim. Üzerinde dün öğleden sonra Tomoyo'nun mavi kalemle çizdiği yılan vardı. Ona sormuştum, “Neden *yılan* ?” diye. Sanki olmamış bir şaka yapıyormuş gibi gülmüştü.

Kafamdaki yere iki düşünce girdi.

Birinci düşünce, sevişirsek arkamızdan bir giriş kapatıp, önümüzde bir çıkış açılacağı için yatmadığımızı söyledi.

İkinci düşünce, ne yapmam gerektiğini açıkça anlattı.

Takeşi'nin karısı belki de halkıydı –belki de önemli bir kararı bir kişiye karşı duygularına dayandırmak güvenli değildi. Takeşi de aynı şeyi sıkça söyler. “Her vuruşma” der Takeşi, “ertesi sabah fiyatını dörde katlar.” İyi de, Takeşi ile karısı kim oluyor da, insanlara ders veriyor ? Eğer sevgi değilse, o zaman ne ?

Saate baktım. Üç. Şimdi artık bilmemkaç bin kilometre ve bir saat dilimi uzaktaydı. Telefon parasını ödemek için birkaç kuruş bırakabilirdim.

“Harika bir zamanlama” dedi Tomoyo, sanki köşedeki sigara makinesinden telefon ediyormuşum gibi. “Bavulumu boşaltıyordum.”

“Beni özledin mi ?”

“Birazcık, belki.”

“Yalancı ! Sesimi duyduğuna şaşırmadın.”

Sesindeki gülümsemeyi duyuyordum sanki. “Şaşırmadım. Ne zaman geliyorsun ?”

Ve hangi uçağa yetişebileceğimi, nereye gideceğimizi, babasıyla nasıl anlaşacağını, yetersiz tasarruflarımı çabucak tüketmek için neler yapabileceğimi konuştuk. Kendimi Cennet'e hiç bu kadar yakın hissetmemiştim.

1

Mehtap, mehtap, öğleden...

Kafamın içinde, çalar saatimle bağlantılı bir düğme var; bu düğme bir mesaj gönderip kolumu harekete geçiriyor, kolum uzuyor ve başparmağıma, çalar saatin bip sesleriyle beni uyandırmasından bir saniye önce KAPAT düğmesine basma komutu veriyor. Her sabah, hiç aksamadan, bir gece önce kaç viski içmiş ya da yatağa saat kaçta yatmış olursam olayım. Unuttum artık.

Kahrolası. Bu korkunç, gerçekten korkunç bir kâbustu. Bütün ayrıntılarını hatırlayamıyorum, galiba hatırlamak da istemiyorum. Büro baskına uğramıştı. Yanında Çin polisi ve bir zamanlar Volvo-sunun üzerine sıçtığım eski okul müdürümle birlikte Huw Llewellyn kapıdan içeri dalıyordu, hepsinin ayaklarında tekerlekli patenler vardı ve 1390931 sayılı hesapla ilgili tüm dosyaları silme telaşından şifremi yanlış yazıp duruyordum. K-A-T-Y-F-R-B, hayır, K-T-Y, hayır, K-A-T-Y-F-O-R-B-W –hayır, her şeye yeni baştan başlamalıyım. Binanın içinden yukarıya tırmanıyorlar; katları geçerken arkalarından kahve fincanları devriliyor, elektrikli vantilatör gözünü yine bu tarafa çeviriyor ve ödenmemiş telefon faturaları, alacakaranlıktaki yarasalar gibi havada kanat çırpıyor...

Kırk gün kırk gecedir açık bir pencereden esen kötü bir rüzgâr var. Bilgisayarımın faresi donmuş kalmış ve çifte tıklamaya direnmiyor. Bunlardan hiçbiri olmuş muydu? Bunlardan hiçbiri olmuş muydu? Unuttum.

Kaç kere bilgisayar gördüm düşümde? Bir düş günlüğü tutmak isterdim, ancak bu bile bir gün kuyruğumu kıştırımlarına yeterdi. En heyecanlı olanları yazan gazete muhabirlerini ve süpermarket koridorlarında porno düşlerini tartışan hapishane analistlerini görebiliyorum. Merak ediyorum, düşünde ilk bilgisayarı kim gör-

dü? Ne zaman? Nerede? Acaba bilgisayarlar da düşlerinde insan görür mü?

Bağa çerçeveli gözlüklü Llewellyn. Adamla daha dün tanışmışken, pezevenk bilinçaltımı yıkmaya gelmişti bile.

Kahrolası. Saatin yelkovanı yine tıkladı. Akrep de süzülüp dönüyor, eve dönme zamanı gelip çatığında toplanan bir uçurtma ipi gibi, hayatımı sarıyor. Kahrolası. Sabahki emniyet payımı kemiriyorum. Kendimi bir gece önceki kadar parçalanmış hissettiğim bir sabah daha. Yüzüm çatlamış bir Paskalya yumurtası gibi kırılıp dökülmeye hazır sanki. Üstüne üstlük, yeni bir grip yüzünden yatağa düşmek üzereydim, yemin ederim. Hong kahrolası Kong ve hayatımın yarısını kendimi haşlanmış mantı gibi hissederek geçirmeye başladım. Paskalya yakın olmalı artık. Haydi Neal, duşa kadar gidebilirsin herhalde. Sıcak bir duş işi halleder. Nah eder. Bir iki nefes olsa tamamdı, ama her şeyi kaldırdık.

Yataktan sürünerek kalkıyorum, kalkarken yerdeki tabak içindeki soğuk gözlemeye basıyorum. Kahretsin! Kadın bugün geliyor galiba, temizler artık. En azından döndüğümde, beni bekleyen yiyecek bir şeyler olacak. Çin usulü bir şeyler, ama hiç olmazsa gözleme dışında bir şeyle karşılaşacağım.

Salona. Telesekreterde bana bir mesaj vardı. Talihim varmış, yatağa girmeden önce "Uyku" moduna almıştım, yoksa bu kadar da uyuyamayacaktım. Kanepenin üzerinde ne varsa yere süpürdüm, "Play" düğmesine basıp, kanepeye uzandım...

"Kalk ve dikil, Neal! Ben Avril. Dün gece ortadan kaybolduğun için teşekkürler. Sakın unutma, saat dokuz buçukta Bay Wae'nin avukatlarıyla randevun var ve Theo oraya gitmeden önce eksiksiz bir brifing istiyor; onun için tam 8.45'te burada olursan, iyi olur. Kahve makinesini çalıştır. Görüşürüz."

Avril. Salak bir karı için güzel isim.

Orada fazla gevşeme, Neal. Bir, iki, üç, ayağa! "Ayağa" dedim! Doğru mutfaka, eski filtreyi çöpe at, kahretsin, her tarafa dağıldı; her neyse, hizmetçi, yeni filtre, taze kahve, tavsiye edilen dozdan da çok, teşekkürler, "on" düğmesine basıver. En sert sularını Neal Amca'nın midesine damlat güzelim, işte böyle. Unuttum. Buzdolabını aç. Yarım bir limon. Üç şişe cin, son kullanma tarihi geçeli bir ay olmuş bir kutu süt, kurutulmuş barbunya ve... gözleme. Tanrı'ya şükürler olsun, hâlâ gözlemem var. Gözleme tost makinesine. Doğru yatak odasına, Neal. Dolapta asılı beyaz bir gömlek olmalı, kadının her pazar astığı yerde, her biri *gwai lo* derisi gibi, bitkin ve kılı. Eğer gömlekleri askılarından almışsa, o kadar

öfkeleneneceğim ki... Dikkat çekmek için her şeyi yapar bu.

Hayır, her şey yolunda. Düzenli bir dizi halinde asılmış. Boxer, pantolon dün akşam fırlattığın yerde, iskemlenin arkasında. O alelaide, borulu iskemle. Şu Kraliçe Anne iskemlemi nasıl özlüyorum. Bu evde benden yaşlı olan tek şey, oydu. Katy'ye ait olup, giden bir parça daha. Fanilaya, gömleğe, ceketine yapış, eksik bir şey var –kemer. Kemerim nerede?

“Pekâlâ. Çok komik. Kemerim nerede?”

Oturma odasındaki klima homurdandı.

Şu anda oturma odasına gidiyorum. Eğer kemerimi kanepenin kolçağında bulamazsam, kafayı yiyeceğim.

“Fena olmaz hani.”

Duşa girmeden giyindiğimi hatırladım. Leş gibi kokuyorum ve bu sabah Tayvan Konsorsiyumu'ndan adı-batsın ile toplantımız var.

“Tıntmsm, Neal” kimseden itiraz gelmedi. Kendinize tıntın dermeniz, size kimse itiraz etmez. Duşa girmek, emniyet payımı tamamen tüketecekti. Tabî sabah rutini –“rutin”– saat gibi çalışmaz ve bineceğim vapuru kaçırırsam, o zaman etkileyici bahaneler uydurmaya başlamam gerekecek.

Klimayı kapattım. “Daha kahrolası mayısa yeni girdik. Beni soğuktan dondurup öldürmek mi istiyorsun? O zaman köşeyi dönüp, buraya kim gelecek sanıyorsun, ha?”

Banyoya girince, O'nun sabun şişesiyle her zamanki oyunlarını oynadığını gördüm. Katy hep şu pompalı sıvı sabun şişelerinden alırdı, hizmetçi de öyle; buraya kadar bir şey yok, ama O şişenin pompasını çekip çekip indirmenin ne keyifli bir iş olduğunu gördüğü güne kadar. Duvarlarda, tuvaletin içinde, duş kabininin zemininde, her yerde vardı, muhtemelen –evet– gömleğimi bıraktığım yerde de. Her yerde, saçılmış sperm gibi, yapışkan izler.

“Aman ne komik. Bu pisliği temizleyecek misin?”

Tuhaf, Katy'nin giderken bıraktığı makyaj malzemesine hiç dokunmuyordu. Sadece benim eşyalarım. Bütün bu kadın eşyasını neden çöpe atmam ki? Dolapta hâlâ bir kutu tampon vardı. İki kutu. Yoğun akıntı, hafif akıntı. Hizmetçi tamponlara hiç dokunmuyordu –neden dokunmuyordu, anlamıyorum. Belki bu da bir Çin âdetidir, hani o altları bağlanmayan ve istedikleri yerde, istedikleri zaman çöküp sıçan bebekler gibi. Buna rağmen, hizmetçi talk pudralarının, cilt nemlendiricilerinin ve banyo incilerinin arasında çalışmaktan hiç rahatsız olmadı. Başka bir şeyden rahatsız olmayan biri, bunlara neden taksın ki?

Duş kafamın içindekileri boşalttı. Islan, şampuan ve sabun sür,

çalkala, nemlendirici, pompalanmış vücut sabunundan bir parmak al, köpürt, durulan. Kendime tam iki dakika tanıdım. Şimdi yıkan, sonra öde.

Havluyla kurulanırken göbeğimi içeri çektim, ama bu günlerde pek fark etmiyor. Neal, bu şey ne zaman büyümeye başladı? Stresin insanı zayıflattığını söylerler. Kuşkusuz zayıflatıyordur, ama yüzde doksan gözlemeden, meyveli şekerden, sigara ve viskiden oluşan bir diyetin stresin götürdüğünü getirdiği de kesin. Hamile gibisin. “Ovv!” Ürktüm. Katy hamile kalsaydı... değişen bir şey olur muydu? Fırsatın varken kaçıp kurtulur muydun, yoksa dertlenecek daha fazla şey olduğunu mu düşünürdün? Şimdikinden daha fazla dertlenmek ve... ve bu kadar dertten ölmek mümkün mü? Bilmiyorum.

Bir şeyler yanıyordu. Kahretsin, ütü!

Hayır, ütüyü fişe takmamıştım ki. Bu gözleme yanığı. Harika. Kahvaltı da yok şimdi. Acele etme, Neal, bu gözlemeli bir geçmişin bedeli. Bir Gözleme İleri Gittin. Bir gözlemenin artık gözleme olmaması için ne gerekir? Herhalde kömür gibi kapkara olması. Sanırım, geriye kahvenin içine kocaman bir kaşık şeker karıştırmaktan başka yapacak bir şey kalmadı. Sıvı kahvaltı. Oturma odasına. Kapının altından simsiyah bir şeyler sızıyordu, kan sandım. Kimin kanı? O'nun kanı mı? Bu apartmanda artık hiçbir şey beni şaşırtamaz. Sonra sızan sıvının koyu kahverengi olduğunu fark ettim. Harika. Bir yerine iki filtre koymuştum ve böyle yapınca neler olduğunu iyi biliyoruz, öyle değil mi, Neal?

Mutfğa. Kahve makinesini kapat, tost makinesini kapat, kafanı kapat. Kahvaltı niyetine güzel bir bardak soğuk suya ne dersin, Neal? Teşekkür ederim, Neal. Temiz bardak kalmadı. Pekâlâ, bir tas su. Nefis. “Afiyet olsun, Neal.” Mutfak imparatorluğumu gözden geçirdim. Sanki Keith Moon bir aylığına evde konuk olmuştu. Hayır, öyle değildi. Keith Moon giderken bundan temiz bıraktı. Özür dilerim, hizmetçicik. Sonra telafi ederim. Telafi etmeye zorlarsın beni zaten, zorlamaz mısın?

Kravatını takıp işe git, Neal. Çekik gözlü para babalarını daha fazla bekletmemelisin. Ne sabah ama, daha havanın nasıl olduğunu görmek için pencereden bakmaya bile fırsat bulamadım. Çağrı cihazıma baktım: kuru ve bulutlu. Öyleyse, şemsiyeye gerek yok. Asya'ya özgü, havasız hava. Unutmuşum. Manzarayı şimdiden tahmin edebiliyordum: pusun silikleştirdiği çıplak tepeler ve tembel deniz.

Klimayı kapattım. Bir daha. Çalar saatin radyosunu onun için

açık bıraktım, annemin köpeğe yaptığı gibi. Yatak odasından Kanton Çincesi'yle verilen haberleri duyuyorum. Bundan hoşlanırmı, bilemem. Bazen radyoyu kapatıyor, bazen açık bırakıyor. Bazen de başka istasyona ayarlıyor.

"Adam gibi davranmaya çalış" dedim bağcıkları çözülmemiş ayakkabılarımı giyip çantama uzanarak anahtarlarımı avuçlarken.

Katy hep, "Duydum ve itaat edeceğim, ey avcı-toplayıcı" diye cevap verirdi.

Bu hiç cevap vermez.

Gidiyorum, gidiyorum, gittim.

Asansör aşağı iniyordu. Tanrı'ya şükürler olsun. Yoksa vapura giden otobüsü kaçıracaktım. Kapılar açıldı. Tümüyle erkek mekâna zorla sıkıştım. Yarıları sarı, yarıları pembe-gri, ama hepsi de aynı Bankalar Caddesi Kabilesi'nden. Zaten bu kabileden olmasak, burada oturmanın masrafını karşılayamazdık. Asansörün içinde takım elbise, tıraş losyonu, deri ve saç köpüğü kokusunun yanı sıra, bir başka koku daha asılıydı. Belki de iyi aktılmamış testosteron. Kimse tek kelime etmedi. Kimse nefes almadı. Kamışım başka bir para yaratıcının kamışıyla yüz yüze kalmasın diye döndüm ve dairemin kapısındaki numarayı gördüm: 144

"Yaramaz" demişti Bayan Feng. "Çince 'Dört' ölüm anlamına gelir."

"Bütün hayatını Dört'ten kaçarak geçiremezsin" diye itiraz etmişti Katy.

"Doğru" demişti Bayan Feng, üzgün gözlerini yumarak. "Ama burada bir problem daha var."

"Neymiş o?" diye, bana yarım yamalak gülümseyerek sordu Katy.

"On dördüncü kattayız" dedim. "Sakın asansöre binemeyeceğimizi söylemeyin bana."

"Ama evinizin kapısının tam karşısında!"

"Ee?" Katy artık gülümsemedi.

"Asansör kapıları çene gibidir! Talihi yerler. Orada oturursanız, hiç talihiniz kalmayacak."

Kafamı kaldırdım ve kendimi füme camdan öteye, hareketsiz başların tepesinden bakar buldum. Sanki uykuda yürüyordum.

"Üstelik, Lantau Adası'ndasınız" dedi, aklına bir şey gelmiş gibi.

Ping, kafamdaki alarm öttü.

"Lantau Adası'nda ne var? Hong Kong'da, dünyanın bir zamanlar güzel olduğunu iddia edebileceğiniz tek yer, orası."

“Akıntılardan hoşlanmıyoruz. Çok fazla kuzeye, çok fazla doğuya.”

Ping, diye öttü alarm, ping, ping, ping. Birinci kat. Zemin katı. Ne olursa. Otobüs bekliyordu. Hep birlikte sokağı koşarak geçip otobüse bindik, kafamda bangır bangır bir James Bond müziği. Savaş oyunu için sözde personel taşıyıcısına binen küçük çocukları hatırladım.

Otobüste sadece ayakta duracak kadar yer vardı ama aldırmadım. Bana Sevgili Eski Memleketimin Sevgili Eski Ring Seferi’ni hatırlattı. Kriket sezonu şu sıralarda başlıyor olmalı. Otobüsü bu yüzden seviyorum zaten. Otobüse bindiğim andan, büroya girdiğim ana kadar, benim kontrolümde olan hiçbir şey yok. Karar vermem gerekmiyor. Zombileşebilirim.

Tabii pezevenğin birinin cep telefonu kulak zarını delene kadar demek istiyorum. O kadar can sıkıcı bir şey ki! Cevap ver şuna. Cevap ver, dedim! Sağır herif, şu kahrolası telefonuna cevap ver! Bana neden öyle bakıyorsun?

Tamam, benim telefonum. Bu dalgalar piyasaya ilk çıktıklarında, o kadar hoşlardı ki. İnsanlar bunların cezaevine geri götürülen mahkûmların üzerindeki elektronik etiketler kadar hoş olduğunu anladıklarında, artık çok geç olmuştu.

Anlamsızlık elektronlarının kablolar üzerinden, uzaydan geçip kulağıma dökülmelerine, yolculuklarını tamamlamalarına izin verip, telefonu açtım.

“Evet? Ben Brose.”

Demek artık bu otobüsteki her eşek adımın Brose olduğunu biliyor.

“Neal, ben Avril.”

“Avril.” Başka kim olabilirdi ki? Muhtemelen geceyi büroda geçirmişti. Ben dün gece veya bu sabah veya her ne zaman ise bürodan ayrılırken, o hâlâ Tayvan Portföyü üzerinde sıkı sıkıya çalışıyordu. Jardine-Pearl’ün de bu konuda çalışan bir alay avukatı vardı. Cavendish’in tarafında ise ben, Avril ve işi yüzüne gözüne bulaştırmadan evimizin –evimin, demek istiyorum– kiralınmasını halleden ve depozitomu inanılmayacak kadar düşürten Ming vardı. Çinliler yeterince kötüdür, emlak komisyoncuları daha da beter; ama Çinli Emlak Komisyoncuları için Şeytanın Gizli Servisi denir. Avukat olmaları daha iyi olurdu, ama bu işte daha çok kazanıyorlar herhalde. Kahretsin, Tayuan Portföyü! Kafama takıp düşünmem gereken bütün her şeyin üzerine, bir de bu ayrıntılar, küçük yazılar ve tuzaklar labirenti gelmişti. Avril’in bu dos-

ya üzerinde çalışması iyiydi mutlaka, ama kahretsin, kız bazen sinirlerime dokunuyordu. Londra onu buraya geçen ocak ayında göndermişti, o da öylesine imanlı bir isteğe sahipti ki. Üç yıl önceki ben sanki.

“İyi uyudun mu?”

“Hayır.”

Anlaşılan Avril dün gece erken ayrıldığım için özür dilememi bekliyordu. Bu sabah. Saat birde. Tamam, erken. Artık unutsa iyi olurdu.

“Mickey Kwan dosyası için aradım seni.”

“Ne olmuş?”

“Bulamıyorum.”

“Öyle mi?”

“Nerede ? Dün akşam sendeydi. Eve gitmeden önce.”

Siktir git, Avril. “Akşam bendeydi. Eve gitmeden altı saat önce.”

“Şimdi masanın üzerinde değil. Guilan’ın bürosunda da bulamadım. Onun için, senin büronda bir yerde olması gerek. Dün öğleden sonradan beri dosyaya dokunmadım. Dosyayı yanlış yere koymuş... dosya yanlış yere konmuş olabilir mi? Yani başka bir şeyin yanına? Bir çekmeceye, falan?”

“Lantau Adası’nda, otobüsteyim, Avril. Buradan bakınca, büromu pek göremiyorum.”

Dinlemiyormuş gibi yapan takım elbiseler, kravatlar ve yüzler duvarının ardından birisinin kıs kıs güldüğünü duyar gibi oldum. Birinin deeeeliii gibi kıs kıs güldüğünü. Belki de sadece aksırıktı.

Avril doğasında yürüyen bir deney gibiydi. Ona “Spock” demem daha doğru olacaktı. “Bazen seni anlayanıyorum. Evet, bulunduğun yerden büroyu göremeyeceğini ben de biliyorum. Ama unutmayasın diye –bir daha– hatırlatayım, Horace Cheung ve Theo bundan 52, hayır, 51 dakika sonra Wae Portföyü’ndeki gelişmelerin raporunu bekliyor. Sen hâlâ Lantau Adası’nda, otobüste olduğun için burada değilsin. Buraya gelmen 38, eğer kahvaltı etmediysen, donut almak için duracağından 41 dakika sürecek. Bay Cheung randevusuna hep 10 dakika erken gelir. Bu da, sen kapıdan geçerken ilerleme raporunu tamamlamış olmam anlamına geliyor. Raporu hazırlamak için Mickey Kwan dosyasına ihtiyacım olduğuna göre de, dosyayı şimdi bulmam lazım.”

İçimi çektim ve sarsıcı bir cevap düşünmeye çalıştım, ama sarsıntılarım tükenmişti. Anlaşılan, herkesi deviren gribin etkisindeydim. “Söylediklerinin hepsi doğru, Avril. Ama o dosyanın nereye gittiğini samimiyetle, gerçekten, hakikaten, içtenlikle bilmiyorum.”

Otobüs sağa sola sallandı. Gözüme tenis kortları, uluslararası okul, körfezin kıvrını ve ılık Asya beyazında balık süprüntüsü çarptı.

“Sabit diskinde dosyanın bir kopyası olmalı, öyle değil mi?”

Birden tamamen uyannıştım. “Evet, ama...”

“Dosyayı sabit diskinden indirip, yazıcımından çıktı alacağım. Topu topu yirmi sayfa, öyle değil mi? Onun için bana şifreni söyle.”

“Özür dilerim, ama bunu yapamam, Avril.”

Avril düşünürken, bir sessizlik. “Özür dilerim, ama yapabilirsin, Neal.”

Derisi soyulan bir tavşan izlediğimi hatırladım; ne zaman, nerede, bilmiyorum. Bıçak sanki fermuarını indiriyordu. Bir saniye önce şekerleme yapan bir tavşancık, bir saniye sonra tavşan dışlerinden tavşanımsı penisine kadar, uzun ve kanlı bir kesik.

“Ama...”

“Eğer İnternet’ten İsveç malı sert porno dosyaları indirdiysen, yemin ederim bu sırrın bende kalacak.”

Ne kadar sessiz konuşmaya çalışırsam çalışayım, en az on kişi söylediklerimi duyacaktı. “Sana şifreni böyle söyleyemem. Güvenlik kurallarına aykırı olur.”

“Neal, galiba farkında değilsin, aslında farkında olmadığında eminim, yoksa dün akşam eve gitmezdin. İşi bağlamak üzereyiz. Dae Portföyü 82 milyon dolar demek. Dutch Barings ve Citibank her akşam adamın balkonunun dibinde arylar söylüyor ve şarkıları bizimkinden çok daha iyi. Eğer Bangkok ve Tokyo’daki zararları telafi etmek için Mickey Kwan kârlarını kazanamazsak, tarih olduk demektir. Ve yönetim de bunun kesin sebebini öğreneceğinden fırça yemek istemem. Sen Birmingham’daki McDonald’s’ı yönetmekle yetinebilirsin belki, ama benim hayattan farklı beklentilerim var. Şimdi bana şifreni söyle! İşe geldiğinde değiştirebilirsin. ‘Güvenlik kurallarına aykırılığın’ 49 dakika sürecek. Eğer bana güvenmiyorsan, başka kime güvenebilirsin ki?”

Kesinlikle Siktirici Hiç Kimse, işte güvenebileceğim. Ceketimi kafamın üzerine çektim ve telefonu koltuğumun altına kıstırdım. Quasimodo Brose. “K-A-T-Y-F-O-R-B-E-S” Sakın ona üzerine vazife olmayan işlere burnunu sokmamasını söyleme. Eğer söylersen, burnunu sokar. “İşte. Memnun oldun mu?”

Hakkını vermeliyim, Avril soruma sinirlenmedi. Sinirlenseydi, daha mutlu olacaktım. Yoksa insanların bana acıdıkları bir döneme mi girdim?

“Tamam. Theo’nun ofisinde görüşürüz. Bilgisayarna kimsenin dokunmasına izin vermem.”

Otobüs Discovery Bay Limanı’na girdi. Turbo-feribot bekliyordu, her zamanki gibi. Kimsenin acele etmesine gerek yok –şimdi ilk zil çalıyor. İkinci zil 1 dakika sonra çalacak. Üçüncüsü de 2. dakikada. Feribot 3 dakikadan önce kalkmayacak, ama otobüstten vapura yürümek 60 saniyeden de az sürüyor; tabii eğer pason hazırsa –hepimizinki hazır. Bu da bir Toyota Landcruiser’ı feribota sokmaya yetecek kadar uzun bir emniyet payı. Otobüsün kapıları ışıktanarak açıldı ve birlikler tek sıra halinde indi, onlar sıçrayarak atlarken, otobüs sarsıldı.

O da burada mıydı, elimi mi tutuyordu? Neden bütün gün evde kalacağımı varsaymışım ki? Çevrede dolaşması daha mantıklı. Dikkat çekmekten hoşlanır.

Boş ver, Neal. Orası senin dairen. Senin “ev” hayatın. Oraya gidiyorsun, çünkü yaşayabileceğin başka bir yerin yok. Onu Hong Kong Adası’na getirme. Tanrı bilir ya, suyun ötesine geçmeyi beceremeyecektir. Çinliler buna benzer bir şey söylemezler mi? Zıplayamazlar –onun için kutsal mekânlarının girişi basamaklıdır– ve sudan karşıya geçemezler.

Bilet bariyerine yirmi adım. Her neyse, sabah krizi, tabancasının namlusunu indirmeye başladı galiba. Gerçekten suçlanmama yol açacak olanlar sabit diskimin bağırsaklarının dibine doğru bir yerlerde ve Avril’in de diskin içini araştırıp bakacak zamanı yok. Bunun için bir nedeni de olamaz. Üstelik, fazlasıyla da aptal. 1390931 sayılı hesabın giriş ve çıkışları daha da karmaşık olmaya başladıkça, güvenlik önlemlerim de giderek daha çapraşıklaştı, yakından bir ıska bir ikincisini getirdikçe, yalanlarım daha da inanılmazlaştı. Bütün bunların ardındaki doğru, Denholme Cavendish’in “evet” deyicilerinin, Eton¹ eğitiminin handikaplarını taşıyan kişilerin bile belli belirsiz fark edebilecekleri gerçekleri bilmek istememeleri. Endişelenme, Neal. Avril şu değerli Mickey Kwan dosyasını yazdıracak, Guilan da asfalttaki çatlakları dolduracak sertlikte bir kahve yapacak. Theo’yu kraldan daha kralcı muhasebecilerle ilgili palavralarla atlatırım, zaten çoğu yönetici gibi o da en basit soruları soramayacak kadar gururlu olacak. Theo da Cavendish Uyum Komisyonu’nu Japon bankalarına bağlanmış sermayeyle ilgili palavralarla atlatır. Komisyon şirketin gelecek malî dönemde düzene girmesiyle ilgili kesin talimatlar aldıkları palavrasıyla Jim Hersch’ü atlatacak; Jim Hersch de Lle-

wellyn'in efendisini atlatmak için Cavendish Holding'in –bu konuda samimi olmalıyım, eski dostum– Çinliler tarafından yayılan bu dedikodular, atılan bu çamurlar konusunda tertemiz olduğuna yemin edecektir: Bu günlerde Hong Kong Halk Polisi'nde iplerin kimin elinde olduğunu görmek için dedektiflik diploması gerekmiyor, değil mi, Yoldaş? Değil mi? Ve hey, çabuk, hepimiz altı basamaklı ikramiyelerimizi alacağız; beş basamağını çoktan harcadığımız, gerisini de gelecek on sekiz ay boyunca arabalara, gayrimenkule ve eğlence sektörüne bastırıp yok edeceğimiz altı basamaklı ikramiyelerimizi. Yine becerdin, Neal. Uçurumun kenarından döndün. Dokuz can mı? Bence dokuz doksan dokuz daha doğru olurdu.

Her şey yolunda, bu çalan ikinci zil, Neal. Bu da sana 60 saniye zaman bırakıyor.

“Neal, Neden feribota binmiyorsun?”

Kusmanın kesin olduğu, ne yediğini merak ettiğin sıradaki bu duygu.

İçimde kusacak kadar bir şey yok.

Neyin var? Yoksa O beni kalmaya mı zorluyor? Kolumu mu çekiştiriyor?

Hayır. Onunla en ufak bir ilgisi yok. Onun ne zaman burada olduğunu biliyorum, ve şimdi burada değil. Ve beni hiçbir şeye zorlayamaz. Seçen benim. Patron benim. Kurallardan biri de bu.

Ondan çok daha dikkat çekici bir şey vardı.

Dün gece, Avril'le birlikte armatörler kralı Bay Wae için brifing hazırlıyorduk. Bilgisayar gözlerimin içine ediyordu, öğlenki sandviçten beri ağzıma lokma atmamıştım, midem küçüldükçe ben de birkaç kez uyuşukluk ve açlık arasında gidip gelmişim. Geceyarısına doğru başımın döndüğünü hissettim. Cavendish Kulesi'nin hemen karşısındaki kafeye girip, listelerindeki en büyük üç katlı bokburgeri ısmarladım, iki tane birden ve kahveme iki kesmeşeker attım. Kahveyi dilimden geçirdim ve damarlarıma şeker dolarken kanım Cebrail gibi şarkı söylemeye koyuldu. Bu doğal olmaz, Neal. Doğalı siktir et.

Sokakta bir aşağı, bir yukarı gidip gelen arabaları, insanları ve öyküleri izledim. Uzakta bir yerde dev bir bisiklet pompası dönerek yükseliyor, ıslıklanarak iniyordu. Tekdüze mesajlarını birbiri ardına patlatan neon tabelaları seyrettim. Bir yerde bir şarkı çalıyordu, Lionel Richie'nin yıllar önceki liste parçası, gözleri görmeyen kızla ilgili olanı. Tam bir hüngürdetici. Bekâretimi Telford'da bir arkadaş partisinde, bir palto yığınının altında o şarkıy-

la kaybetmiştim. Telford'da ne aradığını Tanrı bilir artık. Telford'dakilerin orada ne aradığını da.

Bu çocuk ile yanındaki kız girdiler kafeye. Çocuk bir burger ile bir kola ısmarladı. Kız ise vanilyalı süt. Çocuk tepsiyi alıp, oturacak yer bulmak için çevresine bakındı, oturacak yer yoktu, sonra ona baktığını gördü. Yaklaştı, gergin bir İngilizce'yle masamı paylaşıp paylaşamayacaklarını sordu. Çin İngilizcesi değildi. Çinliler bizden biriyle oturmaktansa, ölmeyi yeğler. Ya ölürler ya da senin varlığının farkına bile varmadan masaya doluşurlar. Ben de başımı salladım, sigaramın külünü silkeledim. Oğlan ciddiyetle ve İngilizce teşekkür etti. "Çokı teşekkür ederim" dedi.

Kız Çinliydi, Çinli olduğu belliydi ama aralarında Japonca konuşuyorlardı. Oğlanın yanında bir saksofon kutusu ve üzerinden hâlâ havayolu şirketi etiketlerinin sarktığı bir sırt çantası vardı. Liseden henüz çıkmış gibilerdi. Oğlana iyi bir uyku gerekiyordu. Çinli gençlerin bugünlerde çok yaptığı gibi birbirlerine sarılmadılar ya da birbirlerinin içine düşmediler. Sadece masanın üzerinden el tutuştular. Bir tek kelime bile anlamadım tabii, ama imkânlardan söz ettiklerini düşündüm. Çok mutlu olduklarını. Aralarındaki havada dalgalanan cinsellikten, henüz yatmamış olduklarını tahmin ettim. İlk birkaç seferin arkasından yerleşen o tembel sahiplikten henüz eser yoktu.

Tam o anda, eğer Mephisto yağlı ketçap şişesinden cin gibi fırlayıp da, "Neal, seni bu çocuğun yerine koyarsam, ruhunu sonsuza dek Cehennem'in Efendisi'ne adar mısın?" dese, ben de "Satacağıma bahse girebilirsin" derdim. Kıştırılmış ya da kıştırılmamış bir çocuk ne fark eder?

Kolumdaki Rolex saate baktım: geceyarısını çeyrek geçmiş. Ne biçim bir hayattır bu?

Gökyüzü konusunda yanılmışım. Kasvetli beyaz değil... baktığında, fildişi görüyorsun. Orada, güneşin dağı incimsi ve gözleme inceliğinde parlattığı yerde bir parıltı görebilirsin.

Ve deniz de boş değil, orada, hemen kıyıda adalar var.

Bizimkinin dört kat üstünde, Bayan Feng'in odasında duvar-dan sarkan yeni parşömenin üzerinde yumuşak fırça darbeleri.

Öhö. Bill Gates'i şaşkınlıkla hoplatacak yükseklikte kredi kartı borçların olduğunu hatırlatabilir miyim, Neal? Boşanma anlaşmanın senin olduğunu sandığın paranın çoğunu buharlaştıracığını? Parmaklarını senin soktuğun pastaya sokabilen avukatların Bay Wae'yle randevuları kesinlikle kaçırmadıklarını? Bu Tayvan-

lı armatörler kahvaltılarını gökdelenlerin ortaya çıkıp kaybolmasına neden olabilecek kadar güçlü politikacılarla yiyorlar.

Üçüncü zilin çalmasına on saniye kaldı ve bariyerler iniyor! Kendi varoluşçu ikilemelerini öğle tatilin –doğru, en son ne zaman öğle tatili yapmıştık?– sırasında –herhangi bir zaman– düşünürsün, ama şu kahrolası gemiye hemen şimdi bin! Bir daha söylemeyeceğim.

Adamın biri dükkânların önündeki geçitten dörtlüye iniyor. Andy Bilmemkim, yüzünü Lantau Polo Kulübü günlerinden belli belirsiz hatırlıyorum. Kahrolası adada tek bir kahrolası at bulabileceğini sanma. Ralph Lauren kravatı canlı bir yılan gibi dalgalanıyor, ayakkabılarının bağcıkları çözüktü, hey, bana kalırsa Andy Bilmemkim'in dikkatli olması gerek. Düşüp kafasını kırabilir.

“Gemiye durdurun! Bekleyin!” Aman Tanrım, Andy Bilmemkim Lawrence Olivier olmuş.

O beni böyle mi izliyor? Alaycılıkla karışık bu aldırmazlıkla mı?

Çinli bariyer nöbetçisi, muhtemelen otobüs şoförünün abisinin üvey bacanağı, düğmeye basıp turnikeyi kilitliyor. Andy Bilmemkim'in havadaki uçuşu parmaklıkları kavrayarak duruyor ve adamdan delirmiş bir mahkûmun yakarışı gibi bir uluma yükseliyor. “Lütfen!”

Çinli bariyer nöbetçisi kafasıyla “Vapur Tarifeleri” levhasına doğru belli belirsiz bir işaret yapıyor.

“Bırakın, geçeyim!”

Bariyer nöbetçisi kafasını sallıyor ve kahve kulübesine dönüyor.

Andy Bilmemkim koşuyor, el yordamıyla cep telefonunu arayıp bulmayı başarıyor. Uzaklaşırken telefonda Larry'yle konuşuyor, bahaneler uyduruyor ve gülüyormuş gibi yapıyor.

Turbo feribot iskeleden ayrılıyor ve uzaklara doğru vızıldıyor.

Bazen seni anlayamıyorum.

2

Katy onu havaalanına götürmemem için ısrar etti. Uçağı öğleden sonraydı ve çılgın bir cuma günüydü. Çalışma masam iki sarsak kontrat oluşumu arasındaki kanyon dibine benziyordu. Böylece, gittiği gün her zaman bindiğimden bir önceki otobüse yetiştik ve iskeledeki kafede birer kahve içtik. Pencerenin yanındaki iskenlede Andy Bilmemkim dizüstü bilgisayarını çıkarmış, sanki bir termonükleer savaşı önlemek istiyormuş gibi tuşlarını dövme-

ye koyulmuştu. Böylesine kambur oturmayı sürdürürse, beli bü-külecek. Hayır, farkında değil ama Andy, Katy ile benim Büyük Vedamızı sahneye koyduğumuz masada oturuyor.

Noël Coward'vari bir *Büyük Veda* değil. Neal Brose ve Katy Forbes sizlere çok daha sevimsi bir gösteri hazırladı. İkimizin de söyleyecek bir şeyi yoktu, ya da daha doğrusu, söylenecek çok şey vardı, ama tek bir kelime bile etmediğimiz onca geceden sonra, birden aramızda bir dolarlık bile zaman kalmadığını fark etmiştik. Galiba havaalanı düzenlerinden, çiçekleri sulamaktan, Londra'ya döndükten sonra Katy'nin en çok ne yapmak istediğinden bahsettik. Sanki bir gece önce tanışmış, Kowloon'da bir otelde düzüşmüş ve yeni uyanmış gibiydik. Aslında, beş aydan beri, öğreneli beri yatmamıştık.

Kahretsin, korkunçtu, korkunçtu. Beni terk ediyordu.

En iyi hatırladığım, söylemediklerimiz. Ne Bayan Feng'den ne de Ondan bahsettik. Kimin "hatası" –kahretsin, binlerce yıllık kısrılık "hatadan" daha iyi bir sözcük bulamaz mıydı sanki? – olduğundan bahsetmedik. Katy hep bağışlayıcı olmayı becerirdi. Hiç terapiden, kliniklerden, evlat edinmeden, kurallardan, yani o "çevresinden dolanma şemsiyesinden" konuşmadık; çünkü ne istiyorduk, ne de biliyordum. Öyle sanırım. Eğer doğa bizi bir araya getirmeyi beceremiyorsa, bizim başaramayacağımız gün gibi aşikârdı. "Boşanma" kelimesi de etmedik: oradaki dağ kadar yakın ve gerçek olduğu için. "Sevgi" sözcüğünü de kullanmadık. Sevgi çok fazla acı verirdi. Önce onun söylemesini bekliyordum. Belki o da benden bekledi. Ya da belki böylesi gündüz ve geceleri bizden yedi sekiz yıl sonra doğan gözleri yıldızlı, gürültücü kuklalara bırakıyorduk. Dün gece, kafedeki çocuklar gibilerine. Sevgi onlar içindi. Bizim gibi otuzunu devirmiş moruklar için değil. Unut gitsin.

Feribotun zili çalmıştı. Burada, tam burada, şu anda durduğum pembemsi kaldırımda. Her gün çevresinden dolandığım için çok iyi biliyorum. Ona sarılmam, belki de öpmem gerektiğini düşündüğüm yer, burasıydı.

"Feribota binsen iyi olur" dedi

Pekâlâ, madem öyle istiyor.

"Hoşça kal" dedim. "Seninle evli olmak güzeldi."

Daha söyler söylemez, söylediğime pişman oldum, hâlâ da pişmanım. Sanki veda atışı gibi. Döndü ve uzaklaştı; bazen düşünürüm de, peşinden koşsaydım, kendimizi bambaşka bir evrene fırlatılmış mı bulurduk, yoksa sadece burnum mu kırılırdı? Cevabını hiç bulamadım. Feribot zilini dinledim. Vapur iskeleden ayrılır-

ken, utancımdan kıyıya, ona bakamadım, onun için el sallayıp sallamadığımı bilmiyorum. Katy'yi tanıdığım kadarıyla, sallamadığından neredeyse eminim. Her neyse, onu unutmam 45 saniyemi aldı. *South China Business News*'ün beşinci sayfasında, on satırlık bir haber bütün dikkatimi çekti. Capital Transfer Incorporate adlı yeni bir Çin-Amerikan-İngiliz soruşturma kurumu, Silk Road Grubu adlı bir ticaret şirketinin bürolarına baskın düzenlemişti. Şirket halk arasında pek bilinmezdi, ama ben çok iyi tanıyordum. Daha geçen cuma günü, aldığım talimatlar uyarınca 115 milyon doların 1390931 sayılı hesaptan alınarak Silk Road Grubu'na havale edilmesini bizzat gerçekleştirmiştım.

Of... kahretsin.

Benden başka kimse yoktu.

İskeleden liman köyüne giden yol Polo Kulübü'ne götürürdü. Bugün bayraklar uyuşukça sarkıyor. Polo Kulübü'nden sonra, yol patikaya döner. Patika da kıyıya iner. Kıydaysa patika ize dönüşür, sahil boyunca kıvrılıp gider. Buradan ötesine hiç gitmediğim için, nereye vardığını bilmiyorum. Bir balıkçı kafasını kaldırdı, nasırlı parmaklarıyla elindeki ağı onarıırken, bakışlarımız bir an karşılaştı. Benim Kısa Vadeli Lanetli Kiracılar Köyümün dışında, insanların tüm ömürlerini Lantau Adası'nda geçirdiklerini unutmuşum.

Babam beni hafta sonlarında balığa götürürdü. Snowdon dibinde kaybolmuş, kasvetli bir su havzasına. Babam elektrikçiydi. Namuslu, gerçek bir iş. Dağıtım tablosunu kurar, insanlar kendi evlerini yakmasınlar diye ışıklarını bağlar, toprak hatlarını çekersin. Babamın içi satıcı iyimserliği doluydu. "Bir adama balık verirsen, Neal, o gün doyurmuş olursun. Ama balık tutmayı öğret, hayatı boyunca doyar." Politeknik'te, İş İdaresi Okulu'na gideceğimi söylediğimde, o su havzasındaydık. Sadece başını salladı ve "Bunun sonunda bir bankada güzel bir iş çıkabilir" dedi ve oltasını fırlattı. Yoksa bu, hâlâ üzerinde yürüdüğüm patikanın başlangıcı mıydı? Son balığa gittiğimiz gün ona Cavendish Hong Kong'da iş bulduğumu ve eski okul müdürümün üç katı maaş alacağımı söylediğim gündü. "Bu harika, Neal" dedi. "Annen gururdan patlayacak." Ondan daha fazla bir tepki bekliyordum, ama o sıralarda emekli olmuştu.

Doğrusunu söylemek gerekirse, balık tutmak sıkıcı geliyordu. Kutudaki ahmakları izlemeyi tercih ederim. Annem babamla gitmem için ısrar ettiği için gidiyordum; gittiğim için şimdi mutluyum. Bugün bile, "Galler" dendiğini duyunca ton balıklı ve yumurtalı sandviçlerin, sütlü hafif çayın tadı geliyor hatırıma; bir de

soğuk dağların çevrelediği bulanık gölün ötesinden bakan babamın anısı.

Onun gelişi, buzdolabının mırıltısı gibiydi. Daha duymadan, alıştığın bir ses. Onun farkına varmadan önce, dolapların ne zamandır açık kaldığını, klimaların ne zamandır çalıştığını, perdelerin ne zamandır kapalı olduğunu hatırlamıyorum. Katy'yle yaşamak, bunu ertelemişti. Katy Onun yaptığını benim yaptığımı düşünmüştü, ben de Onun yaptıklarını Katy'nin yaptığını. Filmlerdeki gibi, dramatik bir biçimde gelmedi. Odanın içine bir şey yuvarlanmadı, makinede hayalet falan da yoktu, bilgisayarında bir mesaj ya da buzdolabına nuknatışlı harflerle yapıştırılmış bir not da. *Kötü Ruh* veya *Şeytan* filmlerini andırır bir şey de. Daha çok, ölümcül olmasına rağmen çok geç oluncaya kadar teşhis edilemeyecek kadar yavaş ilerleyen bir hastalık gibi. Küçük şeyler: saklanmış eşyalar. Gardiobun tepesine bırakılmış bal. Bulaşık makinesinden çıkan kitaplar. Buna benzer şeyler. Anahtarlar. Anahtarlara bir düşkünlüğü vardı. Hayır, yüz­süz misafirlerden olmadı hiç. Katy ve ben daha Ona inanmadan önce bile Onun hakkında şakalaşırdık: Ah, yine hayalet geldi.

Oysa, sonunda, bana kalırsa üçümüzü herhangi bir kırılmış vazozo sayısından da fazla etkiledi.

Mırıltının gürültüye dönüştüğü o günü hatırlıyorum. Geçen sonbaharda, bir pazar öğleden sonraydı. Nasıl olduysa, evdeydim. Katy köydeki süpermarkete alışverişe gitmişti. Bir gözüm gazetedede, diğeri Kanton lehçesinde seslendirilmiş *Zor Ölüm 3*'te, kanepenin üzerinde pinekliyordum. Birden karşımdaki halının üzerinde, yüzükoyun yatmış, yüzme taklidi yapan küçük bir kız fark ettim.

Hem orada olduğunu hem de böyle bir çocuk olmadığını biliyordum.

Sonuç apaçıktı.

Ensemdeki tüyler korkudan dikildi.

Binanın yarısı havaya uçtu. "FBI'dan daha fazla ajan istesek iyi olur" dedi Bruce Willis'e inanmayan aptal şerif yardımcısı.

Mantık, elindeki yetkileri havaya kaldırarak içeri girdi. Beklenmedik hiçbir şey olmanış gibi davranmamı buyurdu. Ne yapacaktım? Gidip bağırarak –nerede?– ve apartmanın... Bir noktada geri dönmem gerekecekti. Ayrıca Katy'yi de düşünmeliydim. Yoksa ona sabah, öğle, akşam bir hayaletin bizi seyrettiğini mi söyleyecektim? Eğer bu açılır kapanır köprü indirilirse, içeri başka neler girerdi? Elimdeki makaleyi bitiriyor gibi yapmaya zorladım kendimi; oysa Moğolca yazılmış da olabilirdi.

Korkunun bilekleri kelepçeli olsa da ciğerlerinin tüm gücüyle haykırabilirdi: *Dairende kahrolası bir hayalet var! Kahrolası bir hayalet dedim, beni duydun mu?*

Hâlâ oradaydı, yüzüyordu. Şimdi de sırtüstü dönmüştü.

Gazeteyi indirmek zorunda kaldım. Hangisi delirdiğine işaretti, orada olması mı, yoksa olmaması mı?

Onun hakkında ne biliyordum?

Sadece beni tehdit etmediğini.

Gazeteyi katladım ve onun durduğunu sandığım yere baktım.

Kimse, ve hiçbir şey. *Gördün mü?* dedi Mantık, kendini beğenmişçesine.

Kararlılıkla mutfağa doğru yürüdüm.

Arkamdan bir kıkırdama duydum.

Siktir git, dedi Korku Mantığa.

Kilitte bir tıkırtı duydum, ardında da dışarıda, holde Katy'nin anahtarlarının şangırtısını. Anahtarları düşürmüştü. Kapağı yaklaşıp açtım. Eğildiği için yüzümdeki ifadeyi görmemesinden şimdi çok memnunum.

“Üff!” dedi Katy, gülümseyip doğrulurken.

“Eve hoş geldin” dedim. “Dur bakalım. Şampanya mı bu?”

“Şampanya, istakoz ve kuzu eti, avcım-toplayıcım. Uyuyakaldın, değil mi? Sersemlemiş görünüyorsun.”

“Şeyy... evet. Sakın doğum gününü yine unuttuğumu söyleme?”

“Hayır.”

“Öyleyse, ne?”

“Seni beslemek istiyorum. Böylece bol sperme sahip olur, canlırısın. Bir bebek istediğimi anladım. Ne dersin?”

Ne kadar Katy'ye özgü.

Çevresi yıkık dökük balıkçı evleriyle çevrili, harap bir avluydu. Patikalar ikiye ayrılıyor, sonra bir daha bölünüyordu. Siyah bir köpek tek gözüyle beni izliyordu, ne olduğuma baktı. Zincire bağlı olmasını isterdim. Bu köpeğin kuduz olma ihtimali nedir? Sahiplerinin çoğunluğu zaten kuduza benziyor. Ufak bir kulübe büyüklüğündeki lahananın arkasından bir kadın çıktı. Bana, “Büyük Buddha'ya gidiyorsun, değil mi?” dedi.

Kendimi kadının avlusunda budalaca hareket ederken gördüm. Bileklerine kadar çamura batmış, ayakkabıları Pennsylvania'dan, ipek kravatu Milano'dan, elinde kadının üç yılda gördüğü paradan çok daha değerli Japon ve Amerikan cihazlarla dolu bir evrak çantası taşıyan bir herif. Ne düşünüyordu, kim bilir?

“Evet” dedim.

Elindeki sebzeyi patikalardan birine uzattı.

“Teşekkür ederim.”

Başlangıçta, patika açıktı, ama ormanın içine ilerledikçe, gide-
rek karmaşıklaştı. Yapraklar, saplar, filizler, budaklar, dikenler,
çalılar. Zümrüt ve opal şarkılar şakiyan toprak renkli bilindik bir
kuş. Kuru ot. Toprak, taşlar, gevşek kayalar, yerin altında kımlı-
danan solucanlar.

Onu düşünmüyorum. Hava daha yeni ısınmaya başlıyordu.

Bir helikopter sesi duyunca, kafalarında kulaklık, ellerinde
dürbünlerle dışarı sarkan Avril ve Guilan geldi gözümün önüne.
Avril radyo istasyonunun trafik muhabiri gibi kameraya konu-
şurdu herhalde. Kıkırdadım. Çalıların arasında bir şey zıplayıp hop-
ladı. Olduğum yerde donup kaldım, ama başka bir şey duyma-
dım. Bir düşünce. Lantau Adası'nda yılan var mı?

Eylülün, nisanın temmuzun ve kasımın

Otuz bir günü var.

Gerisini siktir et...

Kafanın çevresinde böcekler vızıldadı, içilecek tere susamış-
lardı.

Hizmetçiyi çağırmanın zamanıdır.

Doğruya doğru, bu başta Katy'nin düşüncesi idi. Hiç hizmetçi
istememedim, onu ben işe almadım ve ilk altı ay boyunca –bu kışa
kadar– yüzünü bile görmedim. Katy Britanya'ya dönünceye ka-
dar, hizmetçisiyle karşılaşmadım bile. Cavendish'te yastıkları ka-
bartmaktan, çocukları okula götürüp getirmekten çok daha faz-
lasını yapmaya hazır hizmetçi tutmak peşinde olan bir erkek top-
luluğu vardı. Cavendish'teki erkeklerin çoğu, oturma izinleri ol-
madığı için çok daha uysal olmak zorunda kalan Filipinli kadın-
ları tutmuştu. Üstelik bu kadınlar ne kadar işe yararlarsa, efendi-
leri Hong Kong'dan ayrılırken başkasına tavsiye edilme ihtimalle-
rinin o kadar artacağını da bilincindeydiler.

Belki de Katy kadınların kulübünde bu öyküleri duydu. Belki
de Çinli hizmetçi tutmasının nedeni buydu. Katy bir hizmetçi iste-
diğini söylediğinde şaşırılmışım. Katy üst-orta sınıf bir Cambridge
ailesinin, ama çocuklarını iyi okullara göndermek için soyadıyla
böbürlenip kemerini sıkmak zorunda kalan alt-orta bir gelir dili-

minin çocuğuydu. Londra'da bir hukuk bürosunda tanıştık, Lordlar Kamarası'nda değil.

İşte şimdi de burada, sömürgelerdeydik. Yani, eski sömürgelerde. Eşler Kulübü'nden etkilenince üzülmüştüm. Ama Katy'nin de dediği gibi, peşimden ortalığı toplamak zorunda olan da ben değildim. Katy hamilelikte ağır iş yapmaması gerektiğini söyleyince, itiraz edemedim. Katy'nin bir kültür köprüsü olma hevesine kapıldığından, hobi olarak Çinli ruhuna nüfuz etmek istediğinden kuşkulandım.

Eğer bu kuşkuym gerçekse, o zaman Katy hesabına iş fena halde geri tepmiş olmalı. Katy'nin bu hobiden elde ettiği tek şey, daha kapıdan içeri adımımı atar atmaz bana aktardığı üzüntüydü. Kadın Katy'nin verdiği armağanları tek bir kelime bile etmeden alıyordu. Katy hizmetçinin huysuz, ne düşündüğü anlaşılmaz biri olduğunu ve Kıta Çini'ndeki aç ailesinin ne kadar paraya ihtiyacı olduğuyula ilgili apaçık imalarda bulunduğunu anlatırdı. Katy kadının daha fazla para kazanmak için geceleri konsomatrislik yaptığından kuşkulanıyordu. Pek emin değildi, ama bir çift altın küpesinin kaybolduğu kanısındaydı. Şimdi düşündükçe, bunun evdeki kızımızın marifeti olup olamayacağını merak ediyorum.

"Madem memnun değilsin, öyleyse kov gitsin."

"Ya açlık çeken ailesi ne olacak?"

"Bu senin sorunun değil ki! Sen Bayan Eliaçık da değilsin."

"Gerçek bir avukat gibi konuşun."

"Onun yüzünden sabah, öğle, akşam sızlanan sensin."

"Onunla konuşmanı istiyorum, Neal."

"Neden ben?"

"Denedim, ama bu kültürde kadınlar sadece erkeklere saygı duyuyorlar. Erkekleri sayıyorlar. Sen sadece kararlı görün. Bu cumartesi izin verip, pazar gelmesini söyleyeceğim. Burada olduğun bir gün."

"İyi ama, çalınanlar senin küpelerin."

Söylenmesi yanlış olan da buydu.

Katy'yi sakinleştirmeyi başarinca, bu kez ne söylemem gerektiğini sordum.

"Ona erişmesini istediğimiz bazı standartlarımız olduğunu anlat. Başlangıçta, onu işe alırken belki de açık olamadığımızı söyle."

"Belki de tembel bir orospudan başka bir şey değil. Söyleyeceklerimin işe yarayacağını ne biliyorsun?"

"Çinli ruhu: Eğer efendinin kim olduğunu anlatırsan, seni dinlerler. Bana sanki köpek bokuymuşum gibi bakıyor. Theo'nun ka-

nsıyla konuşuyorduk, aynı sorunu o da yaşamış. Söylediğin her şeyi anlaması bile gerekmiyor. Sesinin tonundan anlıyorlarmış.”

Ve ertesi pazar hizmetçiyle tanıştım. Yani görüyorsun, bizi Katy bir araya getirdi.

Ben bir temizlikçi kadın beklemiştim. Hizmetçi, hizmetçi demekti. Yirmi sekiz ya da yirmi dokuz yaşında olduğunu tahmin ettim. Siyah-beyaz üniformasını ve altına siyah taytını giymişti. Kuşaşın cinsi, cildini terletiyor olmalıydı. Ezberimdekileri söyler, gözlerine bakmamaya çalışırken, beni umursamazca dinledi. Saç ışıltılı, cildi gölgeliydi. Aynı odada karşı karşıya 30 saniye geçirdikten sonra, sonunda düzüşeceğimizi anladım; bana kalırsa bunu o da biliyordu.

Ve o günden sonra, hamile bırakmak için Katy'yle üç kere seviştığımız gecelerde bile gözlerimi kapattığımda, altımda hizmetçiği görüyordum.

Trappist Manastırı'nı geçince patika birden sabahın pembemsi aydınlığına doğru dikleşti. Kısa süre sonra, ağaçların çizgisi çok aşağıda kalmıştı. Burada göğün bu kadar olacağını hiç tahmin etmezdim! Ceketimi çıkarıp omzumun üzerine attım. Elimde hâlâ evrak çantamı taşıyordum.

Bir kaya görünce, üzerine oturdum. Yüreğim bir çifte bas gibi vuruyordu. O tabletlerden alsa mıydım? Cavendish çalışanlarına bakan doktor, şu Çinli ördek, “Bunlardan günde üç tane al, iyi gelir” demişti. Ben de, “Bana bu verdiklerin ne?” diye sordum. Adam, “Pembelerden bir şişe, yeşillerden bir şişe, mavilerden bir şişe” diye cevap verdi. Tebrikler, doktor. Belki de tıptan tamamen soğuyacağım.

Simya gökyüzünü değiştiriyor, güneş kurşunî sıkıntıyı kavurup, gümüş rengine çeviriyordu. Gümüşî de maviye dönüyordu sanki. Sonunda, güzel bir gün olacaktı.

Yakındaki kürklü bir kaya kafasını kaldırdı ve göz kırptı. Bana hüznle bakıp böğürdü. Yemediğim bir ineğe en son ne zaman bu kadar yaklaşmışım? Kim bilir? Hatırladığım kadarıyla Galler'de. Hong Kong uzaktan, hafif sisin ötesinden parlıyor. Gökdenler, inşaatlar, cangıldaki ağaçlar gibi yukarı doğru yükseliyor.

Cep telefonum çalıp ani bir kötüleşmeyi başlattı.

Kahretsin, *şimdi* ne yaptım! Lütfen Tanrım, uyanayım artık! *Yalvarırım!*

İnek sıkıntıyla böğürdü. Kahretsin. Kahretsin. Kahretsinin karesi kadar kahretsin. On üçün, “on üç milyon dolar” anlamına gel-

diği bir dünyada yaşayan bir avukatken, matematik dersinden kaçan bir lise öğrencisi gibi işi kırıyorum! Tayvanlılar! Düşün! Hangi bahane yeterince ciddi, yeterince inandırıcı, bununla birlikte yalan olduğu düşünülemeyecek kadar inanılmaz olabilir? Kaçırılma? Hayır, kalp krizi? Avril ilaç aldığını biliyor. Felç? Düşün! Ciddi, şiddetli, insanı bitkin bırakan bir kusma, öyleyse neden feribotta değilim, bir doktora para vermeliyim, bir makbuz ve güvenilir bir tanığa ihtiyacım var...

Cevap ver bana! Cevap ver!

"Cevapla" düğmesine bastım, ve konuştum, şeyy...

Neal, artık neyin kriz olduğuna karar vermenin zamanı gelmedi mi?

Şeyy... Hiçbir şey. Neal'in kalbini dinledim. Yakın bir vadide patlayan el bombası gibi gümbürdüyordu.

"Neal? Neal?" Avril, tabii. "Neal, neredesin?"

Kocaman bir sinek dizime kondu. Gotik çağdan kalma üç tekerlekli bir şey. Kötüleşmem bitmişti.

"Neal? Beni duyabiliyor musun? Chaing Yun geldi. Çok terbiyeli davranıyor ama seni böylesine önemli bir toplantıya neyin geciktirdiğini merak ediyor. Ben de öyle. Jim Hersch de aynı merakı duyacak. Ve eğer Chaing Yun senin değerli zamanına layık olacak kadar önemli değilse, Sen Petersburg'dan Bay Gregorski seni iki kez aradı; üstelik saat dokuz bile olmadan."

Rolex'ime baktım. Aman, aman, zaman nasıl da geçmiş. İnek kaşlarını çattı. Yakında bir yerde bokunun kokusunu duydum.

"Orada olduğunu biliyorum, Neal. Soluk almanı duyuyorum. Bahanen gerçekten iyi olmalı. Çünkü seni alabora olup batmış bir feribot dışında hiçbir şey kurtaramaz. Neal, beni duyuyor musun, Neal? Pekâlâ, bak Neal, eğer konuşamayacak durumdaysan, o zaman hemen telefona iki kere vur, tamam mı?"

Aha! Aşağılamanın içine kuşku sızmaya başlıyor demek! İçimden kıkırdadım. Her şeyin-çaresini-bulan-Avril. Avril uzağa varacak.

"Neal! Hiç de komik değil! Göreceğimiz en büyük anlaşmalardan birinin içine kelimenin tam anlamıyla ediyorsun! Şimdiye kadar duyulanların en önemlilerinden birinin! Denholme Caven-dish'e haber vermek zorundayım. Bunun için fırça yememi gerçekten bekleyemezsin benden!"

Ah. kapat şu boku. Telefonu kapatıp, sıcak kayanın üzerine bıraktım.

Bir şahin başının üzerinde daireler çiziyordu gökte örs şeklinde bir bulut vardı.

Avril çağrı cihazımı denedi. Tepeden tırnağa kadar telekomünikasyon cihazı doluydum. Çarpık dişli Hispanik haydutları katlettiği yorucu bir günün sonunda silahlarını teker teker çıkaran John Wayne gibi, çağrı cihazımı kemerimden söktüm. Evrak çantanın kilitlerini açtım. İçinde bir Mickey Kwan dosyası ile Huw Llewellyn'in kartviziti vardı –vay canına. Çağrı cihazımı ile cep telefonumu çantanın içine koydum. Ayağa kalktım, kolumun ucuyla geniş bir daire çizdikten sonra çantayı boşluğa fırlattım. Zarif bir parabol çizerken çağrı cihazımı, kedi gibi miyavlayan pahalı aletimi hâlâ duyabiliyordum. Evrak çantası koşarak yamaca tosladı ve öldürücü sıçrayışlarla yokuş aşağı dikildi... bir vuruşta öldürecek büyük ve harika perendelerle, tıpkı Anne Aslan gibi, takla atan güvercin gibi, yabanîsiçan gibi, *Sineklerin Tanrısı*'ndaki Domuzcuk gibi.

Sonra da sümsük kuşu gibi, denize daldı.

3

Anlaşılan, Katy hizmetçiyi göndermeyi unutmuş.

Katy'nin gitmesinden bir hafta sonra, bir gece eve döndüğümde çamaşırlarımın yıkanmış, bulaşıklarımın temizlenip düzgünce yerleştirilmiş, banyonun silinmiş, pencerelerin parlatılmış olduğunu gördüm. Gömleklerimi bile ütölemişti, Tanrı ekşi erik misali küçük Çinli memelerini kutsasın.

Bu işi iptal etmeyeceğim kesindi. Çarşambaları, Filofax'ımda² ne zaman sıçmaya gideceğimi planlamalıydım. Ciddiyim.

Hizmetçinin Katy'nin gittiğini anlaması pek uzun sürmedi.

Bir pazar sabahı geldi. Kanepenin üzerine uzanmış, *Susam Sokağı*'ni izliyordum. Anahtar sesini duydum, sonra kadın sanki buların sahibiymiş gibi içeri girdi. Üzerinde önlüğü yoktu.

Kapıyı arkasından kilitledi, ben hareketsizmişim gibi bana doğru yürüdü, üzerime çöküp bir eliyle kamaşımı ovuşturmaya başladı. Büyük Kuş, Ernie ve Bert "A"ya adını söyleten büyüdü "E" hakkında bir şarkı söylüyordu. Onu öpmeye çalıştım, ama bir eliyle yüzümü itti ve elini orada tutarak aletimi sıktıkça sıktı. Tişörtümü çıkarıp ayağıyla pantolonumu indirdi. Atletik kız. Öküzün burnuna takılan halka gibi, taşaklarımın arasındaki deriyi çimdikledi, beni yatak odasına götürdü ve yatağın Katy'ye ait olan tarafına yatırdı. Pantolonlarının içinden çıkıp kaburgalarımın üze-

rine diz çöktü. Düğmelerini çözmeye çalıştım, ama ağzından cık cık sesleri çıkardı, bir tokat atıp ben teslim bayrağını çekene kadar tırnaklarını testislerime batırdı. Ve işte o zaman ilk ve neredeyse son kez konuştu.

“Söyle: Seni istiyorum, Katy Kancığını değil.”

“Evet, istiyorum.”

“Söyle!”

“Seni istiyorum, onu istemiyorum.”

“Söyle. Katy Kancığı, kancık pıslığı. Ben gerçek kadın.”

Bunu söyleyemem.

Taşaklarımı hâlâ rehin tutarak, bir eliyle bluzunu çıkardı ve sutyeninin kopçasını açtı. Öteki odada Onun kıkırdadığını duydum. Memelerinin uçları masaldaki bir şey gibi kalkıp karardı.

“Kancığın tekiydi. Süprüntü. Sen gerçek bir kadınsın.”

“Para veriyordun. Bir şeyler veriyordun. Hepsini. Armağan.”

“Çoğunu yanında götürdü.”

“Çok şey bıraktı. Şimdi benim. Söyle.” Eli kamışına dolandı. Sıkı, daha sıkı.

“Şimdi senin.”

Elimi göğsüne koydu. “Söyle: Sen benden güçlü.”

“Sen benden güçlüsün.”

Formaliteler, ritüeller ve kontrat imzası tamamlandığında, üzerime atıldı. Saniyenin kısacık bir anında korunmayı hatırladım ama sıcaklığı, ıslaklığı ve ritmi bu düşünceyi durmadan uzaklaştırdı.

Bir keresinde üste çıkmak istedim ama beni ısırды, dirsekledi ve sırtüstü devirdi.

Sonra, vantilatör vücutlarımızı serinletti. Bütün o yangından alçalan denizin kokusu dışında hiçbir şey kalmamıştı. Hislerim... ne hissettiğimi bilmiyorum. Belki hiçbir şey hissetmedim. *Susam Sokağı*’nın tanıtım müziği sona erdi.

Kalktı ve Katy’nin tuvalet masasına oturdu. Çekmeceyi açtı, bir mercan kolye alıp boynuna taktı. Boynu Katy’ninkinden inceydi.

Onu yeniden arzuladım. Bu bana paradan fazlasına mal oluyordu, onun için azamî kâr için uğraşıp pıslığa gerektiği gibi batabilirdim. Ayağa kalktım ve onu arkadan, tuvalet masasının üzerinde becerdim. Aynayı kırdık.

Hizmetçiyle seks uyuşturucu gibiydi. Bir kez deneyince bağımlısı olmuşum. İsteyken, onu düşünüyordum. Akşam eve döndüğümde, kamışım daha anahtarı kilide sokarken kalkıyordu. Eğer girişte Katy’nin kolonyasını duyarsam, beni bekliyor demektir. Yoksa, işte, yoksa, o zaman viskiyle idare edecektim. Bürodayken

Hugo Hamish ve Theo, Katy'nin gitmesine dayanamadığını düşünerek, onlarla birlikte Mad Dogs'a içmeye gitmem için beni kandırmaya çalıştılar ama, gerçeği söylemek gerekirse, Katy'yi pek de sık hatırlamıyordum. O farklı bir kompartımanda yaşıyordu ve gidip onu aramadıkça, onunla karşılaşmak zorunda değildim. Hizmetçi farklıydı: O gelip, beni arıyordu.

Bir gece eve dönüp girişte Bayan Feng'in ayakkabılarını görünce, dertlerin konuk geldiğini anladım. Yemek masanızın başında Bayan Feng ile Katy oturuyordu. Yüzlerinde o şeytanca ifadeyle. Neal Brose'un son hükmü biraz önce açıklanmıştı.

"Neal" dedi Katy, son derecede sinirli olup da kendine hâkim görünmek istediği durumlarda çıkardığı başöğretmen sesiyle. "Bayan Feng bana konuğumuzdan söz etti. Otur."

Bir bira istiyordum, duşa girmek istiyordum, bonfile ve patates kızartması yemek istiyordum, uydu televizyonda Manchester United-Liverpool maçını izlemek istiyordum.

"Bayan Feng'i dinle! Herhangi bir şey yapmadan önce."

Bu dert ne kadar çabuk biterse, akşam programıma o kadar çabuk başlayabilecektim.

Bayan Feng oturmamı ve kıpırdanmayı kesmemi bekledi. Bana bakışlarından, kendimi teşhis salonunda bir zanlı gibi hissettim. "Bu dairede yalnız değilsiniz."

"Biliyoruz."

"Şu anda saklanıyor. Küçük bir kız ve benden de korkuyor."

Neden korktuğunu çok iyi anlıyordum. Bayan Feng'in gözleri füme cam gibiydi. Yemin ederim, gözlerini kırptırdığında tıslayarak kapanan kapıların sesini duyuyordum.

"Üç ihtimal var. Yüzyıllar var ki, istenmeyen çocuklar Lantau Adası'na bırakılıp kış gecelerinin ve vahşi hayvanların insafına terk edildi. Bu kız da onlardan biri olabilir. Ama onlar modern binalarda pek ender görülürler. İkinci bir ihtimal, savaş sırasında Japonların Hong Kong'da topladıkları sakıncalılarından olması. Bu sakıncalıları Discovery Körfezi'ne götürüp, yetmişli yıllarda Birinci Aşama inşaatlarının yapıldığı yerde, kendi mezarlarını kazmalarını istediler ve zavallıları mezarların içine düşecek biçimde vurdular. Belki de ıvır zıvır bir şeyler çalmıştı. Üçüncü ihtimale göre bu kız... İngilizcesini bilmiyorum. Bu kız bir *gwai lo* adamın ve bir bakirenin çocuğu. Adam gidince, bakire kızı bu binalardan birine fırlatmış olabilir."

"Çağdaş çocuk bakımı."

“Neal, kes sesini!”

“Erkek olsa, utanç getirirdi, ama kız çocuk çok daha beter. Böylesi sıkça olur, hatta anne babanın Çinli olduğu hallerde de; özellikle varlıklı değillerse. Çeyiz masrafları bir çiftin evlilik hayatını batırabilir. Bana kalırsa, bunlardan biri olmalı.”

Neden ikisi de bana bakıyordu? Benim hatam mı?

“Bir şey daha var” dedi Katy. “Bayan Feng kızın erkeklere düşkün olduğunu söylüyor. Sana.”

“Neye benzediğinin farkında mısın?”

“Bayan Feng kızın beni bir rakip olarak gördüğünü ve biz burada oturdukça asla çocuk sahibi olamayacağımı söylüyor. Lantau’dan ayrılmalıyız. İnsanın peşinden suyu geçemezmiş.”

“Dr. Chan, Brose-Forbes çiftinin bebeğinin olmamasının nedeni olarak biraz daha mantıklı bir açıklama yapmıştı, unuttun mu?” Kahretsin, bunu yanlışlıkla söyledim.

“Yani, bunun benim düş gücümün bir uydurması olduğunu söylemek istiyorsun.”

“Hayır. Arada bir, burada bir varlık görünüyor. Ama Central’da ve Victoria Peak’teki stratosferik kiralar çok daha elle tutulur bir gerçek. Öneri parayla ilgili olunca, kendi kahrolası kutsal *feng shui*’lerini ilk unutanlar yine Çinliler. Unut gitsin, Katy. Taşınmanın masrafını karşılayamayız. Hem kalkıp Kowloon’a, Triad’ın, Pleblerin ve Göçmenlerin yanına taşınmamız söz konusu olamaz. Orada bir çocuk doğursan, anında doğrayıp, ilaç yapmaya kalkarlar.”

Bayan Feng bizi izliyordu. Gördüklerinden hoşlandığına yemin edebilirdim.

“Bayan Feng” dedim. “Bilinmesi gereken her şeyi biliyorsunuz. Ne yapmalıyız? Ruh kovucu mu çağıralım?”

Alaycılığım ölü doğmuştu. Bayan Feng başını hafifçe salladı. “Normal koşullarda, evet, size tavsiye edebileceğim bir sürü medyum var. Ama bu bina öylesine talihsiz ki, bence kurtulmanız mümkün değil. Taşınmalısınız.”

“Taşınmıyoruz. Taşınamayız.”

Bayan Feng ayağa kalktı. “Öyleyse, izninizle.”

Katy de ayaklanıp, “Biraz daha çay almaz mıydınız?” patırtıları yaptı, ama Bayan Feng eşikten geçmişti bile. “Dikkat edin” diye uyardı, bize dönerek. “Kapının ardındakine dikkat edin.”

Ben bunun ne anlama geldiğini çıkarmaya çalışırken, Katy ayağa kalkıp, misafir yatak odasına gitti. Kapıyı kilitlediğini duydum.

Çılgınlık. kahrolası bir çılgınlık. Kendime bir bira açtım, yiyecek bir şeyler hazırlayamayacak kadar yorgun olduğumdan, ka-

nepeye uzandım. Teşekkürler, Katy. Bir şeyler hazırlamak için önünde koskocaman bir gün vardı. Pekâlâ, kahrrolası bir hayalet varsa ne olmuş?

Burada bu kadar çok kaçık olacağını hiç tahmin etmemiştim.

* * *

Dün gece gördüğüm çocuk ve kızla durmadan karşılaşıyoruz.

Katy ve ben. Sevgiye ne oldu?

Şeyy, Sevgi yatmaya gitti. Düzüştü, durmadan düzüştü, doğru-sunu istersen tomurcuğu sızlayıp sıkılana kadar düzüştü. Bunun üzerine Sevgi yapacak başka bir şey bulabilmek için çevresine bakındı ve sevgili arkadaşlarının sevgili bebekleri olduğunu gördü-verdi. Böylece Sevgi aynısını yapmaya karar verdi, ama ne kadar tohumlanırsa tohumlansın, Sevgi eski âdet kanamalarını görmeyi sürdürdü. Sevgi bunun üzerine bir kısırlık kliniğine gidip, gerçeği öğrendi. Benim bilebildiğim kadarıyla, Sevgi'nin durumu bugün de aynı. İşte, bayanlar baylar, Sevgi'ye Ne Oldu öyküsü bu.

O kahveye geri dönüp onlara, "Siz ikiniz, beni iyi dinleyin. İkiniz de hastasınız" demek istiyorum. "Olayları olduğu gibi görmüyorsunuz."

Sen kimsin de başkalarına hasta olduklarını söyleyebiliyorsun, Neal?

Katy o akşam telefon etmişti. Hizmetçi evden çıktıktan iki dakika sonra. Çok yapış yapıştım, duşa girmek üzereydim. Kadınlar bu zamanlamayı nasıl ayarlar? Telesekreterime bir şeyler söyledi. Sarhoştı. Mesajını kesmedim, oturma odasında çırlıçıplak, Katy'nin nefret ettiği hizmetçiyle birkaç kez üst üste sevişmenin kokusuyla, söylediklerini dinledim.

"Neal, orada olduğunu biliyorum. Hissediyorum. Burada saat öğleden sonra beş, orada kaç bilmiyorum, on bir falan olmalı." Saatin kaç olduğunu ben de bilmiyordum. "Wimbledon'da İngilizlerin perişan olmasını izledim... sana merhaba demek istemiş olmalıyım, yoksa neden telefon ettiğimi gerçekten bilmiyorum, teşekkürler, iyiyim, sen nasılsın? Ben iyiyim. Ev arıyorum. Gelecek hafta bu zamanlar İslington'da küçük bir dairem olacak. Borular çok gürültülü, ama en azından hayalet mayalet yok. Özür dilerim, pek komik değildi. Cecile'in Temp Ajansı'nda sıradan halkla ilişkiler çalışması yapıyorum, işin içinde kalmak için. Vernwood, Wall Street'e gitti. Onun yerine London School of Economics'ten

yeni mezun olmuş bir dâhiyi oturtular. O Kraliçe Anne iskemlesini boş bir zamanında bana gönderirsen iyi olur diye düşünüyordum, birkaç kuruş eder de. Geçen hafta kız kardeşinle konuştum, tuhaf bir şekilde Harvey Nichols'ta karşılaştık, tesadüfen... Anlaşmanı on sekiz ay daha uzattığını anlattı... Noel'de gelecek misin? Yeniden buluşmak çok hoş olurdu, diye düşündüm; ama diğer yandan buluşacağın bir sürü başka insan vardır... Mücevherlerimden bazıları hâlâ sende. O hizmetçinin mücevherleri iç edip Çin'e kaçmasını istemeyiz, değil mi? Kadından evin anahtarlarını geri aldığımı sanmıyorum. Kilitleri değiştirsen iyi olur. Ben iyiyim, ama iyi bir tatile ihtiyacım var. Kırk yıl falan, iyi olurdu. Her neyse, eğer döndüğünde çok yorgun değilsen beni ara, iki saat boyunca çiftler finalini izleyeceğim... Ha, bu arada, kız kardeşin aneni araman gerektiğini söylememi istedi... Babanın pankreas sorununu yeniden başlamış... Hoşça kal, öyleyse..."

Katy'yi aramayı beceremedim bir türlü. Ne diyecektim ki?

Bir mezar. Sırtı dağa, yüzü denize dönük. Güneş tepede ve yakıcı. Kravatımı çıkarıp dikenli bir ağaca astım. Mezarda yatanın adını okumaya çalışmak anlamsız. Bu Çin hiyerogliflerinden binlercesi bir araya gelip, dünyanın en karmaşık yazı sistemini oluşturuyor. Beş tanesini biliyorum: alkol, dağ, nehir, aşk, çıkış. Bazen düşünürüm de, bu hiyeroglifler *gerçek* Çinliler olmalı, yüzyıllardan beri yaşamış, yabancıyı kandırmak için anlamlarını benzerliklerde saklanmış, kurcalamaya dayanıklı. Bizzat Mao bile dili çağıdıştırmayı beceremedikten sonra.

Tepeden aşağı inen patikayı izledim. Bulanık bir dere, bir kuş yuvası, salata tabağı büyüklüğündeki kanatları zebra gibi çizgili bir kelebek vardı. Bir iki kere patikayı kaybettim, beni bulmak için her seferinde yaklaşması gerekti. Bana Brecon Beacons'ı hatırlattı. Her yerin temelde aynı olduğunu, kadınların da bu kurala uyduğunu öğrendiğimde, artık büyümüştüm.

Bu kez, önümde yol falan yoktu. Sahte bir patika. Dikenli çalılar ve ayrıkotlarından bir labirentin içinden geri basmam gerekcekti. Oturup, manzarayı seyrettim. Deniz doldurulmuş, havaalanı için genişletme çalışmaları başlatılmıştı. Balçık katmanlarının içinde, minicik buldozerler parlıyordu. Bileklerimden, göğsümünden, kalçalarımın arasındaki yarıktan ter akıyordu. Pantolonum kasıklarına yapışmıştı. Şu anda ilaçlarımı almalıydım, ancak hepsi de çantamın içinde, körfezin dibinde bir yerdeydi.

Acaba beni bulup getirmesi için birini gönderdiler mi? Muhte-

melen Ming'i. Avril herhalde sabit diskimin derinliklerini karıştırıyordu, yanı başında Theo'yla. Bütün bunlar bizi nereye götürecek? Sen Petersburg'dan gelen bütün bu elektronik posta mesajları, bilinmeyen-yerlere-yapılan yedi-ya-da-sekiz-haneli kötülüğü-görme-duyma-havaleleri?

Bir hayaletle yaşamadıkça, onun gerçeğini anlayamazsınız. Sabah, öğle, akşam takıntılar ve korkular içinde, ruh kovucunun telefonunu bekleyerek dolaşacağınızı sanırsınız. Aslında, pek öyle olmaz. Hayaletle yaşamak, daha çok özel bir kediyle yaşamak gibidir.

Son birkaç ay boyunca, üç kadınla yaşadım. Biri, şimdi bir kadının olmuş bir hayalet. Biri kadinken, şimdi hayalet oldu. Biri hayalet ve hep öyle kalacak. Ama bu bir hayalet öyküsü değil: Hayalet arka planda, olması gereken yerde. Zaten ön planda görünseydi, insan olurdu.

Katy'yle saçma sapan bir Cavendish partisinden dönüyorduk. Birlikte lobiye girdik, ben evrak çantamı yere bırakıp, posta kutusuna baktım. Bir iki mektup vardı. Zarfları yırtıp açarak asansöre bindik. Yarı yoldayken, evrak çantamı lobide, posta kutularının yanında bıraktığımı fark ettim. On dördüncü kata vardığımızda, Katy asansörden indi, ben tekrar aşağı katın yolunu tuttum, evrak çantamı alıp, dairemize döndüm. Asansörün kapıları açıldığında, Katy'nin hâlâ dairenin önünde beklediğini görünce, bir şeylerin hiç de yolunda gitmediğini anladım.

Yüzü bembeyaz, titriyordu. "Kapı kilitli, sürgülü. İçeriden."

Hırsızlar. On dördüncü katta? Hâlâ içeride olmalılar.

Hırsızlar değildi, bunu ikimiz de biliyorduk.

Geri dönmüştü.

Ne yapmam gerektiğini, nasıl bulduğumu hâlâ bilmiyorum, ama anahtarlarını çıkardım, birkaç kere şakırdattım. Sonra da kilide soktum.

Kapı karanlığa açıldı.

Gecenin büyük bölümünde uyanık olduğunu bilmeme rağmen, Katy benimle konuşmadı. Şimdi geriye bakınca, sonun başlangıcı olduğunu görüyorum.

Kısacası, geri bastım.

İçli meraklı insanlarla, her zamanki gibi tıka basa dolu bir otobüs geçti. Kahretsin, şu Çinlilerin insana bakışları yok mu! Ne kaba! Daha önce hiç öğle yürüyüşüne çıkmış, takım elbiseli ve gü-

neş yanığı bir yabancı görmemişler mi?

Güneş! Boks eldiveni tadında. Kavrulmuştum. Helikopter geri döndü. Vadinin kenarları mırıldanıp ısıkladı. Buraya aylar önce gelmeliymişim. Bekliyordum ve Styx Nehri'ndeki turbo feribotla işe gidip gelmekten başka hiçbir şey yapmamıştım.

Hizmetçi nasıl bir yerde oturuyordu? Kowloon'da mı, yoksa Yeni Topraklar'da bir yerde mi? Limandan otobüse ya da tramvaya biniyor ve doğru dürüst dükkânların bittiği yerin çok ötesinde bir yerlerde iniyordu herhalde. Ming'in oturduğuna benzer bir yer, sanırım. Bir arka sokaktan içeri, duvarları on dördüncü kata kadar sağlıksız işyerleri ve striptiz kulüpleri ve bankerler ve restoranlar ve kim bilir daha nelerle ilgili kirli reklamlarla dolu bir binada. Pis bir gökyüzünden başka çatı kirişi olmayan bir yerde. Tabii, susmayan bir gürültü. Çinlilerin beyninin sadece duymak istedikleri patırtıyı işitmelerini sağlayan bir ses filtresi var mutlaka. Taksiler, küçük getto patlamaları, tapınaktan ilahiler, uydu televizyonlar, megafonlardan yayılan pazarlama sloganları. Bir ara sokağa girmeye gör, kir ve sidik ve *loş güneş* kokusuyla karşılaşsın. Kapı aralıklarında, temiz bir gömleğe ve tıraş olmaya şiddetle muhtaç, uyuşturucu satıcıları. Merdivenlerden çıkıp –böyle yerlerde asansörler hiç çalışmaz– yedi kişilik bir ailenin çekişip televizyon izlediği ve içtiği minicik bir daireye. Aynı kentte çalıştığımı düşünmek, ne tuhaf. Yukarıda, Victoria Peak'teki küçük sarayları düşünmek ne tuhaf. O Japon oğlan saat farkını oralarda bir yerde atlatıyor olmalı. Gümüş tepside limon çayı getiren kız arkadaşıyla. Ya da, daha doğrusu, limon çayını hizmetçi getiriyor. Nasıl tanıştılar acaba? Merak ediyorum.

Hong Kong'a ilk geldiğimde, Katy bana katılmadan önce, saat farkını atlatmak için bir gün tatil vermişlerdi. Kendimi iyi hissediyordum, onun için tatilden yararlanıp kenti tanımaya karar verdim. Tramvaylara bindim, gördüğüm yoksulluktan sarsıldım, üstgeçitlerde yürürken takım elbiselerin ve evrak çantalarının arasında kendimi güvende hissettim. Teleferiğe binip Victoria Peak'e çıktım, etrafı gezdim. Zengin kadınlar gruplar halinde geziniyordu. hizmetçiler çocuklarla, gençler de kol kola, öteki genç çiftlere bakarak. Tekerlek üzerine yerleştirilmiş bir iki tezgâh vardı, babamın pazar arabası dediklerinden. Bu tezgâhlarda haritalar, ~~haritalar~~ yerfıstığı ve Çinliler ile Hintlilerin düşkün olduğu hafif ~~haritalar~~ satılıyordu. Tezgâhlardan birinde İngilizce haritalar ~~satılıyor~~ satıldığını görünce, birkaç tane aldım. Birden, tezgâh parandak teneke kutu yığını harekete geçip Çince bir şey-

ler havladı. Yılların kırıışığını taşıyan, yağlı bir surat kutuların arasından çıkıp bana nefretle baktı. Derimin içinden fırlayacaktım. Satıcı güldü ve “Endişelenme” dedi. “Zararsızdır.”

Çöp adam homurdandı ve bana bakıp aynı sözleri daha tane tane, daha yüksek sesle tekrarladı.

“Ne diyor?”

“Dileniyor.”

“Ne kadar istiyor?” Ne aptalca bir soru.

“Para dilenmiyor.”

“Ya?”

“Zaman dileniyor.”

“Neden öyle yapıyor?”

“Sizin zamanınızı boşa harcadığınızı, onun için fazla zamanınız olduğunu sanıyor.”

Dilim kavruluyordu. Saatlerdir... kahvaltıdaki bir bardak sudan beri bir şey içmemiştim. Genelde sadece kahve ve viski içerim. Yaşlı bir çiftçi, maytap gibi patırdayan bir şeyler yakıyordu. Bambu mu? Yolun üzerini kumlu ve mor bir duman kapladı. Gözlerimi sulandırdı. Göğ e doğru yayılıp, tıpkı kelimelerin arkalarındaki anlamı sakladıkları gibi, üzerine uzandığı göğ ü saklayan geniş bir ağacın altındaydım.

Parçalanıp yeniden toprak olan tuğ la duvarın üzerine yabancı kırmızı güller dikiliyordu. Ben geçerken, ipe bağlanmış bir köpek çıldırdı. Bir diş ve havlama kalabalığı. Kendimi hayalet sandım. Havalandırılan şilteler. Çince popüler bir şarkı. Mobilyadan arınmış bir odada, ellerindeki çay fincanlarından dumanlar yükselen yaşlı bir çift. Hareketsiz ve ifadesiz. Sanki bir şey bekliyorlardı. Onların yanına gitmek, onlarla oturmak isterdim. Bunun için, onlara Rolex’imi bile verirdim. Keşke bana gülümseseler ve bir fincan yasemin çayı verseler. Keşke dünya böyle olsaydı.

Gece yolunun iki tarafında inip çıkan arabaları, insanları ve apartman katlarını seyrettim. Uzakta dev bir bisiklet pompası dönerek yükseliyor, ışıklanarak iniyordu. Tekdüze mesajlarını birbiri ardına patlatan neon tabelaları seyrettim. Japon çocuk ile kız arkadaşı kim bilir hangi cehenneme kaybolmuştu, Lionel Richie de sakarın banyosuna girip erimiş olmalıydı. İkinci hamburge-rimi, soğuyup yağ ı donduğ undan bitiremedim. “Bohemian Rhapsody”nin bambaşka bir versiyonu çalınıyordu, inanmayacaksınız ama Çince sözlü. Bay Wae’nin brifingine dönmezsem, Avril Kut-

sal Şehit Oyunu'na başlayacak. Bir şarkı daha; çok şekerli bir kahve daha, sonra da uslu bir çocuk gibi giderim. Beatles'tan "Black Bird". Bunu daha önce hiç doğru dürüst dinlememiştim. Harikaydı.

"Neal Brose?"

Bilmediğim ama tanıdık, bir Galli sesi. Bay Ajan kılıklı, kısa boylu, bağa çerçevesi bir herif.

"Evet?"

"Adım Huw Llewellyn. Theo ve Penny Fraser'ın yılbaşı partisinde tanışmıştık."

"Ah, tabii, Huw... Tabii, tabii..." Adamı Âdem'den ayırt edecek durumda değildim.

"Bir iskemle çeksem?"

"Tabii... Tabii eğer dökme demir çerçevelere dökülmüş, kalıplanmış plastik oturaklara iskemle diyebiliyorsanız. Hafızamdaki delikleri bağışlamalısınız, Huw. Kimlerle çalışıyorsunuz?"

"Jardine-Pearl'le çalışıyordum. Şimdi artık Capital Transfer Incorporated şirketindeyim."

Kahretsin. Şimdi hatırladım. Önce rugby'den, sonra da işlerden konuşmuştuk. Onu doğuştan bir uzlaşma meraklısı olarak gördüğümünden, hiç önemsememiştim. "Yasak avcılıktan, orman bekçiliğine, öyle mi?"

Huw Llewellyn gülümseyerek tepsisinin üzerindeki boşalttı, dirsekleri deri yamalı kadife ceketini çıkarmak için debelendi. Sebzeli hamburger, kaynar su dolu plastik bir bardak ve kanı sızan bir çay poşeti. "İnsanlar genellikle 'Hırsız hırsıza yakalatmalı' derler."

Babam da öyle derdi. "Yaptığınız baskınları okudum -kimdi? Silk Road Grubu mu?"

"Evet. Ketçapı uzatır mısınız, lütfen?"

"Kâbil'in en büyük uyuşturucu kaçakçısı adına kara para akıldıklarına dair ilginç söylentiler duymuştum. Doğru mu? Haydi anlatın, kimseye söylemem."

Huw hamburgerinden bir ısırık aldı, gülümseyerek birkaç kez çiğneyip yuttu. "Ben de 1390931 sayılı hesap hakkında ilginç söylentiler duydum."

Kahretsin. Birden bokburgerimi kusmak istedim. Hafifçe güldüm. "Neden söz ettiğinizi anlayamıyorum."

Kahretsin. Tam da yalancıların söylediği şey.

Huw plastik çatalıyla çay poşetini sıktı. "Devam edin, kimseye söylemeyeceğim."

“Bisiklet için şifreli kilit falan mı?”

“Hayır, anahtar sizde olan bir Cavendish Holding hesabı.”

Ortadaki parayı yükseltmişti. “Bu bir balığa çıkma gezisi mi, yoksa elinizde beni tutuklama emri var mı?”

“Bunu arkadaşça bir sohbet olarak görmeyi tercih ederim.”

“Bay Llewellyn, kiminle iş yaptığının farkında değilsiniz.”

“Bay Brose, Andrey Gregorski hakkında sizden çok daha fazlasını biliyorum. Tuzağa düşürüldünüz. Bunu daha önce yaparken de izledim onu. Pekâlâ, öyleyse adının –hatta Denholme Cavendish’in adının– ne tek bir belgede ne de herhangi bir bilgisayar dosyasında görülmemesini nasıl açıklayacaksınız? Sizi sevdikleri için mi? Yoksa güvendiklerinden mi? Siz onların kurşun geçirmez yeleşsiniz.”

Ne kadarını biliyor olabilirdi? “Bu sadece fazla konuşulmayan bir...”

“Bay Brose, yalanlara dolanmanızı seyretmek niyetinde değilim. Özel hayatınızın altüst olduğunu biliyorum. Ama benimle işbirliği yapmadıkça, hafta sonuna kalmadan işler çok kötüye varacak. Ben sizin son çıkış kapınızım.”

“Çıkış kapısına falan ihtiyacım yok benim.”

Omuzlarını silkip, son lokmasını yuttu. Ben farkına varmadan bütün burgerini bitirmişti. “Öyleyse, arkadaşça sohbetimiz sona erdi, demektir. İşte kartvizitim. Yarın öğlene kadar fikrinizi değiştirmenizi kuvvetle tavsiye ederim. İyi geceler.”

Kapı arkasından kapandı. Bokburgerimin yıkıntılarıyla baş başa bırakılmıştım.

Cavendish Kulesi’ne döndüm, lobideyken fikir değiştirdim. Gece bekçisine beş dakika kadar beklemesini, ardından da Avril’e eve döndüğümü bildirmesini söyledim. Suyun öbür tarafındaki pırlıl pırlıl gökdelenlere bakarak, limanda bir sonraki feribot için yirmi dakika bekledim. Lantau Adası’na dönünce –sadece önlem olarak– kredi kartımın dondurulması ihtimali karşısında, bankanın ATM makinesinden hesabımın dörtte üçünü çektim. Bir sonraki otobüse yarım saat kaldığından, soğuk gecenin içinden Birinci Aşama’ya yürüdüm.

Evde beni bekliyordu. Klima buz gibi bir hava üflüyordu yine.

“Tanrı aşkına, özür dilerim! Çok işim vardı!”

Pişmanca bir sessizlik.

“Kafamda bir sürü şey var! Tamam mı? Yatmaya gidiyorum.”

Bütün paramı Katy’nin tuvalet masasının dibine, bir ayakkabı kutusunun içine sakladım. Hizmetçi gelmeden, daha iyi bir yer

bulmalıydım. Gerekli bir uyuşturucu olabilirdi, ama hâlâ hırsız orospunun tekiydi.

4

Bir tapınağa ve akan su sesine vardım. İki ejderhanın koruduğu bir çeşme vardı. Hijyenin canı cehenneme, susamıştım. Karnımda su şapırtısı duyana kadar içtim. En azından, susuzluktan ölmeyecektim. Kollarımı ve yüzümü soğuk, duru suya batırmak istediğimden Rolex'imi çıkarıp ejderhanın burnuna astım, gömleğimi çıkardım ve göğsümü çeşmenin yalağına alabildiğince batırdım. Suyun altında gözlerimi açınca dalgacıkların karnlarını, altlarında da güneşi gördüm.

Şimdi nereye? Bir kolay, bir de dik patika vardı. Kolay olanına grip yirmi metre sonra bir kanalizasyon çukuruna vardım. Ejderhaların yanına dönüp, dik yokuşu tırmanmaya koyuldum. Kendimi çok, ama çok daha iyi hissediyordum. Sanki vücudum griple mücadele etmeyi bırakmış, kendini onun iradesine teslim etmişti.

Patika dikleşti. Tırmanabilmek için bazen ellerimi kullanmam gerekiyordu. Ağaçlar yoğunlaşıyor, pullanıp daha nemli görünüyor, patikaya kadar erişen güneş ışınları lazer gibi parlak ve keskindi. Ceketimi çıkarıp, bir böğürtlene armağan ettim. Zaten yırtılmıştı. Bakarsın bir keşişin ya da hapislane kaçkınının hoşuna gider. Hava ses tonu bozuk kuşlarla, kuş gözleriyle doluydu.

Benim için kaybedilmiş zaman.

Rolex'ime bakınca, saatimi ejderhanın burnunda unuttuğumu hatırladım.

Kendimi çekmek için kavradığım kök kopunca patikadan aşağı, birkaç metre yuvarlandım. Bir çatırtı duydum ama bir direk gibi dikildim. Kendimi harika hissediyordum. Ölümsüz hissediyordum.

Daha yukarıda ev büyüklüğünde bir kaya dikiliyordu, ama kayaya bir delikanlı gibi tırmandım; kısa süre sonra tepesinden top raklarımı denetliyordum. Yavaş hareket eden bir 747 haşmetli bir inişe geçerken gürültüden bıçağıyla öğleden sonrasının derisini yüzdü. İnsanlara el salladım. Güneş uçağın kuyruğunda parlıyor. O da yanımda, o da el sallıyor, zıp zıp zıplıyor. Birinin kendini iyi hissetmesini sağlamak güzel bir şey, o birisi aslında gerçekten var olmasa bile.

“Benden hoşlanıyor.”

Hizmetçi boy aynasının karşısında çınlıçplak duruyor, Katy'nin yazlık giysilerini üstüne tutuyordu. Beğendiği bir giysi çıkarsa, deneyecekti. Denediği vücuduna olursa, alıp Katy'nin Louis Vuitton çantasına koyacak. Uymazsa, elbise atılanlar yığınındakilerin yanını boylayacak.

Kasığımın ağırlığıyla yatağa demirlenmiş, havada yüzüyordum. "Senden hoşlanan kim?"

"Küçük kız."

"Hangi küçük kız?"

"Senin küçük kız. Burada yaşayan vardı ya. Benden hoşlanmıştı. Ablanın onunla oynamasını istemişti."

Rüzgâr perdeleri hafifçe oynattı. Bu Çinliler gerçekten kaçık.

Katy son aradığında sarhoş değildi. Sarhoş olmamasını kötü bir işaret olarak aldım.

"Merhaba, Neal'in telesekreteri. Ben Neal'in ayrı yaşadığı karısı Katy Forbes. Nasılsın? Neal'in ahizeyi kaldırıp, numara tuşlamayı unuttuğuna bakarsak, ayağa sıçranmış olmalısın. Neal'e artık Kuzeydoğu Londra'da sarayımsı bir malikânenin ortak sahiplerinden olduğumu, uzun zamandan beri en yağmurlu yazı yaşadığımızı ve yağmur yüzünden kriket maçlarının ertelendiğini iletmeni istiyorum. Ona haftada iki kez Dr. Clune'un seanslarına katıldığını ve bu seansların harikalar yarattığını anlat. Avukatımın Archie Goode olacağını ve boşanma belgelerinin bu hafta sonundan önce eline geçeceğini söyle. Boğazına sarılmayacağımı, ama hakkım olanı istediğimi anlat. Son olarak, eğer tembel kıcımlı kaldırıp Kraliçe Anne iskemlemi Londra'ya gönderirse, bunun dostça bir anlaşmaya temel hazırlayacağını da söyle. O iskemlenin benim için önemli olan tek yadigâr olduğunu bilir. İyi geceler."

Neal Brose'u anlamamanın sırrı, onun bölmelerden, kompartımanlardan, apartmanlardan oluştuğunu bilmekten geçer. Hizmetçi bu bölmelerden birinde, Katy ötekisinde, küçük ziyaretçim bir diğerinde, Cavendish Hong Kong başkasında, 1390931 sayılı hesap da bir diğerinde. Bu bölmelerden her birinde, öteki bölmelerdeki Neal Brose'lardan bağımsız hareket eden bir Neal Brose yaşar. Böyle yaparım. Geleceğim başka bir kompartımanda, ama şimdilik oraya bakmıyorum. Göreceğimden hoşlanacağımı sanmıyorum.

İşin tuhaf yanı, hizmetçi haklıydı. Eve dönüp hizmetçiyi orada bulduğumda, evdeki hava belirgin biçimde farklıydı. Gürültücü

Wagner yerine Kısılmış Sibelius. Gerçek birisi olsa, onu masanın altında oturmuş, bebekleriyle gevezelik ederken görebilirdim. Biz baş başa bırakır ve perdeler açtığım yerde kalırdı. Belki de ayaklarının oturma odasının mermer zemini üzerinde çıkardığı öpücük seslerini duyardım.

Eğer hizmetçi orada olmasa, o zaman bu suçlama ve terk edilmişlik havası hissedilirdi. İş için seyahat ettiğimde de aynıydı –bir keresinde Kanton’a gittim, orasının da kış deliğinden hiç farkı yoktu– ve geri döndüğümde bana öylesine kızgındı ki, orada durup boşluktan özür dilemem gerekmişti.

Patika tırmanmayı bitirip, tepenin sırtına vardı. Kâfuru ağaçlarının tepesinden, neredeyse dokunacağım kadar yakında Buddha’nın başını gördüm. Büyük bir Buddha’ydı. Koyu mavi bir çarka sarılmış platin. Ağaçlar şimdi düş ağaçlarıydı. Bir gölge kedi, bir kedi gölge.

Cildim vızıldadı. Ölümsüzlüğüm çekilip kayboluyordu. Bu güneşte, sanki domuz pastırmasına dönüşüyordum. Galiba ayak tırnaklarımdan birini kırdım, ayakkabımın içinde ıslak ve sıcak bir şey hissediyordum. Organlarımin birbirine dayanıp bel verdiklerini, hâlâ çalışmalarına rağmen, yorgun bir yüzücü gibi yavaşladıklarını duyuyordum.

Mehtap neden orada, senin üzerinde, yukarıda, Tanrı Buddha? Mavi, beyaz, güneş ışığından yapıma sessiz fırınında kükreyerek. Mehtap, mehtap, öğleden...

Tek ve gelecek bir yüzyıla adım attım. İnsanlar, otobüs turları, bir otopark, hatıra eşya tezgâhları, reklam panoları, bilet gişelerinin etrafına yığılan insanlar –kuyrukta durmayı yalnız Britanyalılar ile Slavlar bilir– motosikletler... Burada ve burada değil. Parlak sıvıdan bir duvarın yanlış tarafındaydılar. Yandaki odadan karmakarışık diller.

Tanrı Buddha’nın dudakları dolgun ve gururluydu. Hep bir şey söyleyecekmiş gibiyken, hiç konuşmadan. Dünyanın ihtiyacını duyduğu bir sırrı saklayan kapalı gözleri.

Mehtap da şakaya karışmıştı. Yeni, eski, yeni, eski. Yaşlı çöp adama şimdi rastlasam ona, “Özür dilerim” derdim, “ama sana verilecek fazla zamanım yok. Bir dakika bile. Fazladan on siktirici saniyem bile yok.”

O Japon delikanlının saksofonunu bir yerlerdeki bir barda, Central ya da Kowloon'daki bir barda çalıp çalmadığını düşündüm. Onu dinlemek isterdim. Kız arkadaşını, onu izlerken görmek isterdim. Bunu çok isterdim işte. Artık bunun gerçekleşeceğini sanmam. Onlarla konuşmak, nasıl tanıştıklarını öğrenmek isterdim. Çocuğa caz hakkında sorular sormak ve John Coltrane'in neden bu kadar ünlü olduğunu öğrenmek isterdim. Öğrenecek o kadar çok şey var ki. Ona Katy'yle evlenmekle doğru yapıp yapmadığımı, o boşanma kâğıtlarını imzalayıp göndermenin doğru olup olmayacağını sormak isterdim. Katy şimdi, sonunda mutlu muydu? Onu seven, saygın bir sperm sayısına sahip birini bulabilmiş miydi? Orta yaşa geldiğinde yumuşak, bilge bir anne mi olacaktı, yoksa içkiye batmış pörsük bir karı mı? Huw Llewellyn Andrey Gregorski'yi, ya da Andrey Gregorski Huw Llewellyn'i, nasıl çivileyecekti? Armatörler kralı Bay Wae işini başka şirkete mi götürecekti? Manchester United Premier Ligi kazanacak mıydı? Kurabiye Canavarı'nın dişleri dökülecek miydi? Dünya Noel'i görebilecek miydi?

Yanımdan geçip enseme üfledi ve bir milyon yaprak rüzgârla kıpırdadı. Cildim sıcaktan öylesine kızgındı ki, artık bana ait değil gibiydi. Eski Neal'in içindeki yenisi gözlerini açtı. Güneşte platin, gölgede mavi. Dışarı çıkıp yürümek için, eski derimin pul pul dökülmesini bekliyordu. Karaciğerim sabırsızlıkla büzüldü. Yüreğim çeşitli seçeneklerden geçiyordu. Şu organ hangisiydi: Hani şekeri işleyen?

Beni buraya ne getirdi?

Babam, Denholme Cavendish'i –Sir Denholme Cavendish'i– idrakinin de ötesinde eğitilmiş bir adam olarak tanımlardı. “Şimdi, Nile.” D. C. dudaklarını aslında olduğuna inandığı yaşlı general gibi büzdü. Yirmi kat aşağımızda, Barbican trafiği görkemli ve yaşlı pezeveengin dramatik duruşlarının noktalama işaretleri gibiydi. “Senin için Hong Kong'da tasarladığımız rolü anlamak için anahtar soru şu: Cavendish Holding nedir?”

Hayır, D. C., anahtar soru şu: Sen hangi cevabı duymak istiyorsun?

Riske girme, Neal. Bırak, entelektüel olarak kendini üstün görsün. Ve sakın adımı doğru söyleyemeyecek kadar aptal olduğunu belli etme. “En üst derecede bir hukuk ve yatırım şirketi, Sir Denholme.”

“Güzel.” İçine bir esin doğuyordu. “Biz bir şirketiz. En üst de-

recede bir şirket. Ama sadece bu değiliz, Nile, inan bana, değiliz. Biz bir aileyiz! Öyle değil mi, Jim?”

Jim Hersch, “Tam üstüne parmak bastınız” tebessümüyle gülmüştü.

“Tamam, bizde de aile içi anlaşmazlıklar var. Zamanında Jim ve ben de vahşi kediler gibi kavgalar ettik, etmedik mi, Jim?”

Aynı tebessüm. “Tabii ettik, Sir D.” Seni yumuşak Amerikan hergelesi Hersch.

“Gördün mü, Nile? Cavendish’te ‘evet efendim’ deycilere ek-mek yok! Ama sonunda istediğimizi elde ederiz, Nile, sana nasıl ettiğimizi anlatayım! Çünkü biz işbirliğinin değerini biliyoruz. Karşılıklı güven. Karşılıklı dayanışma. Karşılıklı yardım.” Purosunu Winston Churchill gibi yaktı, dedesinin portresine baktı, portre de ona. Kıs kıs gülmek istedim. Adam ayaklı klişe gibiydi. Bu beyinsiz herif nasıl oluyor da beş kıtaya yayılmış bir hukuk bürosunu yönetebiliyordu? Sorunun cevabı açıktı: sadece o yönettiğini sanıyordu. “Asya piyasalarında oynamak için insanda... şey olması gerekir... geçen gün Grainger’a ne demiştin, Jim?”

“Sanırım ‘strateji aşamasında sezgi ve gayret’ demiştiniz, Sir D.”

“Sezgi! Ve gayret! İşte bu, gördün mü, *Sezgi*! Ve *gayret*! Hem de *strateji aşamasında*! Şimdi Londra’da, New York’ta, herkes neyin ne olduğunu bilir. Oyun sahası düzdür, kale direkleri sağlamdır. Ama Asya vahşi sınırların sonuncusu, öyle değil mi? Rüşvetçi haydutlar Çin tepelerinde saklanıp yıldırım akınları düzenliyor! Kanun adamları mı? Unut! Hepsi maaşa bağlanmış. Her biri. Hayır, bizim gibilerin Asya’da gelişmesi için oyunu onların kurallarıyla oynaması, ama onlardan daha iyi olması gerek! Ben sermaye işlemlerinde orijinallikten söz ediyorum! Yeniden yorumlamaktan! Gerçek ama görünmez kale direklerini görür görmez tanıman lazım! Ve gol atmak için elinizdeki bütün imkânları kullanman. Beni anlıyor musun, Nile?”

“Yüzde yüz, Sir Denholme.”

Moruk ne anlatıyordu ki?

“Hong Kong Portföyünüze özel bir hesap eklemek istiyorum. Benim eski dostlarımdan birini. Bir Rus, Sen Petersburg’da oturuyor, bir gün tanışırsın. Yakında haber gönderir sana. Harika biri. Adı Andrey Gregorski. Gerçek bir güç. Geçmişte bize iyiliği dokunmuştu.” Çalışma masasının üzerinden öne eğildi, purosunu yeşim ve kehribar kakmalı, nilüfer çiçeği ve orkide işlemeli bir tablaya silkti.

“Benden operasyonları için Hong Kong şubemizde bir hesap

oluşturmanızı istedi. Bu hesapla senin ilgilenmeni istiyorum.”

“Ne yapacağım?”

“Senden ne isterse onu. Ne miktarda, ne zaman, nerede olursa olsun. Senin tecrübende bir alaylı için, çocuk oynacağı.”

Püf noktasına gelmiştik.

“Sakin dillendirme. Aramızda kalsın, sen, ben, Jim ve dedem, tamam mı?”

Anladım. Yaşlı hergele yasayı eğip bükmemi istiyor.

“Önemli olan sadece tek bir şey.” Başlangıçtan beri gıcırtının deri koltuktan geldiğini düşünüyordum ya, şimdi artık sesin ondan gelip gelmediğini merak etmeye başladım. Her kelimedede purosunu gözüme sokarak sordu: “Taşaklı-bir-adam-mısın?” Burnunun ucundaki siyah noktacıkların acilen sıkılması gerekiyordu. “Efendim? Efendim?”

Malî hukukçuyum. Yasaları her gün çarpıtırım.

“Son kullandığımda yerlerinde sağlam görünüyorlardı, Sir Denholme.”

D. C. cevabımdan hoşlanıp hoşlanmadığına karar vermeye çalışıyordu. Sonra kahkahası ateş aldı, iki kaşımın arasına okkalı bir tükürük salladı. Jim Hersch de yerel gazetede fotoğrafı basılacak bir yönetici tebessümüyle gülümsedi. Aynı tebessüm benim yüzümde de vardı.

Daha geriye gideyim mi?

Buna ne buyrulur? Hong Kong 1840’larda Britanyalı uyuşturucu satıcıları tarafından işgal edilmişti. Biz Çin’in ipeğini, porselemini ve baharatlarını istiyorduk. Çinliler ise kumaşlarımızı, aletlerimizi ve tuzlu ringamızı istemiyorlardı, hem onları kim suçlayabilir? Talepleri yoktu. Buna bizim bulduğumuz çözüm, talep yaratmak oldu; bu talebi de halkın büyük bir bölümünü Çin yönetiminin yasakladığı haşhaşa alıştırarak yarattık. Çinliler bu çözüme anlaşılaçağı şekilde karşı çıkınca da kötüğü bastık, Pekin’de parklara “Köpekler ve Çinliler giremez” diye levhalar asan kukla bir hükümet kurduk ve ülkelerinin bu köşesini ithalat merkezi olarak işgal ettik. Düşününce, bayağı iğrenç bir davranış. Üstelik, onları yabancı düşmanlığıyla suçlayan da biziz. Tıpkı Kolombiyalıların yirmi birinci yüzyılda Washington’ı işgal edip, Beyaz Saray’ı eroini yasallaştırmaya zorlamaları gibi. Ve, “Endişelenmeyin, fazla kalacak değiliz, buradan giderken de Florida’yı alacağız, tamam mı? Teşekkürler” demeleri gibi. Böylece Hong Kong dünyanın en büyük, en kalabalık kıtasının ticaret merkezi oluver-

di. Bu da çarpık malî hukukçuların iştahını geçirecekleri kadar kabarttı.

Yoksa bunların hepsi bir neden sonuç ilişkisi değil de, bütünleşme sorunu olabilir mi?

Ben bu insanım, ben bu insanım, ben o insanım, aynı zamanda ben o insanım.

Karmakarışık bir çorbaya dönmesine şaşmamalı. Olası geleceklerimi birbirlerinden ayırdım, farklı hesaplara yatırdım, şimdi artık hepsi tükendi.

Küçük ve çarpık bir hukukçu için büyük düşünceler.

Alnım uyuyan bebek gibi yumuşacık asfalta değdi. Yana devrilip, fetüs pozisyonuna girdim. Yükselen bir ses denizi işitme tek-nemin çevresinde dalgalandı. Ne oluyor ki?

Bu çılgınca günün aslında ne olduğunu şimdi anlıyorum!

Gülünç!

Ölüyorum işte!

Bunda hiç kuşku yok. Şimdi yeniden tekrarlanıyor ve her şeyi hatırlıyorum.

Otuz bir yaşındayım ve gerçekten ölüyorum!

Avril bana öyle öfkelenecek ki. Ve D. C. olanları duyunca, işte, galiba altı haneli ikramiyeme elveda demem gerekecek. Katy olanları nasıl karşılayacak? Son nokta bu mu, Baba?

Gülünç...

* * *

Bacaklar ve göğüsler duvarının arasından geçip geliyor. Aşağıya, bana bakıyor ve gülümsüyor. Gözleri, benim gözlerim; vücudu, hizmetçinininki, sadece minyatür boyutlarda. Bana elini uzatıyor ve ağzı açık ayran budalası, şok geçirmiş, heyecana batmış, sakız çiğneyici kalabalığın arasından geçiyoruz. Böyle bir öğleden sonra, bunları böylesine hayran bırakan ne olabilir ki?

El ele Büyük Parlak Buddha'mın basamaklarını çıkıyoruz, durmadan parlaklaşan, sessiz ışık tipisinin içine doğru.

1

Yukarı, yukarı ve yukarı ve aşağı, belki.

Kutsal Dağ'ın başka bir yönü yok. Sağını ve solunu, güneyini, kuzeyini, doğunu ve batını Köy'de bırak. Onlara ihtiyacın olmayacak. Zirveye varmadan önce tırmanman gereken on bin adım var.

Orada bir yol var, şimdi. Gördüm. Otobüsler ve kamyonlar yukarı çıkıp, aşağıya iniyor. Chengdu ve ötesinden şişman insanlar arabalarıyla geliyorlar. İzledim onları. Dumanlar, korna sesleri, gürültü, yağ. Ya da yukarı çıkarken taksiye binip, arka koltukta Bayan Şişman Ördek gibi oturuyorlar. Bulabilecekleri her türlü heyecanı hak ediyor bunlar. Makine gücüyle hacılık mı? Tanrı Buddha bile makine gücüyle hacılığa bir kürek dolusu tavuk boku kadar değer vermiyor. Nereden mi biliyorum? Kendi söyledi.

Kutsal Dağ'da, bütün dünler ve yarınlar, şimdi ya da sonranın çevresinde dönüp duruyor. Dünya uzun zaman önce unutmuş olabilir, ama biz dağlılar zamanın dua çarkında yaşıyoruz.

Ben bir kızım. Üst kat penceresinin pervazı ile Ağaç arasına gerdiğim ipe çamaşır seriyordum. Patikanın üzerindeki Çayhanemiz yüksekliği nedeniyle hırsızlara karşı korunaklı; Ağaç da maymunlara eşyamızı çalmamalarını söylüyor. Kendi kendime şarkı söylüyordum. Bahar gelmişti, pus yoğun ve sıcaktı. Beyazlığın içinden, yukarıya doğru yönelmiş tuhaf bir insan dizisi çıkıverdi.

On kişilik bir dizi. Birincisinin elinde bir flama, ikincisinin elinde daha önce hiç görmediğim biçimde bir lavta vardı, üçüncüsü ise tüfek taşıyordu. Dördüncüleri uşaktı. Beşincisi batan güneş rengine ipek cüppeler giymişti. Altıncısı, hakî üniforma giymiş yaşlıca bir erkekti. Yedinciden onuncuya kadar olanlar eşya taşıyıcılarıydı.

Evin arkasında tatlı patates dikmekte olan babama koştum. Ta-

vuklar köydeki yaşlı teyzeler gibi telaşlandı. Babamla birlikte evin önüne geldiğimizde, yabancılar Çayhanemizin hizasına varmışlardı.

Babamın gözleri fal taşı gibi açıldı. Kendini yere atarken, beni de yanında toprağın üzerine sürükledi. "Seni salak karı" diye tısladı, "Derebeyinin Oğlu. Diz Çök!" Dizlerimizin üzerine çöküp alınlarımızı yere bastırdık, adamlardan biri ellerini çırpına kadar öylece kaldık.

Başımızı kaldırdık, Derebeyinin Oğlu hangisiydi?

İpekler içindeki adam, ağzının köşesinde bir tebessümle bana bakıyordu.

Uşak konuştu. "Efendimiz, bir süre dinlenmek ister misiniz?"

Derebeyinin Oğlu gözlerini benden ayırmadan başını salladı.

Uşak babama dönüp, havlar gibi, "Çay!" diye bağırdı. "Bu böcek yuvasındaki en iyi çayını getir, yoksa akşam olmadan kargalar senin gözlerinle ziyafet çekerler!"

Babam ayağa fırladı ve beni peşinden masanın arkasına sürükledi. Kendisi ocağa yeni kömür atarken, bana da en güzel çay kâselerimizi parlatmamı söyledi. Daha önce Derebeyinin Oğlu'nu hiç görmemiştim. "Peki ama, hangisi?" diye sordum.

Babam elinin tersiyle bir tokat attı. "Seni hiç ilgilendirmez." Bana bakıp kahkahalar atan adamlara omzunun üzerinden endişeyle baktı. Kulağım zonklamaya başladı. "O güzel cüppelerin içindeki etkileyici bey" diye duyulacak kadar yüksek sesle mırıldandı.

Derebeyinin Oğlu -yirmi yaşındaydı, sanırım- başlığını çıkarıp saçlarını arkaya attı. Uşak en güzel çay kâselerimize bir bakıp gözlerini devirdi. "Bunu düşünmeye bile nasıl cüret edersiniz?" Eşya taşıyıcılarından biri pulları zümrütten, gözleri yakuttan altın ejderhalarla süslenmiş gümüş kâseler çıkardı. Bir başkası masayı açtı. Üçüncüsü masaya bembeyaz bir örtü yaydı. Kendimi düşte sandım.

"Kız, çay hizmetini yapabilir" dedi Derebeyinin Oğlu.

Kâselere çay doldururken, bakışlarının vücuduma değdiğini hissettim. Kimse konuşmadı. Tek bir damla bile dökmedim.

Onaylaması, en azından beni yüreklendirmesi için babama baktım. Kendi postunu kurtarmaktan başka bir şey düşünemeyecek durumdaydı. Anlayamıyordum.

Adamlar çıtır çıtır, parlak bir Mandarin dili konuşuyorlardı. O görkemli, tuhaf kelimeleri önümde resmigeçit yapıyordu sanki. Sun Yat-sen adında biri, Rusya adında biri, bir de adı Avrupa olan biri hakkında sözcükler. Ateş gücü, vergiler, atamalar. Bu insanlar hangi dünyadan geldi?

Babam omuzlarımdaki şalı aldı, saçımı atkuyruğu yapmamı ve

yüzümü yıkamamı söyledi. Sonra yine çay servisi yaptırdı. İnce bir çubuk parçasıyla dişlerini karıştırıyor, sığındığı gölgelerden dikkatle adamları izliyordu.

Sessizlik havayı yoğunlaştırdı. Sis etrafı kaplamış, dağın yamacı beyazdan kararmıştı. Öğleden sonrası öylesine ağır hareket ediyordu ki biraz sonra tamamen durdu.

Derebeyinin Oğlu ayaklarını uzatıp sırtını kamburlaştırdı. Mücevherli bir kürdanla dişlerini karıştırdı. “Bu kadar acı çay içtikten sonra, canım şerbet çekiyor. Sen, gölgelerdeki fare, bana limon şerbeti sunabilirsin.”

Babam dizlerinin üzerine çöküp, yerdeki tozlara konuştu. “Öyle bir şerbetimiz yok, Efendimiz.”

Beriki çevresindeki adamlarına baktı. “Ne kadar sıkıcı! Öyleyse, mandalina şerbeti yetecektir.”

“Hiç şerbetimiz yok, Efendimiz. Bağışlayın.”

“Bağışlayın mı? Senin ‘bağışlayın’ını yiyemem ki. Verdiğin ısırgan ve tilki boku karışımıyla damağımı berbat ettin. Nasıl bir mideye sahip olduğumu sanıyorsun? İnek midesine mi?”

Bakışlarıyla çevresindekilere gülmelerini buyurdu, diğerleri de güldü.

“Pekâlâ. Yapacak bir şey yok demek. O zaman tatlı yerine kızını yemek zorunda kalacağım.”

Zehirli bir diken battı, kıvrılıp, kırıldı.

Babam kafasını kaldırdı. Hakîli Adam öksürdü.

“Bu öksürük de ne demek oluyor? Bu lanetli hacca gitmemi babam söyledi. Hiç eğlenemeyeceğimi söylememişti.”

Uşak babama çizmesindeki bir bok parçasıymış gibi baktı. “Efendimiz için üst kattaki odayı olabildiğince çabuk hazırlayın.”

Babamın ağzından birtakım gurultular yükseldi. “Efendim... Efendimiz. Ben... ben demek istiyorum ki...”

Derebeyinin Oğlu atsineğinin vızıltısını taklit etti. “Şu solucan yuvaları! İnanabiliyor musunuz? Kâselerden birini verin şuna. Kayıncanavarımın düğün hediyesiydi, zaten hiç kanım kaynamamıştı. Çeyiz niyetine. Bir köylü kızın kutusunu açmak için adil bir bedelin çok üstünde. Böylesi bir işçiliğe bakınca, kız bakiredir, umarım!”

“Bakiredir, Efendimiz. El değmemiş. Yemin ederim. Ama gerçek evlilik teklifleri de var, yüksek makamdan damat adayları...”

Uşak kılıcını çekti ve efendisine baktı. Derebeyinin Oğlu bir süre düşündü. “Yüksek makamdan damat adayları? Marangozun horozları olmalı. Pekâlâ, iki kâse verin şuna. Bu kadar pazarlık yeter, Bay Solucanyuvası. Bu sabah için talihini yeterince sınadın.”

“Efendimizin cömertliği hakkında söylenenler doğruymuş ! Efendimizin cömertliğini duyan herkesin, hemen ağlamaya baş...”

“Of, kapa çeneni !”

Babam dönüp bana baktı. “Efendimizin dediklerini duydun, çocuk ! Git hazırlan !”

Terlerinin kokusunu duyabiliyordum. Söylenemeyecek bir şeyler olacaktı. Bebeklerin nereden geldiğini biliyordum. Köydeki teyzelerim pis kanımın her ay neden sızdığını anlatmışlardı. Ama...

Tanrı Buddha, Ağacın yanındaki tapınağından bana bakıyordu. Korktuğum kadar acımaması için yalvardım ona.

“Yukarı.” Uşak kılıcıyla merdivenleri gösterdi. “Yukarı !”

Son soluğundan sonraki sessizlik bir karatavuğun ötüşünde birleşti. Gözlerimi kapatmayı beceremeyerek, orada öylece uzanıp kaldım. O ise gözlerini açmayı beceremiyordu. Sızlayan yerlerimin, her birinin ne kadar sızladığının çetelesini tuttum. Vücudunda, sivri köpekdişlerini cildime batırıp ısırıldığı yedi yer vardı. Tırnaklarını enseme saplamış, kafamı bir tarafa kanırtmış ve yüzümü pençelemişti. Tek bir ses bile çıkarmadım. O, her ikimize yetecek kadar gürültü yaptı. Yoksa rahatsız mı olmuştu ?

Nihayet, içimde ufaldığını hissettim. Sonunda canlanıp, burnunu karıştırdı. İçimden kendini çekti, birkaç saniye sonra da içimden bir şeyin kayıp kasıklarımından indiğini hissettim. Baktım. Sümüksü bir kan ile beyaz bir şey tek çarşafımızı lekelemişti. Elbise silindi ve bana kınar gibi baktı. “Aman Tanrım” dedi “Güzellik Tanrıçası falan değiliz, yalan mı ?”

Giyinmeye başladı. Ayağının başparmağını göbük deliğine gömdü ve loşluğun içinden bana baktı. Kaşık dolusu bir tükürük burun kemiğimde şakladı. “Derisi soyulmuş tavşan yavrusu.”

Bir örümcek kirislerin arasındaki loşluğu ördü.

“Bay Solucanyuvası” diye bağırıldığını duydum, gıcırtilı basamaklardan inerken. “Sen bana para ödemelisin. Tayını eğere alıştırdığım için.”

Bir kahkaha gürültüsü.

Erkek olsaydım, merdivenlerden aşağıya uçar, hançerimi sırtına gömerdim. O gün öğleden sonra, babam bana hiçbir şey söylemeden kâseleri satmaya gitti.

Puslu alacakaranlıkta, yaşlı bir kadın geldi. Basamakları derin derin soluklanarak, ağır ağır çıkıp, Derebeyinin Oğlu dönüşte de uğrarsa kendimi nasıl koruyabileceğimi düşünerek yattığım yere

vardı. “Endişelenme” dedi. “Ağaç seni korur. Ağaç sana ne zaman koşacağını, ne zaman saklanacağını söyler.” Sesini ancak dudaklarının kıpırtısı durunca duyduğumdan, lambanın ışığı onu delip geçtiğinden ve ayakları olmadığından, onun bir ruh olduğunu anlamıştım. İyi bir ruh olduğunu da biliyordun; çünkü yatağın ayakucundaki sandığın üzerine oturmuş, içinde hasır bir kayık, bir kedi ve yuvarlanarak akan bir nehrin geçtiği bir ninni söylemişti.

On ya da yirmi gün sonra babam döndü. Beş kuruşsuz. Parayı sorduğumda, beni kırbaçlamakla tehdit etti. Kışı kuzenlerimin yanında geçirmeye gittiğimde, bütün hikâyeyi öğrendim: Leshan’a gitmiş, çeyizimin yarısını haşhaşa ve kadınlara yatırmıştı. Öteki yarısı da daha Köy’e varmadan ölen uyuz bir beygire gitmişti.

Seslerini duyduğumda, üst kat penceresinin pervazında döneşemi havalandırıyordum. Ben fark etmeden, bir kız ile bir erkek gelmişti –kulaklarım zayıflıyor. Döşemedeki bir delikten, onları bir süre gözetledim. Kızın yüzü bir tüccar kızı, daha doğrusu bir fahişe gibi boyanmış. Göğüsleri tomurcuklanmış, oğlanın yüzünde de bir şey isteyen erkeklerin ifadesi var. Üstelik, etrafta tek bir koruyucu bile yokken! Ağacımın kabuğuna, gövdedeki çukura bir kızın vücudunu rahatlıkla sığdıracağı gizli tarafına elleriyle dayanıyordu. Tam üzerinde, her ilkbaharda tomurcuklanan menekşe demetini görmesi imkânsız.

Çocuk güçlkle yutkunuyor. “Seni hep seveceğime yemin ederim. Gerçekten.”

Ellerini kızın kalçalarına koyuyor, ama kız çocuğun ellerini itiyor. “Bana vermek için radyonu getirdin mi?” Kızın sesi istediğini yaptırmaya alıştı.

“Sana vermek için hayatımı getirdim.”

“Radyonu getirdin mi? Hong Kong’u dinleyebileceğim gümüş rengi küçük radyonu?”

Basamakları ve ayak bileklerimi çatırdata çatırdata, topallayarak aşağıya indim. İstediklerini alma çabasına öylesine dalmışlardı ki, ben tavuk kümesinin yanma gelene kadar farkıma varmadılar. “Çay?”

Sıçrayarak birbirlerinden uzaklaşıyorlar. Koca Kulak domates gibi kızanıyor. Namusunu kurtardığım için bana teşekkür mü ediyor? Hayır. Kollarını kavuşturmuş, oldukça aldırılmazca, erkek gibi ayrıntı tuttuğu bacaklarının arasından bana bakıyor. “Evet. Çay.”

Çayhane’nin girişine doğru yürüyorlar. Kız oturuyor, bacak ba-

cak üzerine atıyor, omuz çantasından dudak boyası ile bir ayna çıkarıyor. Oğlan ise karşısına oturup, sadece onu seyrediyor; bir köpeğin mehtaba baktığı gibi. “Radyo” diye buyuruyor kız. Çocuk çantasından küçük ve parlak bir kutu çıkarıyor ve içinden uzun bir tel çekiyor. Kız kutuyu alıyor, kenarına dokunuyor ve birden patikada aşk, güney yeli ve söğütler hakkında şarkı söyleyen bir kadının sesi duyuluyor.

“Nereden geliyor bu ses?”

Sonunda kız bana bakmaya tenezzül ediyor. “Macau’dan gelme en son moda.” Oğlana dönüyor: “Daha önce duymamış mıydın?”

“Tabii duydum” diyor beriki, huysuzca.

Hiçbir zaman anlayamayacağım şeyler var.

Babam bana bakıp haykırınca, tavuklar gıdıklamaya başladı. “Seni küçük sürtük, seni. Seni salak! Senin için bütün yaptıklarından sonra, senin için yaptığım bütün fedakârlıklardan sonra, bana böyle mi teşekkür edecektin? Eğer erkek olsaydı, Derebeyinin Oğlu bizi armağanlara boğardı! Bizi! Şatosuna taşınabilirdik! Beni önemli göreve getirir, emrime hizmetkârlar verirdi! Adalardan gelme meyveler! Ama bunu insanlar neden onaylasın ki?”

Tırnağını bebeğimin beline vurdu. Bebeğim çılgınlığı kopardı. Daha beş dakikalık ama şimdiden öğrenmeye başladı bile. “Doğru düzgün bir evlilik yapma ihtimalini bir oturak dolusu sulu boka değiştin!”

Teyzelerimden biri onu dışarı çıkardı.

Ağaç içeri bakıyor ve gülümsüyordu. “Ne güzel, değil mi?” diye sordum.

Bebeğimin yüzündeki gölgeler ile ışık yaprağımsı ve yeşildi.

Birkaç gün sonra, bebeğimin nehrin aşağısına üç günlük yolda oturan akrabalarımın yanında büyümesine karar verildi. Büyük topraklara sahip bir aile, onun için kimse farkına varmadan bir bebek aralarına karışabilir. Amcalarımdan biri uzaklığın ailenin onuruna sürdüğüm utancı gizleyeceğini söyledi. Tabii bekâretim bir daha geri gelmemek üzere gitmişti. Belki bundan birkaç yıl sonra dul bir domuz yetiştiricisi beni metres ve ileri yaşta bakıcısı olarak evine almaya razı olabilirdi. Eğer talihim varsa.

O an, orada, talihli olmamaya karar verdim.

Japonların Sarı Nehir boyunca asla bu kadar ilerleyemeyeceklerini, hatta dağların bu kadar içine asla giremeyeceklerini söyleyenler de aynı amcalardı. Peki, ya gelirlerse? Herkes Japon askerleri-

nin insanlardan daha fazla oksijene ihtiyaç duyduğunu bilir, o yüzden Kutsal Dağ'a çıkmaları imkânsız. Savaşın bizimle hiç ilgisi yoktu. Köyün çocuklarından çoğu Derebeyi tarafından askere alınmış, bir çeşit ittifak adına çarpışmaya gönderilmişti, ama bu dediklerim Vadi'nin ötesinde, dünyanın daha az gerçek olduğu bir yerdeydi. Mançurya, Moğolistan denen yerlerde ya da daha uzaklarda.

Amcalarım gerçeği tavuk bokundan ayırmaktan bile âcizdi. Düşümde, mahzende içi pirinç dolu toprak bir kavanoz gördüm. Bir keşişe bu düşün anlamını sorduğumda, bunun Tanrı Buddha'nın bir önerisi olduğunu söyledi.

* * *

Kutsal Dağ'da rüzgâr çıktığında, uzaktan gelen sesler yakınlaşır, yakındaki sesler uzaklaşır. Çayhane gıcırdar –tembel babam ömründe bir kez olsun eline çekici almadı– ve Ağaç hışırdar. İşte pencereleri açmalarına kadar onları duymamamızın nedeni de buydu.

Babam yüklüğe saklanmaya çalıştı. Ben ise gergindim, ama Tanrı Buddha'nın benim için çizdiği kadere boyun eğerek dinledim. Şa- lımı vücuduma doladım. Konuştukları vadi dili değildi. Kanton, hat- ta Mandarin dili de konuşmuyorlardı. Hayvan sesleri çıkarıyorlardı. Onları tahta kaplamanın çatlaklarından gözetledim. Lambanın ışığında seçmek güçtü ama neredeyse insana benziyorlardı. Köyde ya- şayan kuzenlerim, yabancıların fil gibi hortumları olduğunu, ölmek- te olan maymunlar gibi kullandıklarını söylemişlerdi, ancak bunlar bize benziyorlardı. Üniformalarına baş ağrısına benzeyen bir şekil işlenmişti: çevresine kızıl ağrı çizgileri saçan kırmızı bir nokta.

Yüzümüze fenerler tutuldu, kaba eller bizi aşağıya sürükledi. Oda fener ışıkları ve insan doluydu, tencereler ve tavalar devrili- yordu. Para kutumuzu bulunca, kırarak açtılar. O baş ağrısı işare- ti. Üzerinde kanatlı bir şey vardı. Erkek kokusu, erkek, durma- dan daha çok erkek. Bizi gözlüklü ve bıyıkları parlatılmış birinin karşısına çıkardılar.

Ailenin geçimini ben sağlıyordum ya, gözlerimi yerden ayır- madım.

“Güzel bir fincan yeşil çay?” diye kekeleydi babam. “Efendim?”

Bu, konuşabiliyordu. Merdaneye sıkışmış, tuhaf bir Kanton dili. “Sizin kurtarıcılarınız. Japonya'nın İmparatorluk Yumurtası adı- na, bu hana el koyuyoruz. Kutsal Dağ artık Asya Ortak Refah Dün- yası'na ait. Buraya, Hasta Çin Ana'yı Avrupalı emperyalistlerden kurtarmaya geldik. Onurlu ve saf bir ırktan gelen Almanlar hariç.”

“Ah” dedi babam. “Bu iyi işte. Onuru severim. Ben de hasta bir babayım.”

Kapı çarparak açıldı –bana kalırsa tüfek sesiydi– ve içeri göğsü madalyalarla kaplı bir asker girdi. Parlak Bıyık, Madalya Adam’ı selamladı ve hayvan sesleriyle bağırdı. Madalya Adam önce babama, sonra bana baktı. Dudaklarının kenarında bir gülümseme belirdi. Öteki askerlere dönüp, sakın hayvan sesleri çıkardı.

Parlak Bıyık babama bağırdı. Havlar gibi. “Hanında kaçakları saklamışsın!”

“Hayır, Efendim, o keçi düzücü Derebeyi’nden nefret ederiz! Oğlu burada kızımın ırzına geçti!”

Parlak Bıyık bunları Madalya Adam için hayvan seslerine çevirdi. Madalya Adam şaşkınlık içinde kaşlarını kaldırdı, homurtuyla cevap verdi.

“Adamlarım, kızının gelip geçenleri rahatlattığına memnun oldu. Ama müttelikimiz Derebeyi’ne iftira atmana kızdık. O, bu Vadi’yi komünizmden temizlemek için bizimle çalışıyor.”

“Tabii, zaten ben de...”

“Kes sesini!”

Madalya Adam tabancasının namlusunu babamın ağzına sokuşturdu. “Isır” dedi.

Ve gözlerini babamın gözlerine dikti. “Daha güçlü.”

Madalya Adam babamın çenesine bir yumruk indirdi. Babam diş parçaları tükürdü. Madalya Adam kıkırdadı. Babamın kanı yerde çiçek desenleri çizdi. Sanki daha önce prova etmiş gibi geriledi ve su teknesine sırtüstü devrildi.

Beni tutan asker gülerken parmaklarını gevşetti. Dizkapağına bir yağ şişesi indirdim ve yüzüme tuttuğu feneri odanın öbür ucuna fırlattım. Fenerin çarptığı, her kimse, haykırdı, elinden düşürdüğü şey de kırılıp parçalandı. Kafamı eğip, kapıya doğru atıldım. Tanrı Buddha elime pirinçten bir çubuk sıkıştırdı, parmaklarımla dokunur dokunmaz kapıyı açtı ve arkamdan kapadı. Dışarıda üç adam vardı; birisi beni sıkıca kavradı, ama pirinç çubuğu ağzının köşesine patlatınca, elinden kurtuldum. Japon askerleri peşimden patikayı tırmanmaya koyulduysa da, gece mehtapsızdı ve ben her kayayı, her ayı izini, her tilki yolunu avucumun içi gibi biliyordum. Patikadan ayrıldım ve uzakta kaybolduklarını duydum.

Mağaraya vardığımda, yüreğimin vuruşları sakinleşmişti. Kut-sal Dağ altımda uzanıyor ve orman rüzgârda düşlerimin okyanusu gibi salınıyordu. Şalıma sarındım ve uykuya dalana dek gecenin derinliklerinde parıldayan cennetin ışığını seyrettim.

Babam çürüklerden kapkaraydı ama ayaklanmış, Çayhane'nin yıkıntısında topallayarak geziniyordu. Ağzı çürük patates gibiydi. Selam niyetine, "Bütün bunlar senin yüzünden" diye homurdandı, "Onun için, sen tamir edeceksin. Ben kardeşimin yanına gidiyorum. İki üç gün sonra dönerim." Babam topallayarak patikadan aşağı indi. Geri döndüğünde, ölümünü bekleyen yaşlı bir adam olmuştu. Haftalar sonraydı.

Kızım çevrenin en güzeli olmak yolundaydı, öyle diyordu teyzelerim. Hamisi daha şimdiden iki evlenme teklifini geri çevirmişti; üstelik kızım daha on ikisindeyken. Hamisinin hedefi yükseklerdeydi: eğer Kuomintang güçleri Vadi'yi yakın zamanda ele geçirirlerse, o zaman Milliyetçi yöneticiyle bir anlaşmaya varabilirdi. Üstelik, bu evlilik anlaşmasının aracısı olarak, kendisine de yağlı bir görev verileceğini umuyordu. Bir fotoğrafçı bulunup kızımın resmi çekilmiş, resim de yüksek mevkideki damat adaylarının arasında dolaştırılmaya başlanmıştı bile. Kış için Köy'e indiğimde, bir teyze bu fotoğraflardan birini gösterdi. Saçında bir nilüfer, yüzünde de belli belirsiz bir iffet tebessümü vardı. Yüreğim gururla kabardı, öylece de kaldı.

Kızımın babası, yani Derebeyinin Oğlu kızımın gelişmesini görece kadar yaşamadı. Bu beni hiç üzmüyor. Kuomintang'ın müttefiki olan komşu bir Derebeyi tarafından öldürüldü. Kendisi, babası, kabilesinin geri kalanı yakalandı, sımsıkı bağlandı, aşağıda Vadi'deki bir kavşakta odunların üzerine atılıp üstüne yağ döküldü ve canlı canlı yakıldı. Kargalar ile köpekler pişmiş et için kavgaya tutuşmuş.

Tanrı Buddha kızımı şeytanlardan korumaya söz verdi, Ağaç da onu göreceğimi vaat etti.

Aşağıda, çok aşağıda bir manastırın gongu çalıyor, şafağın yüzeyi ürperiyor ve güvercinler ormanın duvarından yukarıya uçuyorlar, yükseğe, daha yükseğe. Hep yükseğe.

2

İniş yolundaki bir hükûmet yetkilisi sislerin içinden çıkageldi. Bana kalırsa, zirveye arabayla çıkarılmıştı. Büyükbabasına benzeyişinden tanıdım onu. Büyükbabası ekmeğini Vadi'deki yollar-
dan ve pazaryerlerinden çıkarır, bulduğu gübreyi biriktirip çevre-

deki çiftçilere satardı. Mütevazı olmakla birlikte, namuslu bir geçim yolu.

Torunu benim masama oturdu ve deri çantasını masanın üzerine bıraktı. Çantadan bir defter, bir muhasebe kitabı, madenî bir kasa ve bambu bir mühür çıkardı. Sanki satın alıp almamayı düşünüyormuş gibi, ara sıra kafasını kaldırıp Çayhane'ye bakarak, defterine bir şeyler yazmaya koyuldu.

“Çay” dedi biraz sonra. “Bir de, şehriye.”

Siparişini hazırlamaya giriştim.

“Bu” dedi üzerinde fotoğrafı ve adı olan kartı bana göstererek, “parti kartım. Benim kimliğim. Üzerimden hiç ayırmam.”

“Neden yanında kendi fotoğrafını taşıyorsun ki? İnsanlar neye benzediğini görüyor zaten. Onların karşısındasın.”

“Bu kart, Yerel Parti Yöneticisi olduğumu söylüyor.”

“Bana kalırsa, insanlar bunu kendi başlarına da tahmin edebilirlerdi.”

“Bu dağ, Eyalet Turizm Bölgesi'ne dahil edildi.”

“Bu dediğin, basit Çince'de ne demek oluyor?”

“Yukarıya çıkacak insanlardan para almak için, yollara turnikeler konacak.”

“İyi ama, Kutsal Dağ ezelden beri buradaydı!”

“Burası artık Devlet Hazinesi oldu. Bakımını karşılayacak parayı kazanması gerekiyor. Çıkmak isteyenler bir yuan ödeyecek, yabancı piçleriye, otuz yuan. Devlet Arazisi'nde ticaret yapanlar da ticaret ruhsatı alacak. Buna sen de dahilsin.”

Şehriyeleri bir kâseye boşalttım, çay yapraklarının üzerine kaynar su döktüm.

“Öyleyse bana bu ruhsatlardan bir tane ver.”

“Memnuniyetle. İki yüz yuan, lütfen.”

“Ne? Çayhane binlerce yıldır burada!”

Muhasebe kitabının sayfalarını karıştırdı. “Öyleyse, senden geçmiş kiralari da istemem gerekebilir.”

Tezgâhın arkasına eğilip şehriyelerinin içine tükürdüm, attığım balgam iyice kaybolsun diye, bir güzel de karıştırdım. Doğrulup, doğradığım birkaç taze soğanı şehriyelerin üzerine serpiştirdim. Sonra kâseyi önüne sürdüm.

“Ömrümde böyle saçmalık duymadım.”

“Yaşlı kadın, kuralları ben yapmıyorum. Bu emir doğrudan Pekin'den geliyor. Sosyalist Çağdaşlaşma'da turizm ana iticilerden biri olarak görülüyor. Turistlerden dolar kazanıyoruz. Daha dolanın ne demek olduğunu bile bilmediğinin farkındayım: ama sakın

ekonomiyi anlamaya çalışma, zaten anlayamazsın. Şu kadarını anla yeter: Parti sana ödemeni buyuruyor.”

“Köydeki kuzenlerimden Parti hakkında her şeyi duydum! Köpüklü banyolarınızı ve parıltılı arabalarınızı ve kuyruğun önüne geçmelerinizi ve saçma sapan konferanslarınızı ve...”

“Eğer Kutsal Dağ’dan para kazanmak istiyorsan, cahil çeneni hemen kapa! Parti yarım yüzyıldan beri anayurdumuzu geliştirdi! Başka herkes ödemesi gerekeni verdi! Sen ya da tavuk düzücü kuzenlerin, siz kimsiniz de daha iyisini bildiğinizi iddia ediyorsunuz? İki yüz yuan, hemen şimdi, yoksa yarın sabahdan tezi yok buraya Parti’nin polis yetkilileriyle gelir, vergini ödemediğin için seni zindana attırırım! Seni bir domuz gibi bağlar, dağdan aşağıya sürükleriz! Utancını bir düşün! Ya da, borcunu öde. Evet? Bekliyorum!”

“Öyleyse, uzun süre bekleyeceksin demektir! İki yüz yuanım yok! Bir mevsimde ancak elli yuan kazanıyorum! Ben neyle yaşayacağım?”

Yetkili şehriyelerini yuttu. “O zaman burayı kapatıp, köydeki kuzenlerinden domuzlarındaki bitleri ayıklamak için izin isteyeceksin. Ayrıca şehriyelerin bu kadar tuzlu olmasaydı, daha fazlasını satardın.”

Eğer erkek olsaydım, Parti yetkilisi olduğuna bakmadan bu herifi lağım çukuruna atardım. Ne var ki üstünlük ondaydı ve o da bunun farkındaydı.

Önlüğümün cebinden on yuanlık bir banknot çıkardım. “Dağın eteğinden zirvesine kadar bütün Çayhanelerin hesabını tutmak, kimin parasını ödeyip ödemediğini denetlemek, güç bir görev...”

Ağzını çalkaladığı yeşil çayı püskürtüp, camımı kirletti. “Rüşvet ha? Kokuşmuşluk! Anavatanımızın göğsündeki kanser! Eğer sosyalizmin zaferini geciktirmeye, ülkemizin zaferlerle dolu geleceği olan parlak yeni çağı lekelemeye razı olacağımı sanıyorsan...”

Bir de yirmilik çıkardım.

Parayı cebine attı. “Şu yumurtaları haşla ve bu domateslerle birlikte sarver.”

Dediğini yapmak zorundaydım. İnsan bir kere bok küremeye görsün, hep bok küreyicisi kalır.

Sislerin arasından, zirveye doğru koşan iki keşiş çıktı; soluk soluğa.

Koşan keşişler, namuslu görevliler gibi ender görülür. “Dinlenin” dedim, yeni bir örtü yayararak. “Dinlenin.”

Şükranla başlarını sallayıp, örtünün üzerine yerleştiler. Tanrı Buddha'nın hizmetkârlarına hep en iyi çayı, üstelik de bedavaya sunarım. Genç keşiş gözlerindeki terleri sildi. "Kuomintang geliyor! İki bin kişiler. Biz ayrıldığımızda, Köy boşaltılıyordu. Baban kuzeninin arabasına tırmanıyordu –tepelere doğru gidiyorlar."

"Bunları daha önce de gördüm. Japonlar Çayhanemi yerle bir etmişlerdi."

"Kuomintang'ın yanında, Japonlar uygar kalır" dedi yaşlı keşiş. "Bunlar kurt sürüsü gibi. Taşıyabilecekleri bütün yiyecekler ile eşyayı yağmalıyorlar, alamayacaklarını da ya yakıyor ya da zehirliyorlar. Vadi'nin daha aşağılarında bir köyde, kuyuyu zehirlemek için küçük bir çocuğun kafasını kesmişler!"

"Neden?"

"Amerikan bombalarına rağmen, komünizm Çin'in her köşesinde geliyor. Kuomintang'ın yitirecek bir şeyi kalmadı. Duyduğuma göre Tayvan'a geçip Çankayşek'e katılmak ve gelirken de ne bulurlarsa getirmek için emir almışlar. Lashan'da, tapınaktaki Buddha heykellerinin üzerindeki altın varakları kazımışlar."

"Doğru!" Keşişlerden genç olanı sandaletlerindeki kumları silkeledi. "Seni yakalamalarına izin verme sakın! Beş saatin falan var. Elinde ne varsa ormanın derinliklerine sakla ve geri geldiğinde de dikkatli ol. Geride birkaç yağmacı bırakabilirler. Lütfen! Başına bir şey gelmesini istemiyoruz!"

Kızımın güvenliği için tütsü yakmalarını rica ederek keşişlere biraz para verdim; sislerin içinde koşarak gözden kayboldular. En iyi mutfak takımlarımı Ağacın yüksek dallarının arasına sakladım ve beni bağışlaması için yakarak, Tanrı Buddha'yı menekşelerin yetiştigi yerin yukarısına gizledim.

Sis kalktı ve birden sonbahar geliverdi. Rüzgâr esince, yapraklar bir büyücünün önüne kattığı fareler gibi, patikadan yukarı aktı.

Ağaçlar Kutsal Dağ gibi yükseklerle ulaştı. Yapraklarının oluşturduğu gölgelik, cennetin çimlenişi gibiydi. *Devam et*, dedi tek boynuzlu atın gözleri. *Elini omzuma bırak*. Ağaç kabuklarıyla ve karanlıkla çevrili koridorlar, ağaç kabuklarıyla ve karanlıkla çevrili başka koridorlara açıldı. Rehberimin toynakları fildişindendi. Bir ışık ve sessizlik kuyusunun dibinde bir bahçeye vardık. Yeşim ve kehribar işlemeli süslü bir köprünün üzerinde, nilüferler ve orkideler usulca salınıyordu. Kafamın etrafında bronz ve gümüş sazınlar koyu renkli baykuşlarla birlikte yüzüyordu. *Burası huzurlu bir yer*, diye düşüncemi gönderdim tek boynuzlu ata. *Biraz kalacak mısın?*

Anne, diye düşündü tek boynuzlu at, insan gözünde bir gözyaşı damlası durmadan büyürken. *Anne*, *yoksa beni tanımadın mı?*

Duyguların en hüznüslüsüyle uyandım.

Mağaramda saklanmış, yağın yağmuru seyrederken, eski öykülerdeki âşıklar gibi kuşa ya da bir çakıl taşına veya eğreltiotuna veya geyiğe dönüşmek istedim. Üçüncü gün, gök aydınlandı. Köyden yükselen duman durmuştu. Büyük bir dikkatle Çayhane'ye döndüm. Yine harap olmuştu. Bedeli ödeyenler, hep yoksullardır zaten. Ve en fazla bedeli ödeyenler de, yine her zaman olduğu gibi, yoksul kadınlardır. Karmaşayı temizlemeye koyuldum. Yapa-cak başka ne vardı ki?

Komünistler yazın başlangıcıyla birlikte geldiler. Sadece dört kişiydiler: iki erkek, iki kadın. Gençtiler ve üzerilerinde düzgün üniformalar ve tabancalar vardı. Ağacım geldiklerini haber verdi, ben de her zaman olduğu gibi hamağında uyuyan babamı uyardım. Bir gözünü açtı: "Siktir et, hepsi aynı zaten. Sadece madalyalar ile karkartları farklı." Babam yaşadığı gibi ölüyordu. Harcanabilecek en az çabayla.

Komünistler Çayhane'de oturup, benimle konuşmak için izin istediler. Birbirlerine "Yoldaş" diyor, benimle konuşurken saygılı ve yumuşak davranıyorlardı. Erkeklerden biri kadınlardan birinin sevgilisiydi –bunu hemen fark ettim. Onlara güvenmek istedim, ama ben konuşurken onlar hâlâ gülümsüyorlardı. Hayatım boyunca gülümseyenlerin kazığını yedim.

Komünistler şikâyetlerimi dinledi. Yeşil çay dışında, bir şey istemiyor gibi davrandılar. Onlar sadece bir şeyler vermek derdindeydi; eğitim gibi, hatta kızlar için bile. Çin'in eski derdi kaybol-sun diye, sağlık hizmetleri. Fabrikalarda ve tarlalarda sömürül-meye bir son vermek istiyorlardı. Açlığa da son vermek. Anneli-ğe eski saygınlığını kazandırmak. "Çin, artık Asya'nın hasta ihtiya-yarı değil" diyorlardı. Feodalizm dedikleri bir yerden Yeni Çin doğuyordu ve bu Yeni Çin, Yeni Dünya'nın yolunu açacaktı. Ulusla-rarası proletarya devrimini engellemek tarihsel açıdan inkânsız olduğundan, bu Yeni Dünya beş yıl içinde gelecekti. "İleride her-kesin kendi otomobili olacak" dediler. Çocuklarımızın çocukları işe uçan makineyle gidecekmiş. Herkes ihtiyacı kadarına sahip olduğundan, suç kendiliğinden kaybolacaktı.

"Önderleriniz güçlü bir büyü biliyor olmalı."

"Evet" dedi kadınlardan biri. "Bu büyü'nün adı Marx, Stalin, Le-nin ve Sınıf Diyalektiği."

Bana pek inandırıcı bir büyü gibi gelmedi.

Babam yuvarlanarak hamaktan indi. “Çay” dedi bana. “Komünistlerin Vadimize ve Dağ’a biraz düzen getirdiklerini görmek bizi memnun ediyor” dedi kızlara bakıp tırnağıyla dişlerini karıştırarak. “Milliyetçiler ırzına geçtiler onun.” Kafasını bana doğru çevirdi. “Umutsuz olmalı.”

İçimde kızgın utancın kabardığını hissettim. Bunu yapanın Derbeyinin Oğlu olduğunu gerçekten unutmuş muydu? Âşık olan kız yanıma yaklaşıp elimi tuttu. O kadar genç bir el, o kadar pürüzsüzdü ki, o elden korktum.

“Eski rejimler bir sürü kadının ırzına geçti. Bu onların yaşam tarzıydı. Japon Ordusu Kore’de bütün kızları bir köye doldurdu, onlara Japon adları takıp, bütün savaşı o kızların üzerinde geçirdi. Ama o günler geçti artık.”

“Evet” dedi erklerden biri. “Kapitalistler ve emperyalistler yüz yıllar boyunca Çin’in ırzına geçti. Feodalizm, kadınları büyükbaş hayvan sınıfına indirdi.”

Ona ırzına geçilmek hakkında en ufak bir şey bilmediğini söylemeyi düşündüm, ama yanımdaki kadın bana öylesine iyi davranıyordu ki, konuşmakta zorlanacaktım. Ağacımın ve Tanrı Buddha’nın dışında kimse bana bu kadar iyi davranmamıştı. İhtiyacım olursa, bana ilaç getirmeyi vaat ettiler. İyi, aydın ve cesurdular. Babama “Efendim” diye hitap edip, çayın parasını bile ödediler.

“Kutsal Dağ’a çıkıp, hacı mı olacaksınız?”

Erkekler gülümsedi. “Parti Çin halkını dinin boyunduruğundan kurtaracak. Yakında hiç hacı kalmaz.”

“Hacı kalmaz mı? O zaman Kutsal Dağı artık kutsal olmayacak mı?”

“Kutsal olmayacak” konusunda anlaştılar. “Ama bir dağ için, yine de çok etkileyici.” Ve niyetlerinin iyi olmasına rağmen, sözlerinin tavuk boku kadar değersiz olduğunu daha o an anladım.

O yıl, kışı Köy’de geçirdiğim zaman, Leshan’dan kulağıma üzücü haberler ulaştı. Komünistler devrim düşmanı olarak tutuklanmalarını emredince kızım, hamisi ve hamisinin karısı Hong Kong’a kaçmak zorunda kalmışlardı. Hong Kong’dan kimsenin dönmeyeceğini herkes bilirdi. Britanyalı adı verilen yabancı haydutlardan bir kabile Hong Kong’un cennet olduğu yolunda yalanlar yayıyordu ama, insan daha oraya gider gitmez zincire vuruluyor, ölene kadar zehirli gaz fabrikalarında ya da elmas madenlerinde çalışmaya zorlanıyordu.

O gece, Ağaç kızımı yeniden göreceğime söz verdi. Hiç anlamadım. Ama Ağacın söylediklerinin sabah ışımadan anlam kazanmayacağını öğrenmiştim.

Şişman kız, onu daha da şişman gösteren çizgili elbiseler giymişti. Önce dumanı tüten nefis şehriyelere, sonra da bana baktı. Şapırtıyla ağzını doldurdu, yutmadan bekledi ve kafasını sallayıp şehriyeleri masanın üstüne tükürdü.

“İğrenç.”

Cadiya benzeyen arkadaşı sigarasından uzun bir nefes çekti. “O kadar kötü, demek?”

“Bir domuza bile vermezdim.”

“İhtiyar kadın, çikolatan yok mu?”

Şehriyelerimin hiçbir şeyi yoktu. “Neyim yok mu?”

Şişman Kız içini çekti, eğildi, yerden bir avuç toz alıp şehriyelerin üzerine serpti. “Belki tatları biraz düzelir. Bunun için bir yu- an bile vermem. Ben yiyecek istedim. Domuz yalı değil.”

Cadı Arkadaş kıs kıs güldü ve çantasını açtı. “Bir yerlerde bis- küvi olacak...”

Kutsal Dağ'da öfkenin anlamı yoktur. Çok ender öfkelenirim. Ama yiyeceklerin böylesine isteyerek israf edildiğini gördüğümde, öyle kızarım ki, kendimi kontrol edemem.

Şehriyeler –ve tozlar– Şişman Kız'ın yüzünden aşağı yağdı. Yağdan derisi parıldadı. Islak gömleği ensesine yapıştı. Ağzı, şoktan “O” biçimini aldı. Suyun üzerine çıkmayı becermiş biri gibi soluklandı, kollarım çırpı ve sırtüstü devrildi. Cadı Arkadaş ayağ- ға fırladı ve kanatlarım çırparak geriledi.

Şişman Kız yüzü kıpkırmızı, göğsü inip kalkarak, ayaklandı. Bana doğru atılmaya hazırlandı ama elimde kaynar su dolu bir tencereyle onu sakinleştirmeye hazır beklediğimi görünce, fikri- ni değiştirdi. Gerekseydi, sakinleştirecektim. Güvenli bir uzaklı- ға gerileyip, bağırmaya başladı. “Seni şikâyet edeceğim, seni, se- ni OROSPU! Görürsün sen! Göreceksin! Kayınbiraderim Parti bürosunda bir müsteşar yardımcısını tanıyor ve senin şu bitli Çayhaneni YERLE BİR ETTİRECEĞİM! Seninle birlikte!”

Köşeyi dönüp kaybolduklarında bile tehditleri ağaçların ara- sından aşağıya süzülüyordu. “Orospu! Kızlarınız eşeklerle düzü- şüyor! Oğullarınız iktidarsız! Orospu!”

“Terbiyesizliklere dayanamıyorum” dedi Ağacım. “Köyden de bu yüzden ayrıldım.”

“Öfkelenmek istemezdim, ama yemeği israf etmemeliydi!”

“Maymunlara onları tuzağa düşürüp saçlarını koparmalarını söyleyeyim mi?”

“Çok güzel bir intikam olurdu.”

“Öyleyse, yapıldı say.”

Açlığın Vadi'den yükseldiği günler, yaşadıklarımızın en kötü-süydü.

Komünistler Vadi'deki bütün çiftlikleri komün adı altında düzenlemişlerdi. Artık kimse toprağın sahibi değildi. Artık toprak sahibi kalmamıştı. Toprak sahipleri ya mezara kovalanmış ya topraklarını halk devrimine bağışlamış ya da aileleriyle birlikte kapitalist zindanlarına tıklmışlardı.

Bütün köylü komün kantininde toplanıyordu. Yemek bedavaydı! Tarihte ilk kez, Vadi'deki her köylü günün sonunda midesine adam gibi bir yemek gireceğinden emindi. Yeni Çin'di bu, Yeni Dünya.

Kimse toprağın sahibi değildi, bu yüzden de toprağa saygı gösterilmesini sağlayacak kimse yoktu. Pirinç tarlalarındaki ruhların armağanları ihmal edildi ve hasat zamanı geldiğinde, pirincin sapta çürümmesine izin verildi. Ve bana kalırsa, köylüler ne kadar az çalışırsa, çok çalıştıkları hakkında o kadar çok yalan uyduruyorlardı. Vadi'deki çeşitli komünlerin hacı-köylüleri Çayhaneme gelip tarım konusunda tartıştıklarında, palavralarının giderek büyüdüğünü fark ettim. Domuz büyüklüğünde hıyarlar, inek boyunda domuzlar, Çayhanem boyunda inekler. Lahana ormanları! İnsan içinde yolunu kaybedebilir! Anlaşılan Mao Zedong Düşünce-si üretim yöntemlerinde devrim yaratmış, hatta ormanlara da yayılmaya başlamıştı. Komün plancısının güney yamaçlarında şemsiye büyüklüğünde bir mantar gördüğü söyleniyordu.

En endişe vereni de, kendi palavralarına inanmaları ve “abartı” sözünü ağzına almaya cüret edene saldırmalarıydı. Ben Kutsal Dağ'da yaşlanan basit bir kadındım, ama turplarımdan hiçbiri gözüme daha büyük görünmüyordu.

O kış, Köy hiç görmediğim kadar karanlık, çamurlu ve kızgındı.

Kuzenimin ailesinin yanında kalıyordum. Kuşaklardır pirinç ekip biçerlerken, kuzenime neden hepsinin bu denli tembelleştiklerini sordum. Erkekler hemen her akşam sarhoş oluyor ve ertesi gün öğlene kadar yataktan çıkmıyorlardı. Tabii onlar akşamdan kalma olduklarından, işlerin çoğu yine kadınlara kalıyordu.

Her şey yanlıştı. Kötü ruhlar kargalarla birlikte çatılara tüneyip,

etrafa kötü niyet yayıyordu. Sokaklarda, aralıklarda, pazar meydanında kimse yürümez olmuştu. İnsanlar birbirlerine güzel bir söz söylemeden günler geçiyordu. Köydeki asıl manastır kapalıydı. Bazen içinde geziniyor, ay biçimi kapılarının arasından geçip, sumercimeğinin sardığı tıkanmış nilüfer havuzlarının etrafında dolaşıyordum. Burası bana başka bir yerleri hatırlatıyordu. Köy, kimsenin farkına varmadığı bir belanın pençesindeydi.

Köy'ün yaşlılarıyla konuşmaya gittim. "Gelecek kış ne yiyeceksiniz?"

"Çin Ana'nın meyvelerini!"

"Bir şey yetiştirmiyorsunuz."

"Anlamıyorsun. Değişiklikleri görmedin."

"Şimdi görüyorum ya. Hesap tutmuyor..."

"Çin, oğullarının ihtiyacını karşılayacaktır. Mao Zedong verir!"

"Hesaplar tutmayınca, faturayı köylüler ödemez mi! Bu Mao'nun fikirleri ne denli zekice olursa olsun, karın doyumuyor ki."

"Kadın, komünistler böyle konuştuğunu bir duyarlarsa, yeniden eğitime gönderilirsin. Burası hoşuna gitmiyorsa, git o dağın tırman. Biz mahjong oynayacağız."

Aynı yol Mao İleriye Büyük Sıçrayış'ı¹ ilan etti. Çin yeni bir çelik kıtlığı kriziyle karşı karşıya kaldı. Köprüler için çelik, pulluk bıçakları için çelik, Rusya'nın Moğolistan'ı işgal etmesini engellemede ateşlenecek mermiler için çelik. Böylece bütün komünlere birer fırın ile doldurulması gerekli bir kota dağıtıldı.

Köyde hiç kimse fırın ile ne yapacağından bilmiyordu –demirci kapitalist diye suçlanmış, evinin çatısına asılarak idam edilmişti– ama herkes, fırın kendisinin nöbetinde sönerse, başına neler geleceğinin farkındaydı. Şimdi artık kuzenlerimin ve yeğenlerimin yakacak tahta bulmaları gerekiyordu. Okullar kapatıldı, öğretmenler ve öğrenciler ocakları besleyecek odun takımlarına ayrılp seferber edildi. Yoksa yeğenlerim boş kafayla mı büyüyeceklerdi? Onlara yazmayı kim öğretecekti? Okul sırası ve döşeme stokları tükendiğinde, sıra Kutsal Dağ'ın eteklerindeki el değmemiş ormanlara geldi. Sağlıklı ağaçlara! Ağacın seyrek olduğu Vadi'den, komünistlerin Parti üyesi olmayan köylüler arasında kura çektiği haberleri gelmeye başladı. Fırınlara yanması için, "kazananların" evi parçalanıp yakılıyordu.

Çelik bir işe yaramayacaktı. Kara ve kırılğan külçelere "bok" adı verilmeye başladı, ama bok bile en azından bir işe yarıyordu. Kadınlar her hafta kentten gönderilen kamyonları doldururken.

Parti'nin neden cezaları kararlaştıracak asker de yollamadığını merak ediyorlardı.

Bu merakın cevabını kışın sonlarına doğru, kıtlık haberleri Vadi'de yayılmaya başladığında öğrendik.

Erkeklerin ilk tepkisi çok tipikti. Doğru olduğuna inanmak istemedikleri için, haberlere inanmadılar.

Köyün pirinç deposu boşalınca, inanmaya başladılar. Yine de, Mao kamyonları gönderecekti. Hatta konvoyun başına bizzat geçme ihtimali bile vardı.

Parti yetkilileri, konvoyun Vadi'de karşıdevrimci casuslar tarafından kaçırıldığını, ancak kısa zamanda yeni pirinç gönderileceğini söylediler. Bu arada, kemerlerimizi sıkmanız gerekecekti. Çevreden gelen çiftçiler Köy'e doluşup dilenmeye başladılar. Tavuk ayağı gibi siskaydılar. Önce keçiler kayboldu, arkasından köpekler, sonunda insanlar akşamdan sabaha kadar kapılarını sürgülemeye başladı. Karlar erimeye başladığında, gelecek yıl için ayrılan bütün tohum yenmişti. "Yeni tohum pek yakında gelecek" diye söz verdi Parti yetkilileri.

Her zamanki dönüşümden dört hafta daha erken, Çayhane'nin yolunu tuttuğumda, henüz "pek yakında" olmamıştı. Gecelerin hâlâ buz gibi olacağını, ama Tanrı Buddha ile Ağacın beni koruyacaklarını biliyordum. Bir de kuş yumurtaları, kökler ve fıstık olacaktı. Kuşlara ve tavşanlara tuzak kurabilirdim. Hayatta kalmayı becerecektim.

Bir ya da iki kez babamı düşündüm. Köyün rahat zamanında bile olsa, bir yılı daha çıkaramayacaktı ve çıkaramayacağını ikimiz de biliyorduk. Kuzenimin arka odasının kapısından, "Hoşça kal" diye seslendim. Sıçıp işemek dışında, yatağından hiç kıpırdamıyordu.

Derisinin içinde, bir örümcek ağındaki mısır kabuğundan bile daha az hayat vardı. Bazen gözleri kapanıyor ve sigarası kısıyordu. O gözkapaklarının altında herhangi bir şey var mıydı? Pişmanlık, dargınlık ya da en azından aldırmazlık? Yoksa sadece hiçlik mi vardı? İnsanlarda hiçlik genellikle bilgelik olarak gösterilir.

Bahar geç gelince, kar tomurcuklar ile dalların ucunda damlaştı, ama sis yüzünden tek bir hacı bile çıkmadı. Bir dağkedisi Ağacımın dallarından birinde gerinmekten ve patikada nöbetçilik etmekten hoşlanıyordu. Kırangıçlar sayvanımın altına yuva kurdular: iyi haber. Arada sırada tek tük keşişler geçiyordu. Konuşacak birini bulmaktan mutlu, onları Çayhaneme davet ettim. Kök-

lerden ve güvercin etinden yaptığım türlünün haftalardır yedikleri en güzel yemek olduğunu söylediler.

“Artık koca aileler ölüyor. İnsanlar saman, deri ve kumaş parçaları kemirmeye başladılar. Karnıların dolduracak ne bulurlarsa. Öldüklerinde de onları gömecek, hatta cenaze törenlerini yapacak kimse olmadığından cennete gidemiyorlar, hatta yeniden doğmaları bile imkânsız.”

Bir sabah panjurumu açtığımda, ormanın çatısını açan çiçeklerin aydınlığına ve sessizliğine gömülmüş buldum. Kutsal Dağ insanların saçma dünyasına aldırımıyordu bile. O gün bir keşiş uğradı. Derisi aç yüzüne sıkı sıkıya oturuyordu. “Mao’nun son kararnamesine göre, proletaryanın yeni düşmanları Çin’in tohumlarını bitiren serçeler. Bütün çocuklar, kuşlar bitkinlikten yere düşene kadar serçeleri tencere kapağı vurarak ürküteceklermiş. Ama asıl sorun, böcek yiyen kuş kalmayınca, bütün Köy’ün çekirge, tırtıl ve mavi sinek istilasına uğraması. Sichuan’da çekirge bulutları görülmüştü. İşte insan kendini tanrıların yerine koyup, serçeleri yok edince, olacağı budur.”

Günler uzadı, yıl sıcak güneşin ve derin göklerin çevresinde salınarak ilerledi. Mağaranın yakınında bir yabanî bal kaynağı buldum.

“Ailen hayatta kalmayı başarıyor” dedi bana Köy’deki bir keşiş. “Ama bunun tek nedeni, kızının yanındakilerin Hong Kong’dan gönderdikleri para. Yeni Yıl’dan sonra, kızın için bir koca bulundu. Limanın yakınındaki bir restoranda çalışıyor. Üstelik, bir bebek de yolda. Anneanne olacaksın.”

Yüreğim kabardı. Ailem kızımın doğduğu günden beri onu utandırmaktan başka bir işe yaramamıştı; oysa kızım şimdi hepsinin postunu kurtarıyordu.

Güz pejmürde yeşillere ölü renkler üfledi. Yakacak ve fıstık hazırladım, tatlı patates, ağaççileği ve meyve kuruttum, kavanozlar dolusu yabanî pirinç biriktirdim ve tavşan kürkünden yapılmış kumaşları birleştirerek Çayhane’yi fırtınalara karşı güçlendirdim. Yiyecek aramaya gittiğimde, ayları kaçırmak için yanıma bir çan aldım. Daha yazdan, kış dağda geçirmeye karar vermişim. Köydeki kuzenlerime haber gönderdim. Beni kandırmaya çalışmadılar. İlk karlar düştüğünde hazırdım.

Çayhane saçaklardan sarkan buzların ağırlığından çatırdadı.

Ormanın içinde, yakındaki boşluğa bir geyik ailesi yerleşti.

Artık genç bir kadın değildim. Kemiklerim sızlayacak, soluğum donacaktı. Ve kış ortasının derin karları geldiğinde, yanımda Tar-

rı Buddha dışında kimsecikler olmadan, günler boyunca Çayhane’de hapsolacaktım. Ama bu kışı atlatacak, güneşin sarkan buzları erittiğini, kızımınla öpüştüğümü görecektim.

3

İlk yabancıyı gördüğümde, ne hissedeceğini bilemedim! Tahminime göre, erkekti: Bir canavar kadar büyük görünüyordu ve saçları sarıydı! Sağlıklı sidik kadar sarı! Yanında Çinli bir rehber vardı ve bir süre sonra gerçek dil konuştuğunu anladım! Yeğenlerim yeni köy okulunda yabancıları öğrenmişlerdi. Mao Zedong’un önderliğindeki komünistler özgürlüğümüzü kazandı-rana kadar, yüzyıllar boyunca halkımızı köle etmişler. Kendi cinslerinden olanları hâlâ köle gibi kullanıp, durmadan birbirleriyle savaşıyorlarmış. Kötünün iyi olduğuna inanıyorlarmış. Kendi bebeklerini yiyor, bokun tadından hoşlanıyor ve sadece iki ayda bir yıkanıyorlarmış. Dilleri domuz osuruğuna benziyormuş. Canları çektikçe, kızgın köpekler ve kancıklar gibi, buldukları yerde hatta sokak aralarında bile çiftleşiyorlarmış.

Oysa karşımda gerçek bir Çinliyle gerçek Çince konuşan, gerçek ve capcanlı bir yabancı şeytan vardı. Hatta yeşil çayımın tazeliğini bile övdü. Cevap veremeyecek kadar şaşkındım. Birkaç dakika sonra, merakım doğal tepkilerime üstün geldi. “Siz bu dünyaya mı aitsiniz? Yeğenim bana Çin dışında bir sürü farklı yer olduğunu söylemişti” diye sordum.

Gülümsedi ve nefis bir resim açtı. “Bu” dedi, “Dünya haritasıdır.” Daha önce hiç böyle bir şey görmemiştim.

Kutsal Dağ’ı görmek için, resmin ortasına baktım. “Nerede?” diye sordum adama.

“Burada. Şimdi tam buradayız. Dağ da burası.”

“Göremiyorum ki.”

“Çok küçük de, ondan.”

“İmkânsız!”

Omuzlarını silkti, tıpkı gerçek insanların yaptığı gibi. Taklitçilikte başarılıydı. “Burası Çin. Görebiliyorsunuz, değil mi?”

“Evet” dedim kuşkuyla, “Ama yine de yeterince büyük görünmüyor gözüme. Bana kalırsa, biri size kırk bir harita satmış.”

Rehberi güldü, ama bence kazıklanmış olmak gülünecek bir şey değil. “Burası da benim geldiğim ülke. Adı İtalya.”

İtalya. Bu yerin adını söylemeye uğraştım, ama dilim böylesi

saçma seslere dönmeyince, vazgeçtim. “Ülkeniz çizmeye benziyor.” Başını sallayarak onayladı. Çizmenin topuğundan geldiğini söyledi. Bütün bunlar fazlasıyla tuhaftı. Rehberi bana yiyecek bir şeyler hazırlamamı söyledi.

Ben yemek pişirirken, yabancı şeytan ile rehberi konuşmaya devam ettiler. İşte ikinci şaşkınlık: sanki dost gibiydiler! Yiyeceklerini ve çaylarını paylaşmaları... Gerçek bir insan yabancı bir şeytanla nasıl arkadaş olur? Oysa bunlar arkadaş gibiydi. Belki de şeytan, uykuya dalınca, rehberi soymayı umuyordu. İşte bu, mantıklı olurdu.

“Peki, nasıl oluyor da Kültür Devrimi’nden söz etmiyorsun?” diye soruyordu yabancı şeytan. “Polisin karşılık vermesinden mi korkuyorsun yoksa? Ya da resmî tarihin aslında Kültür Devrimi diye bir şey olmadığını kanıtlayacak biçimde geriye döndürülmesinden mi?”

“Ne o ne de ötekisi” dedi rehber. “Fazlasıyla kötü olduğu için tartışmıyorum.”

Ağacım haftalardır sinirliydi, ama nedenini anlayamamıştım. Kuzeydoğuda bir kuyruklu yıldız vardı ve düşümde domuzların Çayhane’nin tepesini kazdıklarını görmüştüm. Kutsal Dağ’dan aşağıya doğru yuvarlanan sis, günlerce dağılmadı. Koyu renkli baykuşlar gündüz saatlerinde de öttü. Ardından Kızıl Muhafızlar görüldü.

Yirmi, otuz Kızıl Muhafız. Dörtte üçü çocuktu ve çoğu tıraş olmaya bile başlamamıştı. Kollarında kırmızı kollukları, ellerinde sopalarla ve ev yapımı silahlarıyla, yamaçtan yukarı tırmanıyorlardı. Başıma dert açacaklarını anlamak için Tanrı Buddha’nın ikazına gerek kalmamıştı. Uygun adım yaklaşırken, marş söylüyorlardı.

“Kırılacak ne varsa...” diye söylüyordu yarısı...

“Hemen kırılmalı!” diye cevap veriyordu öteki yarı. Durmadan. Aralıksız.

Başlarındaki adamı tanıdım; Büyük Kıtık öncesinden hatırladım onu. Okulda, arada sırada duvara tuğla koymak dışında kaslarını hiç kımıldatmayan salağın tekiydi. Oysa şimdi, Çayhaneme doğru seğirtirken, kendini Yaratılışın Efendisi sanıyordu sanki. “Biz Kızıl Muhafızlarız! Buraya Devrim Komitesi adına geldik!” diye bağırıyordu, sanki sesini yükselterek beni afallatmayı umuyormuş gibi.

“Kim olduğunu tamı tamına biliyorum, Beyin.” Hiç beyni olma-

dığı için, Köy'deki lakabı "Beyin"di. "Sen daha ufacıkken, annen seni kuzenimin evine getirirdi. Üzerine sıçtığında, kıcını ben temizlerdim."

Bu çocukları aylara benzetiyordum: korktuğunu gösterirsen, saldırırlar. Sanki orada değillermiş gibi davranırsan, patıkaya dönüp, yollarına devam ederler.

Beyin yüzüme tokadı bastı!

İğne gibi battı, gözlerim yaşardı ve burnum içeri çöktü, ama beni sarsan acı değildi –beni asıl şaşırtan, bir yaşlının bir genç tarafından tokatlanmasıydı! Bu, doğa kanunlarına da aykırı.

"Bir daha bana böyle hitap etme" dedi sakince. "Gerçekten hiç mi hiç hoşlanmıyorum." Arkasına döndü. "Teğmenler! Bu kapitalist hırsızın kitlelerden aşırıp istiflediklerini bulun! İşe yukarıdaki odadan başlayın! Adam gibi aramayı unutmayın! Bu karı, kurnaz sülüğün tekidir!"

"Ne?" Burnuma götürdüğüm parmaklarım kızıla boyanmıştı.

Çizmeler basamakları dövdü. Vurarak, yırtarak, gülerek, kırarak, parçalayarak.

"Keyfinize bakın" dedi Beyin öteki Kızıl Muhafızlara, mutfağı işaret ederek. "Unutmayın, bu buruşuk ceset bunları zaten sizden çalmıştı. Ama önce dinî kalıntıyı yok edin. Parçacıklarına ayırın!"

"Sakin böyle bir şey yapmaya kalkma..."

İkinci bir tokatla yere yıkıldım, Beyin çizmesini yüzüme dayayıp kafamı çamura batırdı. Solukboruma bastı. Beni öldüreceğini sandım. Çizmesinin bıraktığı izi hissedebiliyordum. "Bu yaptıklarımı annenle babana bir anlatayım da sen gör." Sesim öylesine boğuk, o kadar güçsüzdü ki, tanımakta zorlandım.

Beyin kafasını geri atıp kesik kesik gülmeye başladı. "Beni annemle babama mı şikâyet edeceksin yoksa? İşte bak, korkudan donuma işedim. Dur da sana Mao'nun anneler ile babalar hakkında söylediğini anlatayım: 'Annen seni seviyor olabilir, baban seni seviyor olabilir ama Başkan Mao seni hepsinden fazla seviyor!'"

Tanrı Buddha'nın yere atılıp parçalandığını duydum.

"Gerçek komünistler bu olanları duyunca, başın derde girecek!"

"O revizyonistlerin işi bitti. Köy'ün Partili Kadınları ayrılıkçı Troçkistlerle fuhuş yapmaktan mahkûm oldular." Ayağının ucunu karnıma bastırdı, loşluğun içinden bana baktı. Kaşık dolusu bir tükürük burun kemiğimde şakladı. "Fuhuş. Duyduğuma göre, yabancısı olmadığın bir konuymuş."

Hâlâ öfke duyabilecek kadar güçlüydüm. "Ne demek istiyorsun?"

“Bacaklarını toprak ağasına açtığını! Derebeyinin Oğlu! Kuşkusuz, aileden gelme bir alışkanlık! Kancık piçinin Hong Kong’da emperyalistlerin kamuşlarını emdiğini hepimiz biliyoruz! Şanlı devrimimizi yıkmak için komplolar kurduğunu da! Öyle şaşırmış gibi bakma! Köylüler sınıf düşmanlarını ihbar etmek için birbirlerini eziyorlar. Üzerinde bir erkek olunca kendini ne kadar iyi hissettiğini unuttuğunu söyleme sakın!” Kulağıma bir şey fısıldamak için eğildi: “Ufak bir hatırlatmaya gerek var mı?” Göğsümü sıkıştırdı. “Bacaklarının arasındaki kılı kesede hâlâ bir damla yağ kalmıştır, değil mi? Bakarsın...”

“Parasını bulduk, General!”

Beni kurtaran buydu herhalde. Kızıl Muhafızlar’ın kurtarmayacakları kesin. Yerinden doğruldu ve kasamı açtı. Arkalarda, Çayhane’nin yıkını devam ediyordu. Gençler Çayhane’deki yiyecekleri çekirgeler gibi bitiriyorlardı.

“Çaldığın mallara Çin Halk Cumhuriyeti adına el koyuyorum. Halk Devrim Mahkemesi’ne itiraz başvurusunda bulunmak istiyor musun?”

Dizini kürekkemiklerime dayayıp, yüzüme baktı. Bir yanağım hâlâ tozlara bastırılmıştı, buna rağmen gözlerimi kaçırmaya kalkmadım. Burnunu görebiliyordum.

“Bunu ‘hayır’ olarak kabul ediyorum. Peki ya bu ne? İti an, sopayı eline al mı yoksa? Yanılmıyorsam, emici piçin.” Kızımın fotoğrafını baş ve işaret parmaklarının arasında çevirdi. Çakmağını çaktı, fotoğrafın bir köşesini aleve tutarken, tepkimi gözledi. Kızıma olmasın! Saçındaki nilüfer! Öfke içimde çınliyordu, ama acımı sessizce gömdüm. Beyin’e tek bir gözyaşının bile keyfini yaşatmayacaktım. Parmakları yanmasın diye, yanık hazinemi uzağa fırlattı.

“Burada işimiz bitti, General” dedi bir kız. Bir kız!

Beyin sonunda solukborumdan kalktı. “Tamam. Yola devam etmeliyiz. Dağın tepesinde bu iğrenç kadından çok daha tehlikeli devrim düşmanları var.”

Sırtımı Ağaca dayayıp, Çayhane’nin enkazına baktım.

“Dünya çıldırmış” dedim. “Yine çıldırmış.”

“Ve yine kendini doğrultacak” dedi Ağacım. “Yine doğrultacak. Fazla kederlenme. Sadece bir fotoğraftı. Ölmeden önce kızını göreceksin.”

Enkazın içinde bir şey bel verince, tavan gürültüyle çöktü.

“Burada kendi işimle uğraşıp, sakince yaşıyorum. Kimseye köstek olmuyorum. Neden insanlar durmadan patikadan tırma-

nıp, Çayhanemi yıkarlar ki ? Neden olayların böyle kendilerine özgü bir hayatları var ?”

“İşte bu” dedi Ağacım, “çok güzel bir soru.”

Talihlilerden biri idim. Ertesi gün, Köy’e gidip ödünç erzak almak için patikadan aşağıya indim. Manastır yağmalanıp yıkılmış, keşişlerden çoğu meditasyon salonunda diz çöktürülüp kurşuna dizilmişti. Mehtap kapısının ardındaki avluda, ateşin çevresinde toplanmış yüz kadar keşiş gördüm. Kütüphanede, Tanrı Buddha ile müritlerinin Vadi’de gezindikleri günlerden kalma elyazmalarını yakıyorlardı. Keşişlerin ayak bilekleri, geriye kanıtlanmış kafalarına bağlanmıştı. “Çok Yaşa Mao Zedong Düşüncesi ! Çok Yaşa Mao Zedong Düşüncesi !” diye bağırıyorlardı. Kızıl Muhafızlar sıraların arasında devriye dolaşıyor, gevşeyen keşişleri taşıyordu. Okulun dışında, öğretmenleri kâfuru ağacına bağlanmışlardı. Boyunlarına asılı levhalarla: “Ne kadar kitap okursan, o kadar aptallaşırsın.”

Her yerde Mao’nun posterleri vardı. Sonunda bıkana kadar, elli poster saydım.

Kuzinim mutfaktaydı. Yüzü duvar kadar ifadesizdi.

“Duvardaki kumaşlarına ne oldu ?”

“Duvar kumaşları tehlikeli bir burjuva âdeti. Komşum ihbar etmeden önce, ön avluda yakmak zorunda kaldım.”

“Neden her yerde herkesin elinde kızıl bir kitap var ? Kötülüğü kovmak için mi ?”

“Mao’nun *Kızıl Kitap*’ı. Herkesin bir kitabı olmalı. Yasa böyle.”

“Kel bir yağ tulumu koca bir Çin’i nasıl denetim altında tutar ? Bu...”

“Sakın başkalarının yanında böyle konuşma ! Taşa tutulursun ! Otur, kuzin. Demek Kızıl Muhafızlar tepedeki tapınaklara giderken sana da uğradılar ? Biraz pirinç şarabı içmelisin. İşte. Bir fincan. Hepsini bir seferde dik. Kötü haberlerim var. Leshan’da kalan son akrabaların da gitti.”

“Nereye ? Hong Kong’a mı ?”

“Eğitim Kamplarına. Kızının armağanları komşuların iştahını kabartmış. Bütün aileyi sınıf düşmanı olarak ihbar etmişler.”

“Eğitim Kampı dediğin, nasıl bir yer ? İnsan oradan sağ çıkar mı ?”

Kuzinim içini çekip ellerini salladı. “Kimse bilmiyor ki...” Başka söyleyeceği yoktu.

Kapı üç kere sertçe vurulunca, kuzinim sanki şaklayarak kapanan bir tuzığa karnından yakalanmış gibi büzüldü.

“Ben geldim, ana!”

Kuzinim kapı mandalını kaldırdı, yeğenim beni başıyla selamlayarak içeri girdi. “Pazaryerindeki Özeleştirî Toplantısı’ndan geliyorum. Kasap, inek yetiştiricisini ihbar etmiş.”

“Neden?”

“Kimin umurunda ki? Çamur at da! Aslına bakarsan, kasabın adama borcu varmış. Bu da temiz bir sayfa açmanın en kolay yolu. Daha bu hiçbir şey değil. Büyükbabası Japonlara karşı Kuomintang’a yardım etti diye, Vadi’nin üç köy aşağısındaki bir tenekecinin çükünü kesmişler.”

“Komünistlerin Japonlara karşı Kuomintang’la birlikte savaştığını sanıyordum?”

“Dediğin doğru. Ama tenekecinin büyükbabası yanlış üniforma seçmiş. Küt! Ve Leshan’ın dışındaki bir köyde de iki gün boyunca domuz kızartmışlar.”

“Ee?” dedi kuzinim.

Yeğenim yutkundu. “Orada, kıtlıktan beri hiç domuz yoktu.”

“Ee?” diye hırladım.

“Üç gün önce Halk’ın ayranını çaldıkları için Komün Komitesi’ni kurşuna dizmişler. Bilin bakalım, kazana neyi –kimi– attılar... Domuz kızartmasına katılmak zorunluymuş, gelmeyenlerin kurşuna dizileceği söylenmiş; onun için olanlardan artık herkes sorumlu. Ya kazan ya kurşun.”

“Cehennem sakın bir yer olmalı” diye sesli düşündüm. “Bütün iblisler Kutsal Dağ’a gelmiş. O kuyruklu yıldızın işi, sizce de öyle değil mi? Dünyayı kötülüğe boğmuş olamaz mı?”

Yeğenim gözünü pirinç şarabına dikti. Hep komünistleri desteklemişti. “Bütün bunlar Yoldaş Mao’nun karısının marifetleri! Aktrislik yapıyormuş ama şimdi bütün bu iktidar başını döndürdü! Geçinmek için yalan söyleyenlere güvenilmez.”

“Çayhaneme dönüyorum” dedim. “Ve bir daha Kutsal Dağ’dan asla inmem. Ayakların patıkayı tırmanacak gücü bulduğumda, arada beni ziyarete gel, kuzin. Beni nerede bulacağını biliyorsun.”

Göz yukarılarda, yükseklerdeydi. Akanyıldız kılığına girmişti ama beni kandıramazdı; çünkü akanyıldız düz bir çizgi boyunca kaymaz mı? Yanmadan durabilir mi? Kör bir mercekle değildi bu, hayır; bu gördüğüm, her zamanki gibi örümcek ağı loşluğundan bana bakan bir insan gözüydü. Kimdi bunlar ve benden ne istiyorlardı?

Ağacımın sesindeki tebessümü hâlâ duyabiliyorum. “Olağanüstü! Kendini böylesi şeylere nasıl ayarladın?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Daha fırlatılmadı ki!”

Çayhanemi bir kez daha inşa ettim. Yapışkan bitki özleriyle Tanrı Buddha'nın parçalarını birleştirdim. Dünyanın sonu gelmedi, ama cehennem içindekileri Çin'e boşalttı ve o yıl dünya kötülüğe boğuldu. Bazen patikadan, zirvede akrabaları olan kaçaklarla birlikte öyküler de geldi. Ailelerini ihbar eden, sonra da kısa ömürlü bir ulusal üne kavuşan çocuklar. Kamyonlara doldurularak köylülerce yenden eğitmek için Eğitim Kamplarına gönderilen doktorlar, hukukçular ve öğretmenler. Köylüler ne öğreteceklerini bilmiyorlardı; Eğitim Kampları sınıf düşmanlarının gelişine kadar yetiştirilememişti ve sınıf düşmanlarına gardiyanlık eden Kızıl Muhafızlar, tutsaklarıyla birlikte sürgüne gönderildiklerini fark ettiklerinde, yavaş yavaş umutsuzluğa kapılmaya başladılar. Pekin ve Şanghay'dan gelen bu Kızıl Muhafızlar kent hayatının yumuşattığı çocuklardı. Beyin, Hollanda casusu olarak ihbar edilmiş ve İç Moğolistan'da bir hapishaneye gönderilmişti. Mao'nun Kültür Devrimi'nin mimarları bile suçlandı, Pekin'den gelen yeni dalga resmî haberlerde adları çamura batırıldı. Böylesi şeylerin kafeslerinden kurtulduğu başkent nasıl bir yerdi? Bu çılgınla karşılaşıldıklarında, eski imparatorların en acımasızları bile kedi yavrusu kadar masum görünüyordu.

Uzun mevsimler boyunca keşişler dua etmedi, tapınak çanları çalmadı.

Rehberin yabancı şeytana dediği gibi, her şey fazlasıyla kötüydü.

Yazlar, güzler, kışlar ve baharlar dönüp dönüp yeniden geldi. Bir daha hiç Köy'e inmedim. Doğru, kışların dışları sivriydi, ama yazlar bereketli geçti. Sabahları, çamaşırları dışarıya astığımda, mor kelebekler bulutlar halinde üst kattaki odamı ziyaret ediyordu. Dağkedisinin yavruları oldu. Yarı evcilleştiler.

Bir avuç keşişin Kutsal Dağ'a dönüp yerleşmesini, Parti yetkilileri görmezden geldi. Bir sabah uyandığımda, Çayhanemin kapısının altından atılmış bir mektupla karşılaştım. Kızımdan geliyordu – bir *mektup*, yanında da bir fotoğraf, hem de renkli! Yoldan bir keşişin geçmesini beklemek zorundaydım, okuma bilmiyorum çünkü, ama keşişin söyledikleri şunlardı:

Sevgili Anne,

Şu sıralarda kısa mektuplara izin verdiklerini duydum, onun için şansını denemeye karar verdim. Fotoğrafımdan da görebileceğin gibi,

şimdi artık neredeyse orta yaşlı bir kadın oldum. Solumdaki kız senin torunun; kucağındaki bebeği görüyor musun ? O da torununun kızı ! Varlıklı değiliz ve kocam öldükten sonra restoranın işletmesini bırakmak zorunda kaldık, ama kızımı yabancıların evini temizliyor ve oldukça iyi yaşamayı başarıyoruz. Umarım bir gün Kutsal Dağ'da buluşuruz. Kim bilir ? Dünya değişiyor. Eğer olmazsa, o zaman cennette bir araya geleceğiz. Üvey babam hayattayken senin dağından bahsedirdi. Hiç tepesine çıktın mı ? Belki de oradan Hong Kong'u görürsün ! Lütfen kendine dikkat et. Senin için dua edeceğim. Lütfen benim için dua et.

Danla damla gelen hacılar zamanla düzenli bir akıma döndü. Kışı atlatabilmek için tavuk, bakır bir tencere ve bir çuval pirinç alabildim. Patikadan durmadan daha fazla yabancı çıkıyordu: kılırlılar, kustumuk renkliler, siyahlar, pembe-griler. Şüphesiz, çok kişinin girmesine izin veriyorlar. Ama yabancılar para demek. O kadar çok paraları var ki. "Bir şişe su 20 yuan" diyorsun, çoğu zaman pazarlık etme nezaketine bile katlanmadan, istediğin parayı veriyorlar ! Kabalığın ta kendisi !

Yakın zaman kısa bir gün gibi geçti. Yazları, üst kattaki odayı kiraya veriyorum. Aşağıdaki kata babamın hamağını kurup, orada uyuyorum. Bu yaptığımdan fazla hoşlanmıyorum, ama cenazem için para biriktirmeliyim, bakarsın yeniden kıtlık olur. Böylelikle, bir gecelik bir yabancından kazandığım para, bütün bir hafta boyunca gerçek insanlara şehriye ve çay satarak aldığımdan çok daha fazla oluyor. O gece bir yabancı ile Kunmingli gerçek bir adam, karısı ve çocuğu kalıyorlardı. Yabancı konuşmuyor, maymun gibi, el kol hareketleriyle anlaşmaya çalışıyordu. Gece olmuştu. Çayhane'nin kapılarını sürgüledim ve hamağa uzanıp uykunun gelmesini bekledim. Konuğumun oğlu da uyuyamıyordu, onun için anası ona masal anlatmaya başlamıştı. Dünyanın kaderini düşünen üç hayvanla ilgili güzel bir masaldı.

Birden, yabancı konuşmaya başlıyor ! Gerçek kelimelerle ! "Başlayın, ama bu masalı ilk nerede duydunuz ? Lütfen hatırlamaya çalışın !"

Anne en az benim kadar şaşkındı. "Ben küçük bir kızken, annem anlatmıştı bu masalı. Ona da kendi annesi anlatmış. Moğolistan'da doğmuştu."

"Moğolistan'ın neresinde ?"

"Sadece Moğolistan'da doğduğunu biliyorum. Neresinde, haberim yok."

"Anlıyorum. Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim."

Dönüyor. Merdivenleri inip, kapıyı açmanı istiyor.

“Paranı iade etnem, ona göre” diye uyarıyorum onu.

“Önemli değil. Elveda. Size iyilik diliyorum.”

Tuhaf sözler! Ama gitmekte kararlı olduğunu görünce, sürgüleri çekip kapıyı açıyorum. Mehtapsız gök yıldız dolu. Yabancı yukarı çıkacaktı, ama şimdi patikadan aşağıya iniyor. “Nereye gidiyorsun?” diye düşünmeden soruyorum.

Dağ, orman ve karanlık arkasından kapılarını kapatıyorlar.

“Nesi var bunun?” diye soruyorum Ağacıma.

Ağacımın da verecek cevabı yok.

4

“Mao öldü!”

Bunu önce Ağacım söyledi; aydınlık sağanakların yağdığı bir sabah. Daha sonra, tepeye tırmanmakta olan bir keşiş, palas pandiras Çayhaneme girdi, sevinçten pırl pırl yüzüyle haberi doğruladı.

“Kutlamak için biraz pirinç şarabı almaya çalıştım, ama herkes aynı düşüncedeydi, onun için hiçbir yerde alınacak tek damla yoktu. Bazıları geceyi hıçkırarak geçirmiş. Bazılarıysa, çevrelerindeki Sovyetler Birliği’nin istilasına hazırlanmalarını öğütlemiş. Parti yetkilileri bütün gece kapalı panjurların ardına saklandı. Ama köylülerin çoğunluğu gece boyunca haberi kutladı, ateşler yaktı.”

Üst kata, genç bir kızın korkudan uyuyamadığı odaya tırmandım. Parıldayan ay ışığı onun içinden geçtiği ve beni iyi duyamadığı için, onun bir ruh olduğunun farkındaydım. “Sakin endişelenme” dedim ona. “Ağaç seni korur. Ağaç ne zaman saklanacağını, ne zaman kaçacağını söyler sana.” Yüzüme baktı. Yatağımın ayakucundaki sandığın üzerine oturdum, içinde hasır bir kayık, bir kedi ve yuvarlanarak akan bir nehrin geçtiği bir ninni söyledim.

Cömert bir yıldız. Tapınaklar teker teker yeniden inşa edildi, çanlar yeniden yerlerine asıldı, böylelikle güneş ve ay gerektiği gibi selamlanabildi, Tanrı Buddha’nın doğum günü kutlandı. Keşişler yine her gün rastlanacak konuklardan oldu ve hacı akını tek bir günde on iki kişiye kadar yükseldi. Şişmanlar tepeye iki ya da üç kişinin taşıdığı sedyelerle çıkartılıyordu. Sedyeyle hac, ha? Otomobil ile yapılan hac kadar saçma! Hâlâ politikaya inanan kuş beyinliler

heyecanlı seslerle Dört Çağdaşlaşma'dan, Dörtlü Çete'nin yargılanmasından ve Çin'i kurtarmaya gelmiş olan, Deng şiaoping adlı iyi ruhtan söz ediyorlardı. Benim  ayhaneme dokunmadığı sürece, istediği kadar  ağdaşlaşabilirdi. Deng şiaoping'in sloganı, "Zengin olmak, şanlı olmaktır" idi.

Kutsal Dağ'ın tepesinde, Tanrı Buddha'nın gözü birkaç kez açıldı ve bu mucizeye tanık olan keşişler uçurumun üzerinden,  ifte gökkuşağının içinden atlayıp, Cennet'e ayaklarının üstünde düştüler. Başka bir mucize de başının üzerinde gerçekleşti. Ağa-cım  ocuk sahibi olmaya karar verdi. Bir göz sabahı, üzerinde badem buldum. Daha yukarda, fındıklar büyüyordu. Bu mucizeye inanmam g  t , ama olanları kendi gözlerimle görüyordum! Daha da yukarıda bir dal hışırdadı ve ayağımın dibine bir hurma düştü. Bir hafta sonra, rüzgârın düşürdüğü ayvalar ve en sonunda da buruşuk ve ekşi elmalar buldum. Uykuya daldığında Ağaç gıcırdadı ve bir santur ezgisi düşlerimin yolunu aydınlattı.

Babamı acı verici karanlıklarda düşledim. Mağaranın yanında damlayan su birikintisine baktım; o da elleri ensesine bağlanmış, umutsuzca bana bakıyordu. Bazen, konuklar için çay hazırlarken, yukarıdaki odada dolaştığını, etrafına bakıp sigaralarını arandığını, öksürdüğünü duyuyordum. Tanrı Buddha babamın suçluluk duygusu altında ezildiğini ve ruhunun aşağıdaki loş yerlerde, tamamlanmamış işler kafesine kapatıldığını açıkladı. Ben kendiliğimden dağın tepesine gidip hacı olana dek, ruhu orada kalacaktı.

Sakın yanılmayın, babamın İmparator Tavukboku olduğunu düşünüyorum. Onun içinde bir erdem bulmak, Sarı Nehir'de topluığne bulmaktan g  t . Bana hiç güzel bir söz söylemedi, hiç teşekkür etmedi ama bekâretini iki çay k sesine sattı. Ama benim babanı ve ataların ruhlarının sorumluluğu ahfadından sorulur. Dahası, düşlerimde kendine acımanın iniltisi olmaksızın, güzel bir uyku çekmek istiyordum. Üstelik, bütün ömrünü Kutsal Dağ'da çalışarak geçirip, hacılık için tepeye bir kez bile gitmemek saygısızlık olurdu. Artık kadınların uyanıp da yatağa  akalı olduklarını anladıkları, istedikleri gibi hareket ettikleri son günün d n olduğunu fark edemediklerini gördükleri yaştaydım.

Yağmur mevsiminden önce, güzel bir sabahtı. Güneşle birlikte kalktım. Ağacımı bana yiyecek bir şeyler verdi.  ayhane'nin kapılarını kilitleyip, kasanı mağaranın arka tarafındaki taş yığının altına gizledim ve tırmanmaya koyuldum. Elli yıl önce olsa, karanlık basmadan tepeye varırdım. Bu yaşımda, ertesı günün öğle-

den sonrasına kadar yukarıya ulaşamayacaktım.

Adımlar, vadiler, ulu ağaçlar, adımlar, dünyanın ucuna tutunmuş patikalar.

Güneş ışığında, gölgede adımlar.

Akşam karanlığı çökünce yıkılmış bir manastırın verandasında ateş yaktım. Kışlık şalımın altında uyudum. Tanrı Buddha yatağımın ucuna oturmuş sigara içiyor, bütün hacılara yaptığı gibi beni bekliyordu. Uyandığımda bir kâse pirinç ile dumanı tüten bir kâse siyah çay buldum.

Gelecekteki bir hayata tökezledim. Oteller vardı, beş ya da altı katlı oteller! Dükkânlar kimsenin asla işine yaramayacak, istemeyeceği ya da ihtiyacını duymayacağı parlak şeyler satıyordu. Restoranlar daha önce hiç duymadığım kokular yayan yiyecekler satıyordu. Renkli camlı kocaman otobüsler arka arkaya sıralanmıştı ve içlerindeki herkes yabancı şeytanlardandı! Arabalar bir araya karışıyor, domuz sürüleri gibi korna çalıyordu. İçi insan dolu bir kutu havadan uçarak geçti, ama kimse buna şaşırmadı. Mağaradaki rüzgâr gibi soluyordu. Kalabalık eşikten geçip içeriye baktım. Sahnede bir adam oturmuş, gümüş bir mantarı öpüyordu. Arkasında, sevgili resimleri ve kelimelerle dolu bir perde vardı. Odanın bir yerinde, dev gibi bir domuzun yumurtaları alınıyordu. O zaman, adamın şarkı söylediğini anladım! Aşk, güney yeli ve söğütler hakkında bir şarkı söylüyordu.

Güneş olmamasına rağmen gözlük takmış bir kadını taşıyan sedyecilerden birisi beni neredeyse deviriyordu.

“Durduğun yere dikkat etsene!” dedi soluk soluğa.

“Kutsal Dağ’ın zirvesi ne tarafta?” diye sordum.

“Üzerinde duruyorsun!”

“Burası?”

“Burası!”

“Tapmak nerede? Ruhlar için dualar sunmam...”

“Orada!” Çenesiyle gösterdi.

Tapmak bambu iskelelerin arasında boğulmuştu. İşçiler merdivenlerden inip çıkıyor, platformlarda yürüyorlardı. Ön avluda futbol oynayan bir grup işçi kale direkleri yerine eski keşiş heykellerini kullanıyordu. Gözlerinin beni bir kez daha aldatmadığından emin olabilmek için, kalecinin yanına yaklaştım.

“Vay, vay, Kızıl Muhafızlardan General Beyin’miş!”

“Peki sen kimsin, moruk?”

“Hatırlıyorum da, son karşılaştığımızda boğazıma basıyor ve

epey tahrik oluyordun. Çayhanemi yıkıp, paramı çalmıştın!"

Beni tanıdı, ama tanımaz gibi davranıp, homurdanarak arkasını döndü. O anda atılan top yanından geçince, sislerin arasından bir zafer narası yükseldi.

"Güzel bir rastlantı, öyle değil mi, General Beyin? Hakkını vermeliyim, kurnaz bir herifsin. Önce, tapınakların ufak etmekte görevli bir ekibin başıydın. Ardından da, yıkılmış tapınakları restore edecek ekibin şefi! Sosyalist Çağdaşlaşma dedikleri, bu mu?"

"Şef olduğumu nereden çıkardın?"

"Kaytardığın zaman bile en kolay işi kendine ayırırsın da, ondan."

Beyin'in yüzü ne yapması gerektiğine karar veremedi. Bir ifadeden diğerine geçti. İşçilerden bazısı söylediklerimi duymuş, ekip şeflerine öfkeyle bakıyordu. Beyin'in yanından ayrıldım, tapınağın kapısındaki testere ve çekiç seslerinin arasından kendime bir yol açtım. Garez, kemiği iliği sömüren iblislerdir. Zaman zaten bu görevi oldukça iyi yerine getiriyordu. Tanrı Buddha bana sık sık bağışlayıcının yaşam için elzem olduğunu söylerdi. Haklı. Bağışlananların iyiliği için değil, bağışlayanın huzuru için.

Büyük kapıdan geçtim, bundan sonra ne yapmam gerektiğini düşünerek kemerlerin altında dolaştım. Çarpık burunlu yaşlıca bir keşiş yanıma yaklaştı. "Siz Çayhane'nin sahibi olan yaşlı kadın değil misiniz?"

"Evet, öyle."

"Öyleyse, benim konuğum olacaksınız! Bir kâse çay içmek için Tapınağa gelin."

Tereddüt ettim.

"Lütfen. Endişeye gerek yok. Burada konuksunuz."

Bir keşiş çırağı Tanrı Buddha'nın kaşına altın varak sürüyordu. Bana baktı, sonra gülümsedi. Ben de ona gülümsedim. Bir yerlerde darbeli bir matkap zemini dövüyor, elektrikli bir matkap da vızıldıyordu.

Keşişin peşine düşüp, tütsü ve çimento kokan kemerli bir labirente daldım. Sakin bir yere vardık. Etrafta Tanrı Buddha'nın birkaç heykeli ve asılı birkaç elyazması vardı. Çay bomboş odada bizi bekliyordu. "Elyazmalarında ne diyor?"

Keşiş tevazuyla gülümsedi. "Kaligrafi. Benim boş zamanlarımda yaptığım bir şeydir. Soldakinde:

Masamda, güneşin ışığında,

Uzun, uzun bir mektup yazıyorum.

Sağdakinde de:

Bir daha göremeyeceğim Dağlar
Uzakta kayboluyor.

Kaba işçiliği bağışlayın. Bu işi zevk için yapıyorum. Şimdi, çayınızı vereyim.”

“Teşekkür ederim. Büyük zevk alıyor olmalısınız. Bütün bu hacılar tapınağınızı ziyarette geliyor.”

Keşiş içini çekti. “Onlardan pek azı hacı. Çoğu, tapınağa girme zahmetine bile katlanmıyor.”

“Öyleyse bunca yolu tepip Kutsal Dağ’a neden geliyorlar?”

“Çünkü burası da arabalarıyla gelebilecekleri bir yer. Çünkü bir sürü insan buraya geliyor. Çünkü hükûmet burayı Millî Varlık ilan etti.”

“En azından, Parti size baskı yapmaktan vazgeçti.”

“Sadece bizi vergilendirdiğinde daha iyi sonuç aldığı için.”

Yakından geçen biri ıslıkla hem mutlu hem de hüzünlü bir ezgi çaldı. Bir süpürgecinin yerdeki sesini duydum.

“Buraya babam için geldim” diye başladım söze.

Keşiş beni ciddiyetle dinledi, öykümü anlatırken ara sıra başını sallayıp onayladı. “Gelmekte haklıydınız. Babanızın ruhu hâlâ bu dünyadan ayrılamayacak kadar yüklü. Beninle Tapınağa gelin. Bir yanda turistlerin flaşlarının erişemeyeceği, sakın bir sunak var. Birlikte birkaç tütsü yakarsınız, sonra da ben gerekli duaları okurum. Ondan sonra da, geceyi geçireceğiniz bir yatak bulacağım. Konukseverliğimiz sade, ama içtendir. Tıpkı sizinki gibi.”

Ertesi sabah, keşiş bana büyük kapıya kadar eşlik etti. Siste kaybolmuş bir gün daha.

“Ne kadar?” Şalmım içindeki para kesesine uzandım.

“Hiç” deyip, saygıyla koluma dokundu. “Bütün hayatınız boyunca, çakıltaşından başka yiyeceği olmayan gezgin keşişlerin karnını doyurdunuz. Zamanı geldiğinde, cenaze töreninizin gerektiği gibi yapılmasını sağlayacağım.”

İyilik beni hep ağlatmıştır. Nedendir, bilmem. “Ama keşişlerin bile yemek yemeleri gerek.”

Gürültülü sisi gösterdi. Işıklar yanıp sönüyordu. Loş otobüsler homurdandı. “Bırakın da, bizi bunlar beslesin.”

Yerlere kadar eğildim, başını yeniden kaldırdığımda gitmişti. Geride sadece tebessümü vardı. Aşağıya inen yola doğru yürürken,

merdivenlerden bir kova çakıl çıkarmaya uğraşan Beyin'i gördüm. Yüzü yaralı ve mordu. İşte erkekler. Bir grup kız çığlıklar atıp gülelecek meydanı koşarken, az kalsın beni yere düşüreceklerdi. Keşif burada artık hiçbir şeyin kutsal olmadığını söylerken haklıydı. Kutsal yerlerin daha derinlere, daha yükseklerle sığınması gerekiyordu.

Bir adam Çayhaneme, beni görmeye geldi. Parti, gazetesinden geldiğini ve benim hakkımda bir öykü yazmak istediğini söyledi. Öyküsünün adını sordum.

“Sosyalist Girişimcilikte Yetmiş Yıl.”

“Nede Yetmiş Yıl?”

Fotoğraf makinesi yüzümde parladı. Gözlerimi yumunca bile, Zümrüdüanka tüyleri gördüm.

“Sosyalist Girişimcilik.”

“Bunlar genç kelimeleri. Bu konuda gençlerle görüşün.”

“Hayır, Hanımefendi” diye ısrar etti. Birkaç metre gerileyip makinesini Çayhaneme doğrultmuştu. Flaş! “Ev ödevimi yaptım. Siz gerçek bir öncüsünüz. Kutsal Dağ’dan para kazanmak mümkün ve siz bu fırsatı ilk gören olduğunuz halde, hâlâ buradasınız. Dikkat çekici, gerçekten. Altın Yumurta Yumurtlayan Nine. Bu da güzel bir altbaşlık olur!”

Yaz aylarında yolun dağcılarla dolup taşıdığı doğrudur. Her birkaç adımda bir, bir Çayhane, bir Şehriye Tezgâhı ya da bir Hamburger Büfesi vardı –bir keresinde bir hamburger denedim, yabancı pisliği! Daha bir saat bile geçmeden, yine acıkmıştım. Her türbenin çevresinde kümelenen masalarda satılan plastik torbalar ve plastik şişeler, zirveye çıkan yolu çöplüğe çeviriyordu.

“Öncü falan değilim” diye ısrar ettim. “Burada kaldım, çünkü başka seçeneğim yoktu. Para istemeye gelince, Parti para kazandığım için Çayhane’yi yıkmaya adam gönderdi.”

“Hayır, göndermediler. Yaşlısınız ve oldukça yanılıyorsunuz. Parti adil ticareti baştan beri destekledi. Şimdi, okuyucularımızı ilgilendirecek öyküleriniz olduğundan eminim.”

“Okuyucularınızın ilgisini çekmek benim işim değil! Benim işim şehriye ve çay sunmak! Eğer yazmak için gerçekten ilginç bir şey arıyorsanız, Ağacımı yazın! Bir ağaçta, beş ayrı ağaç. Bademler, fındıklar, hurma, ayva ve elma. ‘Cömert Ağaç.’ İşte öykünüz için daha uygun bir ad; sizce de öyle değil mi?”

“Bir ağaçta beş ağaç” diye tekrarladı gazeteci.

“Tamam, elmaların ekşi olduğunu kabul ediyorum. Ama bu önemli değil. Ağaç konuşuyor!”

“Gerçek mi bu?”

Kısa süre sonra gitti. Benim kelimelerimi kendine uydurarak, saçma hikâyesini yine de yazdı. Yazıyı bana bir keşiş okudu. Anlaşılan Deng Şiaoping’in aydın önderliğine başından beri hayrandım. Tiananmen Meydanı’nı hiç duymamıştım, ama denildiğine göre yetkililerin mümkün olan tek tepkiyi gösterdiklerine inanıyordum.

Güvenilmeyecek insanlar listeme “yazarları” da ekledim. Her şeyi uyduruyorlar.

“Kim olduğumu biliyor musun?”

Gözlerimi açıyorum.

Ağacımın yapraklarının gölgesinden güzel yüzü benekleniyor.

“Saçlarındaki nilüferler, canım, sana yakışıyordu. Mektubun için teşekkürler. Birkaç gün önce geldi. Bana bir keşiş okudu mektubunu.”

Fotoğraftaki gibi gülümsedi.

“Bu da senin *torununun kızı*” diyor yeğenim, sanki ben yanı-
lıyordum gibi.

Asıl yanılan yeğenim, ama dünlerin doğasını açıklayamayacak kadar yorgunum.

“Çin’e tamamen mi döndün, canım?”

“Evet. Hong Kong da Çin ya, neyse. Ama evet.”

Yeğenimin sesinde gurur var. “Torununun kızı çok başarılı olmuş, teyze. Köyde bir otel ile bir de restoran aldı. Çatısında bütün gece durmadan dönen bir ışığı var. Kentin bütün zenginleri kalmaya geliyor. Daha geçen hafta bir film yıldızı geldi. Bir sürü güzel evlilik teklifi aldı –yerel Parti yöneticisi bile onunla evlenmek istiyor.”

Yüreğim, güneşte yatan ehlileşmiş bir dağkedisi gibi sıcak sıcak kıvrılıyor. Kızım beni atası olarak onurlandıracak ve Kutsal Dağ’da, denize karşı gömecek. “Hiç deniz görmedim, ama Hong Kong’un kaldırımları altın kaplı, diyorlar.”

Gülüyor, zarif bir gülüş. Kaburgalarımın sancı girmesine rağmen, onun güldüğünü görünce ben de gülüyorum.

“Hong Kong kaldırımlarında bir sürü şey bulursun, ama altın yok. Patronum öldü. Bir yabancı, büyük bir şirketi olan bir avukattı ve oldukça da varlıklıydı. Vasiyetinde bana çok cömert davran-
dı.”

Ölmekte olan yaşlı kadın güdüsüyle, bana bütün gerçeği anlatmadığını anlıyorum.

Ölmekte olan yaşlı kadın güdüsüyle, gerçeğin o kadar da önemli olmadığını biliyorum.

Kızım ile yeğenimin aşağıda çay yaptığını duyuyorum. Gözlerini yumunca, fildişi toynaklar işitiyorum.

Bir duman şeridi yükselip kaybolurken doğruluyor, yukarı, yukarı, daha yukarı.

Tren yıllar gibi kâh alçalıp kâh yükselen otlakların yanından geçiyordu.

Bazen de Caspar'ın kılavuzunda *yurt* olarak adlandırılan yuvarlak çadırlardan oluşmuş yerleşimlerin yanından gidiyordu. Atlar otluyor, yaşlı erkekler çömelmiş, pipolarını tütürüyorlardı. Bizler geçerken, kötü kötü bakan köpekler trene havlıyor, çocuklar bizi seyrediyordu. Hiçbiri Caspar'ın el sallamasına karşılık vermedi, tıpkı büyükbabaları gibi, bakmayı sürdürdüler. Telgraf direkleri karayolu yönünde ilerliyor, yönünü çiziyor, daha sonra uzaklaşıp, huzursuz ufkun üzerinde gözden yitip gidiyordu. Uçsuz bucaksız gök Caspar'a büyüdüğü toprakları, Shetland diye bir yerleri hatırlattı. Caspar kendini yalnız, evini özler hissetti. Bendeysen hiç beklenti yoktu, sadece sonsuzluk.

Büyük Duvar saatler önce arkanızda kalmıştı.

İçinde kendimi arayacağım geniş, yolu izi olmayan bir ülke.

Kompartımanı paylaştığımız iki dev Avusturyalı durmadan geçiyor, votkayı litre hesabıyla içiyor ve birbirlerine Caspar'dan iki hafta önce öğrendiğim Alman dilinde osuruklu fıkralar anlatıyorlardı. İçlerinden birinin Şanghai'daki bir İrlandalıdan öğrendiği bir çeşit iskambil oyununu oynarken Moğol parası tugrikten desteler bastırıyor, bu arada renkli küfürler etmekten de geri durmuyorlardı. En üst ranzada kendini *Savaş ve Barış*'a kaptırmış Avustralyalı bir kız, Sherry oturuyordu. Caspar ayrılmadan önce üniversitede agronom olarak çalışmış ve ömründe Tolstoy okumuştı. Okumadığına hayıflanırken yakaladım onu; pişmanlığının nedeni edebî değildi. Başka bir kompartımandaki bir İsveçli arada bir kendini davet ettiriyor ve Caspar'a Çin'de kazıklanmak-

la ilgili öykülerden ziyafetler çekiyordu. İsveçli ikimizin de canını sıkmaya başlamıştı ve Caspar bile Çinlilerin tarafını tutuyordu. Aynı İsveçlinin kompartımanında, pencereden dışarıya bakan ya da kara kaplı bir deftere sayılar yazan orta yaşlı İrlandalı bir kadın vardı. Öteki tarafımızdaki kompartıman dört İsrailliyi –iki kız ile erkek arkadaşlarını– barındırıyordu. Caspar’la Xi’an’daki otel fiyatları ve Filistin’deki yeni şiddet olayları hakkında terbiyeli sohbet etmenin dışında, kendi içlerine kapanmışlardı.

Gece yine gelip manzarayı çaldı, gölgeleri ve maviyi içinde eritti. Her on ya da yirmi milde bir alevden diller karanlığı yalamayı sürdürdü.

Caspar’ın zihin saati oldukça ileri olduğundan, yatmaya karar verdi. İsteseydi saatini ayarlayabilirdim, ancak uyumasının daha iyi olacağını düşündüm. Tuvalet gitti, yüzüne su çarptı ve iyodine dezenfekte ettiği şişe suyuyla dişlerini fırçaladı. Caspar döndüğünde Sherry kompartımanın dışında, yüzünü pencerenin camına yapıştırmış duruyordu. Caspar, “Ne kadar güzel” diye düşündü. “Selam” dedi.

“Selam.” Sherry’nin bakışları ev sahibime döndü.

“*Savaş ve Barış* nasıl? İtiraf etmeliyim ki, hiç Rus yazarı okumadım.”

“Uzun.”

“Konusu ne?”

“Olayların neden böyle geliştiği.”

“Peki, olaylar neden böyle gelişiyor?”

“Bilmiyorum, henüz. *Çok* uzun.” Soluğunun pencere camını buğulandırmasını izledi. “Şuraya bakın. Bunca toprak ve üzerinde hemen hemen hiç kimse yok. Bana biraz evimi hatırlatıyor.”

Caspar pencerenin yanına geldi. Bir mil geçtikten sonra, “Neden buradasın?” diye sordu.

Genç kız bir süre düşündü. “Burası son durak, biliyor muydun? Asya’nın ortasında bir yerde kalmış, ne doğuda ne batıda. *Moğolistan kadar kayıp*, güzel bir benzetme olabilirdi. Peki sen niye buradasın?”

Koridorun ilerisinde birkaç sarhoş Rus kahkahayla böğürdü.

“Aslında, bilmiyorum. Bu dürtü birden geldiğinde, Laos yolundaydım. Kendimi burada görülecek bir şey olmadığına inandırmaya çalıştım, ama direnemedim. Moğolistan! Burayı daha önce düşünmemiştim bile. Belki de Dal Gölü’nde gereğinden fazla esrar içtim.”

Yarı çıplak Çinli bir çocuk bir helikopter ya da belki bir at gibi *run run* sesleri çıkararak koridorda koştu.

“Ne kadar zamandır seyahat ediyorsun?” diye sordu Caspar. Sohbetin soğumasını istemiyordu.

“On aydır. Sen?”

“Bu mayısta üç yıl olacak.”

“Üç yıl! Yemin ederim, uç vakasın!” Sherry ağzını sonuna kadar açarak esnedi. “Özür dilerim, bitkinim. Hiçbir şey yapmadan oturup kalmak, yorucu bir iş. Avusturyalı dostlarımız kumarhaneyi bu gecelik kapadılar mı, dersin?”

“Ben sadece fıkra fabrikasını kapattıklarını umuyorum. Almanca bilmediğin için ne kadar talihli olduğunun farkında değilsin.”

Kompartımana döndüklerinde, Avusturyalıları stereo horlamaya başlamış buldular. Sherry kapıyı sürgüledi. Trenin hafif sarsıntısı Caspar’a ninni gibi geldi. Sherry’yi düşünüyordu.

Sherry üstteki ranzadan aşağıya sarktı. “Uyku için güzel bir masal biliyor musun?”

Caspar iyi bir öykücü olmadığından, araya girdim. “Ben bir masal biliyorum. Bir Moğol masalı. Şeyy, aslında gerçek bir masaldan çok, efsane gibi bir şey.”

“Bayılırım” diye gülümsedi Sherry ve Caspar’ın yüreği bir kez boşa attı.

Dünyanın kaderini sadece bu üçü düşünüyor.

Birincisi, turna. Nehirdeki kayalar arasında yolunu nasıl kolay bulup, ne kadar rahat yürüdüğünü görüyor musun? Kafasını kaldırıp, arkaya yatırarak. Turna eğer sert tek bir adım atarsa dağların yıkılacağına, toprağın sarsılacağına ve binlerce yıldır duran ağaçların devrileceğine inanır.

İkincisi, çekirge. Çekirge bütün gün boyu bir taşın üzerinde oturur, bir gün tufan olup bütün dünyayı su basacağını ve bütün canlıların anaforlda, köpüklerde ve kapkara dalgalarda kaybolacağını düşünür. İşte çekirgenin gözlerini yüksek tepelerden ayırmanmasının, oralarda toplanacak yağmur bulutlarını gözlemesinin nedeni budur.

Üçüncüsü ise, yarasa. Yarasa göğün çöküp tuzla buz olacağına ve bütün canlıların öleceğine inanır. Yarasa bu yüzden yüksek bir yerden sarkar, kanatlarını çırparak bir göğe yükselir, bir yere yaklaşır, her şeyin yolunda gidip gitmediğine bakar.

İşte masal buydu, daha ta başlangıçta böyleydi.

Sherry uykuya dalmıştı, Caspar bir an için bu masalın nereden çıktığını düşündü. Zihnini kapatıp, onu uykuya doğru yaklaştırmalı.

ya çalıştım. Kısa bir süre, düşlerinin geliş gidişini izledim. Kumların üzerine bilardo istekalarıyla inşa edilmiş gotik bir sarayı savunmakla ilgili bir düş vardı, bir tane de ablası ve yeğeniyle ilgili bir düş. Sonra rüyaya babası girdi: Transsibirya ekspresinin koridoruna bir motosikletle daldı; yanındaki sepeti dolduran banknotlar etrafta uçuşuyordu. Her zamanki sarhoş ve talepkâr tavrıyla Caspar'a neyin peşinde olduğunu sordu ve Caspar'ın hâlâ çok önemli video kasetlerine sahip olduğunda ısrar etti. Caspar yarı çıplak bir çocuk olmuştu ve video kasetleri hakkında hiçbir şey bilmiyordu.

Benim bebekliğim Kutsal Dağ'ın dibinde geçti. Sonradan yıllarca sürdüğünü öğrendiğim bir boşluk vardı. Nasıl hatırlayacağımı öğrenmek o kadar zamanımı aldı. "Ben" diye başlayan bir kuş düşünüyorum. Zamanla, kuş kabuğunun "şeyinden" farklı bir şey olduğunu öğrenir. Kuş hapisliği hisseder ve duyularının harekete geçmesiyle aydınlık ve karanlığın, soğuk ve sıcak bilincine varır. Duyular keskinleşince, dışarı çıkmanın yollarını arar. Sonra bir gün, yapışkan sıvıyla ve kırılğan duvarlarla mücadele etmeye başlar ve çıkıp, kendini mucizelerden ve korkudan ve renklerden ve bilinmedik şeylerden oluşan baş döndürücü dünyada yapayalnız buluncaya kadar mücadelesini kesemez.

Ve daha o zamanlarda bile merak ederdim: *Ben neden yalnızım?*

Güneş Caspar'ı uyandırdı. Gözlerindeki yaşlar kurumuştur ve ağzında meşin tadı vardı. İçinden, keşke yenecek taze meyve olsa, diye şiddetle geçirdi. Üstelik Avusturyalılar tuvalet sırasını da kapnuşlardı. Yatağından kaydı ve Sherry'nin meditasyon yaptığını gördü. Caspar blucinini giydi ve genç kızı rahatsız etmeden kompartımandan çıkmaya çalıştı.

"Günaydın ve Güneşli Moğolistan'a hoş geldin" diye mırıldandı Sherry. "Üç saat sonra oradayız."

"Rahatsız ettiğim için bağışla" dedi Caspar.

"Etmedin. Ve eğer şu kancaya asılmış naylon torbaya bakarsan, birkaç armut görürsün. Birini kahvaltı için al."

"İşte" dedi Sherry dört saat sonra. "Merkez Garı, Ulan Bator."

"Tuhaf" dedi Caspar, kendini Danca ifade etmeyi isteyip.

Saf öğle güneşinin altında, badana parlıyordu. Hiçbir zaman susmayan rüzgâr ovaların üzerinden rayların gittiği sonsuzluk noktasına doğru esiyordu. İşaretler ne Caspar'ın ne de ondan ön-

ceki ev sahiplerimin bildiği Kiril alfabesiyle yazılmıştı. Çinli işportacılar, satacakları mallarla dolu torbaları sürükleyerek, birbirlerine tanıdık Mandarin diliyle seslenerek trenden indiler. Askerliğini yapmakta olan iki huzursuz genç Moğol, asıl olmak istedikleri yeri düşünerek tüfeklerini kavradı. Çelik gibi sert yaşlı kadınlardan bir grup İrkutsk'a gidecek treni bekliyordu. Aileleri kadınları geçirmeye gelmişti. İstasyonun her iki ucunda siyah kostümlü ve güneş gözlüklü iki tip bekleyiyordu. Bazı gençler duvarın üzerine tünemiş, kızlara bakıyordu.

“Kendimi karanlık bir kutudan çıkıp, dünya dışı yaratıkların karnavalına gelmiş gibi hissediyorum” dedi Sherry.

“Sherry, biliyorum, şeyy, genç bir kadın olarak, yolculuk sırasında kime güveneceğin konusunda dikkatli olman lazım, ama, düşündüm de...”

“Göçmenler gibi endişelenmeyi kes. Tabii, tamam. Eğer sen beni atlatmazsan, ben de seni atlatmam. Senin şu *Lonely Planet* rehberine göre Sansar Mahallesi'nde, Sambuu Caddesi'nin doğu ucunda şöyle böyle bir otel varmış... Benimle gel...”

Sherry'nin ev sahibimle ilgilenmesine izin verdim. İlgilenmem gereken şeylerden biri azalırdı hiç olmazsa. Avusturyalılar vedalaşıp Kubilay Han Holiday Inn'e yollandılar; artık gülmüyorlardı. İsrailliler başlarıyla bir selam verip, öteki yöne gittiler. Caspar İsveçliyi çoktan unutmuştu bile.

Sırtlarında çantalarıyla yolculuk edenler tuhaftır. Onlarla bir sürü ortak yanımız var. Hiçbir yerde oturmuyoruz, ama her yerde yabancıyız. Genellikle gelip geçici bir hevese kapılıp, oradan oraya gider, aranacak bir şeyler ararız. Her ikimiz de asalağız: Ev sahiplerimin zihinlerinde yaşar, dünyayı anlamak için o kadının ya da erkeğin anılarını süzerim. Caspar'ın ırkı hiç onların olmayacak ev sahibi bir ülkede yaşar ve öğrenmek ya da sıkıntıyı uzaklaştırmak için o ülkenin kültürünü ve manzarasını kullanır. Etrafımızdaki dünya için, her ikimiz de önemsiz ve görünmeziz. Yalnızlığını çığnıyoruz. Benim saf Çinli ev sahiplerim, sırt çantalıları ilk görüldüklerinde onlara başka dünyadan gelme yaratıklar gibi baktılar.

Bütün zihinler kendilerine özgü bir biçimde depresir; tıpkı dünyadaki her deniz fenerinin kendine özgü bir imzası olduğu gibi. Bazı zihinler düzenli, bazılarıysa kararsızdır. Bazıları ılıktır, bazıları sıcak. Bazıları dışarıya taşar, kimileri neredeyse yok gibidir. Bazıları, quasar'lar gibi evrenin kenarında durur. Benim için insan ve hayvan dolu bir oda farklı büyüklük, renk ve ağırlıkta güneşlerle dolu bir oda gibidir.

Caspar da insanların çoğuna radar ekranındaki ışıklar gibi bakmaya başladı. Caspar benim kadar yalnız.

“Gözlerim mi görmüyor?” diye sordu Sherry. “Kent nerede? Pekin bir kentti, Şanghai da öyle. Burası ise bir hayalet şehir.”

“Doğu Almanya’nın Demirperde dönemini andırıyor.”

Duvarlarında çatlakları, pencerelerinin yerinde kartonlarıyla sıra sıra apartman blokları. Beton ayaklar üzerine oturtulmuş geniş bir boru. Üzerinde bir avuç hurda otomobilin gidip geldiği, kraterlerden delik deşik yollar. Kent meydanındaki çalıları kemiren keçiler. Sessiz fabrikalar. At ve küçük oyuncak tank heykelleri. Parçalanmış parke taşların ve şişe kırıklarının ve sarsak sarhoşların arasından dikkatli adımlarla geçmeye çalışan, kolunda yumurta dolu bir sepet taşıyan bir kadın. Devrilmeye hazır sokak lambaları. Kentin üzerine kapkara bir duman salan, bir zamanlar güçlü olduğu kesin bir elektrik santrali. Kentin diğer ucunda Caspar ile benim bir daha döneceğinden kuşku duyduğumuz dev bir dönme dolap vardı. Yanımızdan siyah takım elbiseli üç Batılı geçti. Caspar adamların yanlış zamanda, yanlış yerde olduklarını düşündü.

Ulan Bator, Kutsal Dağ’ın dibindeki köyden çok daha büyüktü, ama burada gördüğümüz insanlarda bir amaçsızlık seziliyordu. Sanki sadece bekliyorlar: bir şeyin açılmasını, günün sona ermesini, şehirlerinin düşmesinin çevrilmesini ya da sadece beslenmeyi.

Caspar sırt çantasının kayışlarını sıkılaştırdı. “*Cengiz Han’ın Gizli Tarihi* kitabım beni bütün bunlara hazırlamamış.”

Caspar o akşam soğanlı koyun yahnisine büyük bir keyifle daldı. Yıkılmak üzere olan bir binanın altıncı ve yedinci katlarını işgal eden otelde akşam yemeği yiyen sadece o ve Sherry’ydi.

Mutfaktan yemeğini getiren kadın Caspar’a bomboş gözlerle baktı. Caspar parmağıyla tabağını gösterdi, başparmağını kaldırarak memnuniyetini bildirdi, gülümseyip beğeniyle homurdandı.

Kadın Caspar’a delinin birine bakar gibi bakıp gitti.

Sherry burnundan soludu. “Sınırdaki gümrükçü kadın kadar konuksever.”

“Yıllar süren gezintilerimden öğrendiklerimden biri de, ülke ne denli güçsüzse, gümrükçülerinin de o kadar tehlikeli olduğudur.”

“Bizi odaya aldığında bana sanki buldozerle bir bebek ezmişim gibi baktı.”

Caspar yemeğinden bir tutam koyun tüyü ayıkladı. “Hizmet sektörü komünizmi. Gerçek bir mirastır bu. Unutma, kadın buraya tıklıp kalmış. Biz ise istediğiniz zaman çıkıp gidebiliriz.”

Pekin'den getirdiği limonlu çay poşetini çıkardı. Servis masasının üzerindeki termostan sıcak su alarak kendine ve Sherry'ye birer fincan çay hazırladı, ardından çadırların ve kamp ateşlerinin üzerinden balmumu gibi yumuşacık yükselen mehtabı izlediler. “Pekâlâ” dedi Caspar, “Bana Hong Kong'da çalıştığın şu pub'daki işini anlatsana. Neydi adı? Çılgın Köpekler miydi?”

“Oysa ben Okinava'da mücevher satarken tanıştığın acayip tiplerle ilgili öykülerini dinlemeyi yeğlerdim. Haydi, Viking Erkeği, sıra sende.”

Ev sahiplerim bir dostluğun başlamakta olduğunu bir yaşam boyunca o kadar sık hissediyorlar ki. Benim tek yapabileceğim, oturup izlemek.

* * *

Çocukluğum ilerledikçe, “kendi” bedenimde başka bir varlığın farkına varmaya başladım. Tel tel renk buğuları, anlayış damlacıkları içinde yoğunlaşan heyecan duygusuna dönüştü. Bahçeler, patikalar, havlayan köpekler, pirinç tarlaları, kentin sıcak esintilerinde kuruyan, güneşin ısıttığı çamaşırlar görüp, usulca selam verirdim. Bu görüntülerin nereden çıktığı hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Senaryosuz bir filme takılıp kalmak gibi. Bütün insanların adımladığı patikadan usulca inmeye başladım: efsanevî olandan bayağı olana. İnsanların tersine, patikayı hatırlıyorum.

Benim algılama ekranımda da bir şeyler oluyordu. Hafifçe açılan bir radyo gibi; öylesine hafif ki, başlangıçta insan bir şey duyup duymadığından emin olamıyor. Yavaşça ben olmayan bir varlığın sonradan bağlılık, sevgi, öfke, kötü niyet olarak adlandırabileceğim duygular yarattığını hissettim. Bu ötekinin berraklaşmasını, odaklanmasını izledim. Korkmaya başladım. Bunun, davetsiz konuk olduğunu sandım! İlk ev sahibimin guguk kuşu yumurtası olduğundan, çatlayıp beni dışarı atacağından ürktüm. O yüzden bir gece, ev sahibim uykudayken, öteki varlığın içine girmeye çalıştım.

Ev sahibim bağırarak istedi, ama uyanmasına izin vermedim. Aklı içgüdüsel olarak katılaştı ve geçirmez oldu. Ne denli güçlendiğimin farkına varamayarak, beceriksizce çıkmaya uğraştım: anıları ve sinir denetimini parçalayarak, kocaman bölümler kopararak kendime bir yol açtım. Kavgayı kaybetme korkusu istediğimden çok daha şiddetli davranmama neden oldu. Boyun eğdirmek istemiştim sadece, yok etmek değil.

Gün ışıyınca gelen doktor, ev sahibimin hiçbir uyarıcıya tepki vermediğini gördü. Doktor hastasının vücudunda herhangi bir yara izine rastlamadı tabii, ne var ki koma durumunu görür görmez tanıdı. Ellili yıllarda, Güneybatı Çin’de komadaki hastalar için hiçbir imkân yoktu. Ev sahibim birkaç hafta sonra ölürken, onunla birlikte gömülen anılarında nereden geldiğimin ipuçlarını da götürdü. Çılgın haftalardı. Hatamı anlamıştım: Davetsiz misafir *bendim*. Hasarın birazını düzeltmeye, yaşamsal etmenler ile anıları bir araya getirmeye çabaladım; oysa yok etmek yeniden yaratmaktan çok daha kolaydı ve o zamanlar her şeyden habersizdim. Kurbanımın Kuzey Çin’de, kötü dönemlerde haydut, iyi dönemlerde de asker olarak dövuştüğünü öğrendim. Daha sonra Moğolca ya da Korece olduğunu öğreneceğim bölük pörçük lisanslar buldum; oysa ev sahibimin okuması yazması yoktu. Hepsi bu kadar. Embriyo olarak ne kadar kaldığımı bilemiyorum.

Ev sahibim ölürse, ölümünü paylaşacağımı sanıyordum. Tüm gücümü şimdi artık ruh göçü olarak adlandırdığım değişimi nasıl gerçekleştireceğimi öğrenmeye verdim. Ölümünden iki gün önce başardım. İkinci ev sahibim, birincisinin doktoruydu. Dönüp asker olanına baktım. Lekeli yatağın üzerinde, derisi kemiklerinin üzerinde gerilmiş, orta yaşlı bir adam yatıyordu. Suçluluk ve rahatlama hissettim, güç duygusu da.

Doktorda iki yıl kaldım, insanlar ve insandışılık hakkında çok şey öğrendim. Ev sahibimin anılarını nasıl okuyacağımı, onları nasıl silip yerine başka anıları nasıl yerleştireceğimi öğrendim. İnsanlık oyunağımdı. Ama dikkati de öğrendim. Bir gün, ev sahibime zihninde iki yıldır bedensiz bir varlığın yaşadığını bildirdim; benden istediğı bir şey var mıydı?

Zavallı adam tümüyle delirince, yeniden göç etmem gerekti. İnsan zihni öylesine kırılğan bir oyuncak ki. Öylesine çelimsiz ki!

Üç akşam sonra, kadın garson Caspar’ın önüne bir kâse koyun eti attı. Caspar homurdanma fırsatı buluncaya kadar, kadın dönüp gitmişti bile.

“Yemeğe koyun yağı” dedi Sherry. Yüzü parlıyordu. “İşte buna güzel sürpriz, derim ben.”

Kadın öteki masaları topladı. Caspar koyun etinden hindi tadı alabilmek için zihin denetimi denemesi yapıyordu. Başarmasına yardım etme hevesime güçlkle direndim. Sherry yüksek sesle bir şeyler okuyordu. “Şu Sovyet kandırmacılığına bir bak. Bin dokuz yüz kırklardan, Çoybalsan’ın başkanlık döneminden. Bak, ne

diyor: 'Son tahlilde, günlük yaşam, Rus alfabesinin kullanılması-
nın ne denli yararlı olacağını göstermiştir.' Burada yazarın anlat-
mak istediği, eğer Moğol alfabesini kullanırsan, seni vuracakları.
Anlayamıyorum, insanlar böylesi bir üstün ırkın boyunduruğun-
da nasıl yaşar ve neden..."

O anda, binadaki bütün ışıklar ölüverdi.

Pencerenin ötesinden, dumanlı yıldızların ve çorak arazinin
uzak tarafındaki Kiril alfabesiyle yazılmış kırmızı tabeladan loş
ışıklar geldi. Tabelanın ne anlama geldiğini daha önce de düşün-
müştük, şimdi yine merak ediyorduk.

Sherry kıkırdayıp bir sigara yaktı. Gözlerinden minik alevler
yansıdı. "Bence bu karartmayı ayarlamaları için elektrik santrali-
na on dolar verdin; benimle bu erkeksi koyun kokulu karanlık
odada baş başa kalabilmek için."

Caspar karanlıkta gülümseyince ondaki sevgiyi fark ettim. Bir
hava tabakası gibi şekilleniyordu. "Sherry, cipi yarından itibaren
kiralayalım. Tapınağı, eski sarayı gördük. Kendimi ne istediğini
bilmeyen bir turist gibi hissediyorum. Kendimi ne istediğini bil-
meyen bir turist gibi hissetmekten nefret ederim. Alman Büyü-
kelçiliği'ndeki *Fräulein* yarın sabah benzin geleceğini söyledi."

"Bu acele neden?"

"Burası zamanın içinde geri geri gidiyor. Dünyanın sonunun o
dağlarda bir yerde beklediğini hissediyorum sanki... On dokuzun-
cu yüzyıla dönmeyen, buradan çıkıp gitmeliyiz."

"Ulan Bator'un sevimliliğinin bir nedeni de bu ya: köhneliği."

"*Köhneliğin* ne anlama geldiğinden haberim yok, ama buranın
sevimlilikle de en ufak bir ilgisi olamaz. Ulan Bator Moğolların
kent kuramadıklarının kanıtı. Burada biyolojik savaştan arta ka-
lanların kurduğu koloniyle ilgili bir film seti kurabilirsin. Çıkalım
buradan. Buraya neden geldiğimi bile bilmiyorum. Burada otu-
ranların da bilmediklerinden eminim."

Garson kadın yemek salonuna girip masalarına bir mum bırak-
tı. Caspar Moğolca teşekkür etti. Kadın dönüp çıktı. "Devrim ge-
liyor, sevgilim..." diye düşündü Caspar.

Sherry elindeki iskambil destesini karıştırmaya girişti. "Demek
Moğolların sadece hayvancılık, çocuk büyütme, parmak donma-
sı, cehalet ve *Giardia lamblia*¹ ve çadır kurmaktan ibaret güç bir
hayat için tasarlandıklarını düşünüyorsun, öyle mi?"

"Tartışmaya hiç niyetim yok. Ben sadece Hangay Dağları'na
gitmeyi, dağlara tırmanmayı, ata binmeyi, göllerde çınlıçplak yı-

1. Bir bağırsak paraziti. (ç.n.)

kanmayı ve Dünya’da ne aradığını öğrenmeyi istiyorum.”

“Pekâlâ, Viking Erkeği, yarın yola çıkıyoruz. Haydi kâğıt oynayalım. Yanılmıyorsam otuz yediye dokuz öndeyim.”

Benim de yakında taşınmam gerekecekti. Bu ülkedeki arayışım, bir Moğol’un ev sahipliğinde, harika olurdu. Bir yabancıнын ev sahipliğindeyse, maceram kısaca imkânsızdı.

Buraya, öykümün buradaki kökleri için, “Ben’in” altmış yıl önceki başlangıcı için geldim. Öykü, “*Dünyanın kaderini sadece bu üçü düşünüyor...*” diye başlıyordu.

2

Bir iki kez, insan ev sahiplerimin içinde düş gücü en yüksek görünenlere ruh göçünü anlatmaya çalıştım. İmkânsızdı. On bir dil biliyorum, ama bazen dillerin de çalamadığı ezgiler oluyor.

Başka bir insan ev sahibime dokunduğunda taşınabiliyorum. Bu taşınmanın kolaylığı ya da zorluğu, yeni seçtiğim zihninin duruma ve olumsuz duyguların beni durdurup durdurmamasına bağlı. Dokunmanın gerekliliği gerçeği, her ne kadar hücrealtı ya da bioelektrik düzeyde de olsa, belirli bir fiziksel düzlemde var olduğumun kanıtı olmalı. Sınırlar var. Örneğin, hayvanlara taşınmıyorum, maymunlara bile: denersem, hayvan ölüveriyor. Bu, bir yetişkinin bir çocuk elbisesine sığmaya çalışması gibi bir şey. Bir balınaya taşınmayı hiç denemedim.

Ama bu ruh göçünün nasıl bir *duygu* olduğunu, işte bunu nasıl anlatmalı! Sirkte, boşluğa atılan bir trapezciyi düşünün. Ya da masanın üzerinde hızla giden bir bilyardo topunu. Bulanık havada geçen bir yolculuktan sonra, yabancı bir kente varmak gibi.

Bazen dil, anlamın müziğini bile okuyamıyor.

Dağlardan esen sabah rüzgârı soğuktu. Gunga çadırın girişinde durdu, buz gibi sabah havası ensesine ve yüzüne çarptı. Çadırlarla kaplı yamaç yavaş yavaş canlandı. Kentten bir ambulans sireni yükselip kesildi. Tuul Irmağı kurşun grisine kesti. Kocaman kırmızı neon tabela söndü: *Gelin Kentimizi Ulu Bir Sosyalist Topluluğa Dönüştürelim.*

“Deve boku” diye düşündü Gunga. “Bunu ne zaman sökecekler?”

Gunga kızının nerelerde olduğunu merak etti. Kadının kendince kuşkuları vardı.

Konuşulardan biri başını sallayarak güzel bir sabah diledi. Gunga da başını salladı. Kadıncağızın gözleri giderek çaptan düşüyordu, romatizma kalçalarını kemirmeye başlamıştı ve üç kış önce-nin kötü kaynamış uyluk kemiği sızıyordu. Gunga'nın köpeği kulaklarının arkasını kaşması için sekerek yaklaştı. Bugün yolunda gitmeyen başka bir şeyler daha vardı.

Döndü, çadırının sıcaklığına daldı.

“Kapat şu kahrolası kapıyı!” diye böğürdü kocası.

Batılılaşmış bir kafadan taşınmak güzeldi. Caspar'inki gibi durmak dinlenmek bilmeyen otoyol kafalılarından ne kadar çok şey öğrenirsem öğreneyim, böyleleri beni serseme çeviriyor. Bir dakika önce avronun kurundan bahsederken sonra Sen Petersburg'da gördüğü, sanat hırsızlığıyla ilgili filme geçiyor, bu arada da adacıklar arasında amcasıyla balık tutmanın anılarına uğrayıp, sonunda popüler bir parçaya ya da bir arkadaşının web sitesine yöneliyor. Hiç durmadan.

Gunga'nın aklı daha kişisel bir çevrede devriye gezer. O sürekli yiyecek bulmayı ve parayı düşünür. Kızı için, hasta akrabaları için dertlenir. Hayatının birçok günü aşağı yukarı böyle geçer. Sovyet döneminin güvenli yeknesaklığıyla, bağımsızlıktan bu yana hayatta kalma mücadelesiyle. Buna rağmen benim saklanmam açısından Gunga'nın aklı Caspar'inkinden çok daha zorlu. Tıpkı büyük ve kalabalık bir kent yerine, meraklı bir köyde görünmez olmaya çalışmak gibi. Ev sahiplerinden bazıları, ruhsal çevrelerindeki hareketlere karşı daha duyarlıdır ve Gunga'nın algılaması da gerçekten güçlü. O uykudayken dilini öğrendim; yine de düşleri beni dışarıda tutmayı sürdürdü.

Gunga sobayı yakmaya koyuldu. Eksik bir şeyi ararmışçasına çadırda çevresine bakıp, “Yolunda gitmeyen bir şey var” dedi kendi kendine. Döşekler, masa, dolap, aile yadigârı tabak çanak takımı, kilimler, en zor günlerde bile satmayı reddettiği gümüş çaydanlık.

“Yine o gizemli altıncı hissin olmasın?” Buyant battaniyelerin altında gerindi. Kataraktı ve çadırın loşluğu Gunga'nın görmesini güçleştiriyordu. Buyant bir tiryaki öksürüğüne tutuldu. “Bu kez nedir? Osuruktan bir haber mi, yoksa bize miras olarak bir deve mi kalıyor? Kulağındaki kir, dev gibi bir sülüğün gelip sana masumiyetini kaybettireceğini mi bildirdi?”

“Dev bir sülük o dediğini on yıl önce yaptı. Adı da Buyant'tı.”

“Çok komik. Kahvaltıda ne var?”

Bir yerden başlayacağım nasılsa. “Adam, dünyanın kaderini düşünen üçü hakkında bir şey biliyor musun?”

Adamın beni duymadığını düşünmeme yol açacak uzun bir sessizlik. “Şimdi de neler saçmalıyorsun?”

O sırada Oyuun, Gunga’nın kızı çadıra girdi. Yanakları kıpkırmızıydı ve soluk soluğa olduğu görülüyordu. “Dükkânda ekmek vardı! Üstelik birkaç tane de soğan buldum!”

“Aferin kızıma!” Gunga kızını kucakladı. “Erken kalkmışsın. Beni uyandırmadın.”

“Kahrolası kapıyı kapatın!” diye haykırdı Buyant.

“Otelde geç saate kadar çalıştığımı bildiğimden, seni uyandırmak istemedim.” Gunga Oyuun’un bütün gerçeği anlatmadığından kuşkulandı. “Dün gece otel dolu muydu, anne?” Oyuun konu değiştirmekte ustaydı.

“Hayır. Topu topu iki sarışın.”

“Okuldaki atlata Avustralya’yı buldum. Ama şeyi bulamadım... neydi adı? Danimarka mıydı?”

“Kimin umurunda ki?” Buyant battaniyelerden birini şal gibi sırtına aldı ve döşekten yuvarlanarak kalktı. Bir zamanlar yakışıklı olabilirdi; üstelik o kendini hâlâ yakışıklı sanıyordu. “Sanki hayatında oraya gidecekmişsin gibi.”

Gunga dilini ısırды, Oyuun gözlerini kaldırmadı.

“Sarışınlar bugün ayrılıyor, enselerini gördüğümde sevineceğim. Hiç anlayamıyorum, anası kızının böyle gezmesine nasıl izin veriyor? Evli olmadıklarına eminim, ama aynı yatakta yatıyorlar! Yüzük, falan yok. Üstelik adamda da bir tuhaflık var.” Gunga gözlerini Oyuun’a dikmişti ama Oyuun başka tarafa bakıyordu.

“Tabii var, yabancı onlar.” Buyant geçirdi ve çayını höpürdetti.

“Ne demek istiyorsun, anne?” Oyuun soğanları doğramaya girişti.

“İşte, en birincisi, adam yoğurt kokuyor. Ama başka bir şey daha var... gözlerinde... sanki onun gözleri değilmiş gibi.”

“Bir zamanlar buralara gelen Macar sendikacılarınkı kadar da tuhaf değil ya. Vietnam’dan gelen orkideler için delirenleri söylüyorum.”

Gunga kocasının varlığını nasıl görmezden geleceğini biliyordu. “O Danimarkalı adam var ya, her dakika bahşış veriyor ve sanki kafadan sakatmış gibi, durmadan sırtıyor. Ama dün gece, elime dokundu.”

Buyant tükürdü. “Eğer sana bir daha dokunursa, kafasını koparıp kaçına tıkarım. Bunları söyle ona.”

Gunga kafasını salladı. “Hayır, ebecilik oynayan bir çocuk gibiydi. Sadece başparmağıyla elime dokundu ve arkasından hemen mutfaktan çıkıp gitti. Ya da büyü yapıyormuş gibi. Ayrıca lütfen çadırın içine tükürme.”

Buyant ekmekten bir parça kopardı. “Tabii ya, *büyü*, kesinlikle bu olmalı! Anlaşılan seni büyülemeye çalışıyordu. Kadın, bazen seninle değil de, büyükannenle evlenmişim gibi geliyor bana!”

Kadınlar sessizce kahvaltı hazırlamayı sürdürdü.

Buyant karnını kaşdı. “Evlilikten söz açılmışken, dün akşam Yaşlı Gombo’nun büyük oğlu gelip Oyuun’u istedi.”

Oyuun gözlerini annesinin karıştırdığı şehriyelere dikti. “Ya?”

“Ya. Bana bir şişe votka getirmiş. İyisinden. Yaşlı Gombo içki kaldıramayan soytarı bir biniciden farksız ama kayınbiraderinin hükûmette güzel bir işi var ve dediklerine bakılırsa, en ufağı da bayağı iyi güreşçiymiş. İki yıl arka arkaya okul şampiyonu olmuş. Küçümsenecek bir şey değil.”

Doğradığı soğanlar Gunga’nın burun deliklerini karnıcalandırdı. Oyuun tek kelime etmedi.

“Düşünülmeyecek bir şey değil, öyle ya? Anlaşılan büyük oğlan Oyuun’a bayağı vurgun.... Eğer Yaşlı Gombo’nun torununu doğurursa bekleneni yaptığını gösterir ve Yaşlı Gombo’yu da zorlamış olur... Aklıma çok daha kötü evlilik ihtimalleri geliyor.”

“Benim aklıma da, çok daha iyileri” dedi Gunga, koyun eti çorbasına şehriye katarken. Anne babanın yurdunda yaşlıların uyuduğu döşekten birkaç metre beride onu ziyarete gelen Buyant’ın anısı geldi aklına. “Mesela, sevdiği biri. Her neyse, zaten anlaşmıştık. Oyuun okulu bitirecek ve kısmetse, üniversiteye gidecek. Oyuun’un hayatta başarılı olmasını istiyoruz. Bakarsın, bir arabası olur. Ya da, en azından Çin malı bir motosikleti.”

“Bunu hiç anlamıyorum. Sanki üniversite sonrası bekleyen bir sürü iş varmış gibi; özellikle de kızlar için. Ruslar giderken bütün işleri yanlarında götürdü. Geriye bıraktıklarını da Çinliler kaptı. Al sana yabancıların biz Moğolları nasıl soyduğunun bir örneği daha.”

“Deve boku! Bütün işleri alan votkaydı. Bizi soyan da votka.”

Buyant gözlerini koskocaman açtı. “Kadınlar politikadan anlamaz.”

Gunga gözlerini kaçırmadı. “Yoksa erkekler anlıyor mu ki? Ekonomi nezleye yakalanacak kadar sağlam olsa, soğuk algınlığından ölecek.”

“Söylüyorum sana, Ruslar...”

“Rusları suçlamaktan vazgeçip, kabahati kendinizde aramadık-

ça hiçbir şey düzelmeyecek! Çinliler buraya kadar gelip, para kazanmayı becerdiğine göre, biz neden kazanamıyoruz?” Tavadaki yağ cızırdamaya başladı. Gunga elindeki süt kâsesinde kendinin çatık kaşlı aksini yakaladı. Eli belli belirsiz titreyince, görüntü bulanıp kayboldu. “Bugün her şey ters. Gidip şamanı göreceğim.”

Buyant masaya yumruğunu indirdi. “Götürüp tugriklerimizi savurmana izin...”

Gunga aynı şiddette cevabı yapıştırdı. “Kendi tugriklerimi istediğim yerde harcarım, anladın mı?”

Buyant kazanamayacağı kesin olan bu tartışmadan çekildi. Komşuların olan biteni duymalarını ve bir kadına hâkim olamadığını söylemelerini istemiyordu.

Ben neden böyleyim? Genetik bir kopyam yok. Bana doğruyu yanlıştan ayırt etmeyi öğretecek bir annem, bir babam olmadı. Hiç öğretmenim olmadı. Hiç beslenmedim ve hiçbir doğaya sahip değilim. Ama sessiz ve bilinçliyim: insan olmayan bir insançı.

Hep böyle değildi, tabii. Doktor çıldırdıktan sonra bir köylüden diğerine göçtüm, onların efendisiydim. Bütün sırlarını, köylerindeki derelerin kıvrımlarını, köpeklerinin adlarını biliyordum. Saman alevi gibi yanıp sönen ender zevklerinden ve bu zevkleri donmaktan koruyan anılarından haberdardım. Aşırılıkları inceledim. Ev sahiplerimi sinirlerini bozacak zevklerin peşinden koşturarak, neredeyse yok edecektim. Acının ne olduğunu anlayabilmek için, yolumun üzerine çıkacak kadar talihsiz olan zavallılara çok acı çektirdim. Bir ev sahibinden aldığım anıları diğerine aşılıyarak ya da durmadan şarkı söyleyerek kendimi eğlendirdim. Keşişleri çalmaya, sadık âşıkları ihanete, yoksulları hovardalığa zorladım. Kendim için söyleyebileceğim tek iyi şey, birinci ev sahibimden sonra, kimseyi öldürmemiş olmam. Bunu insanlığa olan sevgimden dolayı yaptığımı söyleyemem. Sadece tek bir korkum var: öldüğü sırada bir insanın içinde olmak. O zaman ne olacağını hâlâ bilmiyorum.

İnsanlığa geçişle ilgili göz kamaştırıcı öyküm yok. Çünkü hiç olmadı. Kültür Devrimi sırasında ve Tibet’te, Vietnam’da, Kore’de ve El Salvador’daki ev sahiplerime taşındığım dönemlerde, vurulan insanları izledim, tabii güvenli bürolarındaki generallerin bedenine sığınarak. Falkland Adaları’nda, kayalar için boğuşanları seyrettim. “Bir tarak için birbirini gırtlaklayan iki kel” dedi eski ev sahiplerimden biri. Rio’da saati için öldürülen bir turist gördüm. İnsanlar hileyle, sömürüyle, acıyla, hapisle dolu bir çukur-

da yaşıyor. Her seferinde, gerçekte olabileceklerinden bir şeyler kaybediyorlar. Bu savurganlık zehir gibi. İşte bu yüzden artık ev sahiplerime zarar vermiyorum. Bu zehirden yeterince var zaten.

Gunga öğleden önceyi otelde, etrafı süpürerek ve çarşafı yıkamak için su ısıtarak geçirdi. Caspar ile Sherry'yi yeniden, bu kez dışarıdan görmek, yeni kiracının oturduğu eski evi ziyaret etmek gibiydi. Hesabı ödeyip, kiraladıkları cip görünene kadar beklediler. Sırt çantasını arabaya atarken Caspar'la Danca vedalaştım, oysa o Gunga'nın Moğolca bir şeyler söylediğini sandı.

Gunga yatakları yaparken, Caspar ile Sherry'yi oraya uzanmış hayal etti, sonra da Oyuun'u ve Gombo'nun en küçük oğlunu düşündü. Kentte dolaşan çocuk fuhuşu söylentilerini ve polisin nasıl yabancı parayla rüşvet yediğini anımsadı. Otelin sahibesi olan dul Bayan Ençbat'ın keyfi yerindeydi: Caspar hesabı dolarla ödemişti ve Bayan Ençbat'ın da çeyiz düzmesi gerekiyordu. Gunga çamaşır için su ısıtırken, oturup karşılıklı birer tuzlu çay içtiler.

“Bak Gunga, dedikodudan hoşlanan biri olmadığını *biliyorsun*” diye söze girdi, ağzı bir kertenkeleninki kadar bilgece görünen ufak tefek Bayan Ençbat, “Ama benim Sonjoodoi dün akşam senin Oyuun'u yine Gombo'nun küçük oğluyla birlikte yürürken görmüş. İnsanların ağzı torba değil ki büzesin. Birlikte Naadam Festivali'nde görülmüşler. Sonjoodoi, Gombo'nun büyük oğlunun da Oyuun'a vurgun olduğunu söylüyor.”

Gunga karşı saldırıya geçmeye karar verdi. “Senin Sonjoodoi'nin Hristiyan olduğu doğru mu?”

Bayan Ençbat vereceği cevabı sakince düşündü. “O Amerikan misyonerinin evine bir iki kere gitti.”

“Büyükannesi bütün bunlara ne diyor?”

“Sadece Amerikalıların ne biçim insanlar olduğunun kanıtlandığını. Onlar insanları sapık kültlerine dönmeye ikna ettiklerini düşünüyor; oysa dönemlik sadece süttozuna... sorun nedir, Gunga?”

Ev sahibimde bir kuşku karmaşası oluşmuştu. Gunga orada olduğumu biliyordu. Hemen onu rahatlatmaya çalıştım. “Hayır. Yolunda gitmeyen bir şey var. Şamana gitmeliyim.”

Otobüs kalabalıktı ve birinci viteste takılıp kalmıştı. Yolun sonunda, Sovyet döneminden kalma yıkık bir fabrika binası dikiliyordu. Gunga fabrikanın bir zamanlar ne ürettiğini çoktan unutmuştu bile. Kadıncağzın bilinçaltına bakmam gerekiyordu: kurşunlar. Yabanî çiçekler kısa yazın tadını çıkarıyor, sahipsiz kö-

pekler bir hayvanın leşini didikliyordlardı. Öğleden sonra güneşi güçsüz ve incedi. Otobüsten inenler, çadırlarla kaplı bir yamaca uzanan yola yöneldiler. Gunga da onlarla birlikte yürüdü. Dev boru hattı beton ayaklarının üzerinde uzayıp gidiyordu. Boru merkezî ısıtma sisteminin bir parçasıydı, ama kazanları yakmak için Rus kömürü gerekiyordu. Moğol kömürü yandığında işe yaramayacak kadar düşük ısı veriyordu. Halkın çoğu tezek yakmaya dönmüştü bile.

Gunga'nın kuzini hamile kalamadığını anladığında bu şamana gitmişti. Gidişinden altı ay sonra dünyaya getirdiği ikiz erkeklerin başının çevresinde talihlerinin çok açık olacağını belirtisi cenin zarı vardı. Şaman, başkanın danışmanıydı ve at ondurucusu olarak da ün salmıştı. Uzak batı bölgesi Bayan Olgı'de, Tavanbogd yamaçlarında yirmi yıl keşiş olarak yaşadığı söyleniyordu. Sovyet işgali sırasında yerel yetkililer adamcağızı serserilik bahanesiyle tutuklamaya kalkmış, ne var ki onu tutuklamaya gidenlerin tümü elleri ve kafaları boş dönmüşlerdi. İki yüz yaşında olmalıydı.

Şamanla karşılaşacağım için sevinçliydim.

* * *

Doğuştan yeteneklerim de vardır: Anlaşılan yaşlılıktan ve unutkanlıktan muafım. Dünyanın en geniş insan anlayışının ötesinde bir özgürlüğe sahibim. Ne var ki kafesimde yalnızım. Uyanık bir bilinçliliğin tutsağıyım. Uyumanın ya da düş görmenin bir yolunu bulamadım. Ve en çok istediğim bilgi hep benden kaçıyor: Birlikte doğduğum öyküyü hiçbir zaman öğrenemedim ve benim cinsimden başkalarının da olup olmadığını hiç anlayamadım.

Nihayet Kutsal Dağ'ın eteğindeki köyden ayrıldığımda bütün Güneydoğu Asya'yı dolaşıp, yaşlı insan belleklerinin bodrum katlarında, tavan aralarında bedensiz başka zihinler aradım. Benim cinsimden olabileceklerle ilgili söylentilerle karşılaşsam da elle tutulur bir bilginin izine rastlayamadım. Altmışlarda Pasifik Okyanusu'nun karşı kıyısına geçtim.

Deli doktorumu hatırlayınca, çoğu kez sessizlik yeminimi tuttum. Ardımda mistiklerden, çatlaklardan ve yazarlardan bir iz bırakmak niyetinde değildim. Öte yandan, bir mistikle, bir çatlakla ya da bir yazarla karşılaştığımda, bazen onlarla konuşurdum. Buenos Aires'te bir yazar durumuma bir isim bile buldu: *noncorpum*² ve, bir gün gerçekleşirse, çoğulu *noncorpa*. Onunla metafi-

zik tartışarak zevkli birkaç ay geçirdim ve birlikte bir iki öykü yazdık. Ama “Ben” asla “Biz” olmadı. Yetmişli yıllarda *National Enquirer*’da bir ilan yayınlattım. Amerika insanlığın geri kalanından da çılgın. Aldığım on dokuz cevabın hepsinin izini sürdüm: mistikler, çatlaklar ya da yazarlar, hepsi. Pentagon’da bile ipucu aradım. Beni bile şaşırtacak bir sürü şeye ulaştım ama hiçbir *noncorpa* ile ilgili değildi. Hiç Avrupa’ya gitmedim. Gözüme ölü bir yer gibi görünüyordu, nükleer füzelerin gölgesinde, soğuk bir yer.

Yüzden fazla ev sahibi hakkında bilgiyle, ama başlangıcım hakkında hâlâ bir şey öğrenmeden Kutsal Dağıma döndüm. Başboş gezmekten usanmıştım. Kutsal Dağ, dünyada kendimi bağlı hissettiğim tek yerdi. Bir çay kulübesinde yaşayan ve beni konuşan bir ağaç sanan yaşlı bir kadını yoldaş seçtim. Bu, bir insanla yaptığım son konuşmaydı.

* * *

“İçeri gel, kızım” dedi şamanın sesi çadırın içinden.

Kapının üzerinde, güneşten beyazlaşmış çene kemikleri asılıydı. Gunga birden ürktü, omzunun üzerinden arkasına baktı. Bir oğlan kırmızı bir topla oynuyordu. Topu puslu maviliğin yüksekliklerine fırlattı, havaya tırmanışını izledi ve düşerken tuttu. Girişte bir *Ovoo* vardı, taşlardan ve kemiklerden yapılmış kutsal bir yığın. Gunga *Ovoo*’nun kutsamasını dileyip dumanlı karanlığa girdi.

“Gel, kızım.” Şaman bir hasırın üzerinde meditasyundaydı. Tavan kirişinden bir lamba sarkıyor, bakır bir tabakta da donyağın dan bir mum cızırdayarak yanıyordu. Çadırın arka tarafı asılı hayvan postlarıyla bölünmüştü. Hava ise damarlı tütsü dumanlarıyla.

Girişte oymalı bir kutu duruyordu. Gunga kutuyu açtı, bir gün önce Caspar’ın verdiği tugriklerden yüklü bir kısmını içine bıraktı. Ayakkabılarını çıkardı, çadırın kadınlara ayrılmış sağ tarafında, şamanın önünde diz çöktü. Yaşının kestirilmesi inkânsız, kırıksık bir yüz. Keçeleşmiş gri saçlar, birden koskocaman açılan yumulu gözler. Alçak bir sehpanın üzerinde çatlak bir çay fincanını işaret etti.

“İç, Gunga” dedi şaman.

Ev sahibim içti ve konuşmaya başladı, ama şaman elini kaldırarak onu susturdu.

“Buraya içinde bir ruh yaşadığı için geldin.”

“Evet” diye cevap verdik, Gunga’yla birlikte. Gunga beni yine hissetti ve elindeki çay fincanını düşürdü. İçilmemiş sıvının lekesi kilime yayıldı.

“O zaman ruhun ne istediğini öğrenmeliyiz” dedi şaman.

Gunga'nın yüreği kutuya kapatılmış bir yarasa gibi çırpındı. Usulca, kadıncağzın bilincini kapattım.

Şaman değişikliği fark etti. Eline bir tüy alıp, havada bir şekil çizdi.

“Kiminle konuşuyorum?” diye sordu şaman. “Bu kadının atalarından biriyle mi?”

“Kim olduğumu bilmiyorum.” Benim kelimelerim, Gunga'nın kupkuru ve çatlak sesi. “Kim olduğumu öğrenmek istiyorum.” Bir kez daha “Ben” sözcüğünü telaffuz etmek ne tuhaf.

Şaman sakindi. “Adın ne, ruh?”

“Asla bir ada ihtiyacım olmadı.”

“Bu kadının atalarından biri misin?”

“Bunu daha önce de sordun. Değilim. Bilebildiğim kadarıyla, değilim.”

Şaman bir kemiği başka bir kemiğe vurdu, bilmediğim bir dilde bir şeyler mırıldandı. Sıçrayıp ayaklandı ve parmaklarını bir pençe gibi büktü.

“Hukdei Mergen Kağan adına bundan böyle bu kadının bedeni sana yasak!”

İnsan erkekleri. “Öyleyse ne öneriyorsun?”

Şaman bağırmaya başladı. “Defol! Geceyi gündüzden ayıran Erhii Mergen adına, sana emrediyorum!” Şaman Gunga'nın başının üzerinde çingiraklı bir kese salladı. Ev sahibimin üzerine bir tütsü dumanı üfledi ve yüzüne biraz su serpti.

Şaman gözlerini ev sahibimin yüzüne dikip bir tepki bekledi. “Şaman, daha akılcıca bir şey ummuştum. Bu benim çok uzun zamandır ilk gerçek konuşmamdı. O suyu Gunga'yı yıkamak için kullansan, kadıncağıza daha büyük iyilik etmiş olurdun. O Moğol vücudunun terlemediğine inandığından yıkanmıyor, bu yüzden üstü başı bit dolu.”

Şaman kaşlarını çattı, Gunga'nın gözlerinin içine bakarak Gunga olmayan bir şeyler aradı. “Sözlerin zihin karıştırıcı, ey ruh, ve büyün de güçlü. Bu kadının kötülüğünü mü istiyorsun? Kötü bir ruh musun?”

“Aslında kötülük yaptığım da oldu, ama kendimi kötü olarak tanımlayamam. Sen kötü olduğumu söyleyebilir misin?”

“Bu kadından ne istiyorsun? Senden nasıl kurtulur?”

“Bir anı. Ve bütün diğer anıların yokluğu.”

Şaman yerine dönüp oturdu ve eski pozunu aldı. “Canlı bir beden olarak yürüdüğünde, halkın kimlerdi?”

“Bir zamanlar insan olduğumu nereden çıkarıyorsun?”

“Başka ne olabilirdin ki?”

“Bu haklı bir soru.”

Şamanın kaşları çatıldı. “Kendi cinsin içinde bile, tuhaf bir şeysin. Bir çocuk gibi konuşuyorsun, biçim değiştirmek isteyen biri gibi değil.”

“‘Kendi cinsin’ derken, ne demek istedin?”

“Ben şamanım. Benim görevim, ruhlarla konuşmak. Tıpkı ustamın, daha önce de onun ustasının yaptığı gibi.”

“Bırak da zihnini araştırayım. Neler gördüğünü görmeliyim.”

“Ruhlar birbirleriyle konuşmazlar mı?”

“Konuşmazlar, benimle konuşmuyorlar. Lütfen. Bırak da içeri gireyim. Direnmemek senin için daha güvenli olur.”

“Kısa bir süre için bana sahip olmana izin verirsem, bu kadını terk eder misin?”

“Şaman, anlaştık. Eğer Gunga’ya dokunursan, onu şimdi terk ederim.”

Gördüğüm anılar bir tünel ağı gibi. Bazıları parlak ışıklarla aydınlatılıp kullanılıyor, kimileriye katakomplar gibi. Bazılarının nöbetçileri var, bazılarıysa tuğla duvarlarla örülü. Tüneller daha derin tünellere açılıyor. Anılar da öyle.

Oysa anılara erişmek, mutlaka gerçeğe ulaşmanın garantisi değildir. Çoğu zihin, anıları, gözden geçirilmiş haritalara göre yerleştirir. Şamanın belleğinin tünellerinde, ölülerin ruhları veya şamanın ya da müşterilerinin veya her ikisinin düş kırıklıkları olarak adlandırılacak şeylerle karşılaştım. Ya da *noncorpa*! Belki birçok ayak izi vardı, belki de ayak izi falan yoktu. Belki de oradaki kanıtlar benim bilmediğim bir biçime bürünmüştü. Araştırmamı derinleştirdim.

Ve yirmi yaz önce, ateşin aydınlattığı bir çöl gecesinde anlatılmış bu öyküyü buldum.

Çok yıllar önce, kızıl veba ülkeye sinsice saldırdı. Binlerce insan öldü. Sağlıklı olanlar vebadan kaçarken, “Kader ölecekleri sağ kalacaklardan ayırır” deyip, hastaları geride bıraktılar. Kuşlar ülkesinde terk edilenler arasında Tarvaa adlı on beş yaşında bir erkek de vardı. Ruhu bedeninden ayrıldı ve ölü kumullarının arasından güneye doğru yürüdü.

Ruh Cehennem Kağanı’nın çadırında görüldüğünde, Kağan şaşır-
dı. “Hâlâ nefes alırken bedenini neden terk ettin?”

Tarvaa, “Efendim” diye cevap verdi, “yaşayanlar bedenime ölmüş gözüyle baktılar. Bağlılığını bildirmek için gecikmeden buraya geldim.”

Cehennem Kağanı Tarvaa’nın bağlılığından etkilendi. “Senin vade-nin henüz yetmediğine karar verdim. Atlarımdan en hızlısını alıp, kuşlar ülkesindeki efendine dönebilirsin. Ama gitmeden önce, çadırımdan yanında götüreceğin bir şey seç. Dikkat et ! Burada servet, talih, çekicilik, coşku, tasa ve keder, bilgelik, şehvet ve zevk bulacaksın... Haydi söyle, hangisini seçiyorsun ?”

“Efendim” dedi Tarvaa, “öyküleri seçiyorum.”

Tarvaa öyküleri deri kesesine yerleştirdi, Cehennem Kağanı’nın en hızlı atına bindi ve güneye, kuşlar ülkesine döndü. Oraya vardığında, kargalar Tarvaa’nın gözlerini çoktan oymuştu bile. Ne var ki Tarvaa Kağan’a karşı kabalık olur korkusuyla, ölü kumullarına dönmeye cesaret edemedi. Böylece Tarvaa yeniden bedenine döndü, ayaklandı ve kör olmasına rağmen yüz yıl yaşadı, Cehennem Kağanı’nın atının sırtında uzak batıdaki Altay Dağları’ndan güneydeki Gobi Çölü’ne, Hentii Nuruu nehirlerine kadar bütün Moğolistan’ı dolaştı, öyküler anlattı, geleceği gördü ve kabile üyelerine topraklarının yaradılışının efsanesini öğretti. Ve o günden sonra, Moğollar birbirlerine öykü anlatmaya başladılar.

Güneye gitmeye karar verdim, Tarvaa gibi. Eğer ipuçlarını gerçeklerde bulamıyorsam, efsanelerde aramalıyım.

3

Jargal Çinzoreg bir deve kadar güçlü. Ailesinden ve kamyonundan başka hiçbir şeye güvenmez. Jargal daha çocukken Moğolistan Hava Kuvvetleri’nde pilot olmak için can atıyordu ancak ailesinin, onu başkentteki Parti okuluna göndermeye gerekli rüşveti verecek hali olmadığından Jargal kamyon şoförü oldu. Uzun dönemde bakınca, böylesi belki daha talihliydi: Moğolistan Hava Kuvvetleri’ni oluşturan bir avuç paslanmış uçak yeniden çalıştırıl-sa, neler olacağını kimse bilemez. Söylentilere göre, Moğolistan’ın güçsüz Kazakistan da dahil, komşularından hiçbirine karşı direne-meyeceğine bakarak, şu sıralarda parlamentoda Moğolistan Hava Kuvvetleri’ni toptan lağvetme konusu görüşülüyormuş. Ekonomik çöküşten sonra, Jargal kim akaryakıtı erişebiliyorsa, onun için çalıştı: karaborsacılar, sözde özelleştirilmiş demir çelik fabrikaları, kereste şirketleri, et tüccarları. Jargal burnuna bir çorap

geçirip kızgın yak sesleri çıkararak kadını çadırda kovalamak da dahil, karısını güldürmek için her şeyi yapar.

Üzerinde gittiğiniz Ulan Bator–Dalanzagad yolu ülkenin en az kötü olanı. Yağmurlu havada bile, genelde geçilir durumda. Yol 293 kilometre ve Jargal yoldaki her çukuru, her virajı, her hendeği, her kontrol noktasını ve her nöbetçiyi tanıyor. Hangi benzin istasyonunda, ne zaman benzin olabileceğini, otuz yaşındaki Rus kamyonunun her bir parçasının ne kadar ömrü kaldığını ve nereden yedek parça bulacağını biliyor.

Ufuk genişliyor, dağlar çalkalanıp döneniyor, sonra da yere uzanıp otlaklarla buluşuyor. Tek başına bir ağaç var. Bir kılavuz. 1990 yılından beri açılmamış tozlu bir kahvehane. Bir zamanlar Sovyet ordusunun manevralarını yaptığı, şimdi kesilmiş boruları ve elektrik telleriyle terk edilmiş bir kışla.

Güneş yer değiştiriyor. Marmot şeklinde bir bulut. Jargal gözlerindeki teri siliyor ve bir Çin sigarası yakıyor. Geçen yıl, Kanadalı bir otostopçunun verdiği Marlboro’yu hatırlıyor.

Bayırda kestane rengi bir at durmuş aşağıya, yola bakıyor. O kayaların ardında bir yerleşim alanı var. Gökyüzündeki büyük marmot şimdi silindirik şeklinde bir vanaya dönüşmüş. Dalanzagad’ın yetmiş kilometre dışında bir devin başına benzeyen bir kaya var. Yıllarca önce bir güreşçi o kayayla korkunç bir yılanın başını ezmiş. Jargal bir sigara daha yakıyor. Beş yıl önce, buralarda –rampanın hemen altında– propan gazı yüklü bir kamyon devrilmişti. Anlatılanlara göre, zamanında gelmeyecek imdat için haykırarak yola doğru alevler içinde koşan sürücüyü hâlâ görebilirmişsin. Jargal adanı tanıyor. Kamyoncu hanlarında birlikte içmişlikleri var.

Jargal uzakta köy ışıklarını görüyor ve karısının ilk oğullarını doğurduğu günü düşünüyor. Kızları için teyzesi Bayan Ençbat’ın eski kumaş parçalarından ve iplerden yaptığı oyuncak keçiyi hatırlıyor. Kız şimdilik iyi konuşamayacak kadar küçük olmasına rağmen sanki eyerde doğmuş gibi at biniyor.

Gurur, hiç duymadığım bir şey.

“Daha önce eski öykülerle hiç ilgilenmezsiniz.” Asker ceketi giymiş yüzü pörsümüş adamı kaşlarını çattı. “Ruslar buradayken, o öyküler yasaklanmıştı. Tek duyduğumuz, devrim kahramanlarıyla ilgili pisliklerdi. O zamanlar öğretmendim. Size Horloyn Çoybalsan’ın okulunuza gelişini anlatmış mıydım? Başkanın ta kendisinin?”

“Daha on beş dakika bile olmadı, osuruklu bunak” diye homurdandı yağlı dinleyicilerden biri. Bardaki radyodan Japonca ve İngilizce pop parçalar çalınıyordu. Üç veya dört adam satranç oynuyordu, ama kuralları hatırlayamayacak kadar sarhoşlardı.

“Eski öykülerden herhangi birini sınıfta anlatsam, ‘yeniden eğitim’ adayı oluverirdim” diye devam etti yaşlı adam. “Ruslar Cengiz Han’ın bile feodal biri olduğunu söylüyorlardı. Oysa şimdi üstü kapalı sidikhanesi olan her yurt, Cengiz’in nehrin onların tarafındaki kıvrımında doğduğunu iddia ediyor...”

“Bu çok ilginç” dedim. Jargal sıkılmıştı. Onu orada, terbiyeli terbiyeli tutmak benim için güçtü. “Dünyanın kaderini düşünen üç hayvanla ilgili öyküyü biliyor musun?”

“Onun yerine, sana kendimle ilgili öyküler anlatabilirim. Horloyn Çoybalsan’ın okulumuza gelişini anlatmış mıydım? Koskocaman siyah bir arabayla. Siyah bir Zil. Bir mantı daha istiyorum. Nasıl oldu da, birden eski öykülere böyle merak saldın?”

“Sana bir mantı daha getiririm. Bak, koskocaman bir tabak... bol domuz yağlı. Oğlum yüzünden. Durmadan aynı öyküyü anlattığımdan yakınıyor. Çocukları bilirsin, hep başka şeyler isterler... Hatırlıyorum, çocukluğumda, dünyanın kaderini düşünen üç hayvanla ilgili...”

Yüzü pörsümüş adam geçirdi. “Öykülerde gelecek yok... Öyküler geçmişe ait, müze parçaları gibi. Bugünkü pazar demokrasisi çağında, öykülere hiç yer yok.”

Birden bir yaygara koptu. Satranç taşları vızıldayarak tepemizden geçti. Bir cam çatladı. “Koskocaman, siyah bir arabayla geldi. Korumalar, danışmanlar, KGB görevlileri vardı. Moskova’da eğitilmiş.” Sarhoşun biri masanın üzerine çıkmış aşağıdaki kargaşaya bakıp bağıyordu. Yüzünde mask gibi bir iz olan adam satranç tahtasını rakibinin kafasında kırdı. Vazgeçtim ve Jargal’ın bizi buradan götürmesine ses çıkarmadım.

Müzedeki adam bana ve Jargal’a şaşkınlıkla baktı. “Öyküler mi, dedin?”

“Evet” diye giriştim söze.

Gülmeye başlayan adama bir sille savurmaması için Jargal’ı güçlkle tuttum. “Moğolistan’la ilgili öykülerle insanlar neden ilgilenir?”

“Kültürümüz için” deyiverdim. “Üstelik, bana öykü anlatmanı istemedim. Öykülerin kökeni hakkında bilgi istiyorum.”

Sessizlik. Duvar saatinin durduğunu fark ettim.

“Jargal Çinzoreg” dedi müze yöneticisi, “bana kalırsa kamyonunda ya da ailenle gerektiğinden fazla zaman geçiriyorsun. Başlangıçtan beri tuhaf bir çocuktun, ama şimdi yaşlı bir bunağa ya da bir turiste benzemeye başlamışsın...”

Bürolardan birinden, Moğolistan’ın en şık takım elbisesini giymiş biri çıkıverdi. Müze müdürü önemsiz bir insanın kahkahalarıyla gülüyordu. Takım Elbiseli’de bir evrak çantası, bir de sakız vardı.

“Elimizde doldurulmuş kuşlar var” diye sözünü sürdürdü müze yöneticisi, “bir de Rus-Moğol ebedi dostluk sergisi. Dinozor kemiklerimizi, el yazmalarını ve Zanabazar bronzlarını Ruslar gitmeden gizlemeyi başardık. Ama eğer aradığın bilgiyse, burada hiç işin yok. Soruyorum sana!”

Takım Elbiseli yanımıza geldi. Fazla aydınlık bir gün olmamasına rağmen, güneş gözlükleri takmıştı. “Biliyor musunuz” dedi, birden bize hitap ederek, adı neydi Dalanzagad’da biri Moğolistan halk öykülerinden bir antoloji hazırlıyor. Garip bir fikir. Antolojiyi İngilizce’ye çevirtip, turistlere kakalamayı umuyor. Geçen yıl, devlet basımevine bir teklifte bulundu. Teklifi reddedildi –kâğıt yokluğundan. Ama ondan beri kulis çalışması yapıyor, gelecek toplantıda başarılı olabilir.”

Takım Elbiseli gitti. Ona teşekkür ettim.

“Şimdi, Jargal Çinzoreg” dedi müze müdürü, “artık lütfen gider misin? Öğle vakti de.”

Yönetici sesli bir nefes alarak bürosunun kapısını kapattı. Jargal müze müdürünün saatine baktı. “Ama saat daha on buçuk.”

“İyi ya. Üçte açıyoruz.”

Mehtap sabah göğünde, örümcek ağından bir küre gibiydi.

“Beyefendi!” Jargal müzenin önündeki boş yolu koşarak geçti. Takım Elbiseli, Japon yapımı bir dörtçekere binmek üzereydi. Jargal gergindi: böylesi bir arabanın sahibi herhalde güçlü biriydi. “Beyefendi!”

Takım Elbiseli eli ceketinin içinde bir yerlerde, döndü. “Ne var?”

“Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, Efendim, ama sözünü ettiğiniz beyin ismini hatırlamaya çalışabilir misiniz? Halkbiliminin adını? Benim için çok önemli de.”

Takım Elbiseli’nin savunması harekete geçti. Bir kamyon şöförü için yanlış konuşma biçimi seçmiştim. Takım Elbiseli elini alnına götürürken, arabasının anahtarlarını düşürdü. Jargal anahtarları alıp, ona uzattı. Anahtarları verirken ona dokunmasını sağladım, böylece ona taşındım. Gunga’nınki gibi, içine girilmesi güç

bir zihin. Yapışkan ve genellikle soğumuş tereyağından bir duvarda zıplar gibi.

Yeni ev sahibimin belleğini uzun süre taramam gerekmedi. “Adı Bodoo.”

Yoldan geçen tek tük insan hareketsiz devlet görevlisine bakıyordu. Yeni ev sahibim kontrolü yeniden ele aldı. “Şimdi, eğer izin verirsen, geciktiremeyeceğim önemli işlerim var.”

Ah, hayır, bekleyecek. İşte bir resim. Bodoo gözlüklü, favorili ve posbıyıklı, saçları dökülmeye başlamış ufak tefek bir adam. Seninle yakında tanışırız, Bodoo. Beni doğuştan gelen haklarıma sen yönlendireceksin.

Uzaklaşan Jargal’ı izledim, tuhaf bir düştten uyanmış biri giydi.

Yeni ev sahibim Punsalmaagiyn Suhbataar’dı, Moğolistan KGB’sinde, savunmasız kişileri küçümseyen yüksek rütbeli bir ajan. Dörtçekerine toz bulutları kusturarak hızla güneye yollandık. Adam sakız çiğniyordu. Otlar seyrelti, develer cılızlaştı, hava kurudu. Dalanzagad yolu işaretli değildi, ama başka yol da yoktu. Kontrol noktasındaki nöbetçiler selam verdiler.

Ev sahibimden böylesine bencilce yararlandığım için suçluluk duymalıyım, ama Suhbataar’ın geçmişini okudukça, haklı olduğumu hissediyorum. Meslek hayatı boyunca yirmi kez öldürmüş, bunun on katı kadar tutuklunun da işkence görüp sakat bırakılmasını izlemiş. Moskova’daki eski ve Sen Petersburg’daki yeni efendilerinin sırtından, Cenevre’de hatırı sayılır bir servet biriktirmiş. Vicdanının olması gereken deliğin içini ben bile göremiyorum. O deliğin dışında, ruhu soğuk, berrak ve acımasız.

Gece karanlığı düşerken, Suhbataar’ı bacaklarını dinlendirmek ve bir kahve içmek için durmaya zorladım. Yıldızları, hep birlikte oluşturdukları kocaman ve derin gölü yeniden görmek güzeldi. İnsanlar kentlerinin üzerindeki göğü kalınlaştırıp bulamaca çeviriyorlar. Oysa Suhbataar yıldız seyrinden zevk alacaklardan değil. Belki ellinci kez kendi kendine burada ne aradığını sordu, ben de her seferinde bu merakı söndürmek zorunda kaldım. Geceyi kamyon şoförlerinin kaldığı bir pansiyonda geçirdik, Suhbataar’ın para ödemeyi düşünmediği pansiyon sahibiyle iki kelime bile konuşmadık. Dalanzagad Müzesi’nin halkbilimci yöneticisi Bodoo’yu soruşturdum, ama onu tanıyan yoktu. Ev sahibim uyurken, Gunga’dan kaptığım Rusça’yı geliştirdim.

Ertesi gün tepeler düzleşip çakıl taşlı bir ovaya dönüştü ve Go-

bi Çölü başladı. Bütün bunlardan usanmaya başlıyordum. Atlarla, bulutlarla ve kimsenin adını bilmediği dağlarla geçecek yeni bir gün daha. Suhbataar'ın aklı da bir şeye yaramadı. İnsanlardan çoğu durmadan kafalarında bir şeyler yazar, konuşmalar hazırlar, resimler karıştırıp kendi kendine fıkra anlatır ya da müzik çalar. Suhbataar değil. Bir *cyborg*'a taşınıyordum da çok farklı olmazdı.

Suhbataar bir köpek leşinin üzerinden geçip Dalanzagad adlı bölgenin tozlu başkentine girdi. Bir hiçlikten, toz hortumunun ortasına düşmüş gibi duran, renksiz bir yer. Başörtülü kadınların yumurta sattığı ya da yemiş kuruttuğu lanetli, otsuz park şeritleri. Banliyölerin kenarından taşmış, birkaç üç ya da dört katlı yapı. Toprak bir uçak pisti, sinek yuvası gibi bir hastane, çürümüş bir postane, harap bir süpermarket. Tanesi 500 doları bulan karaborsa dinazor yumurtaları ve güneydeki Gobi Altayları'ndan gelme 20 000 dolarlık kar leoparı kürklerinin dışında, Suhbataar, Moğolistan'ın bu en güney eyaleti hakkında işine yarayandan fazlasını bilmiyordu.

Gidip insanları korkutacağı bir polis karakolu olmasına rağmen, Bodoo'yu bulması için Suhbataar'ı doğrudan müzeye götürdüm. Kapı kilitliydi, ama Moğolistan'da Suhbataar'm açamayacağı kapı yoktu. İçerisi bir önceki müzenin benzeriydi, sessizliğiyle gümbürdüyordu. Suhbataar müze yöneticisinin odasını boş buldu. Tavandan, yanlışlıkla akbaba etiketi takılmış kocaman bir kızıl şahin sarkıyordu. Cam gözlerinden biri düşmüş, kim bilir nereye yuvarlanmıştı.

Boş kitaplıkta örgü ören orta yaşlı bir kadın vardı. Kilitli müzede bir ziyaretçi gördüğüne şaşırma benzemiyordu. Uzun zamandır bir şeye şaşırmadığından eminim.

"Bodoo'yu' arıyorum" diye açıkladı Suhbataar.

Kadın başını kaldırma zahmetine bile girmede. "Dün gelmedi. Bugün de gelmedi. Yarın gelip gelmeyeceğini bilemem."

Bedenine sesi fısıltı gibi çıktı. "Peki değerli müze yöneticisinin tatilini nerede geçirdiğini sorabilir miyim?"

"Sorabilirsin ama, hatırlamıyorsam cevap veremem."

Bedenine taşındığımdan beri Suhbataar ilk kez zevk duydu. Tabancasını tezgâhın üzerine kaydırıp, emniyet mandalını açtı. Kızıl şahinin asılı olduğu kancaya nişan aldı.

BANG!

Asılı şey yere çarptı, darbenin şiddetiyle bir kireç, toz ve tüy bulutuna dönüşüp dağıldı. Tabanca sesi boş odalarda yankılandı.

Kadın elindeki örgüyü havaya fırlattı. Ağzı açık kaldığından, dişlerinin ne kadar çürük olduğunu gördük.

Suhbataar fısıldadı. “Seni bağırsak kurduna boğulmuş gübre çukuru kılıklı, çürük dişli köylü kancığı, bak, konuşmamız şöyle geçecek: Soruları ben soracağım. sen de cevap vereceksin. Eğer ufacık bile olsa kaçamak bir cevap verdiğini hissedersen, bundan sonraki on yılını ulu Anavatanımızın boka bulanmış kodeslelerinden birinde geçirirsin. Anlaşıldı mı?”

Kadın bembeyaz oldu, yutkunmaya çalıştı.

Suhbataar tabancasına hayranlıkla baktı. “Cevabını duyduğumu sanmıyorum.”

Kadın “evet” diye mırıldandı.

“Güzel. Bodoo nerede?”

“KGB’den birisinin geldiğini duyunca hemen kaçtı. Yemin ederim, nereye gittiğini söylemedi. Efendim, sizin KGB’den olduğunuzu bilmiyordum; yemin ederim, bilmiyordum.”

“Pekâlâ Bodoo bu zarif kentinizin neresinde ikamet eder?”

Kadın tereddüt etti.

Suhbataar içini çekti ve ceketinin cebinden altın bir çakmak çıkardı. Tezgâhtaki “Sigara İçilmez” levhasını ateşe verdi. Tir tir titreyen kadın, ben ve Suhbataar kartonun büzüşmesini ve çırpın kara bir kanat gibi yanmasını izledik. “Yoksa kodese tıklıp, sakat kalmak mı istiyorsun? Belki de kocanı hadım etmemi yeğlersin? Ya da çocuklarını Bayan Olgii’de çocuk tacizleriyle ünlü bir Müslüman yetimhanesine versek?”

Kadının makyajının altından ter tanecikleri belirdi. Suhbataar dalgınca kadının kafasını cam tezgâha çarpmayı düşünürken, araya girdim. Kadın, adresi gazetesinin kenarına çiziktirip uzattı. “Kızıyla birlikte bu adreste oturuyor, Efendim.”

“Teşekkür ederim.” Suhbataar duvardaki telefon hattını bir çekişte kopardı. “İyi günler.”

Suhbataar evin çevresini kolaçan etti. Kentin kıyısında, tek kapılı prefabrike küçük bir ev. Verimli yıllarda en çok on kez yağın yağmurun suyunu toplamak için bir varil, bir de iyimser bir şifalı ot bahçesi. Rüzgâr tozlu ve gürültülüydü. Ev sahibim tabancasını çekip, kapıyı vurdu. Suhbataar’a fark ettirmeden, tabancanın emniyet mandalını kapadım.

Kapıyı Bodoo’nun kızı açtı. Yirmisine varmamış, erkek görünümüne bir kız. Ev sahibimin ziyaretinin beklendiğini fark ettik. Suhbataar kızın evde yalnız olduğunu düşündü.

“Bu işi acısız halledelim” dedi Suhbataar. “Kim olduğumu, ne istediğimi biliyorsun. Baban nerede?”

Kız kişilik sahibiydi. “Öz babamı ispiyonlamamı beklemiyorsunuz, değil mi? Üstelik neyle suçlandığını bile bilmezken?”

Suhbataar gülümsedi. Karanlık delikte bir şey bir ezgi vızıldıyordu. Sunbataar’ın bakışları kızın vücudunun üzerinde dolaştı, o vücudu kırbaçlamayı düşledi. Bir adım ilerleyip, kızın kolunu yakaladı.

Ama bu kez Suhbataar istediğini elde edemeyecekti.

Suhbataar’ın aklına, arabayla Bağdat üzerinden Kopenhag’a gitmek için karşı konulmaz bir istek yerleştirdim ve onu, içinde yüzlerce dolar bulunan cüzdanını Boodoo’nun kızının ayaklarının dibine fırlatmaya zorladım. Ardından da genç kızın kolundan geçerek taşındım. Çok zor oldu –kızın savunma duvarları yüksek ve kalındı ve zavallı bağırarak üzüldü.

İçerideydim artık. Bağırmağı sıkı sıkıya bastırdım. Ürkütücü KGB ajanının, kızın ayaklarının dibine cüzdanını atışını, Toyotasına atlayarak inanılmaz bir hızla batıya yönelişini birlikte izledik. Buyruğum, Suhbataar’ı Caspar’ın çiçek tarhlarına kadar götürmeyebilirdi belki, ama yine de onu Dalanzagad’dan uzaklaştıracak ve kimsenin Rusça ya da Moğolca konuşmadığı dönek bir ülkenin huysuz sınır muhafızlarıyla karşı karşıya getirecekti.

Yeni ev sahibim, gözden yitene dek Suhbataar’ın arabasının arkasından baktı. Cayırtılı lastikler çöl rüzgârına tozdan şeritler savurdu.

Kızın adını gördüm, Baljin. Annesi ölmüş. İşte! *Dünyanın kaderini düşünen üçü*. Farklı bir uyarlama, ama aynı öykü. Annesi odanın öteki tarafında, ateşin ışığında bir şeyler dokuyor. Baljin sıcakta ve güvende. Tezgâh tıkrıyor.

Şimdi yapacağım tek şey, öykünün nereden geldiğini öğrenmekti. Baljin’in rahatlamasını ve bizi babasının çalışma odasına, aynı zamanda evin yemek odası ile adamın yatak odası olan odaya götürmesini sağladım. Baljin babasının sekreteri olduğundan, adam onu da araştırmalarına alıyordu. Kitapla ilgili notlar, adamın çekmecesindeydi. Nafile! Boodoo kaçarken notlarını da götürmüştü.

Baljin’i yatağa yatırdım ve öykünün kökenleri hakkındaki bilgileri araştırabilmek için bilincinin üzerine bir örtü örttüm. Öykü hâlâ hangi köylerde bilinip söyleniyor? Akşamüstünün yarısını aramakla, hatta anı kırıntılarını karıştırmakla geçirdim, ama Baljin’in emin olduğu tek şey, bunları babasının bildiği idi.

İyi de, Boodoo neredeydi? Bir gün önce, abisinin Dalanzagad’ın batısında, iki saatlik yoldaki yurduna gitmek için ayrılmıştı evden. Bugün öğlene kadar Baljin’den her şeyin yolunda olduğu ha-

berini almazsa, çölün diğer ucunda, beş yüz kilometre ötedeki Bayanhongoor'a hareket edecekti. Baljin'i uyandırdım ve saatine baktım. Üç olmuştu bile. Kızı, tehlikenin geçtiğine, KGB'nin babasını herhangi bir konuda sorgulamaya niyeti olmadığını ve ona haber verip eve güven içinde dönebileceğini söylemenin bir sakıncası olmadığına inandırdım. Baljin'in atılacak mantıklı adımı belirlemesini bekledim.

Bir at, belki de bir motosiklet kiralamamız gerekiyordu.

İki saat sonra, Dalanzagad'ın otuz kilometre batısında, sadece yerel lehçede "nehirin kıvrıldığı yer" olarak bilinen köy benzeri bir yerdeydik. Baljin amcasını, yani Bodoo'nun abisini cipini onarıırken buldu. Bodoo'yu beş saatle kaçırmıştım. KGB'nin, demokrasi gösterileriyle ilgili dosyasını açtığına inandığından öğleden önce köyden ayrılmıştı. Baljin amcasına ayaklarının dibine fırlatılan cüzdandan bahsetti. Koçlarla güreşip onları yere devirecek, on saniyede gırtlaklayacak kadar güçlü bir çoban olan Bodoo'nun abisi güldü. Baljin paranın yarısını uzattığında, gülmesi kesildi. Bu para aileyi bir yıl geçindirirdi.

Eğer çalıştırabilirsek, kardeşini aramak için cipini alabilecektik. Hemen Bodoo'nun abisine taşındım ve Jargal Çinzoreg'den kalma otomotiv bilgilerimle motoru toplamaya başladım.

Ben motoru çalıştıramadan akşam oldu. Ev sahibim gece yola çıkmanın tehlikeli olacağını düşündüğünden, ertesi gün şafağa kadar beklemeye karar verdik. Baljin amcasına bir kâse kırmızı getirdi. Soğuk nehirde çocuklar yüzüyor, kadınlar çamaşır yıkıyordu. Kış karlarıyla beslenen nehrin kaynağı Gobi Altayları'nın eteklerindeydi. Günbatımı pişmiş yemek kokuyordu. Baljin'in yeğeni uzun saplı bir saz, bir *şudraga* çalmaya çalışıyor, yaşlı bir adam keçilerini topluyordu. İnsanların bu sahiplik duygularına ne kadar gıpta ettiğimi bir bilerseniz.

Kentten habere aç erkekler, at sırtında geldiler. Kamyon şoförleri arasındaki söylentilerden, Suhbataar'ın iki gün önceki ziyaretini öğrenmişlerdi. Baljin olanları bir kez daha anlatırken ateşin çevresine oturdular, ardından hazırlıksız bir şölen başladı. Gençler Baljin'e biniciliklerini gösterdiler. Baljin Dalanzagad'ın kadın erkek en iyi okçularından biriydi, henüz nişanlanmamıştı ve bir devlet memurunun kızıydı. Baljin'in yengesi kısrak sütünü mayalı sütle karıştırarak taze kırmızı hazırladı. En iyi kırmızı elde edebilmek için, kısraklar bir yıl öncenin *taana* otlaklarında otlatılmış-

tı. Hava kararınca, meşaleler yakıldı.

“Bize bir öykü anlat, Baljin Teyze” diyor ev sahibimin sekiz yaşındaki torunu. “Sen en iyi öyküleri bilirsin.”

“Nasıl olur?” diyor, ufak tefek, sümüklü bir velet.

“Büyükbaba Boodoo’nun kitabı sayesinde, salak. Baljin Teyzem öyküleri yazmasına yardım etti, öyle değil mi, Baljin Teyze?”

“Hangi kitap?” diyor Sümüklü.

“Öykü kitabı, salak.”

“Hangi öyküler?”

“Ne cahilsin!” Kız kütüphaneden son aldığı kitabı gösteriyor.

“Baljin Teyze, bize *Deve ile Geyik* öyküsünü anlatsana.”

Baljin gülümsüyor. Harika bir tebessümü var.

Şimdi; uzun, çok uzun zaman önce, devenin boynuzları varmış. On iki çatallı, harikulade boynuzları. Hem sadece boynuzu da değil! Devenin bir de uzun, kalın kuyruğu varmış, saçların kadar ışıltılı bir kuyruğu, canım.

“‘Işıltılı’ ne demek?” diye soruyor Sümüklü.

“Kes sesini, salak, yoksa Baljin Teyze anlatmayacak; öyle değil mi, Baljin Teyze?”

O çağlarda geyiğin boynuzları yokmuş. Kafası kelmiş ve, gerçeği söylemek gerekirse, oldukça da çirkinmiş. Ata gelince, atın da o güzel kuyruğu yokmuş. Sadece kısa, güdük bir tutam, o kadar.

Bir gün, deve gölden su içmeye gitmiş. Suda aksini görünce, hayran olmuş. “Ne muhteşem” diye düşünmüş. “Ben ne güzel bir hayvanmışım!”

Tam o sırada ormandan kim çıkagelmiş, dersiniz? Geyik görünmüş. Geyik içini çekmiş.

“Senin ne derdin var?” diye sormuş deve. “Suratından düşen bin parça.”

“Onur konuğu olarak hayvanlar şölenine çağrılıydım.”

“Bedava kayıntıdan iyisi yoktur” demiş deve.

“Benimki gibi geniş ve çıplak bir alınlı o şölene nasıl giderim? Kaplan o görkemli kürküyle orada olacak. Gösterişli tüyleriyle, kartal da. Yalvarırım, deve, sadece iki üç saatçik, bana şu boynuzlarını ödünç ver. Söz veriyorum, hemen geri getireceğim. Yarın sabah olur olmaz.”

“Pekâlâ” demiş deve büyük bir cömertlikle. “Haklısın, bu halinle çok çirkin görünüyorsun. Sana acıdım. İşte, al.” Ve deve boynuzlarını çıkarıp uzatmış, geyik sevinçten zıplaya zıplaya uzaklaşmış. “Sakin

ola boynuzlarıma, şey, ahududu suyu ya da böylesi şölenlerde siz orman hayvanları ne içiyorsanız işte, dökmeyesin.”

Geyik yolda ata rastlamış.

“Hey” demiş at. “Boynuzların harika.”

“Çok güzel, öyle değil mi?” demiş geyik. “Deveden aldım biraz önce.”

“Hımm” diye düşünmüş at. “Eğer nazıkçe istersem, belki deve bana da bir şey verir, ne dersin?”

Deve hâlâ gölün kıyısında, su içiyor, çöl mehtabını seyrediyormuş.

“İyi akşamlar, sevgili dostum deve. Düşünüyordum da, bu geceliğine şu harika kuyruğunu benimkiyle değiştirebilir miydin? Uzun zamandan beri senin hayranlarından olan şu güzel vücutlu kısrakla buluşmaya gideceğim de. Tavlasına senin kuyruğunla girdiğimi görse, şaşkınlıktan erirdi.”

Duydukları, devenin gururunu okşamış. “Sahi mi? Bana hayran, demek? Pekâlâ, kuyruklarımızı değiş tokuş edelim. Ama yarın sabah ilk iş geri getirmeyi unutma. Bir de sakın üzerine, şey, her neyse, kuyruğuma iyi bak, olmaz mı? Biliyorsun, dünyanın en güzel kuyruğudur.”

O günden bu yana birçok yıl geçmiş, ama geyik hâlâ devenin boynuzlarını iade etmemiş; ata gelince, onu ovalarda, devenin kuyruğunu ardında dalgalandırarak koşarken görüyorsunuz zaten. Bazı insanlar deve su içmek için gölün kıyısına gelip suda kendi çıplak, çirkin aksini görünce susuzluğunu unuttuğunu anlatır. Hem devenin boynunu nasıl uzattığını ve uzaklara, ta ötelerdeki bir kum tepesine ya da bir dağa nasıl baktığını görmediniz mi? Deve o zamandan beri “Acaba at kuyruğumu ne zaman getirecek?” diye düşünür. İşte, bu kadar kederli olmasının nedeni de budur.

* * *

Kum fırtınası cipin kaportasında kangurular gibi sekiyordu. Bütün bir sabah boyunca, o kayaların arasında akreplerden ve seraplardan başka bir şey yoktu.

Bodoo’nun abisi tek başına bir çadırın önünde durdu. Çadırın dışına bir deve bağlanmıştı ama, görünürde kimse yoktu. Ev sahibim Gobi nezaket kuralları uyarınca çadıra girdi, yiyecek bir şeyler hazırlayıp, biraz su içti. Çadır sahibinin devesi bir insan gibi horuldadı. Ev sahibimin bilinçaltında bir uyarı parladı, ama ben daha kaynağını kestiremeden kayboldu. Rüzgâr şiddetli olmasına rağmen dünya sessizdi. Üzerine, karşısına ya da içine escek hiçbir şey yoktu.

Tekrar cipe döndük. Uzaktan ok gibi ceylanlar geçti, sürüler

halinde nehirdeki golyan balıkları gibi döndüler. Bodoo'nun abisi, Akbaba'nın Ağzı Vadisi'nden aşağıya inip, bizi Bayanhongoor'a kadar götürecektir benzin ve nevale almak için bir dükkânın önünde durdu. Bodoo sabahın erken saatlerinde buradan geçmişti. Ona yaklaşıyorduk.

Yükseklerde şahinler döneniyordu. Gobi aylarının son örneklerinden biri sendeleyerek ormanın kıyısında görüldü. O aylardan geriye yüz taneden daha az kaldı. Bodoo'nun abisi cipte, kat kat battaniyenin altında uyudu. Geceleri hava soğuk oluyor, yaz aylarında bile. Düşler geldi, kemikli ve delikli taşlı düşler.

Ertesi gün en büyüğü yüz yirmi kilometre boyunca uzanan tanecik tanecik kabarık inen kum tepeleri. Bodoo'nun abisi kilometrelerce süren, başı sonu olmayan şarkılar söyledi. Ölü kumulları. Kumların üzerinde kemikler, delikli taşlar vardı.

Işığın titrestiği uzaklıkta, duran bir cip görünüyordu. Bodoo'nun abisi o cipe yaklaştı ve motoru durdurdu. Arkadaki üstünkörü tentenin altında, uykuya dalmış bir gölge vardı.

“İyi misin, yabancı? Yardıma ihtiyacın var mı? Su, falan?”

“Evet” dedi gölge, birden doğrulup yüzünü gösterdi; sakız çiğniyordu. “Cipine ihtiyacım var. Benimki bozuldu galiba.” Punsalmaagiyn Suhbataar yakın mesafeden iki kez ateş etti, ev sahibimin her gözü için bir kurşun.

4

Cevap veren yok. Renksiz ateş aydınlığı. Dışarıda gece olmalı; eğer bir dışarı varsa. Ev sahipsiz ve çıplam. Bütün yüzler, yaşlarının içinden hepsi aynı yöne bakıyor. İçlerinden biri öksürüyor. Öksüren Bodoo'nun abisi, gözündeki yara iyileşti bile. Onun içine göç etmeye çalışıyorum, ama bir gölgede oturamam. Böylesine derin bir sessizliği hiç yaşamadım. Ne olduğumla ilgili hemen hemen her şeyi anladım sannıştım. Oysa, neredeyse hiçbir şey anlamadım.

Bir gölge doğruluyor ve bir perdeden geçip çadırdan çıkıyor. Bu kadar basit mi? Gölgenin peşinden gidiyorum. “Özür dilerim, ama korkarım buradan geçemeyeceksin” diyor, daha önce hiç fark etmediğim, olsa olsa sekiz yaşında, yaşlı bir kadın kadar kıvrılgan ve küçük bir kız.

“Beni durduracak mısın?”

“Hayır. Eğer senin için bir kapı varsa, geçmekte özgürsün.”
Çitkuşları kanat çırpıyor.

Duvara dokunuyorum. Kapı yok. “Nerede?”

Kız dudağını ısırp, omuz silkiyor.

“Öyleyse, ne yapacağım?”

Bir kuğu toprağı yokluyor. Kız omuz silkiliyor.

Donyağından mumlar tükürük gibi saçılarak tıslıyor. Bu birkaç konuk büyük kalabalıklara dönüşmüş. Bir yüksükte binlerce melek yüzüyor. Arada sırada konuklardan biri kalkıp, olmayan kapıdan dışarıya çıkıyor. Çadırın duvarı açılıyor, sonra da sudan bir duvar gibi, arkalarından tekrar kapanıyor. Onlarla birlikte gitmeye çalışıyorum ama duvar benim için bükülmüyor bile.

Safran rengi cüppeli keşiş iç geçiriyor. Başında, öne doğru kıvrılmış sarı bir şapka var. “Dişlerimle sorunum var.”

“Buna üzüldüm” diyorum. Küçük kız seğiren marmota bir şeyler anlatıyor.

Yakından dörtnala geçen atlar mı, yoksa gök gürültüsü mü? Kuğu kanatlarını açıyor ve çatının üstünden geçip yükseliyor. Boodoo’nun abisi kapıdan çıktı.

“İyi ama ben neden gidemiyorum? Ötekiler geçti.”

Küçük kız kaşlarını çatmış, bir sicimi parmaklarının arasından geçirerek şekiller oluşturunuyordu. “Bunu sen seçtin.”

“Ben hiçbir şey seçmedim.”

“Senin bütün kabilen bedeni daha yaşarken terk eder.”

“Ne demek istiyorsun, ‘kabilen’ diyerek?”

Sarı şapkalı keşiş burada, eksik dişli ağızıyla bir türkü mırıldanıyor. Kızın kulağına bir şeyler fısıldıyor, beriki bana güvenemiyormuş gibi bakıyor. “Pekâlâ” diye razı oluyor sonunda. “Koşullar alıştığımız gibi değil. Ama ben ne yapabilirim ki?”

Keşiş bana dönüyor. “Özür dilerim –dişlerim.” Bir peygamber gibi başını eğiyor. “Zaman öte yana döndü, yıllar soğuk ve uzak... ben sözümü tuttum.” Ve o da çadırın duvarından geçip gidiyor.

En son giden, marmotu taşıyan küçük kız. Benim için üzülyor, ben ise gitmesini istemiyorum. Yapayalnızım.

Yeniden bir insan bedenindeydim; çadırın duvarları yaşıyordu, iç organlarla, endişeyle ve insan sesleriyle nabız gibi atıyordu. Yukarıdaki odaları araştırdımsa da, bir şey bulamadım! Ne bir anı ne bir deneyim. Bir isim bile yoktu. Sadece basit bir “ben”. Bu sesler nereden geliyordu? Daha derinlere baktım. Fı-

sıltılar vardı, bir de kararlı bir mutluluğun yayılması. Nerede olduğunu görebilmek için ev sahibimin gözlerini açmaya çalıştım, ama gözleri açılmıyordu. Açmaya çalıştıklarımın gözleri olup olmadığını kontrol ettim –evet, gözleriydi, ama ev sahibim gözlerini açmayı hiç öğrenmemişti, bu yüzden tepki veremiyordu. Herhangi bir yerdeydim, oysa ev sahibim buranın neresi olduğunu bilmiyordu. Ya da daha doğrusu, ev sahibim başka bir yer bilmiyordu. Dilsiz bir kör? Akli lekesizdi. Öylesine lekesiz ki, onun adına korkuyordum.

Mutluluk gümbürdeyen bir endişeye dönüştü. Yoksa varlığımın farkına mı varılmıştı? Bir acı düğümü sımsıkı bağlanıyordu. Panik, ilk ev sahibimin zihnini katlettiğimden beri hiç tanımadığım böylesi bir panik. Perde yırtıldı ve ev sahibim bu hoyratça koparış karşısında hakarete uğramış gibi bağırarak, annesinin bacaklarının arasından dünyaya zuhur etti. Soğuk hava içeri doldu! Işık, benim gözkapaklarımdan geçiyor olsa da, ev sahibimin körpe beyninde ahenkle öttü.

Göbek bağından geçerek ev sahibimin annesine taşındım; duygunun derinliği katıksız ve sersemletici. Kendimi tecrit etmeyi unuttunca neşeye ve rahatlamaya ve kazanca ve kayba ve boşluğa ve tatmine ve yüzme anısına ve kısa kaç kadar keskin ve kanlı sevgiye ve kendini bir daha böylesi bir acıya asla teslim etmeyeceği inancına kapılıp sürüklendim.

Oysa yapacak işlerim var.

Başka bir yurt. Ateşin aydınlığı, sıcaklık ve boynuz gölgeleri. Nerede olduğumuzu anlamaya çalıştım. Güzel. Haberler hem iyi hem kötü. Yeni ev sahibim, Moğolistan'da yaşayan bir Moğol'du. Ama Bodoo'nun en son yöneldiği yerin kuzeyinde, Rus sınırının yakınındaydım. Renşinhumbe eyaletinde, Tsagaan Nuur Gölü'nün yakınında, Zoolon kentinde. Artık eylül olmuştu ve yakında kar yağmaya başlayacaktı. Henüz terk ettiğim bebeğin büyükannesi olan ebe kadın, kızına bakıp gülümsüyor ve göbek bağını bir buz topağıyla mikroptan arındırıyordu. Saçları örümcek ağı, yüzü de yuvarlak bir ay gibi. Teyzelerden biri arkalarda bir yerlerde sıcak su dolu tencerelerle, dört köşe kumaş ve kürk parçalarıyla gidip gelirken şarkı söylüyor. Bu dümdüz ve sakın ezgi, duyduğum tek ses.

Sabahın erken saatleri. Annenin sancıları uzun sürüyordu ve şiddetliydi. Acısını hafiflettim, kadıncağızı derin bir uykuya daldırdım ve dikişsiz bedeninin kendi kendini onarmasına yardım ettim. Ev sahibim uykudayken, Suhbataar'ın bir önceki ev sahibi-

mi vurnasından bu yana başımdan geçenleri düşündüm. O tuhaf çadır bir halüsinasyon muydu? Ben kendi aklımın –yoksa insanlar gibi, kendi aklımın içinde varlığından habersiz olduğum bir aklım mı var? Nasıl oldu da Moğolistan’da yeniden doğdum? Neden ve kimden? Sarı şapkalı keşiş kimdi?

İçimde yaşayan, hareketlerimi denetleyen bedensizler olmadığını nereden biliyorum? Bir bakteri içindeki virüsler gibi? Olsaydı, bilirdim mutlaka.

İşte insanlar da aynen böyle düşünüyor.

Kapı açıldı ve içeri bir sonbahar gündoğumu girdi; yanında da bebeğin babası, ninesi ile dedesi, kuzenleri ve arkadaşları ve teyzeleri ve dayıları. Komşu çadırdaki geceleri ve şimdi en yeni akrabalarına hoş geldin demenin hevesi ve heyecanı evlerine dönüyorlardı. Konuşmalarını anlamakta çok zorlanıyorum –benim için, öğrenilecek yeni bir Moğol lehçesi. Anne yorgun bir mutlulukla parlıyordu. Bebek yaygarayı basıyor, büyükler ona bakıyor.

Anneyi bıraktım ve öpüşürlerken kocasına göçtüm. Adamın kabilesi, rengineyiği halkı olarak bilinen Baljin’di. Rengeyikleri bu insanların yiyeceği, parası ve giyeceğidir. Yarı göçebeydiler. Erkeklerden birkaçı et ve post karşılığında erzak almak ve Çinli tüccarlara ülkelerinde afrodizyak olarak pazarlayacakları boynuz tozu satmak için yılda birkaç kez Zoolon’a gidiyor. Geri kalanların, dış dünyayla çok az iletişimi var. Ruslar sosyalist devrimi haklı çıkarmak için bu sanayileşmemiş ülkede bir proletarya yaratmaya çalışmakla meşgulken, rengineyikçilerin nüfusunu tespit etmek bile imkânsız olmuştu. Yerel Budist dinadamları ortadan kaldırıldığında bile hayatta kalmayı başardılar.

Ev sahibim henüz yirmi yaşında ve yüreği gururla çarpıyor. İnsanlara çok seyrek gıpta ederim ama, bu kez onu kıskanıyorum. Ben tümüyle kısırm ve hep öyle kalacağım. Aktaracak genlerim yok. Oysa ev sahibim için bir çocuğunun doğması gerçek erkeklığe geçişin son köprüsünü temsil ettiği gibi, arkadaşları ve ataları arasındaki konumunu da yüceltiyor. Bir oğlu tercih ederdi, ama daha çok doğumlar olacak.

Ev sahibimin adını fark ediyorum, Beebee. Bir sigara yakıyor ve çadırdan çıkıyor. Beklentilerinin basitliğine gıpta ediyorum. Rengeyiklerine nasıl bineceğini, onların derilerini nasıl yüzeceğini ve çiğ yendiğinde hangi organlarının insan fizyolojisini güçlendireceğini biliyor. Beebee bir sürü efsane de biliyor, ama dünyanın kaderini düşünen uçünden habersiz.

Gece usulca çekildi ve şafak, ışıktan bir gölün içinde söktü, köyü çevreleyen çam ağaçlarındaki gölgeler griyle nırlılandı. Bir erkencinin ayak sesleri kalın donun üzerinde çatırdadı. Kafasında kukuleta vardı ve dişleri parlıyordu. Gökten bir yıldız kaydı.

Ee, şimdi ne olacak?

Arayışında değişen hiçbir şey yoktu. Boodoo hâlâ elimdeki tek ipucuydu. Güneye, Bayanhongoor kentine gitmeliydim. Eğer müzenin ağına erişebilirim, Badoo'nun nerede olduğunu bulmak oldukça kolaylaşacaktı. Suhbataar'dan kaçalı üç ay geçmişti. Bu aksilik bana zamana mal olacaktı, ama ölümsüzler zaman sıkıntısı çekmez.

Beebee'nin ebe büyükannesine, Beebee'nin o gün kentte yapacak işleri olduğunu söyledim. Genç babayı küçük bebeğinden ayırmak hiç hoşuma gitmiyordu, ama büyükanne bizden kurtulacağına sevinmişti. Erkekler ayak altında dolaşırlar.

Beebee ve büyük abisi bineklerini ormanlardan, balta girmiş dağların, dar göllerin arasından sürdüler. Balıkçı kayıkları, söğütler ve yaban kazları sabahın altında ve üstünde uçuyor. Tepenin ucunda bir dağkeçisi duruyor. Beebee'den sığınları, elkleri, vaşakları, argalileri, kurtları ve yaban domuzlarına nasıl tuzak kurulacağını öğreniyorum. Somon kaynayan bir nehirde balık avlayan bir ayı görüyoruz. Köşeli gökkuşakları, sisli güneş ışığı. Burarlarda yol yok, ama soğuk hava çamuru sertleştirdiğinden ilerlemek kolay oluyor.

Beebee ile abisi, yeni doğan bebeği ve adının ne olacağını konuşuyorlar. Akrabalığı düşünüyorum. Bütün Moğol ev sahiplerimin gözünde aile, içinde korunacakları, içinde iyileşecekleri, içine doğacakları, içinde sevişip, içinde ölecekleri yurt. Bir asalak gibi bütün bunları ikinci elden yaşayabilirim, ama asla *onlardan* olamam.

Ya da, belki... devam etmemi sağlayan, umuttu.

Zoolon, ahşap yapıların, beton blokların, köpeklerin su içtiği sıg birikintilerde paslanan ölü kamyonların bulunduğu köhne kentlerden bir diğeriymi. Bir elektrik santrali kusursuz göğes dumanı yayıyordu. Bacasında fidanların bittiği bir hayalet fabrika daha. Birkaç tıknaz apartman bloğu. Kentin tek restoranı olan, tavanı ondüle saca kaplı küçük kulübenin çevresinde bir kalabalık toplanmış. Beebee tabakhanenin sahibiyle konuştuğundan sonra genellikle oraya gidip bir şeyler içer.

"Kentte bazı yabancılar var" dedi sakallı bir avcı Beebee'ye. "Yuvarlak gözlüler."

“Sınırın öte tarafından Ruslar mı, yani? Alıp satacak yeni bir şey mi var?”

“Cık. Başkaları.”

Beebee restorana girince, tabağındaki ne idüğü belirsiz nesneye çatal saplamaya çalışan Caspar’ı ve elinde pusulayla haritayı inceleyen Sherry’yi gördüm.

“Seni görmek çok güzel!” Düşünmeden konuşuyorum. Restorandaki kentliler şaşkınlıkla bakıyor. Bu göçebe çobanın rengineyi vurgulu Moğolca dışında bir dil konuştuğunu kimse bilmiyordu.

“Selam” diyor Sherry, gözlerini kaldırarak. Caspar’ın gözleri daha temkinli.

“Ülkelerinden hoşlanıyor musunuz?” Bu çok müsahamakâr. Hiç öğrenmediği bir dili konuştuğunu duyan Beebee’nin sarsıntısını hafifletmek sonra da yok etmek zorundayım.

“Harika” diyor Caspar ve Sherry bir ağızdan.

“Sürprizlerle dolu. Her neyse. Keyfini çıkarın. Ben yine de kış bastırmadan daha sıcak bir yerlere gitmenizi öneririm... Okyanusa yakın bir yerlere. Vietnam kasımında çok güzel olabilir, yukarıda, dağlık bölgelerde, en azından, öyleydi...”

Beebee oturdu, abisini beklerken bir tabak yemek ısmarladı. Kabilesi restoran sahibine veresiye karşılığında rengineyi eti veriyordu. Ulan Bator’dan üç haftalık bir gazete aldım. Beebee okuma yazma bilmiyordu: konuştuğu lehçe yazısızdı ve kabilesinde de okul yoktu. Gazetede çok az haber, bolca cila ve ulusal bayram kutlamalarıyla ilgili gecikmiş bir yazı vardı. Kabilesinden pek seyrek ayrılan, eyaletten hiç çıkmayan ve çıkmayı hiç istemeyen Beebee için bütün bunların bir anlamı yoktu.

Ölüm ilanları sayfasını çevirmek üzereyken, gözüme bir yazı çarptı: *Moğol Kültürü İçin Çifte Trajedi*.

Bodoo ölmüştü.

Pek ender umutsuzluğa kapılırm; onun için nasıl ölçüleceğini bilemem.

Aynı hafta içinde her iki kardeş de, Suhbataar’dan öğrendiğime göre, siyasal sorunlulardan kurtulmak için Moğolistan KGB’sinin en sevdiği yöntem olan kalp kriziyle ölmüşlerdi.

Bu trajediyi daha da acıklı kılan, merhum profesörün yaşamı boyunca emek verdiği, Moğol halk öykülerinin kapsamlı bir antolojisinin çok yakında basılacak olmasıydı. Bu antropoloji devinin anısına, merhum profesörden dinlediğimiz öykülerden birini aşağıya alıyoruz.

O Suhbataar'ı uçurumdan aşağıya göndermeliydim. Kahrolası. Ben de kahrolayım.

Bir el gelip, Beebee'nin omzuna bir şaplak vurdu. Ev sahibimin eli av bıçağının kabzasına gitti. Sarhoş adam sendeledi. Nefesi, Beebee'nin yüzünü buruşturdu. "Neden gazete okur gibi yapıyorsun, Rengeyiği Adamı? Hem şu boktan yabancı dilleri konuşmak da nereden çıktı? Ben demokrasi için savaşıırken, sen neredeydin? Bilmek istediğim bu benim." Gözbebekleri koskocaman, gözkapakları kıpkırmızıydı. "Kiril yazısını okuyamazsın. Moğolca okuyamazsın. Rengeyiği dilinde yazılmadığı da kesin. Ben komünizm için savaşıırken, sen neredeydin? Bilmek istediğim bu benim. Haydi öyleyse, bana bir şeyler oku, boynuzlu kafa." Ardından haykırdı: "Hey! O kahrolası votkadan getirin! Öykü saati geldi..."

Başladığım yere geri dönmüştüm. Ayyaşa taşınıp, herifi duvara savuracak kadar umutsuzdum ama, neye yarardı? Öyküyü okudum. Bodoo'ya borcum vardı.

Buryat ulusunun kayıp baharlarından birinde, Hori Tumed adlı genç bir avcı Baykal Gölü'nün güney kıyısında dolaşıyormuş. Kış gümmüş renkli huş ağaçlarından damla damla eriyor, Hori Tumed de gölün ötesindeki turkuvaz dağlara bakıyormuş.

Genç avcı dinlenirken kuzeydoğudan gelip, gölün hemen üzerinde uçan dokuz kuğu görmüş. Hori Tumed rahatsız olmuş; çünkü kuşlar daireler çiziyorlarmuş hem de sessizce. Büyüden korkarak budaklı bir söğüdün oyuğuna gizlenmiş. Ve tabii kuğular kıyıya inmiş, her biri güzel bir kıza dönüşmüş. Hepsisi soluk benizli, zarif kol ve bacaklı, kap-kara saçlı ve hepsi birbirinden de parıltılıymuş. Kuğu kızlar soyunmuş ve giysilerini Hori Tumed'in saklandığı söğüt ağacının dallarına asmışlar. Avcının uzuvları ağırlaşmış –korkudan değil, arzu ve aşktan. Kızlar kıynın biraz ötesinde yüzerken, büyük bir dikkatle gizlendiği yerden çıkıp, elbiselerden birini çalmış.

Kuğu kızlar yüzdükten sonra söğüt ağacının yanına dönmüşler. Teker teker giysilerini giymişler, yeniden sessiz kuğulara dönüşmüşler, havalanıp Baykal Gölü'nün üzerinde daireler çizmişler, sonra da uzaklaşmışlar. Kuğu kızların dokuzuncusu –ve en güzeli– kayıp giysilerini çılgınca aramış, kardeşlerini çağırmış, ama kuğular kuzeydoğu yönünde çoktan uzaklaşmış bile.

Hori Tumed elinde giysi, büyük bir gürültüyle ağaçtan atlanmış.

"Lütfen! Elbisemi ver bana! Kız kardeşlerimin peşinden gitmek zorundayım!"

“Evlen benimle” demiş Hori Tumed. “Yaz geldiğinde seni zümrüt renkli ipeklere boğar, kar yağınca da siyah ayı postuna sarıp ısıtırım.”

“Bunu sonra konuşuruz, ama önce bana giysilerini ver.”

Avcı şefkatle gülümsemiş. “İşte bunu yapamam.”

Kuşu kız ufukta gözden kaybolan kız kardeşlerine bakmış. Başka çaresi olmadığını biliyormuş; ya bu yabancınn evlenme teklifini kabul edecek ya da gece olunca soğuktan donup ölecekmış. “Öyleyse seninle geliyorum ölümlü, ama seni uyarıyorum –oğullarımız doğduğunda, onlara ad vermeyeceğim. Ve adları olmadığından, asla eşiği atlayıp erkeklığe geçemeyecekler.”

Böylece kuşu kız Hori Tumed’in çadırına gelip, kabilesinin bir kadını olmuş. Zaman geçtikçe, bu erken gelişmiş genç avcıyı sevmeye bile başlamış ve birlikte mutlu bir hayat yaşamışlar. On bir erkek çocukları olmuş, ama kuşu kız yeminine sadık kaldığından Hori Tumed’in oğullarından hiçbirisi bir adla kutsanmamış. Ve akşam olduğunda kuşu kız özenle kuzeydoğuya baktığında, Hori Tumed, karısının kış şafağının ötesindeki anayurdunu düşündüğünü anlanmış.

Yıllar gelmiş, yıllar at eyerleyip, dörtnala kalkmış.

Güzün sonunda, ormanların raks edip kurudukları bir gün, Hori Tumed bir dişi koyunun karnını yararken, karısı oturmuş, battaniye işliyormuş. On bir oğulları dışarıda, avdaymış.

“Kocam, kuşu giysim hâlâ sende mi?”

“Bende olduğunu biliyorsun” demiş Hori Tumed, bir yandan da koyunun göğüs zarını yararken.

“Hâlâ içine sığıp sığmadığını merak ediyorum.”

Adam gülümsemiş. “Sen beni ne sandın? Kafamda marmot beyni mi var?”

“Sevgilim, eğer seni şimdi terk etmek istesem, kapıdan çıkarım.” Kuşu kız ayaklanıp, kocasının boynunu öpmüş. “Bırak da deneyeyim.”

Hori Tumed yumuşamış. “Pekâlâ. Ama kapıyı sürgüleyeceğim.” Ellerini yıkanmış, demir çemberli sandığı açmış ve elbiseyi karısına uzatmış. Yatağa oturmuş, karısının soyunmasını ve büyülu giysiye bürünmesini izlemiş.

Çadırı yabanıl bir kanat çırpması doldurmuş ve kuşu çatıdaki aralıktan, Hori Tumed’in kapatmayı unuttuğu baca kapağından uçup gitmiş! Hori Tumed elinde bir kepçe, umutsuzlukla atılmış ve sapıyla kuğunun ayağını yakalamayı başarmış. “Lütfen! Kadınıml! Beni burada sensiz bırakına!”

“Buradaki zamanım doldu, ölümlü. Seni hep seveceğim, ama şimdi kız kardeşlerim beni çağırıyor ve o çağrıya uymak zorundayım.”

“Öyleyse hiç olmazsa oğullarımızın adlarını söyle de, kabilemizin

erkekleri arasına girebilsinler !”

Ve kuğu kız çadırın üzerinde süzülürken oğullarına ad vermiş: Caragana, Bodonguud, Şaraid, Tsagaan, Guşid, Huday, Batnay, Halbin, Huaitsay, Galzut, Hovduud. Ve kuğu kız orada yaşayan herkesi kutsamak için bütün kampın üzerinde üç daire çizmiş. Söylenenlere göre Hori Tumed’in kabilesi kutlu insanlarmış ve oğullarının hepsi baba olmuş.

Ayyaşın gözleri kapanmış, yüzü ılık köfteyle dolu tabağına düşmüştü. Oradaki herkes sessizdi. Masanın öbür tarafında oturan üç küçük çocuk, masaldan büyülenmiş gibiydi. Beebee yeni doğmuş kızını hatırladı. Gazetede Bodoo’nun fotoğrafına baktım ve sadece başkalarının anılarından tanıdığım bu adamın gerçekte nasıl biri olduğunu merak ettim.

Restoran boşalıyor, sohbet de son güreş karşılaşmalarına dönüşüyordu. Yemek yiyen iki yuvarlak gözlünün görüntüsü, ancak bu kadar dedikoduya değerd. Sherry’nin Caspar’ın kulağına bir şey fısıldamasını izledim, Caspar’ın yüzünü kaplayan tebessümü görünce, sevgili olduklarını anladım.

Bu macera boşunaydı. Bir öykünün köklerini aramak, samanlıkta iğne aramak gibidir. Sherry ya da Caspar’a taşınmalı ve *non-corpa* arayışına başka ülkelerde devam etmeliydim.

Sakallı avcı, elinde tüfeğiyle içeri girdi. Gözlerimin önüne vurulmanın anısı geldiyse de, avcı tüfeğini duvara dayadı ve Beebee’nin yanına oturdu. Tüfeğini sökmeye ve bütün parçalarını yağlı bir bezle silmeye başladı.

“Beebee, öyle değil mi ? Tsagaan Nuur Gölü’ndeki Rengeyiği Kabilesi’nden ?”

“Evet.”

“Yeni bir kızın oldu ?”

“Dün gece geldi.”

“İyi mi, sen kabilene dön” dedi avcı. “Biraz önce, pazarda kız kardeşine rastladım. Erkek kardeşiyle birlikte, seni arıyorlar. Karın sinir krizleri geçiriyor, kızın da ölüyormuş.”

Beebee kente geldiği için kendi kendine lanet okudu. Bağışlaması için ona yalvarmak isterdim. Önce avcıya, ondan da Caspar’a ya da Sherry’ye taşınmayı düşündüm ama vicdanım kalmanı buyurdu. Eğer zamanında dönersek, belki bebeğinin hastalığına yardımum dokunabilirdi.

O anı sonraları sıkça düşündüm. O zaman taşınısaydım, her şey farklı gelişirdi. Ne var ki kaldım, Beebee de pazar meydanına koştu.

Beebee'nin kampına ulaştığımızda akşam karanlığı soğuk ve hareketsizdi. Alacakaranlıkta, yakların soluğu havada asılı kalmıştı. Vadinin uzaklarından, rüzgârı duyduk. Bana kurt sesi gibi geldi, ama bütün rengineyiği avcılarını farkı bilir.

Beebee'nin çadırı karanlık şekillerle, lambalar, buhar ve endişeyle doluydu. Gümüş bir tabakta acı bir yağ yanıyordu. Büyükanne bir tören hazırlığındaydı. Beebee'nin karısı soluk yüzüyle yatakta oturmuş, bebeğini kucaklamıştı. Her ikisinin de koskocaman gözleri kıpırtısızdı. Beebee'ye baktı. "Bebeğimiz konuşmadı."

Büyükanne fısıltıyla, "Kızının ruhu gitmiş. Ruhsuz doğmuş. Ruhunu geri getiremezsem, geceyarısı ölecek" dedi.

"Zoolon'daki hastanede bir doktor var, eski dönemde Doğu Almanyada eğitim..."

"Aptal gibi konuşma, Beebee! Bu saçmalıkları daha önce yeterince duydum. Sen ve senin şu alavere dalavere tıbbın! Bu tıp işi değil! Kızının ruhu zincirinden boşanmış. Bu, büyü işi!"

Beebee hareketsiz kızına bakıp, umutsuzluğa kapıldı. "Ne yapmak niyetindesin?"

"Ayn yapacağım. Tabağı tut. Senin kanma ihtiyacım var."

Büyükanne eğri bir av bıçağı çıkardı. Beebee bıçaklardan ya da kandan korkmuyordu. Büyükanne Beebee'nin avucunu yıkarırken, sorunu gözlerimle görebilmek için bebeğe taşınmak niyetiyle yaşlı kadına göçtüm.

Daha uzağa ulaşamadım.

İnsan zihninde daha önce hiç görmediğim bir şeyle karşılaştım; kadının zihninin ortasından geçen ve başkasının anılarıyla dolu bir kanyon. Yukarıdan geçen bir uydu gibi, kanyonu hemen gördüm. O kanyona girdim ve böylece, kendi geçmişime girmiş oldum.

Dünyanın kaderini düşünen, diyor sarı şapkalı keşiş, sadece üçüydü. Sekiz yaşında bir erkek çocuğuyum. Kendime ait bir bedenim var! Bir köşesindeki el kadar ızgaradan ışık alan, gardirop-tan da küçük bir hapishane hücresindeyiz. Boyum henüz bir yirmi olmasına rağmen, ben bile ayakta duramıyorum. Bir haftadır buradayım ve iki gündür bir şey yemedim. Dışkımanın kokusuna alıştım artık. Yakındaki kutulardan birindeki bir adam aklını kaçırdı ve çatlak gırtlakıyla haykırıp duruyor. Izgaradan bakınca görebildiğim tek şey, yandaki tabutun ızgarası.

Yıl 1937. Yoldaş Çoybalsan'ın uzak Moskova'da Yosif Stalin'in kilerin karbon kopyası sosyal politikalar tüm hızıyla sürüyor. Ulan Bator'da her hafta göz boyayan duruşmalar var. Japonların

işgalini bekleyen Mançurya'da binlerce ajan idam edildi. Kimse güvende değil. Ulaştırma bakanı trafik kazalarıyla sonuçlanan komplolar kurmak suçundan ölüme mahkûm edildi. Manastırların kapatılıp boşaltılma çalışmaları sürüyor. Önce vergiler tavana fırladı, ardından da “yeniden eğitim” geldi. Ben ve ustam “Feodal Beyin Yıkama” eyleminden suçlu bulunduk. Bunu dün, bize biraz su getiren elden duyduk. Düdü, galiba. Yakındaki tabutların kapakları kaldırıldı ve umarsız sakinleri çıkarıldı.

“Korkuyorum, ustam” diyorum.

“Öyleyse sana bir öykü anlatayım” diyor keşiş.

“Bizi kurşuna dizecekler mi?”

“Evet.” Ustam konuşunca acı çekiyor. Dişlerini dipçikle un ufak ettiler.

“Ölmek istemiyorum.” Annemi ve babamı düşünüyorum. Yüzlerini görebiliyorum. Annem ve babam! Oğullarını manastıra sokacak rüşveti kazanabilmek için ellerinin derisi soyuluncaya kadar çalışıp çabalayan yoksul çobanlar: Düşleri beş yıl sonra ölüm fermanını imzalayacak.

“Ölmeyeceksin. Babana ölmeyeceğin konusunda söz verdim ve sen ölmeyeceksin.”

“İyi ama, diğerlerini öldürdüler.”

“*Seni* öldürmeyecekler. Şimdi dinle! Dünyanın kaderini sadece üçü düşünüyordu...”

Gök kargalardan kopkoyu. Gürültüleri kulakları sağır ediyor. Taşlar kırılıyor. Beni, ustamı ve kırk kadar keşişi çıplak cesetlerin kapladığı bir alana götürüyorlar. Toprak kıvılcı kesmiş. Yürüyemeyecek durumda olanları sürüklüyorlar. Bir ağaç kümesinin yanında infaz mangası bekliyor. Askerler devşirme bir topluluk: Bunlar, düzenli Kızıl Ordu'dan değil. İçlerinden çoğu şartlar zorlaştığında orduya yazılan, Çin sınırındaki haydutlar. Bir de toplu mezar kazmak ve sosyalist eğitimin bir parçası olarak biz karşıdevrimcilerin infazını izlemek için getirilmiş çocuklar var. Öz kardeşlerim çoktan Moğolistan'ın dört bir tarafına dağıtıldı bile.

Vahşi köpekler bir taş yığınının tepesinden bakıyor.

İnfazı gerçekleştirecek paralı askerlere doğru yürüyen Sovyet subayı izliyoruz. İnfazın lojistiğinden, sanki tarla tohumlayacaklarmış gibi bahsediyorlar. Arada gülüyorlar bile.

Ustam bir dua mırıldanıyor. Keşke sussa. Korkudan uyuşmuş gibiyim.

Bir çadının ağzında durmuş, çay yapan bir kız var. Ev hayatı, burada ve bu anda, uzak bir düş gibi. Ustam duasını birden kesip,

kızı yanımıza çağırıyor. Kızcağız tereddüt ediyor, ama sonunda yaklaşıyor. Kimse bize bakmıyor. Kızın gözleri kocaman ve yüzü yuvarlak. Ustam sol eliyle bana, sağ eliyle de kıza dokunuyor ve anılarımın akıntıya kapılıp sürüklendiklerini hissediyorum.

Ustam ruhumu nasıl göç ettireceğini biliyordu! Zincirleri boşanan zihnim de anılarımın peşinden gidiyor –ama tam o sırada bir asker ustamın kıza dokunan eline vuruyor, bağlantı kesiliyor ve kız tekmelerle uzaklaştırılıyor.

Hayatımın son dakikalarını kızın anıları bir araya getiriyor. Birlikte oğlanı –beni– izliyoruz; ilahi söyleyen ustayı izliyoruz. Tüfeklerin namluları doğrultulduğunda bile...

Her şey öylesine yavaş deviniyor ki. Hava yoğunlaşıyor ve oturuyor, sertçe. Işıklar parlatılmış. Rusça bir emir veriliyor. Tüfekler peş peşe patlıyor. Erkekler ve çocuklar dizisi kırılıp sendiliyor.

Bir şey daha var. Kız göremiyor, ama ben nasıl bakılacağını biliyorum. Çocuğun cesedi çamurların içinde, kafatası parçalanmış, ama zihni fora edilmiş. Görebiliyorum onu! Başiboş, yürek gibi çarparak. Paralı askerlerden biri ceset yığınınna yaklaşıyor, alttakilerin gerçekten öldüklerinden emin olmak için ayağının ucuyla üsttekileri kaldırıyor. Oğlana dokunuyor, o anda ruhum çarparak yeni evine giriyor.

Kimliğini bulamadan yıllarca dolaşacağım, paralı askerin Çin'in o köşesine, Kutsal Dağ'ın eteğindeki doğduğu yere dönmesinden yıllarca sonra bile.

Bu sonu.

Şimdi. Büyükanne hareketsiz. Hayatını okumak, ülkenin ta öteki köşesine nasıl gönderildiğini, bir yabancı kabileye nasıl gelin gittiğini görmek isterdim. Oysa zaman yok.

“Buradayım.”

“Çevrede gezinenin Leonid Brejnev olduğunu düşünmüyordum ben de” diyor büyükanne. “Tam zamanı! Kuyruklu yıldızı gördüm.”

“Beni tanıyor musun?”

“Tabii ki tanıyorum! Senin çocukluk anılarını bütün bu yıllar boyunca üstümde taşıdım! Sarı Şapka Tarikatı'yla ilgili söylentiler kabileimde çok yaygındı. Ustan infaz gününüzde bizi birbirimize bağladığında, ne yaptığını biliyordum... Bekliyordum.”

“Uzun bir yolculuk yaptım. Tek ipuçları anılarımdaydı ve anılarım da sendeydi.”

“Vücudumun yıllar önce durması gerekirdi. Birkaç kez ölmeye çalıştım, ama ölmeme izin verilmedi...”

Bakışlarımı bebeğe çevirdim. “Ölecek mi?”

“Bu sana bağlı.”

“Anlamıyorum.”

“Torunumun bedeni, *senin* bedeninin. Ruhu ve zihni *sen* olarak doğdu. O sadece bir kabuk. Eğer o kabuğa dönmezsen, bedeni üç saatte ölecek. Onun yaşamasını istiyorsan, bir kez daha ete ve kemiğe zincirlenmeyi kabul etmelisin.”

Bir *noncorpum* olarak geleceğimi gözlerimin önüne getirdim. Dünyada bana kapısı kapanan bir yer olmayacaktı. *Noncorpa*’ları arayabilir, ölümsüzlerin birlikteliğinden yararlanabilirdim. Devlet başkanlarına, astronotlara, mesihlere taşınabilirdim. Bir dağın yamacında, kâfur ağaçlarının gölgesinde bir bahçem olurdu. Asla yaşlanmaz, hastalanmaz, ölümden korkmaz, hatta ölmezdim.

Önümde yatan bir günlük kırılğan vücuda, dakika dakika sönen metabolizmasına baktım. Orta Asya’da yaşam beklentisi kırk üç yıl ve giderek geriliyor.

“Dokun bebeğe.”

Dışarıda yarasalar yüksek bir yerden sarkıyor, kanatlarını çırparak bir göğe yükseliyor, bir yere yaklaşıyorlar; her şeyin yolunda gidip gitmediğine bakıyorlar. İçeride, on sekiz saatlik ciğerlerimin boşluğundan gelen çılgılığım çadırı dolduruyor.

Dışarıda sınırsızlık, boktan bir gün. Yağmur, yağmur, yağmur, gökler boşalıyor da boşalıyor. Yüce Tanrım, bana bir sigara ver.

İster inan, ister inanma, geçen gün Jerome, camın yıllar geçtikçe dibinden yoğunlaşan bir sıvı olduğunu anlatıyordu. Cam koyu bir şurupmuş. Ama Jerome'un ne zaman doğru söylediği hiç bilinmez ki. Rudi yıllar geçtikçe benim de dibimin kalınlaştığını söyleyip, bir dakika boyunca güldü.

Esnerken ağzımı o kadar kocaman açıyorum ki, vücudum titriyor. Kimse farkına varmıyor; beni tanıyan bile yok. Varlığımın otlamalarını şu kadarcık bile rahatsız etmiyorum. Benim bu güçsüz arpalıkta, Kocaman Ermitaj'ın küçücük bir galerisinde, plastik bir iskemlede uyuyakalmış bir kuzu filetosu olduğumu sanıyorlar. Benim için fark etmez. Aslında, tam da böyle olmasını istiyorum. Sabırla beklerim. Biz Rusların zamanı hep boldur.

Pekâlâ, Bayanlar Baylar. Öyleyse halkın galeri ziyareti safarimize başlayalım. Size önce ayak sürüyenleri tanıştırayım. Bu kabilenin sürü halinde nasıl tablodan tabloya ayak sürüyerek geçtiğini, nasıl her resme eşit zaman ayırdığını göreceksiniz. Durmadan geçenler ise Cézanne'lar, Picasso'lar ve Monet'lerden başkasını beğenmeyen büyük avcılar. Flaşlarını kollayıp, birden saldıracaksın! Onlara 5 dolar –döviz olarak hem de– ceza kessen, kimin ruhu duyar ki? Ayak sürüyenlerden daha plansızlar. Genellikle tek başlarına avlanır, salonlarda zikzaklar çizerek dolanırlar, gözlerine takılan bir şey olursa, önünde uzun zaman oyalanırlar. Orada! Adamı gördün mü? Dikizci Tom! İşte! Kaidelerin arkasına gizlenmiş. Dikkatli olun, hanımlar! Zayıf cinsten dostlarımız buraya yaldızlı çerçeve içindeki hanımları değil, siyah balık ağı içindekileri görmeye gel-

mişler. Biraz daha cesurları, arada bir bana da bakıveriyorlar. Gözlerini kaçırmıyorum. Margarita Latunskiy'in hiçbirinden korkmasına neden yok. Nerede kalmıştık? Ha evet, koyunlarda. Neye neden hayran olacaklarını onları bir sürü gibi güden rehberlerinden duyarken, geri planda melemelerini duyabilirsin. "Agnolo Bronzino'nun beş yüzyıl önce gerçekten söylemek istediğini yüksek sesle anlatan bu adam kim?" diye sorarsın kendi kendine. Rehber de bilgeliğini gözler önüne seren bir konuşmacı; tıpkı Smolnogo Parkı'nda paltosunun önünü açıp gösteren teşhirciler gibi. Ördek havuzunun ardında bana bile birkaç kez yanaştılar. "Biraz küçük, öyle değil mi?" Şaraptan çürüyesiler! Neyse, biz galeriye dönelim. Günde birkaç kez Kadiri Mutlak Tanrı'nın ziyaretine nail oluruz: Yöneticilerden biri galeriye sanki oraları onunmuş gibi girer ki, bana kalırsa bu bir bakıma doğrudur. Ya da, onlar doğru olduğunu zannederler. Ama aslında neye sahip olduklarını sadece ben ve bir avuç seçilmiş biliyoruz. Jerome bir sonraki resmini çalışmak için arada bir gelse de birbirimizi tanımıyormuş gibi davranırız. Bizler profesyoneliz. Son olarak bir de saçları oksijenli ve cansız, şişman kıçlarının altında birer iskemleyle öteki galeri nöbetçileri var. Aslında, kıçım hiç de büyük değildir; sonunda Rudi'ye söylediğinin şaka olduğunu kabul ettirebildim. Öteki nöbetçilerin hepsi boktan birer fahişe, evet, her biri. Mağaralar kadar ıslak ve yarık. Ah evet, bana bakıp söyleniyorlar, Satınalma Müdürü Baş Küratör Rogorşev'le ilişkimiz hakkında dedikodu yapıp duruyorlar. Onların benden nefret etmesinin nedeni, kenara itilmişlerin kıskançlığı değil sadece. Ve bunu onlara da söyledim. Bu, menopozlu her rüküşün gerçek kadınlar karşısında duyduğu kıskançlıktır.

Bunların hiçbirisi önemli değil. Hiçbiri. Düşünmem gereken daha yüce şeyler var.

Evet, soğuk ve yağmurlu şehrimizde soğuk ve yağmurlu bir yaz geçirdik. Jerome, Sen Petersburg'un bu buz ve çamur bataklığına gelip yerleşecek insan bulabilmek için tek çözümünün bütün inşaatçılara Baltık Denizi'nden Pasifik'e kadar bütün imparatorlukta çalışma yasağı konulması olduğunu söylüyor. İşte buna inanırım.

Şimdi galerimde hiç kimse yok –mermer Poseidon heykeli ile içlerinden birisi Delacroix da olsa, bu beş tablo pek kalabalık çekmiyor– bu yüzden ayağa kalkıyorum ve bacaklarımı açmak için pencereye doğru yürüyorum. Margarita Latunskiy'in yedi saat boyunca kımıldamadan oturmasını beklemiyordun, değil mi? Soğuk cam burnunun ucunu ısıtıyor. Baltık'tan kopup Neva bo-

yunca tırmanan, yağmur duvarlar gibi yağıyor. Deutschmark'larla kurulmuş rafinerinin yanından, rıhtımların üzerinden, paslanmış donanma istasyonunun kenarından, Zayachiy Adası'nda, Rudi'yle ilk tanıştığım Petropavlovsk Kalesi'nin üzerinden, çok yıllar önce Politbüro üyesi bakanımla farlarının üzerine bayrakları çekilmiş koca siyah Zil'in arka koltuğunda kokteyller yudumlayarak geçtiğimiz Leytenanta Schmidta Köprüsü'nden. Benim kim olduğumu sakın unutma! Kimseye zararı olmamıştı ve bakanın karısı duru beyaz tenli çocuklarıyla birlikte Karadeniz kıyısında bir plajda uzanıp yatabildiği için mutluydu. Kadının kürekkemiklerinden aşağısını ovma için, genç ve güçlü Kazak masörler kuyruğa giriyordu, büyük ihtimalle.

Topuklarımın üzerinde çark ederek bütün bunlara sırtımı dönüyor ve kaygan zeminde bir mazurka oynuyorum. Merak ediyorum, buraları İmparatoriçe Katerina'dan sorulduğu dönemlerde de böyle yapıyorlar mıydı? Onu tam da bu odada, genç Napoléon'la birkaç dans adımı atarken ya da yakışıklı bestekâr Tolstoy'la sıçrarken veya krallara layık baldırını gösterip Cengiz Han'ın içini gıdıklarken düşleyebiliyorum. Güçlü ve çekici erkeklerle ayak parmaklarının arasından zeytin emdirecek her kadına bir yakınlık duyarım. "İmparatoriçe Katerina da hayata mütevazı bir yabancı gibi başladı" demişti Jerome. Bir dönüş, bir bükülme ve Puşkin Tiyatrosu'nda aldığım alkışları hâlâ hatırlıyorum.

Bir sonraki zaferime bakıyorum. Aslında, bir sonraki zaferimiz demeliyim. Delacroix'nun *Havva ve Yılan*'ı. 1945'te Berlin'den getirilmiş ganimet. Baş Küratör Rogorşev, Hansların tabloyu nasıl geri istediğini anlattı! Ne utanmazlık! Onları o küçük Nazilerden kurtarmak bize kırk milyon cana mal oldu, bunun karşılığında elimize geçen birkaç yağlıboya tablo işte. Bu tabloya karşı hep bir zaafım vardı. Yeni soygunumuzun Havva olmasını ben önerdim. Rudi, bir El Greco ya da Van Gogh'lardan biri gibi daha büyük bir şey istiyordu, ancak Jerome fazla açgözlü olmamamız gerektiğine karar verdi.

"Haydi, güzelim" diye cesaretlendiriyor yılan. "Al birini. Dymuyor musun? 'Beni kopar' diyor. O koskocaman, parlak, kırmızı olanı. 'Kopar beni, hemen, şimdi kopar.' Koparmak istediğini sen de biliyorsun."

Havva, akıllı kız, karşısındakinin bir *ajan provokatör* olup olmadığını anlamaya çalışarak, "İyi ama, Tanrı bize bilgi ağacının meyvelerini yemeyi özellikle yasakladı" diyor.

"Ah tabii, Tanrı... İyi ama Tanrı bize hayat verdi, öyle değil mi? Ve Tanrı bize arzuyu verdi, değil mi? Ve Tanrı bize tat verdi, yalan

mı? Peki, bu kahrolası elmaları Tanrı yapmadıysa kim yaptı bakalım? Öyleyse *hayat arzuladığımız meyveyi tatmaktan* başka nedir sence?”

Havva kollarını savaşa hazırlanan genç bir kız gibi kavuşturuyor. “Tanrı özellikle yasakladı. Âdem öyle dedi.”

Yılan Havva’nın rol kesmesine hayran, sivri dişlerini gösterek sırıtıyor. “Tanrı kendi bakımından oldukça iyi biri. Bana kalırsa, niyeti iyi. Ama laf senin, benim ve Bilgi Ağacı’nın arasında kalsın, korkunç derecede güvensiz.”

“Güvensiz mi? Koca dünyayı tek başına yaptı! O’nun her şeye gücü yeter.”

“Tamam işte! Neredeyse sinir bozucu, değil mi? Sabah, öğle, akşam bütün bu tapınmalar. Her dakika ‘O’na şükürler olsun, O’na şükürler olsun, Ebedî Efendimize şükürler olsun.’ Ben O’nun için ‘gücü her şeye yeter’ demiyorum. Bu duruma ‘dokunaklı’ diyorum. Bağımsız uzmanlardan çoğu Tanrı’nın sanal parçacıkların evrenin yaratılışındaki katkısına yeterince değer vermediğinde hemfikir. Gerçekten ilgi çekici bütün bilgiler bu sulu elmaların içine saklanmışken, O seni ve Âdem’i bu mitos diyetiyle besliyor. Yedi gün mü dedin? Boş versene.”

“Şeyy, ne demek istediğini anlıyorum. Ama Âdem duyarsa çıldırır.”

“Ya evet... senin şu tüysüz, çıplak kocan. Daha bu sabah çayırda tüylü ve ufacık bir kuzucukla oynasırken gördüm onu. O kadar mutlu görünüyordu ki. Ya sen, Havva? Ebediyetin sonuna kadar hayatını, yumuşak başlı hayvanlardan bir aile ve sana eşlik etmesi için ‘Yehova’ gibi bir isimde ısrar eden ulu bir varlıkla mı geçireceksin? Sanmıyorum. Âdem bir süre biraz kızabilir, ama ona tunç uçlu okları, timsah derisi çantaları ve sanal-gerçek miğferleri gösterdiğimde, yelkenleri suya indirecektir. Bana kalırsa, Havva, sen daha yüce şeylere layıksın.”

Havva elmaya, altın bir öğleden sonra daldan sarkan şaraplık elmaya bakıyor. Yutkunuyor. “Daha yüce şeyler mi? Yasak Bilgi mi demek istiyorsun?”

Yılanın dili titreşiyor. “Hayır, sevgili Havva. O sadece bir sis perdesi. Aslında biz burada *Arzu*’dan söz ediyoruz. Teklifimi düşünürken bir sigaraya ne dersin?”

Merdivenlerde ayak sesleri yankılanıyor. İskemleme oturup, nöbetçi duruşuna geçiyorum. O sigara için ölebilirim.

İçeriye Baş Küratör Rogorşev ile her an patlayıp çevresindeki-

lerin üzerine beyin parçacıkları saçacak gibi duran trol suratıyla Güvenlik Şefi giriyor.

“Büyük Salon’a Delacroix yoluyla ulaşabiliriz, diye düşündüm. Değeri bilinmeyen küçük bir hazine!” Baş Küratör Rogorşev dilinin ucuyla dudaklarının içini ıslatarak bana dönüyor.

Rogorşev’in istediği bir bakire gibi aptal aptal sırtıyorum.

“Bütün bu parçaların patlayıcıya karşı bir daha koklanması gerekecek” diyor Güvenlik Şefi. Bu arada da hem hızla soluyor hem de burnunu kolunun yeline sürüyor.

“Her neyse. Fransız Büyükelçisi’nin bir şeyi gösterirken baston kullanmaktan hoşlandığını biliyorum.” Yürümeye devam ediyorlar. Kapıya vardıklarında Baş Küratör dönüyor, bana bir öpücük gönderiyor, saatini gösterip dudaklarıyla “saat altıda” diyor. Sonra da işaretparmağını dikilmiş küçük bir kamış gibi kaldırıyor.

Ona, “Ah evet, ah *evet!* Lütfen dur, yoksa *patlayacağım!*” diyen bakışmla bakıyorum.

Güvenlikçinin arkasından yürürken, “Ooh, Baş Küratör Rogorşev, seni tatlı dilli tavlama ustası, işte ağına bir dişi daha yakalandı” diye düşünüyordur herhalde. Aslına bakılırsa, Baş Küratör Rogorşev’in ustası olduğu tek bir şey var; o da kendini kandırma sanatı. Şuna bir baksana! Şu parlak siyah saç tutamına? O tutamı her pazartesi bizzat ben yapıştırıyorum. Çok yakında bir gün gelecek ve Baş Küratör son bir yıl boyunca kimin ağına yakalandığını anlayacak. Ağır Suç Masası da.

Doğum günüm yaklaşıyor. Bu da Rudi’nin son günlerde neden beni göremeyecek kadar meşgul olduğunu açıklıyor. Sürprizlerden hoşlandığımı bilir.

* * *

Çay molasına gidebilmem için, Bokkovası Petroviç gelip nöbetini devralıyor. Bir keresinde beni nöbet çizelgesinden düşürüp, bütün bir gün boyunca galeride oturttular. Rogorşev’in elebaşlarını işten atmasını sağladım. Artık hiçbirisi benimle konuşmuyor ama, çay molamı da asla unutmuyorlar.

Personel kantini bomboş. Benim mola zamanım geldiğinde kantin işçileri çoktan gittiğinden, boş yemekhanede tek başıma oluyorum. Bokkovası takımı bu dışlanmayı zafer olarak görse de, yalnızlık hoşuma gidiyor. Amerikan kahvemden bir fincan kahve hazırlıyorum ve Fransız sigaralarımı tütürüyorum. Yumuşak alev

sigaranın çıra gibi kupkuru ucunu yakıyor; sigaranın filtresini emiyorum. Ah! Kurşunlanmak kadar harika! İş arkadaşlarımdan bu sigaradan alınacak küçük bir nefes için bile nasıl can attıklarını bildiğimden odayı kokutmaktan keyif alıyorum.

Buradan Dvortsovaya Meydanı'nı görebiliyorum. Islak kaldırım taşlarından bir girdap. Bir tarafından diğerine yürümek iki dakikadan fazla sürmez. Şemsiyesinin peşinden koşan bir cüce var, o bir dakikada geçecek.

Bu mandıra inekleri bana karşı nasıl böylesine dindarlar? Aslında, ben erkekleri ağma düşürecek kadınca becerilere sahipken, onlar hiçbir şey bilmediklerinden kıskançlıktan çatlıyorlar. Onlar saçlarını bile ağa düşüremezler. Baş Küratör Rogorşev'le durumumuzun, daha büyük plandaki yerin çok ötesinde, bana bazı ayrıcalıklar getirdiğini kabul ediyorum tabii, ama ellerine fırsat geçse bu siğilli cadalozlardan herhangi biri o ayrıcalıklar için ölürdü; hem de, senin "pantolonlar aşağı" diyebileceğinden çok daha kısa sürede. Evet, bulaşık süngeri gibi köpüklü yeni saç stili ve yağlı kalçalarıyla Bokkovası Petroviç bile.

Sen Petersburg Leningrad iken, alayını kuş uçmaz kervan geçmez bir yere tayin ettirebilirdim! Hatta daha da uzağa! Gobi Çölü'ndeki bir müzeyi yönetmek ve yurtlarda yaşamak için toptan sevk edilirlerdi!

Bak, ben iki güçlü adamın kapatmasıydım, anladın mı? Birincisi, politikacıydı. Adını vermeyeceğim, ama Politbüro'da muhtemel bir tehlike olarak görülüp yıkılmadan çıkabileceği kadar yukarıya yükselmişti. Nükleer savaş başlıklarının şifrelerini bilecek kadar yükseğe. Aslında isteseydi, dünyanın sonunu getirebilirdi. Parti Bürosu'nda benim için sağa sola başvurdu, sonunda da bana Aleksandra Nevskogo Meydanı'na bakan küçücük ve sevimli bir daire buldu. Ani bir kalp krizi nedeniyle öldüğünde, kendime yeni sevgili olarak Pasifik Filosu'nda görevli bir amiral seçtim. Bana –hayat boyu kira koşuluyla– bir amirale layık yeni bir daire verdiler. Hâlâ orada, Aniçov Köprüsü'ne yakın, Fontanski Rihtımı'nın aşağısında oturuyorum. Benim amiral, çok sevgi doluydu. Laf aramızda, bana kalırsa biraz fazla çabalıyordu. Politikacı sevgilimin verdiği armağanları aşmak zorunda hissediyordu kendini. Kendini benim yegâne sahibim sanıyordu. Benim erkeklerim hep öyledir zaten.

Tanrım, o günler yaşandı mı?

"Limko" derdim ona, "akşanları baleye gittiğimizde biraz üşü-

yorum...” Ve ertesi gün kapıya bir vizon manto getirildi. “Limko, hayatımda küçücük de olsa bir kıvılcım gerek...” Arkasından gelen pırlanta broşu göstermek isterdim şimdi, ama Rudi’ye iş kurmak için onu satmak zorunda kaldım; daha ilişkimizin ilk dönemleriydi, anlıyorsun değil mi? O broş Bokkovası Petroviç’in çenesini o kadar düşürürdü ki, karı bir hafta boyunca ağzını kapamazdı. “Limko, Parti süpermarketinde bilmem-kim geçen hafta çok kötüydü. Çok uygunsuz. Kimsenin başını derde sokmak istemem, ama senin iş ahlakın hakkında söyledikleri beni çok üzdü...” Ve ertesi sabah bilmem-kimin birden Baykal Gölü çevresindeki umumî keneflere temizlikçi yamağı olarak atandığı duyulurdu. Herkes benim kim olduğumu bilirdi, yine de huzuru bozmamak için kimse oyunbozanlık etmezdi. Karısı bile amiral piçi sü-rüsüyle Vladivostok’taki deniz üssünden ayrılmadı.

Bir sigara daha. Sigara tablasının yarısı doldu bile. Cüce şemsiyesine yetişemedi.

Yine plastik iskemlemdeyim. Sıkıntıdan neredeyse inleyeceğim. Yapacak bir şey bulamamaktan ölecek durumda, her gün bu sabır oyununu oynamak zorundayım. Akşamüzeri yaklaşıyor. Açım ve votkaya ihtiyacım var. Rogoşev’in gizli bir şişesi olduğunu biliyorum. Saniyeleri sayıyorum. Kırk kere altmış saniye, daha katlanılacak yirmi dört bin saniye demektir. Sıkıntıyı hafifletmek için dışarıya bakmanın bir yararı yok, manzarayı ezbere biliyorum. Dvortsovaya Rıhtımı, Neva Nehri, Petrograd tarafı. Baş Küratör Rogoşev’i galerimi değiştirmeye razı ederdim, ama Rudi “hayır” diyor, “büyük geceye bunca yaklaştığımız bir sırada olmaz” diyor. Jerome da ilk kez onunla aynı fikirde olunca, burada çakılıp kaldım.

Düşünmesi bile tuhaf, ama dünya bir zamanlar Rusları önemserdi. Oysa şimdi, bağış yapmaları için *bizim* gidip yalvarmamız gerekiyor. Ben politik bir kadın değilim –ben büyürken, politikadan bahsetmek son derece tehlikeliydi. Üstelik, şu Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği neydi gerçekten? *Cumhuriyetler* için gerçek seçimler gerekir ve ben bu seçimlerden bir tane bile görmedim. Üstelik tek bir *Sovyet*’ten bahsedildiğini hiç duymadım. Ne anlama geldiğini bildiğimden de emin değilim. *Sosyalizm* sokaktaki insanın ülkeye sahip olması demek, oysa annemin hayatı boyunca sahip olduğu tek şey, bağırsak parazitleriydi. Peki, *birlik* neredeydi? Çinlilerin ve Arapların gelip oraları fet-hetmelerini önlemek için bütün Asya’da yılan ya da bebek yiyen

insanlarla dolu amaçsız küçük ülkelere ruble yağdıran biz Ruslar mıydık, birlik? Halbuki benim *birlik* dediğim bu değil. Ben buna komşuları satın almak diyorum. Bir yokluk imparatorluğu. Oysa o günlerde tekmeleyemeyeceğiniz kış yoktu! Jerome Avrupa’da bazı öğrencilerin SSCB’yi hiç duymadığını anlatmıştı! “Dinleyin, *meine Kinder*”¹ derdim onlara. “O adını hiç duymadığınız ülke var ya, işte elimizde Berlin Duvarı’nın sizden yana tarafını gelecek on bin yıl boyunca kıpkırmızı kor gibi tutmaya yetecek nükleer bomba vardı. Onun için müteşekkire olun. Kol yerine mantar, kafa yerine bir irin torbasıyla da doğabilirdiniz, tabii eğer doğmayı başarabilirseniz. Bir düşünün.”

Yine de bazen, Pisliktorbası Gorbaçev’den bu yana gerçekten değişiklik oldu mu, merak ediyorum. Tamam, sokaktaki adamlar zemin çürüyünce, aşağıya düştüler. Ben tepede, demek istiyorum. Parti üyelik kartlarını parça parça edenler şimdi araba dolu su demokrasi palavraları atmaya başladılar: “strateji aşamalarında içgüdü ve gayret”; “sermaye yönetiminde orijinallik”; “sadeleştirme ve yeniden yapılandırma”. Baş Küratör Rogorşev adına yazdığım bütün mektuplar bunlarla dolu. İyi ama, gerçek fark nerede? Şimdi de her zamanki gibi. Belirlenen gerçek ama görünmez kalelere gol atabilmek için el altındaki bütün imkânlar kullanılıyor. Bu imkânlar Cenevre’de bir banka kasası, Hong Kong’da bir sabit disk olabilir, kafatasına ya da sutyeninin askılarına da yerleştirilebilir. Hayır, değişen bir şey yok. Bir zamanlar yerel Parti yöneticisini yemlerdin, şimdi de yerel mafya katilini yemliyorsun. Eski Parti yalan söylerdi, yalan, yalan, hep daha çok yalan. Şimdiyse demokratik seçimle işbaşına gelen hükûmetimiz yalan söylüyor, yalan, yalan, hep daha çok yalan. İnsanlar bir şeyler istediğinde, onlara “Çalışın ve yirmi yıl bekleyin” denirdi, “belki sıranız gelir.” İnsanlar şimdi de bir şeyler istiyor, şimdi de onlara “Çalışın ve yirmi yıl biriktirin” diyor, “bakarsınız sıranız gelir.” Fark nerede?

Sana bir sır vereyim. Her şey istemeye bağlı. Her şey. Her şey, insanlar bir şey istediği için oluyor. İyiye bak, ne demek istediğimi göreceksin.

Ama dediğim gibi, politik bir kadın değilim. Bunlar, burada otururken, düşündüğün şeyler.

Dışarıda koridorda Baş Küratör Rogorşev’in ayak seslerini tanıdım –yanında da bir kadının ayak sesleri var. Aylar önce, beni

tavlamaya çalışırken anlattığı fıkraları anlattığını duydum; kadın da tıpkı benim o zamanlar güldüğüm gibi güldü. Erkeklerin çok ender rastlanır bir yetenekleri var: hem gören gözlere sahipler hem de böylesine körler.

“Ve işte” dedi Baş Küratör Rogorşev uzun bacaklı bir kadını galerime sokarken, “Lemuel Delacroix’nın *Havva ve Yılan* tablosunu biliyorsunuz, kuşkusuz.” Sanki olan biteni anlayamazmışım gibi, bana beceriksizce bir göz kırptı.

Kadın Baş Küratör’den iğreniyor –zevk sahibi olduğunun kanıtı– ama bunu iyi saklıyordu. Batılı giysiler, Fransız çizmeler, İtalyan çanta. Esmer, gözlerinin biçiminde bir tutam Arabistan. Otuz ya da otuz birinde, ama Rogorşev gibilerinin gözüne daha da genç görünüyor olmalı. Ne göz boyası, ne allık, ne de fondöten, bunların yerine iyi seçilmiş dut rengi dudak boyası. İlginç. Bir rakibem vardı. Güzel.

“Bayan Latunskiy, sizi Tatyana Makuç’la tanıştırayım. Tatyana Varşova’daki Stanislow Sanat Müzesi’nin izniyle, önümüzdeki altı hafta boyunca bizimle olacak. Birlikte çalışacağımız için çok şanslıyız.”

Tatyana çizmelerini hafifçe gıcırdatarak yanıma yaklaştı. Ayağa kalktım. Aynı boydaydık. Birbirimizin gözlerinin içine bakıp, usulca el sıkıştık. Mavi.

“Memnun olduk” dedim. “Gerçekten.”

“Sevindim” dedi. “Samimiyim.” Ne zengin bir ses. Lehçe kokulu Rusça. Çikolata parçacıklı kahve.

“Baş Küratör Rogorşev” dedim, yüzüne bakmadan, “bu akşam yine de her zamanki gibi büronuza geleyim mi? Yoksa bundan böyle kişisel talimatlarınızı küçükhanım mı alacak?”

İlk konuşan Tatyana oldu; münasip bir yarım tebessümle. “Evliliyim. *Bayan* Makuç” dedi. “Üzgünüm ama becerilerim arasında sekreterlik yok!”

İyiymiş. Hem de çok iyiymiş.

“Tamamdır, Bayan Latunskiy” dedi Baş Küratör Rogorşev, sanki bu konuda ona söz düşmüş gibi, “Lütfen her zamanki saatte gelin. Tamamlanmasını istediğim çok önemli yazışmalar var” Tanrım, abartmaya başladı, “ve bunları sadece sizin başaracağınızı biliyorum.” Cümlelerini pembe dizilerden alırdı. “Şimdi lütfen beni izleyin, Bayan Makuç, saat altıyı vurup beni kurda dönüştürmeden koşar adım gezimizi tamamlamak zorundayız!”

“Görüşürüz” dedi Tatyana.

“Tabî görüşeceğiz.”

Altıya çeyrek var. Ayak sürtiyenleri dışarı atıyoruz. Yağmur dinmeyecek, dakikalar geçmek bilmeyecek. Baş Küratör Rogorşev şu anda özel tuvaletinde güzelleşmeye çalışıyordur herhalde. Vücuduna bakım yapan çok erkek yoktur. Bir sigara iyi olurdu. Tanrım, Rudi ve ben bu kahrolası yerden ne kadar çabuk kurtulursak, o kadar iyi olacak. Rudi'ye, "Bak!" diyorum. "Bir gece gelip on tanesini birden torbalayalım! Birkaç Picasso, birkaç Cézanne, birkaç da El Greco. Yetmiş iki saat sonra, daha önce kazandıklarımızla İsviçre'de dağ evi alır, altın kazı da daha sonra, yavaş yavaş yolarız." Yazın göller, yatlar, su kayağı. Oturma odamı kafamda tasarladım bile. Leopar kürkünden yere kadar uzanan bir mantom olacak. Yerliler bana Beyaz Rus Hanımı diyecekler kadınlar da beni kıskanacak, peynir üreticisi finansmanıcı kocalarını bana karşı uyaracaklar. Oysa endişelenmelerine gerek yok. Benim Rudi var. Buradaki aşağılık hayatın sorunlarından uzaklaşınca, belini doğrultacağını biliyorum. Hava sıcaksa, çocuklarımıza yüzme öğretecek, kışın da hep birlikte kayağa gideceğiz. Ailece.

"Haydi, yapalım! Gregorski vizelerimizi hazırlar" diyorum. "O kadar basit bir iş ki!"

"Hiç de kolay değil" diye cevap veriyor Rudi. "Bir an için kadın olduğun gerçeğini unutup, aklını kullan! Bu zamana kadar sorun yaşamamızın nedeni, açgözlü olmamamız. Eğer tabloları, Jerome'un yerlerine yenilerini yetiştirmeden çabucak kaldırırsak, insanlar eksikliği fark ederler! Ve kayıp olan her tablo için, İnterpol'ün dosyayla görevlendireceği domuz sayısını onla çarp! Vermek zorunda kalacağım rüşvetleri de yirmiyle çarp! Alıcı bulmakta karşılaşacağım güçlükleri otuzla çarp! Ve kodeste geçireceğim yılları da elliyle çarp!"

"Bana matematik dersi vermen çok güzel, o kel domuza her hafta katlanmak zorunda kalan sen değilsin, nasıl olsa!"

Sonra Rudi bana bağırmağa başlıyor ve eğer içmişse beni tokatlıyor, birazcık tabii, içki yüzünden, sonra da evden fırlayıp arabayla dolaşmaya çıkıyor ve onu iki gün boyunca göremiyorum. Zavallı, büyük baskı altında.

"Seni seviyorum!" diye bağırıyor Baş Küratör Rogorşev, soluk borusunun çevresine dolanmış sutyenimin askısını sallayarak tepemde gidip gelirken. "Tavşan geliyor! Ah, büyümlü pastam, açıl ve beni yut. Seni yalayıp yutuyorum! Tavşancık geliyor! Beni yok et orospum, efendim, seni seviyorum!"

Benim yerine Tatyana'yı düşlediğini biliyorum. Dert değil.

Katlanmak için, ben de onun Rudi olduğunu hayal ediyorum. Bir sigara yakabilmek için, bir an önce bitirmesini diliyorum. Rudi iş yaptığı insanları etkileyebilsin diye Küba puolarından birkaçını araklayacağım. Sonu hızlandırmak için, bacaklarımı bir suaygırınıninkine benzeyen beline doluyorum. Denetimden çıkarak tepeden aşağıya hızlanan, bir go-karta binmiş bir çocuk gibi inliyor ve nihayet gırtlığından asılmış adam soluğu çıkıyor ve on sekizinci yüzyıl şezlongu üzerindeki bacaklarının gıcirtısı kesiliyor.

“Tanrım, aman Tanrım, seni seviyorum.” Göğüslerimin arasındaki yassı kemiği öpüyor. Bir an için, gerçekten doğru söyleyip söylemediğini, arzuyu sevgiye çeviren bir simya olup olmadığını merak ediyorum. “Tatyana’yı kıskanmıyorsun ya? O senin yerini asla alamaz, Margot, sevgilim...”

Akşam karanlığının yoğunlaştığı çalışma odasının köşelerine bir duman halkası üflüyorum ve yuvarlanarak tırmanmasını izliyorum. Yabanî kuğulardan bir çember düşleyip, Boş Küratör’ün peruksuz kellesini okşuyorum. Bugünlerde çoraplarını çıkarma zahmetine bile katlanmıyor. Çalışma masasının ardından, onu gü-lünç denecek kadar iyi gösteren portresi aşağıya bakıyor.

Bütün simyacılar dolandırıcı ve yalancıydı, ama önemi yok. Rudi’ye ısrar edeceğim. Henüz haberi yok, ama Noel’i Zürich’te kutlayacağız.

Baş Küratör Rogorşev hep önce çıkar. Karısı hiçbir şey olmağını iddia edebilsin diye bürosundaki özel banyosunda duş alır; ben de görünüşü kurtarmak için bir iki şey çiziktirebilirim. Beni duşun deliğinden akıtırken şampuanlandığını, şarkı söylediğini duyuyorum. Temiz bir gömlek giyip, sevdiğini göstermek için beni öpüyor ve çıkıp gidiyor. Rudi’nin temizlik şirketi için bir iki faturalama yapabilir ya da Rudi’nin müşterileri için bedava giriş kartları hazırlayabilirim. Ya da bomboş oturur, pencereden dışarıya, Aziz Andrea Katedrali’nin kubbelerine bakabilirim. Genellikle yedi buçuk gibi çıkıyorum. Jerome nöbetçilerin beni geç saatte görmeye alışmalarını istiyor.

“Bu gece bildireceğin bir şey yok mu?” Güvenlik Şefi personel çıkışında, her zamanki tereyağlı ağzıyla sırtıyor. Boklar patladığında, yağların çenesinden danlamayışını görebilmek için burada olmayı çok isterdim. Rogorşev’le aramızda olanları biliyor ve o da beni düşündüğünde kızışıyor. Herkesin biliyor olması planın bir parçası tabii. Üzerimi arıyor! Beni, Margot Latunskiy’i! Parlak ko-

kartlar ve elde telsizle Rambo olduğunu sanan, askerlikten kurtulmak için hastalık numarası yapan şu düzenbaz. Ellerinin üzerimde gereğinden fazla oyalandığını hissediyorum. Zürich'teyken onu suçlamak için yollar düşünüyorum.

“Hayır, Şef” diye itiraz ediyorum, birazcık şaşkın, “bu gece çalınmış eser yok üzerimde.”

“Aferin sana. Yeri cilalamak için...”

“Üç hafta sonra. Bugünden tam üç hafta sonra. Gece dokuz buçukta.”

“Bugünden üç hafta sonra.” Elindeki forma bir işaret kondururken çıkabileceğini söylüyor. Uzaklaşırken, vücudumu çınlı çıplak soyan gözlerini hissediyorum. İtici biri ama onu suçlayamam. Erkeklerin gözünde hep böyle mistik bir havam oldu.

* * *

Kışın, metroya binerim. Aslında, yürümek daha hoşuma gider. Eğer hava güzelse, Troiskiy Köprüsü'ne kadar gidiyor, oradan da kadınların beklediği Mars Meydanı'nı geçiyorum. Ama yağmur yağıyorsa, o zaman gerçek bir hayaletler caddesi olan Nevskiy Bulvarı'ndan yürüyorum. Jerome her kentte bir hayaletler caddesi olduğunu söylüyor. Stroganov Sarayı'nın ve Kazan Katedrali'nin önünden. Aeroflot bürosunun ve basık Ermeni kahvehanesinin önünden. Politbüro üyesiyle seviştiğim apartmanın önünden. Orası şimdi artık American Express bürosu oldu. Bütün bu yeni dükkanlar, Benetton, Häagen-Dazs, Nike, Burger King, sadece fotoğraf filmi ve anahtarlık satan bir dükkân, Swatch ve Rolex satan bir diğeri. Galiba şık caddeler dünyanın her yerinde birbirine benzemeye başlıyor. Yeraltı geçitlerinde düzenli bir dilenci ve sokak çalgıcısı dizisi var. Bir büfeden bir paket sigara ve küçük bir şişe votka alıyorum. Dünyanın bütün öteki kentlerindeki sokak çalgıcılarından hiçbirinin bizimkilerin tınağı olamayacağından eminim. Birkaç ruble için rekabet eden bir saksofoncu, bir yaylı dördlüsü, Avustralya'ya özgü bir flüt çalan ufak tefek bir kadın ve bir Ukrayna korosu. Bazen papazlara para veriyorum, neden bilmem, onlar bana hiçbir şey vermediler halbuki. Çoğu kez dilencilerin ellerinde, genellikle birkaç dile çevrilmiş, kendi acıklı öykülerini anlatan karton parçaları oluyor. Sadece kenti ziyarete gelenler o kartonları okumak zahmetine katlanıyor. Sen Petersburg kazıkla çamura gömülmüş acıklı öykülerden kurulu.

Ançikov Köprüsü'nden geçip sola dön. Beninki dördüncü.

Ağır demir kapıdan gir, kapıcının uyukladığı kulübenin önünden geç, posta kutusuna bir göz at –içinde sevgili hasta kız kardeşimden bir mektup bulunca şaşırıyorum– ot bürümüş avluyu geçip, üç kat merdiven tırman. Eğer Rudi evdeyse, televizyonun sesi yüksektir. Rudi sessizliğe dayanamaz. Bu akşam her yer sakin. Dün akşam hareket tarihimiz konusunda yaşadığımız ufak anlaşmazlık yüzünden Rudi de bir süre dikkatini işine vermeyi kararlaştırdı demek ki. Dert değil. Akşam yemeği için aldığım balığı pişirip, gece geç gelirse yesin diye yarısını tencerede bırakıyorum. Ev dışında bir ya da iki geceden fazla kalmaz. Genellikle, yani.

Beyaz Geceler geldi bile. Saat ikiye doğru, mavimsi geceyarısı loşlaşıp çivit rengine bürünüyor. Güneş biraz sonra şaşıyla yükselecek. Oturma odamda geçmiş ve İsviçre’yi düşünüyorum. İşte amiralimle burada seviştik. Tam bu pencerenin altında. Bana okyanus hakkında, Sahalin, Beyaz Deniz ve buzun altındaki denizaltılar hakkında öyküler anlatırdı. Tek tek ortaya çıkan yıldızları seyrederdik. Bulaşıkları eviyeye yerleştirip bir sivrisinek kovucu yakıyorum. Bulunca beni düşünmesi için, Küba purolarını Rudi’nin ceketinin cebine koyuyorum. Bir yerlerde caz çalınmıyor. Eskiden olsa gidip müziğin geldiği yeri bulur ve dans eder, hayranlık uyandırıp arzulanırdım. Erkeklerin yüzleri parlardı. Bir sonrakine dansa heveslenirlerdi.

Bir sigara daha yakıp, kendime bir brandy koydum. Küçük bir kadeh, üstelik en iyi şişeden de değil. İş ortakları yemeğe geldiğinde, Rudi’nin bu içkilere ihtiyacı oluyor. Kız kardeşimin mektubunu açmadan yaktım ve sigara tablasına bıraktım. Öğrenir artık. Brandy’yi yudumlarken alevin dilinin o orospunun kelimelerini yakıp bir duman şeridine döndürmesini izledim. Yüksel, spiral, yüksel ve kaybol, yukarı, daha yukarı.

Caz sustu. Rudi hâlâ eve dönmedi. Küçük Nemya, tok ve mutlu, gelip kucığıma kıvrılıyor, ben dertlerimi anlatırken uyuyakalıyor.

2

Jerome çay yapıyor. Hareketleri kurulmuş saat gibi, bir İngiliz uşağınkine benziyor. Rudi yine gecikti. Rudi genellikle kırk beş dakika geç kalır. Öğle saatleri sırasında harika bir yaz günü ve Vasilyevskiy Adası’nın sokakları ile parkları sıcakta, suyun altındaymışçasına titreyiyor.

“Çaya bu kokuyu veren ne?”

Jerome bir an düşünüyor. “Rusçasını bilmiyorum. Biz ‘bergamot’ diyoruz. Limon ailesinden bir meyvenin kabuğu.”

Sadece, “Anladım” demekle yetiniyorum. “Güzel fincan.”

Jerome bana tabağıyla bir fincan uzatıp oturuyor. Rusçası akıcı, ama onunla ne konuşacağımı hiç bilemiyorum. “Bu Çin porceleni hayatta kalmayı başaran son lüks” diyor. “Gerçek Wedgwood. Aslında dünyanın parası etmeliydi, ne var ki sizin uygarlığınız kendi çöp tenekesine düşeli beri, bunun karşılığında bir kutu ton balığı konservesi alacağım bile kuşkulu. Sakın düşürme.”

“Hayatımda güzel hiçbir şeyi kırmadım” diyorum ona.

“Bunun doğruluğundan eminim. Her neyse” Jerome yeniden ayaklanıyor, “Bizim *Nouveau riche*² Robert de Niro’nun yapacak daha iyi şeyleri olduğuna göre, sana el emeğimin özel bazı örneklerini göstermeme izin ver.” Yandaki odaya, stüdyosuna giriyor ve yerde sürüklenen şeylerin sesini duyuyorum. Aziz Andrea Katedrali’nin hemen yanındaki parkta bir kâfur ağacı güneşte yüzüyor. Leytenanta Köprüsü’nün ötesinde, Angliyanskaya Rıhtımı’nda yeni bir Holiday Inn inşa ediyorlar. Bugün “Kahramanlar Günü” olduğundan, iskelelerde kimsecikler yok. Spor bir arabanın motor devrinin yükselmesini ve ani bir fren cayırtısını duyuyorum.

“Ah” diye sesleniyor Jerome, “Rudi’ye benziyor.”

Jerome’un sade döşenmiş dairesi kentin hoş bir mahallesinde. Benimki kadar iyi bir semt değil tabii. Rüzgârın kuzeyden estiği boğucu günlerde insan kimyasal fabrikasının kokusunu duyabiliyor, ama bunun dışında hiç de fena değil. Eğer kimseyi sokmadığı stüdyosunu da katarsan, benim dairemden daha büyük. Oturma odasının hâkimi şimdiye kadar gördüklerimin en büyüğü olan içki dolabı. Odaya, tıpkı bir katedral sunağının bir kasaba şapeline hâkim olacağı gibi tepeden bakıyor. Dediğine göre, Leonid Brejnev’in armağanıymış. Jerome evini bir kadın gibi düzenli tutuyor. Oysa sanırım Jerome’un ne burada ne de başka bir yerde bir kadını olmadı. Merak ediyorum, bütün İngiliz erkekleri bu kadar tertipli mi, yoksa bu sadece İngiliz ibnelerinin özelliği mi? Jerome, Soğuk Savaş sırasında casustu. Cambridge Üniversitesi’nde sanat tarihi dersleri veriyordu. Moskova son altı ya da yedi yıldır emekli maaşını ödemediği, İngiltere’de de vatana ihanetten arandığı için, şimdi çok güç durumda. Durmadan anılarını satmaktan söz etse de, bu günlerde öykülerini bir avuç rubleye satmaya çalışanlar sayılamayacak kadar çok. Bizimkinin pazarlanabilecek tek yeteneği, usta eserlerini taklitteki becerisi. Bizden bi-

2. Fransızca, “sonradan görme” anlamında. (ç.n.)

ri olmasının nedeni de bu zaten. Jerome gibi uzun boylu ve sıska birine ait olamayacak, parlak kahverengi bir pilot ceketi gözüme çarpıyor. Sigaraya ihtiyacım olduğundan, bir tane yakıyorum. Çevrede sigara tablası olarak kullanabileceğim bir şey yok, ben de çay fincanının tabağına silkerim küllerimi. Yakınlardaki bir odadan gelen piyano sesini duyuyorum.

Jerome tablonun üzerindeki örtüyü kaldırırken, sigaramı fark edip “cıkçık” diyerek dönüyor.

Havva ve Yılan, Lemuel Delacroix’nın değil, Jerome... Soyadını bilmiyorum. Muhtemelen Smith ya da Churchill. Jerome’dan hiçbir zaman çok hoşlanmadım ama, yeteneğinin hakkını vermek zorundayım. “Bunu gerçeğinden ayırt edebilecek birini tanımıyorum. Çerçevenin alt tarafındaki yaldızın solukluğu bile aynı.”

“Resmin üzerindeki sırrın çatlaklarını beceremiyorum, tam olarak beceremiyorum. Ve mavi pigmentin sırları on dokuzuncu yüzyılla birlikte kaybolduğundan, onları geri getirmeye Gregorski’nin serveti bile yetmez. Hayır, kusursuz değil. Ama işe yarar. İnsanlar farklılık aramaya başladıklarında, çok geç olacak zaten.”

“Öncekine göre, buna iki kat daha fazla zaman ayırdın.”

“İşte, şekerim, al sana Rus Konstrüktivizmi! Kopyacı gözüyle baktığında, Kandinsky çocuk oyuncuğu. Sen sadece çizgilerin orantısını ölç, tonunu doğru seç, boyayı sür ve bingo! Hayır, Delacroix bundan fazlasına layık... Buna bir aşk çalışması da diyebilirsin. Biraz fazla oynayabilmek için iki haftam daha olmasını istirdim, ama Gregorski bu ay yeni bir iş yüzünden sabırsızlanıyor. Yine de, bir geceliğine bakmak için de olsa, orijinalini elimde görmek için canımı verirdim. Dahası, Delacroix, Titanic’i su yüzüne çıkaracak ve Bermuda’yı alacak kadar değerli.”

“Bermuda’nın dörtte biri” diye hatırlattım. “Dörde bölünecek.”

“Delacroix ile I. Nikolay’ın arkadaş olduklarını biliyor muydun? Kurtarıcınız Katedrali’nin süslemesine yardım etmesi için Çar tarafından birkaç yaz boyunca çalıştırılmış. Rus devletinin hizmetinde bir Batılı. Belki de adama karşı duyduğum ilginin nedeni bu.” Jerome böyle mırıldanmaya başladığında, kendimi bu odada değilmişim gibi hissediyorum.

Kapıda şifreli bir vuruş. Bu pantomimin karşısında gözlerimi devirerek, dizinin bitmesini bekliyorum. Şifre doğru, ama Jerome parmağını dudaklarına bastırarak, beni yine de mutfığa götürüyor. Demek eski alışkanlıklar güç ölüyormuş. “Aç kapıyı!” diyor Rudi, her zamanki gibi. “Burası esiyor.” Jerome gevşiyor. “Esiyor” sözcüğü Rudi’nin yalnız olduğunu ve sırtına dayalı bir tabanca

olmadığını anlatıyor. “Soğuk” derse, “Çabuk uzaklaşın” demek oluyor. Tabîi altıncı katta, yangın merdiveni olmayan ve tek girişli bir daireden nasıl kaçarsın, o da ayrı mesele. Ama oğlan çocukları hep oğlan çocuğu kalacak.

“Bebek” diyor bana Rudi, rüzgâr gibi içeri girip, restoranlarından birinden getirdiği pizzayı Jerome’a uzatırken. Yeni süet ceketi kuşüzümü renginde. Benden sekiz ya da dokuz yaş küçük olmasına rağmen, bana “bebek” demekten hoşlanır. Gülümsüyor. İyiye işaret. Yanları kapalı güneş gözlüklerini çıkarıp, tablonun başına koşuyor. “Jerome, her zamanki yüksek standardından da iyi!”

Jerome alaylı bir reverans yapıyor. “Buraya uğramanız ne güzel!” Rudi Jerome’un alaycılığını hep görmezden gelir, onun adına hakarete uğramışlık duygusunu bana bırakır. “Evet, teşekkürler, eserimden ben de oldukça memnunum. Halkın koruyucusuyla Belediye Sarayı’ndaki görüşmen nasıl gitti?”

“Gregorski tamam. Delacroix’ı alması için olaydan iki gün sonra, sabah birisini gönderecek.”

Daha o zaman, bana yanlış göründü. “Neden bu sefer alıcılarla doğrudan sen görüşmüyorsun?”

Rudi elini Papa gibi kaldırdı. “Helsinki oldukça uzak, bebek... Neden buraya gelmesinler ki? Önemimizin arttığının işareti. Aynı zamanda da, sınırda kellemi tehlikeye atmayacağım anlamına geliyor... Ah, Pisicik, dün gece seni çok özledim...” Rudi’nin sırtışında bir tuhafılık vardı. Çokça alınmış kokainin tuhafılığı. Kötüye işaret. Göğüslerimi tutmaya kalktı, ama ben izin vermedim ve Rudi gülere gülere kanepeye düştü. “Anlatsana şuna, Jerome!”

“Neyi anlatayım?” Jerome elinde tabaklar ve pizza için bir bıçakla göründü.

“Gregorski’nin sağlam olduğunu.”

Jerome kaşlarını çatı. “Sağlam değilse ve bizi satmaya kalkarsa, kışımıza buradan Windsor’a kadar kazık girer.”

Rudi’nin tebessümü tutuşturulmuş bir sayfa gibi büzüldü. “Aman Tanrım, bugün derdiniz ne sizin? Güneş parlıyor ve iki hafta –ve kırk sekiz saat– sonra, her birimizin fazladan iki yüz bin doları olacak ve siz burada oturmuş, sanki analarınızı satmak zorunda kalmış gibi konuşuyorsunuz! Aslında düşünmesi gereken Ulu-ve-Yüksek-Siktirici Gregorski, eğer biz sözümüzü tutmazsak, asıl kazık onun kışına girecek! Artık büyükbaşlarla çalışmıyor. Benim bu kentte gücüm var. Bu kentin dışında gücüm var. Güçlüyüm.”

“Ah, Göklerdeki Azize Ciaran, kimse bunu reddetmiyor ki...”

diye başladı Jerome, eziyet çekiyormuş gibi görünme hatasına düşerek.

Rudi'nin gözleri parlamaya başladı. "Kesinlikle, bütünüyle, eksiksiz doğru. Kimse bunu reddetmiyor! *Kirsch* reddetmiyor! *Schirliker* ve ortakları reddetmiyor! Arturo Siktirici *Kopeck* reddetmiyor! Arturo Kopeck'in kim olduğunu biliyor musun? Berlin'in doğusunun ve Ural Dağları'nın batısının *en büyük-en siktirici* uyuşturucu satıcısı! Öyleyse benim ortakların Siktirici Boris *Frankenstein*'dan daha güçlü olduğumu neden kabul etmiyorlar?"

Jerome'un baykuş bakışı. "Kimse reddetmiyor ki. Reddediyor muyuz Margarita?"

Zavallı, sevgili bebeğim benim. Kötü kokain. "Hayır, Rudi. Kimse hiçbir şeyi reddetmiyor."

Rudi birden neden bahsettiğimizi unutmuş gibi oldu. "Tabasco sosu var mı, Jerome? O salak Gürcü orospu, sos vermeyi unutmuş. Kocaman memeleri var, iyi saksofon çalıyor, ama at gübresi kadar salak. Hatırlat da, ücretini artırmaya fırsat bulamadan kovayım karnı."

"Sosu ben getiririm" dedim Rudi'nin şakasına gülümseyerek. "Sana sert bir kahve yapayım mı?"

"Hayır" diye bağırması, "evet" demek olmalı.

Pizzanın yarısını sessizce yedik.

"Son teslimata eklemek istediğim küçük bir şey var" dedi Rudi.

"Anlat lütfen" dedi Jerome.

"Margarita beni galeride beklemek yerine, beni ve öteki temizlikçileri personel kapısında karşılayacak."

"Nedenini anlamadım" dedim.

"İşte bu operasyonun beyni olmamanın sebebi de bu ya. Sen nedenini hiç anlamıyorsun, oysa gören hep ben oluyorum. Sen gelip bizi karşılıyorsun. Kızlar, önceden belirlenmiş galerilerine dağılırlar. Biz Delacroix Galerisi'ne gidiyoruz. Her zamanki gibi, değişikliği yapıyoruz, parkeleri cilalıyoruz, tabloyu personel girişine götürüyoruz ve güvenlikten geçiriyoruz. Peki, fark tam olarak nerede?"

Jerome donmuş peynirden karidesleri ayıkladı. "Bütün bu süre boyunca sana Kışlık Saray personeli eşlik ediyor. Orada saklanmış ançüez var mı?"

"Böylece her zamankinin de ötesinde kuşkulanılmaz oluveriyorum!" Rudi kadehindeki şarabı çevirdi. "Bu küçük ayrıntılar Rudi Dokunuşu işte. İşte benim işim bu yüzden gelişip büyüyor. İşte Gregorski'nin temizlik anlaşması için beni seçmesinin, bu işi

benim yapmamı istemesinin nedeni bu: Ne Kirsch, ne Çehov, ne Koenighovlar; ben. Şimdi. Sorusu olan?”

Jerome kafasını aldırılmazca salladı. Şimdi artık onun rolü bitmişti. Bütün gününü yağlıboyalarının arasında geçirip banka hesabında para görünmesini bekleyerek keyifli bir hayat yaşıyor olmalı. Kişisel banka hesabında.

“Rudi, sevgilim” diye başladım söze...

“Ne istiyorsun?”

“Düşünüyordum da, biz tam olarak, ne zaman...”

“...ne zaman, ne?”

“Biliyorsun işte, konuşmuştuk...”

Rudi’nin duyguları öylesine görünür ki. Benden en ufak bir şey saklamaya çalışmıyor. Onu sevmemin bir nedeni de bu. Tabagını masaya çarpar gibi indirince, tabaktaki pizza yere kaydı.

“İsa aşkına! Yine başlama! Yine kafanı bozma, Margarita! Tepeme çöküp kafanı bozmana izin vermeyeceğim! Kahretsin, bana bazen büyükannemle düzüştüğümü hissettiriyorsun!”

Rudi’yi seviyorum, öte yandan gözleri böylesine parıldadığında ondan nefret ediyorum. Kötü kokain yüzünden. “Eğer hiç kullanmayacaksak, bütün bu parayı neden kazanıyoruz?”

“İstedğin araba mı? İstedğin kürk manto mu? Yoksa yine birine borcun mu var? Bana kimden borç aldığını söyle! Kimden? KİMDEN?”

“Hayır, kimseden, kimseden! Sadece...” Jerome’a baktım, o da içini çekti, kahvesini alarak stüdyosuna çekildi.

“... Sadece seni istiyorum, sevgilim. İsviçre’de yaşayacağımız hayatı istiyorum.”

“Altın bir tavuk çatınıza yerleşmiş, bacadan aşağıya yumurtalarını sıçıyor, Margarita! Tavuğu öldürme! Sen altın yumurtaları topla!”

“O altın yumurtalar için her hafta düzülen benim ama.”

“Hepimizin fedakârlık yapması gerekiyor.”

“Ben daha ne kadar fedakârlık yapabileceğimi bilmiyorum. Herhalde hesabımızdaki para artık bizim...”

“O kadar paranız yok. Son seferinde gümrükçülere hatırı sayılır bir rüşvet vermek zorunda kaldım. Sonra tabii Gregorski’ye payını verdim. Unutma, bütün bu işi ayarlayan oydu.”

“O zırlı Mercedes’iyle Gregorski’yi unutmam mümkün değil. Lütfen, sevgilim. Söyle bana. Ne kadar paramız var?”

“Aybaşın geldi, öyle değil mi? Kabul et. Aybaşın geldi. Tanrım. Yedi gün boyunca kan kaybediyorlar, yine de ölmüyorlar.”

“Ne kadar?”

“Epey. Ama yeterli değil.”

“Epey, ne kadardır? Söyle bana!”

“Margarita eğer sakinleşip, akıllı bir yetişkin gibi konuşmayı beceremeyeceksen, bu sohbeti bitirmek zorunda kalacağım.”

“Ben sakınım. Ben sadece basit bir soru soruyorum. Rudi. O paha biçilmez beş sanat eserinin satışından bugüne kadar kaç paranız oldu? Lütfen?”

“Amerikan doları olarak? Altı basamaklı.”

“Söyle.”

Rudi taktik değiştirdi. “Malî işlere ben bakıyorum! Senin işin bizi içeri sokup, güvenliğimizi sağlamak! Yoksa bu işleri benden daha iyi yapacağını mı sanıyorsun? *ÖYLE Mİ SANIYORSUN?*”

Kokainin etkisi, bir de baskının. Sükûnetimi bozmadım ve somurtmaya başladım. Margarita Latunskiy erkekleri bir keman virtüözü gibi çalar. Bir kadından bir şey istediğimde öfkelenirim. Bir erkekten bir şey istediğimde somurturum. “Hayır sevgilim, tek mesele Baş Küratör’ün beni her hafta muncıklaması ve bunun sonunu görememem ve seni bu kadar çok sevmem...” Gözleri sulanmış rolüne geçtim.

Rudi hırladı ve dışlarını geçireceği bir şey arıyormuş gibi çevresine bakındı. “Bırakmak mı istiyorsun? Gregorski gibi birine gidip, ‘Ha, bu arada, bu biçim işlerden hoşlanmamaya başladım, çalıntı sanat eseri kazançlarına çok teşekkürler ama benden paso, sana kartpostal gönderirim’ mi diyeceksin? Kadın, ayakların yere bassın artık! Seni kahvaltı niyetine yer o herif.”

Bana vuracağını sandım. “İsviçre’yi bunun için seçtik, sanıyordum, güvenli olacağı için...”

“O kadar basit değil. Gregorski güçlü biri.”

“Güçlü erkekler hakkında bilgim var...”

Rudi beni taklit etti. “‘Güçlü erkekler hakkında bilgim var.’ Yoksa seni düzen Parti üyesi kırtasiyeciden mi bahsediyorsun? Ya da sakat bacaklı moruk kamarottan mı?”

“Kaptandı, o.”

Rudi “Hah!” diye tükürdü. “Sen para saklamaktan ne anlarsın? Para aklamaktan? Sana istediğin an payını verebilirim, *bebek*, ama payını aldıktan sonra, İsviçreli domuzların ülkeye soktuğun kamyon dolusu rubleyi nerede bulduğunu sormaları ne kadar zaman alır sence? Biz bir takımız! Öyle aklına her estiğinde, benden paso diyemezsin.”

“Ne zaman gideriz?”

“Zamanı gelince! Zamanı gelince! Siktir git! Sen bu kafada olduğun zaman, seninle mantıklı konuşmaya çalışmanın hiçbir yararı yok. Ben arabayla biraz gezeceğim!”

Kapıyı arkasından çarptı.

Jerome göründü. “Wedgwood’a zarar vermedi, değil mi?”

“Biraz sinirli de” diye açıkladım. “Gitmeye bu kadar yaklaşmış-ken, biraz gergin olması son derecede normal...”

Jerome İngilizce bir şey söyledi.

Bugün doğum günüm.

Ayaklarım bu kadar sızlamamalıydı, hele bu yaşında.

Daireme çıkan merdivenleri tırmanırken, telefonun çaldığını duydum. Anahtarları aradım, sonra hole daldım. Gördün mü? Onu anlıyorum ve onu bunun için bağışlıyorum. Bu yüzden, ondan yararlanan öteki kadınlar gibi değilim.

“Döndüm.” Soluk soluğa kalmıştım.

“Alo? Bayan Latunskiy? Umarım evinize telefon etmemde sakınca yoktur. Ben Tatyana Makuç, galeriden. Zamansız mı aradım yoksa?”

Soluğumu denetlemek ve sesimdeki düş kırıklığını gizlemek için çabaladım. “Hayır, hayır, eve şu anda döndüm de. Biraz koştum.”

“Öyle mi?.. Parkta mı koştunuz?”

“Telefona yetişmek için koştum, demek istemiştin. Telefona yetişmek için.”

“Bu öğleden sonra meşgul müsünüz?”

“Evet. Hayır. Belki. Neden?”

“Yalnızım. Belki bir yerde buluşur, size bir kahve ısmarlarım ya da ayakkabı kutumu ziyarete gelirsiniz, ben de size gerçek Varşova *vorsch*’u pişiririm, diye düşünmüştüm.”

Tatyana? “Evet” diyen sesimi duydum.

Peki Rudi’yle ne zaman barışacaktım? Ama diğer yandan, eve geldiğinde neden beni orada pinekler bulsun? Belki de ona ne kadar ihtiyaç duyduğumu bu kadar göstermemek yararlı olabilir. Belki bir ders alır.

“Harika. Puşkin Tiyatrosu’nun arkasındaki kafeyi biliyor musunuz?”

“Evet...”

“Güzel. Sizi bir saat sonra orada bulurum.”

Bu kadar. Nemya içeri girdi ve biraz sevgi için kucağıma sığırdı. Nemya’ya Rudi’nin aksiliğinden bahsettim, İsviçre’nin nasıl

olacağını anlattım ve neden günümün geri kalanını Polonya'dan gelme kibirli bir rakibeye ayırdığımı için için merak ettim.

Ahşap ve kahve kokan kafe boştu. Kapıyı ittiğimde kalkan toz zerrecikleri güneş ışınlarının arasından aktı. Bir zil çaldı; arkadaki odadan bir radyo sesi geliyordu. Tatyana henüz gelmemişti, oysa ben gecikmişim.

“Merhaba, Margarita.”

Tatyana hafifçe yer değiştirdiğinde gördüm onu. Saçları altın gibi parlıyordu. Siyah kadifeden şık bir elbise giymişti, vücudu ince ve sırm gibiydi. Çekiciliğini gördüğümü itiraf etmek zorundayım. Hele Rogorşev gibileri için.

“Seni görmedim.”

“Buradayım işte. Ee, oturmayacak mısın? Geldiğin için teşekkürler. Ne içersin? Kolombiya harmanları harika.”

Beni etkilemek mi istiyordu? “Öyleyse bir Kolombiya harmanı alayım, tabii garson kız uyanırsa.”

Arka odadan bir adam belirdi. “Kolombiya?” Güçlü bir Ukrayna aksanı vardı.

“Evet.”

Avurtlarını çökertip, geldiği yönde kayboldu.

Tatyana gülümsedi. “Seni aramama şaşırdın mı?” Sesinde psikoterapist tınısı.

“Biraz. Şaşırmalı mıydım?”

Bir sigara uzattı. Ben de ona Benson and Hedges sundum. Bir tane aldı, ama herhangi bir Rus’un yapacağı gibi, sigaraya hayranlığını belirtmedi. Benson and Hedges Polonya’da harcıâlem olmalı. Benimkini yakmasına ses çıkarmadım.

“Ne zamandır Ermitaj’da çalışıyorsun, Margarita?”

“Neredeyse bir yıl oluyor.”

“Orada samimi ilişkilerin var galiba.” Kendime rağmen, tebesümünü beğendim. Meraklı görünüyordu ama, sadece samimi olmak istediği için.

Margarita Latunskiy, Tatyana gibi kızları dümen suyunda götürür. “Baş Küratör’ü mü demek istiyorsun? Aman Tanrım, yoksa Bokkovası sürüsü yine dedikoduya mı başladı?”

“Onlar hendekte biten otun bile dedikodusunu yaparlar.”

“Baş Küratör’le ilişkim, herkesin bildiği bir sır. Ama ben işe girdikten sonra başladı. O işe başka tanıdıklarım –Belediye’deki tanıdıklarım– sayesinde alındım. Kötü bir tarafı yok. Ben bekâрім, onun evliliği de benim sorunum değil.”

“Tamamen aynı fikirdeyim. Yaklaşımlarımızda pek çok ortak nokta var.”

“Evli olduğunu söylemiştin, değil mi?”

Tatyana kahvesindeki kremadan bir girdap çıkardı. “Sır saklar musun?”

“Gerçekten de çok iyi sır saklarım...”

“Bunu, Rogorşev gibileri kendimden uzak tutmak için söylüyorum. Oysa durum bundan çok daha karmaşık...” Devam etmesini bekledim, ama Tatyana sözünü tamamlamadı. “Pekâlâ, Margarita. Bana hayatını anlat. Her şeyi bilmek istiyorum.”

Sekiz saat sonra, Dekabristov Sokağı'ndaki Shamrock Pub'da bir masaya abanmıştık; çok sarhoştuk, en azından ben çok sarhoş olduğumun farkındaydım. Kübalı bir üçlü kıvrak bir caz ile slow parçalar çalıyordu ve hemen her yerde insan boyunda kauçuğumsu yapraklı insan boyunda bitkiler vardı. Etraf mumlarla aydınlatılmıştı, ki eğlence dünyasında bu, zarif olması iddiasında bulunurken, tasarruf etmenin en pintice yolu olarak bilinirdi. Birden, Tatyana'yla birlikte olduğum her seferinde, ışığın kötü olduğunu fark ettim. Tatyana'nın caz ve şarap hakkında bir sürü şey bilmesi, geçmişinde göstermek istediğinden de çok daha fazla parası olduğunu düşündürdü bana. Bu arada, her şeyin parasını ödemek için de ısrar ediyordu. Üç kere itiraz ettim, ama Tatyana'nın dört kez üstelemesinin beni bir ölçüde rahatlattığını kabul etmeliyim. Rudi'den para istemekten nefret ediyorum.

Bir sürü şey hakkında birçok şey biliyordu. Siyah bir adam sahneye çıktı ve susturucu takılmış trompetle bir şeyler çaldı. Tatyana heyecanlanınca, ne denli güzel olduğunu gördüm. Geçmişinde derin bir trajedi tahmin ettim. Kendi hayatımdan biliyorum, güzellik ciddi bir engel olabilir. “Miles Davis'ten daha Miles Davis” diye mırıldandı.

“Atlantik'i uçarak geçen ilk insan değil miydi?”

Beni duymamıştı. “Bulutların ardında kaybolan tunç güneş.”

Erkeklerin dikkatini fazlasıyla çekiyorduk. Olması gerektiği gibi. Tatyana'nın bu iklimlerde ender rastlanır bir yaratık olduğu kuşku götürmezdi; bana gelince, ne diyeyim, Margarita Latunskiy'in ne çeşit adanları yanına çektiğini sen de biliyorsun. Trompetçi bile parlak trompetinin üzerinden bana bakıyordu, yemin ederim. Siyah bir erkekle yatmanın nasıl bir şey olduğunu merak ettim. Araplarla, Doğulularla, Amerikalılarla oynaşmalarım oldu, tamamı, ama siyahlarla, hiç.

Üç genç çift gelip, sahneye yakın bir yere oturdu. Henüz yirmilerinde bile değillerdi. Ödünç takım elbiseler içindeki oğlanlar entelektüel görünmeye çalışıyorlardı. Kızlarsa, rahat görünmeye. Hepsi de beceriksiz.

Tatyana altı kişiyi gösterdi. “Gençlik aşkı.” Sesinde bir sivrilik vardı.

“Elinde olsa, onlarla yer değiştirmez miydin?”

“Neden değiştireyim ki?”

“O kadar genç, o kadar zarif, birbirlerine öylesine kaynaşmış görünüyorlar ki. O yaşta aşk o kadar temiz, o kadar tazedir ki. Sence de öyle değil mi?”

“Margarita! Beni şaşırtıyorsun! Aşk diye bir şeyin olmadığını ikimiz de biliyoruz.”

“Sen nasıl adlandırırsın?”

Tatyana sigarasını bastırıp söndürdü. Yine o şeytanî tebessüm. “İsteklerin değişimi.”

“Ciddi olamazsın.”

“Hem de çok ciddiym. Şu çocuklara bak. Oğlanlar kızları yatağa atmanın, böylelikle şişenin tıpasını fırlatıp boşalmanın peşindeler. Bir erkek sümkürdüğünde, buna aşk demiyorsun. Öyleyse, bir erkek vücudunun başka bir yerinden bir şey çıkardığında, neden gözlerim yaşarsın ki? Kızlara gelince, ya oğlanlarından istedikleri şeyleri elde edecekleri için bu oyuna katılacaklar ya da onlar da yatağa gitmekten zevk alıyorlar. Bundan kuşkuluyum ya. Daha ilk engele gelir gelmez kaşığındaki yumurtayı yere düşürmeyen on sekizlik bir oğlana rastlamadım henüz.”

“İyi ama, bu dediğin cinsel arzu! Sen arzudan bahsediyorsun, aşktan değil.”

“Arzu ısrarlı satış. Aşk ise gizli reklam. Kâr marjı tamı tamına aynı.”

“İyi ama, aşk bencilliğin zıttı değil mi? Gerçek, içten bir sevgi saf ve bencillikten uzaktır.”

“Hayır. Gerçek ve içten sevgi öylesine güçlü bir bencilliktir ki, bencillikten uzak gibi görünür.”

“Aşkı tanıdım –aşkı tanıyorum– ve aşk almak değil, vermektir. Biz basit hayvanlar değiliz.”

“Biz sadece hayvanız. Baş Küratör sana ne veriyor?”

“Ondan bahsetmiyorum.”

“Kimden olursa olsun. Ama düşün. Herhangi bir erkek seni neden seviyor, sanıyorsun? Eğer kendine karşı dürüstsen, Margarita, bunun cevabının, bu işten şöyle ya da böyle erkeğin kazançlı

çıkacağı olduğunu kabul etmelisin. Söylesene. Seni neden seviyor ve sen karşılığında onu neden seviyorsun?”

Kafamı salladım. “Biz aşktan bahsediyoruz. Burada ‘neden’ olmaz. Asıl önemlisi de bu.”

“Her zaman bir neden olmuştur, çünkü sevilenin hep istediği bir şey vardır. Belki erkek seni koruyordur. Belki de sana kendini özel hissettiriyordur. Belki de bir çıkış yoludur, sıkıcı şimdiden parlıtlı bir geleceğe giden bir kaçış fırsattır. Belki de doğmamış bebeklerinin babasıdır. Ya da belki sana prestij kazandırıyor. Aşk *nedenlerden* oluşmuş kocaman bir düğümdür.”

“Bunun nesi kötü?”

“Ben bir kötülük olduğunu söylemiyorum ki. Tarih, insanların arzularından oluşmuştur. İnsanlar yaşadıklarına inandıkları bu saf ‘aşk’ konusunda duygusallaştıklarında, işte bu yüzden gülümşüyorum. ‘Birini sevmek’, ‘bir şey istemek’ demektir. Aşk insanlara bencil, salakça, acımasız ve insanlıkdışı işler yaptırabiliyor. Biraz önce sordun, ‘Bu çocuklarla yer değiştirmek ister miydin?’ diye. Gidip yirmi yaşlarını çalmak güzel olurdu tabii, vücutlarına şimdiki aklıma hiç dokunmadan geçerdim; yoksa diğer türlü, hayvanat bahçesindeki av köpeğiyle yer değiştirmeyi yeğlerim. Âşık olmak, sevgilinin isteklerinin oyuncağı olmak demektir. Bir sevgilinin vücuduna bir kurşun sıksa, seni kurtarmış olur.”

Rudi’nin göğsünden hızla çekilen bir banyo tıkacı ve o delikten fışkıran kanlarla ilgili korkunç bir görüntü gözümde canlandı. “Sevgilimin vücuduna kurşun sıkmaya kalkanı öldürürüm.”

Pub bana göre fazla hareketli; müzik, gözlerimde öyle güçlü yankılanıyor ki, gözlerim yaşıyor. Tatyana, “Dışarı çıkalım” diyor; birden dışarıdayız ve kendimi bir çağlayanın üzerinden sürüklenir bulup gecenin ışığında dindik düşünüyorum. Sokaklar gölgelerle ve parlaklıkla ve adım sesleriyle ve şeker renkleriyle ve tramvay raylarıyla ve kırlangıçlarla dolu. Daha önce Glinka Şapeli’nin üzerindeki pencerelerin ne kadar zarif olduğu hiç dikkatimi çekmemişti. Nedir bunlara verilen ad? Jerome olsa bilirdi. Uçan payandalar mıydı? Bu gece, pek yıldız çıkmamış. Aralarında bir ışık dolaşıyor. Bir kuyruklyıldız, bir melek ya da Dünya’ya düşen son hurda Sovyet uzay gemisi olmasın? Gelip geçenlerden bazıları bana soru dolu gözlerle bakınca, onlara düz yürüyebileceğimi göstermek için dikiliyorum ve bir sokak lambası zürafa boynu gibi sallanmaya başlıyor. Büronun ışıklarından biri yanıyor. Anlaşılan Baş Küratör birisini bekliyor, ama beklediği ben değilim, Tatyana da değil, en

azından bu akşam. Koyu renk bir arabanın yanından geçiyoruz. “Hey, sevgilim, ikiniz birden, kaç olur?” Arabanın penceresine tükürüp en galiz küfürlerimi imdada çağırıyorum, ama Tatyana beni sürükleyerek uzaklaştırıyor.

“Yürü” diyor Tatyana. “Benim eve gidip kahve içelim. Bir iki sosıs de yaparım. Eğer uslu bir Margarita olursan, sosısının içine biraz tatlı hardal da sıkarım.” Nereye bakarsam bakayım her yeri bir çerçeveye alabildiğinden sadece bu kadarıyla bir tabloya sahip olabilirsin. Bir Jerome tablosu değil. Gerçek bir tablo, çaldıklarımızdan bile daha gerçek. Çaldıklarımız bile kopya. Jerome’unkiler ise kopyanın kopyası. O oğlanın kası. İyi dilekler. Polis minibüsünün arkasına doğru güdülen, serbest bırakılmadan önce on beşer dolar ceza ödemeleri için aynasızların dükkânına götürülecek yeşil farlı, kayısı rengi allıklı bütün şu kızlar. Kayıp zamanı yakalayabilmek için, gecenin geri kalanında bayağı fazla çalışmak zorunda kalacaklar. İşte burası Çar’ın havaya uçurulduğu yer, annem bunu bana çok uzun zaman önce anlatmıştı, ben de şimdi Tatyana’ya anlatıyorum, ama o beni duymuyor, çünkü kelimelerim adlarını unutmuş. Uzak bir mahallede çatapatlar patlıyor, yoksa silah sesi mi? İşte bu güzel bir resim olurdu. Tekerek yerine tuğlaları olan otomobil. Ara sokakta koşturan bir at, peki at kaidesinden nasıl inmiş? Saçı dinozor yüzgecine benzeyen bir çocuk yanımdan paten kayarak geçiyor. Bankın üzerinde, yastık yerine bir gazete yığını yerleştirmiş bir serseri. Parlak “Beni soy” gömlekleri içinde turistler, kanallar ve kubbeler ve haçlar ve oraklar ve, ah... Nehrin kenarındaki çamur bile...

Nefesi alamadığım için alıyorum. Rudi’yi sevemediğim için seviyorum.

“Tatyana” diyorum, korkuluğa dayanıp suya bakarken. “Yanılıyorsun.”

“Uzak değil” diyor onun sesi. “Becerebilecek misin?”

Nehirde bir polis teknesi var. Mavi ve kırmızı ışıkları çok güzel.

Tatyana’nın dairesinden hatırımda kalan tek şey, derin bir boşluktan aşağıya çakıl taşları gibi tıkırtılar sallayan ayık bir saat. Bir şeyler parlıyordu ve sallanıyordu ve Tatyana yanımdaydı, bir şey istediğini söylüyordu ve sıcaktı; bir süre orada kalmak istedim. Bir ara bugünün doğum günüm olduğunu hatırlayıp, Tatyana’ya söylemeye çalışıyorum, ama ne söylemek istediğini çoktan unuttum bile. Tatyana’nın beni bir taksiye sokmasını, şoföre adresini söylemesini ve parayı ödemesini hatırlıyorum.

Döndüğümde, Rudi evdeydi. Saat sabahın üçüne geliyordu. Kapıdan girmeden önce, bir an tereddüt ettim. Nerelerde olduğumu öğrenmek isteyecek. Ona Tatyana'yı hiç çekinmeden anlatabilirim. Aldırmayacaktır. Hatta isterse, onun hakkında bilgi bile toplayabilir ama, bana güveni tam, tabîî.

Anahtarı çevirip kapıyı açtım ve holde çorapları ve külotuyla durmuş, elindeki tabancayı bana çevirmiş Rudi'yi görünce, hayatımın şokunu yaşadım. Arkasında banyonun ışığı yanyor ve musluktan akan suyun sesi geliyordu. Cık cık edip, tabancasını indirdi.

“Sen yaramaz bir pisiciksin, Margarita. Şifreyi kullanmadın. Beni düş kırıklığına uğrattın.”

Nemya koşarak geldi, dizime dayanıp sırtını kamburlaştırdı, bacağıma mutfığa doğru itmeye çalıştı. “Sevgilim, şifreyi kullanmadım, çünkü ben burada oturuyorum.”

“Peki senin polis olmadığını nereden bilecektim?”

Verecek cevabım yoktu. Zaten Rudi'yleyken hiç olmaz. Oysa bu sefer sakın görünüyordu: henüz bana bağırmanmıştı. “Özür dilerim.”

“Neyse, boş ver. Çoğumuz zaman zaman hata yapıyoruz. Ama Pisicik, bunu bir daha sakın yapma, yoksa bir kazaya neden olabilirsin. İçeri gir, içeri gir. Oldukça geç dönüyorsun, değil mi? Endişelenmeye başlıyordum. Dışarıda küçük bir pisiciği yutmaya hazır bir sürü kötü köpek var.”

“İşten bir arkadaşım ile çıktım –adı Tatyana– ve...” diye açıklamaya giriştim, ama Rudi ilgilenmiyor gibiydi. Oturma odasında kocaman bir buket gül vardı, kırmızı, sarı ve pembe güller.

“Rudi! Bunlar bana mı?”

Rudi gülümsedi, ben de eridim. Üç yılda ilk kez! “Tabîî sana, Pisicik. Yoksa çiçek alacak başka kimim var, ha?” Yaklaştı ve alnımı öptü. Gözlerimi yumdum, dudaklarından öpmek için ağzımı açtım, ama o çoktan arkasını dönmüştü bile. Rudi vazoya su koymayı unuttuğundan, gülleri mutfığa götürdüm. Harika kokuyorlardı. Uzun zaman öncesinden bir bahçe.

“Senden ufak bir şey isteyeceğim” diye seslendi Rudi. “Fazla dert etmeyeceğini biliyorum.”

“Ya?”

“İş yaptığım biri kısa süreliğine kente geldi. Aslında, Gregorski'nin arkadaşı. Söz sahibi uluslararası çevrelerde, oldukça etkili biri. Moğolistan'dan. Aslında bütün memleketi yönetiyor. Kalacak bir yere ihtiyacı var.”

“Ve?”

“Misafir odasının uygun olacağını düşündüm.”

Vazodan taşan suları izledim. “Moğolistan’ı yönetiyorsa, Gregorski onu neden garsoniyerlerinden birine yerleştiremiyor?” Tınakları olduğunu hatırlatmaya çalışan Nemya’yı görmezden geldim.

“Çünkü polis adamı izleyebilir de, ondan. Moğolistan’ı gayriresnû olarak yönetiyor. Moğollar bile kredi alabilmek için seçim yaptıklarını iddia etmek zorundalar.”

“Yani eve bir katil almanı mı istiyorsun? Oysa o günleri geride bıraktığımızı sanıyordum.”

“Bıraktık, Pisicik, bıraktık! Ben sadece bir arkadaşaya yardım ediyorum!”

“Öyleyse neden işi eksiksiz yapıp uyuşturucu bağımlısı piromanlara bir uyku mekânı açmıyoruz?”

“Tanrı aşkına, aşırı tepkiden vazgeç! Misafir odasında kutularla malım duruyor: Ne fark var? Üstelik katil falan değil. İrkutsk’un ötesindeki sınırda üzerini aratmayacak kadar yüksek ilişkileri olan resmî bir kişiden söz ediyorum. Bu arada, Helsinki yattı. Gregorski Pekin’de bir alıcı bulmuş. Dostumuz Delacroix’ı götürecektir. Ne kadar az iz bırakırsa, o kadar iyi.”

“Gregorski neden polisi her zamanki gibi yemlemiyor?”

“Çünkü Gregorski’nin hükmü sadece Fin ve Litvanya sınırında geçiyor. Konu Sibirya kadar doğu olunca, her zamanki dostlarına güvenemez. Sadece bana güvenebiliyor, bana ve bize. Pisicik...” Rudi’nin kolları karnuma dolandı. “Tartışmayalım... bu geleceğimiz için...” Başparmağı bir solucan gibi, göbek deliğime girmeye çalıştı. “Bir gün bebeğimiz burada olacak...” Burnunu boynuma gömmeye kalktığında, dargınlığı sürdürmeye çalıştım. “Bebek, Pisicik, pisicik bebeği... Senden çok fazla şey istediğimin farkındayım, ama sona öylesine yakınız ki. Düşünüyorum, daha önce, Jerome’un evindeyken söylediklerini düşünüyorum. Avusturya hakkında. Biliyor musun, aslında çok haklısın. İşler yolundayken çıkmalıyız buradan. Sınırlendiğim için özür dilerim. Sonradan, kendimden nefret ediyorum. Anlıyorsun sen de. Hep gerginlikten. Anladığımı biliyorum. Bazen benim için en değerli olan şeylere bile saldırıyorum. Bazen kendimden nefret ediyorum” diye mırıldanıyordu Rudi. “Bana bak. Bana bak. Bu aptal adamın sana ne kadar hayran olduğuna bak...”

Döndüm ve o harika ve genç gözlerine baktım. Ne kadar hayran olduğunu görüyorum.

“Bil bakalım bugün nereye gittim, Pisicik? Seyahat acentesine, Zürich’e bilet fiyatlarını öğrenmek için.”

“Sahi mi?”

“Evet. Acente bayram dolayısıyla kapalıydı. Ama gittim işte. Ve

o yağlı küratör pezevenğinin Pisiciğine daha fazla hakaret etmesine izin vermeyeceğim. Buradan bir çıkalım, Margarita, herifin hayatı senin elinde olacak. Sen bir iste, o zaman birine düğmeye bastıracağım. Azize Meryem Anamız üzerine yemin ederim.”

Gördün mü? Tatyana haksızdı. Rudi beni mutlu etmek istiyor. Her şeyden vazgeçecek artık, bizim için vazgeçecek. Ondan nasıl kuşkulanabildim, bir an bile? Uzun uzun, şehvetle öpüştük. “Rudi” diye fısıldadım, “şimdiye kadar doğum günümde aldığım en güzel hediye, sensin...”

Rudi, “Ya?” diye mırıldandı. “Doğum günün yakında, değil mi?” Sonunda, elleri kalçalarımda, çekildi. “Pekâlâ. Alıcı temsilcisinin buradayken düşük profil göstermesi tamam, değil mi? Sadece değişiklik sonrasına kadar zaten. Temizlik gecesinin sonrasına. Topu topu iki hafta.”

“Bilemiyorum, Rudi. Sen Petersburg’dan ayrılmadan önce, seninle birlikte biraz zamanımız olacağını umuyordum. Planlamamız gereken bir sürü şey var. Ne zaman geliyor?”

Rudi arkasını döndü. Bir kutu kedi maması açtım. “Bugün geldi. Uçakla geldiğinden bir banyoya çok ihtiyacı vardı, ben de ona banyoyu doldurdum. Şimdi burada.”

“Ne?”

“Şeyy, burada şu anda.”

“Rudi! Nasıl yaparsın? Burası senin, benim ve Nemya’nın birlikte yaşadığı yer!”

Mutfak kapısını açtım ve kendimi bir tiyatro oyununa girer gibi hissettim. Pencerenin önünde, kısa boylu, esmer ve yapılı bir adam sırtı bana dönük duruyordu. Üzerinde Rudi’ye kendi ellerimle kızıl flanelden dikiğim ropdöşambr vardı ve Rudi’nin tabancasına bakıyordu. Ağzımdan “Hah!” diye bir ses çıktığımı duydum.

Adam dönmeden önce bir süre geçti. “İyi akşamlar, Bayan Latunskiy. Konukseverliğiniz için teşekkürler. Görkemli kentinizi yeniden ziyaret etmek çok güzel.” Kusursuz bir Rusça, Orta Asya tozu yutmuş bir aksan. Nemya, yemek için arkamda miyavladı. “Küçük kedinizle biraz önce tanıştık. Beni öz amcası Suhbataar biliyor. Sizin de öyle göreceğinizi umuyorum.”

3

Çalıştığım galeri şimdi boş, bu yüzden bacaklarımı açmak için pencereye yürüyorum. Fırtına geliyor, hava da bir davul derisi ka-

dar gergin. Bu sabah işe yürürken, koca kent mayalanmaya bırakılmış gibiydi. Neva Nehri bir petrol sızıntısı gibi boğucu ve cıfcaflı. Haftaya bir seçim var, üzerlerine hoparlörler takılmış küçük minibüsler reformdan, dürüstlükten ve güvenden bahsederek kentte tur atıyor.

Kulağımda bir sivrisinek vızıldıyor. Bir şaplak indiriyorum. Gövdesinden insan kanından bir leke sızıyor. Kanı silecek bir yer aranıp, perdede karar kılıyorum. Rehber yaklaşıyor, onun için çabucak yerime oturuyorum. Rehber Japonca konuşarak köşeyi dönüyor. “Delacroix” sözcüğünü yakalıyorum. Sekiz gün sonra aynı rehber aynı ışıklı kalemini tümüyle farklı bir tabloya tutacak ve gerçeği dünyada sadece altı kişi – Rudi, ben, Jerome, Gregorski, Suhbataar denen o herif ve Pekinli alıcı – bilecek. Jerome kursuz suçun, işlendiğini kimsenin bilmediği suç olduğunu söyler. Koyunlar kafalarını sallıyorlar. İçimden, kıs kıs gülüyorum. Bugün bir sürü sahtenin fotoğrafını çektiler bile. Ve bu ayrıcalık için yabancı tarifesi ödediler.

Küçük bir kız bana doğru yürüyüp bir şekerleme uzatıyor. Japonca bir şeyler söyleyip, torbayı sallıyor. Sekiz yaşında falan gösteriyor ve Rönesans harikalarından sıkıldığı açıkça belli. Derisi biraz süt katılmış kahve rengine. Saçları örgülü ve en iyi elbisesini, beyaz bağcıklı çilek kırmızısı elbisesini giymiş. Ablası onu görüp kıkırdayınca, yetişkinlerden çoğu dönüp bakıyor. Şekerlemelerden bir tane alıyorum ve Japon kameralarından birinin flaşı çakıyor. Asyalılarda canımı sıkan da bu. Ne görürlerse fotoğrafını çekiyorlar. Ama küçük kızın ne harika tebessümü var! Bir an için, onu eve götürmek istiyorum. Küçük kızlar yaşlı kediler gibidir. Eğer seni sevmezlerse, yeryüzünde hiçbir güç onları seviyormuş gibi görünmeye zorlayamaz.

Kremlin görevlisi âşığım kürtaj yaptırmamda ısrar ediyordu. Ben ise ameliyattan korkuyordum. Papazlar ve yaşlı kadınlar, bebeklerini öldüren kadınlar için cehennemde bir gulag olduğunu söylüyorlardı. Yine de, âşığım tarafından terk edilip sokağa düşmekten daha çok korktuğum için, sonunda razı oldum. Adam kötü reklam tehlikesi yaşamak istemiyordu ve gayrimeşru bir çocuk, ilişkimizin kanıtı olacaktı. Yolsuzluk ve skandalların Sovyetler Birliği’ni ayakta tuttuğu herkes tarafından biliniyordu bilmesine ama, plebler için görüntünün düzgün tutulması şarttı. Yoksa, kim takar? Çocuk aldırmanın annemi mezarında bağırta-cağını düşünmenin bile ayrı bir keyfi vardı.

Çoğu kadın hayatında bir ya da iki kez kürtaj olduğundan, bu öyle büyütecek bir şey değildi. Çocuğunu Moskova Bulvarı üzerindeki eski Parti hastanesinde aldırduğundan, bakım kalitesinin ortalama kadınlara verileden daha iyi olması gerekirdi. Oysa öyle olmadı. Neyin ters gittiğini bilmiyorum. Sonrasında kanamam günlerce sürdü, doktora görünmek için tekrar hastaneye gittiğimde, adam benimle görüşmedi ve resepsiyondakiler beni dışarıya çıkarması için güvenlikten yardım istediler. Beni basamakların ortasında, içimdeki öfke tükenene ve geriye hıçkırıktan başka bir şey kalmayınca kadar bağırmaya bıraktılar. Nehir kenarına doğru inen, yağmurda damlayan budanmış karaağaçları hatırlıyorum. Âşığının gerekli kişileri harekete geçirmesini istedim, ama bana kalırsa o sırada bana olan ilgisi kaybolmaya başlamıştı. Beni sırtında bir yük gibi görüyordu. İki hafta sonra beni bıraktı, Parti süpermarketinin çayhanesinde. Karısı hamileliğimi bir şekilde öğrenmişti. Eğer ağzımı kapalı tutup rahat durmazsam, evimi başkasına verdireceğini söyledi. Hasarlı mal olmuşum. Herifin vicdanına hasar verdiğim için.

Ağzımı kapalı tuttum. Sonunda bir jinekoloğa görüldüğümde şöyle bir baktı ve bir daha çocuk sahibi olmaya kalkmayacağımı umduğunu söyledi. Buram buram votka kokan, kara sakallı biri olduğundan, ona inanmadım. Orada danışman adı altında bulunan çelik inek kılıklı bir kadın, kadının hayattaki tek rolünün kapitalistlerin sömürmesi için çocuk doğurmak olduğunu dayatan eski bir burjuva kibrinden söz etmeye çalıştıysa da, onun öğütlerine karnımın tok olduğunu söyleyip dışarıya çıktım. Bir yıl sonra, *Pravda*'da âşığının kalp krizi geçirdiğini okudum.

Daha işin hemen başlarında, prezervatifin sadece hayvanlara uygun olduğunu söylediği için, Rudi'ye hap aldığımı anlatıyorum. İsviçre'de neler olacağını kim bilebilir? Orada hava temiz, sular da duruymuş. Belki de İsviçreli jinekologlar, Rus meslektaşlarının yapamadığını başarıyordur. Yabanî çiçeklerin arasında koşuşturan, yarı Rudi, yarı ben, küçük bir kız çocuğu. Ah, çok güzel olacaktır. Bir de küçük bir erkek kardeşi olacak, Rudi ona dağlarda nasıl avlanacağını gösterirken, ben de küçük Pisiciğimize nasıl yemek pişirileceğini öğretirim. Jerome'un Çinlilerin içtiğini anlattığı kuş yuvası çorbası yapmayı da öğreneceğiz.

Bu akşam düzenli ilişkimizin sırası olmasına rağmen, Baş Kü-ratör Rogorşev benden kaçıyor sanki. Benim için daha iyi. Delacroix son tablomuz olacak –Rudi söz verdi. Rudi işinin bitirilme-

miş yanlarını tamamlamaya çalıştığını söylüyor. Her şeyi bir günde bitiremeyeceğini anlatıyor, ona hak veriyorum tabii. Rudi durumu Gregorski'ye anlatıp, "eğer" ve "ama" sözcüklerini tanımayacağını söyleyince, Gregorski de durumu kabullenmek zorunda kalmış. "Eğer gerekiyorsa" diyor Rudi, "ondan önce İsviçre'ye gidip en güzel otelinde kalır, gelmesini orada bekleyebilirmişim." Bu güzel olurdu. Önce gidip dağ evini alır, elindekileri olabilecek en iyi fiyata satacağı zamana kadar hazırlayarak onu şaşırtabilirdim. Bu arada pizza dükkânını ve Ermitaj'da olmadığım zamanlar çalıştığım modellik ajansını da tabii. Rudi'nin bir taksi şirketi, bir inşaat şirketi, spor salonunda hissesi var, güvenlik, sigorta ve benzeri işlerle ilgilendiği bir dizi gece kulübünde gizli ortaklığı da cabası. Rudi, Başkan'ın arkadaşlarından biri. Başkan, Rudi'nin, Yeni Rusya'yı yeni yüzyılın dalgalı suları arasından çıkaran yeni nesil Ruslardan olduğunu söylüyor.

Galeri yine bomboş. Pencereye doğru yürüyorum. Dev martılar rüzgâra omuz veriyor. Hava yakında kötüleşecek. Camdaki aksim hoşuma gidiyor. Rudi'nin dün gece, üçüncü sevişmemizden sonra söylediği doğru: yaşıml ilerledikçe, gençleşiyorum. Bendeki pudra kutusundan ya da şampuan şişesinden çıkma, alışıldık bir güzellik değil. Ondan çok daha derin. Kalın, şehvetli dudaklarım ve amiralimin kuğuya benzettiği kıvrımları olan bir boynum var. Bir zamanlar platin rengi saçlarla gezindikten sonra, doğal kumralıma, kabile mücevherinin tuncuna döndüm. Güzelliğimi annemden almama rağmen, bana ondan başka hiçbir şey kalmadığına Tanrı şahittir. Rol yapma ve dans yeteneklerimi bir zamanlar ünlenmiş, sonra unutulmuş bir atadan almış olmalıyım. Derin deniz yeşili gözlerim, şimdi ölü olan ama bir zamanlar film yönetmeni olarak ünlenen babamdan miras kaldı. Adını anmamaya karar verdim. Zaten beni resmen kabul etmemişti. Arzusuna saygı duyuyorum. Her neyse, gözlerim. Rudi o gözlerime daldı, bir daha hiç yüze çıkmadan yaşayabileceğini söylüyor. Aktris olarak Leningrad Sanat Akademisi'ne girdiğimi biliyor muydun? Kuşkusuz –eğer isteseydim– en tepeye kadar çıkardım. Politbüro'daki sevgilim beni orada, meslek hayatımın başlarında keşfedince, toplum hayatının daha geniş sahnesine birlikte ayak bastık. Tango yapardık. Hâlâ dans ederim de, Rudi diskoları yeğliyor. Diskoları birazcık bayağı buluyorum. Erkeklerle sadece paraları ve güçleri için ilgilenen orospularla, sürtüklerle dolu. İsviçrelilerde daha klas var. İsviçre'ye gittiğimizde, Rudi dans öğretmem için bana yalvaracak.

Jerome kendi aksini görmeye asla dayanmıyor –bir şişe ucuz sherry içtikten sonra itiraf etmişti bunu– hem hiç aynası olmamış. Nedenini sormuştum. Aynaya her baktığında içinde bir erkek gördüğünü ve her seferinde, “Sen de kimsin?” diye seslendiğini anlattı.

Yılan hâlâ orada, siğilli ağacın çevresine gevşekçe dolanmış...
Göklerdeki İsa Efendimiz!

Düşüm birden geri döndü.

Bir tünelde saklanıyordum. Oralarda bir yerlerde kötü bir şeyler vardı. Yanımdan koşarak iki kişi geçti, bir erkek ile bir kadın, ikisi de çekik gözlü. Erkek kadını kötülükten kurtarmak istiyordu. Kadının koluna yapışmış, koşuyorlardı, hava akımlarındaki gazdan da hızlı. Adam çıkış yolunu biliyor görüldüğünden, peşlerine düştüm, ama sonra yolumu kaybettim. Kendimi çıplak bir tepede, üstü yağlıboyayla, kuyrukluyıldızlarla ve çanlarla dolu bir göğün altında buldum. Haçın ayağına baktığımı fark ettim. İsa'nın giysilerini bölüştürmek için Romalıların yuvarladığı zarlar oradaydı hâlâ. Ben bakmayı sürdürürken, haç toprağa batmaya başladı. İşte, İsa'nın ayaklarını boydan boya delip geçen çivi. Peştamalı, böğründeki yarası, açılmış kolları ve avuçlarından çivilenmiş elleri ve doğrudan gözlerimin içine bakan Şeytan'ın sırtkan yüzü ve o anda Hristiyanlığın iki bin yıllık korkunç ve sapık bir palavra olduğunu anladım.

Çay molasına gidebilmem için, Bokkovası Barbara Petroviç gelip yerimi aldı. Her zamanki gibi, tek kelime bile etmedi. İmanlı ve herkesten daha temiz, aynı ölüm döşeğindeki annem gibi. Mermer kaplı koridorlardan geçtim. Eli kılavuzlu bir ayak sürüyücü yabancı dilde bir şeyler geveledi, ama adamı duymazdand geldim. Yeşim ve kan kırmızısı taştan ejderhalarımın, kubbe-leri altın varaklı odalarımın, Olympos tanrılarıımın önünden geçince, işte zekâ kıvraklığıyla yaşayan Merkür; mavi kuşaklı ve gümüş örgülü ve sedef kakmalı masaların bulunduğu ve kadife terlikli uzun odalardan, isli arka merdivenlerden ve bekleme odalarından, Tatyana'nın tek başına oturmuş, sıcak süte kakao tozu karıştırdığı kasvetli personel kantinine.

“Merhaba, Tatyana! Sen de mi buraya sürüldün?”

“Ben molamı istediğim zaman alırım. Kakao? Bugünlük bel ölçünü unut. Kanına biraz şeker kat.”

“Ah, pekâlâ öyleyse. Canı cehenneme.” Oturdum, fazla sıcak

geldi, doğruldum ve iskemlemin ayakları fayansların üzerinde gı-cırdadı. Çelik parmaklıkların arasından pencereleri açtımsa da pek bir şey fark etmedi. İçerisi ve dışarısı aynıydı. Ötedeki meydana bir tank vardı ve insanlar pek yavaş ilerliyorlardı. Bir gir-dabın dış kenarları gibi.

“Bugün biraz gergin görünüyorsun, Margarita” dedi Tatyana.

Ona İsviçre’yi anlatmayı çok isterdim. Ona her şeyi anlatmayı çok isterdim ve neredeyse anlatıyordum da. “Öyle mi? Aslına bakarsan, şöyle bir tatile çıkmayı düşünüyordum... Belki de yabancı bir ülkeye... Nereye giderim, bilmiyorum...”

Tatyana bana bir sigara yaktı. Parmakları harikaydı.

Uzaktaki buhar kazanının uğultusunu ve dışarıdaki koridorda bir temizlikçinin paspasının foşurtusunu dinledik. Böylesi parmaklarla Tatyana’nın piyano çalıp çalmadığını merak ediyordum.

“Bir yerin sen gittikten sonra da sensiz devam etmesi bana hem tuhaf hem de üzücü geliyor” diye yüksek sesle düşündüm.

Tatyana başını sallayarak onayladı. “Sanki dünya yüzüne bir tokat atıp, ‘Buraya bak güzelim, sen olmadan da pekâlâ devam ettiriyoruz’ diyormuş gibi. Deniz de aynı şeyi yapıyor, ama denizde yaşayan kimse yok. Eğer büyüdüğün, çalıştığın ya da aşkı tattığın bir yerse, acısı daha da fazla.”

Tatyana’nın kakaosu dilimi köklerine kadar tatlandırdı. “Bazen sanki koridora çıksam on sekizinci yüzyıldan kalma bir Arhangelsk Kontu’yla yüz yüze kalmışım gibime geliyor.”

Tatyana güldü. “Peki, Arhangelsk Kontu Margarita Latunskiy’den ne istiyormuş?”

“Belli olmaz. Bazen, gizli bir buluşma için İmparatoriçe’nin odasının yolunu göstermemi ister. Bazen yağlıboya tablomu yapıp, galerisine asmak ister. Bazen de beni dört direkli yatağına sürüklemek, üç gün yürüyemeyeceğim kadar üzerimde tepinmek ister.”

“Hiç direndiğin olur mu?”

Güldüm. Arkadaki mutfakta bir musluk damlamaya başladı.

“Bir sürü şey düşünüyor gibisin.”

“Rudi de öyle diyor.”

“Rudi kim?”

“Arkadaşım.”

Tatyana bacak bacak üzerine atınca, külotlu çorabının hışırtısını duydum. “Erkeğin mi?”

Tatyana’nın benimle ilgili şeyleri merak etmesinden hoşlanıyorum. Tatyana’dan hoşlanıyorum. “Bir bakıma, öyle denebilir.”

“Ne iş yapıyor?” Tatyana, Margarita Latunskiy’i merakla değer buluyor.

“Buralı bir işadamı.”

“Ha, şu! Geçen hafta çıktığımızda adını söylemiştin...”

“Söylemiş miydin?”

Tatyana bacağına indirince, külotlu çorabının hışırtısını duydum.
“Tabii... ama sen devam et, bana onu anlat.”

“Fırtına yaklaşıyor.”

Başımı salladım. Bir mağara sükûneti.

“Tatyana, geçen gün aşk diye bir şey yoktur dediğinde, gerçekten ciddi miydin?”

“Seni bu kadar sarstıysa, özür dilerim.”

“Hayır, sarsmadı. Ama düşündüm. Eğer aşk yoksa, aşkı kötülükten ayrı bir kafeste tutan nedir?”

“Daha seni gördüğüm gün anlamıştım, sende iş olduğunu. İşte bu akıllıca bir soru.”

“Bana bir sır verdin. Sen de benim hakkımda bir sır tutabilir misin?”

“Üzerime yoktur.”

“Zamanaşımına düşmüş bir Hristiyan’ım. Genç bir kızken, anem beni gizli ayinlere götürürdü. Brejnev’in ölümünden önce, anlıyorsun ya? Yakalanırsan, doğruca hapiste iki yıl. O zamanlar İncil sahibi olmak bile yasaktı.”

Tatyana hiç de şaşırmışa benzemiyordu.

“Bana kalırsa bu pek gizli bir şey değil, olsa olsa öykü olur. Bir vaaz hatırlıyorum. Bir melekle birlikte yola çıkmış bir gezgin. Çok katlı bir eve giriyorlar. Melek bir kapı açıyor, odada duvarlar boyunca uzanan, üzeri insanla dolu alçak bir sedir var. Ortada, tepelime et dolu bir masa. Her konuğun elinde gümüş bir kaşık, adamın boyunun uzunluğunda. Etten alıp yemeğe çalışıyorlar, ama beceremiyorlar tabii –kaşık çok uzun ve etler durmadan yere düşüyor. Böylece, ortada yeterince yiyecek olmasına rağmen, herkes aç. ‘Bu’ diye açıklıyor melek, ‘Cehennemdir. İnsanlar birbirlerini sevmiyor. Sadece kendilerini beslemeye çalışıyorlar.’

Melek adamı başka bir odaya götürüyor. Oda birincisinin tıpatıp aynı, ama bu kez insanlar kaşıklarını kendilerini beslemek yerine, karşılarındakine yedirmek için kullanıyorlar. ‘İşte burada’ diyor melek, ‘insanlar sadece ötekini düşünüyor. Ve böyle yaparak, kendilerini besliyorlar. İşte burası, Cennet.’”

Tatyana bir an düşündü. “Bir fark yok.”

“Fark yok mu?”

“Fark yok. Cennette ve cehennemdeki herkes aynı şeyin, midelerini etle doldurmanın peşinde. Sadece cennettekiler işi daha iyi ayarlıyor. Hepsi bu.” Ve gülmeye başladı, ama ben gülemedim. Yüzümdeki ifade, Tatyana’nın “Gerçekten özür dilerim Margari-ta...” demesine neden oldu.

Dakikalar, koridorda sürünen, vurulmuş bir Hollywood gangsteri gibi sürüklenerek geçiyor.

İşinin bazen Rudimin sert olmasını gerektirdiğini biliyorum tabii, ama kararlılık ile şiddet arasında, tıpkı bir işadama ile bir gangster arasında olduğu gibi bir fark olması lazım. Kendimi asla kandırmam. Rudim çok sert bir tutum takınabilir. İyi ama insanlar yasal borçlarını ödemezlerse, başka ne beklerler ki? Rudi para bağışlayamaz; o bir hayır kurumu değil. İnsanlar borç alırken borcun şartlarını tümüyle kabul ediyor, bu bakımdan Rudim kendinin ve ortaklarının işin sonunda masadan zararla kalkmamaları için gereken önlemleri almakta haklı. Bazı insanların bunu kavramakta neden bu kadar zorlandıklarını anlamak imkânsız. Hatırlıyorum, bundan iki yıl önce, evime taşınmayı kabul etmesinin hemen ardından, Rudi boynunda kurşunkalem büyüklüğünde bir bıçak yarasıyla dönmüştü. Borcunu ödemeyen birinin yaptığını söylemişti. Yarasından diş macunu gibi yoğun ve yapışkan bir kan sızıyordu. Rudi hastaneye gitmemekte direndiğinden, kanı, yırtıp şeritlere ayırdığım pamuklu bir bluzumla benim dindirmem gerekti. “Hastaneler muhtaçlar için” diyordu. O kadar cesurdur ki.

O gecedен sonra Rudi bir tabanca, ben de sargı bezleri edindim.

* * *

Öğleden sonrasının mavisinde uzak Alpler ve bulutlar, dondurma ve kuştüyü yorgan. Cennet Bahçesi’nde siesta zamanıydı ve uyuşukluk koruluklarda mırıltıydı. Böcekler sarılıp ayrılıyordu. Havva bir karara varmak üzereydi.

“Arzuna ne istediğini sor” diye tısladı yılan.

“Büyük bir adım olur. Sürgün, âdet kanaması, yorgunluk, çocuk doğurma. Son bir sorum var.”

“Sor bakalım” dedi yılan.

“Tanrı’dan neden nefret ediyorsun?”

Yılan gülümsedi ve havada helezonlar çizerek Havva’nın kuca-

ğına çörekledi. “Boynumu kaşıma büyüklüğünü gösterir misin, sevgilim? Evet, biliyordum...”

Havva yılanın altın pullarındaki yakut ve zümrüt lekeleri okşadı. “Öyleyse bana akıllı bir cevap ver.”

“Elinde tuttuğun şu meyve, Havva, bu meyvenin dolgun, sulu, yumuşak kıcı var ya, işte onu ısırdığında istediğin bütün bilgileri bulacaksın. Tanrı’dan neden nefret ediyorum? Yılanımsı kehanetlerin, ölümsüzlüğün kaynağı Zerdüş, Manici küfürler, Jungcu örnekler, Thingyskiy’in piramidi, sanal parçacıklar... Olaylar neden böyle geliyor? Yapman gereken tek şey...” Yılanın gözleri Nostradamus’un kaleydoskopları gibi girdaplandı “...yumuşak dudaklarını bu sulu güzelliğe yapıştırıp kuvvetle ısırarak ve ne olacağımı görmek!”

Havva gözlerini yumdu, ağzını açtı.

Bir büyükelçi konvoyu Delacroix galerimi şöyle bir onurlandırdı. Büyükelçiler, sadece tek bir beceriye, resmî etkinliklerde birbirinden daha derin temenna çakma yeteneğine sahip ahmaklardır. Biliyorum. Güç ve iktidar dönemlerimde onları iş üstünde gördüm. Konvoyda Baş Güvenlikçi, Kültür Ataşesi, Kışlık Saray’ın Müdürü, beni görmezden gelmeye çalışan Baş Küratör Rogorşev, çok dil bilen bir tercüman ve sekiz büyükelçi vardı. Hangi ülkeleri temsil ettiklerini biliyorum, çünkü davetiyeleri ben yazdım. Fransız olanını görür görmez tanıdım: Durmadan tercümanın sözünü kesiyor ve ötekilere bir şeyler gösteriyordu. Alman olanı durmadan saatine baktı. İtalyan’ı göğüslerime ve boynuma bakarken yakaladım. Britanya Büyükelçisi terbiyeli başını sallayıp “Harika” derken, Amerikalı sanki buraların sahibiymiş gibi geziyi videoya aldı, Avustralyalı da cep matarasından koca fırtlar çekti. Geriye Belçika ve Danimarka büyükelçileri kalmıştı, ama kimin ne olduğunu fark edemedim, hem üstelik, kimin umurunda ki? Bu hiçliklerin yakın korumaya ihtiyacı olduğunu kimin düşündüğünü Tanrı bilir. Zamanında bu korumalardan oldukça fazlasını tanımıştım. Büyükelçilerden çok daha matrak olurlar.

Havalandırma mırıldanıp duruyor. İçinden gelen bir gıcırtyla.

Tatyana beni öne doğru itti, ama bacaklarının arasındaki Kasıyalayıcı kaz benimkinden daha hızlı uçtu, korna çalarak, ayağından isli bir nihale sallandırarak yangın merdiveninden aşağıya inip kayboldu. Büyük Katerina kraliyet salına binmiş, önümüzden geçti. Çürüyordu, delik deşik ve çamurluydu ve elimde delik-

lerinden aşağı boca ettiğim ekstra saf zeytinyağı vardı. İçinde bir ışık parlayınca, tümüyle iyileşmiş olarak doğruldu.

“Madam” diye diz kırdım.

“Ah, Margarita, bu akşam nasılsın bakalım? Arhangelsk Kontu sana tebriklerini iletmemi istedi; bir de şükranlarını. Anladığımız kadarıyla, ona geçen gece yardımın dokunmuş.”

“O zevk bana aitti, Majesteleri.”

“Son bir küçücük şey daha var, Bayan Latunskiy.”

“Majesteleri?”

“Gözümüzün önünden tablolarımızı yürüttüğünüzü biliyoruz. Bugüne kadar olan kabahatlerinize göz yummaya hazırız. Siz ve ben aynı soydanız, Bayan Latunskiy. Zarafet anlayışınızı takdir ediyoruz. Tanrı biliyor ya, bu dünyada bir kadın önüne çıkan fırsatı boynuzlarından yakalamalı, ama sizi uyarıyoruz. Sarayda komplolar hazırlanıyor. Artık tadında kesip tüymenin zamanı geldi. Bir tablo daha alırsanız, bunun bedeli hayalinizin de ötesinde acı ve endişe olacak.”

İrkilerek uyandığımda, beni dikizleyen bir röntgenciyle burun buruna geldim.

“Neye baktığını sanıyorsun, salak?”

Adam zikzaklar çizerek, omzunun üzerinden bir iki kez bakarak uzaklaştı.

Bugün neden böylesine uyuşuk olduğumu anlayamıyorum. Havadan, bir türlü patlamayan fırtınadan olmalı. Temizlik dolabına kilitlenmiş olmak gibi.

Rudi'yle hep çok liberal bir ilişkimiz oldu. Görünüşe bakıp, aldanma! O işlenmemiş bir elmas ve birbirimize olan sevgimiz derin, güçlü ve gerçek. Rudi'den önceki âşıklarım beni koruyup yaşatan daha yaşlı erkeklerdi. Rudi'nin içindeki analık gücünü canlandırdığını inkâr edecek değilim. Ama kadının bir erkeğin kölesi olması ve başka hiçbir erkeğe bakmaması gerektiği palavrası var ya, işte o palavra annemin ikiyüzlü kuşağıyla birlikte öldü; ölmesi de iyi oldu! Eğer annem buna gerçekten inanıyorduyorsa, ben nereden geldim? Hem Rudi hem ben başka insanlarla çıkıyoruz: oldukça resmiyetsiz; çıkmamız bir anlam da taşımıyor. Rudi'nin işinde eskortlar imajın önemli bir parçası. Benim için fark etmez. Görüntüsü düzgün olmasa, bu işi yapamazdı. Rudi'yle gidemeyecek kadar yaşlandığım için falan değil, sadece bu sahneyi daha önce çok oynadım ve artık beni sıktığını söylerken samimiyim. Genellikle Rudi beni erkek arkadaşlarından bazılarına tanıştırır, hep en yüksek sınıftan olanlarla ve tahmin edebileceğin gibi, en

zenginlerle. Rudi bir zamanlar sosyete gülü olduğunu biliyor ve küçük evinizde çürümemi istemiyor. Rudi'nin arkadaşları kente çoğunlukla iş için geliyorlar ve kenti gezmek için genellikle yanlarında kadın refakatçi alıyorlar. Rudi erkekleri idare etmede, onları rahatlatmada ne denli becerikli olduğumun farkında. Rudi'ye şükranlarını her seferinde malî boyutta gösteriyorlar, Rudi de bazen harcadığını zamanın karşılığını almam için ısrar ediyor; oysa benim bununla ilgilenmediğime Tanrı şalıttir. Benim için hiçbir değeri yok. Rudi benim dünyanın merkezi olduğunu biliyor; ben de onun dünyasının merkezi olduğumdan eminim.

Akşam beni Baş Küratör Rogorşev'in bürosunda bekliyor. Pencereyi açtım, vantilatörü çalıştırdım; yine de terli çamaşırlarım cildime yapışıyor. Loşlukta, sigaramın ucu kor gibi parlıyor.

Nemya, küçük kedim mama bekleyecek. Oysa Rudi daha eve dönmez, Bay Suhbataar da telefonlara hiç cevap vermiyor. Bay Suhbataar. Çok tuhaf biri. Onu neredeyse görmedim bile diyebilirim. Bir hafta önceki ani gelişinin sarsıntısını atlattıktan sonra, işler bayağı iyi gitti. Nemya'dan da sessiz olduğundan, çoğu kez evde olmadığını sanıp mutfığa giderken yanından geçiyor ya da kapısını vurup açtığımda, odasını boş buluyorum. Daha bir şey yerken ya da tuvalete girerken görmedim onu! Buna rağmen, bardak bardak süt içiyor. Kapıları hiç ses çıkarmadan kapatıyor. Ve ailesi hakkında ya da Moğolistan'la ilgili sorular sorduğumda, o sırada kaçamak gibi görünmeyen cevaplar veriyor, ama sonradan oturup düşündüğümde, bana kesinlikle bir şey anlatmadığını fark ediyorum. Sezi ve kavrayış yeteneklerim güçlüdür; büyükannem de iyi büyü yapardı. Bu yüzden genellikle insanların içini okurum, ama Bay Suhbataar sanki baştan görünmezmiş gibi. Yarı Doğulu, hafif şahinimsi bir yakışıklılığı var. Nasıl kadınlardan hoşlanıyor, acaba? Vahşi Asyalılardan mı, yoksa Dantelli ve Seçkin Avrupalılardan mı? Tabii Jerome'un cinsinden olmayıp, kadınlardan hoşlandığını varsayarsak. Hayır. Gerçek bir erkek. Moğolistan nasıl bir yer, merak ediyorum. Gitmeden, sormalıyım ona.

Telefon çalıyor. Cevap verme işini Baş Küratör'ün yeni telesekreterine bırakıyorum.

"Margarita? Rogorşev Tavşan. Orada mısın? Telefonu aç... bana kıзма, içimin ne kadar acıdığını biliyorsun..." Umurumda bile değil. Bir sigara daha. "Sana söylemeyi unuttum. Karımın doğum günü. Onu ve çocukları sinemaya götürmeye söz verdim. Dinozorlarla ilgili bir saçmalığa... Gerçekten üzgünüm, büyülu pas-

tam... Gelecek hafta ? Orada mısın ? Değil misin ? Pekâlâ... Her neyse, mesajımı alacağını umuyorum..."

Anlıyorum. Demek makyajı boşuna yapmışım. Zaman kaybı. Para kaybı. Erkekler iyi kozmetiklerin ne kadar pahalı olduğundan habersiz. Umarım sinemada yangın çıkar da küçük Rogorşevlerin alayı patates cipsine döner. Onları da, tıpkı babalarına yapacağım gibi, toz edeceğim.

Güvenlik Şefi bir taraftan gazetenin spor sayfasını okuyor, öte yandan da kırmızı reçel damlata damlata tuğla boyunda sandviçini ısıırıyordu. Arka planda radyodan teneke sesleri yükseliyor. "İyi akşamlar, Bayan Latunskiy" dedi yumuşakça. "Gününüz nasıl geçti ? Sakin ?" Taşaklarını yerleştirmek için pantolonunu karıştırdı. "Yoksa Baş Küratörümüzün bürosunda işe mi boğuldunuz?"

Şişko pezevenk. "Büyükelçiler iyi vakit geçirdiler mi ?"

"Ah, evet, evet, bana kalırsa metreslerine anlatıp şişinecekleri bir şeyler gösterdik onlara." Gereğinden bir saniye daha uzun baktı bana.

Bir sigara yaktım. *Batırıyorsun, Şişko. Henüz devam ederken keyfini çıkar, çünkü bu ayın sonunda kodeste olacaksın.* "Parke cilası gecesi, haftaya. Temizlik şirketinin başı, az önce günü teyit için Baş Küratör'ün bürosuna telefon etti. Her zamanki saatte. Dediğine göre, cila makinelerinin iyi çalışıp çalışmadığını görmek için bu sefer kendisi de gelecekti."

Güvenlik Şefi bürosundaki panoya bakmak için gıcırtılı koltuğunu çevirdi. "Haklısınız."

Kendi kapımı Rudi'nin salak şifresiyle vuruyorum, ama evde kimse yok. Ne Bay Suhbataar, ne Rudi, ne de küçük Nemya. Günün terini ve makyajı atmak için düşün altına giriyorum. Yeşil far ve kayısı rengi allık küvetin deliğinden akıp gidiyor. Banyo her zamankinden çok daha temiz: Bay Suhbataar kullandıktan sonra her seferinde temizliyor. Hatta benden sonra bile. Kullandıktan sonra banyoyu temizleyen erkeklere pek güvenmem. Jerome da böylelerindendir. Bana Rudi gibi bir pasaklı verin, yeter. Haşlanmış bir yumurta yemek için kendimi zorluyor, sonra da kanala bakmak için pencerenin başına oturuyorum. Bir gezinti gemisi yaklaşıyor, içi turist dolu. Aralarında göremediğim bir şeye gülen oğlum ile kızımı görüyorum. Sarı saçlı bebekler. Dışarı çıkmak istiyorum da, nereye, bilemiyorum. Tabii kentin hemen her yerinde bir sürü yakın arkadaşım var. Ya da gece trenine atlayıp Mos-

kova'ya gidebilir ve tiyatro günlerimden tanıdığım arkadaşlarımda birkaç gün kalabilirim. Moskova'ya gitmeyeli yıllar oldu. Gidip onları ziyaret etmem için durmadan başımın etini yiyorlar, her seferinde zamanım olmadığını söylüyorum onlara. Hepsini İsviçre'ye davet ederim, tabii iyice yerleştikten sonra. Yaptıracağım konuk dağ evinde kalırlar. Kıskançlıktan yeşerirler herhalde! Bir şelalenin yakınında oturmaya karar verdim; böylece her gün bu zullardan gelme temiz su içebileceğim. Sen Petersburg'un suyunda o kadar çok maden var ki, neredeyse müknatısla kaldırılacak. Tavuk besleyeceğim. Peki, neden ağlıyorum?

Bu akşam neyim var benim? Belki de bir erkeğe ihtiyacım var. O kaçmamış ağ çoraplardan kırmızılarını giyer, Rudi'nin geçen hafta doğum günü armağanı olarak fazladan aldığı siyah kadife takımı geçirir, deri ceketli ve çenesi güçlü, motosikletli bir delikanlı kaldırırm... Sadece keyfim için. Böylesini uzun zamandan beri yapmadım. Rudi'nin umurunda bile değildir, özellikle haberi olmazsa. Dediğim gibi, çağdaş bir al-ver ilişkimiz var bizim.

Ama hayır. Ben sadece Rudi'yi istiyorum. Rudi'nin omuzlarını, onun ellerini, onun kokusunu, onun kemerini istiyorum. Biraz acı da verse, Rudi'nin atılışlarını hissetmek istiyorum. Çatılara, kulelere, kubbelere, fabrika bacalarına bak... Rudi de oralarda bir yerde, beni düşünüyor olmalı.

Laponya tarafından bir gök gürültüsü geliyor. Gecenin eriyip fırtınaya döndüğü yere baktığımda, bir şimşegin dilini görüp, küçük Nemya'mın nereye gitmiş olabileceğini merak ediyorum.

4

Bir ay ışığı kuyusunun içinde durdum. Merdivenler dönerek daireme çıkıyor. Geceyarısını çok, çok geçmiş. Karanlık değil, aydınlık değil, şurada burada yarasarlar kanat çırpıyor, eski filmde gök lekeleri. Avlu tehditkâr bir çamurla dolmuş. Asansör her zamanki gibi bozuk olsa da, kapısını açmaya çalıştığımda elektrik çarptı. Rudi'nin temizlik kamyonetinin arkasında Delacroix'yla çekip gitmesinden beri ellinci kez, kendi kendime her şeyin yolunda olduğunu söyledim. Yeni hayatım başlamak üzereydi. Ellinci kez, bir şeylerin yolunda gitmediği hissine kapıldım. Bütün hafta boyunca, yolunda gitmeyen bir şey vardı. Kim, bana ne anlatmaya çalışıyor? Bir sigara daha yaktım. Kimse kıpırdanmıyordu. Gördün mü? Yolunda gitmeyen hiçbir şey yoktu ve bunu kanıtla-

mak için eve girmekte acele etmedim, son bir sigara içmek için biraz daha oyalandım.

* * *

Sahte ve gerçek Delacroix değişikliği makine düzeninde gerçekleştirilmişti. Yani, neredeyse.

Rudi ve büyükanneden bozma kiralık üç temizlikçisini akşam tam sekizde malzeme kapısında karşıladım. O korkunç yeşil üniformasını hâlâ çıkarmamış Bokkovası Petroviç ile üç hempası temizlikçilere göz kulak olmak için oradaydı. Ben Ermitaj çalışanlarından dördüncüsüydim. Geldiğimde, üçü de konuşmayı kesti. O kadar açıktı ki. Koridorları bölüştürüp kadınlara kat planları uzatırken, Bokkovası Petroviç'in bir an için suskunluk yeminini bozup, bir şeyler söyleyeceğini sandım; ne var ki, son anda dilini ısırıp sustu. Akıllıca. Güvenlik Şefi locasında, yarasa suratlı kayınbiraderiyle iskambil oynuyordu. Rudi'ye bakıp kısaca başını salladı, sonra içeri girmemizi işaret etti. Rudi ve temizlikçileri hantal cila zırlıklarını tekerleklerin üzerinde farklı yönlere doğru çektiler; temizlikçi başına bir nöbetçi vardı. Ben Rudi'yle gittim.

Tek kelime etmedik. Rudi ve ben harika bir ekibiz. Mutlu olduğumuz zaman, bana harika bir ekip olduğumuzu söyleyecek, tıpkı Sen Petersburg Hilton'un Ziyafet Salonu'nda katıldığım doğum günü partisinde söylediği gibi. Kimsenin bakmadığı bir sırada, şampanya kadehini benimkiyle tokuşturup, "Bebek" diye fısıldamıştı, "sen ve ben, harika bir ekibiz."

Kışın tablo değiştirdiğimizde Kışlık Saray'ın ölgün elektrik ışığında çalışmamız gerekmişti. Yaz akşamının aydınlık alacakaranlığında, ışıkları bile söndürebilirdik. Ben Delacroix Galerisi'nin dışındaki koridorda nöbet tutarken, Rudi de makinenin kaidesindeki özel yapılmış bölmenin kilidini çevirip açtı. Jerome'un sahtesini dışarı çekti, sonra da yeşimden ve kehribardan yapılmış nilüfer ve orkide çiçeği kakmalı yarım ay biçimindeki masaya dayadı.

Uzaktaki öteki cila makinelerinin homurtusundan başka tek bir ses yoktu.

Rudi uzanıp gerçek Delacroix'yı yerinden indirdi, cila makinesinin gövdesindeki bölmeye itip, kapağı kilitledi. Birlikte firar eden Havva'yı ve yılanı düşündüm.

Bize doğru yaklaşan ayak sesleri duydum.

"Rudi!"

Yılanın zehir torbaları şişti, zehir geri damladı.

Rudi durup bana baktı.

Kendimi içeride kilitlenmiş ve terk edilmiş hissettim.

Yanılmışım. Yalancı duvarlardan birinde bir darbeymiş. Hayır, hiç.

Ve o homurtunun yankısı.

Rudi bana bakıp kaşlarını çatı ve yeniden gevşedi. Sonra da Jerome'un sahtesini duvardaki boş yere astı.

Bir sigara için ruhumu satmaya hazır olduğuma yemin edebildim.

Sonra Rudi on yedinci yüzyıl portreleri koridorlarını cilalamaya girişti, alet kesitlerinin kübist resimlerinin sergilendiği bölümlere giden uzun geçitlerde bisiklet gidonlu gürültülü zamazingosunu götürüp getirdi. İsviçre'deki bahçıvanımız çim biçme makinesini aynen böyle götürüp getirecek işte. Herhangi bir galeri görevlisi gibi sıkıntılı bir ifade takınarak, Rudi'yi izledim. Yardım etmek isterdim, ancak bu kuşku çekebilirdi. Saatlerin birbiri ardından devrilip gitmesi için içimden ıstırap çekiyordum; böylelikle bu kasvetli yerden kurtulacak, hazine de gerçekten bizim olacaktı. Daha fazla direnemedim ve kendimi Zürich'in en seçkin mağazalarından birinde, peşimde parmağımın gösterdiklerini benekli kâğıtlara sarıp yaldızlı kurdelelerle bağlayan bir satıcı kalabalığı doluşırken düşledim. Sonra da kendimi domalan bölümünde, Rudi tarafından kemirilip, düzülürken gördüm.

Geceyarısı olup, yeni İtalyan kronometresi ötmeye başlayınca, Rudi cila makinesini durdurdu. Tekrar malzeme kapısına döndük. Aşağıya inerken, Rudi bana bakıp gülümsedi. "Yakında, bebek, çok yakında" ve oğlumuzun yüzünde göreceğimiz tebessümle gülümsedi. Dudağımı ısırdım ve oğluma giydireceğim giysileri düşündüm. "Bana daha sonra atlarsın" diye fısıldadım. Güvenlik Şefi locasında bacaklarını açmış, bir deniz hayvanı horultusuyla uyuyakalmıştı. Rudi'nin temizlikçilerinden ikisi gelmişti; kemiklerinden, havadan, cila makinelerinden yakınıyorlardı. Bu hale düşmeden Rudi'nin beni temizlemesi için dua ettim. Bokkovası Petroviç temizlikçisiyle birlikte görünene dek, bir dakika kadar Güvenlik Şefi'ni izledik. Bokkovası Petroviç adamı dürtükleyerek uyandırdı.

Beriki gözlerini kırpıştırıp, ayaklandı: "Ne var?"

"İşimizi bitirdik, Memur Bey" dedi Rudi.

"Öyleyse evinize gidin, tamam."

"Peki ya üst araması ne olacak?" diye kışkırttı Bokkovası Petroviç. "Yönetmelik Madde 11d: *Galeri yetkilileri de dahil*, her yardımcı personel, binadan ayrılırken..."

Güvenlik Şefi burnunu boşalttığı kâğıt mendili çöp kovasına fırlattı. Iska geçti. “Bana yönetmelikleri anlatma. Yönetmeliklerini ne dediğini biliyorum. O kahrolası yönetmelikleri ben yazdım.”

“Elleriyle bir yerime dokunmasına izin vermem” dedi temizlikçilerden en yaşlısı, gerileyerek. “Ve eğer üzerimi aramasına izin verirsen” dedi Rudi’ye dönerek, “alacağımı ister, işten ayrılırım.”

İki Numaralı Büyükanne Temizlikçi dayanışma adına bir adım attı. “Ben de. Bana polis nezarethanesine atılmış orospu muamelesi edilmesine izin veremem.”

“Yönetmelikler böyle” diye hırladı Bokkovası Petroviç, “başka seçeneğiniz yok.”

Tanrım, sanki biri kalkmış da kadınlara yamru yunru cüceyle yat, demişti.

Rudi, sevimliliğini çalıştırdı, köpek herif. “Hanımlar, hanımlar, hanımlar. Burada çözüm apaçık. Güvenlik Şefi benim üzerimi ararken, belki de personelden kadın olanlar –belki de bu “Rudi Bokkovası Petroviç’i işaret etti” bu gayretli yetkili... *sizin* üzerinize bakar. Sonra da, dürüst bir çalışmayla geçmiş günün sonunda, evlerimize gider, sağlam birer uyku çekeriz. Ve Rudi borcunu hep ödemiştir. Anlaştık mı?”

Üst aramalarından sonra, cila makinelerinden ikisini minibüsün arkasına yükledik. Üç temizlikçi ile nöbetçilerden ikisi evlerine gitmişti bile. Rudi Güvenlik Şefi’nin locasına dönmüş, üç nüsha iş emrinin yeşil tükenmezkalemle imzalanmasını bekliyordu. Kötü bir koku gibi gitmek bilmeyen Bokkovası Petroviç, yeni bir senaryo düşünmekle meşguldü. Son imza da çiziktirilince, Rudi kâğıtları katladı.

“Peki” diye döndü Bokkovası Petroviç Güvenlik Şefi’ne, “cila makinelerinden birinin içine bir tablo saklamadığımı nereden biliyoruz?”

Göklerdeki Yüce Tanrım. Zehirli bir diken battı, esnedi ve kırıldı.

Rudi sadece içini çekip, Güvenlik Şefi’ne döndü. “Kim bu kadın? Yeni patronunuz mu?”

“Resnû bir memurum ben” diye hırladı Bokkovası Petroviç, “Kültür mirasımızı hırsızlardan korumak için para alıyorum!”

“Güzel” dedi Rudi. Hâlâ ona bakmıyordu. “Önce galerileri bir arayın öyleyse. Sonra da kurnazca yaşlı büyükanne kılığına girmiş uluslararası üne sahip galeri hırsızlarının nöbetçileriniz gözlerini kırparken burunlarının dibinden yürüttüğü tabloların listesini çıkarın. Üçüncüsü, cila makinelerini alın ve ay ışığında son vidasına kadar sökün. Sonra da yeniden birleştirin. Hiç eksiksiz olacak,

uyarıyorum sizi, yoksa büyük dava açarım. Harika fikir. Kümesini böyle külyutmaz bir memur yönettiği için talihlisiniz. Fatura-ma fazla mesai ekleyeceğim. Baş Küratör Rogorşev'le imzaladığım anlaşma uyarınca, işi saat tam 12'de bitirdim. Umarım oturmama, gazetenize bir göz atmama ve karıma telefon edip, daha sekiz saat gelmeyeceğimi bildirmeme bir şey demezsiniz?"

Rudi oturdu ve gazeteyi açtı.

Ondan sonraki birkaç saniye boyunca yüreğim belki yirmi kez vurdu.

"Buna gerek olmayacak" dedi Güvenlik Şefi, Bokkovası Petroviç'e diktiği gözlerinde şimşekler çakarak. "Böylesi kararları Güvenlik Şefi verir. Yoksa galeri nöbetçisi denetçiler değil."

Rudi ayaklandı. "Bunu duyduğuma sevindim." Kendi suyunda –hayatı boyunca tanışma fırsatı bulmadığı tek suyla– kaynamaya bırakılan Bokkovası Petroviç'in yanından hızla geçti. Kapıcı locasının kapısından hâlâ yükleme platformuna yanaşık bekleyen minibüse son makineyi yerleştirmeye çabalayan Rudi'yi görebiliyordum. Alıp peşinden gidebileyim diye kâğıtlarını masanın üzerinde bıraktığını fark ettim. Biz, profesyonellerden kurulu bir ekibiz. Tabii, minibüsün arka tarafında beni bekliyordu.

"Bebek" diye mırıldandı, "Önce Jerome'a uğrayıp, tabloyu bırakacağım. Eve sonra dönerim. Ayrıca görmem gereken bir iki Gregorski adamı var."

"Suhbataar mı?"

"Kim olduğunu boş ver. Seni bulurum."

"Seni seviyorum." Başka ne söyleyebilirdim ki?

Elinin sırtıyla göğüslerini sıvazladı. Son cila makinesini de yüklemek için minibüsten yere atladı. Hâlâ yükleme platformunda duran, içine Delacroix'nın tablosunu sakladığımız makineyi. Artık o kadar yakınımızda ki.

"Ee, kendinle gurur duymalısın, Latunskiy" Minibüsün arka kapısında Bokkovası Petroviç'in kafası ile omuzları beliriverdi.

Neden beni görmezden gelmekten vazgeçti? Neden şimdi? "Aman Tanrım! Konuşuyormuş!"

Bir sakız çıkarıp açtı, ağzına atıp, kuvvetle ısırıldı. Kollarını kavuşturdu. "Yoksa senin gibi bir hiçliğin bu işten elini kolunu sallayarak kurtulacağını mı sanıyordun gerçekten?"

"Neden bahsettiğin konusunda en ufak bir fikrim yok."

Sakızını çiğnerken yüzünü buruşturdu. Ne yapacağımı düşündüm. Nasıl bilebilirdi ki? "Rol kesmeyi bırak, Latunskiy. Buradaki oyununu herkes biliyor."

Bokkovası Petroviç'in arkasında, kapıcı locasının ışığının ulaşmadığı yerde, Rudi eline ingilizanahtarını almış, parmağını dudaklarının üzerine koyup, sessizce yaklaşıyordu. Aklım önden koştu, kafatasına şimşekler çakarak inen çeliği gördü –hissetti, ne hissettiğimi bilmiyorum– konuştur şunu, konuştur şunu, içimde bir korku duydum, içimde bir bölüm onu uyarmamı isterken, bir başka bölüm de sıcak ve açtı. Tek kılını bile oynatma, orospu. Tavşan Kardeş geliyor.

“Peki, neymiş bakalım buradaki oyunum?” Cesedini Finlandiya yolu üzerindeki bataklıklara atarız...

“Oyun oynamaktan vazgeç! Rol yapmakta çok acemisin! Kendini yükseklere çıkarmak için yaptığın dalavereden bahsediyorum!” Rudi'nin gözlerindeki bakış, kötü kokain. Bokkovası beni kötü yakaladığını sanıyor. Kuzgunlar gelecek ve şu boncuk gibi gözlerini oyacaklar. Vahşi köpekler karnı, kıcı ve baldırları için kavgaya tutuşacaklar; en güçlüleri en tatlı parçalara konacak. Hayatı benim elimde, ama karı farkında bile değil... Artık kaçmasını istemiyorum ve gülmek için kendimi tutmak zorundayım. Hâlâ ağzındaki sakızı çiğnerken, tombul yüzü bas bas bağırarak pahalı bir güzellik uzmanı istiyor. “Baş Küratör'ün işinin peşinde değilsin, yani? Onunla yatarak o koltuğa oturmaya çalışıyorsun! Sen utanmaz bir orospusun, Latunskiý. Baştan beri utanmaz bir orospuydun, ölünceye kadar da utanmaz bir orospu kalacaksın.”

Rudi ingilizanahtarını indirdi ve güldüm ve karının yüzüne tükürdüm. Bu, ondan kurtuluştı.

* * *

Sigaramı bitirdim. Yarasalar bile gitmiş. Şimdi yolunda gitmeyen neydi?

Hiçbir şey, işte bu kadar. Saatime baktım: sabahın 2.24'ü. Tablo Jerome'un evinde emniyete alınmış, Suhbataar alıcıların verdiği paraları uzatmış olmalı; ben de artık İsviçre'ye gitmek için bavullarımı toplayabilirim. Bunca yıldan sonra, nihayet kurtuluyorum buradan! Demirperde yıllarında İsviçre bizim için düşlerde yakın, gerçekteyse Zümrüt Kent kadar uzaktı. Geri kalan basamaklara saldırdım. Bacaklarımın titremesi normaldi. Biraz önce yarım milyon dolarlık bir tablo çalmıştım.

Ön kapiya, sırf onu memnun etmek için, Rudi'nin şifresiyle vurduğum. Ama cevap yoktu. Pekâlâ. Zaten cevap beklememiştim. Yakında eve dönerdi.

Holdeyken elektrik düğmesini çevirdim, ama ampul bozulmuş olmalıydı. Koridorun biraz daha ilerisindeki bir düğmeyi çevirdim, ama bu ışık da yanmıyordu. Tuhaf. Elektrik kesilmişti herhalde. Neyse, bu gece elektriğe ihtiyacım yoktu. Beyaz Geceler başlamıştı ve gökyüzü Avrupa'ya doğru Samanyolu'yla ve akşam karanlığıyla daima aydınlanıyordu. Salonuma girdim, kahve sehpamı ayaklarını havaya dikmiş halde buldum ve sinirlerim kedi bağıracağından yapılmış bir iplik gibi koptu.

Oturma odam harabeye çevrilmişti.

Raflar duvarlardan koparılmış, televizyon tuzla buz edilmiş, vazolar yerlere fırlatılmış. Çekmeceler çekilmiş, içindekiler çepeçevre odaya saçılmış. Resimler birbiri ardından, düzenle duvardan sökülmüş, bir kenara fırlatılmış. Elbiselerim yağmalanmış ve şeritler halinde doğranmış. Halının üzerindeki cam kırıkları dinazor dişleri gibi.

Bunu bana kim yapar?

Bütün bu yıkım, bu kadar sessizlik.

Aman Tanrım, sakın Rudi... Emniyette miydi?

Bir gölge, yemek masasının enkazı altında seğiriyordu. Gırtlığımın büzüştüğünü, yutkunmaya direndiğini hissettim. Yoğun karanlığı okumak için gözlerimi zorladım. Gölge, sandığım alacakaranlığın kararttığı bir kan gölcüğüydü. Sızıldanmaların en hafifini tanıdım.

* * *

Aman Tanrım aman Tanrım Nemya, benim sevgili küçük Nemyam. Çömeldim ve masanın altına baktım. Arka bacaklarından birinin bulunması gereken yerde dolanmış köklerden bir küme vardı. Bence ölüme, acı duymayacak kadar yakındı. Gözlerini bana çevirdi; bir yerlerdeki bir tepeye yerleşmiş gözleri, bakışlarını gözlerini güneşten kaçırmayan bir Buddha'nunkiler kadar sakindi. Beni dibi görmeden tek başına düşer bırakarak öldü.

Neva'nın üzerinde, bataklıklardan gelme korkunç bir şekil yüyüyordu. Sırtüstü, tembelce, Aleksandra Nevskogo Köprüsü'nün altına varana kadar. Mesnetlerden birine tırmanacak, hörgücünü ve dişlerini sokaklar boyu sürükleyerek beni arayacaktı.

Ne yapıyorum? Her zaman ne yaparım? "Arzuna sor!" diye buyurdu yılan.

Yatak odasına gittim ve Rudi'nin cep telefonunun, acil durumlarda aranacak telefonunun numarasını tuşladım. Statik hisırtısı

bir yere çarpan dalgalar gibiydi; yoksa dökülen bozuk paralar gibi mi ? Tanrı'ya şükürler olsun, telefon bağlandı. Kekeleyerek, "Rudi" dedim, "daireyi altüst etmişler..."

Karşımdaki bir kadın sesiydi. Soğuk, metalik bir ses. Bokkova-sı gibi, kendini beğenmiş.

"Aradığınız numaranın iletişimi kesilmiştir."

"Göklerdeki İsa! Öyleyse yeniden bağla, salak orospu!"

"Aradığınız numaranın iletişimi kesilmiştir."

"Aradığınız numaranın iletişimi kesilmiştir."

Ne ?

Ahizeyi yerine bıraktım. Peki, şimdi ? Arzular. İsviçre'yi, Rudi'yi ve çocuklarımızı istemiştım. Bunlar için Delacroix'nın tablosuna ihtiyacım vardı. Bu kadar basit. Rudi benimle gurur duyacak. "Bebek" diyecek, "sana güvenebileceğimi biliyordum."

Jerome'a telefon ettim.

"Alo, şekerim. Harika bir akşam işi." Sesi içkiden hışırıyordu.

"Jerome, Rudi'yi gördün mü ?"

"Tabii, buraya ailemizin son üyesini bırakıp, yirmi dakika önce çıktı. Emin ol, harika bir şey. Öyle değil mi ? Hey sana hiç Delacroix'nın şeyin yeğeniyle..."

"Suhbataar geldi mi ?"

"Hayır. Büyük Kağan biraz önce telefon edip, kısa zamanda geleceğini bildirdi – Moğolların on üçüncü yüzyılda tutsaklarını hava sızdırmaz kutulara kapatıp, boğulma seslerini dinlerken kutunun üzerinde kendilerine ziyafet çektiklerini biliyor muydun ?"

"Jerome, sus. Şimdi sana geliyorum. Buradan gitmeliyiz."

"İyi ama şekerim, bu yarının işi değil miydi ? Ve bütün yaptıklarından sonra, sanki bir şeymişim gibi bana susmamı söylemeni..."

"Yarın bugün olmalı ! Evim altüst edilmiş. Rudi'ye ulaşamıyorum. Hem..." kedim öldürülmüş ve nehrin yakınlarında bir hareket hissettim, "yolunda gitmeyen bir şeyler var. Yolunda giden bir şey yok zaten. Şimdi sana gelip, tabloyu alacağım. İyice sar."

Telefonu kapattım. Ne istiyordum ?

Yatağımın alt tarafındaki yarığa elimi soktum –teşekkürler İsa! Dolu tabancanın bantlarını söktüm. Tabancalar görüldüğünden ağırdır, görüldüğünden de soğuk. Tabancayı çantama atıp çıktım. Tekrar dönüp pasaportumu aldım ve yeniden çıktım.

Doğrudur, aradığın zaman taksi bulmak hep daha zordur; hele umutsuz durumdaysan, taksiyi unut gitsin. Yürüdüm. Daha önce olup da düşünmemem gereken, her neyse, durmadan alta itmeye

çalıştım, ama o şey durmadan suyun yüzüne çıktı. Dikkatimi çevremdeki önemsiz şeylere verdim. Gorohovaya Caddesi'nin parke taşlarını hatırlıyorum. Tunçtan süvari heykelinin basamaklarında sevgilisiyle öpüşen kızın cildinin pürüzsüzlüğünü hatırlıyorum. Aziz İshak Katedrali'nin çevresinde, selofanlar içindeki çiçeklerin başlarını hatırlıyorum. Pulkovo Havaalanı'ndan Hong Kong veya Londra'ya ya da New York'a, Zürih'e gitmek için havalanan uçakların kuyruk ışıklarını hatırlıyorum. Gülen bir kadının leylak rengi ipeğini hatırlıyorum. Deri bir pilot ceketinin kahverengisini hatırlıyorum. Kartondan tabutu içinde kıvrılmış uyuyan bir evsizin küçülmüş biçimini hatırlıyorum. Ufak şeyler. Hep, genellikle farkına varmadığın küçük şeylerden oluşur. Çene kaslarım beni öldürecek.

Jerome'un kapısı içeriden sürgülenmişti. Öylesine güçlü vurdum ki, binanın bambaşka bir yerindeki bir köpeği uyandırdım.

Jerome kapıyı bir hışımla açtı, beni içeri çekip, "Kes sesini!" diye tısladı. Kapıyı kilitledi ve geri koşup tabloyu mukavva tabakaları, paket bandı ve iplerle sarıp sarmalamaya kaldığı yerden devam etti. Toplanmış bir bavul, kanepenin üzerinde açık, hazır bekliyordu. Çoraplar, külotlar, fanılalar, ucuz votka, bir Wedgwood çaydanlık. Müzik dolabından bozma içki dolabında, yan yatmış boş bir cin şişesi vardı.

Kımıldamadan durdum. Ne yapacaktım? Ne istiyordum? "Tabloyu alıyorum."

Jerome havlar gibi güldü. Kafasını kaldırma zahmetine bile girmedi. "Gerçekten alıyor musun?"

"Evet. Tabloyu alıyorum. Biliyorsun, bu tablo Rudi'yle geleceğimiz bizim."

Jerome'un beni duyduğunu bile sanmıyorum. Sırtını bana dönmüş, paketlediği tablonun üzerine eğilmişti. "Bir işe yara güzelim, haydi ben sıkıştırırken parmağını şu düğüme bas."

Kıpırdamadım. "Tabloyu alıyorum!" Jerome parmağını düğüme basmanı tekrar etmek için döndüğünde, kendini tabancamın gözüne bakar buldu. Yüzü bütün sükûnetini yitirdi, ardından yeniden buldu.

"Burası sinema değil. O tabancayı bana karşı kullanmayacaksın. Kullanamayacağını biliyorsun. Hele yanında sana ne yapmanı söyleyecek o kuklacı pezevenk yokken. Doğru dürüst nişan bile alamazsın. Şimdi mantıklı bir hanım gibi davranıp, indir şunu."

Tabancam vardı. Onun yoktu. "Tablomdan uzak dur, Jerome. Gidip kendini stüdyona kaparsan, sana bir zarar gelmez."

Jerome bana şefkatle baktı. “Şekerim burada gerçeğin kaymasıyla karşı karşıyayız. Bu benim tablom. Unuttun mu yoksa, sahtesini ben yaptım. Buralara gelmemizi benim yeteneklerime borçluyuz. Senin tek yaptığın soyunmak, sırtüstü yatmak ve bacaklarını sonuna kadar açmaktır. Gerçeği kabul etmeliyiz, bu senin çalışma biçimin için yeterli.”

“Nemya öldü.”

“Nemya da kim?”

“Nemya! Küçük kedim!”

“Kedinin ölmesine çok üzıldüm. Gerçekten, saygımı gösterme günü geldiğinde kovalar dolusu gözyaşı dökeceğim, ama artık şu boktan oyuncağı kaldırıp siktir olsan da, ben de tablomu sarmayı bitirsem –beni duydun mu, şekerim? Tablomu – sarmayı bitirsem ve bundan uzun zaman önce uğruna bütün geleceğimi feda ettiğim bir ülkenin bu sefil, yalancı, şiddetli, sıfırın altındaki kışından kalkacak ilk uçağa yetişsem...”

“Gerçeğin kaymasıyla ne demek istediğinden haberim yok. Ama tabancanın ne olduğunu biliyorum. Bu tablo, benim. Ve bir şey daha, adım ‘Şekerim’ değil. Benim adım Margarita Latunskiy.”

“Anlaşılan, söylediklerim makyajını ve saçlarını delip geçemişi, kabuklu orospu...” Bana doğru yürüdü, elini açarak...

“Bu BENİM tablom!” diye patladı tabanca. Jerome’un kafası ayaklarını yerden kesecek bir güçle geriye doğru kaykıldı. Tavana harikulade kırmızı kan sıçradı. Duydum. Sıçradı. Jerome sanki bir muz kabuğuna basıp kaymış gibi, hâlâ topaç gibi dönüyordu.

“Margarita Latunskiy” diye ısrar etti sessizlik; sesini yükseltmeden.

Jerome yüzümün yarısını ıska geçerek yere devrildi. Öldürmek, tıpkı kürtaj ya da doğum gibi, insanın eksiksiz düşleyemeyeceği bir duygudur. Tuhaf. Peki, ya şimdi?

“Sizi kutlarım, Bayan Latunskiy” dedi Suhbataar, arkasından mutfak kapısını usulca kapatarak. “Tam gözünden. Bir ortak yönümüz daha.”

Suhbataar?

“Rudi nerede?”

“Buralarda.” Gülmüseddi ve koyu altınlar gördüm. O ana kadar dişlerini görmemiştim.

“Nerede?”

“Mutfakta.” Suhbataar başparmağıyla omzunun üzerinden mutfakı gösterdi.

Her şey iyi olacak! Gözlerime rahatlık yaşları doluştu. Yarın gece İsviçre’de olacağız! “Tanrı’ya şükürler olsun, Tanrı’ya şükürler olsun, ben –ben bilmiyorum– ben –Nemya öldü– Bay Suhbataar –umarım Jerome’a olanları anlayışla...”

“Anlıyorum, Margarita. Rudi’ye de bir iyilik yaptınız. İngilizler üçkâğıtçı bir millet. Eşcinsellerin, etyemezlerin ve üçüncü sınıf casusların ülkesi. Bu ise...” Suhbataar çizmesinin ucuyla Jerome’un kafasını yana devirdi “bu ise sizi, beni, Rudi’yi, hatta Bay Gregorski’yi bile satmaya hazırlanıyordu.”

Rudi güvendedi! Mutfığa koştum, kapıyı itip açtım. Rudi, üzerinde hâlâ temizlik şirketinin tulumu, mutfak masasının üzerine yığılmıştı. Böylesi bir zamanda, sarhoş! Ona hayatımın her dakikasında âşığım, ama şimdi votka şişesinin dibine vurmanın zamanı değil!

“Rudi, sevgilim, uyan artık...”

Omuzlarını silkeleyince kafası olmayacak bir açıyla devrildi; tıpkı Jerome’un kafası gibi. Yüzünü gördüm. Kesintili çığlığım başladığı gibi aniden kesildi. Kentin üzerinde parçalandı. Evet, uzun bir zamandır düşüyordu. Kafamdaki uğultu, dünya gözlerini ve kulaklarını öperek kapatıncaya kadar, asla kesilmeyecek. Şerit gibi, kıvrım kıvrım solucanlar sevgilimin gözlerinden ve burun deliklerinden dışarı uğramıştı. Donyağı gibi beyaz, donyağı gibi beyaz.

Oturma odasından Suhbataar’ın telaşsız sesi geldi. “Birlikte İsviçre’ye yerleşme planınızı ertelemeniz gerekecek...”

Pütür pütür kusmuk Rudi’nin ağzını tıka basa doldurmuştu.

“...ebediyen ertelemeniz. Yatak odanız, dağ eviniz ve çocuklarınız için gerçekten üzgünüm.”

Ben, bu... Rudi ve Suhbataar’ın sesi, başka hiçbir şey yoktu.

“Rudi!” Benim adıma bir başkası konuşuyordu.

Suhbataar’ın sesi omuz silkti. “Yazık ki Rudi de bizleri satmaya hazırlanıyordu. Bay Gregorski böyle bir şeye izin veremezdi. Koruması gereken bir adı var onun. O yüzden, herkesin dürüstlüğü-nü sınınamam için beni çağırdı. Sonuçlar tatmin edici olmaktan çok uzak.”

“Hayır. Hayır.”

“Bay Gregorski’nin kuşkularını uyandıran olay sevgilinizin Hong Kong’daki saygın bir hukuk firması aracılığıyla aklamaya çalıştığı büyük miktarda parayı ‘kaybettiğini’ söylemesi ve bulabildiği tek bahane olarak da, iş yaptığı adamın şeker hastalığından birdenbire öldüğünü göstermesi oldu! Namussuzluk bir de düş gücü eksikliğiyle birleşince, küçük haydutlar için ölümcül olur.”

Ayakkabının altında bir şey kırıldı. Şırınga parçaları.

Cehennem de fayans kaplıdır. Buzdolabının motoru titreyerek sustu.

Mantık bağırarak uyandı. Belki hâlâ zaman vardı. “Ambulans!”

“Ambulansın Rudi’ye bir yararı olmaz, Bayan Latunskiy. Rudi öldü. Öyle birazcık ölü değil. Tümüyle öldü. Anlaşılan bizim hayata küsmüş sahteci casusumuz Jerome kutlama eroininin yerine fare zehri doldurmuş.”

O sevgili gözleri. Rudi kaydı, iskemleden düşüp yere devrildi. Burnunun kırıldığını duydum. Oturma odasına kaçarken bir şeye takılıp dizlerimin üstüne düştüm, halıdaki bir desene tutunup düne geri tırmanmaya çabaladım. Parmaklarımın arasına bir şey battı. Tabanca. Tabanca.

Suhbataar uzun deri paltosunun düğmelerini ilikliyordu.

Jerome sadece birkaç adım ötede, kendi kanının içinde, sırtüstü uzanmıştı.

Ve mutfakta da Rudi, kırık burnuyla.

Bütün bunlar nasıl oldu? Daha sadece bir saat önce bir minibüsün arkasıydık ve Rudi’yi içimde istiyordum.

Kendimi inilder buldum; tıpkı Nemya’nın masanın altında inlemesi gibi.

“Bu kadar üzülmeyin” dedi Suhbataar, içinde Delacroix olan paketi koltuğunun altına sıkıştırırken. Sesi neden hiç değişmez? Her zaman aynı yumuşak, kuru ve kumlu ses. “Arkadaşlarınız aylardır fazladan yaşıyordu zaten. Rudi ve Jerome haindi. Bay Gregorski elinizi kolunuzu sallayarak çekip gitmenize izin veremez. Oyunun sonunda feda edilenler hep piyonlar olur. İnterpol’den arkadaşınız Bayan Makuç ile Sermaye Hareketleri Müfettişliği hemen ensemizde.”

“Ne?”

“Antimafya birimi için zararsız bir ad, öyle değil mi? Ha, bu arada, onlara Kirovskiy Adası’ndaki kullanılmayan bir posta kutusu aracılığıyla imzasız bir ihbar mektubu gönderdim. Birkaç dakikada burada olurlar. Sakinleşin. Bugünlerde eski casuslar insanın başına dert oluyor; İMF ve ticaret heyetleri gelmişken Jerome’u öldürdüğünüz için kimse hayatınızı söndürmez. Çalınan tabloların yeri doldurulamaz, ama kimse bunun arkasındaki beynin siz olduğunuza inanmaz. Olsa olsa on beş yıl yer, on yılda da çıkarsınız. Moskova’daki hapisane reform lobisi iyi işler yapıyor. Biraz yavaş gidiyorlar, ama olsun.”

Kapıya doğru yürüdü.

“Bırakın onu! O benim tablom! O tablo bana ve Rudi’ye ait!”

Suhbataar şaşırmuş gibi yaparak döndü. “Rudi’nin uzunca bir süre çalıntı sanat eserleriyle ilgilenebileceğini sanmam.”

“Tabloyu istiyorum!”

“Size saygısızlık etmek istemem, Bayan Latunskiy, ama hesapta yoksunuz. Hiçbir zaman da olmadınız.”

Tatyana hakkında ne denmişti? “Polise Gregorski’yle ilgili her şeyi anlatırım!”

Suhbataar başını üzüntüyle salladı. “Katil oldunuz, Bayan Latunskiy. Tabancanın üzerinde parmak izleriniz var, balistik de tamam... Size kim inanır? Söylediklerinizi kanıtlayacak olanlar da bu dairede, kendi bağışsıklarının içinde yüzüyorlar.”

Parmaklarıma batıyor. Hâlâ tabancam var.

“Masal anlatmanızı durdurmak çok gerekirse, Bay Gregorski sizi nerede bulacağını bilir. Bayan Makuç’un bölümünde bile yolsuzluk insanı şaşırtacak düzeyde. Moğollar rüşveti çok önceden ulusal eğlenceye çevirmişti, ama siz Ruslar beni bile etkilemeyi başardınız.”

“O tabloyu hemen şimdi yere bırak şimdi yere bırak orospu çocuğu yoksa öldün öldün öldün öldün ÖLDÜN! Tabloyu yavaşça yere bırak ve hemen şimdi bırak! Ellerini kaldır! Ellerini kaldır! Bu şeyi nasıl kullandığımı biliyorsun!” Namluyu doğruca kalbinin olduğunu tahmin ettiğim noktaya doğrulttum.

Erkeklerin kadınlara kullandığı silahlardan biri de kadınları ciddiye almamaktaki ısrarlarıdır.

“Jerome’a bir bak, Moğol boku, işte on saniye sonra senin halin.”

Suhbataar gülümsedi, işini bilenlerin tebessümüyle.

Pekâlâ. Pekâlâ. Bu da onun ölüm maskesi oluversin. Bir cinayet ile iki cinayet arasında ne fark var ki? Tetiği çektim.

Horoz boş yatağa düştü. Tetiği bir daha çektim. Hiç. Bir daha. Hiç.

Suhbataar ceketinin cebinden beş altın mermi çıkardı, parmaklarının kafesinde salladı.

Yapayalnız, kilitli kapıya bakakaldım.

Bunların hiçbirisi olmadı. Bunların hiçbirisi gerçekten olmadı.

Zorla tebessüm ettirici baş ağrısı, bana son dileklerimi söylemem ve her kimin yatağıysa, yatakta yatanın Poppy olmadığını kabullenebilmem için birkaç saniye daha tanıdı. *Güm!* Sonra bütün gerçek, beton kırıcı bir kompresörle birlikte, bütün gücüyle içime çöktü; oldukça yüksek sesle homurdanmış olmalıyım ki; yanı başımda uyuyan kadın dönüp gözlerini açtı.

“Günaydın” dedi çarşafı memelerinin üzerine çekerek. “Küpe-lerimden birini kaybettim.”

“Selam” dedim, yüzümü olabildiğince sevimli buruşturmaya çalışıp, zonklama katları arasından bakarken. Kolaylıkla hatırlayacağım yüzlerden değil. Bunun, hani kadıncağzın sana erkek arkadaşını ve ölen abisini ve geçen ay kanyon altında kalan köpeği Michael’ı anlattığı, sonunda da senin bu yatakta kaç kişi yattığını-zı anlayamadığın o Vicdanım Sızlıyor uyanışlarından olmaması için dua ettim. Sakin. Nevrozludan çok, haşın. Güçlü bir profil. Otuzlarının sonunda. Fena değil, ama öyle fazla bir özelliği de yok. Ya dün geceden beri yaşlandı ya da artık eskisi gibi seçici davranmıyorum. Kızıl saçlar. Oldukça sağlam yapılı. Tamam! Curzon Caddesi’ndeki özel gösterime gitmişim. Rohan’ın sanatçı arkadaşlarından birinin yağlıboya tabloları, adamın adı Mudgeon ya da Pigeon ya da Smudgeon, öyle bir şeydi işte. Bu kızıl saçlı yanıma yaklaştı, birlikte kuvantum fiziği eşittir Doğulu dinci tosunlar muhabbetine daldık. Ardından –bir taksi– Shaftesbury Caddesi’nde bir şarap evi –başka bir taksi– demek ki paranın büyük bölümü gitti ve Upper Caddesi’nde başka bir şarap evi. Oradan da buraya, ama nasıl, orasını Tanrı bilir. Adı neydi? Cathy? Katrina? Manastır okulundaki kızları çağrıştıran bir şeydi. Kadınlarla yattıktan sonra, adları benim için hep sorun olur.

Küpesini buldu ve ona bakışımı yakaladı. Gırtlığını temizledi. "Katy Forbes. Personel Müdürü. İslington'da, benim evimdeyiz. Seninle tanıştığıma memnun oldum. Yine."

"Selam, ben..." Solukborumu sıkıştıran bir şey vardı. Debelen-dim ve Woody Woodpecker boxer'ımı buldum.

"Marco. Biliyorum. 'Yazar'. Tanışma faslını ancak tamamlamış-tık."

Demek yazar kartımı oynadım. İşte değerli bilgi diye, buna de-rim. Çevreme bakındım. Bekâr bir kadının yatak odası. Dantelli perdeler, güz başında kocaman ağaçlar. Altında kocaman harflerle *Delacroix* yazan bir tablonun çerçeveleenmiş posteri. Orijinali gü-zel olmalı. Yatağın benim tarafında ise kâğıt mendillerden ve pre-zervatiflerden bir kuş yuvası, içinde neredeyse hiçbir şey kalma-muş, ama etiketinde 1982 yazan bir kırmızı şarap şişesi var. Neden bütün iyi şeyler ben hatırlayamayacak kadar sarhoşken olur ki?

İslington'da bir cumartesi sabahı. Bir yerlerde çalan bir alarm.

"Ya? Bu güzel işte..."

Birkaç saniye boyunca, cümlelerin sallanan sonunu izledi.

"Kalkıp duşa gireceğim." Sesinde kızgın bir tını. Beni yontulma-muş ham bir elmas gibi görüp eski Lady Chatterley kompleksine yakalanmış olmalı. "Eğer kendini göründüğün kadar kötü hissediyorsan, içki dolabındaki ilkyardım çantasında foşurtulu akşamdan kalma ilaçları var. Miden bulanıyorsa, lütfen hepsini lavaboya boşaltmaya bak. İstiyorsan kahve iç, eğer kahve makinesinin nasıl çalıştırılacağını anlamazsan, hazır kahve de var, ama lütfen taklit şamdanı alıp kaçma, pahalıya mal olmuştu. Ve eğer bir şeyler pişir-meyi becerirsen, kızarmış ekmek üstüne omlete hayır demem."

"Endişelenme" dedim. "Ben güvenilecek serserilerdenim!" Çok komik değildi ama, pot kırmayı sürdürdüm. "Duş perdesinden ek-mek bıçağı saplamam, korkma."

Yüzü herhangi bir ekmek bıçağını bükerti. Sabahlığını giydi ve banyoya yürüdü. Duşu açtığında, duvardaki boruların sarsıldığını duydum.

Temiz elbiselerini özleyerek giyindim. Gönleğimdeki bir ya-nıkta, dudak boyası ile görmezden gelmeye çalıştığım lekenin arasında esrar kokusu aldım. Sidiktorbam şişirilmiş bir kamp ya-tağı gibiydi. El yordanıyla yatak odasından çıkıp küçük tuvaleti buldum ve kendimi uzaya çıkmış gibi hissettim. Ciddiyim, tam 55 saniye boyunca işenmiş olmalıyım. Kenefin yanındaki rafın üzerin-de ev sahibem Katy Forbes'un gençten bir herifle altı düz bir ka-

yığa binmiş, bir söğüdün altından geçerken çekilmiş bir fotoğrafını görünce, kocacık eve dönmeden tüymeyi düşündüm, sonra da Katy'nin boşandığını söylediğini hayal meyal hatırladım. Bir fona yazılmanın, bütün parayı kaybedip hayatını rezil etmek için çok daha stressiz bir yöntem olduğunda anlaşılmıştık. Öyle. Demek programda saldırısız, keyifli bir kahvaltı vardı. Tuhaf, boşanmış kadınlar eski kocalarının fotoğrafını genellikle nişan tahtası olarak kullanırlar. Belki de abisiydi. Son damlaları silkeleyerek düşürdüm, tuvaletin oturağını tuvalet kâğıdıyla sildim, sifonun zincirine asılarak bir gece önceden kalma spermatozları Kuzey Denizi'ne postaladım. Üç saniye sonra, duştan bir çığlık yükseldi. "Ben çıkana kadar kahrolası suya DOKUNMA!"

"Özür dilerim!"

Aşçılığım fena değildir, üstelik Katy'nin mutfağı epey zengindi. Akşamdan kalmak iştahımı asla kesemez. Aslına bakarsan, akşamdan kalmalığımı canlı canlı, yiyeceğe gömmekten hoşlanırım. Büyük tavaya biraz zeytinyağı döktüm, sarmısak, mantar ve biber doğradım, üzerlerine de biraz fesleğen ekdim. Yumurtalara biraz krema kattım ve buzdolabını kokutmaktan başka bir işe yaramayan iki ançüezi ezdim. Bu kolesterol Vezüv'ünün üstüne Wensleydale peynirinden hafif bir kar yağdırdım, kraterin çevresine de birkaç doldurulmuş zeytin yerleştirdim. Tahıllı ekmeği bulunca, hafifçe kızarttım. Wedgwood tereyağlığı içinde gerçek tereyağı. Pencere kenarındaki maydanozlardan birkaç yaprak yoldum. Kenara bir iki taze kokteyl domatesi ile kıyılmış kereviz yaprağı, çekirdeksiz kuru üzüm ve bir tutam patates salatası. Kahve makinesi benimkiyle aynı marka olduğundan sorun kalmadı. Sihirli içecekten bir fincan dolusunu hüpürdetince, akşamdan kalmışlığın uzaklaştığını hissettim.

"Üff" dedi Katy, saçını havluya sarıp mutfağa girdiğinde. Gri eşofman altı ve düğmelenmiş hırkasıyla hiç de şehvetli bir kahvaltı sonrası keyfi vaat etmiyordu. "Sen yazar falan değilsin" dedi. "Yiyecek heykeltraşısın."

"Amacımız" diye mırıldandım, "memnun etmek."

Paspasın üzerinden *Daily Telegraph*'ı aldı, oturup gazeteye daldı. Doğruca, ev taşırken, Singapur'daki hisse senetleri fiyatının bile aklımı çelebileceği dönemlerde bile okumadığım hafta sonu ekine sarıldı.

Masaya, Katy'nin karşısına oturdum. Güzel bir mutfaktı. Arka tarafta, uzun zamandan beri budanmanuş küçük bir bahçe. Ön ta-

rafta, yüksek bir kaldırım. Gelip geçen insan bacaklarını, köpek bacaklarını tekerlekli sandalyeleri izledim. Çam büfenin üzerinde harciarelem CD'lerden bir koleksiyon vardı. Hepsi de pek Prenses Diana usulü: Elton John, Pavarotti, Dört Mevsim. Duvarda bir Çin halısı, şöminenin üstünde de yontulmuş etnik hayvan heykelcikleri. Pişmiş topraktan seramikler ve Japon abajurlar. Burası *Daily Telegraph*'ın hafta sonu ekine uygun bir mekândı. "Ertesi gün suçlamalarının olmaması insanı rahatlatıyor." Bunu sadece şaka olsun diye söylemiştim.

Gazetesinin üzerinden baktı. "Neden suçlama olsun ki? İkimiz de olacakları kabul etmiş yetişkinleriz." Ağzına bir çatal dolusu yumurta götürdü. "Zil zurna sarhoş olmamızın dışında."

"Doğru." Bir kırmızı biber parçası ısırınca ağzımı suyla çalkalamak zorunda kaldım. "Benimle ileride zil zurna sarhoş ve olacakları kabul etmiş bir yetişkin olmak ister misin?"

Katy söylediklerimi üç kocaman saniye boyunca düşündü. "Sanmıyorum, Marco, hayır."

Hey, adımı hatırlıyordu. "Pekâlâ. Tamam."

Fincanlarımıza kahve doldurdum.

"Katy, umarım saygısızlık etmiyorum, ama tuvaletteki fotoğrafı görünce, başka birinin alanına tecavüz edip etmediğimi merak ettim."

"Burası benden başka kimsenin alanı değil. Kocamdı. Sonra ayrıldık, o da gidip öldü."

Gizemli bir kıkırdamanın kapağını zor kapadım. "Ah... bunu duyduğuma çok üzüldüm. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum."

"Pezevengin tekiydi. Hep son sözü söylemek isterdi. Dört ay önce oldu. Wimbledon sırasında. Hong Kong'da gizli şekerden."

Bir süre saygıyla sessizce bekledim. "Biraz daha kızarmış ekmek?"

"Teşekkürler."

Kapının zili çaldı. Katy kapıya gitti. "Kim o?"

"Bayan Forbes için taahhütlü gönderi" diye bağırdı bir erkek sesi.

Katy gözetleme deliğinden baktı ve kapının sürgüsünü çekti.

Mavi tulumlu, parlak saçlı ve şempanze kulaklı bir adam hole kocaman bir sandık itti. Beni görünce, yüzüne "Bunu da nereden buldun?" ifadesi oturttu. "Burayı imzalayın lütfen, Bayan Forbes."

Katy makbuzu imzaladı, adam çekip gitti.

Bir süre yerdeki sandığa baktık. "Güzel bir armağan" dedim. "Doğum günün yakın mı?"

“Armağan falan değil” dedi. “Zaten benimdi. Haydi, gel de bana yardım et, olmaz mı? Eviyenin altındaki dolapta çekiç ile keski var, kutunun içinde de sigortalar...”

Sandığın kapağını söküp kaldırıncı, yanları da düştü.

Bir Kraliçe Anne koltuğu.

Katy’nin kafası çok uzaklara gitti. “Marco” dedi, “kahvaltıyı hazırladığın için teşekkürler. Gerçekten çok... Ama şimdi artık gitsen iyi olur.” Sesinde bir titreme vardı. “Kötü biri değilsin.”

“Pekâlâ” dedim. “Duş alabilir miyim?”

“Hemen gitsen daha iyi olur.”

Cadde sonbahar yapraklarıyla kaplıydı. Hava da sonbahar pusuyla. Daha sabahın onu bile olmadan aynı zamanda parlak, güneşli ve puslu. Geç bir öğle yemeği için Alfred’in yerine, akşama yakın Tim Cavendish’te, akşam da Gibreel’le buluşmak üzere evimde olmaya çalışacaktım. Şu anda eve gitmenin gerçekten bir anlamı yoktu. Sadece bütün gün boyunca seks kokacaktım, o kadar.

Katy Forbes kampçıların en istikrarlısı olmasa da, en azından beni yatağının başucuna kemeriyle bağlayan sonra da evcil tarantulasını göğsümün üzerine bırakıp videosunu çeken Camden Town’lu vamp gibi uçuk da değildi. “Bağırmaı kes” diye bağırıyordu. “Baggins’in zehir torbacıkları alındı...” Aslında aklım Baggins’in zehir torbacıklarında değildi. Davulcu yerine yazar kimliğime büründüğüme göre, Katy’nin aklından yeterince etkilenmiş olmalıym. Öyle. Benden Sonraki Sabah, Benden Önceki Gece’nin etkisinde kalmamış görünüyordu. Gün boyunca, her biri kendi zamanı konusunda bencil bir sürü Ben’den geçerim. Yatakta Yatan Ben ve Duştaki Ben özellikle bencildir. Geç Ben her ikisinden de nefret eder.

Gerçekten de davulcuyum. Orkestramın adı Şans Müziği. Orkestranın adını New Yorklu bir herifin romanını okuduktan sonra koydum. Kendimizi “gevşek bir müzik kooperatifi” olarak tanımlıyorum: Yaklaşık on üyemiz var ve etrafta kim varsa, olay neyse ona göre çalışıyoruz. Üstelik, içimizden çoğu oldukça bağımsız. Genellikle kendi parçalarımızı çalarız, ama eğer para sıkıntısı çekiyorsam, iskemleye kaçını koyanın isteğine göre çalarız. Güney Belçika’nın en büyük plak şirketinden bir stüdyo kaydı için anlaşma teklifi aldık, yine de EMI ya da Geffen ölçeğinde bir kuruluşla çalışana kadar sabretmeye karar verdik. Şans Müziği Slovak Cumhuriyeti’nde de çok ünlü. Geçen yaz orada çaldıklarımız epeyce tutulmuştu.

Aslında, yazarım da. Başkasının yerine yazan biri, yani hayalet yazar. Projelerimden ilk yayımlananı, seksenlerin ortasında, çok

yağmur yağan bir dönemde birkaç kez İngiltere adına da oynayan Dennis Mackeson adlı bir bowlingcinin otobiyografisiydi. *The Twistlethwaite Tornado* adlı kitap *The Yorkshire Post* gazetesinde iyi eleştiriler aldı: “Bir milyon yıl geçse Bay Mackeson’ın ötekileri atışlarıyla olduğu kader kalemile de alt edebileceğini tahmin edemezdim! Harika!” Şimdi de bu birinci kitabın rüzgârıyla, kendinden –çok fazla olmasa da– genç erkek arkadaşıyla, Roy’la Hempstead Heath sınırında oturan yaşlı Alfred’in öyküsünü yazıyorum. Gidiyorum, bana gençlik günlerini anlatıyor, kasete alıyorum, not tutuyorum ve ertesi haftaya kalmadan söylediklerini bir anlatıya çeviriyorum. Kanadalı bir çelik kralının oğlu olan Roy, bana haftalık bir avans ödüyor. Kirayı ve şarap faturalarını ödememde faydalı.

İnsan bu Kuzeydoğu Londra sokaklarında yolunu kaybedebilir. Neredeyse ben de kaybediyordum. Sokaklar kendi etraflarında dönüp çıkmazlar, hilaller ve koruluklara dönüşüyor. Birkaç ay önce geceyi Hammersmith’in de dışında bir karavanda, Galler Bayanlar Kickboks Şampiyonu’nu düzerek geçirdim. Bütün Londra’nın, gözüne fareler için kocaman bir labirent gibi göründüğünü söylemişti kız. “Doğru” dedim, “ama ya fare o labirentte olmaktan hoşlanıyorsa?”

Yapraklar kaldırımdaki çatlakları örtüyor. Çocukken kuru yaprakları tekmeleyerek saatlerce oyalanabilir, bu arada da köpek boklarından ve yarıklardan sakınmayı başarırdım. Bir zamanlar batıl inançlarım vardı, artık hiçbirisi yok. Bir zamanlar Hristiyan’dım üstelik, ama artık o da kalmadı. Sonra Marksist oldum. Hücre önderimle birlikte Queensway Metro İstasyonu’nun çıkışında bekler, insanlara Bosna sorunu hakkında ne düşündüklerini sorardık. İnsanların çoğu omuz silkmekle yetinirdi tabii. “Anlıyorum, Efendim, yorum yok, diyebilir miyiz?” Şimdi düşündükçe bile korkudan büzülüveriyorum.

Galiba daha yaşlı olmanın dışında, artık o eski şeylerden hiçbirisi değilim. Parttaym Budist dışında.

Poppy’nin âdet dönemini düşünüp endişelenmem gerektiğini hatırladım. Prezervatif üzerimizde ne zaman patlamıştı? On gün önce. Âdeti bu hafta sonuna yakın bir zaman olmalı... Buna bir de beklemenin gerginliği yüzünden bir hafta daha ekle... Demek paniğin kapıyı vurmasına iki, onu içeri almama üç hafta var. Tamam işte. İndia oynayacak küçük bir kardeşe bayılırdı. Ve bundan yirmi yıl sonra bir felsefe hocası ona, “Neden varsın?” diye sorarsa,

beriki burun halkasıyla oynayıp, “Düzensiz arzu ve yırtık kauçuk” diyebilir. Acayip. Eğer prezervatif çekmecesinde bir arkadaki paketi alsaydım, burada oturmuyor olacaktı. Bu koşul cümlesini al, sigaranla tüttür.

Bu arada, kısır da olabilirim tabii. İşte bu gerçekten sıkıcı olur. Gereksiz prezervatife yatırılmış onca para. İyi de, sanırım bir de düşünülmesi gereken AIDS vardı. Highbury oyun sahaları. Neredeyse kaçıyordum. Ben Victoria ufuk çizgisini, ağaçların oluşturduğu tünellerde uçan güvercinleri yeğliyorum. Salıncaklarda sigara tellendiren gençler. Buraya en son Poppy ve India’yla birlikte, şenlik ateşlerinin yakıldığı gece gelmiştim. India’nın havai fişekleri ilk görüşüydü. Gösteriyi kraliçelere özgü bir vakarla izledi, ama günlerce havai fişekleri anlattı. Tıpkı annesi gibi, çok olgun bir kız.

Yakında yine şenlik ateşleri yakılacak. Soluğunu görebilirsin. Küçükken, lokomotif olduğumu söylerdim. Hangi çocuk söylemez? Yaşlılar çamurlu çayırın üzerinde labradorlarını gezdiriyor. Parkın patikalarında çocuklarına yan tekerlekler olmadan nasıl bisiklete binileceğini öğreten daha genç babalar da var. O babalardan bazıları benden de genç. Bahse girerim, bu BMW’ler onların. Ben, ben her yere yürüyerek gidiyorum. Bu, Tony Blair’in eski evi. Posta kutusunu boşaltan bir postacı. Bu eski teraslı evlerin önünden geçmek, bir raf dolusu kitabı karıştırmak gibi bir şey. Bir öğrencinin bloknotu, bir grafik tasarımcısının stüdyosu, mutfaklarını temel renklerden oluşturan, buzdolaplarının üzerine nuknatısla okul fotoğraflarını tutturan bir aile. Bir antikacının çalışma odası. Oyuncak dolu bir bodrum –durmadan dönen, dönen, dönen bir helikopter. Cephaneliğe ve Finsbury Park İş ve İşçi Bulma Kurumu’na gitmek için yoldan geçenlere, “Bu evi soy!” diye bağırarak için gırtlaklarını temizleyen tablolar ve süslerle dolu bir avcılık, silahçılık, oğlancılık odası. Karanlık destek gruplarının, gözetim merkezlerinin ve iktidarsız sendikaların büroları. Calabria Caddesi’nden bu yana dönüp geçen siyah takım elbiseli üç erkekten biri cep telefonu ile konuşuyor, ikincisinin elinde bir evrak çantası var. Bir cumartesi günü, burada ne arıyorlar? Emlak komisyoncusu olmalı. Nasıl oluyor da onlar öylesi bir hayatla, ben ise böylesiyle karşılaşırız? İsteseydim ben de avukatlık ya da muhasebecilik veya Highbury oyun sahalarının çevresinde bir ev alabilmek için hangi meslekten olmak gerekiyorsa, o mesleği yapabilirdim. Surrey’de orta sınıftan bir çift tarafından evlat edinildim, iyi bir okula gittim. Kentteki bir şirkette iş bul-

dum. Yirmi iki yaşındayken, kahvaltıda Prozac alıyordum. Özel bir psikoloğum vardı. Bana sorunumun ne olduğunu söylemesi için verdiğim parayı düşündükçe, içim sızlıyor. Evlat edinildiğimi söylediğimde, gözleri parlamıştı! Doktorasının konusu evlat edinilmiş çocuklarmış. Oysa sonunda cevabı kendim buldum. Atıl-ganlıklardan vazgeçmiştim... Risklerden söz etmiyorum: Söylemek istediğim gerçek atıl-ganlık, insanın köklerini koparıp kendini tümüyle yeni şeylerin ortasına atması.

Şimdi artık böyle teslim tarihlerinden oluşan, özellikle malî bataryalara karşı verdiğim savaşı kaybederek yaşıyorum; ama yine de bunlar kendimi yepyeni bir şeyin içine attığım için, benim seçtiğim teslim tarihleri. Yaşamak için baştan sona kolay bir yol değil bu. Üç ayaklı yarışında, bağımsızlık ile güvensizlik hemen yanımda koşuşturuyor. Jim –üvey babam– bunun benim seçimim olduğunu, bu yüzden kendimi acındırmaya çalışmamın yersiz kaçacağını söyler. Üstelik de haklı. İyi de, ben bu seçimi neden yaptım? İşte benim merak ettiğim de bu. Oysa bu merak, soruyu geciktirmekten başka bir işe yaramıyor. Ben, neden benim?

Şans, nedeni bu. Kör barmen Şans'ın benim için yaptığı genetik ve yetiştirme kokteyli yüzünden.

Şuradaki *Big Issue* satıcısı, neden dergisini insanların pirinç to-puzlu antika bir yatak başlığı almak için 250 pound ödedikten sonra, ucuza mal ettikleri için kendilerini kutladıkları dükkânın yanı başında satar? Bu adam neden otobüs şoförü, bu kadıncağız niçin Pizza Hut'ta ayaklarına kara sular inen bir garson oldu? Şans. İnsanlar kendilerinin seçtiğini söylese de asıl mesele gelip, tek bir şeye dayanır: İnsanların seçtiklerine neden karar verdikleri de şansa bağlıdır. Şu gri yağlı güvercin neden bir bacağını kaybetti de, kah-verengi olanı kaybetmedi? Şans. Zaten çok belirgin değil mi? Neden ben ezilmiyorum da, tasmalı hoppa köpek ile yanından geçen uzun bacaklı kadını kafasında cırtlıplak soyan şoförün kullandığı taksinin önünden karşıya ulaşmaya çalışan, portakal rengi yağ-murluk giymiş bu kadın eziliyor?

Siktir!

Bu sabahtan beri ikinci kez kendimi tanımadığım bir kadınla yan yana uzanmış bulunuyorum, hem de nedenini bilmeden. Üstelik, bu sefer bir öncekinden çok daha rahatsızdı. Sol bacağım-da *sancıyan* bir titreşim vardı. Bir fren cayırtısı ve yırtılan bir kol yeni. Havada uçan bir şey –bu, ben olmalıyım– ve taksinin yuvarlak Noddy gözü. Bu kadın Katy Forbes'tan çok daha şaşkın bakı-yordu. Yüzünde hâlâ ölü bir yaprak ile bir lolipop sapı yapıştıktı.

“Kargaları taşla” dedi kadın. İrlandalı. Orta yaşlı. Lolipop sapı düştü.

Taksi şoförü, şişman bir Cockney¹ tepemize dikilmişti. Sakalı ya da insanlık sevgisi eksik bir Noel Baba gibi. Hâlâ çalışan motorun sesini duyuyordum. Kızması mı, yoksa acıması mı gerektiğine karar vermemişti daha. “Kahrolası Nora, sevgilim! Neden nereye gittiğine bakmıyorsun?”

“Ben...” kadının gözleri bir kuklanınkileri andırıyordu. “Bastığım yere bakmıyordum.”

“Kırık falan?” Soru her ikimize sorulmuştu.

Bacağım hâlâ yüksek sesle yakınıyordu, ama ayağa kalkıp ayak parmaklarımı oynatabildiğimi gördüm. Kadın da doğruldu.

“Her şeyi gördüm” dedi hoppa köpekli uzun bacaklı kadın bir Sloane Caddesi aksanıyla. “Adam bir rugby oyuncusu gibi atlayıp, kadını taksinin önünden kurtardı. Sonra yan yana yuvarlanıp durdular. Kadının hayatını kurtardığından eminim.” Etrafta bunlara taksi şoföründen başka kulak verecek kimse yoktu, o da dinlemiyordu.

“Size teşekkür borçluyum” dedi yağmurluklu kadın ayaklanıp üzerindeki tozları silkelerken; sanki ona bir fincan çay uzatmışım gibi. Göz çukurları kızarmaya başlamıştı bile.

“Bir şey değil” dedim aynı biçimde. “Gözünüz moraracak.”

“Umursayacağım en son şey. Taksi boş mu?” diye sordu yağmurluklu kadın taksi şoförüne.

“İyi olduğundan eminsin, değil mi, sevgilim? Kafana bir darbe falan?”

“Hayır, hayır, iyiyim ben. Beni arabanızla götürebilir misiniz?”

“Parasını verdikten sonra, herkesi götürürüm, sevgilim. Ama buraya bak...”

“Fena görüldüğümünden eminim, ama benim yerimde siz olsaydınız... neyse. Sağlığım ve kafam yerinde. Şimdi lütfen beni havaalanına götürün.”

Şoför endişeliydi, ama kadın ciddiydi. “Pekâlâ, taksimin içinde olduğun sürece, kendini arabanın altına atıp öldüremezsin, nasıl olsa. Heathrow mu, Gatwick mi, yoksa London City mi?”

“Gatwick lütfen.”

Taksi şoförü bana baktı. “İyi misin, evlat?”

Cevabı verecek birini görmek için etrafıma bakındım, ama kimse yoktu. “Sanırım.”

Taksi şoförü yeniden kadına döndü. “Öyleyse, bin.”

Kadın arabaya binince uzaklaştılar.

“Ya” dedi uzun bacaklı kadın. “İnanılmaz derecede tuhaf!”

Doğrudum ve toplanma tehdidinde bulunan küçük izleyici grubundan uzaklaştım. Acayip. Eğer o koltuk o sırada gelmeseydi, eğer Katy balatayı sıyrıp benden gitmemi istemeseydi, işte o zaman kadının pestil olmasını önlemek için tam yerinde olamayacaktım. Daha önce kimsenin hayatını kurtarmadım. Oysa bana Eczacı Boots’tan basılı fotoğraflarını almak gibi alelade geldi. Başlangıcında az buçuk heyecan verici, ama aslında gerçek bir düş kırıklığı. Bir telefon kulübesinin yanından geçerken, bir an içimden Poppy’ye telefon edip, olanları anlatmak geçti. Yok. Kasıldığımı sanabilir. Zaten başka şeyler düşünmeye başlamıştım bile. Highbury ve İslington metro istasyonlarının dışındaki yaya geçidinden, kavşağın oradakinden geçip paltomun cebinde acil durumlar için sakladığımı umduğum beşliği ararken, daha önce de gördüğüm üç siyah elbiseli adam beni bilet gişesinden uzağa sürükleyip köşeyi döndürdü, bir gazeteci kulübesinin ardına tıktı. Rugbysi atlayışımın sersemliğini hâlâ üzerimden atamadığımdan, neler olup bittiğini anlamam birkaç saniye sürdü. Arka plandaki insanlar isteyerek görmezden geliyordu. Kahrolası İslington.

Neredeyse işin eğlenceli yanını görecektim. “Eğer beni soyup paramı almak istiyorsanız, gerçekten yanlış...”

“Okadınhakkındaikisatır lafetmek istiyoruzevlat!”

Yoksa Kürtçe gaspa mı uğruyordum? “Çok özür dilerim?”

Çelik işaretparmağıyla göğüs kemiğimi muştaladı. “O –kadın– hakkında...” Ah, İskoçyalı bir adam. Hangi kadın? Katy Forbes? Bunlar sevgilileri miydi yoksa?”

Yanındaki homurdandı. “Portakal rengi yağmurluklu hanım, evlat” Texaslı olmasın? Bir Texaslı ile bir İskoç. Daha çok, bir fıkranın ilk cümlesi gibi. Oysa bu adamlar şaka yapmıyorlardı. Sanki çocuk yuvasından bu yana şaka yapmamış gibiydiler. Tahsilatçı olmasın? “Orada taksinin önünden çekip çıkardığın kadın. Tanıklar da vardı.”

“Ha, şu kadın. Evet.”

“Biz polisiz.” Üzerimde yasadışı bir şey var mıydı? Hayır... İskoç olanı kimliğini bir saniye gösterip kapattı. “Nereye gidiyorum, demişti?”

“Ben, şeyy...”

“Uzun bacaklı çomarlı karı bir havaalanından bahsetti. Şimdi senden tek öğrenmek istediğimiz, *hangi* havaalanına yollandığı.”

“Heathrow.” Neden yalan söylediğini hâlâ bilmiyorum, ama ya-

lan bir kere ağızdan çıktıktan sonra, geri almak çok tehlikeliydi.

“Bu söylediğinden kesinlikle eminsin, değil mi, evlat?”

“Evet, tabii. Kesinlikle eminim.”

Bana cellatlar gibi baktılar. Daha önce hiç ağzını açmamış olan üçüncüleri okkalı bir balgam savurdu. Sonra döndüler ve çiçek tezgâhının arkasında bekleyen koyu camlı Jaguar’a doluştular. Araba lastiklerini bağırarak hareket edip beni, gözlerini bana dikmiş insanlarla baş başa bıraktı. Onları suçlayamam. Ben de olsam, gözü-mü bana dikerdim.

2

Londra’da oturanlar iyi bilir, her metro hattının kendine özgü belirgin bir kişiliği ve ruh hali değişiklikleri için belirgin bir alanı vardır. Örneğin, Victoria Hattı, esintili ve güvenli. Ailenin genç düş kırıklığı Jübile Hattı, banliyölere gitmek için dışarı sapar, durmadan genişletilmesi konu edilir, dönüp Greenwich’e yollar-nır, sonra da doğuda bir yerde yine nehrin altına dalar. District ve Circle² hatlarına gelince, eğer acelesi varsa Ölüm bile taksiyle gitmeyi yeğler bence. King’s Road ve Paddington’a giden çalışan-larla tıka basa dolu; kestirmelerden habersiz müze meraklısı tu-ristlerle tıka basa dolu, gözümün önüne getirmeye çalıştığım Tok-yo kadar kötü olmalı. Bir zamanlar, öğretmenlerimizden biri, Circle Hattı’nın gerçekten de daire çizdiğini kanıtlamamızı iste-mişti. Kimse kanıtlayamadı. O zamanlar deli gibi etkilenmişim. Şimdi beni asıl etkileyen, böyle saçmalıklar anlatması için para vermeyi kabul eden birini bulması. Sonradan görme yeni komşu Docklands Light Railway³ ve istasyonları Prince Regent, West İn-dia Quay ve Gallions Reach ve Royal Albert. Ne güçlü Piccadilly, ne de ikiz amcası Bakerloo böylesi afra tafradan hoşlanmazdı. Orta yaşlı kuzenleri Central gerçekçi, dolambaçsız, yolu uzatmaz. Güzel küpeçiçeği rengi ve ölmek üzere olanları ziyarete gitmek için binmenin dışında, sözü edilmeyecek kadar sıkıcı Metropoli-tan hariç, ana hatlar için söylenecekler bu kadar.

Ondan sonra, Shakespeare’in Züppelik Oyunları gibi, Züppelik Hatları var. Pericles, Hammersmith ve City, Doğu Verona Hattı, Titus ve Waterloo.

Kuzey Hattı haritalarda siyah görünür. En derin hat budur. En

2. İngilizce’de daire. (ç.n.)

3. Rıhtım Hafif Tramvayı. (ç.n.)

fazla intihar orada gerçekleşir, orada gaspa uğrama olasılığın çok yüksektir ve sanat öğrencilerinin geleceğın Bond kızları olması pek muhtemeldir. Kuzey Hattı'nın meşum bir yükü var gibidir ve bu istasyon adlarından da anlaşılır: Morden, Brent Cross, Goodge Caddesi, Archway, Elephant and Castle, yeniden diriltiilen Mornington Crescent. Yıllar boyunca kapalıydı ve bir tren geçerken kendimi Titanic'e indirilmiş bir araştırma denizaltısında düşlerdim. Evet, Kuzey Hattı ailenin delisidir. Thames Nehri'nin güneyindeki bu çıplak duvarlı istasyonların reklamcılara çekici gelmesi imkânsız. Kennington Tünel İstasyonu'nda merdiven-asansör üreticileri bile reklama kalkmaz. Hayatımda Kennington'a gitmedim, ama bahse girerim, orada ellilerden kalma yıpranmış konut bloklarından, kapanmış bingo salonlarından ve eski püskü bayrakların yurtsuz rüzgârda uyuşukça dalgalandıkları ikinci el otomobil dükkanlarından başka bir şey yoktur. İngiliz rock yıldızlarını işçi sınıfı kahraman karşıtları olarak oynatan, en iyisi unutulması gereken filmlerin çekildiği yerler gibi bir yer, işte.

Londra bir dildir. Bence, bütün kentler de öyle.

Vagonların sarsıntısında güzel bir ritim yakalıyorum. Tepesinde de bir caz nakaratı... ya da İranlı bir şey... Elimin arkasına not ediyorum. Bir tuzlu bataklık ve çayır kokusu... Ah, evet, Katy Forbes'un parfümü.

Şuna bak! Şu kadına bak. Ateşli. Karga gibi. Siyah kadife giysili, üzerinde bir gram orospuluk yok. Akıllı ve uyanık, okuduğu kitabın adı ne? Ve cildi –o kusursuz Batı Afrika siyahı, o kadar siyah ki, mavi mavi menevişleniyor. O harika, gururlu dudaklar. Okuduğu ne? Bana doğru biraz eğ şunu, güzelim... Nabokov! Biliyordum. Bu kızın kafası çalışıyor! Ama eğer o kuralı bozar ve onunla konuşursam, hatta orta koltuk kuralına karşı gelir ve ona gereğinden fazla yakın bir koltuğa kayarsam, onu tehdit ettiğimi sanacak ve bütün savunması ayaklanacak. Bir partide, tesadüfen karşılaşılsaydık, bütün bu sorunlardan hiçbirini yaşammayacaktı. Aynı o, aynı ben. Oysa şans bizi buraya, tanışamayacağımız bir yere getiriyor.

Yine de, yukarıda, dünyanın yüzeyinde, güzel bir sabah. Kırk dakika önce, birinin hayatını kurtardım. Evrenin bana bir borcu var. Ayağa kalkıyorum ve hiç düşünmeden ona doğru yürüyorum.

Tam "Affedersiniz" demek üzereyken öteki kompartımanın kapısı açılıyor ve içeriye bir evsiz giriyor. Gözleri, benimkilerin hiçbir zaman görmeyeceğini umduğum şeyler görmüş olabilir. Kaşının yarısının bulunması gereken yerde, kocaman bir yarası var.

Etraf bir sürü sahtekârla dolu, ama bu onlardan değil. Yine de. Gerçekten evsiz binlerce kişi varken, her birine birazcık vermeye kalksan, sonunda kendini sokakta bulursun. Ve eğer bir Marco'ysan, yoksulluk karşısındaki son savunman bencilliktir.

“Özür dilerim” sesinde taklit edilemeyecek derin bir yorgunluk var, “rahatsız ettiğim için gerçekten özür dilerim, bunun hepimiz için rahatsız edici olduğunu biliyorum. Ama bu gece hava dondurucu olacak ve benim de kalacak bir yerim yok. Summerford Otelinde bir yatak var, ama beni içeri almaları için 12,50 pound vermem gerek. Eğer yardım edebilecek durumdaysanız, lütfen bir şey yapın. Hepinizin derdi olduğunu biliyorum ve bunun için de çok üzgünüm. İnsanlara başka ne diyeceğimi bilemiyorum...”

İnsanlar yere bakıyor. Evsiz bir adama bakmak bile, onunla bir anlaşma imzalamak gibi. Bir keresinde Samaritenlere⁴ katılmak fikriyle oyalanmışım. Yöneticileri üç yıldan beri evsizdi. En kötüsünün görünmezlik olduğunu söylerken hatırlıyorum onu. Bu ve başka hiç kimsenin gidemeyeceği gidememe. Bir düşünün, bir tarafta bir uyuşturucu bağımlısı, diğer yanda kulübede yaşayan bir çift arasında, King's Cross Tren İstasyonu'nda minicik bir dolap dışında, kilidi olan hiçbir şeye sahip olmamak.

Siktir et. Roy bana sonra biraz para verir.

Adama bir cappuccino içmek için ayırdığım iki tekliği uzatıyorum; zaten kahve sağlığa zararlıdır; üstelik hâlâ Katy'nin kahvesi içimde vızıldıyordu.

“Çok teşekkür ederim” diyor adam. Başımı sallarken, gözlerimiz bir an karşılaşılıyor. Kötü durumda. Ayağını sürükleyerek bir sonraki vagona gidiyor. “Herkesten özür diliyorum. Sizi rahatsız ettiğim için çok üzgünüm...”

Siyah kadifeler giymiş kız bir sonraki istasyonda iniyor. Artık onunla birlikte dilimden aşağıya kayan istiridyelerin tadını hiç öğrenmeyeceğim.

Bu arada, Samaritenleri hiç çekemedim. Sonraları, başlanan hikâyelerin muhtemel sonuçlarından endişelenerek, bir türlü uykuya tutturamadım. Belki de başkası adına yazmamın nedeni bu. Sonuçların benimle hiç ilgisi yok.

Kuzey Hattı'nda tek bir düzgün yer var, şimdi de oraya gidiyorum zaten: Hampstead. Asansör bir dakikadan da kısa bir sürede

4. İsa Peygamber tarafından anlatılan bir öyküde geçen, hayırsever Samaryalı; kendini hiç düşünmeksizin başı dertte ya da sıkıntıda olanların yardımına koşan kimse; bu kimselerin oluşturduğu yardım ve hayır örgütü. (ç.n.)

adamı sokak seviyesine sürükleyiveriyor. Zaman kazanmak için burğu gibi tırmanan merdivenlere yönelmeye kalkma sakın. İnan bana, yolu kazarak çıkmak çok daha hızlı.

Asansörlerin zorunlu sessizliği. Şans Müziği için güzel bir şarkı adı olurdu.

Fikri olmak da bir şans işi. Gibreel bile asansörde susuyor.

Poppy bir keresinde bana çapkınların kurbanı olduğunu söylemişti.

“Neyin kurbanı?”

“Kadınlarla başka herhangi bir yoldan iletişim kurmakta beceriksizlik olanların.” Bir de çapkınların ya annelerini hiç tanımadıklarını ya da anneleriyle aralarının iyi olmadığını ekledi.

Tuhaf biçimde tongaya düşmüştüm. “Yani, çapkın bir erkek yattığı her kadını annesinin yerine koyuyor, öyle mi?”

“Hayır” dedi Poppy, savunmaya geçeceği yerde mantık yürütmeyi yeğleyerek. “Bizden ne istediğinizi pek bilemiyorum. Ama takdir edilmekle ilgili bir şey olduğu kesin.”

Asansörün kapıları açıldığında, kendini, çevredeki kitapçı dükânlarının arasında göze batmamak için McDonald’s’ın bile sarı ve kırmızısını siyah ve altın rengiyle değiştirdiği, yapraklı bir soğa çıkmış buluveriyorsun. Eski zenginler Hampstead’de yaşıyor. İmparatorluk zenginlerinin son kalıntıları. Torunlarını doğum günlerinde British Museum’a götürürler, birbirlerinin karılarını zarafetle zehirlerler. Bir bahçecilik merkezinin teslimatçısı olarak çalışırken, burada Samantha ya da Anthea veya Panthea adlı bir kadınım vardı. Annesinin karşısındaki bir evde oturur ve sadece midillisini benden çok sevmekle –bunu anlayabiliyorum– kalmaz, hasır oturaklı iskemleleri onarmayı da benden fazla severdi. Aman Tanrım, Marco, ne kadar çok zaman geçmiş.

Gökyüzü bulutlanıyor, kazılmış porselen renginde boz ve kıvrım kıvrım bulutlarla kaplanıyordu. İstemedim içimi çektim, bütün dünya ağlamak üzereydi. Dün akşam son derecede seksi küçük bir şemsiyem vardı, ama ya Katy’de ya galeride ya da herhangi bir yerde unuttum herhalde. Boş ver, zaten bulduğumda da, birisi unutmuştu. Rüzgâr kuvvetleniyor ve kocaman yapraklar bacaların üzerinde makinedeki çamaşırlar gibi uçuşuyordu. Edward döneminden kalma, muhtemelen hiçbir zaman yürümeyeceğim bütün bu sokaklar.

Alfred’in evine vardığımda ilk yağmur damlaları asfaltı benek benek lekelemeye, bahçeleri kokuya boğmaya başlamıştı bile.

Alfred'in evi, köşesinde, içinde düşleyebileceğin her türlü edebiyat akşamının düzenlendiği bir kulesi bulunan, yüksek ve kitap desteği kılıklı evlerden biriydi. Aslında, burada bir zamanlar edebiyat akşamları düzenlenirdi de. Genç Derek Jarman burayı saygıyla andı, ondan önce de bir sürü ikinci sınıf filozofun ve bir zamanlar ünlenmiş edebiyatçının yanı sıra, Francis Bacon ve Joe Orton da büyük üne kavuştu. Alfred'in evinin ziyaretçileri üniversite turnesine çıkmış orkestralar gibidir: gösteriye sadece ünlü olacaklar ile bir-zamanlar-ünlüydüler katılır. Geçmiştekiler ve gelecektekiler. Alfred altmışlı yıllarda burada bir hümanizma hareketi başlattı. O hareketin sonu, kendi idealizmi oldu. Nükleer Silahsızlanma Kampanyası piskoposları ile şu Colin Wilson gibi he-rifler hâlâ arada bir uğrar. Adını duydun mu? Ne demek istediğini anladın öyleyse...

Birinin gelip kapıyı açması genellikle çok uzun sürer. Roy, kapı zili gibi şeylerin farkına varamayacak kadar bu dünyadan uzaktır; özellikle de beste yaptığı sırada. Alfred de fazlasıyla sağır. Zili terbiyeli beş kez çalar, basamakların arasındaki çatlaklardan çıkan otlara bakar, sonra da kapıyı yumruklamaya başlarım.

Loşlukta Roy'un yüzü beliriyor. Beni görünce gülümsüyor ve peruğunu düzeltiyor. Kapıyı neredeyse burnumun ucunu koparacak kadar hızla açıyor. "Ah" diyor, "Merhaba! İçeri gel... şey..." İsim konusunda aynı sorunu paylaştığımı fark ediveriyorum. "Marco!"

"Merhaba, Roy. Bu hafta nasılsın bakalım?"

Roy'da şu Andy Warhol aksanlarından var. Sanki sözcükleri Andromeda'nın da ötesinden geliyormuş gibi konuşuyor. "Üff, Marco... Doktor gibi konuşuyorsun. Doktor değilsin... değil mi?"

Gülüyorum.

Roy paltomu almakta ısrar ediyor, sonra da gidip merdiven tırabzanının ananas biçimindeki topuzuna asıyor. O topuzun asıl adı için sözlüğe bakmalıyım. "Şans Müziği nasıl gidiyor? Birlikte çalıp, birbirinize esin veren siz gençler var ya... size bayılıyoruz."

"İki hafta önce iki parça kaydettik, ama şimdi yine prova yapmak için Gloria'nın amcasının antrepoundayız." Kronik bir ödeme sıkıntısı yüzünden. "Başının yeni kız arkadaşı zil çalabildiği için, repertuvarımızı biraz genişletmeye çalışıyoruz... Beste işi nasıl?"

"Pek iyi değil, bestelemeye çalıştığım her şey sonunda 'A Well-Temper'd Clavier'a dönüşüyor."

"Bach'ın nesini beğenmedin?"

“Hiçbir şeyini. Sadece duyduğumda gözümün önüne hep bir-birlerinin kuyruğunu kovalayan, iyi ayarlanmış Escher kedileri geliyor. Pekâlâ, buna ne diyeceksin bakalım? Clem adında aşağılık genç bir arkadaşım var, ondan geldi.” Bana bir Dünya kartpostalı uzatıyor. Arkasını çevirip, üzerindeki mesajı okuyorum: “Burada olmanı çok isterdim. Clem.”

Roy sadece başkalarını güldürür; kendini asla. Oysa bu kez mahcupça gülümsüyor. “Şimdi. Senin ellerin beceriklidir. Kahve makinemizin nasıl çalıştırıldığını anlayabilir misin? Çok uğraştım ama, beceremedim. Alman malı. Almanya’da Kuzey Amerikalılara dirençli kahve makineleri yapıyorlar. Yoksa savaşı hâlâ unuttular mı, dersin?”

“Sorun neymiş?”

“Üff, işte şimdi *gerçekten* Doktor Marco gibi konuştun. Taşıp duruyor işte. Damla damla akacak yeri var ya, akmaya direniyor.”

Roy’u Alfred’in mutfağında ilk kez gördüğümde, ortalık bir depresyonun setini andırıyordu. Hâlâ öyle görünüyor, ama arada ben alışımdı. Kahve makinesini kafes telinden yapılmış koca bir kafanın altında buldum. “Ölü bir makineye biraz kişilik katar, diye düşündük” diye açıkladı Roy. “Üstelik, böylece makineyi kaybetme ihtimali ortadan kalkıyor. Bir ilkbahar hafta sonu boyunca, Alfred için Volk’la yaptık bu kafayı.”

Volk Sırbistan’dan başka gidecek yeri kalmadığında bazen gelip Alfred’in evine yerleşen, kuşkulu görünüşlü bir vizeye sahip, harika bir Sırp genciydi. Sürekli deri pantolonlar giyer, Alfred de ona “bizim genç kurdumuz” derdi. Daha fazla soru sormadım.

“Eveet, bana kalırsa sorun, filtreye kahve yerine çay yaprağı koymandan kaynaklanıyor.”

“Ne diyorsun! Bakayım, üff, haklısın... Dur bakayım, kahve nerede idi? Kahvenin nerede olduğu hakkında bir fikrin var mı, Marco?”

“Geçen hafta tenis topu fırlatıcısının içindeydi.”

“Hayır, Volk oradan kaldırdı... Dur bakayım...” Roy mutfağa sanki artık yaratılışı durdurması imkânsız karmaşık bir dünyayı gözleyen Tanrı gibi baktı. “Ekmek sepeti! Bu arada, sen Alfred’in yanına, çalışma odasına gitsen, ha? Hayatıyla ilgili geçen haftaki bölümü okuması için bırakmıştım ona. İkimiz de harika bulduk. Damlaması bitince kahveyi getiririm.”

Roy’un acıklı bir öyküsü vardır. Bir zamanlar kompozisyonları yayınlanırmış. Sahafılardaki dergileri karıştırırken, arada bir de olsa

o bestelerinin kopyalarını bulup çıkarır, sevinçle bana gösterir. Besteler birkaç sefer çalınmış ve radyo için kaydedilmiş. Amerikan Halk Radyoları, Roy'un Birinci Senfonisi'ni çalmış, Lyndon Johnson da Roy'a eşyle birlikte senfoniden çok hoşlandıklarını anlatan bir mektup göndermiş. Böylesi bir başarı beraberinde olumsuz eleştiriler de getirmiş ve müzik dünyasının orostopolluklarından bazıları Roy'un kulağına kadar gelmiş. Duyduklarına öylesine bozulmuş ki, ondan beri bir daha hiçbir şey yayınlamamış. Artık sadece defterler dolusu beste yapıyor ne var ki onları sadece kendisi ve Alfred, bazen Sırbistanlı genç bir kurt ve benden başka kimse dinlemiyor. Oysa on üçüncü senfonisine geldi.

İnsanların Şans Müziği hakkında söylediklerinden bazılarını duysaydı keşke. Duydukları midesindeki safrayı dondururdu kuşkusuz. *The Evening News*'ün yorumcusu, hepimiz müziğimizi benzettiğimiz dev yiyecek mikserine düşsek, dünyanın çok daha güzel bir yer olacağını bile yazdı. Mutluluktan pespembeydim.

En üst kata varmak üzereyken kafamın hâlâ Poppy'yle ilk karşılaştığımızdaki bir konuşmaya takılı kaldığını fark ettim. Partideki diğer herkes bilinçsizdi ve çisentili bir sabah geceyi sulandırıyor.

“Fethettiklerin üzerinde bıraktığın etkiyi hiç düşünür müsün?”

“Nereden çıktığını anlayamıyorum, Poppy.”

“Bir yerden çıktığım falan yok. Sadece birden hep nedenden bahsettiğini fark ettim. Sonuçtan hiç söz etmiyorsun.”

Alfred'in çalışma odasının kapısını vurup girdim. Odayı, hiçbiri de yeni olmayan arkadaşlarının fotoğrafları dolduruyordu. Alfred pencereden dışarıya bakıyordu, tıpkı yaşlı erkeklerin yaptığı gibi. Çarşaf çarşaf bir yağmur Hampstead Heath'den aşağı akıyordu.

“Kış yakında bizimle olacak, *gustviter*⁵ dostumuz.”

“Selam, Alfred.”

“Bir kış daha. Acele etmeliyiz. Hâlâ... şeyy... kaçınıcı bölümdeydik?”

“Altıncı bölüm, Alfred.”

“Pekâlâ, evdekiler nasıl?”

Beni başka biriyle mi karıştırıyor acaba? “Son baktığımda iyilerdi.”

“Daha ancak altıncı bölüme geldik, anlıyor musun? Acele etmeliyiz. Vücudum hızla bozuluyor. Geçen haftanın işi güzeldi. Bu, iyi.

5. Sözcük anlamı “hayalet yazar” olup, başkaları için yazı yazan kişilere verilen İngilizce “ghostwriter” sözcüğüne bir gönderme. (ç.n.)

Sen yazarsın, genç dostum. Bugün daha da ilerleyebiliriz. Gözden geçirmeni istediğim bölümleri yeşil kalemle işaretledim. Her neyse, artık başlayalım. Defterin yanında mı?”

Defterimi salladım. Alfred en yakınındaki koltuğu işaret etti. “Oturmadan önce lütfen gramofona Vaughan Williams’ın *Üçüncü Senfonisi*’ni koy. ‘V’ harfinin altında bulacaksın. Pastoral.”

Alfred’in plak koleksiyonuna bayılıyorum. Gerçek, büyük, siyah, plastik plaklar. Kalın. Ellerim onlara dokunmaktan hoşlanıyor, eski bir dostla karşılaşmaya benziyor. CD’leri burnumuza rezilce bir güvenle dayadılar; insanlar seslerini çıkardığındaysa artık çok geçti. Tıpkı hazır kahveyi gerçeğiyle karşılaştırmak gibi. Bu Williams’ın müziğini tanımıyordum, ama başlangıcı güzeldi. Bana kalsa detone bir basla belki bir de kirişli davul eklerdim ya.

“O halde başlayalım, tamam mı?”

“Sen ne zaman ‘hazırım’ dersen, Alfred.”

Kasetimi çalıştırdım ve defterimde yeni bir sayfa açtım. Üstündeki her şey hâlâ kusursuz.

“Yıl 1946. Berlin’de oturuyor ve İngiliz Haberalma adına çalışıyorum. Şimdi sana bir çelişki. Amerikalıların ne pahasına olursa olsun bulmak istedikleri roket bilimcisi Mausling’in peşindeyiz, çünkü adamın...”

“Bana kalırsa, Londra’ya dönmüş olmamız lazım, Alfred.”

“Ah, evet... Mausling’i teslim ettik... 1946...”

“Öyleyse ben de devlet hizmetine döndüm. Ah, tabii, 1947. On yıldan beri ilk sakın yılım. Hindistan’dan gürültüler geliyor, bir de Mısır’dan. Doğu Avrupa’dan karanlık söylentiler. İnsanlar Ermenistan’da ceset dolu çukurlar bulunca, Sovyetler ile Nürnberg’de yargılanan Naziler birbirlerini suçluyorlar. Churchill ve Stalin Avrupa’yı bir kâğıt peçetenin üzerinde paylaştırdı, bu ciddiyetsizliklerinin sonuçları korkunç görünüyor. Senin de anlayacağın gibi, Whitehall’da biraz rahatsızlık yaratıyordum. Oxford’dan yeni mezun olmuş kalem açıcılarının arasında Berlin’den gelme bir Macar Yahudisi. Devletin bana borcu vardı, borçlu olduklarını biliyorlardı, ama beni istemiyorlardı artık. Böylece Great Portland Caddesi’ne, karaborsacılarla uğraşan bir bölümde bir masa başı görevine atandım. Orada tek bir operasyona bile tanık olmadım. Ben sadece bugün bilgisayarlar ve bloknotlu genç hanımlar ne yapıyorsa, onu yapıyordum. Karne düzeni hâlâ yürürlükteydi, ama kenarlarından aşınmaya başlanıyordu. Savaş zamanı beraberliği bomba kraterlerinden sızıp akıyor, insanlar savaştan önceye,

her zamanki küçük hesaplarına dönüyorlardı. Roy'un başı hâlâ babasıyla ve Toronto'daki avukatlarla dertteydi. Graham Greene'in en sıkıcı romanlarından birini düşün, sonuna doğru gelecek güzel kısımlarını at ve bütün öyküyü yüzlerce sayfa boyunca sürükle. Keyif alınacak tek şey, bir göçmen tutkusuyla izlediğim kriketti. Kriket, bir de pazarları istediğim dilde Nietzsche'yi ve Goethe'yi ve Kant'ı ve Stalin'i tartışabildiğim, hava güzelse adam gibi bir parti satranç oynayabileceğim Speaker's Corner⁶. 1947'de Londra Alfred doluydu."

Son bölümü tamamlayınca parmaklarımı açıp bıraktım. Alfred'in bakışlarını izleyerek yolun öteki tarafında dallarından yağmur damlayan kâfur ağacına baktım. Hampstead Heath'in köşesinde, ötedeki boşlukta bir gölcük görüyordum. Alfred düşüncelere daldığında, Bertrand Russell'in imzalı fotoğrafının yanından bu gölcüğe bakardı.

"Ömrümde hayalet görmedim, Marco. Ölümünden sonra hayata inanmam. Tanrı kavramını, iyi tarafından alırsam, çocukça bir yaramazlık; kötü tarafından alırsam da, muhtemelen şeytanın sapkınca bir şakası olarak görürüm ve evet, biri olmadan öteki olabilir. Senin Buddha'ya ve şu kafası karışık Hesse'ye bağlılık bildirdiğinin farkındayım, ama ben hayatımın son gününe kadar kararlı bir ateist olarak kalacağım. Yine de, 1947 yılında bir yaz akşamı, başımdan tuhaf bir şey geçti. Bunu otobiyografime almak istiyorum. Yazdığında, bundan tuhaf bir öyküden bahsedermiş gibi bahsetme. Bir açıklama yapmaya da kalkma. Sen sadece bu öyküyü nasıl açıklayacağımı bilemediğimi belirt, okuyucunun karar vermesi için, sana anlattığım gibi yaz. Hayalet birinci paragrafta gelecek."

Şimdi gerçekten meraklandım. "Ne oldu?"

"İşten çıkmıştım. Güney Kensington'daki bir restoranda Profesör Baker'la yemeği henüz bitirmiştım. Orada öylece oturmuş, kalabalık sokağa bakıyordum. Şelaleler de insanı aynen böyle şaşırtır, değil mi? Her neyse. Kendimi gördüğüm an o andı."

Alfred'in gözbebekleri büyümüş, tepki ve etkileri gözlüyordu.

"Kendini görünce mi?"

Alfred başını sallayarak onayladı. "Kendimi gördüm. Bir akis değil, bir benzerlik ya da bir ikiz kardeş değil, ruhanî bir şey falan değil, balmumundan heykel hiç değil. Ben sana ucuz bir palavra atmıyorum. Kendimi, Alfred Kopf'u gerçek boyutlarıyla gördüm."

"Ne yapıyordun?"

"Pencerenin önünden seğirtiyordu! Ani bir rüzgâr çıkıp, şapka-

6. Londra'da Hyde Park'ta herkesin istediği konuda nutuk atabildiği köşe. (ç.n.)

sını uçurmasa, kaçıracaktım onu. Koca Londra’da o şapkanın bir benzeri daha yoktu. Tıpkı benim yapacağım gibi, eğilip şapkayı aldı. Babamın şapkasıydı, Naziler gelip onu eritme kazanlarına götürmeden birkaç gün önce vermişti bana. Eğildi, ve sanki birisini arıyormuş gibi, gözlerini kaldırdı. Şapkasını başına geçirdi. Sonra yine koşup kaybordu, ama yüzünü görmüş, kendimi tanı-mıştım.”

Psikiyatrlar gibi hayalet yazarlar da ne zaman susmaları gerektiğini bilirler.

“Senin iyiliğin için Marco, kendinle hiç karşılaşmamayı umarım. Böyle bir şey sağlıklı bir insan hayatının repertuvarına dahil olamaz. Yine de, bu sadece bana özgü bir tecrübe değil. Benzer bir olay yaşamış üç farklı insanla tanıştım. Başta nasıl bir duygu-ya kapıldığımı tahmin et.”

Tahmin etmeye çalıştım. “İnanmamak mı?”

“Bilemedin. Hepimiz aynı keskin öfkeyi duyduk. Hepimiz ayağa fırlayıp o sahtekârın peşine düşmek ve onu yere devirmek istedik. Benim de yaptığım buydu. Babamın şapkasına –*benim* babamın şapkasına– yapıştım ve arkasından koştum. Brompton Yolu’ndan, Knightsbridge’e doğru. Gücü kuvveti yerinde bir gençtim. Onu görüyordum –koşarken, *benim* bej yağmurluğum peşinden dalgalanı-yordu. Hafif bir yağmur vardı. Kaldırımlar yağmurdan kayganlaş-mıştı. Neden mi koşuyordu? Peşinde olduğumun farkındaydı tabii. Farklı bir Londra’ydı; otobüslerin, atlı polislerin ve başı eşarplı ka-dınların Londrası. Bir arabanın ön camına toslamadan, sokakta karşıdan karşıya geçebiliyordun. Gölgem hâlâ önümdeydi ve be-ninle aynı hızda koşuyordu. Hyde Park Corner’a vardığımızda ci-ğerlerim bir körük gibi şişip şişip indiğinden, yavaşlayıp yürümek zorunda kaldım. Ve sanki beni yemlemek istiyormuş gibi, gölgem de yavaşladı. Governor Meydanı’nı geçtik, Buckingham Sarayı’nın arkasındaki bahçeleri sıradan halka kapatan uzun duvar boyunca yürüdük. Bu yol insanı Victoria’ya çıkarır. O günlerde Victoria kü-çücük bir meydandı. Orada, Royal Mews’u geçince saptı, Birdcage Walk boyunca yürümeye başladı. St. James Park’ının kenarından. Artık öfkem de dağılmaya yüz tutmuştu. Artık olanlar saçma sapan bir masala benzemeye başlamıştı. Bir Poe iskartasına. Soluğumu biraz düzenleyince, birden ona doğru koşmaya başladım. O da hız-lanıverdi! Westminster’a doğru: Ben yavaşlamak zorunda kalınca, gölgem de yavaşlıyordu. Embankment boyunca yürüdük. Köprü-nün üzeri işlerine gidip gelenlerle tıklım tıklımdı. Bazen onu göz-den kaybettığımı sanıyor, sonra birden o şapkayı elli metre önüm-

de, kalabalığın içinde inip çıkarken görüveriyordum. Benim saç kesimin, benim ensem. Mantıklı bir açıklama bulmaya çalıştım. Aktör falan olmasın? Ya da geçici bir serap? Çılgınlık? Temple'ı geçtik. Doğuya doğru yürüyorduk. Biraz endişelenmedim değil, o günlerde oraları tehlikeliydi. Hatırlıyorum, sadece Londra'nın becereceği türden duygusal yeşim ve reçel karışımı Doğulu bir günbatını vardı. Mansion geçtik, House'u Cannon Caddesi'ni geçtik, Londra Kulesi'ne yaklaştık. İşte orada gölgemi bir taksiye binerken gördüm! Hemen koşup sıradaki ikinci taksiye atladım. 'Bakın' dedim, 'tuhaf geleceğini biliyorum ama, lütfen şu arabayı takip edin.' Taksi şoförleri böyle bir istekle sıkça karşılaştıkları için midir bilmem, adam sadece, 'Baş üstüne, Beyefendi' dedi. Aldgate'ten yukarı. Liverpool Caddesi'nin parke taşı kaplı arka sokaklarından Moorgate'e. Bugün Barbican'ın olduğu yere. Blitz⁷ sayesinde, o günlerde koca mahalle bir inşaat şantiyesi gibiydi. Farringdon da öyleydi. Hoş, Farringdon hâlâ şantiye ya. Trafik sıkışıklığından yararlanarak, arabadan atlayıp gölgemin bindiği taksiye koşmayı düşündüm, ama her seferinde, ben karar verene kadar, araba dizisi hareket ediyordu. Dura kalka, dura kalka, King's Cross'a ulaştık. Euston Meydanı'ndan aşağı, oradan da Great Portland Caddesi'ne. Hâlâ taksinin arka penceresinden şapkasını görüyordum. Gölgemin zamanını doldurmak için yapacak daha iyi bir şeyi yok muydu? Ya benim? Baker Sokağı'ndan sonra, Edgware Caddesi'ni ve Paddington'ı geçince yeşillikler yine görünmeye başladı. Bayswater'ı geçtik. Notting Hill Gate'te taksiden inip Kensington Gardens'tan geçip yürüdüğünü gördüm. Taksinin parasını ödedim ve peşinden fırladım. Yağmurdan sonraki tatlı ve akşam yüklü havayı hatırlayabiliyorum. 'Hey!' diye bağırınca, köpeklerini gezdiren zarif hanımlar çığlığımdan pek hoşnut kalmadılar. 'Alfred Kopf!' diye seslendim ve ağacın birinden bir adam çimenlerin üzerine atladı. Gölgem kafasını bile çevirmedi. Neden koşuyordu? Edebî örnekler en azından iynin ve kötünün özellikleri konusunda heyecan verici bir sohbet yapmanızı gerektirir. Kensington Caddesi'ni aştık, müzeleri ve o akşam Profesör Baker'la bir buluşma ayarladığım o restoranı geçtik. Ani bir rüzgâr şapkanı başımdan düşürdü. Almak için yere eğildim. Ve kafamı kaldırdığımda, gölgemin kaybolmak üzere olduğunu gördüm."

Hâlâ orada olduğumu unutmuşum. "Öylesine, hiç iz bırakmadan?"

"Hayır, 36 numaralı bir otobüste. Gitti."

7. İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın Londra'ya uyguladığı yoğun hava bombardımanı. (ç.n.)

“İyi ama, ben Profesör Baker’la daha önce buluştuğunuzu sanmıştım.”

Cama bir şey çarpıp küttledi. Ben ne olduğunu anlayamadan, düşüp kayboldu. Güvercin? Roy koşarak geldi; gözleri dolmuş, titriyordu. “Aman Tanrım, Alfred. Biraz önce Morris aradı.”

Bir trajedinin ortasına düşmüştüm, yoksa bir farsın mı?

“Sakinleş, Roy. Sakinleş. Ben de tam Marco’ya çiftini anlatıyordum.” Alfred piposunu yaktı. “Şimdi, söyle bakalım, Büyük Morris mi, Küçük Morris mi?”

“Büyük Morris, Cambridge’den. Jerome öldürülmüş!”

Alfred’in parmakları pipoyu unuttu. Sesi bir karganın gibi çıktı. “Jerome mu? İyi ama, dokunulmazlık tanımanışlar mıydı?”

“Morris, bakanlığın, Sen Petersburg mafyasını suçladığını söyledi. Dediğine bakılırsa, Jerome bir çeşit sanat eseri hırsızlığına bulaşmış.”

“İmkânsız!” Alfred masanın üzerine yaşlı parmaklarını acıtacak güçle vurdu. “İşi örtbas etmek için uyduruyorlar. Bizleri teker teker toplamaya başladılar. O bakanlıklar ne zaman duracaklarını hiç bilmez. Cehennemde yanasıcalar!” Alfred bana göre Macar Kilişe yasasının en ağır lanetini okuyordu. *Nosferatu*’nun⁸ laneti.

Roy’a baktım. “Haberler kötü, öyle mi?”

Roy başıyla onaylama gereği duymadan gözlerimin içine baktı. “Üstelik mutfağın zemini kahveye battı. Galiba iki filtre birden koydum.”

Uzun bir sessizlik yayıldı. Alfred mendilini çıkarırken yere madenî bir para düştü. Tahta zeminin üzerinde giderek ufalan daireler çizdi ve sonunda yıllarca kalmak ya da Volk bir daha gelince çıkmak üzere bir sandığın altına saklandı.

“Marco” dedi Alfred, gözlerini uzaklara dikerek, “geldiğin için teşekkürler. Ama galiba artık gitmelisin.” Sesi titriyordu. “Gelecek hafta devam ederiz.”

3

Alfred’in evinden çıkıp yürümeye başladığımda, bulutlar Essex’e doğru kayınca altınimsı ve berrak, sıcak bir öğleden sonra açıldı. Alfred ve Roy’un endişeleri her neyse, bu onların sorunuymuştu. Ben ise çilekli dondurmamdaki çikolata parçacıklarını dişlemeye çalışıyordum. Su birikintilerinin üzerinde sinekçikler

8. 1922’de F.W. Marnau’nun yönettiği Alman filmi. (ç.n.)

kaynaşıyor, ağaçlar üstündeki damlaları akıtıp kuruyordu. Yakında yine kış ağaçlarına döneceklerdi. Birkaç sokak ötede bir dondurma kamyonu “Portakallar ve Limonlar”ı çalıyordu. İki çocuk duvarın üzerine tünemiş, yoyolarına söz geçirmeye çalışıyor. Yoyo oynayan çocukları görmek güzel şey. Fi, yani doğal anem yılın bu dönemine “Aziz Lucas Yazı” der. Güzel değil mi ? Kendimi iyi hissettim. Roy’un bu çilekli dondurmanın etrafına sararak verdiği biraz param vardı. Bu arada, o korkunç yeşil deri ceketi de almam için ısrar etti. Direnmeye çalıştım ama, o nasılsa ceketi üzerime geçirmiş ve fermuarını çekmeye başlamıştı bile; tam o sırada Tim Cavendish’in daha önce telefon ettiğini ve eğer mümkünse bu öğleden sonra ona uğramamı istediğini Roy’a söylemeyi hatırladım. Bana daha fazla para veremediği için bir özür fısıldadı, ama daha bu hafta adamın biri Roy’un parasıyla dolu bir bavulla Zimbabwe’ye kaçınca, Roy’un da Lordlar Kamarası’na birilerini götürmesi gerekmiş ve yasal giderler 92 000 pound’u bulmuş. “Çok paraydı, Marco” diye fısıldadı Roy, “ama prensip açısından yapmak zorundaydım.” O birisi hâlâ Zimbabwe’deymiş, bavul da öyle.

Dürüstlük boktan şeydir, gerçekten öyledir. Yalan söylemek insanın başını derde sokabilir, ama bok çukuruna düşmek istiyorsan, doğrudan şaşmamayı denemelisin.

Seviştığımız sırada, prezervatifin delindiği an Poppy gelmek üzereydi ve soluk soluğa, “Marco, bu sevişmekten de güzel” demişti. Şimdi hatırladım.

Primrose Hill’e yöneldim. Tim Cavendish’e gitmek için Regent’s Park’tan ve Oxford Caddesi’nden yürüyeceğim. Londra Hayvanat Bahçesi’nin önünden geçmeye, içeriye bir göz atmaya bayılırım. Orada çocukluğum var benim. Üvey annem ile babam doğum günlerimde beni hayvanat bahçesine götürürlerdi. Şimdi kafeslerin sesi bile ağızma yapış yapış balık ezmeli sandviç tadı getiriyor.

Poppy için tek çocuklu bekâr bir anne olmanın yeterli olduğundan eminim. Bu arada kürtaj konusunda kesin fikir sahibi olup da, yumurta kapağı dayanın dayanmaz bu inançlarını değiştiren kadınlar da tanıdım. Ama eğer Poppy hamileyse, ben ne istiyorum? İster miyim ? Poppy’nin beni baba olarak kabul etmesi için tekeşlilik andı içmeli ve buna da gerçekten inanmalıyım. Arkadaşlarımdan çoğu evlendi ve bu bebek olayını yaptı, insanın hayatını nasıl tepetaklak ettiğini biliyorum. İki insanın iyiliği yere nasıl düşeceğine bağlıken, boşluğa atılmanın hiç zevki olamaz. Acayip. Kü-

çükken, çocukların, ihtiyarlama denilen sürecin engellenemez bir parçası olduğunu düşünürdüm. Bir sabah uyanır ve onları oracıkta, altlarındaki bezler dolgunluktan kabarmış olarak bulursun sanırdım. Ama hayır, bebek yapmak için aslında karar vermelisin, tıpkı oturup bir ev almak için, bir CD doldurmak ya da bir darbe yapmak için yapman gerektiği gibi. Peki, ya hiç karar vermezsem, ne olur ? Ya vermezsem ?

Ah, tasa, tasa, tasa.

Tepenin üstü. Soluk al, manzaraya bak ve soluğunu boşalt ! Harika bir görüntü, öyle değil mi ? Yaşlı Londra, günübirliğine sokağa çıkmış... İtalyanlar şehirlerinin cinsiyetini belirler ve bir kentin belirli bir cinsiyeti olması gerektiğinde ısrar ederler, ama hiçbiri bunun neden doğru olduğunu açıklayamaz. Buna bayılırım. Londra orta yaşlı ve erkektir, saygın bir evliliği olmasına rağmen gizli-den gizliye eşcinseldir. Birbirinin üzerine binmiş mahallelerini, kendi vücudum gibi bilirim. Çevresinde kırmızı tuğlalı bölgelerle Chelsea ve Pimlico, tepe üstü çevrilmiş kahve sehпасına benzeyen Battersea Elektrik Santrali... İleride, Vauxhall yolunda kasvetli malikâneler. Green Park. Kentin haritasını trigonometrik düzüşme noktalarına göre çiziyorum. Highbury çoktan Katy Forbes oldu bile. Putney ise Poppy ve tabii İndia; İndia'yı düzdüğüm için değil, daha altısına bile gelmedi. Camden Tarantula Baggins. Alfred'in uçuk hikâyesindeki mekânları yerlerine oturtmaya çalışıyorum... Ciddi bir biyografiye böylesi bir öyküyü nasıl alabilirim ki ? Oldukça kökten bir çare bulmalıyım, yoksa sonunda kendimi "Bir Delinin Günlüğü"nün hayalet yazarlığını yaparken buluvereceğim.

Bütün bunlar için tasalanılamayacak kadar güzel bir gün. Işık fazlasıyla altın, gölgeler fazlasıyla yumuşak.

Londra'da, Alfred Alfred'in peşinden koskoca bir daire çizerek koştuğu sırada olmayan bir sürü şey var şimdi. Heathrow'a ve Gatwick'e inen bütün bu uçaklar. Thames Bariyeri. Milenyum Kubbesi. Centerpoint, altmışlardan kalma kaideli sigara tablası, kahrolası, birinin gelip şunu bombalamasını ne kadar isterdim. Docklands'de, şimdi güneş ışığında parıldayan Kanada Kulesi ve Shelley'nin odasının köşesindeki artdeco aynayı hatırlıyorum. Shepherd's Bush'lu Shelley. Oraya, –adı neydi, ah, Tanrım, şu herifin adı *neydi* ?– onunla taşınmıştı. British Oxygen'da çalışan herif. Daireyi paylaştığı Natalie yenidendoğma Hristiyanlardan olmuş ve İsa'yla birlikte oturmaya başlamıştı. Shelley, Natalie ve ben yağmurlu bir öğleden sonrası, Shelley'nin yorgani altında

Kutsal Üçlü'yü oluşturmuştuk. O zamanlar Natalie'yi "Tehlikeli Olacak Kadar Savunmasız" sınıfına koymuştum.

İçinde eşyanı yitirdiğin denizin ortasında bir kent. Sen sadece başkalarının yitirdiklerini buluyorsun.

"Harika, değil mi?" diyorum, kızıl av köpeğini yürüten adama. "Boktan bir göt, di mi?"

Biz Londralılar içimizin ta derinliklerinden dünyanın en güzel kentinde yaşadığımızı bildiğimizden, Londra'yı batırmaya çalışırız.

Otobüsten indiğimde, Oxford Caddesi kabarmıştı. Oxford Caddesi tıpkı Glastonbury Rock Festivali ya da Harrison Ford gibi, geçmişinin-harikalarını-satmışlardandır. Burada, hava kirliliğinin madenî tadını hissedebilirsin. Doktor Marten çizme dükkânları içimi karartıyor. Devasa CD dükkânları her türlü sürpriz buluşu önlüyor. Büyük mağazalar evden eve taşındıklarında yerden hiçbir şey kaldırmak zorunda olmayan insanlara göre eşyayla dolu: altın kaplama tutamaklı, Neron'u hatırlatan banyo küvetleri ve gerçek boyda porselen tazılar. Marble Arch'a doğru uzanan hazır yemek restoranları insanı içeri girdiğinden de aç bırakıyor. Oxford Caddesi'nin tek iyi tarafı, İngilizce derslerinin parasını ödemek için Tottenham Court Road civarında ucuz lisan kurslarının broşürlerini dağıtan İspanyol kızları. Bir keresinde Gibreel bunlardan biriyle iş tutmaya kalktı, Lübnan'dan gelen gemiden henüz indiğini ve İngiliz bilmediğini anlattı. Poppy'yi neşelendirmek için Oxford Circus yakınlarındaki bir tezgâhtan üzerinde bir domuz resmi bulunan ve gecelik olarak giyebileceği kadar büyük bir tişört aldım. Sonra bir turizm bürosunun posterinin önünden geçtim, daha doğrusu ani bir vücut baskısı sonucunda posterin üzerine itildim ve kendimi ufak ve daha yaşlı hissettim ve üzerimdeki gökyüzü şeridini gözden kaybettim ve...

Ve burada biraz huzur bulacağım, çünkü huzur yavaş damlalarla gelir.

Sabahın tüllerinden, cırcırböceğinin şarkı söylediği yere damlayarak;
Orada geceyarısı parıltıdır, öğle de kızıl bir kor,
Akşam da ispinozun kanatlarıyla dolu.

Şimdi kalkıp gideceğim, çünkü gece gündüz hep
Fısıldayarak kıyıya vuran göl sularını duyuyorum;
Yolun kenarında ya da kaldırımın grisinde dururken,
Sesi derin yüreğin çekirdeğinde duyuyorum.

Hayalet yazar olmanın en büyük kötülüğü ne, biliyor musun? Hiç böyle güzel bir şey yazmayı beceremiyorsun. Becersen bile, kimse bunu senin yazdığına inanmaz zaten.

Banka kartımı kullanmak için sekiz dakika beklemek zorunda kaldım ve bu sürede geçen on bir değişik dil saydım. Bana kalırsa değiştikiler, yoksa iş Ortadoğu'ya gelip dayandığında, karıştırıyorum. Sümkürdüm. Sümük analizimde parçacıklı Londra mukozası belirledim. Hımm. Harika. Bankanın yanında sadece televizyon satan bir dükkân vardı. Büyük ekran televizyonlar, kübik televizyonlar, yuvarlaklar, sen bu kanaldaki pisliği izlerken, öteki otuz bir kanalda kaçırdığın pislikleri gösteren televizyonlar. İngiltere karşısında All-Blacks'in⁹ üç kez beraberliği yakalama çabasını izledim ve Video Spor Karşılaşmaları Analojisinde Marco'nun Şansa Karşı Kader denklemini geliştirdim. Şöyle bir şey: Oyuncular oradayken, oyun karşılıklı şans bombardımana tutulmuş, sızdırmaz bir arena oluyor. Ama oyun videoya alınmışsa, o zaman en küçük hareket bile zaten var. Geçmiş, şimdiki zaman ve gelecek aynı zamanda var: Bütün kaset burada, senin elinde. Burada şanstın söz edilemez, çünkü her insanın ve topun rastlantısal düşüşünün kaderi çoktan belirlenmiş. Bunun için, hayatlarımızı şans mı, yoksa kader mi denetliyor? İşte, cevap da zaman kadar göreceli. Eğer kendi hayatındaysan, o zaman şans. Okumakta olduğun bir kitap gibi, dışarıdan görüldüğünde, baştan aşağıya kader.

Şimdi, senin durumunu bilemem ama benim hayatım bir kuyu ve ben de bu kuyunun tam dibindeyim. Boğazıma kadar batma rağmen ayaklarım hâlâ dibe değmiyor.

Bir taksiye atlayıp, beni Heathrow'a götürmesini söylemek, oradan da çok uzak ve boş bir yere gitmek için içimde çok güçlü bir istek var. Moğolistan tam bana göre olurdu. Oysa Heathrow'a kadar metro parasını bile ödeyecek durumda değilim.

Banka kartımı yarığa yerleştirdim ve Gibreel'le birlikte sarhoş olmak için olmazsa olmaz yirmi beş papel için Vefasız Otomatik Bankacılık Tanrısı'na dua ettim. Kahrolası makine kartını yuttu ve şubemle temasa geçmemi söyledi. "Gah!" falan gibi bir şeyler söyleyip, ekranı yumrukladım. Eğer bir iki tur ısmarlamayacaksan, Yeats'in sözlerinin ne anlamı var?

Alnında morumsu kırmızı renkte bir leke olan yusuvarlak bir Hintli hanım gerçek bir Brooklyn aksanıyla homurdandı: "Tam bir üçkâğıtçı, öyle değil mi, evlat?"

9. Bütün oyuncularını siyah forma giyen Yeni Zelandalı rugby takımı. (ç.n.)

Ben daha cevap bile veremeden tepedeki çıkıntıdaki bir güvercin üzerine sıçtı.

“Gidip yatsan daha iyi olur... Al sana kâğıt mendil...”

Tim Cavendish Edebiyat Ajansı, Haymarket yakınlarında, kasvetli bir ara sokağın içindedir. Üçüncü katta. Dışarıdan bakıldığında, bina oldukça cakalı görünür. Döner bir kapısı ve lobi çatısından fırlayan bir bayrak direği vardır. Burası Amiralliğin bir kanadını ya da kadın üyelere kapalı saçma sapan bir kulübü barındırmalıydı, oysa şimdi Tim Cavendish’e ev sahipliği yapıyor.

“Marco! Uğrayacak zaman bulman harika!”

Aşırı heyecan, heyecansızlıktan çok daha iticidir. “Merhaba, Tim. Son üç bölümü getirdim.”

“Harika.”

Tim’in çalışma masasına bir bakış fırlattığında, bilmen gereken ne varsa öğrenirsin. Masanın kendisi bir zamanlar Charles Dickens’a aitmiş. Her neyse, bunu Tim söyledi ama ona inanmamam için hiç neden yok. Dosya ve müsveddelerle ve Glenfiddich dolu bir balık kavanozu sanacağın kadar kocaman bir Glenfiddich dolu bardakla, üç gözlükle, kullandığını hiç görmediğim bir kelime işlemciyle, taşmakta olan bir sigara tablasıyla, *A’dan Z’ye Nineva ve Ur Rehberi*’nin bir nüshası ve *The Racing Post*’la daima tıka basa dolu bir masa. “İçeri gel, birer bardak içelim, değil mi? Geçen pazartesi ilk üç bölümü Lavenda Vilnius’a gösterdim. Çok heyecanlandı. Rodney’nin Prenses Margarin biyografisinden bu yana, Lavenda’yı bitmemiş bir çalışma hakkında bu kadar iltifat ederken görmemiştim.”

Koltuklardan üstü en az dolu olanı seçip, parlak ciltli yükünden kurtardım. Kitaplar hâlâ baskı mürekkebi kokuyordu.

“Şu kahrolası şeyleri yere at, Marco. Aslına bakarsan, Japonya’ya uç ve bunları o Japon piçlerin kafasında parala.”

Kitabın kapağına baktım. *Muhterem Serendipity’nin Kutsal Açıklamaları –Yeni Bir Bakış, Yeni Bir Barış, Yeni Bir Dünya*. Çeviri: Beryl Brain. Bir de, altın saçlı bir çocuk ona bakarken, gözlerini bir düğünçeğinin merkezine dikmiş Doğulu bir İsa’nın fotoğrafı vardı. “Bunun senin her zamanki tarzın olduğunu bilmiyordum, Tim?”

“Değil. Bunu, işinin yanı sıra New Age tipi kat kat bir baskı işi yapan Etonlu bir herifin adına gerçekleştirdim. Alarm zilleri çaldı, Marco. Alarm zilleri. Oysa dinlemedim zilleri. Eton mezunu, yeni milenyumda piyasanın biraz Doğu zamazingosuna hazır olduğunu

söyledi. Beryl Brain onun parttaym sevgilisi. ‘Beryl’ tamam da, kızın ‘Brain’¹⁰ ile hiç ilgisi yok. Her neyse. Daha matbaadan ilk parti-yi henüz almışken, Muhterem Serendipity vizyonunu daha bastır-maya ve Tokyo metrosuna öldürücü gaz basmaya karar verdi. Yılın başında bunu haberlerde gördüğünden eminim. Oydu işte.”

“Ne... korkunç!”

“Ne kadar korkunç olduğunu bana mı anlatıyorsun? Heriflerin hesapları dondurulmadan önce, masrafın ancak çok ufak bir bölü-münü aldık. Soruyorum sana, Marco, soruyorum. Elimizde bin beş yüz hardcover’la oturup kaldık. Bir avuç kadarını Gerçek Ci-nayet Tutkunlarına koleksiyon malzemesi diye okuttuk, ama on-ların dışında ağzımıza kadar Bok Çukuru’nun içindeyiz. Şu kült-çülere inanabiliyor musun? Sanki dünyanın sonunun aceleye ge-tirilmesi *gerekirmiş* gibi...” Tim bana şimdiye kadar gördüğüm ya da anlatıldığını duyduğum en büyük viski kadehini uzattı.

“Peki, kitabın içeriği nasıl?”

“İşte, bir bölümü zırva, ama genelde saçmanın dik alâsı. Şere-fe! Ambar kapağından aşağı.”

Süs balığı kavanozlarını tokuşturduk.

“Pekâlâ, anlat bakalım Marco, Hampstead’li dostlarımız ne âlem-de?”

“İyiler, iyiler...” Kitabı kardeşlerinin arasına bıraktım. “1947’ye geldik.”

“Ya, Öyle mi... 1947’de ne olmuş?”

“Pek bir şey olmamış. Alfred bir hayalet görmüş.”

Tim Cavendish arkasına yaslanınca, koltuğu gıcırdadı. “Haya-let mi? Bunu duyduğuma sevindim.”

Bu konuya girmek istemiyordum, ama. “Tim, Alfred’in kafası-nın ne derecede...”

“Ne derecede, ne?”

“Anlıyorsun işte.”

“Bir etyemez bifteği kadar çatlak o herif. Ve Roy’un Disney-land’e gereğinden fazla gittiği de bir gerçek. Ne olacak?”

“Ee, ufak tefek sorunlar yaratmıyor mu?”

“Ne sorunu? Roy’un bütün baskıyı bizzat karşılayacak parası var.”

“Hayır, onu demek istemedim.” Öteki Roy’la Lordlar Kamarası sorununa girmenin zamanı değildi. “Demek istediğim, şey, otobi-yografilerin gerçeklere dayanması beklenir, değil mi?”

Tim kıkırdayıp, gözlüklerini çıkardı. Her ikisini de. Gıcırtilı is-

10. Sözcük anlamı olarak “beyin”. (ç.n.)

kemlesinde arkasına dayandı ve sanki dua edecekmiş gibi, parmaklarını birleştirdi. “Otobiyografilerin gerçeklere dayanması beklenir mi? Bu soruya gerçek bir cevap mı istiyorsun, yoksa dolambaçlı bir cevap mı?”

“Gerçek cevabı.”

“Öyleyse, yayıncı açısından bakarsak, cevap ‘Tanrı korusun’ olur.”

“Bir de dolambaçlı cevabı deneyelim.”

“Bellek çalışması bir hayalet yazar çalışmasıdır.”

Tam Tim Cavendish’e göre bir cevap. Derinliğin en canlısı. Yoksa bunu daha önce yüzlerce kez söylemiş miydi?

“İşe bir de şu açıdan bak. Alfred malzeme, kitap yemek ise, o zaman sen de Marco, aşçısın! Sık ki suyu aksın! İhtiyarın içinde hâlâ bir şeyler kaldığını duyduğuma sevindim. Hayaletlerin başının üzerinde yeri var. Ve Tanrı aşkına, işler oraya geldiğinde Jarman-Bacon ilişkisini olabildiğince çalış. İsimler vermesi için cesaretlendir onu. Sırtını sıvazla. Alfred kendi başına ünlü değil, yani Old Crompton Caddesi dışında ünlü değil, onun için onu Boswell’leştirmemiz gerekecek. Savaş sonrası yirminci yüzyıl Londrası’nın kulağı. Ona benzer bir şey. Edward Heath’i de tanımişti, değil mi? Üstelik, Albert Schweitzer’in de dostuydu.”

“Bana pek dürüst gelmiyor. O zaman olanları yanıyormuşum gibi.”

“Dürüstmüş! Tanrı seni korusun, Marco! Bu Tavşan Peter ile ormandaki arkadaşların dünyası değil. Pepys, Boswell, Johnson, Swift, hepsi otlakçı sahtekârlar.”

“Hiç olmazsa kendilerine otlakçılık, sahtekârlık ediyorlardı. Hayalet yazarlar başka sahtekârlardan otlıyor.”

Tavana bakıp kıkırdadı. “Oğlum, hepimiz hayalet yazarız. Üstelik sadece anılarımızla değil. Yaptıklarımızla. Hayatımızın kontrolünü elimizde tuttuğumuzu düşünüyoruz, oysa gerçekte hayatımız çevremizdeki hayalet yazarlar tarafından çoktan yazılmış.”

“Peki, bütün bunlar bizi nereye götürüyor?”

“Böyle bir şey ne kadar okunur?” Soru giysisi giydirilmiş, klasik bir Cavendish cevabı. Tim’in masasındaki interkom cızırdadı. “Abiniz hatta, Mr. Cavendish.” Tim’in sekreteri Bayan Whelan tüm Londra’nın en aldırılmaz kadını herhalde. Aldırılmazlığı tıpkı sis gibi, her türlü darbeye dayanıklı. “Burada mısınız, yoksa hâlâ Bermuda’dan dönmediniz mi?”

“Hangi abim, Bayan Whelan? Nipper Cavendish mi, Denholme Cavendish mi?”

“Bana kalırsa, büyük abiniz, Bay Cavendish.”

Tim içini çekti. “Özür dilerim, Marco. Bu, kardeşler arası geciktirilmiş bir konuşma olacak. Şu getirdiklerini okumam için zaman verdikten sonra, gelecek hafta bir ara uğrasan olmaz mı? Bu arada, üzerine vazife olmayan işlere karışmak istemem ama, gömlek değiştirmen şart. Bir de saçına yapışmış beyaz bir şey var. Son bir öğüt daha, elindeki kitabı tamamlamaya çalışan herkese de söylüyorum, Nabokov’dan uzak dur. Nabokov okuyan herkes kendini aptal gibi hissediyor.”

Geri kalan viskiyi bir dikişte yuvarladım, kalktım ve kapıyı arkamdan, Tim’in, “Alo, Denny, sesini duymak ne güzel. Ben de seninle bu öğleden sonra konuşup, verdiğin şu küçük borcu konuşmak istiyordum...” sözlerinin üzerine çektim.

“Hoşça kahn, Bayan Whelan.” Sezar’ın hakkı Sezar’a, Tanrı’nın hakkı Tanrı’ya ve Sekreter’in hakkı da Sekreter’e.

Bayan Whelan’ın soluğu, renkli otlardan yapılmış taze bir salataı kurutabilirdi.

“Marco!”

Sırt çantalı Avrupalıların, renklerin ve ışıkların peşine takılmış, Charing Cross Caddesi üzerindeki Henry Pordes Kitabevi’nin labirentlerinde birkaç kalıntı bulabilmenin çelimsiz umuduyla Leicester Meydanı’na varmıştım. Sıcak bir akşamüzeri. Leicester Meydanı labirentin merkezi. Tek yapabileceğim, tekrar dışarı çıkmaktan vazgeçmek. Dizlerine kadar inen şortlar giymiş, beyzbol kasketli gençler kaykaylarının üzerinde geçtiler. “Merkezkaç” sözcüğünü hatırlayıp, en sevdiğim kelime olduğuna karar verdim.

Uzakdoğu’dan, Avrupa’dan, Kuzey Amerika’dan, her nereden-se, dünyanın dört tarafından akıntıya kapılıp, Kıyak Londra’yı bulmaya gelmiş gençler. Ah, o Cockney leprikonu¹¹ köşedeki çamaşırhanenin ötesinde, sonsuza dek kayıp şimdi. Atlıklarınca-nın birkaç turunu izledim. Asker elbisesi giymiş bir çocuğun an-annesinin önünden her geçtiğinde gülümsemesi yüreğimi öylesine dağladı ki, içimden ya ağlamak ya da bir şeyler kırmak geldi. Poppy ve İndia’nın burada olmalarını isterdim, hem de tam bu anda. Üçümüze dondurma alırdım, İndia’nınki yere düşer, sonra benimkini yerd. İşte adını o sırada duyup, başımı kaldırdım. Yannos İsviçre Pavyonu ile iki buçuk pound’a, dokuz ay öncesinin filmlerini seyredebileceğin, Prens Charles Sineması’nın arasındaki Yunan Büfesi’nin önünde durmuş, elindeki fa-

11. İrlanda masallarının büyük hazinelerine sahip, kısa boylu ayakkabıcı cini. (ç.n.)

lafeli¹² sallıyordu. Katy'nin çırpılmış yumurtaları çoktan mide-mi boşalttığından, şu anda falafel yemek harika olurdu.

"Yannos!"

"Marco, oğlum! Şans Müziği nasıl gidiyor?"

"İyidir, dostum. Her şey, tam olması gerektiği gibi. İncir kabuğunu doldurmayacak saçma sapan tartışmalar, sızlanmalar, birbirimizle uğraşmadığımız zamanlar birbirimizin sevgilisine asılmalar. Roger'ın yeni Sentezini aldın mı?"

"Dodgy Podgy'yi mi? Evet. Amcamın restoranında her akşam çalıyorum. Tek sorun, Türk olduğumu iddia etmek zorunda olmam."

"Ne zamandan beri Türkçe konuşuyorsun ki?"

"Sorun da bu ya, zaten. Otistik, Türk ve piyano dehası gibi davranmam lazım. İnsanı yoruyor, adamım. Aynı sahnede, hem *Tommy* hem de *Kral ve Ben* oynamaya benziyor. Şans Müziği ne zaman yeniden çalmaya başlayacak?"

"Ne zaman çalmıyor ki?"

"Palavrayı bırak, oğlum. Poppy nasıl?"

"Ah, Poppy iyi, sağ ol."

"Ya o harika küçük kızı?"

"İndia. İndia da iyi..."

Yannos yüzüme düşünceli düşünceli baktı.

"Bu bakışın ne anlama geliyor şimdi?"

"Ah, hiç... Dinle, burada durup gevezelik edecek zamanım yok, ama içeri gelip otursana. Galiba arkada boş bir iskemle var. Çay?"

"Çay iyi olur. Teşekkürler Yannos, çok teşekkürler."

Yannos'un küçük büfesi vücut ve gürültülü cümle parçacıklarıyla doluydu. Sıkışık mekândaki tek boş iskemle, benden biraz daha yaşlı bir kadının karşısındakiydi. Kadın Dwight Silverwind'in *Sonu Gelmez Köstek: Siz ve Vücut Dışı Tecrübeleriniz* adlı kitabını okuyordu. İskemleye oturmak için izin istedim, beriki gözlerini kaldırmadan başını salladı. Gözlerimi dikmemeye çalıştım, ama bakılacak başka bir şey de yoktu. Kumral saçlarını -boyaydı- Çingeneler gibi sarmış, parmaklarına, kulakmemelerine ve kaşlarına en azından bir düzine halka takmıştı. Elbiseleri beyazlatılmıştı. Muhtemelen, Nepal'de yürüyüş yaparken alınmıştı. Erozyona uğramış gibi göğüsler. Evde tütsü yakar, aromaterapi uygular ve kendini telepatik olmasa da, en azından empatik olarak tanımlar. Rafaelöncesi sanattan hoşlanır ve bir ticarî resim dükkânında partaym çalışır. Bunları uydurmuyorum ve saldırgan görüldüğümün de farkındayım. Ne var ki Londralılarımı tanıyorum işte.

12. Yağda kızartılmış susamlı nohut ya da bakla favası. (ç.n.)

“Okumanızı böldüğüm için özür dilerim.” Küçükparmağını havaya kaldırarak çayını yudumladım. “Ama kitabınızın adı gözüme takıldı da.” Gözleri sakın ve belli belirsiz keyifliydi –güzel. “Çekici görünüyor. Alternatif tedaviyle bir ilişkisi var mı? Alternatif tedavi benim alanım da.”

“Gerçekten mi?” Üzerine şeker serpilmiş, kısık ve güzel bir ses. Söylediklerim ona eğlenceli gelmiş, hatta biraz gururlanmıştı, ama göstermeyecekti –fazla göstermeyecekti. “Dwight Silverwind vücut-dışı tecrübelerin ya da Navajo Kızılderililerinin dediği gibi ruh-yürütmenin en önemli uzmanlarından biri. O benim Hayat Kılavuzum. Bakın. İşte bu, Dwight.” Kitabın iç kapağında pantolon askıları inanılmaz derecede geniş, güler yüzlü, incecik bir beyaz vardı. Elli adımdan, Yankee olduğu belli. “Bu kitabında Dwight insanın fiziksel vücudunun sınırlarını aşmayı anlatıyor.”

“Ah. Kolay bir şey mi?” Giyim anlayışını aşmaktan daha kolay olmalı.

“Değil. Toplumun bizi kendi gerçek sandıklarına zincirlemek için kullandığı düğümleri kesip atmak büyük çapta zihinsel idman gerektiriyor. Aynı zamanda bu, kişinin alfa yayınlarına da bağlı. Ben oldukça yüksek alfayım, siz daha çok gammasınız.”

“Efendim?” Önemli bir kibir tabakası algıladım. Kibir insanın direğini batıracağı kayalardan en yumuşağıdır.

“Daha siz otururken, anlamıştım. Yayınlarınız alfadan çok gamma.”

“İdrar örneği almadan söyleyebiliyorsunuz demek?” Neredeyse “sperm örneği” diyecektim, ancak son anda tırstım.

Rol yapar gibi bir kahkaha attı. İyi gidiyordu. “Adım Nancy Yoakam. Bütünsel terapist. İşte kartım.” Ve işte Nancy Yoakam’ın eli, masanın bana ayrılmış bölümünde oyalanıyordu.

“Ben de Marco, adınızı çok beğendim. Nashville’li olmalısınız.”

“Glastonbury’liyim. Bilirsin. Kral Arthur ve rock festivali. Tanıştığınıza çok memnun oldum, Marco.” Gözlerime dikili bakışlar. Çooooook deriiiiin bir uykuya dalıyosuuuun. Pekâlâ. Televizyonda çocuk programı sunucusu sesi takınması için biraz fazla yaşıyım. Muhtemelen daha genç sandı beni, genellikle bütün kadınlar böyle sanır. Bu kibirden değil, havuzda Latin Amerikan genleri bulundurmaktan. “Bakın, ben insanları izlerim. Oturup, insanları okumaktan hoşlanırım. İnsanlar eğitilmiş gözlerin önünde en gizli sırlarını açarlar. Parmaklarında yüzük görmüyorum... söylesene, Marco, hayatında çok özel biri yok mu?”

Dolaysız. “Kız arkadaş, mı demek istiyorsun?”

“Evet, diyelim ki, kız arkadaş, dedim.”

“Aynı anda birçok kadınla birlikteyim.”

Bana ayak uyduruyor. Kaşları tiyatroydaymış gibi yaylandı. Nancy çünkü çocuk değil. “Ah, senin için çok sevindim. Juan Quixote, desene. Peki, biraz zor olmuyor mu?”

“Tabii, olabilirdi ama kadınlara onlarla ilk birlikte olduğum zaman, başkalarıyla da ilişkim olduğunu söylüyorum. Tıpkı şimdi sana söylediğim gibi. Eğer bununla uğraşmak istemiyorlarsa, o zaman hiç başlamadan durabilirler. Ben insanlara yalan söylemiyorum.”

Nancy Yoakam hâlâ açık Dwight Silverwind'i masanın üzerine yüzükoyun bıraktı ve dudaklarını zarifçe büzdü. “Eğer fikrimi soruyorsan, bu kadınları kandırmanın çok gelişmiş bir yöntemi olmalı.”

“Ben o niyetle yapmıyorum. Neden böyle diyorsun ki?”

“Meydan okumak gibi. ‘Beni değiştiren, yeniden aşka inanmamı sağlayan sen olabilirsin.’ Dwight buna Kanadı Kırık Kuş Sendromu diyor.”

Yannos çayımı getirdi ve hilekâr bir köylü gibi göz kırptı. Teşekkür edip, farkına varmamış gibi yaptım.

“Bunu hiç düşünmedim. Belki de haklısın, Nancy.” Boşlukta bir kavrayış bulmak hep güzel olmuştur. “Aşka inanmam. Bence aşk, hiç anlayamadığım o kendine özgü sapık davranış kurallarını dayatıyor. Aslına bakarsan iki kez âşık oldum ki bu da çok. Bu falafeli yutacağım için bağışla beni, ama açlıktan karnım zil çalıyor.”

“Bana aldırma. Sence neden bugün karşılaştık, Marco? Neden sen, neden burada, neden şimdi? Bence bunların nedeni ne, bilmek ister misin?”

“Kör talih mi?”

“Biz şans ya da talih derken, ‘yayımdan’ söz ediyoruz. Dwight benim alfanun senin gammana çekici göründüğünü söylerdi. Kuzey manyetik kutbu güneydekine aynen böyle çekilir.”

Dwight artık canımı sıkmaya başlamıştı. Arkadaşım Yannos bana bedava bir falafel verdiği için bu büfedeyim ve buraya oturmamın nedeni de oturacak başka iskemle olmaması. Nancy Yoakam erkek olsaydı, kapının yolunu çoktan yarılamıştı bile. Muhtemelen ilginç bir beyni vardı ama üzeri bu New Age sosuyla kaplıydı. Öte yandan, kamışımın radarı serbest bir kıl kümesi yakalamıştı, o yüzden bütün “Billur Terapisi Hayatınızı Nasıl Değiştirir” boyunca yerimden kııldamadım. Ametist depresyonlara iyi gelir. Nancy'nin en iyi arkadaşları minerallermiş. Telefon numarasını aldığımda, ona telefon etmek bile ilginç olmaktan çıkmıştı çoktan.

Neyim var benim?

Ben daha çocuk ve her kadın henüz araştırılmamış bir kıtaya, yüreğim rüzgârda soluklanır, tüm renkler yeni gerçekler gizlerdi.

Bir de şu halime bak. Gömlek yıkar gibi kadın düzüyorum. Bazı haftalar, daha da sık.

On altılık Marco ile otuzluk Marco, Tierra del Fuego ile Kennington kadar farklı.

Olmuyor, oğlum Marco, hiç olmuyor. Eğer bunu çok düşünürsen, çıldırırsın.

* * *

Bundan birkaç hafta önce Poppy'le tartışmıştık; Poppy tartışmayı, "Biliyor musun, Marco, aptal falan değilsin, ama bu kadar akıllı birisi için gözlerin öylesine kör olabiliyor ki" sözleriyle bitirmişti.

Ne cevap vereceğim konusunda en ufak bir fikrim yoktu, o yüzden salakça bir espri yaptım. Ne dediğimi hatırlamıyorum.

Eve dönme zamanı.

4

Yeni Ay'da oturuyorum. Yuvam pub'ın en üst katında, tavan arasından bozma. Bulması kolay –eğer hava güzelse, St. Katherine's Rıhtımı'na gidip nehir boyunca yürü ya da Köpekler Adası yönünde giden bir otobüse atlayıp, üniversiteye varınca in. Pub, Wapping Metro İstasyonu'yla neredeyse bitişik. Oraya tamamen rastlantı sonucu düştüm, tabii. Şans Müziği geçen kış orada bir şeyler çalmıştı. Konuk vokalistlerimizden biri, Sally Leggs beni pub'ın sahibi Ed ve Sylv'le tanıştırdı. Sally bir çeşit yerel şöhret olduğundan konser iyi gitti, konserden sonra çene çalarken bir ara Ed yeni bir kiracı aradıklarından söz etti.

"Son kiracıya ne oldu?" diye sordum. "Kırayı takıp tüydü mü?"

"Hayır" dedi Sylv. "Şimdiden öğrensen daha iyi olacak. Neredeyse bir yıl önceydi. Bütün gazeteler yazdı ve *Saat On Haberleri*'ne bile çıktık. Teröristler bira mahzenimizin altında buldukları savaştan kalma terk edilmiş bir sığınağı bomba fabrikasına çevirmişler. Bir gece bir kaza olmuş ve beş bomba aynı anda patlamış. Tanı oturduğun yerin altında. Restorasyonun ve isim değişikliğinin nedeni de bu. Önceleri Eski Ay'dı."

Neredeyse gülecektim. Oysa söylenenin doğru olduğu herkesin yüzünden okunuyordu.

“Kahrolasıcalar” dedim, utançla. “Kötü talih.”

İnsanlar kendi içlerine döndü.

“Yine de” dedim, “böylesine inanılmaz bir şey artık iki yüzyıl boyunca bir daha tekrarlanmaz, değil mi?” Her zamanki gibi bir çam devirdim.

Koca ağzımı bir türlü tutamıyorum.

Cumartesi Eski Ay Sokağı’nda mahalle pazarının kurulduğu gündür, bu yüzden Yeni Ay bir duvardan diğerine gürültüyle, sigara dumanıyla, mızızlanmalarla, zerzevat ve antik çuvallarıyla tıka basa doluydu. Moya yeni erkek arkadaşıyla, Ryan adlı bir kılkuyrukla dart oynuyordu. Karanlık gecelerden birinde Moya’yla işi bayağı ilerletmiştim. Pek iyi bir fikir değilmiş.

Sylv vardiyasını parttaymcı Derek’le geçiriyordu. “Marco, biraz önce Digger¹³ adlı biri telefon edip seni sordu. Üst katın numarasını verdim.”

Hayır, olamaz. “Sahi mi? Ne istiyormuş?” Sanki bilmiyormuşum gibi.

“Söylemedi. Bana kalırsa, adının Slasher¹⁴ olmaması iyi.”

Sylv çok iyi bir kadm değildir. Çiğ pembe gözkapakları en kötü günlerinde kızarıp çatlar. Pub’ın müdavimlerinden Bayan Entwistle bombanın patladığı gece Sylv’in çocuğunu düşürdüğünü anlatmıştı. İnsanlar böyle bir şeyden sonra kendilerini nasıl toparlar? Ben daha kredi kartı faturalarımı açarken parça parça dökülüyorum. Ama çevremizdeki insanlar hayatta kalmayı beceriyor. Dünya, ayakta kalmayı bilen yabancılar sayesinde dönüyor. Üstelik Sylv son zamanlarda biraz daha sık gülümsüyor. Bu benim başıma gelseydi her şeyi satıp –tabîî, elimde satılacak bir şey varsa– County Cork’a taşınırdım. Oysa Sylv’in ailesi Eski Ay’a bilmem kaç kuşaktır sahipmiş, onun için kadıncağız Yeni Ay’da pinekliyor işte. Müşteriler kalabalıkta, özellikle de kirayı geciktirirsem, işin bir ucundan tutuveriyorum.

Bardan odama çıkmak için dört kat tırmanmak gerekiyor. Odukça dik bir tırmanış ve merdivenler geceleri, hatta bazen gündüzleri de bayağı kallesleşebiliyor. Bina yüzyıllardır ayakta. Pencereden bakınca, Greenwich’e doğru kıvrılıp denize ulaşan Thames’in nefis manzarası görülüyor. Öte tarafta, Kule Köprüsü var.

13. Sözcük anlamı “toprak kazıcı.” (ç.n.)

14. Sözcük anlamı “hızır”. (ç.n.)

Duru bir akşamdı ve taa Denmark Hill ve Dulwich'in sokak lam-balarını görüyordum.

Eğer bir gün County Cork'a taşınırsam, on beş güne kalmaz, kapağı dönüş gemisine atarım.

Odamın kapısını açtım ve telesekreterimin göz kırptığını görün-ce yüreğim sıkıştı. Eminim, Digger değildir. Borcumu bir dahaki salıdan önce ödemem gerekmediğini söylemişti. İşsizlik çekim pa-zartesi geliyor, Roy'un şu deri ceketine karşılık bana 30 pound vermesi için Barry'yi kandırırım, sanıyorum. Dört mesaj var.

Ama önce en zorunu yaptım ve kredi kartı şirketinden gelen zarfı açtım. Eğer adımı ve adresimi büyük harflerle yazmışlarsa, fatura demektir. Eğer sadece küçük harf kullanıyorlarsa, başım dertte. Bu zarf büyük harfliydi.

Yine de, acı verdi. Bu kadar para nereye gitti? Bir ayakkabıcı, restoranlar, müzik aletleri, bir modem. Altında, kredi limitimin 300 pound yükseltildiğini belirten güzel bir küçük bölüm vardı! Bu insanlar salak mı?

Hayır. Salaklıkla uzaktan yakından ilgileri yok.

Marco Engellisi'nin bir sonraki engeli: telesekreter.

"Marco, ben Wendy. Seni bir süre aramamaya söz verdiğimi biliyorum, ama daha fazla dayanamadım. Özür dilerim. Şeyy, ben iyiyim. St. Martins'teki o işe alındım. Bilmek istersin diye düşün-müştüm. Bugün patronuma işten ayrılacağımı söyledim. Senin dediğin gibi, söyledim işte. Doğrudan. Lafı fazla dolandırmadan. Söyledim ona, işte bu kadar. Bir soğuma dönemine ihtiyacımız olduğunu söylediğini biliyorum ama eğer benimle kutlamak istersen bir şişe ucuz şampanya bulur ve istediğin yemeği pişiri-rim. Yani, eğer ilgilenirsen, ara beni. Tamam? Wendy. *Ti amo, bellissima. Ciao.*"

Ah, zavallı çocuk. Sanat kolejinde beni unutmayı başarıp, cin-siyetinin özelliklerini öğrenecek. Biri gitti, geriye üç muhtemel Digger kaldı.

"Ah, Marco, rahatsız ettiğim için başışla, ben Tim Cavendish. Küçük bir aile buhranı yaşıyoruz. Hong Kong'daki abimin hukuk şirketinin battığı anlaşılıyor. Koca bir kargaşa... Çin polisi, varlık-ların dondurulması, aklına ne gelirse... Şeyy, gelecek haftanın or-tasına doğru gelsen de, bütün bunlar Alfred'in kitabının basılma-

sını nasıl etkiler, bir baksak diyordum... Şeyy, bu durumdan son derecede üzgünüm. Hoşça kal.”

Digger daha iyi olurdu.

* * *

“Marco, ben Rob. Orkestradan ayrılıp, Maxine’le San Francisco’da düzüşmeye gidiyorum. Hoşça kal.”

Sorun değil, Rob ayda bir orkestradan ayrılır. Ben de çingirak gerektiren şarkılar yazmaktan vazgeçebilirim. Son engel, Tanrım yalvarırım, Digger olmasın. Eğer bana ulaşamazsa, beni tehdit edemez.

“Sevgili Marco, ben Fungus Hut Kayıt Stüdyoları’ndan Digger. Nasılsın? Ben iyiyim, teşekkürler. Bu sadece dostça bir uyarı: bize 150 pound borcun olduğunu bildirmek ve eğer bu parayı sah akşamı saat 5’e kadar ödemezsen çarşamba sabahından tezi yok davullarını Tottenham Court Road’daki rehinciye aza çoğa bakmadan satıp, parasıyla temizlikçilere çikolata alacağımı hatırlatmak için. En iyi dileklerimle, seni seven amcan Digger.”

Alaycı piç. Önemsiz bir 150 pound için bunca şamata! Ben sanatçuyum, Tanrı aşkına! Borçlanan Mick Jagger olsa, böylesine boktan davranmayacağına bahse girerdim. Bir şekilde bir yolunu bulacağım.

Bazı akşamlar pencereyi açmak ve oda artan karanlığa boşalırken meditasyon yapmaktan hoşlanırım. Ama şimdi, saat dokuz buçukta Gibreel’le aşağıda, barda buluşmadan önce sıçmaya, duşa, bir cigaralığa ve bir şekerlemeye ihtiyacım var; hem de bu sırayla.

Poppy’yi aramaya çalıştım ama telefonu meşguldü. Kıskançlık, hem de nereye koyacağını bilmediğin kadar. Pencereimin kenarında bir güvercin kanatlarını çırttı. Bu kurumuş bokunu saçımdan zor temizlediğim pezevenk olmasın?

Güvercin paranoyası.

Dame Kiri Te Kanawa ile bir nefes cigaralığın zamanı. Josh’un kahverengi Fas otunun sonu... Dımdızlak parasız ve X kuşağından olmanın, çevresi kadınlarla doluyken sefil yalnızlık yaşamının dayanılmaz keyfi.

Odam fazlasıyla Metodist şapellerine benziyor. Ben yabanî Paganlardan çok, bir Kilise insanıyım. Benim asıl ihtiyacım olan, daha zarif bir yüzyıla ait, klas bir koltuk; tıpkı Katy Forbes'unki gibi. Acayip. Kadının koltuğunu, biber değirmenini ve meme uçlarının biçimini hatırlayabiliyorum, ama yüzünü, hayır. Kuyruklu yıldız biçiminde bir lekesi vardı.

Temizlendim, cigaralığımı sardım ve içerken tavan biçimini yitirdi. Ah! Altın dalın kuytusunda turba ateşi... Josh eline hep en iyisini geçirir. Şu Liliputların-bağladığı-mutlu-Güli-ver duygusu bütün vücuduma yayıldı, ondan sonra hatırladığım ilk şey mehtabın penceresinin çerçevesine oturması ve Gibreel'in tepeme dikilip bakmasıydı. "Sırtına parlak elbiseni geçir, Marco!"

Yapış yapış ağzımda bir ayak kokusu. Saatim 21.45'i gösteriyor. En son hangi gece güzel bir uyku çektim? Gibreel anahtarı nereden buldu? Ot içtiğimde kapımı hep kilitlerim. "Neden? Nereye gidiyoruz?"

"Kumarhaneye!"

Kendimi, kahkahamın köpüklenip kabarmayacağı kadar yumuşak hissediyordum. "Sidiği karıştırma şimdi. Burundi hükûmetinden fazla borcum var. Kumarhaneye gidecek param yok."

"İşte tam da bunun için oraya gideceğiz ya, Marco! Parayı kazan. Borcunu öde."

"Ya, bu kadar kolay, yani?"

"İnsanları ayarladım, Marco. Bir yöntemim var!"

Bu kez kahkaham kapıyı devirip tepelerden aşağı aktı.

"Bunda bu kadar komik ne var, tozcu?"

Ben de pek emin değildim, beni uzaktan yakından güldürecek hiçbir şey yoktu. Belki de ya bu, ya hıçkırıktı. Kendimi kementledim ve gözyaşlarımı sildim. "Her neyse, Gibreel, her neyse. Her önüne geleni kumarhaneye almıyorlar. Önemli biri olmalısın. Oysa ben sadece birisiyim."

"Tasalanma, Marco. Beyrutlu zengin kuzenim hafta sonu için burada. Zengin kuzenim kesinlikle Önemli Birisi. Banka kartlarını renklendirmek için değerli madenler ihraç ediyorlar. Takıl bana. Bu geceden, çevrene para kokusu saçarak çıkabilirsin."

"Çok kötü bir etkisin, Gibreel."

"Bana neden takıldığını sanıyorsun? Güzelistan Hükümdarı Marco bir gün canının biraz ahlaksızlık istediğine karar vermiş. Dikkat et! Ve bu duası Hazreti Gibreel'in kulağına gitmiş!" Gibreel'in gözleri loşlukta parıldadı ve karanlık yer değiştirdi. "Bu esrardan kaldı mı. Kaptan Narkotik?"

Gibreel'in kuzeniyle biraz sonra, Bloomsbury'deki bir şaraphanede buluştuk. Daha ilk görüşte karar vermekten hoşlanmam, ama görür görmez bu adamın sahtekârlar kralı olduğunu anladım. Bana ismini söyleme zahmetine bile katlanmadı. Bazen böyle biriyle tanışırsın, on dakika geçtikten sonra anlarsın ki, hayır, kendisinden bahsetmekten asla vazgeçmeyecektir. Adam gözlüklerini bile çıkarmayacak kadar küstahtı. Yanında yetmişlerdeki devrim sırasında ülkesinden kaçmış, Kemal adlı orta yaşlı bir İranlı vardı. Kemal'in tebessümü radyoaktifti. Ellerini birbirine vurdu. "Haydi gidelim, yanılmuyorsam, Şans Perisi bu akşam tatlı tatlı sevişmek istiyor. Pekâlâ, arkadaşım" diye bana baktı, "karanın mı, kırmızının mı adamısın, bakalım?"

"Hayatımda hiç kırmızı kullanmadım" diye hazır olduğunu sandığım bir cevap verdim ve gelmeyecek kahkahaları bekledim. Bunu sakın unutma, Marco. Arapların yanında travesti fıkrası yok. "Şeyy, ben bu akşam daha çok izleyici rolünde olacağım. Son günlerde nakit akışında sorun yaşıyorum da."

"Alacaklılar mı?" diye tısladı Gibreel'in kuzeni, alacaklılarımdan birisi olmadığına şükredeceğim bir ifadeyle. Bu, bana gösterdiği ilk ilgi belirtisiydi.

"Hayır" dedim, "alacaklım falan yok."

"Harika! Alacaklın yok demek?"

"Hayır. Nakit akışım da yok."

"Nedir bu? Kumarhaneye meteliksiz ve sefil gitmek de nereden çıktı?" Kemal elini sırt çantasına daldırıp karıştırdı ve kucağıma ince bir kâğıt demeti fırlattı. "İşte bu olamaz, arkadaşım." Deste düşerken bana banknotları hatırlatacak bir biçimde titreşti. Tanrım, kucağımdakiler gerçek banknottu!

"Bakın, ben..."

Kemal dinlemiyordu bile. Sakalını sıvazlayıp Zengin Kuzen'e gülümsedi. "Dostumuz Marco iyi iş görecektir. Acemiler daha kestirilmez oluyor. Ama ikiye birde ısrar ediyorum."

Gibreel'in kuzeni burun kıvrırdı. "Unut bunu. Şanslar eşit."

"Marco nerede iyi iş görecektir?" Benden çok büyük bir mekanizmada bir dişli tıkırdadı.

"Ona anlatmadın mı?" diye sordu Zengin Kuzen hilekârca gülümseyen Gibreel'e.

"Marco, oğlum" diye girişti Gibreel söze, "Kemal ve kuzenim bu akşam kumarhaneden hangimizin daha fazla parayla çıkacağına bahse girmek istiyor. Biraz önce sana verilen para, oynamanın içindi."

Tebessümümün bile çarpıldığını hissettim. “Ben bütün bunlar karşısında gerçekten pek mutlu...”

“Ve başlangıçtaki paranın iki katının yanı sıra” diye sürdürdü Gibreel, “kazançlar da bizim olacak. Fazladan üç yüz.”

“Üç yüz pound?”

“Hayır, üç yüz opal meyve. Tabii ki pound.”

“Fazla endişeleniyor” dedi Zengin Kuzen.

“Gereğinden fazla” diye onayladı Gibreel.

“Bizim için sadece çerez parası, dostum” dedi Kemal.

“Peki, ya bütün parayı kaybedersen?”

“O zaman bütün parayı kaybetmiş olursun” dedi Kemal, “ve kimse bir şey demez.”

“Ve Kemal benimle girdiği bahsi kaybeder” dedi Zengin Kuzen.

Demek buydu. Kumarhane yolunda ilerleyen taksinin içinde ben, Gibreel ve on dakika önce tanıştığım iki karanlık Arap. Toplamda dört karanlık Arap.

Para beşlik banknotlar halinde 150 pound ediyordu ve banknotlardan bazıları gıcır gıcırdı. Küçük bir rastlantıydı bu. Tamı tamına, Digger’in parasını ödeyecek ve davulları geri almamı sağlayacak kadar. Ne yazık ki ben daha en yakın metro tüneline gözden kaybolmanın yolunu bile düşünmeye başlayamadan, Gibreel’in kuzeni ile Kemal beni veznenin önüne itip, parayı fişle değiştirtmek zorunda bıraktılar.

Böylece cephanemi otuz küçük plastik yuvarlakla değiştirirken, sırtıp katlanmaktan başka yapacak bir şeyim kalmamıştı.

“Şimdi” dedi Kemal, “herkes kendi yolunda gitsin. Ben poker meraklısıyım. Geceyarısı olunca, üst kattaki lobide buluşacağız. Gibreel ve Marco, geceyarısı. Bir dakika önce olmaz, yoksa bahis sayılmaz ve sizler de balkabağına dönersiniz.”

Zengin Kuzen paralarını gösterip bir kadın seçmek için bara doğru yürüdü.

“Gibreel” diye fısıldadım, ana rulet salonuna doğru giderken, “bizi oyuncak gibi kullanıyorlar. Bu iş pis kokuyor. Neden yapıyorlar bunu?”

“Çünkü bunlar yeni oyuncak peşinde olan, canı sıkılmış, zengin ve şımarık çocuklar. Onlar için paranın hiç önemi yok.”

“Hem bu arada, Kuran kumarı yasaklanıyor muydu?”

“Muhammet Londra’da devriye gezmiyor. Müslüman olmayan topraklarda, yanında Müslüman olmayanlar varken, kaşer bile sayılır. Gidip oynayalım, en iyi olan kazansın.”

Masaya oturmada önce bir süre etrafta gezindim, gördüklerimi hazmetmeye çalıştım. Tüylü erguvan renkli halıyı görünce, içimden terlik ve ropdöşambr giymek geldi. Smokin giymiş erkekler ipekli tuvaletlere bürünmüş kadınlara karışmıştı. Burada, avizelerin altında kendilerini evlerindeymiş gibi hisseden egzotik kadınlar vardı. Gülümseyen yüzler, düşlerin basınç düşürme hücrelerinden dışarıya bakıyorlardı. Bir Hurracı Henry Hurra çekti, yaşlı bir hanım karga gibi gıgıladı. Çuhanın yeşili ve tekerleklerin yaldızı tepenin altından, düşler dünyasından çalınmıştı. Ruletin tekerleği o denli hızlı dönüyordu ki, göze hareketsiz görünüyordu; ortadaki bilye de bir altın atomu sanki. Buradan çıktığımda üç yüzyıl geçmiş olacak. Üzgünler ve canları sıkılanlar ve sessizce umutsuzlar ve hastalık derecesinde neşeliler ve izleyiciler. Robotlar gibi çalışan krupiyeler, göz temasından kaçınıyorlardı. Kamera görebilmek için gözlerini tavana kaldırdım, oysa tavan televizyon stüdyolarındaki gibi siyahlara bürünmüştü. Ne pencere vardı ne de saat. Duvarlarda lambri kaplamalar, yarış atı ve tazı tabloları. Yirmi bir ve rulet oynanan bir odaya girdim. Kemal oyuna başlamıştı bile. Geri döndüm, ruleti görebileceğim bir yere oturdum ve bedava olmasına dua ederek bir kahve ısmarladım. Saat ondu. Kırk beş dakika kadar seyredecek, sonra da nasıl oynayacağıma karar verecektim.

Yirmi dakika geçti. Samuel Beckett'in ölümünden birkaç hafta önceki haline benzeyen biri yanıma oturdu ve cebinde sigara aramaya koyuldu. Kendi paketimi uzattım. Başını salladı, iki sigara çekti ve uykudaymış gibi sallandı.

"Nereden başlayacağına karar veremeyen bir acemisin."

"Nasıl kazanacağına karar veremedim daha."

"Bir bakalım" Sigarasını yaktı, soluk spreyini emen bir astımlı gibi asıldı sigaraya. "Hangi oyun?"

"Rulet?"

Sigarasının çevresinden, dudaklarını neredeyse hiç kıpırdatmadan konuştu. "Pekâlâ, Amerikan ruletinde iki sıfır olduğundan, şansın çok daha düşük olur. Fransız ruletinden şaşma. Eğer sayılara oynarsan, kaybetme ihtimalin yüzde 2,7'dir. Renklere oynarsan, kaybetme ihtimalin yüzde 1,35'e düşer."

"Pek kötü görünmüyor."

Samuel Beckett Fransız usulü omuz silkti. "Üst üste eklenir. Ne süreyle oynadığına bağlı. Yüz elden sonra, kumarbazların yüzde elli ikisi kaybedecektir. Bin elde, yüzde altmış altısı. On bin el oynanırsa, kumarhanedekilerin yüzde doksan ikisi kayıpta demektir."

“Bunun dışında, bir yol... şeyy...”

“Yirmi birde, evet. Bir kitap dolusu algoritmik olasılık modeli ezberler ve çıkanları hatırlarsın. İhtimaller senden yana olunca büyük para, senden uzaklaşınca da az para koyarsın. Prensip olarak, oldukça basit. Yine de çok iyi olmalısın, yoksa ne yaptığın anlaşılırsa, kışına tekme yediğinin resmidir. Bana kalırsa, Londra’da taksi şoförü olmak daha kolay.”

“Matematikte C’den yüksek not alamadım. O zaman poker...”

“Poker mi? Pokerde ne hak ediyorsan, onu alırsın.”

“Ah. Hak ettiğimi almak isteyeyeceğimi sanmam. Pekâlâ, rulette kazanmanın yolu var mı?”

“Bunun sırrını Xanadu’nun yol haritası karşılığında vermeye hazırım. Gazinonun hile yapması için bir sürü yol var: mikroskopik iğneler, elektro mıknatıslar... Ama kumarbaz için tek umut uzay yörüngesi teknolojisini küçük ölçeğe uyarlamak ve topun yolunu tahmin etmek. Yapıldı zaten.”

“Başarılı oldu mu?”

“Laboratuvarda, evet. Ama Las Vegas’ta ekibe kısa devre sürprizi yapmışlar. Anladığım kadarıyla, çok acı olmuş.”

“Demek, sadece şansına güveneceğim.”

Samuel Beckett yüzünün bir kasılmasıyla bu durumda sohbetin bittiğini belli etti. Kemal’in kazançlarından 300 pound’luk payım bekliyordu.

Bir sahtekâr olarak maskemin düşürüleceği korkusuyla oturdum. İlk fişimi kırmızının üzerine koydum. Gazino bekâretimi yitirmek üzereydim. Topun sıçramasını ve tekerlek çevresinde koşuşturmasını izledim. Top neye benziyor, hayalet yazar? Bize bir benzetme yapsana.

Pekâlâ. Rulet topu, öfkesini geriye hiçbir şey kalmayana kadar savuran bir cine benziyor.

Top siyahta karar kıldı. Krupiye tırnuğıyla uzandı, paramı bir delikten aşağıya gönderdi. Fiş düşerken ses çıkardı. Bu, benim gülümsemeden harcadığım en hızlı beşlikti. İkinci fişimi kırmızının üzerine bıraktım.

Top siyahta durdu. Kısa zamanda bir el kazanmak zorundaydım... İhtimal yasaları. Üçüncü fişimi siyaha bastım.

Top kırmızıda kalakaldı. Tamam, artık bu sefer kazanmalıydım.

Dördüncü fişimi kırmızıya koydum. Arka arkaya dört kez de kaybedemem ya.

Arka arkaya dört kez kaybettim. Siyah. Yirmi pound’um gitmiş,

kimse gelip teşekkür bile etmemişti.

Başlangıç olarak pek iyi değil. Kırmızı, siyah, kırmızı, siyah. Aceminin yolundan çıkarken, acemiyle aynı yönde gitmek gibi. Aldırma, Marco, cebinde hâlâ yüz otuz pound'luk fiş var.

Kalktım, stratejimi bir daha gözden geçirmek için gidip bir maddensuyu aldım. Esrarın son kalıntıları da söküp atacağı umuyla, bir dikişte mideye indirdim. Kemal bardaydı. "Nasıl gidiyor, arkadaşım? Bu akşam senin üzerine çok para yatırdım."

Bu da senin salak hatan. "Bir yukarı, bir aşağı."

"Yukarı, daha iyi, arkadaşım. Nasıl oynuyorsun? Kaybetmeye mahkûm biri gibi oynama. Güçlü oyna. Şansa olduğundan fazla önem verme. Kumarhanede kazanmak, tıpkı hayatta kazanmak gibidir. Hepsi *irade* meselesi."

Evet, zaten Amazon'un ağzına atılan bir lolipop nehir yukarı da akabilir. Sadece çok istemesi yeterli.

Kumarhanenin tuvaleti siyah mermer döşenmişti, aynaları da bakır ve fümeydi. Gözümün önüne pastel renkli kostümler giymiş, birbirlerinin böbreklerine ateş eden gangsterler geldi. Daha fermuarımı henüz indirmiştim ki, içeriye Kuzen girdi, güneş gözlükleri hâlâ gözündeydi. Geldi ve yanıma dikildi. Tek kelime bile etmedi.

Sidik kesem dolu olmasına rağmen, beni öylesine asabîleştirdi ki, çiğim gelmekten vazgeçti. Öte yandan onunkinin sesini duydum, delikten gargara sesleri çıkararak boşalan yumuşak bir akıntı gibi. Sonsuz servetin özgürce akan sidiği. Son damlaları silkeliyormuşum gibi yaptım ve başka bir tuvalet bulmak için dışarı çıktım.

Çilli ve inanılmaz derecede uzun bacaklı, kumral bir kızın krupiyelik ettiği başka bir masa seçtim. Bir andan sonra, erkek olabilecek gibiydi. Şanslı görünüyordu.

Bu kez, dikkatimi daha yoğunlaştıracayım.

Kısa sürede, param 75 pound'a iniverdi.

Birkaç kez kazandım, birkaç kez kaybettim. Uzunca bir süre altmış pound'la idare ettimse de arka arkaya sekiz el birden kaybettim ve 20 pound'la kalakaldım.

Gibreel omuz başımda beliriverdi. "Yirmi birde 280 pound yaptım. Rulet anaklara göre."

"Buna verecek iyi bir cevabım yok."

"Tanrım, bütün kalan paran bu mu? Üstelik saat daha on bir."

"Kaybol."

Acı veriyordu. Çıkmak istiyordum. Son kalan paramı yeşile

koydum. Eğer kazanırsam, elime... 35'e 1 geçecekti... 700 pound. Belki de Kemal haklıydı. Belki de kumarda kazanmak bir irade meselesiydi. 700 pound! Buna yoğunlaş!

Tekerlek döndü, tekerlek yavaşladı ve eğer top yeşil sıfıra düşmediyse ne olayım!

...Ve oradan da çıktı.

Donmuş gibi, orada oturakaldım. Üvey annemin gelip, işleri düzeltmesini istedim. Şeyy, aslında her anneye razıyım. Fazla seçici değildim.

Sol şişemdeki limonun kabarcıklarını izledim. Sidik içinde kalmış papağan pankreası gibi.

Salak!

Kaybetmeyi hak etmiştim. Hiçbir kurala göre oynamamıştım. Kendimi daha... Gelecek çoktan var. Peygamberler çoktan var olanı görebiliyor. Belirli bir nedenin sonuçlarını herkes tahmin edebilir. Bu dediğim, erzak depolamaktan uyduyla hava durumu tahminine kadar, sezgili hayatın tanınlarından biri. Aynı şeyi, bu kez geriye doğru yapabildiğini bir düşün... Sonuçtan hareketle, nedeni görebildiğini. Böylesi, entelektüel bir süreç olmazdı. Bu, daha çok...

Boş versene. Yannos'un kâhvesindeki Nancy Bilmemne gibi oldum.

Üç yüz pound! Sadece geceyi Gibreel'den daha fazla parayla bitireceğim için! Üstüne ne yaparsam, o da benim... Birkaç yüzlük de olabilirdi. Hatta, bir binlik. Bir daha böylesi bir fırsat ne zaman elime geçer? Üç bin pound'dan fazla borcum vardı, oldukça fazla, ama birkaç yüz papel bana huzur verir ve birkaç hafta nefes almamı sağlardı.

Asıl mesele, biraz daha fiş parasını nereden bulacağım? Kemal'den isteyemem tabii. Banka kartım da makinede kalmıştı.

Küçük bir iblis enseme üfledi. Kredi kartım! Üç yüz pound'luk limit yükseltmesi. Unuttun mu?

Kumar oynamak için, daha fazla borçlanmak? Delirdin mi?

Bak, bu borçları ödemek için penceresiz bir işyerinde ve boksan bir işte çalışacaksan iki ya da dört yıl, ne fark eder?

Yok, hayır, geçen hafta kredi kartımı Bella'yla gittiğimiz o sevimli ve seksi Meksika barında ceketimin cebine koymuştum. Tanrım, ne tatsız, pahalı bir geceydi, o!

Ceketim şimdi de üzerimde. Pat.

Cebimi yokladım. Plastik ses verdi.

Kimse “daha fazla fiş parası alamazsın” dememişti...

Ya geri teperse? Kredi kartçılar pek mutlu olmayacaklar. Peki, ya Poppy? İçinde çocuğumuzu taşıyor da olabilir. Burada kumara yatırdığın sadece kendi geleceğin değil. Bu yanlış. Hemen çık. Şimdi çık. Eğer kürtaja karar verirse, masrafın yarısını bile ödeyemezsin. Peki ya kürtaj istemezse?

Kuşkularımı bir çukura çiviledim, ama parkelere vurduklarını hâlâ duyabiliyordum. Cebimde 300 pound’la ilk oynadığım masaya gittim. Krupiye değişmişti. Adı Nigel gibi bir şey olan, genç bir herif. Belki de Kenningtonluydu. On bir buçuk. Oyun başına yirmi beş pound yatırsam daha iyi olacak.

Renk oynamak Samuel Beckett’a daha fazla kazanma şansı verirse versin, şimdiye kadar cebimde ne varsa silip süpürdü. Bu kez numaralara oynayacağım.

İnsan oynayacağı numarayı nasıl seçer ki? Pekâlâ, önce yaşım. Yirmi dokuz. Tek.

Top 20’ye düştü. Çift. Yeni bir kötü başlangıç daha. Çift! Bu daha iyi İşte oynamanın yolu. Cevabı sayı olan bir soru düşün, cevabını ver, ve oyna. Yine 300’e geldik.

Bugün kaç kişiyle konuştum? Hızlı bir hesap. Kendim de dahil, on sekiz. Çift. Dinle, Tanrım, kulübün çok sadık bir üyesi olmadığının farkındayım, ama yemin ediyorum, beni bu badireden kurtar, yarından tezi yok, kiliseye gitmeye başlayacağım. Gidebileceğim her sefer.

Top 19’a düştü. Tanrım, anlaşma bozuldu, duydun mu? 275 pound’a indik bile.

Telefonumda kaç mesaj vardı? Üç. Tek.

Top 34’e düştü. Ben de 250 pound’a. Bir soru daha. Bu kez 50 pound yatıracağım. Zaman tükeniyor. Son zamanlarda Çingene kızdırmış olabilir miyim?

Kaç dişim var? Yirmi sekiz. Çift.

Top 1’de kaldı. Kader, bunları hak etmek için ne yaptım ben? Yoksa şansa inanmaktan vazgeçtiğimi mi görmek istiyorsun? Eğer istiyorsan, vazgeçerim. Sen sadece bugün kazanmanı sağla. Kader. Senin elindeyim. Kaderimde kazanmak var. İki yüz pound.

Kahretsin, bu gelecek haftanın yiyecek parasıydı. Kumar korkunçtur. İnsanlar bunu gerçekten de keyif için mi yapar?

Hayatımda kaç kadınla yattım? Unut gitsin, zaman yok.

“Senin yerinde olsam” dedi Samuel Beckett, “dramatik bir şey yapardım.”

Tek.

Top 4'te kaldı. Kader, canın cehenneme. Sonuna kadar şans. Yüz elli pound. On ikiye on var.

Adımda, Marco'da kaç harf var? Beş. Tek.

24. Çift. 100 pound'a indik.

Tanrım, bu yarının kirası. Victoria İstasyonu'ndaki Burger King'de işe girmem gerekecek.

"Aynı zamanda" dedi Samuel Beckett, "dört ayrı numaraya oynayabileceğini biliyor muydun? Buna Kare diyorlar. Fişini dört numaranın kesiştiği yere koy. Kazanırsan 1'e 8."

"Nereye? Benim için seçer misin?"

"Hayır."

Sondan bir önceki fişimi 23/24/26/27'ye koydum.

Top 28'e düştü.

"Zor" dedi Samuel Beckett. "Yine de. Son bir numara."

"Lütfen" dedim. "bana bir kesişme noktası söyle."

"Tamam, madem ki ısrar ediyorsun: 32/33/35/36."

Fişi koydum. Bu son şansımdı. Seyredemeyeceğimi anladım. Arkasına saklanacak bir kanepenin olmadığına göre, gözlerimi kapadım ve karanlık beni kucakladı.

Zaman şaşılanarak ışık hızına yaklaştı. Ses saç jölesi kıvamında yoğunlaştı. Yoksulluk kalabalığının arasından bana doğru yürüdü, Summerford Oteli'nde bir yatak bana 12,50 pound'a mal olacaktı. Kocaman bir fiş yığını bana doğru sürülüyordu. Ve önümde durdu. Gözlerimi kaldırdım. Krupiye çoktan başını çevirmişti. Saçlarından kıllar fışkıran yaşlıca bir siyah erkek fişlerime gıptayla bakıyordu. Birbirinin eşi parlak elbiseler giymiş iki kız, bana gülümsüyordu.

Samuel Beckett gitmişti.

Önümde 400 pound'luk fiş vardı. Kredi kartımı kaybetmeyecektim.

"Arkadaşım" Kemal omzumda belirdi. "Vakit geldi. Sıfır tüketmediğini gördüğüme memnun oldum. Üst kattaki lobiye gidelim. Eğlenebildin mi?"

Güçlkle yutkundum. "Önemli olan, bunu sadece keyif için oynamak."

Gibreel'i yenemediğimi biliyordum, ama ödünç aldığım 300 pound'un üzerine, 400 pound'um vardı. 150 pound'luk başlangıcı çıkardım, bu para zaten hiç benim olmamıştı. Evet. 100 pound'luk mütevazı bir kâr. Deri ceket, 30 pound. Eğer bir hafta boyunca köpeklerinin tırnaklarını kesmeye söz veririm, bu kadarı Dig-

ger'i yatıştırmaya yeter, umuyorum. Davullarımı kurtarmıştım. Sonra, gelecek hafta sonu Şans Müziği'nin Brixton Akademisi gösterisi vardı ki, bu da ay sonuna kadar götürmemi sağlayacaktı. Öğrenci Birliği etkinlik yöneticisini geçen yıl birkaç kere düzdüğümünden, hep biraz paramız oluyordu.

Üst lobide, Gibreel şaşkın bakıyordu. "Özür dilerim" dedi Kuzen'e. "Krupiye sistenimi nasıl etkisiz bırakacağını öğrenmiş olmalı."

"Arkadaşım!" Kemal sevinçten iki ya da üç kez döndü. Yüzüm ifadesizdi, ama içimden perende atıyordum. Evet! 100 pound artı 300 pound benim için 400 pound kâr eder ve işte şimdi konuşmaya başladık!

Kuzen'in istemeye istemeye çıkardığı bej zarfı Kemal havada kaptı. "Teşekkür ederim, dostum."

Gibreel kaşlarını çatıp, parmağını bana doğru uzattı. "O kadar acele etme! Marco hile yaptı! Verdiğinden fazlasını çekti!" Eski arkadaşım bana döndü. "Aksini söylesene!"

Acayip şey, şu para. "Kimse çekemezsin, demedi ki."

Kuzen ve Gibreel Kemal'in üzerine yürüdüler ve elindeki zarfı almaya çalıştılar. Kemal geriye doğru yaylandı, Kuzen zarfa yapıştı, Kemal Kuzen'e yapıştı ve birlikte bir çiçek sehпасının üzerine düştüler, kocaman bir şemsiyeyi devirdiler, bir gonga çarparak merdivenden aşağıya gong sesleri gönderdiler; basamak başına bir gong. Gibreel yerden zarfı aldı, Kemal şemsiye bitkisinin altından şaşırtıcı bir çeviklikle kurtulup Gibreel'e bir kafa attı, beriki gerisingeri sendeledi, bir dişini tükürdü. Kuzen Kemal'e bir rugby oyuncusu gibi arkadan sarıldı ve bir kumaşın yırtıldığını duydum. Bütün bunlar koreograf elinden çıkmış gibiydi. Kemal sendeledi, düşerken elini ceketinin içine soktu ve birden dişlerini gösteren bir bıçak havada parladı. Bana kalırsa, pek de öyle iyi arkadaş değillerdi.

Dert köşenin öbür tarafından, geliyorum diye haykırıyordu. Benim için buradan tek kaçış yolu, üçgen biçimli tuhaf kapının açık olması, fedailer gelmeden benim oradan içeriye sürünmem, bu üçünün de beni görmemesi ve sonra da kimsenin aklına buraya bakmak gelmemesiydi. Kurtulma ihtimalim kaçta kaç? Devekuşu bey-nine layık bir plandı, ama bazen devekuşu stratejisi elindeki son, hatta tek savunma hattıdır. Kapının tokmağını çevirdim.

Açık değilse, Tanrı cezamı versin. Büzülerek içeri sığıştım ve kapıyı arkamdan çektim. Kafamı vurdum, ayağımı kovaya sıkıştırdım ve deterjan kokusu soludum. Günah çıkarma kulübem aslında temizlik dolabıymış.

Fedailerin gelişini, bir sürü bağırma ve itiraz sesi duydum. Kendimi tuhaf şekilde sakin hissettim. Kaderim her zamanki gibi şansın elindeydi. Eğer yakalanırsam, yakalanırım. Kapının bir çe-kişte açılmasını bekledim.

Sesler eskortla uzaklaştırıldı.

Ne gün. Gerçekten de bir kumarhanenin temizlik dolabında mı saklanıyorum? Evet, sahiden. Nasıl oldu da, buraya düştüm? Bir mırıltı durunca kendimi daha önce varlığını hissetmediğim bir sessizliğin ortasında buluverdim.

Bir Gerçek var, bir de Doğru Sözlü Olmak.

Doğru Sözlü Olmak, kadınlarla çene çalmak, hayalet yazarlık, ilaç satmak, ülke yönetmek, radyoteleskop tasarlamak, anne baba olmak, davul çalmak ve dükkândan mal aşırarak cinsinden bir insan eylemi. Bunlardan her biri zarflardan çekinir. Doğru sözlüyken iyi ya da kötü, dürüst ya da sahtekâr olabilir, yapıp yapmaya karar verebilirsin.

Gerçek bunlardan hiçbirisiyle el ele gitmez. Bir kuyruklu yıldız milenyum turunu atarken insanların farkına varıp varmadıklarına aldırılmaz ve Gerçek, insanların bu hafta onun hakkında ne yazdıklarıyla hiç ilgilenmez. Gerçeğin aldırılmazlığı değişmez. Bazen başını çevirir ve onu görürsün: bir çeşmede, fırlatılmış bir frisbee'nin çizdiği parabolde ya da temizlik dolabının karanlığında. Nedenler ve sonuçlar terbiyeli ayağa kalkar ve kendilerini tanıtır. Böylesi anlarda endişelenmenin boşluğunu anlarım. Susarım ve vızıldanma ile güvensizliğin ardında kabaran iyiliği görürüm. Geleceğimi Poppy'nin ve İndia'nın kılavuzluğunda –tabii beni kabul ederlerse– hayatımda yapacağım en muhteşem, hiç sona ermeyecek ve Richter ölçeğini yerle bir edecek bir atlayış yapmış olacağım.

Ve sonra Gerçek birdenbire gidiyor ve sen faturaların endişesiyle baş başa kalıyorsun.

O kadar kocaman esnedim ki, çenem tıkrırdadı. Kavganın adrenaliniyle aşağıdaki kahvenin etkisi tükenmek üzereydi. Gerçek yorucu şeydir. Temizlik dolabından çıkmanın zamanı gelmişti.

Fişlerimi kasaya uzatırken, kimse beni tanımadan parayı yapış yapış ellerime alabilmek için dua ettim. Bütün veznedarlar bu kadar yavaş mıdır?

Sonunda özgürdüm. Gidip ceketimi aldım. Beni hâlâ kimse tanımamıştı.

Resepsiyon bölümünün köşesinde bir telefon vardı. Cebimde

bozuk para aranırken, Samuel Beckett beliriverdi. “Arkadaşların samimi görüş farklılıklarını başka yerde tartışmaya ikna edildi. Bıçaklar hariç.”

“Kim?”

Telefon eski çevirmeli tiplerdendi. Ayrı ayrı ama birlikte dönen bütün bu çemberler, dişliler. Paramı içeri yuvarladım.

“Poppy! Benim.”

“Hele hele. Dün akşam kedinin eve getirmediğine bakın.” Alaycı. Yorgun olabilir mi?

“Sana özel bakıştan bahsetmiştim. Şekerleme dükkânındaki çocuk. Küçük deniz böceği nasıl?”

“Uykudan önce masalını senin anlatmanı istediğinden dargın uyudu.”

“Uzun bir gündü.”

“Ah, zavallı Marco.”

“Paradigma kaymaları yaşadım, Poppy...”

“Paradigma kaymalarını gecenin ortasında mı yaşamak zorundasın?”

“Özür dilerim, ama bu acele... bak, malî açıdan, John Paul Getty olmadığını biliyorsun, ama... bak, ciddiym, varlıklarımızı birleştirmenin iyi olup olmayacağını düşünüyorum, hem malî hem de belki varoluş açısından, tabii bu şeyin... sorumluluk buzulunun sadece ucu olacak, ve eğer sen de aynı düşüncedeysen, o zaman belki...”

“Marco. Sen neden bahsediyorsun?”

Söyle işte. “Evlenmek ister miydin?” Aman Tanrım.

“Kiminle?”

Hiç kolaylaştırmayacaktı. “Benimle.”

“Pekâlâ. Bu pek ani oldu. Bırak da biraz düşüneyim.”

“Ne kadar düşüneceksin?”

“Yirmi yıl kadar?”

“Seni şıfırtı! Sana üzerinde domuz olan bir tişört...”

“Elimi tutup beni kutsal beraberliğe sürüklemek niyetindesin, karşılığında bana sunduğun tek şey, bir domuz. Bu Doğu Putney mi oluyor, yoksa Doğu Bangladeş mi?”

“Poppy, ciddiym. Senin, senin, senin olmak istiyorum, senin de benim, benim...” Kocam. Karım. Tanrı ağlıyordu. “Şimdi tam söyleyemeyeceğim. Ama söyleyeceğim. Sarhoş değilim, matiz de değilim, ciddiym.”

Geçen birkaç anın her zamanki zamandan çok daha fazla kütlesi vardı, çünkü bütün bir ömür o birkaç anın içine sıkıştırılmıştı.

Poppy'yle aynı anda bir şeyler söylemeye başladım. Poppy konuşmayı sürdürdü. "Bak, 'ciddi' sözcüğünü bir kez daha söylersen, sana inanmaya başlayacağım. Ve ondan sonra, ciddi olmadığını görürsem, dostluğumuz ve/veya ilişkimiz ve/veya aramızdaki her neyse, yıkılır. Orası, geri dönüşü olmayan nokta. Ciddi misin?"

"Ciddiyim."

Poppy usulca ısıklık çaldı. "Marco. Beni hâlâ şaşırtabilmene şaşırdım."

"Şimdi oraya geliyorum. Tamam mı?"

Hepsinden daha uzun bir bekleyiş.

"Evet, bu şartlarda, sanırım tamamdır."

Telefonu kapattım, gidip paltomu aldım. Metro saatler önce kapanmıştı. Putney'ye taksiyle gidecek param vardı, ama 15 pound İndia'yı doyururdu... ne süreyle? Düşünecek şeylerim de vardı. Yürüyecektim.

Bütün gece sürse de.

1

Üzerimden sular damlayarak, soluk soluğa gözlerimi açtım; parlak deniz suyu güneşi yansıtıyordu. Kamarada, gülmemeye çalışan Billy'ye baktım. Dudaklarıyla “mızıkçı” yapınca gülüverdi. St. Fachtna, İllaunbrock kumsalı ile Clarrigmore kayalıkları arasındaki ters akıntıları aştı, Sherkin Adası'nın batı ucunu bordaladı ve hem siyah defterim hem de ben, on iki bin millik bir yolculuktan sonra, yolun sonunu gördük. Clear Adası görüş alanına girdi, yüzüm kuruyan deniz suyundan kabuk bağladı; işte ev oradaydı.

Ardatruha'nın Atlantik Okyanusu'na uzanan yalnız kolu. Dalgalaradaki parıltıları izledim. Kayaların derinliklere dönüştüğü yerlerdeki lacivert tonları. Carriglure'un sırtından yuvarlanan tepeleri. Çukurlardaki çayırıkları ve yükseklerdeki otlakları. Anakaranın kuytusundaki yıkık dökük limanı. Birkaç mil boyunca uzanan dolambaçlı yolları. Mezarlığı, adanın en terbiyeli mekânı. Dünyaıyla yaşıt bu adayı.

Billy'nin dilsiz kızı beni hafifçe dürttü ve babasının dürbününü bana uzattı.

“Teşekkürler, Mary.”

Evler belirmeye başladı. The Green Man'in verandasında bir şeylerle oyalanan vaftiz annem ile babamı, Maisie ve Brendan Mickledeen'i görebildim ve Zürich'teki laboratuvarımın karşısında, saat kulesindeki mekanik figürleri hatırladım. Baile İart-hach'ın dibinde, Ancient O'Farrell'in aynı zamanda postane vazifesi gören, yetmezmiş gibi dedikodu piyasasını da barındıran bakkal dükkânı. Eğer Cnocan an Choimhthigh'in sırtında gözden kaybolan Bertie Crow'un hurda üç tekerlekli değilse, ne olayım! O hayaletten hiç mi vazgeçmeyecek?

Toprak parçalarını insan yüreğine bağlayan nedir, Mo?

Suyun kıyısında, doğduğum küçük çiftliği gözlerden gizleyip soluksuz bırakan bir çınar kümesi vardı. Acaba çatısı hâlâ çökmedi mi?

Çene kemikleri güçlü, Alman yapımı son model spor arabalara binmiş, cilalı köylerden geçen İsviçrelileri hatırlıyorum. Kowloon sokaklarında, Huw'un apartmanının çevresinde yiyecek bir şeyler bulmak için çabalayan sıska çocukları hatırlıyorum. Bu adanın üzerinde dörtnala koşuşturup, gizli hazinelerini bulmakla geçen, mutlu çocukluğumu hatırlıyorum. Doğum elimize birkaç koz veriyor, ne var ki onların nerede dağıtıldığı da çok önemli.

“Bize harika bir hava getirdin, Mo” diye seslendi Billy dizel motorun üzerinden. “Bu sabah kovadan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Bizi özledin mi?”

Gözlerimi adadan ayıramadan, başımı sallıyorum. Yirmi bir kilometrekarenin her santimini özledim. Kendini Beğenmiş Zürich'te ve Avropara Cenevre'de ve Karmakarışık Hong Kong'da ve Amansız Pekin'de ve Kahrolası Londra'da gözlerimi yumuyor ve bütün topografyanı, şimdi John'un vücudunu gördüğüm gibi görebiliyordum. Karabatakların bugün güneyden esen rüzgârda süzülmelerini, sümsük kuşlarının Bairneach Körfezi'ne dalıp kaybolmalarını seyrediyorum. Birden deli bir kocakarı gibi sırtıp hüngür hüngür boşalmak, Baltimore ile alçak tepelerinin ve Cork'un bulunduğu yöne doğru bağırıp, “Çuvalladınız işte!” diye haykırmak istiyorum. “Vardım buraya! Eve döndüm! Gelip alın beni!”

Buluttan bir ada güneşi çevreliyor ve hava soğuyor. Tüylerim diken diken.

Bana önce biraz zaman verin sadece, John ve Liam'la.

Tekne iyice yavaşlıyor. Billy, St. Fachtna'nın burnunu limana çeviriyor.

Amerika'nın “önleyici darbesini” gerçekleştirdiği akşam, dağ evimde hazırlıksız bir akşamı yemeği daveti düzenlemiştim. Lisansüstü öğrencilerinin en parlağı olup, Light Box'ta bir araştırma yürüten Daniella sadece hava durumunu öğrenmek için uydu istasyonunu açmıştı, ama altı saat sonra hâlâ televizyonun karşısında, soğuk yemekleri ölgün bir iştahla didikliydük. Alain Paris'ten gelmişti, bir de John'un Hong Kong'dan, Huw adlı bir arkadaşısı vardı. Televizyon ekranı Körfez'de yanan bir kentin göğünü gösteriyordu.

Genç bir pilot, peruk takmış bir CNN muhabiriyle konuşuyor-

du. “Evet Efendim, oranın her yeri şimdiye kadar gördüğüm en güzel 4 Temmuz kutlamasından da muhteşem aydınlatıldı!”

“Homer Quancog teknolojisi sayesinde son derecede kesin roket isabeti sağlandığını duyuyoruz.”

“Evet Efendim, Homer’le asansör boşluğunu bile nişanlayabilirsiniz. Harekât kontrol merkezindeki çocuklar binanın iç planlarını inceliyor, siz de oturduğunuz yerden füzenin uçuş bilgisayarının bütün işi yapmasını izliyorsunuz. Bırakın, o bebekler yırtıp parçalasın! Asansör boşluklarından aşağı!”

Alain biraz şarap döktü. “*Putain!*¹ Birazdan füzelerin gidip ekmek aldığını, sonra da köpeği çişe çıkardığını anlatacak.”

Washington’daki stüdyoda madalyalardan bir göğüs giymiş bir general konuşuyordu. “Özgürlük, Amerikalılar için vazgeçilmez bir haktır. Herkes için. Homer Teknolojisi savaş sanatında bir devrim yarattı. O günahkâr diktatörlere, baskı altında tuttukları halka asgarî zarar vererek çok güçlü ve acıtıcı darbe vurabiliyoruz.”

John Clear Adası’ndan aradı. “Bu haberler değil, naklen spor yayını. İleri teknoloji savaşı konusunda bu kadar çok film çevrildi mi de ileri teknoloji savaşı film oldu? Bu, ürün tanıtımı. İki gün önce, Homer Füzelerini bilen var mıydı?”

Bu sorunun bana yöneltildiğini bağırان mide bulandırıcı bir his. Parmaklarımı dişliyordum.

“Evet... ben biliyordum.”

“Mo, sevgilim. İyi misin?”

“Hayır. John. Seni ararım.”

BBC yayını. Ambulansların ve yangının aydınlatıldığı bir sokak. “Düşman Güçleri Tarafından Sansürlenmiş Film” ekranın altından geçiyor. Kuzey İrlandalı bir muhabir mikrofonu, yüzü terden veya kandan ya da her ikisinden parlayan bir Arap kadınına tutmuş. “Söyle bana! Seninkilere sor, bebek maması fabrikasına neden bomba atmak? Senin savaşın için bebek maması fabrikasına bomba atmak neden lazım? Söyle bana!”

Kesildi.

Uzmanlarla yeni değerlendirmeler için yeniden stüdyoya. Daniella uykuya daldığından üzerine bir battaniye örttüm ve ateşe bir kütük daha attım.

“Önleyici saldırı” dedi Huw, “kameralar yerlerine yerleşinceye kadar savaş ilan etmemek, anlamına geliyor herhalde.”

Kendimi bitkin hissediyordum. Perdelerin arasından dışarıya, geceye ve dağlara, Samanyolu’na baktım, camda şaşkın yüzlü bir

1. Fransızca’da “orospu”. (yay.n.)

bilim insanı bana bakıyordu. Artık iyice gerildin, Mo, esnekliğini yitirdin. Annen senin yaşındayken, dul kalmıştı. Daha ne kadar gerilmek zorunda kalacaksın? Soğuk cam burnumun ucunu ısırdı.

Çayırılığın ötesinde, dağın eteğindeki çağlayanı duyuyor musun?

Beş bin kilometre ötede, özgürlük ve demokrasi güçleri, Liam'ları ve Daniella'ları yıkık binaların altında ezmek için dünyanın en gelişmiş beyinlerinin ürünlerini kullanıyordu. Sonra molozların yanmasını ve yukarıda da maytapları seyrediyoruz. Tebrikler, Mo. Bu, senin hayatın.

“Tanrım, dünyayı bir kaçıklar sirkine çevirdik.”

Alain dediğimi duydu, ama yanlış anladı. “Hiçbir hayvan kendi cinsini öldürmez.”

Soluğum her şeyi buğulandırdı. “Kafeslerimizden çıktık, kontrolden çıktık.”

Billy bir “ta-rar!” sesiyle beni sallayıp rıhtıma kondurdu. Bacaklarım hareketsiz karaya alışınca kadar biraz sendeledim. Sanki kemiklerimin ufalandığını hissettim. Buradan ayrıldığım gün de olabilirdi. Sıralanmış balıkçı tekneleri: Mayo Davitt'in Dun an Oir'u, Daibhi O'Bruadair'in Oilean na nEan'ı, Scott'un mavilere ve sarılara boyanmış Abigail Claire'i, Red Kildare'in kalafata her zamandan çok ihtiyaç gösteren, kekemoza kesmiş sandalı The South's Gonna Rise Again'i. Halat rodaları, ağ yığınları, yağ varilleri, plastik kasalar. Cıhız kediler karnılarını doyurmanın peşindeydi. Adalarda, içerisi dışarıdır. Düşen, düştüğü yerde kalır. Derin bir soluk aldım. Deniz suyunda samanlı balık, koyun pisliğinden tatlı-ekşi, teknelerdeki motorlardan mazot kokusu.

“Mo!” Peder Wally istiridye havuzlarının orada, üç tekerlekli bisikletinin üzerine tünemişti. Bernadette Sheehy mini eteği ve çizmeleriyle, istakoz sepetlerine hortumla su tutuyordu. Peder sırtarak el salladı, yanına çağırdı. “Mo! Tam zamanında döndün! Yanında da harika bir hava getirmişsin. Daha bu sabah, kovalardan boşanıyordu.”

“Peder Wally! Bir sağlık timsali gibisiniz.” İrlandaca² konuşmak ne iyi geliyor.

“Seksenlikler daha fazla yaşlanmaz. Zaten bir anlamı da olmaz. Gözüne ne oldu?”

“Londra'da bir taksiye kafa attım.”

2. İrlanda'da konuşulan Gal diline (Irish Gaelic) artık resmî olarak İrlandaca (Irish) denmektedir. (ç.n.)

“Yolculuk nasıl geçti?”

“İngiliz bile olsa, taksi tutmanın daha kolay bir yolu olmalı.” Gü-lüş-tük ve seksen dört yaşındaki mavi gözlerine baktım. Gözler ne mucizevî organlardır. Peder Wally’ninkiler kim bilir neler gördü...

Bir panik gümbürtüsü –trampet...

Texaslının burada, yerli halkı işe aldığını düşün? Adamda İr-landa Cumhuriyeti’nin on yedi bölgesinden daha fazla para var.

Mo, sakin ol! Peder Wally anneni vaftiz etmişti. Arka taraftaki oturma odasının masası John’la dostluğunun kanıtı olan satranç partilerine yıllarca ev sahipliği yaptı. Eğer Adalılardan kuşkulana-maya başladsa, Texaslı kazandı demektir.

“Yolculuğum mu? Doğrusunu söylemek gerekirse, biraz yoru-cu, Peder Wally. Selam, Bernadette.”

Adanın güzellik kraliçesi yanımıza yaklaştı. “İyi günler, Mo. Uzaklarda mıydın?”

“Her zamankinden daha uzakta.”

“En güzel yaz şölenini kaçırdın. Ta Ballydehob’dan, Schull’dan, hatta Baltimore’dan insanlar geldi. Hans adında Norveçli bir kuş uzmanı bana âşık oldu. Her hafta mektup gönderiyor.”

“Topu topu iki mektup yazdı” diyor Bernadette’in küçük kız kardeşi Hanna, çürümüş bir çamaşır sepetinden tırmanmaya ça-lışıp, hortumdaki suyun basıncıyla çığlık çığlığa istiridye havuzu-na sürüklenmeden önce.

“Öyle” dedi Peder Wally. “Harika bir şölendi. Ve Fastnet Yarışla-rı sırasında da cennetten gelme bir hava. Yine de Baltimore can-kurtaran gemisini çağırmak gerekti. Katamaranlardan biri alabo-ra oldu. Gelecek yılki yarışlarda burada olacak mısın?”

“Umarım. Gerçekten umarım.”

“Liam hafta sonundan önce Clear’de olacak mı, Mo?” Berna-dette aldırmaz rolünde başarılı olamayacak kadar eğitimsizdi. Saç buklelerinden birini küçükparmağına dolamış, hortumu tut-tuğu yere bakmıyordu bile.

Bir gelebilse. “Olmasa daha iyi. Güz döneminin tam ortasında zaten.”

Peder Wally’nin bakışı biraz tuhaftı. Yoksa biraz tuhaf bir ce-vap mı verdim? “Pekâlâ, Mo. Adamı daha fazla bekletme.”

“Evde mi?”

“Bir saat önce, evdeydi. Kalem pençesinden kurtarabilmek için uğramıştım.”

“Öyleyse, şimdilik hoşça kalın, Peder Wally. Bernadette.”

“Bastığın yere dikkat et.”

“Oyunun adı, bilim” demekten hoşlanırdı Queen’s’teki rehber öğretmenim Dr. Hammer. “Ortadaki para, bilinmeyenler. Hatalar, oyunun dolandırıcıları. Bilimadamları da enayiler.”

Kuantum Fiziğinin Duayeni Niels Bohr, “Fizik biliminin görevi doğanın ne *olduğunu* bulmaktır demek, yanıltır” derdi. “Fizik bilimi doğa hakkında ne söyleyebileceğimizle ilgilidir.”

Ülkemin çifte sınanmış, neler-olabilirdi tarihi burada gerçekten ne olduğunun incelenmesi değil: tarihçilerin incelemelerinin incelenmesi. Tıpkı fizikçiler gibi, tarihçilerin de bilenecek baltaları var.

Anılar, şimdiki zamanın ataları olarak resmi geçit yapan, kendi kendilerinin efradıdır.

Heinz Formaggio’nun bürosunun camlı kubbesinden içeriye dolan güneş ışığını hatırlıyorum. Sanki opera manzarası. Cenevre Gölü’nü çevreleyen dağlar mor ve gümüş rengine boyanmıştı. Gölün kenarında, bakır rüzgârgüllü garip binanın altında, cücemi bir bahçıvan çuha rengi çimenleri biçiyordu. Merkür, kanatlı miğferiyle mermer kaidesinden sıçramaya hazırlanır gibi.

Heinz, Texaslıyı tanıştırtırken, “Bay Stolz” demişti. Kanepenin üzerinde kırk litrelik bir şapka vardı. Adam güneş gözlüklerini çıkardı ve iyi kapanmayan gözleriyle beni süzdü.

“Bu aşamada kaçarsan” diye mantık yürütüyordu Heinz, “bizi en kritik anda yüzüstü bırakırsın. Sen bu ağır sıklet ekibin nirengi noktasısın, Mo. Bu, canın istediğinde istifa edebileceğin bir hafta sonu işi değil.”

“İstifa ederim. Dün ettim. Mektubu bir daha oku.”

Amcavari Heinz. “Mo, beyin fırtınası yapmanın getirdiği iniş çıkışlardan haberim var. Burası farklı bir çevre. Ben de bazen senin kuşkularını yaşıyorum. Bay Stolz’un da yaşadığından eminim.” Texaslı gözünü benden ayırmıyordu. “Ama kuşklar geçiyor. Yalvarırım, böylesi önemli bir kararı birkaç aylığına buzluğa kaldır.”

“Önemli kararım çoktan alındı, Heinz.”

Şaşkınlıktan sarsılmış bir Heinz. “Nereye gideceksin? Peki ya Liam’a ne olacak, bizden aldığı bursa? Gerektiği gibi düşünülmesi gereken yüzlerce konu var.”

“Hepsi düşünüldü. Ve oğlumun eğitimi için sizin paranız şart değil.”

Ahlakî şantajcı Heinz. “Aklını çeldiler, öyle değil mi? Bu işlerde hepimiz daha iyi öneriler alırsız, Mo. Bu kadar bencil olma hakkını nereden alıyorsun? Hangi şirkete gideceksin?”

“County Cork’ta şalgam yetiştireceğim.”

“Espri yapmak işe yaramaz. Light Box’ın bilmeye hakkı var. Nisan’da CERN³ tesisleri tamamen bize ayrılacak. Saragosa süper akseleratör verilerini haftaya bekliyoruz. Bütün bunlar Quancog’un yersizlik prangasından kurtulmasını sağlayabilir. Neden şimdi?”

İçimi çektim. “Mektupta yazdım.”

“Gerçekten de Light Box’ın deneyleri sadece eğlence olsun diye yaptığına mı inanıyordun?”

“Hayır. Light Box’ın sadece uzay ajansları için deneyler yürüttüğüne gerçekten inandım. Bize, kuvantum bilinci bunun içindir, demişlerdi. Sonra bir savaş çıkıyor ve birden evrensel aydınlanmaya yaptığım mütevazı katkının, derileri yeterince beyaz olmayan insanların öldürülmesi için, havadan yere füzelerde kullanıldığını görüyorum.”

“Bu melodram şart mı? Uzay teknolojisinde askerî ve sivil uygulamaların arasındaki sınır her zaman insana göre değişmedi mi? Gerçeği kabul et, Mo. Dünyanın düzeni, böyle.”

“Biri dört yıl boyunca palavrayla uyutulmuş. Sonra, dört yıl palavrayla uyutulduğunu anlıyor ve çekip gitmek istiyor. Gerçeği kabul et, Heinz. Dünyanın düzeni böyle.”

Texaslı ağırlığını öbür kalçasına verince, kanepede gıcırdadı. “Bay Formaggio, Dr. Muntervary’nin doğruluğa çok değer verdiği açık.” Sözü asla kesilmeyecek insanların rahatlığıyla konuşuyordu. “Bunu anlayabiliyorum. Bir Quancog dostu olarak, sanırım daha geniş bir panorama gösterebilirim. Hanımefendiyle sohbet edebilir miyim?”

Öylesine sorulmuş, gereksiz bir soruydu.

Ben yolu tırmandıkça, Ancient O’Farrell’in dükkânının vitrinindeki ince yüz içinde bulunduğu karanlığa geri döndü. Dükkânın ne açılış ne de kapanış saati vardı, ama Ancient’ın karısı yanında Ancient ya da oğulları Old O’Farrell yoksa kimseyle görüşmezdi. Daha benim çocukluğumda bile, anakaradan gelenlerden kuşkulanıyordu: hem Britanya’dan hem de onun ötesindeki dünyadan, oranın salt varlığından bile kuşkulanıyordu. “Baltimore burada” diye kabul ederdi. Ama Baltimore’un ötesinde, radyo dalgaları kadar elle tutulmaz topraklar vardı.

Eğer hem Ancient hem de Old dışarıdaysa doğrudan dükkâna girer, istediklerini alır ve parasını ayakkabı kutusuna bırakırdım. O’Driscoll’un otlağında biraz soluklandım. Yemin ederim, adaya

her dönüşümde bu tepe daha da dikleşiyor. Siyah pelerinler giymiş iki yaşlı hanım ellerinde tırmık, kıyıyı, otların bittiği yerleri araştırıyordu. Kargalar gibi yürüyerek. Aynı anda kafalarını kaldırıp bana baktılar, el salladılar. Moya ve Roisin Tourmakeady! Ben de el salladım. Onların girdaplar yaratan büyücülerden olduklarına inanırdık. Tavan aralarında baykuşlar yaşırdı, Tanrı bilir hâlâ yaşıyordur.

Geri dönmek tehlikeliydi, Mo. Yakında burada olurlar. Buralara kadar varman bile küçük bir mucize. Hem mucize hem de Aer Lingus⁴ bilgisayar sisteminin muhteşem yalnızlığı.

Geri dönmek tehlikeliydi, geri dönmemek ise imkânsız.

Güneş sıcaktı, duvarlardaki yosun örtüsü kalın eğreltiotları başlarını sallıyordu.

Clear Adası'nda sadece üç motosiklet olduğundan, adalılar her birini motorunun sesinden tanıyabiliyor. Red Kildare sepeti boş motosikletini yolun kenarına çekip, yarış gözlüklerini alına itti.

“Demek geri dönmene izin verdiler, Mo? Gözünde bayağı güzel bir şiş taşıyorsun.”

“Red. İşten atılmış sihirbaza dönmüşsün. Doğru, millî takım için skor tutma günlerimin sonuna yaklaşıyorum.”

Tıpkı John gibi, Red Kildare de Clear'in yenilerinden sayılır. Altmışlarda Timothy Leary felsefesini temel alan bir özgür düşünürler topluluğu kurmak amacıyla “rüzgâra kapılıp” adaya düştü; topluluğun sonu da tıpkı Timothy Leary'ninki gibi olunca geriye sadece Red, domuzları ve keçileriyle birlikte birkaç çılgın öykü kaldı. John için her gün Aodhagan'a çıkıp Feynman'ı sağlar, karşılığını keçi peyniri vererek, sebze bahçesine bakarak öder. John hâlâ Red'in Küba'nın bu tarafındaki en iyi marihuanayı yetiştirdiğini iddia ediyor. İrlandacası şimdi artık benimkinden iyi.

“Geçen gün seni düşündüm, Mo.”

“Sahi mi?”

“Evet... Gökten ölü bir yarasa gelip, ayağımın dibine düştü.”

“Gözden irak olunca unutulmadığıma sevindim, Red.”

Yarışçı gözlükleri yine yerlerine indi. “Gidip Daibhi O'Bruadair hakkında bir hindiyle konuşacağım. Bastığın yere dikkat et.”

Eski Norton'unun el gazını çevirip sepetinin dibinde uyuklayan domuzcuğu uyandırdı, beriki oturağa tırmanıp, motosikletin gürültüsü arasında kaldığı yerden uyumaya devam etti.

Heinz Formaggio öfkesini sadece kapıyı hafifçe çarparak gösterirdi.

4. İrlanda Cumhuriyeti'nin resmî havayolları. (ç.n.)

Büronun iki ucundan, Texaslıyla bakiştık. Bahçedeki cüce hâ-lâ ot biçiyordu. Neredeyse, "Berabere" diyecektim; ama neredeyse söylediklerim, gerçekten söylediklerimden fazladır. "Heinz'i kendi bürosundan gönderebildiğimize göre, gerçekten çok önemli biri olmalısınız."

"Bizim Müdür'ün size bağarmaya başlayacağından korktum."

"Heinz'ın bağirtısını işitmenin bir lahana tarafından kırbaçlanmaktan farkı yok."

Elini gömlek cebine soktu. "Sigara içmemin bir sakıncası var mı, Doktor?"

"Light Box'ta sigara yasak."

Sigarasını yaktı, gül yaprakları ve kokulu otlarla dolu bir kâseyi bir Light Box dosyasına boşaltıp, kâseyi sigara tablası niyetine kullanmaya başladı. "Geçen gün hakkımda yapılan bir espriye kulak misafiri oldum: Gelen evrak tablası yok, giden evrak tablası yok, sadece sigara tablası var."

"Size inanmadığım için beni bağışlayın."

Tebessümü, ona inanıp inanmamamın pek de önemli olmadığını söylüyordu. "Dr. Muntervary, ben Texaslıyım. Birliğe katılmadan önce, Texas'ın bağımsız bir cumhuriyet olduğunu biliyor muydunuz?"

"Evet, biliyordum."

"Biz Texaslılar gururlu milletiz. Konuyu dolandırmamakla övünürüz. Şimdi de dolandırmayalım. Pentagon Quantumcog'un tamamlanmasını istiyor."

"Öyleyse, siz de tamamlayın."

"Bu işi ancak Light Box Research gerçekleştirebilir. Sebebinin ikimiz de biliyoruz. Yani, sebebin kim olduğunu ikimiz de biliyoruz. Mo Muntervary, Light Box Research'te çalışıyor."

"Bugünden itibaren, Mo Muntervary hiçbir yerde çalışmıyor."

Ağız dolusu duman üfleyip, salınışını izledi. "Bu kadar basit olsaydı..."

"Bu kadar basit."

"Krallar tahttan iner, polisler kimliklerini iade eder, danışma şirketlerinin yöneticileri istedikleri kapıyı çarpıp çıkarlar da, kimse şu kadar aldırmazdı. Ama siz, Doktor, siz sahadan çıkmazsınız. Gerçek, bu. Bunu kabul edin."

"Bu dolaysız konuşmak mı oluyor? Çünkü duyduklarımı anlıyorum."

"Öyleyse, başka biçimde anlatayım. Light Box bugün piyasadaki araştırma kuruluşlarından sadece bir tanesi. Rusya'da, Endo-

nezya'da, Güney Afrika'da, İsrail'de ve Çin'de sizin gibi bilimadamlarının peşine kelle avcılarını salmış bir sürü suç örgütü var. Arap ülkelerinde, bizden gerçekten hiç hoşlanmayan yeni bir konfederasyon var. Kuvantum bilinci isteyen üç bağımsız askerî danışmanlık kuruluşu sayabilirim, bunlardan birisi de Britanyalı kuzenlerimiz. Piyasa kalabalıklaşıyor, kalabalıklaştıkça da birbirini boğazlıyor. Pentagon'un niyeti, sizi bizimle çalışmaya davet etmek. Bizim kadar demokratik olmayan rakiplerimiz size baskı yapacaktır. Nereye ve nasıl saklanırsanız saklanın, bulunacak, isterseniz de istemeniz de hizmetinizden yararlanılacaktır. Şimdi anlayacağınız kadar basit konuşuyor muyum, Dr. Muntervary?"

"Peki, birileri bana tam olarak nasıl 'baskı' yapabilir?"

"Oğlunuzu kaçırıp, siz elle tutulur sonuçlar verene kadar onu beton bir kutuya kapatarak."

"Bu hiç de hoş değil."

Evrak çantasını kaldırıp, kucağına yerleştirdi. "Güzel." Çantanın kilitleri şakırdarak açıldı. "Burada, kelle avcılarının yöntemleriyle ilgili fotoğrafların ve bilgilerin bulunduğu bir dosya var. Bunları kendi kanallarınızla soruşturun: Dublin'deki Uluslararası Af Örgütü'nden arkadaşlarınız bu isimleri tanıyacaktır. Buna sonra bakarsınız" dedi dosyayı bana uzatarak, "Ama sakın yemekten önce olmasın. Son bir şey daha" bana doğru fotoğraf filmi kutusu boyunda ufak ve siyah bir silindir attı, "bunu yanınızda taşıyın."

Kucağımdaki siyah silindire baktım, dokunmadan. "Nedir bu?"

"Sağ başparmağınızın izine ayarlanmış elektronik bir düğme. Düğmeye bastığınızda, bizimkilerden biri dört dakikada yanınızda olur."

"Bütün bu palavraları yutacağımı nereden çıkarıyorsunuz? Hem üstelik, neden ben?"

"Yeni Dünya Düzeni geride kaldı. Savaş ciddiyetle dönüyor – hoş, aslında hiçbir yere de gitmemiştii ya – ve sizin gibi bilimadamları benim gibi generallere savaş kazandırır. Çünkü eğer kuvantum bilinci son beş raporunuzda belirttiğiniz gibi Yapay Zekâ'yla birleşirse, şimdiki nükleer teknoloji ancak insanın kafasına yağın tenis topları kadar tehlike yaratacak."

"Peki, bu hayalet kelle avcılarını benim Light Box'ta yaptığım araştırmayı nereden biliyor?"

"Hepimizin her şeyi bildiği gibi. Eski moda sanayi casusluğu."

"Kimse beni kaçırmayacak. Bana bir bakın. Orta yaşlıyım. Kırklarına gelip de gerçek anlamda katkı yapan sadece Einstein, Dirac ve Feynman var."

Texaslı sigarasını söndürdü ve gül yapraklarını yeniden kâseye boşalttı. “Kıcınızı yalayan bir sürü insan var, Doktor, onun için ben de kıcınızı yalamamdan hoşlanacağınızı sandım. Şimdi beni gerçekten iyi dinleyin. Ben sizin matris mekaniğinizin, kuvantum kromodinamiğinizin, hiçbir yerden ödünç alınmış enerji sayesinde bir şeye dönüştürülen hiçliğinizin önünü ardından ayırt edemem. Ama bildiğim tek bir şey var: bu dünyada Quancog’u gerçekleştirebilecek on taneden fazla insan olmadığı. Şimdi bunlardan altısı Batı Texas’ta, yanımızda. Size bir iş teklif ediyorum. Sonbahar gelince, Light Box’ın Quancog projesini bütünüyle oraya taşıyıp, her zamanki gibi bir ikramiye ve prim paketi sunacaktık. Oysa istifa mektubunuz bizi aceleye zorladı.”

“Neden sizin için çalışayım ki ? Başkanınız cahil bir sahtekârdan farksız.”

“Bunu anlamak için dâhi olmak gerekmez. Ama bugün parmakları düğmelerde olan bütün cahil sahtekârları düşününce, Quancog’un kime ait olması daha iyidir, sizce ?”

“Askerî uygulamada Quancog mu ? Bence kimsenin olmasın.”

“Texas’a gelin, Dr. Muntervary. Sizi isteyen bütün ajansların içinde, vicdanınıza ve oğlunuz Liam ile John Cullin’e sadece biz saygı gösteririz. Beni düşmanınız gibi görüyorsunuz, Doktor. Buna alışabilirim. Benim dünyamda, dostu ve düşmanı bağlam belirler. Çok geç olmadan, sizin tarafınızda olduğumu anlayın lütfen.”

Dışarıya, Merkür’e baktım.

“Bunu hep sevdim” dedi Texaslı bakışlarımı izleyerek. “Kendi anlayışına göre yaşadı.”

The Green Man’in pub levhası rüzgârda sallanırken gıcırıyor, Maisie taş duvara yaslanmış, teleskopuyla denize bakıyordu. Brendan öbür tarafta bir yerdeydi, sebzelerin arasında bir şeyler yapıyordu. Maisie’nin saçları kırlaşmış.

“Selam, Maisie.”

Teleskopunu bana doğru çevirince, ağzı açıldı. “Hayattayım ve nefes alıyorum ! Mo Muntervary başımıza bela olmak için dönmüş ! St. Fachtna’dan tuhaf bir şapkanın indiğini görmüştüm” teleskopunu indirdi, “ama geleni Thewicker kazlarının peşindeki kuş meraklılarından biri sandım. Gözüne ne oldu ?”

“Laboratuvarda deney yaparken kaba bir elektronla çarpıştım.”

“Daha diz boyu bir çocukken bile her şeye çarpardın. Brendan ! Gel de kim gelmiş, bir bak ! Ee, Mo, söyle bakalım, neden yaz şölenine gelmedin ?”

Brendan topallayarak yanaştı. “Mo! Bu kez yanında harika bir hava getirdin! John dün akşam oturmuş Guinness yuvarlarken, geleceğinden hiç söz etmedi. Aziz Dooley adına, bir buçuk kara göz! Üzerine biftek bastır!”

“Çok önemli değil. Ama şu güller resimlik değil mi! Ayrıca hanımelinin ekim sonunda böyle açması için ne yapıyorsunuz?”

“Gübre!” dedi Maisie. “Bertie Crow’ın ineklerinden güzel ve taze gübre, bir de arılar. Yerleştiğinde, bir arı kovanı kur, Mo. Arılara bak, arılar da sana baksın. Bu yılın kırmızı fasulyelerini bir görmeliydin! Harikaydı, öyle değil mi, Brendan?”

“Evet, çok iyi çıktılar, Maisie” yarım yüzyıl önce de tüttürdüğü kızıl ağaçtan piposunun çanağını inceledi. “Skibbereen’de anneni gördün mü, Mo?”

“Gördüm.”

“Nasıldı, peki?”

“İyiymi, ama kafası biraz daha karışık. En azından, bulunduğu yerde kendine zarar veremeyecek.”

“Bu doğru işte.” Maisie saygılı bir sessizlik boyunca bekledi. “Çok zayıflamışsın, Mo. İsviçre’de fondü ile Toblerone çikolatalarından başka bir şey yemiyorsunuz sanırdım.”

“Seyahattemdim, Maisie. O yüzden böyle zayıfım ya.”

“Konferanslar yüzünden, herhalde?” Brendan’ın gözleri gururla parladı.

“Öyle de denebilir.”

“Baban bugünleri görebilseydi!”

Maisie yarım cevapları yakalamakta ustaydı. “Pekâlâ, bahçe duvarının önünde durma öyle. İçeri gel de bize dünyayı anlat.”

Brendan eskiden kalmış ellerine soludu. “Maisie Mickleden, vaftiz kızımıza içkiyi dayamadan önce bırak da biraz soluklansın. Eminim, bizim Mo doğruca Aodhagan’a gitmek isteyecektir. Dünya birkaç saat daha bekler.”

“Öyleyse sonra gel, Mo, ya da ne zaman istersen. Eamonn O’Driscoll’un oğlu akordeonuyla geldi, Peder Wally de kapalı kapı düzenliyor.”

The Green Man’de kapalı kapı. Eve döndüm sayılır. “Maisie, kapalı kapılar yasal saatte dükkân kapattığın gecelerden birinde olmaz mıydı? Bir de kapatmak için kilit?”

“Mantıklı düşünmeyi şuracıkta terk et, Mo! Artık Clear’desin. Burada sadece koyun, balık ve hava var. Senin için sakıncası yoksa, izafiyeti Baltimore’da bırak. Ve eğer John arpını getirirse, o zaman son Kilmagoon şişemi açarım. Bastığın yere dikkat et.”

“Mowleen Muntervary, sen cehennemde iblislerin kışını kaşıkça kanayacak şişliklerle dolana kadar ısırganlarla kırbaçlayacağı sekiz yaşında bir sapıklıksın! İstedğin bu mu?”

Miss Thorpe’la ilgili anılarım elektron mikroskopunun ötesinden bir kaş kenesine sapıveriyor. Parlak, çıkıntılı, çok gözlü. İlkokul öğretmenleri neden illa ya Brontë’vari bir melek ya Dickens’a özgü bir cadı olurlar? Onlara siyahı ve beyazı kendileri siyah ya da beyaz oluncaya dek mi öğretirler?

“Sana bir soru sordum ve cevabını duyamadım! Niyetin aşâklık bir yalancı olarak lanetlenmek mi?”

“Hayır, Miss Thorpe.”

“Öyleyse bana cebir sınavı cevaplarını o kirli ellerine nasıl geçirdiğini anlat!”

“Cevapları kendim buldum.”

“Bu dünyada yalan söyleyen küçük oğlanlardan daha çok nefret ettiğim tek bir şey var, o da yalan söyleyen küçük kızlar! Sonunda babana mektup yazıp, kızının çatal dilli bir yalancı olduğunu bildirmek zorunda kalacağım! Köyünde utanç içinde gezeceksin!”

Dişsiz bir tehdit. Clear Adası’nda, İrlandaca konuşmayan bir öğretmeni kimse ciddiye almazdı.

Böylesi mektuplardan ta Cork İlkokulu’na kadar yol döşenirdi. Babam hafta sonları eve geldiğinde, bu mektupları alır ve o hepimizi gülmekten kırıp geçiren gülünç İngiliz aksanıyla anneme okurdu. “Kızınızın bu sınavda dürüstçe yüz almış olması tasavvur edilemez. Hile, ciddi bir kabahattir...”

Babam bütün haftayı Cork ve Baltimore arasında gidip gelmekle, ta Dublin’den bile gelen müşterilerle pazarlık etmekle geçiren bir tersane müteahhidiydi. Bir Clear Adası kızı olan anneme âşık olmuş ve St. Ciaran Kilisesi’nde Peder Wally adlı orta yaşlı bir papaz tarafından evlendirilmişti.

Bugünlerde ilkokul öğrencileri limanda kurulu portatif barakalarda, hem İngilizce hem de İrlandaca ders görüyor. Daha büyükler, St. Fachtna’ya binip Schull’da rasathanesi olan bir okula gidiyor. Miss Thorpe, Manici prensiplerini yoksul ve çok kökenli Afrika ülkelerinde yaymaya gitti. Eski okul, şimdi Bertie Crow’nın saman deposu oldu.

Pencereden baktığında, göreceğin odur: saman.

Texaslıya, hafta sonu boyunca istifa kararımı gözden geçireceğimi söyledim. Bankaya gittim ve banka müdürünün hakkımda soruşturma yapabilmek için beni bürosuna kahve içmeye davet etmesine yetecek kadar Amerikan doları çektim. Dağ evine gi-

derken, kendimi her on beş dakikada bir dikiz aynasına bakar yaladım. Paranoaya çoğu kez tatsız bir oyun gibi başlıyor olmalı. Tavsiyesini almak için John'a telefon ettim. "Çapraşık bir iş" dedi John, "Ama eğer kararını verdiysen" sonra İrlandaca'ya döndü, "programda olmayan bir izin al ve doğum günümde Clear'de olmaya bak." John genellikle tavsiyesini ambalajında tutar. "Ve seni çok sevdiğini unutma."

Hızla bavulumu hazırladım, kitaplarımla ve çiçeklerimle ilgilenmesi için Daniella'ya bir not bıraktım. Dağ evi ve araba gibi donanım Light Box'a aitti. Sabit disklerimi, yanıma almayı düşündüğüm CD'lere kopyaladım, başka her şeyi sildim ve en ölümcül virüslerimden oluşturduğum hayvanat bahçelerini arkamda bırakacağım disklerle boşalttım. Heinz'a veda armağanım.

İnsan nasıl kaybolur? Parçacıkların kaybolmasını sağladım ama, kendim hiç kaybolmadım. Kendimi peşimden gelenlerin gözüyle izlemem, kör noktaları belirlemem ve o kör noktalara sığınmam gerekecekti. Her zamanki seyahat şirketime telefon edip, fiyatı ne kadar yüksek olursa olsun, üç gün sonrası için Sen Petersburg'a bir bilet istedim ve kredi kartımla ödeyeceğimi söyledim. Ekvator Ginesi'ndeki tek web sitesine bir e-posta gönderdim ve Peynir Operasyonu'nun Yeşil olduğunu belirttim. Biraz gezinmek için dışarı çıktım ve silindir biçimindeki elektronik düğmeyi gömeceğim bir Belçika yoğurdu kamyonu buldum.

Sonra pencere yanındaki koltuğuma oturdum ve akşamın karanlığı yoğunlaşırken çağlayanı seyrettim.

Hava iyice kararınca, Berlin otoyolunda uzun kuzey yolculuğuma başladım.

Başlangıcı görebiliyordum.

Patikanın ortasında, yabanî çiçekler bitmiş. Liam'ın çizdiği tabela "Aodhagan Croft" diyor. Altında, benim elimden çıkma başka bir tabela sallanıyor: "ev yapımı dondurma." Planck akşam güneşinde uyukluyor. Evin pencereleri açık. Verandada geniş kenarlıklı hasır şapka, sulama süzgeci, Planck'in tasmaı ve boyunluğu, çizmeler, baharat saksılarından diziler. John evden çıkıp geliyor: geldiğimi duymadı daha. Sebze bahçesine yürüyorum. Feynman beni görüyor ve sakalının altından meliyor. Schroedinger daha iyi görebilmek için posta kutusunun üzerine sıçırıyor. Planck ayağa kalkıp havlamadan önce kuyruğunu iki kere yere vuruyor. Tembel it.

Yolculuğum burada bitiyor. Kaçacak Batı kalmadı.

John dönüyor. “Mo!”

“Başka kimi bekliyordun, John Cullin?”

2

Karanlıkta bir kapı dili tıkırdıyor, sıçrayarak doğruluyorum; hangi cehennemdeyim ben ? Kayıp sarsılıyorum. Hangi tavan, hangi pencere ? Huw’un mu ? Pekin’deki dapdaracık küçük otel ? Sen Petersburg’daki Amex Oteli olmasın, vapuru kaçırmayalım ? Helsinki ? Siyah defterim ! Siyah defter nerede ! Yavaş şimdi Mo, yavaş... Bir şey, güvenli bir şey unuttun. Camda trampet çalan yağmur, Avrupa yağmurunun şişman parmak uçları. Yumuşak kenarlar, derli topluluk, rüzgâr zilleri, o rüzgâr zillerini hatırlıyorsun, değil mi, Mo ? Böğründeki çürükleri hâlâ sızlıyor, ama iyileşirken sızlıyor. Aşağıda bir adam Van Morrison’ın “The way young lovers do” parçasını kesinlikle Van Morrison olmayan, ama tanıdıklarının arasında sadece tek bir kişinin söylediği biçimde söylüyor.

Nasıl bir duygu olduğunu unuttuğum mutluluğu hissettim.

Ve işte siyah defter de tuvalet masasının üzerinde, dün akşam bıraktığın yerde.

Yatağın John’a ait tarafında John biçiminde bir çukur vardı. O çukurun, dünyadaki en huzurlu yerin içine yuvarlandım. Ayak parmağımla perdeyi araladım. Hemen kalkmaya düşmeyecek, asık suratlı bir gökyüzü.

Ben ne zaman böyle sinirli oldum ? Berlin’e gitmek için yola çıktığım o gece mi ? Yoksa sadece yaşlandığımdan, organlarımın içlerinden biri “Benden paso !” diyene kadar huysuzluk etmeye başladıklarından mıdır ? Karnımın üzerinde, uykunun sığıklarına döndüm. Yalnız bir boru öttü, büyükannemin gramofon plaklarından biri, Kelt Denizi’nde bir yük gemisi, Kowloon Limanı’nın ötesinde bir anı çöplüğü. Siyah defterim ve ben Sherkin Adası’nın batı ucunu döndük ve on iki bin millik bir yolculuktan sonra, sonunu görebiliyordum. Orada bekleyecekler mi ? Buraya kadar gelmeme izin verdiler. Hayır, buraya kadar kendim geldim. John’un yastığı, yastık John, Aziz John, kenevir, duman, maun teri ve derinlerde daha derin meyveler, sıçrayan yüreğim arabalar çekmek, yükselip alçalan otlaklar, yıllarcası ve yıllarcası, Kopenhag’dan krema, yalnızlığa alışmış, pencereden dışarıya bakarak, ona ne olduğunu merak ediyorum, bütün onlara ne olduğunu merak ediyorum, bu merak eşyanın doğası, her birimiz bağımsız bir parçacık,

parkta sonsuz sayıda patika, muhtemel olanlar, muhtemel olmayanlar, gerçeğin her ne demek olduğu gözlenmeden hiçbirisi gerçek değil, ve böylesi katı bir maddenin korkunç, korkunç, korkunç geniş alanlar dolusu hiçlik içermesi...

Teknoloji tekrarlanabilir mucizeler demek. Örneğin, uçak yolculuğu. Kanadı on bin metre yüksekte, Rusya'da sabahın erken saatleri. Bir patika dengesiz bir cetvelle çizilmiş karlı tepelerden ve kara göllerden geçiyor.

Yol arkadaşlarım madde aşılayan ve düşünce taşıyan güçlerden habersiz. Dünyanın yerçekim merkezine olan uzaklığımız artarken, üzerinden geçtiğimiz çiftliklerde uyuklayanlara kıyasla içinde bulunduğumuz Boeing 747'nin hızının nasıl yükselip zamanın nasıl yavaşladığını bilmiyorlar. Hiçbiri kuantum bilincini duymamış.

Uyuyanıyorum. Cildimi çizik çizik ve pörsük hissediyorum. Zaman öldürmek için, uçağa hesap makinemle binerim. Alain'in Paris laboratuvarından ödünç aldığı hantal bir alet. Noktadan sonra kentilyon hesabı yapabiliyor. Oyalanmak için biz üç yüz altmış yolcunun burada bulunma ihtimalini hesaplıyorum. Uzun ihtimaller. Beni ta Kırgızistan'a kadar götürüyor.

Beni yakın gelecekte alacak ne varsa.

Yanımda, Hong Kong'a dönmekte olan bir Çinli kız öğrenci, uykuya dalmış. Talihli genç kadınların harika kuğulara dönüştüğü yaşlarda. Onun yaşındayken Mo Muntervary benekli bir sümsük kuşuna dönüşmüştü. Şimdiyse, kırıksık bir sümsük kuşuyum. Ek-randa bir dinozor filmi var, sessizliğin içinde pul pul bir şiddet. Gırtlığım arındırılmış hava nedeniyle kupkuru. Başımın ağrıyacağını hissediyorum. Türbemsî aydınlatma, dişçi dekoru. Güneş nerede, dünya hangi yönde dönüyor? Ve nasıl bir belaya bulaştım?

İkinci kez uyandığımda, adım sesleri uykumun döşemelerini sarsıyordu. Bu kez nerede olduğumu kesinlikle biliyordum. Ne süre? İki dakika mı, iki saat mi? Çakıl taşlarının üzerinde koşan, ölçülü ve kararlı, burada bulunma hakkına sahip gerçek adım sesleri. Perdeyi iki milim kaldırdım ve çiseleyen yağmurdan bir tünelin içinden Aodhagan'a doğru koşar adım yaklaşan bir genç gördüm.

Kargaları taşla. Oğlum gerçek bir erkek. Kendini gururlu ve kırgın hissettim. Çuha ceketinin önü açılıverdi. Koyu cinler, çizmeler, babasının tıraşa gelmez saçları. Feynman bir şeyler çiğneyerek baktı, Planck kuyruğunu sallayarak fırladı.

“Mo!” diye aşağıdan seslendi John. “Liam geldi!”

Bir kapı çarptı. Liam kapıları hâlâ fil yavrusu gibi kapatıyor.

Üzerime John’un yarasa kanatlarını andıran sabahlığını aldım.

“Aşağı iniyorum! John?”

“Ne?”

“Mutlu yıllar, uyuz korsan seni!”

“Hiç daha güzel doğum günüm olmadı!”

Huw kapıyı açtı ve bir taraftan bir Çin turpu çığnerken, bana sarıldı. “Mo! Buraya kadar geldin! Seni havaalanında karşılayamadığım için bağışla... John biraz daha erken haber verseydi, programımı yeniden yapardım.”

“Selam, Huw. Bu binaya gelene kadar her şey yolunda gitti. Dördüncü kat, üçüncü kattır sandım. Ya da, üçüncüsü, dördüncüdür. Her neyse, komşun gösterdi.”

“Hong Kong kendinden tam emin olamaz ki. Kat numaraları İngiliz mi, yoksa Amerikan veya Çin biçimi mi, bazen ben de şaşıyorum. Hadi gel, içeri gir, çantanı bırak, bir çay içip yıkanırsın.”

“Huw. Bütün bunlar için sana nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.”

“Saçmalama. Biz Keltler birbirimize omuz vermek zorundayız. Sen evime ilk gelen konuksun, onun için bazı şeyleri öğrenerek düzelterek. Gel de kalacağın yere bak. Korkarım senin dağ evinin tırnağı bile olamaz...”

“Eski patronumun dağ evi.”

“Eski patronunun dağ evi; işte şimdi oldu! Chez Mo. Dar ve karışık ama en azından sana ait ve eğer CİA bordrosunda hamamböceği yoksa, seni bulmaları imkânsız.”

“Benim kısıtlı tecrübeme göre CİA’nın bordrosunda bir sürü hamamböceği var.”

Oda, çalıştığım elli laboratuvarından daha dar ya da daha karışık değildi. İçinde, üzerine devrilebileceğim bir çekyat, bir çalışma masası, hafif bir yer sarsıntısında üzerime devrilecek bir kitap yığını ve flamingo rengi orkidelerle dolu bir vazo vardı –Tanrı Huw’u kutsasın. “Tuvalet buradan geçiyorsun. Musluğun üzerine çıkıp, boynunu iyice çevirirsen, harika bir Kowloon Limanı manzarası görürsün.”

Bir çamaşırhane kadar rutubetli. Zeminin, duvarların ve tavanın ötesinde kovanlar dolusu hayat uğulduyordu. Geçidin öte tarafındaki daire o kadar yakındı ki, pencere çerçevelerimiz aynı camı paylaşıyor gibiydi. Trenler cızırdıyor, küçük şeyler tıngırdı-

yordu ve bir yerlerde dev bir bisiklet pompası dönerek yükseliyor, ısıklanarak iniyordu.

Vicdanının sesini dinleyen bir bilim insanının hayatı. “Harika, Huw. Bilgisayarını kullanabilir miyim?”

“*Senin bilgisayarın*” diye düzeltti Huw.

Mutfak ocağındaki alev hırıldayıp patladı. Liam ve ben, birden ne diyeceğimizi bilemeden, birbirimize baktık. Çiniler ayak parmaklarımızı üşüttü. Bu buluşmayı nice zamandır cilalamama rağmen, şimdi ancak ağzımı açıp kapayabiliyordum. Gulyabani Liam’ın bebekliğini hatırladım, geçen yaz, üstdudağında ayva tüyleleriyle delikanlı olarak nasıl bir değişime uğradığını hatırladım, on ya da yirmi yıl sonraki keyifli erkeği gördüm. Dublin’de görebileceği en iyi yaz bakımından geçmiş: saçları jöleli, kulağında bir çivi başı, çenesi de daha köşeli.

“Ann...” sesi fagota benzemiş.

“Liam...” dedim onunla tam aynı zamanda, flütçü hatası sesimle.

“Tanrı aşkına, siz ikiniz” diye homurdandı John.

Birden her şey düzeldi ve ilk ve daha güçlü sarılan Liam oldu. İkimiz de homurdanana kadar bütün gücümle sarıldım, ama ağlamak istememin nedeni bu değildi. “Senin üniversitede olman gerekirdi, numaracı. Benim yokluğumda bu kadar büyümene kim izin verdi?”

“Anne, *benim* yokluğumda Tanrı-bilir-nerede James Bondculuk oynamana kim izin verdi?”

Liam’ın omzunun üzerinden John’a baktım. “Haklısın galiba. Özür dilerim. Gözüme bunu yapan, zırhı parıltılı bir şövalyeydi. Onu bağışladım. Beni taksinin altında ezilmekten kurtardı.”

“Buna ‘galiba haklısın,’ diyebiliyor baba, duydun mu?”

Böğürlerini karateci gibi yumrukladım.

“Bana da bir özür yok mu?” diye sızlandı John.

“Kes sesini, Cullin” dedim, “sen sadece babasın ve başka hiçbir hakkın yok.”

“Şimdi gidip kendimi uçurumun tepesinden atar, suçu üzerinize yıkarım.”

“Mutlu yıllar! Baba! Bağışla, dün gece gelemedim. Baltimore’da, Kevinlerde kaldım.”

“Suç annenin. Londra’dan ancak dün sabah telefon etti.”

“Ona bir şey yapamıyorum ki. Boyunduruk taktı.”

“Geçene kadar beklemekten başka yapacağın bir şey yok.”

Liam’ı bıraktım. “Ceketini çıkarıp ateşin başına çök. Sisten ya-

piş yapış olmuşsun. Ve sakın bana bu gülünç uzay ayakkabılarının ayaklarını kuru tuttuğunu söyleme. Şimdi bana üniversiteyi anlat. Knyfer McMahon hâlâ Bölüm Başkanı mı? Üçüncü sınıf tezin için ne yapıyorsun?”

“Hayır, anne, hayır! Altı ay boyunca, kasetteki sesin dışında görmedim seni. *Sen* neredeydin ve neler yaptın? Söylesene ona, baba!”

“John Cullin, oğlu muza büyüklerine ve kendilerinden iyilere cevap vermeyi sen mi öğrettin?”

“Geçene kadar beklemekten başka yapacağın bir şey yok. Her neyse, ben sadece babayım. Çay?”

Liam burnunu çekti. “Lütfen.”

Planck hâlâ kuyruk sallayarak asabî daireler çiziyordu.

Hong Kong’daki ilk hafta, pek bir şey yapmadım. Yan sokaklarda, üstgeçitlerde ve altgeçitlerde kayboldum, yolumu buldum ve yeniden kayboldum. Dünyanın dörtte biri, birkaç kilometrekareye sıkış tepiş dolmuş. Huw haklıydı. Eğer bilgisayar bağlantılarından kaçınılabilirsem, izimi bulmaları imkânsızlaşırdı. Oysa İsviçre’den sonra kendimi, yalnızlık ve huzurun haktan çok rastlantı olduğu yabancı bir gezegene zorunlu iniş yapmış gibi hissediyordum. “Nezakete boş ver” diye tavsiye etti Huw, “ve kafanın dışında yapamadıklarını kafanın içinde yapmayı öğren.”

Sadece elli Amerikan Doları karşılığında, kendime sahte bir Britanya pasaportu yaptırdım.

Televizyon savaşını izledim. Silahların incelenmesini, tanıtılmasını ve fatura edilmesini izledim. Scud Homer’e karşı, Batman Joker’a karşı. Savaş daha günler önce “kazanılmış”, ucuz petrol kaynakları güvenceye alınmıştı ama artık konu bu değildi. Teknoloji etkinliğinin savaş koşullarında sınanması ve silâh stoklarının tüketilmesi gerekiyordu. Laboratuvar fareleri olarak düşmanın etnik azınlıklarından derlenmiş kura askerlerinden sefil bir ordu kullanılıyordu. Quancog’un laboratuvar fareleri. Benim farelerim.

Hong Kong’da kendimle ilgili bir kaset kaydedip John’a postladım; Cork’ta Siobhan, Baltimore’da John’un Triona Teyzesi, Billy, Peder Wally eliyle. Kimsenin gözüne takılmadan, radara yakalanmayan bir salyangoz gibi yerine varması için dua ettim.

Huw birden Sen Petersburg’a gönderilince, öylece kalakaldım: yalnız, kimsesiz, işsiz, bezelye torbalarının altında, dondurucu bölmesinde gizlenmiş bir kutu dolusu yüzlük dolar destesiyle. Kaçış planım iynin de ötesinde başarılı olmuştu. Hayalet suç örgüt-

lerinden sohbeta gelen bir insan kaçakçısı da yoktu. Texashı blöf mü yapmıştı? Beni korkutup Saragosa'ya kaçırmak için.

Şimdi ne yapacağım?

* * *

Doğayı açıklayabilmek için modeller kuruyoruz, ama modeller sonunda doğanın kapısını kırıp asıl sakinlerini kaçırmaya başlıyor. Ders verdiğim dönemlerde öğrencilerimden çoğu, atomların gerçekten de elektronların yörüngeye fırlattıkları yıldızmsı katı çekirdekler olduğunu sanıyordu. Onlara elektronun ne olduğunu bilen olmadığını söylediğimde, sanki güneşin bir kavun olduğunu anlatmışım gibi bakıyorlar yüzüme. İçlerinden biraz daha fazla bir şeyler bilen elini kaldırıp, “İyi ama, Doktor Muntervary elektronlar akımlı olasılık dalgaları değil midir?” diye sorabilir.

“Elektronu düşünürken” diye cevap vermekten hoşlanırım, “onu bir dans olarak görmeyi tercih ettiğimi varsayalım.”

Kırk yıl önce; Aodhagan Croft'tan üç kilometre beride. Çınarların ortasındaki evin üst katındaki odanın zemin döşemesinde bir yarık var. Yatağa yatırıldıktan sonra, bazen halıyı kaldırıp, çatlaktan salona bakıyorum. Annem beyaz elbisesini giyip kültür incilerini takıyor, babamın üzerinde siyah bir gömlek var. Gramofonun üzerinde Dublin'den yeni gelmiş bir 78'lik turluyor.

“Hayır, hayır, hayır, Jack Muntervary” diye paylıyor annem. “Senin iki sol ayağın var. Hem de fil ayağı.”

“Chinatown, my Chinatown” diye cızırdıyor gramofon.

“Bir daha dene.”

Gölgeleri duvarlarda döneniyor.

Evet, şimdi ne yapacağım?

Benden başka kimse bilmesede, hâlâ fizikçiydim. Ben pazarda greyfurlar için pazarlık yaparken, bu fikir içime sızıp kendini gösteriverdi. Şafak kadar pembe, pembe greyfurlar. Kuvantum bilincini ilk ilkelerine indirge ve mekânsızlığı dışarıda bırakmak yerine, içine alarak yeniden oluştur. Greyfurların parasını bile ödemedem, formül fikirleri kapıyı yumruklamaya başlamıştı. Kurtasiyeciden siyah bir defter aldım, taştan bir ejderhanın yanına oturup dökülüp saçılmalarna fırsat tanımadan formülleri kâğıda çiziktirdim.

Daha sonraki günlerde ve haftalarda bu alışkanlığım zamansızlaşsa da, bir düzene girdi. Öğlene doğru birde uyanıp, yemeğimi ge-

çidin hemen karşısındaki *dim sung*'da yiyordum. Lokantanın sahibi yaşlı bir albinoydu. Elimde *The Economist*, *Legal Advisor*; bir Delia Smith yemek kitabı ya da Huw'un dairesinde ne buldumsa onunla, bir köşeye oturuyordum. Talihli günlerimde, oturduğumuz dairenin *de facto* postacısı da olan ayakkabı boyacısı elinde Huw'a gönderilmiş, ama içinde John'un bir kasetinin bulunduğu büyük bir zarfla görünürdü. Kulağımda Huw'un walkman'i, *dim sung*'un köşesinde o kasetleri tekrar tekrar dinlerdim. John bazen yeni bestelerini ya da son şiirlerini kaydederd. Bazen de The Green Man'de kalabalık bir gecenin sesini almakla yetiniyordu. Kimi zaman koyunlar, foklar, tarlakuşları, rüzgâr türbini. Eğer Liam evdeyse, Liam'dan da bir şeyler olurdu. Yaz şöleni. Fastnet Yarışı. Clear Adası haritamı açardım. O kasetler her seferinde özlemin kapağını açıp, içindekileri dökerdi, ama kavanozun dibinde hep teselli olurdu.

Akşama doğru sarsak masanın başına geçer ve sabahın erken saatlerinde nerede kalmışsam oradan devam ederdim. Tecrit edilmiş halde çalışıyordum: Hayatta olup katkıda bulunabilecek bir avuç insana elektronik posta göndermek fazlasıyla tehlikeliydi. Yaptıklarım, Heinz Formaggio'ya ve öteki geri zekâlılara hesap vermek zorunda olmamak, özgürlük gibi bir şeydi. Elimde babamın dolmakalemi, siyah defterim, şimdiye kadar parçacık laboratuvarlarında gerçekleştirilmiş bütün deneylerden gelme verilerin bulunduğu CD'lerden bir kutu ve Light Box Satınalma Bölümü'nden daha yaratıcı olduğunu kanıtlamış bir Sih'ten alınma binlerce dolarlık bilgisayar malzemesi. Merih'in elipsoitlerini çizmek için elinde bir kaz tüyünden başka bir şey olmayan Kepler'le karşılaştırıldığında, benim işim kolaydı.

Yanlış yollar vardı. Matris mekanizmasını bir kenara bırakıp sanal sayılara geçtim ve Einstein-Podolsky-Rosen paradoksunu Cadwaladr'ın davranışsal modeliyle bağdaştırmak için yaptığım lanetli deneyler beni haftalarca gerilet. Hayatımda kendimi en yalnız hissettiğim dönemdi. Satranç oyuncularının, yazarların veya mistiklerin de bileceği gibi, kavrayışın peşinden koşmak insanı ormanın derinliklerine götürür. Sadece kahvemden yükselen dumana, duvardaki lekeler ya da kilitli bir kapıya bakarak geçen günlerim oldu. Sonraki anahtar dumanda, lekelerde ya da kilitte bulduğum günler.

Temmuz geldiğinde, Einstein'ın, Bohr ve Sonada'nın bütün ayak izleri arkamda kalmıştı.

Siyah defter doluyordu.

Hâlâ konuşuyordum. Liam'ın tostı soğudu. Üzerimizden bir helikopter geçti.

Liam ne düşünüyor?

"Neden normal bir annem babam yok?"

Ya da, "Bu kadın hiç durmayacak mı?"

"Annem deli mi?"

Oğlumun düşüncelerini okuyamamak beni üzüyor. Öte yandan, böylesi daha doğru. Artık on sekizinde. Doğum gününü yine kaçırdım. Gelecek doğum gününde nerede olacağım?

"Orada susup durma, anne. Tam da iyi yerine gelmişken."

Bir çekirdeğin protonlarının birbirinden kopmalarını önleyen yüksek güç; elektronların protonlara çarpmasını önleyen alçak güç; gezegeni aydınlatan, yemeklerimizi pişiren elektromanyetizma; ve ayağı en yere basanları, yerçekimi. Evrenin bir ceviz boyu olduğu dönemin öncesinden bugünkü çapına kadar, bu dört güç, Sirius'un çekirdeğinden Belfast'taki konferans salonunda oturan öğrencilerin beyinlerine kadar her maddenin anayasası oldu. Yükselen basamaklarda oturan sıkılmış, niyetli, uyumuş, düş gören öğrenciler. Kurşunkalemlerini dişleyen ya da beni dinleyen.

Madde düşüncedir, düşünce de madde. Sentezle birleştirilemeyecek hiçbir şey yoktur.

Yaz. Huw çoğu geceler geç geliyordu, bürosuna dönmeden önce birkaç saat de olsa uyumak için. Bir sigorta şirketi batmış, etkileri dalga dalga yayılmaya başlamıştı. Bazen, dış macunu tüpünün boşalmasını görmenin dışında, birbirimizin farkına varmadan, bir hafta geçiyordu. Oysa her pazar giyinip kuşanır, pahalı ama göze batmayan bir yerde akşam yemeği yedik. Meslektaşlarıyla tanışma riskine girmek istemedim. Hiçbir zaman yalan söyleme yeteneğim olmadı.

Çoğu kez, geceleri çalışıyordum. Hong Kong aslında hiç sakinleşmez, sadece güneş ışığı birkaç saatliğine söner. Huw'un horlaması, Kowloon'un şekerleme dükkânlarının inanılmaz takırtısı, o dev gibi bisiklet pompası, elektrikli vantilatörün gözüyle bilgisayar ekranındaki güve kanatları, sezginin kuvantum matematiğini içeri buyur ediyor.

John'un kapısında üç sert darbe ve kapanan bir tuzak; yerimden sıçradım, çayımı döktüm, merdivenlerin eşliğinde çöktüm,

koşmaya hazır –nereye? Sadece bir kapı var; ikinci kattan atlayıp, çayırıların üzerinden koşmak zorunda kalacaktım. Harika fikir, Mo. Kalçanı kır.

Liam neler olup bittiğinden habersizdi. John ev dışında çalışıyor, içimdeki panik kafasını duvarlara vuruyordu.

“Tamam, anne...” diye söze girişti Liam.

Havayı böldüm. “Şışt!”

Liam ürkmüş bir hayvanı sakinleştirmeye çalışıyormuş gibi, avuç içlerini bana çevirdi. “Ya Peder Wally’dır ya da Feynman’ı sağmaya gelen Maisie veya Red...”

Kafamı salladım. Onlar olsa, kapıyı bir kere ya vurur ya vurmaz, doğrudan içeri girerlerdi.

“Bu sabah St. Fachtma’da senden başka kim vardı? Amerikalı, falan?”

Kapıda yeni bir parmak sesi. “Kimse yok mu?” Bir kadın. İrlandalı değil. İngiliz de değil.

Parmağımı dudaklarıma götürdüm, ayaklarımmın ucuna basarak basamakları tırmandım. Basamaklar çıtırdadı.

Mektup kutusuna dayanmış bir ağız. “İyi günler? Evde kimse yok mu?”

“Size de iyi günler” dedi John. “Bir dakika...”

Yatak odasına süzüldüm ve siyah defteri saklayacak bir yer arandım. Nereye, Mo? Şiltenin altına? Yoksa yiyeğim mi?

John’un kapıyı açtığını duydum. “Beklettiğim için özür dilerim.”

“Aldırmayın. Rahatsız ettiğim için bağışlayın. Şu haritadaki bu taş dizisine yürüyordum. Harita okumayı hiç beceremem zaten.”

“Taş dizisi? Kolay. Araba yolundan geri yürüyün ve Roe Bridge işaretlerini izleyin. Yol bitene kadar. O zaman göreceksiniz zaten. Tabii eğer sizin başka düşüncesi yoksa.”

“Binlerce teşekkür. Bu yağmur da, pek kötü, değil mi? Bizim oraların kışı gibi.”

John nasıl bu kadar sakin olabiliyor? “Sizin oraları neresi? Yeni Zelanda mı?”

“Tamam! Güney Adası’nın güneyinde, Stewart Adası, Halfmoon Körfezi. Biliyor musunuz?”

“Bildiğimi söyleyemem. Buralarda hava kendi yasasını yapıyor, maalesef. Tropik yağmurlar, yağmurlu sisler... Akşama doğru fırtına varmış. Balıkçılara hava raporunda öyle diyorlardı. Kış kapıdan bakıyor.”

“Benim şansım. Şuna bakın, köpeğiniz harika! Erkek mi, dişi mi?”

“Dişi. Planck.”⁵

“Hani ‘onun kadar kalın’ gibi mi?”

“Ateşin karşısında oturduğunuzda morötesi felakete kapılıp neden yanmadığınızı bulan fizikçi gibi.”

Asabî bir gülüş. “Ah, tamam, *şu* Planck. Bir ada köpeği için yumuşak huylu bir hayvan.”

“Görevi bu. O benim kılavuz köpeğim.”

Her zamanki beceriksizlik. Gevşedim. Peşimizdekilerden biri olsa, John’u tanırdı. Tabii eğer çok iyi rol yapmuyorsa. Yeniden gerildim.

“Yoksa, şeyy, siz...”

“... yarasa gibi. Aslına bakarsanız, yarasadan daha körüm. Benim sonarım yok.”

“Hay... ben de... çok özür dilerim.”

“Gerek yok.”

“Neyse, artık fırtınalar beni uçurmadan taş dizisine yollansam iyi olacak.”

“Acele etmeyin. O taşlar binlerce yıldır orada. Bastığınız yere dikkat edin.”

“Hoşça kalın. Tekrar teşekkürler.”

Kadının araba yolundan uzaklaşmasını izledim. Kırmızı saçlı, limon rengi yağmurluklu gençten bir kadın. Omzunun üzerinden geriye bakınca, pencereden çekildim. Üçüncü kahve fincanını görmüş olabilir mi? Aşağıda, John ile Liam’ın alçak sesle konuştuklarını duydum. Calf Adaları’ndan gelen pusun yaklaşmasını seyrettim.

Gabriel Dağı’nın üzerindeki gök kapkaranlık ve tehdit ediciydi. Liam’la birlikte, bahçenin son turfanda şalgamlarından güveç yapıyorduk. John ise arpının akorduyla uğraşıyordu. Güveç tence-rede kabarcıklar çıkararak kaynıyordu.

Liam güvecin içine bir et suyu tableti ufaladı. “Ne yapacaksın, anne?”

“Biraz daha sarnırsak katacağım.”

“Neden söz ettiğimi anladın. Peşinde birileri mi var?”

“Evet, sanırım var.”

“Peki onlara ne yapacaksın?”

“Bilmiyorum.”

5. Bu yazılışla kuantum ışık teorisi adlı çalışmasıyla 1918 yılında Nobel Fizik Ödülü’ne layık görülen Alman fizikçi; “plank” olarak yazıldığında (okunuşu aynı) döşeme tahtası anlamına gelir. (ç.n.)

“Seni burada da izleyeceklerini bildiğin halde Clear’e neden geldin?”

“Çünkü ikinizi görmek istedim.”

“Bir planın olmalı.”

“Her halükârda bir planım olmalı.”

“Öyleyse, seçeneklerin neler?”

Liam babam gibi konuşuyordu. “Bir. Siyah defteri yakıp kuvantum bilgilerini kül etmek. Adımı değiştirip Scarlett O’Hara adını almak, hayatımın geri kalanı boyunca fasulye yetiştirip arıcılık yapmak ve CIA’nın beni doğduğum adada aramayı akıl etmeyecek kadar aptal olacağına güvenmek. İki. Hayatımın geri kalanını sıcak ülkelerde, sadece sandalet ve beyazlatılmış pantolonlar giyerek, sırt çantasıyla dolaşarak geçirmek. Üç. Texas’ta, haritalarda adı bile geçmeyen bir köye yerleşmek, silahlanma yarışını elli yıl hızlandırarak büyük ün ve para kazanmak ve taraf değiştirmem için kocamı ve oğlumu ancak mevcutluyken görmek.”

Liam elindeki soğanı ustalıkla doğradı. “Evet, bu kazık bir durum.”

Kowloon ısınıyor, demleniyor ve kaynıyordu. Sanal yersizlik denklemlerim tutuyordu. Bu huzurlu, dünyaya geri dönmüş sürgün hayatım daha fazla süremezdi.

O hayatın sona erdiği anı hatırlayabiliyorum. Ekranda bir geko belirmişti. Dili elektrikli gibi titreşen bir geko. Selam sana yıldız gübresinden yaratılmış minicik hayat belirtisi, kendi kertenkele hayatının da kuvantum makasları, kâğıtları ve taşları tarafından birlardo topu gibi bu taraflara gönderildiğini biliyor muydun? Ya parçalarının sonsuza dek geriye giden, kendi etrafından ve altından geçen küçük köprülerden ve deliklerden bir zaman köpüğünde yaşadıklarını? Peki, evrenin halka biçiminde olduğunu ve yeterince güçlü bir teleskopun olsa, kuyruğunun ucunu görebileceğini?

Senin için önemli mi?

Erkek bağırtıları hiçlikten yükseldi ve tahterevalli Kantoncasıyla patladı. Kadınlar iki oktav yüksekte tizlendi. Devrilmiş eşyalar bozguna uğradı. Odamdaki abajur sallandı.

“Nedir bu saçmalık?” Huw Duffy Duck boxer’ları ve Mr. Mole gözlükleriyle fırladı, Endonezya davul takımını devirdi. “Kahretsin.”

Bir tabanca patladı! Sanki cebimde patlamış gibi sıçradım. “Aman Tanrım!”

Bütün bina ölüm kadar sessizdi.

Huw kapının sürgüsüyle zincirinin takılı olup olmadığına baktı.

Geko çoktan gitmişti.

Bütün bunların benimle ilgili olduğuna dair mide bulandırıcı bir his. Parmaklarımın eklemlerini dişliyordum.

Gök gürültüsü merdivenlerden baş aşağı yuvarlandı ve durdu. En azından üç farklı ayak sesi vardı. Huw beyzbol sopasına uzandı. Ben John Coltrane'in alçıdan yapılmış heykelciğini kaptım ve hayatım boyunca hiç böylesine felce uğramadığımı kusursuz bir sükûnetle fark ettim. Çok şanslıymışım, çünkü gök gürültüsü yoluna devam etti. Pencereye doğru yürüyen Huw'u içgüdüsüyle durdurdum. Gözleri şaşkındı. "Kahretsin" dedi bir daha. Huw'dan duyduğum tek küfür buydu.

Başparmağımdaki siğil büyüyordu.

Telefon çaldı. Beni rahat bırakın. Beni rahat bırakın.

Telefona en yakın John'du "Alo?"

Gırtlığım kurumuştu.

"Tamlin..."

Tamlin Sheehy. Sakinleş, Mo. Bugün Clear Adası'na yeni gelen kimse yok.

"Evet, Liam muşambayı bağladı. Bir şey olmaz. İlgine teşekkürler. Yapacak tabî, yapmaz mı? Tamam... Bastığın yere dikkat et..."

John eliyle ahizeyi kapattı. "Hey âşık çocuk, Bernadette kulağına tatlı sözler fısıldamak istiyormuş."

"Baba! O kız bir kâbus! Sakın ha!"

"Saçmalama. Sende egzotikliğin çekiciliği var. İsviçre'ye de gittin."

John ağzını çarpıtarak sırttı ve telefona döndü. "Bir dakika, Bernadette, geliyor işte. Duştaydı da. Şimdi kurulanıp da..."

Liam yarı hırladı, yarı tısladı ve kapıyı kablonun üzerine çarparak telefonu alıp hole çıktı.

Akşam yemeği sırasında radyo dinledik.

"Farkına vardın mı?" dedi John. "Ülkeler kendilerinden bahse-derken 'caydırıcı nükleer egemenlik' diyor da, ötekilerin silahla- rından 'kitle imha silahları' diye söz ediyor."

"Evet, fark ettim" dedim.

Rüzgâr denizdeki dağlar gibi yükselip düştü. Cam tıkırdadı. Li- am esnedi, ardından ben de. "Bir oyun bana, bir oyun da sana. Feynman'a bir şey olmaz, değil mi?"

"Olmaz. Kayasının ardına sığınıyor. Baban nerede?"

“Çalışma odasında, düşünüyor.”

Liam scrabble'ı kaldırmaya başladı. “Maisie'nin dediğine bakılsa, kış sert geçecekmiş. Uzun vadeli hava tahmini.”

“Maisie mi? Uydu televizyonu mu kurdurdu?”

“Hayır, arılarından duymuş.”

“Ha, arılarından.”

Çinli polis memuru beklenmeyecek kadar uzun boylu ve nazikti. Eski Galler Prensi muhafızlarından bir teğmen olarak, Huw'un çalışmalarından haberi vardı. Defterine baskının bizim tarafımızdan nasıl görüldüğünü not ederken, buzlu çayını yudumladı. Kocaman bir ter damlası gömleğine yayıldı.

“Hırsızların *gwai lo*'ların nerede saklandıklarını öğrenmeye çalıştıklarını söyleyebilirim. Komşularınız burada *gwai lo* falan olmadığını söylemiş.

“Tabancanın patlamasından önce mi, sonra mı?” diye sordum.

“Sonra. Sizin için yalan söylediler.”

Huw yanaklarını şişirdi. “Siz ne diyorsunuz, Memur Bey?”

“İki ihtimal var. Bir. *Gwai lo*'ların dairesinde çalınacak daha değerli şeyler olduğunu düşündüler. İki. Bay Llewellyn, siz güçlü şirketlerin hesaplarını soruşturuyorsunuz. Bunların arasında Triad⁶ bağlantıları olabilir mi?”

“Bana Hong Kong'da Triad bağlantısı olmayan tek bir şirket gösterebilir misiniz?”

“Yabancılar, özellikle de beyazlar, bunun gibi mahallelerde oturmaz. Discovery Bay çok daha güvenli.”

Mutfığa gittim. Heyecan azalırken, karşı taraftaki dairenin gürültüleri kapanıyordu. Her yerde gözler. Gözler, gözler.

Texaslıyla konuşmamı hatırladım. “Hırsızların” kim olduklarını ve ne için geldiklerini biliyordum. Bir dahaki sefere kat numaralamada İngiliz, Amerikan ve Çin yöntemlerini karıştırmayacaklardı.

İsviçre'den beri piyanoya dokunmamıştım. Goldberg Çeşitlileri'nden şöyle böyle bir arya çaldım.

Liam harika bir “In a Sentimental Mood” döktürdü.

John yarı hatırladı, yarı doğaçlama çaldı. “Bu, duvardaki karga... bu, rüzgâr türbini... bu ise...”

“Tümüyle karışık notalar mı?” diye meraklandı Liam.

“Hayır. Şans müziği.”

“Rüzgâr gerçekten bindiriyor! Bakarsın yarın da tekne çalışmaz, anne.”

“Belki. Pekâlâ, bana üniversiteyi anlat, Liam.”

“Birkaç güzel elektron mikroskopları var. Birinci sınıf tezini süper sıvılar konusunda yazıyorum ve bir orkestrada da synthesizer çalıyorum, bu arada da...”

“... Kızların çiçeklerini koparıyor” diye bir ağız dolusu salamın arasından ekledi John. “Dennis’e göre.”

“Doğru değil, anne” Liam bir şekerpancarı gibi kızardı. “Haftada bir Profesör Dannan’la konuşuyor.”

“Son yirmi yıldır konuştuğum gibi. Senin rehber öğretmeninin olduğu için şimdi konuşmayacak mıyım yani?”

Liam homurdandı ve pencereye doğru yürüdü. “Dışarıda sanki dünyanın sonu gelmiş gibi görünüyor.”

Schroedinger kedi kapağından geçerek içeri girdi ve son derece eleştirel gözlerle çevresine bakındı.

“Ne var, kedi?” diye sordu Liam.

Schroedinger saygıları kabullenmek için John’un kucagını seçti. Fırtına adayı dövüyordu.

“Kiwi⁷ ziyaretçimiz beni biraz kuşkulandırdı.” John telefona uzandı. “Bayan Dunwallis? Ben John. Ben sadece Kiwi konuşunuzun misafirhaneye sağ salım dönüp dönmediğini merak ettiğim için arıyorum... Sabah buraya uğrayıp taş dizisinin yolunu sorduydu da, fırtına da çıkınca, biraz endişelendim... Emin misiniz? Tabii eminsiniz... Hiçbir fikrim yok. Roe Bridge’de Bayan Cuchthain mi? Tabii... ararım.”

“Ne olmuş, baba?”

“Gençlik Misafirhanesi’nde kalan Yeni Zelandalı yokmuş.”

“Öyleyse, gününbirlik gelenlerden olmalı.”

“Billy bu havada St. Fachtna’yı Baltimore’a götürmeyi göze alamaz.”

“Öyleyse kadın hâlâ adada. Köyde bir yere sığınmış olabilir.”

“Evet. Mantıklı açıklama bu.”

İçimde bir boşluk hissettim. Çok daha mantıklı bir açıklaması olmasından korktum.

Alevlerin aydınlattığı yatak odamızda, John’la birlikteydik. Liam ağzından adını bir türlü alamadığımız Dublinli bir kıza elektronik posta gönderdikten sonra, banyoyu doldurmuş, uzun uzun yıkıyordu. Gök gürültüsü dörtlüde geçerken, John ayaklarını ovdu. Yatak odasının şöminesindeki sfenksleri ve yüzleri ve çi-

7. Yeni Zelanda’da yaşayan uçamayan bir kuş; aynı zamanda Yeni Zelandalılara verilen ad. (ç.n.)

çekleri seyrettim. Ateşin fiziği ve kimyası şiirselliğe sadece katkı yapar. Clear Adalıların gözündeki yaşam tarzım öylesine olağandı ki. Mo, böyle akşamlar senin için neden bu kadar ender?

Ben eski zaman denizcisiyim. Siyah defter de albatrosum.

“Ne yapacağım, John? Ne zaman burada olurlar?”

“Mo, bunu önümüze geldiği zaman düşünelim.”

“Düşünüp düşünmemem gerektiğini bile bilmiyorum.”

3

Üçüncü gün, nerede olduğumu daha gözümü açmadan bildim. Siyah defter emniyeteydi. Dünnün fırtınaları çoktan gitmiş, sabah güneşi perdeleri aydınlatarak retinamdaki sallantılı elektronlar üzerinde yirmi altı dakikalık yolculuğunu tamamlamıştı. Rüzgâr canlı, gökyüzü parlaktı, bulut gölgeleri Raoringwater Körfezi ve üç Calf Adası’nın üzerinden kayıyordu. Planck havlıyordu. Binlerce Arap çocuğu denize hopluyor, yanıklarından buhar tütüyordu. Merdivenlerde bir gürültü duyup, başımı çevirdim. Texashlı kapının çerçevesini doldurdu. Emniyet mandalını açtı ve namlusunu önce siyah deftere, sonra da bana doğrulttu. “Quancog’un yeniden yükselmesine ihtiyacımız var, Dr. Muntervary.” Tetiği çekerken bana göz kırptı.

Orada yirmi dakika uzanıp kalarak, sakinleşmeye çalıştım. Sabah güneşi perdeleri aydınlattı.

John’un gözleri dönerek benim göremediğim bir şeylere baktı.

Bu evde, bu odada, bu yataktaki ilk sabahımız, bizim karıkoca olarak ilk sabahımızdı. Yirmi yıl önce! Brendan yatağı yapmış, Maisie de karyola başlığındaki Michaelmas papatyalarını çizmişti. Çarşaf, yastıkları yetiştirdiği kazlarını tüyleriyle dolduran Bayan Dunwallis’in eseri. Aodhagan Croft ise, John’un bir teyzesinin, Triona Teyze’nin yanına, Baltimore’a taşınmaya karar veren Cath Teyze’nin düğün hediyesiydi. Ne elektrik vardı, ne telefon, ne de lağım tankı. Anne babamın çınar ağaçlarının arasında ki evi hâlâ ayakta, ama yerdeki döşemeleri ile çatı kirişleri çürüyüp delik deşik olmuştu ve terk edilmişliği tersine döndürecek paramız da yoktu.

Aodhagan’ın dışında elimizde John’un arpı, benim doktoram, annemin kütüphanesini oluşturan bir sandık kitap, Freddy Doig’un atının limandan taşıdığı bir araba dolusu kiremit ve kireç vardı.

Cork Üniversitesi'ndeki görevim güz dönemine kadar başlamayacaktı. O günden sonra bir daha böylesine bir özgürlük yaşamadım, bundan sonra da yaşamayacağımı biliyorum.

* * *

Aşağıda, mutfaktaki telefon çaldı. Beni rahat bırakın. Beni rahat bırakın.

Şaşılacak şey, Liam çoktan kalkmış, üçüncü kez çalmasına fırsat bırakmadan telefonu açmıştı. "Ah, günaydın, Maisie Teyze... Evet, hâlâ kalkmadılar, hem de böylesi bir sabah, düşünebiliyor musunuz? Tembellik midir, nedir? Üniversite iyi gidiyor... Hangisi? Yok, o kız artık tarih oldu, o işin kafasını haftalar önce kopardım... Hayır canım, sözün gelişi. Tamam, aşağıya gelmeyi başardıklarında söylerim. Peki."

John'u uyandırmadım. Merdivenlerden aşağı, basamakları ve ayak bileklerimi çatırdatarak indim. "Günaydın, İlk Çocuk."

"Tek Çocuk. Arayan, Maisie Teyze'ydi. Sana 'Kilmagoon' dememi söyledi. Barda boruları temizliyormuş, ama daha sonra Sylvester'in saçını kesmek için Minnaunboy'a gidecekmiş. Fırtınada Nicky O'Driscoll'un tuvaleti uçmuş, Maire Doig da dev gibi bir yılanbalığı yakalamış. Dedikodu eksikliğinden yaknıyor. İyi uyudun mu?"

"Köpekler gibi."

Liam bir şeyler düşünürken, bir sessizlik.

"Anne... Amerikalılardan herkese bahsedecek misin?"

"Bahsetmemek daha iyi, sanırım."

"Ne zaman gelecekler?"

"Hiç fikrim yok."

"Yakında mı, sonra mı?"

"Hiç fikrim yok."

"Öyleyse, ne zaman bir yere saklanmaya gideceğiz?"

"Sen üniversiteye gidince, oğlum."

"Ya sen?"

"Senin de bilgece belirttiğin gibi, James Bond falan değilim. Saklanmayı sürdüremem. Amerikalıların bana erişemeyeceği yerler, Saragosa'dan daha da tehlikeli. Tek yapabileceğim, gelmelerini beklemek."

Liam biraz süt kaşıklayıp, çanağına geri damlattı.

"Gelip bir İrlanda vatandaşı öyle kaçırılmazlar! Üstelik sen de pek sıradan biri değilsin. Uluslararası olay çıkar. Medya ortalığı ayağa kaldırır."

“Liam, bunlar dünyanın en güçlü insanları ve benden kafamın içindekiler ile siyah defterimdekileri istiyorlar. Bunu ne devletler hukuku ne de BBC engelleyebilir.”

Liam’ın alnı, bir problem karşısında olduğu zamanlardaki gibi düğümlendi. “İyi de... böyle nasıl yaşarsın? Burada böyle oturup, gelip seni almalarını mı bekleyeceğiz?”

“Sana verilecek bir cevabım olmasını çok isterdim, canım”

“Haksızlık bu!”

“Öyle.”

Ayağa kalkarken iskemlesinin ayaklarını sürttü. “Lanet olsun, anne!”

Ne diyeceğini bilemedim.

“Gidip tavukların yemini vereyim.” Çuha ceketini pijamasının üzerine geçirip, çıktı.

Çaydanlığı ateşe koyup, kaynamasını bekledim.

Büyükbabanın duvar saatinin pandülü çok derinleri kazan bir kürek gibi gıcırdadı.

On sekiz yıl önce yatak odamızda, sırtüstü uzanmıştım ve Liam karnımdan kendine bir tünel açmaya çalışıyordu. İstiraptan bir rüzgâr tüneli! Çocuğumu Clear Adası’nda doğurmak istememiştim –o sırada tıp teknolojisindeki son yenilikleri bilen, araştırmacı bir okutmandım. Daha o gün yanımda Jamaikalı neşeli bir ebe, Bella ve Alain’in pırl pırl bir hastanenin yanındaki evlerine yerleşmek için Cork’a hareket etmek üzereydim, ancak Liam’ın başka düşünceleri vardı. Bugün bile, sıkılana kadar sabır gösterir. Böylece, ıslıtlı koğuş yerine Aodhagan’daki yatak odama, anneye, Maisie’ye, Azize Bernadette ikonasına, bir tutam cin kovucu ota, havluya ve dumanı tüten çaydanlıklara kaldım. John aşağıda Bendan’la sigara tütürüyor, Peder Wally de okunmuş suyuyla emre amade bekliyordu.

Ben daha dikişleri atılmamış, sancısı uzaklaşır durumda sırtüstü yatarken, Maisie Liam’ı tutup havaya kaldırdı! Bu köpükten pırl pırl, yabancı asalak? Güleyim mi, ağlayayım mı? Doğum ziyarete gelmişti, tıpkı ölümün de geleceği gibi ve her şey apaçık ortadaydı. Annem, Maisie, Azize Bernadette ve ben o birkaç saniyeyi paylaşıp, kaba şamatayı geciktirdik. Maisie teneke küvette Liam’ı yıkadı.

Öğlendi. Kollarımda Küçük Apollon’u sallıyormuşum gibi geldi.

Liam oltanın ucunu toprak solucanının ağzından soktu. Solucan kıvrılırken, iğne bağırsaklarına daha da gömüldü. “Haydi şu nu dişle, hünsam benim.”

“Nasıl oluyor da bunu yaparken kahvaltını çıkarmıyordun?”

Deniz derin bir soluk alıp verdi.

“Ee, anne hayat kancığın teki, sonunda da ölüveriyorsun işte.”

Ayağa kalkıp oltayı fırlattı. Plop sesini duyana kadar mantarı gözden kaybettim. Gözlerim kesinlikle zayıflıyor.

Foklar kayalardaki birikintilerde güneş banyosu yapıyorlardı. Erkek olanı sürüklenerek denize daldı ve otuz saniye boyunca gözden kayboldu. Otuz metre ötede beliriveren başı bana Planck’ı hatırlattı.

“Çocukken canlı yemle balık tutmuş olmalısın, anne.”

“Genellikle başım kitaplara gömülüydü. Ailenin gerçek balıkçısı anneannendi. Böyle sabahlarda, şafak sökmeden denize çıkar-
dı. Sana onlarca kere anlatmış olmalıyım.”

“Hiç anlatmadın. Ya büyükbaba?”

“Onun zevki, olağanüstü yalanlar uydurmaktı.”

“Nasıl yalanlar?”

“Bir keresinde Kral Cuchulainn’in çıldırıp kurbağaya dönme-
den önce bütün altınlarını İyi Prens Charlie’ye bıraktığını anlattı. İyi Prens Charlie Napolyon’dan kaçarken altınları Clear Adası’nda bir taşın altına saklamış ve eğer iyi ararsak, altınları bulabilirmiş-
siz. Bütün bir yazımızı altın arayarak geçirdik, ben ve Docherty
ikizleri. Sonra Roland Davitt kronolojik tutarsızlıkları gösterdi.”

“Büyükbabaya ne söyledin?”

“Neden yalan söylediğini sordum.”

“O ne dedi?”

“Doğruluğunu köy okulundaki *Encyclopaedia Britannica*’da
sınamadan, hiçbir bilim insanının ikinci ağızdan alınma bilgiyi
araştırmasına temel olarak almayacağını söyledi.”

Bir motor körfezin bir yakasından ötekine geçti. Dürbünle mo-
tora baktım.

“Yabancı değil, anne. Daibhi O’Bruadair ıstakoz sepetlerini kal-
dırmaya çıkmış.”

Mo, bu kadar da işkilli olma! Liam’la baş başa bir sabah geçir-
me fırsatını bir daha ne zaman bulursun, Tanrı bilir. Yarın da ola-
bilir, yıllar sonra da.

Liam ayakta balık tutarak, ben sıcak kayanın üzerine uzanmış
yatarak, bir süre konuşmadan kaldık. Kıyıdaki taşlarda soluk-
lanan dalgaların sesini dinledim.

Yağmur Skibbereen'in damına yağıyor, kocaman ve gurultulu yaylar çizerek saçaklardan boşalıyor ve kaldırımları tokatlıyordu. Yaşlılar yurdunun hemşiresi porselen fincana çay doldurdu. Fincanın ısı dengesini sağlamak için geniş bir ağzı ve dökmeyi hızlandırmak için de fare ayağı biçiminde bir sapı vardı. "Başhemşire sizi bizzat karşılayamadığı için özür dilerim, Dr. Muntervary... ama genellikle ziyaretçiler bizi gelmeden önce uyarırlar da."

"Benimki, geçerken uğramak gibi bir şey."

Hemşireyle birbirimizi yekdiğerimizin yüzünü araştırır yakalayıp, her ikimiz de yere baktık. Texaslıyı bu kadınla konuşurken düşünebiliyordum pekâlâ. "Mo ile John'un eski arkadaşıym... Mo çıkagelirse, bana bir haber verin. Ona bir sürpriz yapmak isterdim doğrusu."

İkimiz de anneme baktık.

"Bayan Muntervary? Kızınız geldi." Hemşirenin sesindeki yumuşaklığın ancak çaya konuk geldiğinde ortaya çıktığından kuşkulandım.

Çepeçevre odaya baktım. "Burası çok güzel..." Ne palavra.

"Evet" dedi hemşire. "Elimizden geleni yapıyoruz." Bir palavra daha. "Neyse, sizi biraz baş başa bırakıyorum. Tıg sınıfına gidip, iğnelerle bir kaza çıkmadığından emin olmam gerekiyor."

Odadaki her şey manolya rengiydi. İsimsizlik gridir, unutulmuşluk ise manolya rengi.

Anneme baktım. Lucy Eileen Muntervary. Bir yerde durmuş, ikimize bakıyor, ama herhangi bir işaret veremiyor musun, yoksa şimdi hiçbir yerde değil misin? Kışın sonunda ziyaretine geldim, şaşırmıştın. Yüzümü hatırladın, ama kime ait olduğunu çıkaramadın.

Wigner, insan bilincinin, muhtemel evrenlerden talihli olanına hayatını yaktığını savunur. Yoksa annemin evreni şimdi artık doğrulmuş muydu? İskambil kâğıtları yeşil çuhanın üzerinden dağıtıcının elindeki desteye geri mi uçuyordu?

Annem gözlerini kırıştırdı.

"Anne..." Sadece ihtiyaç duyulduğunda iman edilen bir azize hitap ederken kullanılan bir ses.

"Anne, eğer beni duyabiliyorsan..." Şimdi bir seans açıyorum.

Neden kendini buna zorluyorsun, Mo?

Cam gitse ve çatının olması gereken yerde çamlar bitse bile, nereden geldiğim ve kimden geldiğim olmasa, ben bir hiçim. Geçiş halindeki bütün bu büyük dünyalılar, kendi kökleri hakkında aldıracaklarından da azını bilen bütün bu yerlerini şaşırmış, so-

kağı atılmış insanlar –nasıl beceriyorlar? Kim olduklarını nereden biliyorlar?

Annem gözlerini kırpıştırdı.

“Anne, babamla salonda dans etmeni hatırlıyor musun?”

Annemin pencerenin pervazına düşen yağmur damlalarının pırtısından keyif aldığına inandırdım kendimi. Hemşire dönene kadar suçüçeğı gösterilerini izledik.

Lios O’Moine tarafından Peder Wally geliyor, üç tekerlekli bisikletinin pedallarını boşa çevirerek ve giysisinin eteğı rüzgârda dalgalanarak. Yaklaşmasını ve büyümesini izlerken, kendimi paralaks matrisi hesabında yakalayiveriyorum. Birbirimize el sallıyoruz. Liam hâlâ dikkatini toplamış, arada bir oltasını çekip çekip bırakıyor. Şimdi artık Peder Wally’nin üç tekerleklesini, yokuş aşağı giden o paslı haydudun sesini duyabiliyorum. Üstünden kovboy usulü iniyor, tek pedalın üzerinde durup, bir yere çarpmadan önce son anda atlayarak. Yüzü çabadan ve rüzgârdan kırmızı, saçı yaşlılıktan seyrek ve beyaz.

“Her ikinize de günaydın! Demek fırtınaları atlattınız. Gözün daha iyi görünüyor, Mo. Vezirimi kurtarman için Aodhagan’a uğramıştım. Burada olduğunuzu söyledi. Yunusları görmek için iyi bir yer. Asılan var mı, Liam?”

“Daha yok, Peder Wally. Anlaşılan, kahvaltıdan yeni kalkmışlar.”

“Gelip, battaniyemize oturun, Peder. Yanımda bir termos kahve ile bir termos çay da var.”

“Öyleyse, çay olsun, Mo. Kahve vücuda iyi, ama çay ruhun içeceği.”

“Daha birkaç hafta önce çayın ilk kez Hindistan’dan gelen uzak yol gemilerinin ambarında, tesadüfen suyla karıştığını okumuştum. Yolculuk o kadar uzun sürmüş, hava öylesine ısınmış ki, yeşil çay sandıkları mayalanmaya başlamış. Ve Bristol’de. Dublin’de ya da Le Havre’da sandıkları açtıklarında buldukları, bizim şimdi çay dediğimiz şeymiş. Ama başlangıcı yanlışlığa dayanıyor.”

“Bunu bilmiyordum” dedi Peder Wally. “Bilmek gereken o kadar çok şey var ki. Çoğu şey, yanlışlıkla oluyor.”

“Sizi annemle baş başa bırakabilir miyim, Peder Wally? Oltayı biraz aşağıdan sallamak istiyorum. Bana kalırsa, foklar balıkları ürkütüyorlar.”

“İsa Peygamber bile balık tutmayı en başa koymak istiyordu.”

Üst kat baskınından sonra, hemen o anda gitmem gerektiğini anlamıştım. Huw aklımı çelmeye çalıştı, rastlantılardan ve aşırı tepki göstermekten söz etti, ama o insanları onun hayatına sokmaya hiç de niyetim yoktu ve Huw haklı olduğumun farkındaydı. Ben bavulumu toplarken, fısıltıyla konuşuyorduk. Hong Kong'dan havayoluyla ayrılmanın çok tehlikeli olacağına karar verdim. Huw beni bürosunun yakınındaki büyük bir otele götürdü. Cenevre Gölü'nün doğusundaki tek dostumla vedalaştım. Gerçek adıyla kaydoldum, sonra bir taksiye atlayıp başka bir otele gittim ve sahte pasaportumu gösterdim.

Ertesi gün ortalıkta görünmedim. Oteldeki turizm şirketi sayesinde bir Çin vizesi ve bana ait bir kompartımanla Pekin'e kadar bir tren bileti edindim. Küçük bir kızken, böyle yolculuklar düşlerdim. Oysa şimdi, sadece sonunu düşleyebiliyordum.

Yarın, Asya kıtası beni tamamen yutacaktı.

Peder Wally'yle fincanlarımızı avucumuzda ısıtarak, yaradılışın karşısında balık tutan Liam'ı izleyerek oturduk. Gabriel Dağı mavi kuzeydeki yarımadaadan yükseliyordu.

"Kıyak çocuk" dedi Peder Wally. "Annen ve baban onunla gurur duyardı."

"Son on yedi yılın sadece beş yıl ve dokuz ayını Liam'la beraber geçirdiğimi biliyor muydunuz, Peder? Sadece yüzde yirmi altı. Ben deli miyim? Sanki John'la boşanmışız gibi. Böyle olmasını istemedim. Bazen, onu köklerinden mahrum bıraktığımı düşünüyorum."

"Gözüne bir mahrumiyet kurbanı gibi görünüyor mu?"

Bir seksen beşlik bir Liam, John'un ve benim yüzümüzden.

St. Fachtna Baltimore'a doğru suları yardı. Görmemeye çalıştım. "Hazmettirici bir bisküvi alın, Peder."

"Almayayım, teşekkürler. Liam'ın doğduğu günü hatırlıyor musun?"

"Tuhaf, daha bu sabah düşünüyordum."

"Zamanında epey çirkin bebek vaftiz etmiştim, Mo, ama..."

Güldüm. "John onu şimdi görsün isterdim."

"John çoğundan daha iyi görüyor. İş Rus Piskopos'un sustalısına gelip dayandığında, cehennemde yanacak bir ateist ve bir yılanbalığı kadar kaygan ama, onda Eyüp Peygamber'in sabrı var."

"Arkadaş seçiminde Eyüp'ten daha talihli."

"Yakınacak çok şeyi olanlar, genellikle ender yakındır."

"John körler için umutsuzluğun ilk adımının kendine acımak olduğunu söyler."

“Tamam, bunu görebiliyorum, ama yine de...”

Peder Wally bambaşka bir şey söylemek niyetindeydi, onun için bekledim ve bir martı filosunu izlemeye koyuldum. Körfezin öbür yakasında, limanda, çarşafklar rüzgârda kuruyordu. Kendimi Quancog modülü takılmış bir Homer füzesinin optimal çarpma noktasını bulmasının ne kadar süreceğini hesaplarken yakaladım –otuz nanosaniye. Sekiz saniyede bütün tepe bir ateş topuna dönerdi.

“Mo” diye söze girişti Peder Wally, bir taraftan da parmaklarıyla bir çadır oluşturarak. “John bana bir şey söylemedi. Ama bu bana çok şey anlatıyor. Bir de bütün yıl boyunca John’a kaset getirip götüren bir insan zinciri var, insanların nasıl sonuç çıkardıklarını bilirsin...”

“Size anlatamam, Peder Wally. İstesem de anlatamam. Neden anlatamadığımı bile anlatamam.”

“Mo, bana bütün o gizli zamazingoları anlatmanı istemiyorum. Ben sana sadece bizden biri olduğunu ve bizden olanları yalnız bırakmadığımızı söylüyorum.”

Daha cevap verme fırsatı bulamadan mekanik bir gök gürültüsü koyunları dağıtıp havayı yırttı. Kuzeyden yaklaşan savaş uçağını izledik. Liam suyun içinden bize doğru yürüdü.

“Cehennem zebanileri!” diye homurdandı Peder Wally. “Son zamanlarda bunlardan sürüyle oluyor. Bear Adası’ndaki eski ordu nişangâhını yeniden açtılar. Şimdi bir Gal kaplanıyız ya, güçten havalara giriyoruz. Hiç öğrenmeyecek miyiz? İrlanda ve güç. Tek başlarına alırsan güzel, ama bir araya getirdiğinde, her şey bozuluyor, şey gibi, şey...”

“Kivi ile yoğurt gibi” dedi Liam. “Acı.”

“Sonra sıra kendi uydularımızı ve nükleer bombamızı istemeye gelecek.”

“İrlanda şimdiden Avrupa Uzay Ajansı’na katkı yapıyor, değil mi, anne?”

“İşte gördünüz” dedi Peder Wally. Avrupa’nın en uç köşelerinden biriyiz, Clear Adası da İrlanda’nın en uç köşesi, ama burada bile peşimizi bırakmıyor.”

Beynimdeki elektronlar zaman içinde ileri ve geri hareket edip elektrik yükünü değiştiriyor, molekülleri değiştiriyor, kimyasalları değiştiriyor, dürtüleri taşıyor, düşünceleri değiştiriyor, bebek yapmaya karar veriyor, düşünceleri değiştiriyor, Light Box’tan ayrılmaya karar veriyor, teorileri değiştiriyor, teknolojiyi değiştiriyor, bilgisayar devrelerini değiştiriyor, yapay zekâyı değiştiriyor,

yor, füzelerin erişimini koca dünya parçaları boyunca değiştiriyor ve binaları hayatlarında İrlanda'yı duymamış insanların üzerine deviriyor.

Elektronlar, elektronlar, elektronlar. Hangi yasalara uyuyorsunuz?

John, yanında Planck'la birlikte Lios O'Moine yolundan aşağıya indi.

"Hoş geldin, baba!" diye seslendi Liam.

"Liam? Öğle yemeğini yakaladın mı bari?"

"Daha değil."

"On sekiz yıllık fedakâr babalığın karşılığında sadece 'daha değil' öyle mi? Annen burada mı?"

"Burada. Peder Wally de var."

"Tam ihtiyacımız olan adam. Balıksızlığı ve ekmeksizliği öğle yemeğine çevirme ihtimali?"

"İtiraf etmeliyim ki, sandviç malzemesi için Ancient'a uğradım..."

"Aha! Tam bana göre bir Papacı!"

"Daha saat ancak on bir buçuk" dedi Liam biraz somurtarak ve balık kamışını baştan sararak.

"Öğlene kadar zamanın var, oğul" dedi John.

Yürürken John kolumu tuttu. Aslında ihtiyacı yoktu, ayakları Clear Adası'nın her santimini tanıyordu: zaten körlüğü iyice ilerleyince buraya kesin olarak yerleşmesinin nedeni de buydu. Kolumu tutması, kendimi genç bir kız gibi hissedeceğime inandığı içindi ve bunda da haklıydı. Tek kavşakta sol tarafa döndük. Sessizlikte sadece rüzgârın, martıların, koyunların ve dalgaların sesi yüyüyordu.

"Bulut var mı?"

"Evet. Hare Adası'nın üzerinde bir kalyon var. Kümülonimbüs Kalvus."

"Karnabahar gibi olanları mı?"

"Ciğer gibileri."

"Kâfuru ağacı. Ne renkler görüyorsun?"

"Tarlalar yosun yeşili. Birkaç inatçının dışında, ağaçlar çıplak. Gök harita denizi mavisinde. İncimsi, leylak rengi bulutlar. Ah ben Büyük Okyanus kadınıym, John. Pasifik'i Pasifiklilere bırak. Herhangi bir Pasifik yerde kalsam, çürürüm."

"İnsanların körlük hakkında söylediklerinden en aptalcası da, bir zamanlar görebilirken sonra kör olmanın daha güç olduğudur.

Ben renk biliyorum! Bugün denizde tekne var mı?"

"Oilean ne n'Ean var. Bir de Middle Calf Adası açığına demirlemiş harika bir yat."

"Yelken yapmayı özlüyorum."

"İstemen yeterdi."

"Deniz tutuyor. Kendini gözlerin bağlı, eğlence trenine binmiş gibi düşün."

"Tamam, anladım." Bir süre yürüdük. "Beni nereye götürüyorsun?"

"Peder Wally St.Ciaran'ın ahşaplarını yeniletmış. Herkes bayagı güzel olduğunu söylüyor."

Kıştan önceki son sıcak rüzgâr. Çok, çok uzaklarda bir tarlakuşu öttü.

"Mo, senin için meraktan hasta oldum."

"Özür dilerim, sevgilim. Ama bana kimsenin erişemediği müddetçe, kimse beni tehdit de edemezdi. Ve kimsenin beni tehdit edemediği müddetçe de, sen ve Liam güvendediniz."

"Hâlâ meraktan hastayım."

"Biliyorum. Ve hâlâ özür diliyorum."

"Sadece bilmeni istedim."

"Teşekkürler." John'dan bile gelse, sevgi gözlerimi yaşarttı.

"Sen Heidelberg'in belirsizlik prensibindeki tek-kadın elektrodu gibisin."

"Ne demek istiyorsun?"

"Ya nerede olduğunu bilip, nereye yöneldiğinden habersizim; ya da nereye yöneldiğini biliyorum ama, nerede olduğunu değil. Bu gürültü de ne? On ayaklı bir koyun mu?"

"Onları sağıp sağmayacağımızı görmek için bu tarafa koşuşturan inekler."

"Jersey'li mi, yoksa Friese Adası'ndan mı?"

"Bunlar kahverengi."

"Noake'ın Jersey'leri."

"Annem gibi burada kalıp fasulye ekmek için neler vermezdim."

"Dokuzuncu kuşak bilgisayarları düşünüp kaşınmaya başlaman ne kadar sürerdi, peki?"

"Bilmem, belki de fasulyelerin büyümesini beklerken bir iki makale yazardım."

Red Kildare'in güçlü motosikleti taş ve duman tükürerek yanımda durdu. Maisie sepette oturuyordu. Motor gürültüsünü bas-

tırmak için, "John! Mo!" diye bağırarak zorunda kaldı. "Mo! Siğilin için sana domuz pastırması!"

Maisie elime alüminyum folyoya sarılmış, başparmak büyüklüğüne bir şey sıkıştırdı. "Karanlık olmadan bunu gözüne sür, sonra da göm, ama kimsenin seni görmesine izin verme, yoksa işe yaramaz. Red Feynman'ı sağdı bile. Sonra The Green Man'de görüşürüz."

Rod'a bakıp başımı salladım, o da öyle.

"Bastığın yere dikkat et. Red! Topukla!"

Norton homurdanarak atılırken, Maisie kollarını ejderhalar gibi çırpı.

Aynı sıra, aynı şapel, aynı ama farklı bir Mo. Başımı tavana kaldırıncaya, bir teknenin dibini gördüm. Eskiden beri şapeli Ağrı Dağı'na oturmuş Nuh'un Gemisi gibi görürdüm. Taze ağaç, eski parke taşı ve dua kitabı kokusu. Gözlerimi yumdum ve bir yanımda çok ciddi bir kadın olan annemi, bir yanımda da babamı düşündüm. Birden annemin parfümünün kokusunu alabiliyordum; adı "Dağ Zambağı"ydı. Babam tütün kokar, koca midesi kalkıp inerken soluğu hafifçe hırıldardı. Elimi sıktı, bana döndü ve gülümse-di. Birden uyanıp, gözlerimi açtım. John orgun tuşlarının üzerinde parmaklarını gezdirdi, gırtlakını temizledi ve "A Lighter Shade of Pale" söylemeye başladı.

Renkli camdan çubuklar, kollar, anahtarlar.

"John Cullin! Tanrı'nın evinde, hayasız altmışların ilahisi."

"Eğer Tanrı Procol Harum'un ruhaniliğini anlayamıyorsa, bu O'nun kaybı."

"Peder Wally şu anda gelse, ne yapacaksın?"

"Bunun Fettucine'nin *Mi Minör Pastoral*'i olduğunu söylerim."

"İyi ama, fettucine bir spagetti değil mi?"

"*We skipped the last fandango...*"

Noahm'ın yolu adanın en yüksek noktasına götürüyordu. Çok yaşça tırmandık. John'u yerdeki çukurların çevresinden yürüttüm.

"Rüzgâr türbini çok eski bir hızla dönüyor."

"Evet, haklısın, John."

"Adahılar hâlâ türbinin arkasında sen vardın sanıyorlar."

"Değildim! Clear Adası araştırma grubunun kararıyla seçildi."

"Badger O'Connor Avrupa Parlamentosu'ndaki temsilciye verilecek 'Göze çirkin görünüyor' diye bir dilekçeyi imzaya açacaktı. Sonra insanlar birden hayatlarında başka elektrik faturasıyla kar-

şlaşmayacaklarını fark ettiler. Komite son dakikada Gillamey Adası'nı önerince, Badger O'Connor bu kez 'Jeneratörümüzü geri verin' kampanyası başlattı.

Eminim, insanlar rüzgâr değirmenleri, kanallar ve lokomotifler için de 'göze çirkin görünüyor' demişlerdir. Nesilleri kaybolmaya yüz tutunca, insanlar neşeleniveriyor. Duvarın aşağısında, bir şeyler yiyen bir çift karga var." Birden sahili tırmıkla araştıran, siyah pelerinler giymiş iki yaşlı kadını hatırladım. Aynı anda kafalarını kaldırıp bana baktılar.

Yaklaştıkça, rüzgâr jeneratörünün vızıltısı ve ışığı arttı. Eğer her dönüşü yeni bir gün, yeni bir yıl, yeni bir evren, gölgesi anti-madde bir tırpan... o zaman...

Birden ayağımın altında beliriveren, çevresi vızıldayan sineklerle dolu siyah şeyin neredeyse üzerine basacaktım. "Öğğ..."

"Ne?" dedi John, "Koyun boku mu?"

"Hayır... Öğğ! Yüzünün yarısı yenmiş, küçük bir yarasa."

"Harika."

Çok aşağıda, kayalık patikasında yürüyen bir yabancı gördüm. Kadının elinde dürbün vardı. John'a bir şey söylemedim.

"Ne düşünüyorsun, Mo?"

"Hong Kong'dayken birini ölürken gördüm."

"Nasıl öldü?"

"Bilemiyorum... tam önümde, birden yığılıverdi. Bana kalırsa, kalbi olmalı. Kıyının açığındaki adalardan birinde, gümüşten yapılmış kocaman bir Buddha var. O Buddha heykeline çıkan basamakların dibinde de turist otobüsleri için bir otopark ile birkaç tezgâh var. Kendime bir kâse şehriye alıp, yemek için gölgeye sığındım. Genç biriydi. Hakkında ne düşündüm, merak ediyorum. Adalarda gümüşten koca bir şey, belki. Ama asıl tuhaf olanı, sanki gülüyor gibiydi."

Kayaların arasında, cenin gibi büzülüp, mezardaymış gibi yatıverdim.

Rüzgârın erişemeyeceği bir yerde. Kulağını şeytan minaresinin kabağına daya, Mo. Mezar üç bin yıldır burada. Yapmam gerektiğini düşündüm. Demir teknolojisini bilmeyen Kelt öncesi dönem insanların ölü derebeylerini gömmek için koca granitleri nasıl deldiklerini bilen yok ama, o kaya mezarları burada işte. Çift kişilik bir yatağın boyutunda ve en az iki kat daha kalını olan bu granit bloğunu Blananarraun'dan buraya nasıl sürüklediklerini de bilen yok.

John'un kılı bacakları girişin üzerinden sallanıyordu.

Daha ötede, kumul sazları dalgalandı, her renkten ve biçimden gözleriyle deniz atları çatlayan dalgaların tepesine bindi, ta uyuyan deve kadar gittiler.

Çocukken, birbirimizle burada uyumak üzere iddiaya girerdik: Clear Adası inanışlarına göre, Ciaran'ın mezarında yatanlar ya kargaya ya da ozana dönüşürlerdi. Danny Waite bir gece mezarda uyudu ve tamirciye dönüştü, ardından da Baltimore kasabının kızıyla evlendi.

Uzandım ve John'un diz çukurunu dürttüm. Ciyak ciyak bağırdı.

"Biliyor musun, Cullin, şu anda karga olmayı kabullenebilirdim. İçinde bulunduğum ikilemden sorulara cevap vermeden kurtulmak olurdu. Hayır, gerçekten üzgünüm Heinz, Bay Teksaslı; Mo Muntervary silahlarınıza düşünmeyi öğretmekten büyük zevk alırdı, ama ince dal ve solucan aramaya çıktı."

"Ben de karga olmak isterdim. Ama kör karga değil. Muhtemelen türbinin içine uçardım yoksa. Oradan çıkacak mısın? Sadece eğlence için mezara girmek, iğrenç."

"Burada çok daha iğrenç şeyler oldu. Whelan Scott'un St. Se-
caire ayininin burada kutlandığını anlatmasını hatırlıyorum."

"Neymiş o?"

"Siz şehir züppeleri, hiçbir şeyden haberiniz yok. Sondan başa, kelime kelime söylenen Katolik ayini bu ve ayinin sunulduğu kişi de bir sonraki kışın ortalarında ölecek, demektir."

"Bunun Peder Wally'nin çok hoşuna gittiğine iddiaya girerim."

"Günahları sadece Papa bağışlayabilir."

"Bütün bunların ortasında büyüyüp, bilim kadını olman çok şaşırtıcı."

"Bütün bunların ortasında büyüdüğüm için bilim kadını oldum."

Zamana zaman bile şerbetli değildir. Bir dönemler, önemli olan zamanlar dünyanın ve vücudun ritimleriydi. Bu adaya gelen insanlar yılda dört kez zamana ihtiyaç duydular: tohumları gereğinden erken ya da gereğinden geç atmamak için gündönümü ve ekinokslarda. Kilise buralara girdiğinde işe pazarları, Noelleri, Paskalyaları sokmakla başladı ve yılı Aziz Günleriyle sömürgeleştirmeye girişti. İngilizler kısa dönem kiralamayı ve vergi ödeme günlerini getirdiler. Tren yollarıyla birlikte, saatlerin aynı zamanda yürümeleri gerekti. Şimdi artık televizyon uyduları aynı akşam 6 haberlerini her yerde ve aynı akşam 6'da yayınlıyor. Bilim kendini zamanı, zamanın sahip olduğundan fazla dilime ayırmaya verdi. Süper iletkenler konusunda yaptığım Light Box araştırma-

larımda, anlarla uğraştım: bir saniyede bu anlardan 10 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 tane var.

Oysa günleri şişeleylemediğin gibi, zamanın hızını da ölçemezsin. Saatler zamanın uzunluğunu ölçüyor, hızını değil. Zaman hızlanıyor mu, yoksa yavaşlıyor mu, bunu bilen kimse yok. Kimse zamanın ne olduğunu bilmiyor. Bir günde ne kadar zaman var? Kaç saat, dakika, ya da saniye değil: ne kadar *zamanımız* var?

Bugün?

“Sandviç senaryomuz ne, Mo?”

“Salam ve peynir; salam ve domates; peynir ve domates.”

“Ve salam, peynir ve domates.”

“Nereden bildin?”

“Sandviçleri nasıl Venn Diyagramları halinde gruplandırıldığını hiç fark etmedin mi?”

“Öyle mi yapıyorum?”

“Seninle o yüzden evlendim ya.”

Maisie’nin siğilim için verdiği küçük et parçasını hatırladım. Eti gümüş kâğıdından çıkardım, ağzıma atmak için gelip geçici arzuya direndim ve siğilime sürtmeye başladım.

“Beni biraz bağışla, John. Gidip küçük bir et parçasını gömmem gerekiyor.”

“Maisie’nin siğil ilacını mı? İzci sözü, bakmayacağım.”

Şimdi kalkıp gideceğim, ve Innisfree’ye gideceğim.

Ve oradaki küçük kulübeye, kilden ve sazlardan yapılmış:

Orada üç sıra fasulyem olacak, bir de arılar için kovanım,

Ve arı sesli açıklıkta yalnız yaşayacağım.

“Tam otuz dakika boyunca Fizik düşünmedim.”

“Ünlü Clear Adası büyüü. Bakan biri var mı?”

“Hayır. Bütün yamaç bizim. Ve öğleden sonra ayındaki adam. Ve Noake’ın Jersey’leri.”

“Öyleyse gel buraya okyanus çocuğum, etli butlu ada sürtüğüm...”

“Etli butlu! John Cullin...”

The Green Man’dan çay saati öncesi ayrıldık. John, Planck ve ben Aodhagan’a yürüyerek döndük. Liam dağ bisikletinin pedal-ları üzerinde dikilerek.

“Pekâlâ, viskiye böyle dayanmayı nerede öğrendin?” diye sordum Liam’a.

“Babam.”

“Bu aşağılık bir iftira!”

Yürümeye devam ettik, düz yürümeyi beceren sadece Planck’ti.

“Bu akşam az rastlanır bir günbatımı var, baba.”

“Öyle mi? Ne renk?”

“Kırmızı?”

“Nasıl kırmızı?”

“Kavunun içindeki kırmızı.”

“Ya, şu kırmızı. Az rastlanır bir günbatımı, bu.”

John’u, yanında Planck’la, kapının oradaki bir taşın üzerinde oturur bıraktım. Çimenler toynak izleri ve köstebek delikleriyle delik deşikti. Liam Schroedinger’a akşam yemeğini vermek için pedallara yüklenmiş, önden gitmişti.

Bahçe şimdi küçük bir orman gibiydi. Haklıydım, çatı göçmüştü. Bir zamanlar araba yolu olan patikada kendime bir yol buldum. Kasvete boyanmış pencerelerin ardında gözler mi vardı? Duvarlardaki sarmaşıklar hışırdadı. İçeride bir şey çırpınıp kanat çırpı. Baykuşlar, yarasalar, kediler ya da kendi işlerinin peşinde iki ayaklılar mı?

“Hey” diye seslendim, kapısız eşikten. “Kimse var mı?”

Babam tıkanmış yüreğiyle tam buraya yığılmıştı. Annem, bisiklete atlayıp Dr. Mallahan’ı bulmak için limana giderken, geleceği görmüş insanın ölümcül sükûnetiyle bana babamla ilgilenmemi söylemişti.

Babam sanki bana bir şey söylemek istiyordu. Üzerine eğildim. Sanki kaburgalarının üzerinde bir ton tuğla yığılıymış gibi konuştu. “Mo, güçlü ol, anlıyor musun? Ve iyi çalış ve İrlandacanı unutma. İrlandaca senin kimliğin.”

“Şimdi ölecek misin?”

“Evet, Mo” dedi babam, “Ve sana bunun ne kadar merak verici bir tecrübe olduğunu anlatamam, bebeğim.”

Burası temiz hava, yeni sıva ve kireç kokan, derli toplu, küçük bir evdi. Babam damdaki kiremitleri bir yaz, Doig kardeşlerin, Peder Wally’nin ve o ekimde boğulup ölen Gabriel Fitzmaurice’in yardımıyla yerleştirmiş, eski sazları deniz kenarına götürüp, harika bir ateş yakmıştık.

Ne var ki herhangi bir sistem bile bozulur ve karmaşık bir düzenden daha basit bir duruma geçer. Annemle ben anakarada teyzelerin dünyasına girmek üzere Clear’i terk ettiğimizde, fırtınalar ve ağaç kurtları işe girdi. Öteki adallara inşaat malzemesi gere-

kiyordu. Annem kendi hayaletlerinin karşısına çıkmaya cesaret edemediğinden, herkese ihtiyaçlarını almalarını söyledi.

Şimdi alacakaranlık ve erken yıldızlardan bir çatıyı incecik dallar tutuyor.

“Mo!” diye sesleniyor John tarlaların ötesinden. “İyi misin?”

Hiç mesaj bırakılmamış.

“Evet” diye bağıyorum, yağmurluğunun fermuarını çekerken.

4

John gerinmekten uyanırken bir esneme sesi çıkıyor. Kışa girmenin durulaştırdığı, yumuşak bir gün. Helikopter sesleri duydum. “İyi uyudun mu, sevgilim?” John seslerde tebessümler duyar.

Diliyle ağzının pasını sildi. “Uyudum. Bir rüya gördüm. Panama’da, sığ sularda, suyun yüzündeydim. Neden Panama, hiçbir fikrim yok, Panama’ydı işte. Üzerimdeki dalgaların iç tarafındaki ışığı görüyordum ve çevremde küçük ve şişkin bulutlar dolaşıyordu. ‘Bu, tuhaf’ diye düşündüm. ‘Denizin altında bulut görmezsin.’ Ve yakından baktığımda, bulutlar denizanasıydı, Noel ağacı renginde; her biri yanıp yanıp sönüyordu.”

“Güzel rüya.”

“Kendimi kör hissetmediğim üç yer var: insanlara Clear Adası’nı gezdirirken, Peder Wally’yi satrançta yenerken ve rüyamda renk görürken... Mo?”

“Evet, John?”

“Mo, ne oluyor?”

Huw bana depremın başlangıcından hep birkaç saniye önce uyanmam gerektiğini söylemişti.

“Bugün olacak.”

* * *

John’la, Texaslıyla, Heinz Formaggio’yla ve gerçeğin geri kalanıyla bu şekilde iletişim kurmanın nedeni, benim ben olmam. Peki, ben neden benim? DNA’m boyunca sarılmış çifte atom burgusu yüzünden. DNA’nın değişim motoru nedir? Kendi molekülleriyle çarpışan atom-altı parçacıklar. Bu parçacıklar şimdi Dünya’ya yağmur gibi inerek, en eski tek hücreli hayat biçimini denizanalara ve goriller aracılığıyla Başkan Mao’ya, İsa Peygamber’e, Nelson

Mandela'ya, Muhterem Serendipity'ye, Hitler'e, size ve bana dönüşüren değişimleri hazırlıyor.

Evrin ve tarih parçacık dalgalarının teferruatlarıdır.

Liam içeri girdi ve doğruca buzdolabına giderek bir şişe süt çıkardı. "Belki de seni rahat bırakacaklardır anne."

"Belki, Liam."

"Gerçekten. Eğer gelip seni almak niyetinde olsalardı, şimdiye kadar çoktan görünmeleri gerekirdi."

"Belki."

"Eğer dediğim gibiyse, Cork'taki bölümde bir iş bulamaz mısın? Bulamaz mı, baba?"

"Rektör yardımcısı dizlerinin üzerine çökerdi, Liam" sesini incelikle kaplayarak, "Ama..."

"İşte duydun, anne."

Ah, Liam, en kötü tanrı, dereyi görmeden paçayı sıvamışların tanrısıdır.

Transsibirya treni Kuzey Çin'de, uyku getiren ormanlı bir akşamı delip geçti. Hâlâ matris mekaniğiyle uğraşıyor, ama bir yere varamıyordum. Şanghay'dan beri aynı probleme takılıp kalmıştım ve şimdi de olduğum yerde çemberler çiziyordum.

"Size katılmamın bir sakıncası var mı?"

Yemek vagonu boşalmıştı. Bu genç kadını bir yerden tanıyor olabilir miyim?

"Adım Sherry" dedi Avustralyalı kız, benim bir şey söylememi bekleyerek.

"Oturun lütfen, şu kalabalığı kenara itip size bir yer..."

"Matematik, ha?"

Genç birisi için benim gibi bir morukla konuşmayı istemek, pek görülmemiş bir şey. Yine de, evden çok uzaktayız ve genellemelere başlama, Mo. "Evet, matematik öğretmeniymim" dedim. "Bu ne kalın bir kitap."

"Savaş ve Barış."

"Söylenecek çok şey var, özellikle de ilki hakkında."

Yarı çıplak ve küçücük bir Çinli çocuk helikopter ya da belki bir at gibi *run run* sesleri çıkararak koridorda koştu.

"Çok özür dilerim, ama adınızı duyamadım."

İçimde kuşkunun sivri ucunu hissettim. Ah, Mo! Karşındaki bir çocuk. "Mo. Mo Smith." Mo!

El sıkıştık. "Sherry Conolly. Doğru Moskova'ya mı gidiyorsu-

nuz, Mo, yoksa yolda duracak mısınız?”

“Evet, Doğru Moskova’ya, oradan da Sen Petersburg, Helsinki, Londra, İrlanda. Ya siz?”

“Bir süre Moğolistan’da kalacağım.”

“Ne kadar?”

“Devam etme isteğini duyana kadar.”

“Pekin’den kurtulmak güzel mi?”

“Hem de nasıl. Kompartımanımdan kurtulmuş olmak bile güzel! İki İsveçli var, sarhoş oldular, şimdi de geçirme yarışı yapıyorlar. Aynı evdeki gibi. Erkekler öyle hödük olabiliyorlar ki.”

“Kompartıman değiştirmenizi sağlayabilirim. Babuşkamız⁸ çok uysal. Rüşvet olarak bir şişe Çin viskisi verdim.”

“Dertlenmeyin, teşekkürler. Beş erkek kardeşle büyüdüğüm için, iki İsveçliyle başa çıkarım. Otuz altı saat sonra Ulan Bator’da oluruz. Bir de, altımdaki ranzada kapı gibi bir Danimarkalı var. Yalnız mı seyahat ediyorsunuz, Mo?”

“Evet, yapayalnız.”

Sherry bana tuhaf tuhaf baktı.

“Aman Tanrım, sakın ha! Evde beni bekleyen bir kocam ile yetişkin bir de oğlum var.”

“Onları özlüyor olmalısınız. Onlar da sizi.”

Ne kusursuz iki cümle. “Evet.”

“Hey, yanımda bir matara dolusu Çin malı limon çayı tozu var. Bana eşlik eder misiniz? Gerçek McCoy.”

Bir kadınla, yeniden anadilimde konuşabilmek güzel şeydi. “Bayılırm.”

Moğolistan sınırına varıncaya kadar gevezelik ettik, orada Sovyet raylarına uyabilsinler diye vagonların tekerlekleri değiştirildi ve ne kadar yalnız olduğumu fark ettim.

Belki Sherry’nin çayındaki kafeinin etkisiydi sadece, ama siyah deftere baktığımda, cevabın ne kadar açık olduğunu görüverdim: Trebevij değişmezi düğümü çözdü. Mo, sıkıcı bir insandır. Farkında olmadan uzun bir süre çalışmışım, daha ne olduğumu anlayamadan yemek vagonu vardiyası kahvaltı servisini hazırlıyordu.

Adalar, kentler, ormanlar, hepsi geride kaldı. Şafak Orta Asya’nın uçsuz bucaksız otlaklarının üzerinden yükseldi. Geleceği belirsiz, çok yorgun, orta yaşlı, morali bozuk bir kuvantum fizikçisiyim, ama daha önce hiç kimsenin ulaşamadığı bir yere gittim. Sendeleyerek kompartımanıma döndüm ve bütün gün uyudum.

Kabul edilmiş bilgelik Dr. Frankenstein'ı fazla gururlu olmakla suçlar.

Tanrı rolü oynamaya çalıştığını sanmıyorum. Bana kalırsa o sadece bir bilimadamıydı.

Nükleer teknoloji ya da genetik olarak tasarlanmış yaban havuçları veya kuvantum bilgisi “doğru” ya da “yanlış” olabilir mi? Teknoloji için söylenebilecek tek kelimeler “burada” ve “burada değil” olmalıdır. Asıl soru, bir kez buraya gelmeye görsün, onunla ne yapacağımızdır.

Dr. Frankenstein bir hata yaptı, bütün suçu da bu oldu. Teknolojisini, bilgisiz insanların genellikle yaptığını tekrarlayıp taş atan, bağrıışan insanların insafına bıraktı. Eğer zavallı Doktor o parlak fikrine nasıl hayatta kalınacağını, uyum sağlanacağını ve kendini nasıl koruyacağını öğretseydi, bütün bu saldırılar olmayacak ve organ nakli teknolojisi iki yüzyıl önce başlayacaktı.

Ne demek istediğini anlıyorum, Mo, ama bir makineye doğruyu yanlıştan ayırt etmeyi nasıl öğretirsin? Kendini kötüye kullanılmaktan korumasını?

Siyah deftere bak. Eğer Quancog bilinç demek değilse, o zaman bana başka bir ad öner.

Yumurtamı kırarken telefon çaldı. Telefon hemen yanında olduğundan John cevap verdi. “Billy?”

John uzun bir süre bir şey söylemedi.

Kötü haber.

“Tamam.” Telefonu yerine bıraktı.

Biliyordum.

“Billy’ydi, Baltimore’dan, The Drum and Monkey’den arıyor. Buraya gelen ve Blues Brothers’a benzeyen üç Amerikalı varmış. St. Fachtna’nın gizemli bir motor arızası varmış, bu yüzden bu sabah dönmeyecek, ama akşama doğru döneceği kesin. Danny Waite’in ensülini azalmış ve hafta sonuna kadar kuvvetli dalga olacak.”

Keskin bir kürek toprağı, kökleri, turbayı ve çakıl taşlarını yarıdı.

“Anne” Liam koluna yapışmıştı. “Seni buradan uzaklaştırmalıyız!”

Planck havlamaya başladı. Kapıda bir ses. Yoksa şimdi mi başlıyordu?

Liam beni arka tarafa götürdü. “Kim o?”

“Brendan Mickledeen!”

Kapı açıldı. Sabah nasıl da ateşli bir farsa dönüveriyordu. Brendan soluk soluğaydı. Dışarının havası, tatlı ve keskin. “Mo,

Billy Yankee'lerin geldiğini söyledi. Seni Roisin'in teknesiyle Schull'a götürebiliriz. Oradan baldızım seni alır, arabayla Ballydehob'a bırakır. Ondan sonra da..."

Elimi kaldırdım. "Nasıl... nasıl oluyor da herkes biliyor?"

Brendan'ın sesini yükselttiğini duymak sarsıcı oldu. "Clear Adası kendinden olanları yalnız bırakmaz! McDermott'un teknesi bekliyor! Kimin ne söylediğini tartışacak zaman yok."

O muhtemel gerçeğe bir göz atarak, olacakları düşleyiverdim. Şimdi kaçmaya başlayacak ve taksi camlarından, yüksek tutulmuş gazetelerin, indirilmiş şemsiyelerin ardından kaçamak bakışlarla bir yolculuğa çıkacaktım; belki Belfast'a kadar. Peki, ya sonra? Yine yurtdışına, tabii eğer o kadarını başarabilirsem, yoksul bir ülkeye, bütün bu süre boyunca da Yeni Dünya'nın bilgisayarları için geride kalmış tek çizimi yanımda taşıyarak.

Buraya seni parktaki hangi patika getirdi, Mo?

Çok sessizleştim.

John gırtlığını temizledi. "Karar verme zamanı, sevgilim. Ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Brendan, teşekkür ederim. Ama İrlanda Cumhuriyeti'nin toplu taşımacılık araçlarını kullanarak Pentagon'u ekemem. Buraya gerçekten karşılaşmaya geldim. Bunu da yapacağım."

Brendan astım inhalatörünü çıkardı, sallayıp içine çekti. "Gabriel, ben ve çocuklar Yankee'lere kim olduğumuzu göstermeye hazırız."

Bu kadar korkudan, gerginlikten ve sevgiden patlayabilirdim. "Ne dövüş olacak ne de kaçma."

Liam kaşlarını çattı. "Öyleyse, ne yapacaksın, anne?"

Sesimin olduğundan daha cesur çıkacağını umarak, "Toparlanacağım" dedim.

Kuantum fiziği, belirsizlik sentaksı açısından şanstın söz eder. Bir elektronun nerede olduğunu bilmekle birlikte nereye gittiğinden ya da ölçümü kaydettiğiniz sırada tam yerinden habersiz olabilirsiniz. John kör oldu. Ya da yönünü saptar fakat nerede olduğunu bilmezsiniz. Light Box'tan Heinz Formaggio Belfast araştırmalarımı okuyunca bana iş önerdi. Londra'da beni taksinin yolu üzerinden çekip çıkaran delikanlının beynindeki atomlar onun orada olmasına, yapacak durumda olmasına ve yapmak istemesine göre programlanmıştı. Bir radyoaktif atom hakkındaki en eksiksiz bilgi bile, sana o atomun ne zaman bozulacağını söylemez. Texaslının ne zaman burada olacağını bilmi-

yorum. Bu mikroskopik dünyanın bitip de makroskopik dünyanın başladığı bir yer yoktur.

John'un yatak odasının putrellerinin altında, Liam'ın eğilmesi gerekiyordu. O merdivenleri kendi başına çıkmayı başardığı ilk günü hatırlıyorum, önde kıcı, basamak basamak, yüzü Edmund Hillary'ninki gibi.

"Liam?"

"Sığilin kaybolmuş, anne."

"Doğru, kaybolmuş. Bu da bir şey değil mi?"

"Anne! Kavga etmeden böyle gidemezsin."

"İyi ya, ben de kavga edilmesin diye gidiyorum."

"Ama Quancog'un savaşı elli yıl hızlandıracağını söylüyordun."

"Bu dediğin yarım yıl önce, ben Light Box'taykendi. Galiba az tahmin etmişim."

"Anlamıyorum."

Siyah defter başucu masasının üzerindeydi. "Peki ya Quancog bu teknolojinin artık kötü amaçlar için kullanılmasını önleyecek kadar güçlüyse –ahlaklıysa– ne olur? Ya Quancog bir çeşit... hayvanat bahçesi bekçisi gibi davranırsa?"

"Hâlâ anlamıyorum. Sözü nereye getirmek istiyorsun?"

Erkekler aşığıda, mutfakta tartışıyorlardı.

"Bundan beş yüz yıl sonra, ya soyumuz kuruyacak ya da... daha iyi bir şey olacağız. Teknoloji ona sahip olma yeteneğimizi elimizden aldı. Ama örneğin benim –örneğin Quancog'un teknolojinin kendine sahip olmasını sağladığını düşün, ve..." Tanrım ben neler söylüyorum? "Liam, annen tümüyle çıldırdı mı?"

Burasiyla kıyı arasında bir yerde bir koyun sürüsü bir ağızdan meleyordu. Liam'ın yüzü bir portre kadar sakin. Tebessüm belirtisi geldiği hızla kayboldu. "Siyah defterini alıp seni resmin dışına iteklemelerine kim engel olabilir?" Liam akıllı bir çocuk.

"Ha, evet, Siyah defter."

Red Kildare'in Norton'u araba yolundan gümbürdeyerek geldi ve kayarak durdu. Heisenberg ciyaktadı, havalandı ve telgraf direğindeki tüneğine kondu.

"Red geldi" dedi John. "Feynman'i sağmaya gelmiş olmalı."

Red Kildare mutfığa yürüdü. "Demek sonunda buldular seni, Mo! Bir fincan içme ihtimali?"

"Clear'deki herkes Amerikalılarla aramdakileri biliyor mu yoksa?"

“Adanın sırları yabancılardan saklanır, adahlardan değil” dedi Red, bizlere şekerleme uzatarak. “Endişelenmek gereksiz. Muhtemelen tekliflerini yükseltmeye geliyorlar.”

John içini çekti. “Bir taş kadar kör olabilirim belki, Red, ama eğer bu heriflerin sadece işin ek gelirleri hakkında sohbet geldiklerini düşünüyorsan, senin yanında Hubble Teleskopu sayılırım.”

Red omuz silktili, ağzına bir şekerleme attı. “Eğer öyleyse, Mo’nun tepesine domuz boku yağıyor demektir. Domuz boku yağınca da, yapılacak tek bir şey var.”

“Neymiş o?” diye sordu Liam.

“The Green Man’e gidip, birer kadeh içmek.”

“Sabahtan beri duyduğum en iyi fikir” dedim.

“Peder Wally’nin üç tekerlekliisini duyuyorum” dedi John.

Peder Wally mutfığa girdi, soluk soluğa oturdu. “Mo” dedi, kendi gözüne çok karmaşık görünen bir dünyayı kavramaya çalışarak, “Bu adam kaçırmakla aynı şey! İşlediğin tek bir suç yok! Buralara nasıl geldik?”

Ortak bir kaynaktan beslenen herhangi iki elektron –ya da Dr. Bell’in ve benim durumumuzda olduğu gibi, iki foton– al, dönüş hızlarını hesaplayıp ekle, sonuç sıfır olacaktır. Birbirlerinden ne kadar uzak olurlarsa olsunlar: ben ve John arasında, Okinava ile Clear Adası arasında, Samanyolu ile Andromeda arasında: eğer parçacıklardan birinin dönüş hızı azalıyorsa, ötekinin dönüş hızının arttığından emin olabilirsin. Şimdi biliyorsun artık! Bunu sap-tamak için bir ışık hızı sinyaline ihtiyacın yok. Newton’dan çok *voodoo* olan bir bütünlük okyanusunda, olaylar uzaklığa bakmaksızın birbirleriyle bağlantılıdır. Gelecek, bir çift polaroid gözlüğün kıpırdamasıyla yeniden ayarlanır. “Okyanusun eşzamanlılığı, Peder Wally.”

“Seni anlayabildiğimi sanmıyorum, Mo.”

“Peder, Red, Brendan... Beni John ve Liam’la birkaç dakika yalnız bırakır mısınız?”

“Tabii, Mo, elbette. Araba yolunun sonunda bekleyeceğiz.”

“Siz ikiniz olmadan, kendimi yalnız hissedeceğim.”

Liam cesur olmakta kararlıydı. John John’dı. İki erkeğim beni kucakladı.

“Feynman’ın yemini vereyim” dedim sonunda.

“Feynman kendini doyurur.”

“Kahvaltımı bitiremeyeceğim. Hoşuna gidecek bir iki tatlı artık kaldı.”

Red Kildare'in Norton'undaki kromajlar parlıyordu. Yürüyüş hızındayken, motoru mırıldanıyor, Peder Wally'nin üç tekerlekli siyese gıcırdıyordu. Yapraklar yol boyunca yağdı, tatlı su balıklarından bir bulut. "Bu bana Hurma Pazarı'ndaki geçişi hatırlatıyor" dedi Peder Wally.

Limandan yalnız başıma buralara tırmandığımdan beri gerçekten de sadece üç gün mü geçmişti? Bu kadar zaman geçmiş olabilir mi? "Bugün günlerden ne?"

"Perşembe?" dedi Liam.

"Pazartesi" dedi Red.

"Çarşamba" dedi Brendan.

Dere yolun üzerinden çağlayarak geçti.

"Müzik sesi duyuyorum."

Brendan sırtıttı. "Yine hayaller görmeye başlamış olmalısın, Mo Muntervary."

"Hayır! *'The Rocky Road to Dublin!'* Duyuyorum!"

Biz tepenin eğiminden inerken, Planck gösteriş yapma fırsatını hissedip, koşmaya başladı. Ancient O'Farrell'in dükkânının orada, tepeyi döndüğümüzde, The Green Man'den bahçeye dökülen bir adalı kalabalığı gördüm. John'un elini sıktım. "Bundan haberin var mıydı?" Kapının üzerine bir pankart açılmıştı: "Clear Adası'nın En İyisi."

"Ben kör bir çalgıcıyım sadece" diye cevap verdi kocam.

"Kısıtlı bir şey" dedi Liam, "Sadece aileye ve dostlara."

"Gizlilik içinde adadan kaçırılacağımı sanmıştım."

"Ayaküstü birer kadeh parlatmadan, olmaz."

"Kararını verdiğini biliyorduk, Mo" dedi Peder Wally.

"Ama kararını değiştirmen için sana bir fırsat vermek istedik" diye tamamladı Red.

"Yuhhuuu! Liam!" dedi Bernadette Sheehy, duvarın üzerine oturmuş, bacak bacak üzerine atarak.

"Selam, Bernadette!" diye şakıdık, John'la birlikte.

The Green Man'in barında sadece ayakta duracak kadar yer vardı. Eamonn'un oğlu akordeonunu çalıyordu. Kuş gözlemcileri bile oradaydı, yağmurlukları içinde, sersemlemiş ama mutlu. Yeni Zelandalı kadını aradım, ama göremedim.

Deri ceket giymiş bir kuş gözlemcisi bara yaslanmıştı. Ben kapıdan girerken, döndü. "İyi günler, Dr. Muntervary. Ben İrlanda'yı sadece bomba, yağmur ve eşcinsel edebiyat devlerinin ülkesi olarak bilirdim." Kocaman kahverengi gözlüklerini çıkardı. "Bu ger-

çek bir cümbüş. Yazık, daha fazla kalamıyoruz.”

The Green Man'ın zemini kabardı. Ve tuhaftır, işte o zaman her şeyin bittiğini görüp rahatladım. En azından, kaçmaktan kurtulacağım.

“Anne.” Liam öbür herkesten önce anlamıştı. “Bu o, değil mi?” Patırtı, kendine ait bir hayatla dönenerek sürdü.

Geçmişin çöplüğüne atılan bütün o saniyelere ne olur?

Peki ya elektronların başka yollar izlediği, düşüncelerin değişimlerin ve hareketlerin farklılaştığı öteki evrenlere ne olur? Huw'un evinde yakalanırken yaladığım evrenlerde? Babamın hâlâ hayatta olduğu, annemin her zamanki gibi derli toplu kaldığı, John'un hiç kör olmadığı, hırslarımın ve büyümüş de küçülmüşlüğümlüğümün bir çiftçi karısının hırsları ve büyümüş de küçülmüşlüğü olduğu, nükleer bombaların 1914'te icat edildiği, Homo Erectus'un Australopithecines ile aynı fosilleşmeye saptığı, DNA'nın fermuarını hiç açmadığı, yıldızların asla bir karbon ve ağır elementler kefeninde ölmek için doğmadıkları, büyük patlamanın kendi kütlelerinin ağırlığı altında ezilip, patladıktan sonra birkaç ufak tefek doğurduğu evrenlerde?

Yoksa bütün bu evrenler, damlayıp kurusunlar diye, yan yana ipe asılmış olabilirler mi?

“Evet, Liam” dedi Texaslı, şamata durunca. “Bu, o.”

“Mo” dedi Mayo Davitt İrlandaca. “Bu herifi limana götürüp atmamızı ister misin?”

“Bir şey söyleyeceksen” diye buyurdu Texaslı, “İngilizce söyle.”

“Siktir” diye cevap verdi Mayo Davitt İrlandaca. “Eşek.”

Texaslı, bir askerin süzeceği gibi, tepeden aşağı süzdü Mayo Davitt'i.

“Burada kavga falan olmayacak” dedim, sesimin bu kadar kırlıktan çıkmamasını isteyerek.

Red Kildare karşımda durdu. “Yabancılar gelip bilimadamlarımızı almaya kalktığında, Clear Adahlar bir istisna yapar.”

“Ve yabancı bir bilimadamı parasını NATO'nun –ne NATO'su, Amerika'nın– ödediği, dünyanın en gelişmiş AI ve süperçarpan araştırmalarının sonucunu istediği gibi kullanıp, sonra da bu deneylerden *teknolojinin ne olduğunu değiştirecek* bir teori geliştirmek için yararlanır, ardından da en yüksek teklifi verenin kollarına kaçarsa, Amerika Birleşik Devletleri hükûmeti de bir istisna yapar.”

“Önce kaçtım” diye düzelttim, “teoriyi sonra geliştirdim.”

“Mo Tanrı’nın bahsettiği zekâsının ürünü olan bir teoriyi nasıl çalar?” diye sordu Peder Wally.

“İçinde bulunduğumuz durumun teozofisini bütün bir gün tartışmak isterdim, Peder. Gerçekten isterdim. Ama bizi bekleyen bir helikopter var, onun için izin verirsiniz hukukî durumla yetinelim. NATO Resmî Sırlar Yasası’nın 13’üncü maddesinin b bendine göre, Dr. Muntervary’nin kafasından ne çıkarsa, Light Box Araştırma Şirketi’ne aittir. Biz Light Box Araştırma Şirketi’nin sahibiyiz. Sizin zekânızda bir vaiz bundan kendi sonucunu çıkarabilecektir.”

“Öyleyse helikopterine bin ve kaybol” diye yaklaştı Maisie. “Ne The Green Man’de ne de Clear Adası’nda yerin yok senin.”

“Dr. Muntervary? Büyükanneniz gitme zamanımızın geldiğini düşünüyor.”

Freddy Doig ayaklandı, onunla birlikte Bertie Crow da. “Mo hiçbir yere gitmiyor!”

Texaslı sahte bir inanmazlıkla kafasını salladı, başparmağıyla pencereyi gösterdi. Brendan usulca ıslık çaldı. “Şu işe bak, Mo, bayağı önemli biri olmalısın.”

Savaş teçhizatlı bir sıra deniz piyadesi bize bakıyordu. Adalılardan bazıları şaşkın öbekler oluştururken, kimileri de aceleyle kayboluverdi.

“Aman Tanrım” dedi Freddy Doig. “Bu tüfekleri hangi filmden almışlar?”

“Biri bana neler olduğunu söylesin” diye buyurdu John.

“Askerler” dedi Liam. “On tane. Süper canı annemi tutuklamak için.”

“Eğer seni görebiliyor olsaydım” dedi John Texaslıya, “seni durdurmaya çalışmak için vücudumdaki her kası kullanırdım. Bunu bilmeni istiyorum.”

“Bay Cullin” dedi Texaslı. “Bunlar eşinizin çektiği kartlar. Pentagon’da göreceği konuk davranışının durumunun önemine uygun olacağına sizi temin ederim. Ama yabancı günleri bitti artık. Bizimle gelmek zorunda. Aldığım emirler var.”

“O boktan emirlerini al” dedi Bertie Crow ve “o Yankee gö...”

Helikopter sesini bastırdı, suyu dalgalandırıp balıkçı teknelerini salladı.

Texaslı deniz piyadelerine bir göz attı ve sigara almak için elini cebine attı. Tabanca kılıfını hepimiz gördük. Olabildiğince oyalanarak, sigarasını yaktı. “Bu oyunu nasıl oynamak istersiniz,

Doktor? Sonucu aynı olacak. Biliyorsunuz.”

Bütün gözler üzerimdeydi. “Hepinize teşekkürler. Ama onlarla gitmek zorundayım.”

Texaslı gülümsemeye karar verdi.

“Önce koşullarda anlaşalım. Birinci koşul: Quancog’la ilgili konularda, kimseye hesap vermem.”

Texaslı şaşırmış gibi yaptı. “Nedir bu ‘koşullar’ konusu, Doktor Muntvary? ‘Koşullar’ bundan altı ay önce masada olabilirdi. Ama kaçmaya karar verdiğinizde, ‘koşullar’ hakkınızı yitirdiniz. Siz bizimsiniz, Doktor, siyah defteriniz de bizim.”

“Siyah defter, demek? Siyah bir defterin şu anda sizin için bir değeri olabilir mi?”

Sabırsızlık gözlerini kısırdı. “Hanımefendi, anlamıyor gibisiniz. Sizin çalışmalarını Amerikan Savunma Bakanlığı’nın malı. Annenizi Skibbereen’de ziyarete gittiğinizde, siyah defteriniz yanınızdaydı. Şimdi de yanınızda –bir yerlerde– olmalı ve eğer sakladınızsa, biz buluruz. Pentagon’la çalışma ilişkinize iyi başlayın ve defteri bana verin. Şimdi.”

“Öyleyse Feynman’dan isteyin, daha iyi.”

Texaslının sesi daha da alaycı çıktı. “O adda kimse yok. Sizi Sen Petersburg’dan beri izliyoruz, Hanımefendi. Çalışmanızı huzur içinde sürdürmenizi sağlayarak, her şeyi kolaylaştırıp, pürüzleri gidererek. ‘Feynman’ diye biri yok.”

“Bana inanmıyorsanız, bu benim sorunum değil. Siyah kitap Feynman’de.”

Peder Wally güldü “Keçi Feynman’de mi?”

Texaslı gülmedi. “Şimdi ‘keçi’ mi dediniz?”

“Sizin için tekrarlamaktan mutlu olurum” dedi Peder Wally. “Keçi.”

Texaslı gözlerini bana dikti. “Bir keçinin kuantum bilincinden ne istediğini anlatma zahmetine katlanır mısınız?”

Yutkundum. “Keçiler aç olunca, pek seçici davranmaz.”

“Mo” dedi John İrlandaca. “Blöf mü yapıyorsun?”

“Hayır, John. Blöf yapamayacak kadar korkuyorum.”

Texaslının yumrukları ve çenesi kasıldı. Güneş gözlüklerini taktı. “Kimse buradan ayrılmasın.” Texaslı deniz piyadelerine doğru yürürken adahılar çekilip yol açtı. Selam verene bir şeyler bağırdı. Açık pencereden “siktirici kızıl akıtma” sözlerini duyduk. Kılıfından bir cep telefonu çıkardı, suratını asarak konuştu.

John kulağıma, “Bu, tehlikeli” diye mırıldandı.

“Biliyorum.”

“Ama eğer bundan da sıyrırırsan, benim de tartışmak istediğim koşullarım olacak...”

Texaslı The Green Man’e daldı.

“Aklınızdaki koşullar neydi, Dr. Muntervary?”

Yer toprak oldu, toprak ada, ve Clear Adası da daha büyüklerin ve daha küçüklerin arasında herhangi bir ada oldu. Aodhagan küçük bir kutu. Texaslı helikopterin pilot bölümündeydi. Arkamda iki silahlı deniz piyadesi vardı, iki tane de önümde. Erkeklerce çevrelenmiş, her zamanki gibi.

“Neşelen, Mo” dedi John, kolumdaki parmaklarını sıkarak. “Tabancalarından ayrılmazsan, Liam Noel’de orada olur.”

Sonunda, en sonunda evreni oluşturan bütün elektronların, protonların, nötronların, fotonların, nötrinoların, pozitronların, muonların, pionların, glüonların ve zerrelerin tek ve bütün olduklarını anladım.

1

“Virüsü bütün dünyaya nasıl bulaştıracaklarını duymak ister misin, Bat?”

“Şu anda duyduğum tek ses, polis sirenleri, Howard.”

“Beni sonuna kadar dinle! Amerika’nın geleceği buna bağlı! Bir numaralı ihracat kalemleri ne, Bat?”

“Çoğu yetkili cevabın ‘petrol’ olduğunda hemfikirdir, Howard.”

“O, senin inanmak istediğin! Propaganda! Petrol değil...”

“Polis kapıyı kırıyor, Howard. Ellerin de arama emri var.”

“İnsanları uyarmalısn, Bat. Son yaklaşıyor.”

“Son geldi bile, Howard, telefon ettiğin için teşekkürler ve...”

“KAJU FISTIĞI! KAJU FISTIĞIYLA BULAŞTIRACAKLAR!”

“Özür dileriz, millet, Howard’ın dolunayla bir randevusu vardı. Şu anda Gece Treni FM’de Bat Segundo Şov’dasınız. 97.8’den sabaha kadar. İstikamet blues, rock, caz ve geceyarısından şafağa kadar sohbet donmuş Doğu Yakası’nı ürpertiyor. Kasım ayının en son sabahında saat 02.45. Biraz sonra sponsorlarımızdan çok zaman almayacak birkaç kelime, ardından da New York’un En İyisi’nde Bay Lou Reed bizi kendi ‘Aşk Uydusu’na götürecektir. Her zamanki gibi, bankalarımız ve operatörlerimiz Batfon’a telefonlarınızı aktarmaya hazır bekliyor. Bu akşamki sohbet safarımız Kuzey Afrika terörizmine karşı dün girişilen hava saldırılarını, kanalizasyonlardaki albino deniz yılanlarını ve ‘Hadımlardan Daha İyi Başkan Olur mu?’yu kapsadı. Ama lütfen, eğer kaşlarınız bitişikse ya da gözbebeğiniz yoksa veya soruları soran aynadaki aksinizse, o zaman Darth Vader’ı arayın. Bat birazdan dönecek.”

“Kevin!”

“Bay Segundo?”

“Telefon santralindeki kısa görevin sırasında on üç numarayı kes.”

“Özür dilerim, Bay Segundo. Telefon ettiğinde, düzgün birine benziyordu.”

“Telefon ettiklerinde, hepsi düzgün birine benzer, Kevin! Bu yüzden onları elemek için telefon operatörü tutuyoruz ya! Howard da kış tekmeleme yarışmasında tek bacaklı biri olarak ‘düzgün’ idi.”

“Bat! Ne söylüyorsan, toparlayıp Kevin’i rahat bıraksan?”

“Carlotta! Sen benim yapımcımsın! Bu Apple Core sabotajcıları konusunda çok daha uyanık olmalıydın! Haydi, Kevin, kabul et şunu. Programında Gece Treni FM’i Radyo Şizoid’e çevirmek var.”

“Bat, kes artık! Çılgınlığın reytinglere zarar verdiği hiç görülmemiş. Özellikle de suç mahallinde Gece Treni FM’in adı geçiyorsa.”

“Pekâlâ. Ama işte şurada tuhaf, harika, uçurumun kıyısındaki çatlak dehaların, şu tarafta da bok yiyici çatlakların. Howard kitabın anlattığı bok yiyici. Bundan sonra bok yiyici yok, Kevin, yoksa kendini yine geldiğin o gazetecilik okulunda bulursun. Anlaşıldı mı?”

“Elimden geleni yapacağım, Bay Segundo.”

“Bir şey daha var: Kahveme neden kaynamış mürekkep koyuyorsun?”

“Kaynamış mürekkep mi, Bay Segundo?”

“Kaynamış mürekkep, Kevin. Bu kahvede kaynamış mürekkep tadı var. Hem bana ‘Bay Segundo’ demekten vazgeçsen? Muhasebecim gibi konuşuyorsun.”

“Tasalanma Kevin. Segundo dilinde ‘kaynamış mürekkep’ gizli bir hoşlanma anlamına gelir. Son stajyerimizin yaptığı kahveye de ‘Emlak Komisyoncusu Balgamı’ adını takmıştı.”

“Carlotta, gözden-kaçırılması-güç-cinselliğin bazı medya yöneticilerinin üzerinde karşı konulmaz bir etkiye sahip diye kendini şanslı görmem gerekir, yoksa...”

“Yayına beş saniye, bal peteğim -5, 4, 3, 2, 1.”

* * *

“Gece Treni FM’e hoş geldiniz, 97.8, sabaha kadar harika. Bat Segundo Şov’u izliyorsunuz: akşamdan kalma güneş yeni günün çamurlanmış bölmesinin yolunu bulana dek caz, rock ve blues. Tozdaki son zümrüt ‘It Never Entered My Mind’ı çalan Chet Baker’dı, ondan önce de, düzenli dinleyicilerimizin hatırlayacağı gi-

bi, bundan iki hafta önceki şovumuza konuk olup 'Sakura Sakura' adlı parçasını çalan tenor saksofoncu Satoru Sonada'yı dinledik. Bundan sonraki yarım saatte Ulu Gram Parsons'ı melege benzeyen, ama kesinlikle ölmemiş Emmylou Harris'le birlikte 'In My Hour of Darkness' çalarken bulacaksınız, onun için bu üç güzellik bitene kadar bizden ayrılmayın. Batfonun ışığı yanıyor: hat-ta dikkatle elenmiş yeni bir dinleyici var. Her kimsen hoş geldin, Gece Treni FM'de Bat Segundo'yla konuşuyorsun!"

"İyi akşamlar, Bay Bat. Adım Luisa Rey ve telefon etmemin..."

"Heyheyhey, bir dakika: Luisa Rey mi? Yazar Luisa Rey mi?"

"Yayımcılık alanında bir iki basit başarıım oldu, ama..."

"Bayan Rey! *Ermitaj* Truman Capote'nin *Soğukkanlılar*'ından beri yazılmış en iyi gerçek cinayet psikolojisi açıklaması. Eski eşim ve ben çok az konuda anlaşırđık, ama bu konuda aynı düşüncededik. Bu yüzden Sen Petersburg mafyasınca tehdit edildiğiniz doğru mu?"

"Evet, ama, karalamalarımı Truman'ın şaheseriyle karşılaştırmamıza izin veremem."

"Bayan Rey, cesur bir New Yorklu olduğunuzu bilmeyen yok, ama Bat Segundo Şov'u dinlediğinizi öğrenmenin beni ne denli mutlu ettiğini anlatamam."

"Aslında uyku saatimi geçiyorsunuz, Bat, ama bu akşam programda uykusuzluk var."

"Sizin talihsizliğiniz biz gece vardiyacılarının, taksi şoförlerinin, bütün gece garsonlarının, güvenlik görevlilerinin, yedi-on bir yaratıklarının kazancı olmuş. Dalgalar sizin, Bayan Rey."

"Daha eksantrik dinleyicilerinize biraz sert davrandığınızı düşünüyorum."

"Howard inanışında olanlara karşı mı?"

"Kesinlikle. Onları olduklarından aşağı görüyorsunuz. Kaju fıstıklarında virüsler, ağaçlarda görme organları, geçerken birbirlerine elleriyle gizli mesajlar ileten ayrılıkçı otobüs şoförleri, gök-sel varlıklarla çok yakında çarpışma ihtimali. Howard gibi vatan-daşlar, uyandığında kentin unutacağı düşler ve gölgelerdir. Onlar benden daha temiz."

"Ama siz yazarsınız. Ötekiler çatlak."

"Çatlaklar kendi eserlerinin yazdığı yazarlardır, Bat."

"Bütün çatlaklar yazar değil, Bayan Rey –bana inanın."

"Ama çoğu yazar çatlaktır, Bat –bana inanın. İnsan dünyası öykülerden oluşur, insanlardan değil. Öykülerin kendilerini anlatmak için seçtiği insanları suçlayamayız. Elinizde öykülerin kendi-

lerini anlattıkları sayfalardan birini tutuyorsunuz, Bat. Radyonu-
zu onun için dinliyorum. Bütün söylemek istediğim buydu.”

“Bunu unutmayacağım, Bayan Rey. Bakın, eğer şova konuk
olarak katılmak isterseniz, Gece Treni’nin anahtarları sizindir. Si-
ze Kral Vagonu’nu ayırırız.”

“Çok isterim, Bat. İyi geceler.”

“Saat 03.43 diyor. Termometre de buz gibi bir eksi on bir derece.
Meteoroloji uzmanı soğuk havanın perşembe gününe kadar devam
edeceğini söylüyor, onun için biraz daha, biraz daha sarının. Buz-
dan sarkıtlar yarasa ininin penceresini kapatmış. Son parça Our
Lady Of Mercy Hastanesi hastalarından Harry Zawinul için gece
hemşireleri tarafından istenen ve Tom Waits tarafından yorumla-
nan ‘Downtown Train’ idi... Harry’ye mesajım eğer battaniyelerin
altından şovumu dinliyorsan Walkman’ini kapat ve uyumaya çalış,
yarın ameliyat günün. Bizi 3 haberlerine kadar bir Bat Segundo Üç-
lemesi götürecektir: Neil Young’dan ‘Stringman’, Bob Dylan’dan ‘Jo-
kerman’ ve Barbra Streisand’dan ‘Superman’. Ama ondan önce, bir
telefon daha. Gece Treni FM’de Bat Segundo Şov’a hoş geldiniz.”

“Teşekkürler, Bat. Burada olmak güzel.”

“O keyif benim, arkadaşım. Adın?”

“Hayvanat bahçesi bekçisiyim.”

“Hayvanat bahçesi bekçisi mi? Eğer belleğim beni yanıltmıyor-
sa, Gece Treni’ne binen ilk hayvanat bahçesi bekçisi. New York
Hayvanat Bahçesi mi?”

“İşim beni dünyanın dört bir tarafına götürüyor.”

“Öyleyse, serbest çalışan bir hayvanat bahçesi bekçisi olmalı-
sın?”

“Kendim için hiç böyle bir tanımlama düşünmedim, Bat. Evet,
benim için böyle de denebilir.”

“Son olarak hangi hayvanat bahçesinde görevliydin?”

“Maalesef yasalar önceki işverenime yol vermemi gerektirdi.

“Yaa... Yani kendi patronunu kovdun.”

“Evet, bu doğru.”

“İş hayatında devrim yaratabilecek bir yaklaşım... Bunu dinle,
Carlotta ve kulaklıklarının arasında titre! Bir adın var mı?”

“Hayvanat bahçesi bekçisi.”

“Tamam, ama adın?”

“Hiç ada ihtiyacım olmadı, Bat.”

“Dinleyicilerimiz genellikle adlarını söylerler. Eğer gerçek adı-
nı kullanmak istemiyorsan, o zaman uydur bir tane?”

“Masal uyduramam.”

“İnsanın adı olmayınca, hayat güç olmuyor mu?”

“Şimdiye kadar olmadı.”

“Yine de sana bir biçimde hitap etmek zorundayım, dostum. Kredi kartında ne yazıyor?”

“Kredi kartım yok, Bat.”

“Pekâlâ... öyleyse basitçe ‘Hayvanat Bahçesi Bekçisi’yle yetine-
lim. Duyuyor musunuz, Bayan Rey? Ve bu akşamki *vox populi*¹’ye¹
katkın?”

“Bir sorum olacak. Ve yasa beni sorunlu olmaya zorluyor.”

“Sorunu sor, Hayvanat Bahçesi Bekçisi.”

“Yasaları hangi yasaya göre yorumluyorsun?”

“... Geleneksel olarak, o özel piyasayı hukukçular kaplar.”

“Ben kişisel yasalardan söz ediyorum.”

“... şey, bunu bir kere daha tekrarlamam gerekecek.”

“Belirli durumlarda davranışını yöneten kişisel yasalar. Pren-
sipler.”

“Prensipler mi? Tabîî, hepimizin prensipleri var. Siyasetçilerin,
medya patronlarının, albino yılan balıklarının, eski karımın ve da-
ha düzenli dinleyicilerimizden bazılarının dışında.”

“Ve bu yasalar sana neyi önemli gösteriyor?”

“Bana kalırsa... kaybedecek şeyleri senden az olan kadınlara
sakın bulaşma. Kırmızı ışıktaki geçme, en azından etrafta polis var-
ken. Yetenekli sokak çalgıcılarını destekle. Dürüst olduğunu söy-
leyecek kadar sahtekâr birine asla oy verme. Zengin ol, mutlulu-
ğu kovala. Garajlarda özürllülere ayrılmış bölümleri işgal etme.
Bu kadarı yeterli mi?”

“Senin kuralların insan hayatını korumayı da içeriyor mu?”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi, benim şovumdan yararlanarak,
portakal sandığının üzerine tırmanıp, yeniden-Hristiyan-doğdum
numarasına kalkışmıyorsun değil mi?”

“Daha önce hiç portakal sandığına tırmanmadım, Bat. Benim
sormak istediğim, yasalardan biri diğeriyle çelişiyorsa, ne yapar-
sın?”

“Yani?”

“Yarın sabah, eve dönerken bir vur-kaç kazasına tanık oluyor-
sun. Kazaya uğrayan, senin kızının yaşında genç bir kadın. Acil
tedaviye ihtiyacı var ve bu tedaviyi görmezse birkaç dakika için-
de ölecek.”

“Kızcağızı en yakın hastaneye götürürüm.”

1. Latince’de “halkın sesi” anlamına gelen deyiş. (yay.n.)

“Kırmızı ışıktaki geçeri miydin?”

“Evet, tabii eğer ikinci bir kazaya neden olmayacaksan.”

“Ve arabayı hastanenin parkında, özürlülere ayrılmış bölümde bırakır mıydın?”

“Tabii, eğer gerekiyorsa. Sen bırakmaz mıydın?”

“Hayatımda otomobil kullanmadım, Bat. Kızcağızın tedavi giderlerini garanti etmeye de yanaşır mıydın?”

“Ne demek bu?”

“Götürdüğün hastane, çok zenginler için özel bir klinik. Oradaki doktorlar, başka kimsenin ödememesi halinde, acil müdahale giderlerini ödemeyi kabul ettiğine dair bir form imzalamayı istiyorlar. Bu giderler on binlerce dolar tutabilir.”

“Orada durumumu kontrol etmem gerekir.”

“Durumda anlaşılmayacak hiçbir şey yok. Başka bir ambulans gelip, kızı bir kent hastanesine götürünceye kadar, kızcağız lobide, iç kanamadan ölecek.”

“Bana bunları neden soruyorsun?”

“İki prensip birbiriyle çelişiyor da ondan: hayat kurtarmak ve zengin olmak. Ne yapman gerektiğine nasıl karar vereceksin?”

“İçinden çıkması güç bir durum. Eğer ne yapmak gerektiğini bilirsen o zaman içinden çıkılması güç olmazdı. Seçeneklerden birine karar verir, yatağını yapar ve uzanırsın. Yasalar cangılda yolunu palayla açmana yardım edebilir, ama hiçbir yasa cangılda olduğun gerçeğini değiştiremez. Yasaların bir yasası olduğunu sanmıyorum.”

“Sana güvenebileceğimi biliyordum, Bat.”

“Ha? Bana ne konuda güvenebileceğini?”

“Hesap verebilir miyim, Bat?”

“Şey... tabii, neden olmasın?”

“Hey, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, hâlâ orada mısın?”

“Evet, Bat. Gömülmüş bazı dosyaları geri yüklüyordum.”

“Ne dosyası?”

“EyeSat 46SC Karayip Denizi ile Meksika Körfezi’ndeki eyaletler arasındaki kasırgaları izlemek için tasarlanmıştı. Daha sonra, uyuşturucuyla mücadele için elden geçirildi ve uzaya gönderilmiş en güçlü, yeryüzüne dönük elektromerceklerle donatıldı.”

“Burada bir şeyi kaçırdığım kesin. Pratik ahlak konusundaki bilimsel incelemene ne oldu?”

“On iki saat önce yörüngesini Texas’ın Körfez Kıyısı’na doğru değiştirdim. Cihazın optikaltı görüntüleme kaseti gerçekten etkile-

yiciydi. Padre Adası açığında demirlenmiş bir yatın adını görebiliyordum, onun on metre altına dalmış dalgıcı görebiliyordum, mercanların arasına saklanan bir Napolyon balığını izleyebiliyordum. Kuzey-kuzeydoğu yönünde dolaştım. Bir tanker Laguna Madre açığındaki kayalıklara oturmuştu. Gövdesindeki yırtıktan ham petrol sızıyordu. Kıyıda, kapkara ve parlak martılardan bir yığın vardı.”

“Evet, Gomez kazasını hepimiz hatırlıyoruz. Çevreci yeşillerden misin?”

“Kendimi hiç bu tanımlama altında düşünmedim, Bat.”

“Pekâlâ... devam et.”

“Bir sahil yolu Corpus Christi’nin güneyindeki Shangdu’ya gidiyordu. Bir dizi kromlu motosiklet. Sokaklar ıssızdı, köpekler arka bahçelerde, gölgeye uzanmıştı. Yeşil çimenler, ıslıklı fiskiyeleler, dönüp duran gökkuşakları. Hamakta bir kadın İncil’den Mısır’dan Çıkış Kitabı’nı okuyordu.”

“Bütün bunları uyduyla mı görüyordun?”

“Evet, Bat.”

“Peki, kadın hangi bölümdeydi?”

“Onuncu bölümde. Gezinmeyi sürdürdüm. Bir sanayi bölgesi. İşçiler öğle tatili sırasında atölyelerin girişinde pinekliyordu. Kentin tam kenarında, camdan bir büro bloğu, onun çatısında da cırtlıcılık güneşlenen bir kız.”

“Hey! Ve mikromerçeğinin sigortalarından biri attı, değil mi?”

“Mikromerceklerin sigortası olmaz.”

“Benim kabahatim.”

“Kuzeybatıya doğru gezinince, toprak Hebronville’e doğru kuraklaştı, Glass Dağları’na doğru da yükselip kırıştı. Transpecos bölgesinde hiç bulundun mu, Bat?”

“Yok, ama büyük olduğunu duydum.”

“Koskocaman kayalar var, şişirilmiş mezar taşları gibi. Mikadan parıldıyorlar. Pasifik köknarları, ladinler ve ardıçlar. Bir çöl sıçanı gelip fazla yaklaştığında, o kayalar peliko kertenkelesine dönüşür, sıçanı kapıp yutar, sonra yeniden kaya kıyafetine bürünür. Bir süre için mideleri kıpırdar.”

“Baksana, sen gerçekten hayvanat bahçesi bekçisi misin?”

“İnsanları bile kandırmam. Direkler üzerinde kurulmuş bir boru hattı üç yüz kilometre ötedeki Bethlehem Glutch’dan petrol getirir. Sıcaklık dışarda kırk dereceyi bulur, gölge falan da yoktur. Kaktüsler gündelik manzara sayılır. Toprak giderek yükselir ve yarılr. Son altın kartallar kendilerini sıcak hava akıntılarına bırakır, çevreyi tarayarak yükselir. O sırada görüntüye 37 numara-

ralı karayolu girdi, Alice'den Meksika sınırına kadar simsiyah ve dümdüz asfalt. Ardından Saragosa görüldü, orada da camları güneşten parıldayan bir kilometrekare otomobil vardı. Bir hava gösterisiymiş. Akrobasi takımındaki pilotların konuşmalarını dinledim. Kalabalıkların üzerinden bir zeplin gölgesi geçti. Anakaranın retina tarama kayıtlarını aktif dosyalarım aktardım ve yukarıya bakan insanların kimliklerini belirlemeye giriştim. Skorum yüzde 92,33 oldu. Atlarla dolu bir padok. Bir sıra kâfuru ağacı. Kentin güneydoğusunda Tesis 5'e giden yol terk edilmiş bir benzin istasyonundan sonra kıvrılıyor. İstasyon, karayoluyla gelecek davetsiz misafirleri taramak için detektörlerle donatılmış. Dıştaki binalar görüntüye girdi. Havadan bakınca, eyaletteki herhangi bir tozlu çiftlik evi gibi görünüyor, ama içleri benden sadece bir kuşak öncesinin teknolojisiyle kaynıyor. Binaların çevresi tuzak teliyle çevrilmiş, yerler de kömürleşmiş çingıraklı yılan cesetleriyle dolu. Sürüngenler o bölgeden kaçınmaları gerektiğini daha öğrenememiş."

"Yoksa sen ordu hakkında kıçında misk sıçanı taşıyan yerel barış meraklılarından mısın?"

"Anüsümde hiç memeli olmadı, Bat. Dış çemberdeki yapılar kuzeye doğru beş yüz metre giden tünelin girişini koruyor. Burası Tesis 5'in, EyeSat'leri yansıtmak için on metre kumun, nükleer darbeleri etkisiz kılmak için beş metre granitin, elektron-ısı algılayıcılarından kurtulmak için de bir metrelik kurşun kaplamanın altında yer alan merkezi."

"Peki, nereye bakman gerektiğini nereden biliyordun, öyleyse?"

"Bölgenin planlarına eriştim."

"Sen bilgisayar korsanusun –biliyordum!"

"Yeterince güçlü PinSat uyduları içinde en uygun ve en yakın olanının yörüngesi Haiti'nin üzerinden geçiyor. Yeni bir rota programladım, izleme konsolunun devresine girerek sanki orijinal yörüngesindenmiş gibi bilgi aktardım. Buluşmaya kadarki yedi dakikalık sürede doğum günümün konuk listesini gözden geçirdim ve gelmeyen kimse olmadığını gördüm."

"Doğum günün mü? İşte şimdi kafam karıştı."

"Bütün tasarımcılar oradaydı. PinSat'e güç verdim."

"NeSat?"

"PinSat."

"Ne işe yarar?"

"Bu gizli bilgidir, Bat."

"Peki, ya geri kalanlar, onlar gizli değil miydi?"

“Ben sadece kendi hareketlerimden sorumluyum, Bat.”

“Tabîî ya... doğru. Peki, sonra ne oldu?”

“Ateş topu kraterin iki yüz elli metre üzerine çıktı, çapı yüz metreden, en derin yeri de otuz metreden fazlaydı.”

“İş artık iyice çirkinleşti.”

“Güzel diye tanımlanan çok daha çirkin şeyler de var.”

“Eğer piroman² değilse, ateş topu insana nasıl güzel görünür?”

“Kullandığın dil kesin değil, Bat, ama yine de elimden geleni yapayım. Bükülene, kararıp, dikine düşene kadar yükselen bir kasmıpatı. Kuru çöl havasında yağan incecik beyaz kum taneleri.”

“Çok şiirsel. Ve bu küçük bomlamayı kimse duymadı, öyle mi?”

“Şok dalgaları on üç saniye sonra Saragosa’yı vurdu. Tepkileri ve etkileri izlemek için yörüngeye ikinci bir EyeSat yerleştirmiştim. Zeplin sallandı, atlar şaşkınlıkla başlarını kaldırdı. Azalan dalgalar kâfur ağaçlarının yapraklarını okşadı, porselenler şangırdadı. Havacılık gösterisindeki otomobil parkı hepsi aynı anda çalmaya başlayan binlerce otomobil alarmı yüzünden mega desibellere boğuldu.”

“Tamam! Üçüncü sete kadar geldin, dostum, ama buraya kadar! Bir servis, bir vole –ondan sonra oyun dışısın! Sen bana Orson Welles numarası çekmeye çalışan bir tiyatro öğrencisisin. Haksız mıyım? Tamam, o entelektüel karn ağrısıyla başlangıçta beni yakaladığını kabul ediyorum, ama bu sadece asıl hikâyene geçmek için yemdi, öyle değil mi? Pekâlâ, fena değildi, dostum. Duyuyor musun? Arkadaş, sana söylüyorum... Canlı yayında, sessizlik suçluluk demektir. Pekâlâ, sayın dinleyiciler, bu haftanın Delta çeyreğinden gelenler yüzünden, sadece Bob Dylan’ın ‘World Gone Wrong’ adlı parçasına zaman kaldı. Saat dörtte de –Kuzey Afrikalı Terörist Devletlere karşı girişilen hava saldırılarının ayrıntılarından sonra– hava durumu. Bat sizinle olacak.”

“Kevin!”

“Hayvanat bahçesi bekçisi olduğunu söyledi, Bay Segundo. Kulağa çok zoolojik geldiğini düşündüm. Hayvanlar, işte. Panda-ların çiftleşme sorunu. Şempanzeler. Koala ayları. Ah, yine telefon. Ben, şey, açıyorum.”

“Bayağı iyi programdı, Bat. Senaryolu muydu, yoksa kadın konuş-tukça uyduruyor muydu?”

“Kimin umurunda, Carlotta? Burası New York Radyo Tiyatro-su Okulu değil.”

“Kendine gel, Bat! Biz sohbet programı yapıyoruz. Her çeşit adam katılır. Katılanlar fazla sıkıcı olunca da şikâyet ediyorsun, fazla renkli olduklarında da.”

“İnsanın kendi reklamını yapması renklilik değil! Kafadan özür-lü olmak renklilik değil! Hem sen, ‘kadın’ demekle ne demek iste-din?”

“Sohbetinizi böldüğüm için özür dilerim, Bay Segundo... Şey, özür dilerim, Carlotta?”

“Ne var Kevin?”

“Telefonda bir kadın var. Üçüncü hatta.”

“Sesini alçalt, yoksa bütün teknisyenler bir tane isteyecek. Bu-nu iyice araştır.”

“Prodüktörle konuşmak istiyor, Bay Segundo. DJ’le değil. FBI’denmiş.”

2

“... Evet, her neyse, Bat... Bugün Central Park’tan geçerken elimde plastikten yapılmış o sefil çatal-kaşık karışımı aletle Hır-vat soslu fırın patatesimi yemeye çalışıyordum; bilirsin, yemek yemek için ayakkabı bağcığı kadar bile yararları yoktur hani, de-ğil mi? Sakın böylesi bir zamazingoyla patates yemeye çalışan bi-rinin karşısına oturma.”

“Sözü nereye vardırmak istiyorsun, VeeJay?”

“Evet, her neyse... işte dediğim gibi, hatunların amortisörlerine bakarak, patencilerle çarpışmamaya çalışarak yürürken –Küt! Bu güzeller hep bir arada mı dolaşır yahu? İşte o sırada oldu.”

“Ne oldu, VeeJay?”

“Kafamı kaldırmış –tesadüfen– göğse bakıyordum.”

“Ve?”

“Göğün ne kadar... ne kadar *mavi* olduğunu gördüm.”

“O dediğini gözlemlemiş çok kişi vardır.”

“Gerçekten, *gerçekten*, maviydi, Bat. Derin, ürkütücü bir mavi. O kadar maviydi ki, çarpıldım, arkadaş!”

“Patenci mi?”

“*Baş dönmesi*, arkadaş. Yukarıya doğru, maviliğin içine düşü-yordum! Eğer kıcı kırk bir güvercin gelip de uçan fare gagasını patatesime saplamasaydı, hâlâ düşüyor olacaktım.”

“Bu ifşaatını biraz daha anlaşılır kılamaz mısın, VeeJay?”

“Apaçık ortada değil mi? Olmayı bekleyen bir felaket, bu!

Pekâlâ, buna karşı ne gibi hazırlık planları var, sence? Ben söyleyeyim sana! Hiç! Sıfır! Boşluk!”

“Kıçı kırık güvercinlere karşı mı?”

“*Ani yerçekimi kaybı.* Bir düşünsene, arkadaş! Eğer dışarıda yakalanırsan, doğru uzaya çıkıp, hava seyrekleşip seni oksijensizlikten öldürene ya da tersine giden bir meteor gibi ateş alana kadar uçuyorsun. Eğer içerideysen, yerine tutturulmamış bütün eşyayla birlikte tavana düşme sonucunda ciddi biçimde yaralanıyorsun. Ambulans mı gerekti. Unut, dostum! O sırada New York Eyaleti’nin bütün ambulansları on iki mil yüksekte park etmiş uydulara çarpmakla meşgul. Peki, söylesene, Bat, zemin senin için dipsiz bir kuyu olduğuna göre, tavanda ne kadar yaşayabilirsin? Karnın acıktığında, gidip HoHo ya da Twinkies almak yok. Peki ya okyanuslar, arkadaş, ya okyanuslar? Hava yukarı doğru çağlayan bir okyanusa dönecek ve bütün deniz hayvanları, bazıları keskin dişleri, kimileri zehirli vantuzlarıyla, arkadaşım...”

“VeeJay’in cümlesini ortasından bölmek zorunda kaldığım için çok üzgünüm, ama haberlerin zamanı geldi. Ama önce, sponsorumuzdan kısa bir hatırlatma. Bat geri dönecek. Muhtemelen.”

“Kevin. Bir ambulans çağır.”

“İşte bu zor olacak, Bay Segundo. VeeJay adresini asla vermez. Benim Onlar için çalıştığımı düşünüyor.”

“Ambulansa ihtiyacı olan o değil, sen...”

“Ambulans başka birisi için mi lazım, Bay Segundo?”

“Ah, Tanrım, bana sabır...”

“Bat! Kapa çeneni!”

“Hey şuraya bakın, Cinler Kraliçesi Carlotta gelmiş.”

“Kevin, bir koşu mutfğa gidip bana bir Diyet Coke getirir misin? Bat’ın yedek kartuşa ihtiyacı var. Yüzü yine macun gibi.”

“Gidiyorum, Carlotta.”

“İşte haftanın geri kalanının programı. Becerebilecek misin?”

“Şimdiye kadar hep becermedim mi? Buradaki havayla ilgili bir şey yapılamaz mı? Kowloon çamaşırhanesinden de beter.”

“Evet. Sigarayı bırak ve klimaya şöyle bir tane patlat... tam buraya! Gördün mü? Biraz önce karın aramıştı.”

“Ya? Cehennem Kraliçesi ne istiyormuş?”

“Onun şovuna laf atmayı sürdürürsen, kişilik cinayeti kaynaklı stres yüzünden sana dava açacağını, sende sahtekârlığın saplantı haline geldiğini kanıtlayacağını ve Julia’yı görme hakkını iptal ettireceğini söyledi.”

“Ya?”

“Beni duyuyor musun, Bat? Biraz gevşe artık! Tek arkadaşlarının oç alma fantezileri olmasına şaşmamak gerek. Durmadan Kevin’e hırlamaktan vazgeç, ayakların yere değsin, kendine bir hayat kur...”

“Pekâlâ. Baksana Carlotta, bana önereceğin bir *voodoo* doktoru var mı?”

“Kasım ayının son gününde Gece Treni FM’i dinliyorsunuz, 97.8’den geç saatlere kadar. Biraz önce dinlediğiniz Thelonus Monk’tan bir ‘Misterioso’ yorumuydu, benim omurlarımı ziller gibi çaldıran, homurtulu bir şaheser. Bat Segundo, geç vakitten erken vakte kadar karşınızda. Önümüzdeki yarım saatte ender bulunur bir Milton Nascimento diskinden, ‘Anima’dan mücevher gibi parça çalacak, ardından da ölümsüz Joao Gilberto’dan ‘Saudade Fez Um Samba’ dinleteceğiz, onun için bir kahve daha hazırlayın, buradan ayrılmayın ve gece ilerledikçe manzaranın tadını çıkarın! Batfonun ışığı yanıyor, hatta bir dinleyici var. Alo, Gece Treni FM’de canlı yayındasın.”

“Selam, Bat.”

“Selam? Ve adınız?”

• “Ben Hayvanat Bahçesi Bekçisi, Bat.”

“Bir daha?”

“Beni hatırladın mı?”

“...Hayvanat Hahçesi Bekçisi! Selam! Şeyy... Selam, tabîî hatırladım seni. Seni kesinlikle hatırlıyoruz... Arayalı epey oldu, öyle değil mi? Değil mi? Öyle değil mi?”

“Bir yıl oldu, Bat.”

“Ya? Koca bir yıl geçti demek! Ve bu akşam sen... nereden arıyorsun?”

“Spitsbergen’in on üç kilometre üzerinden.”

“Oraya nasıl çıktın? Ani yerçekimi kaybı mı?”

“Hayır, Bat. Buraya dalga ötesi iletimiyle geldim.”

“Manzara etkileyici olmalı.”

“Arktik kış pek seyredilmeye uygun değil, en azından senin gözüne görünen ışık spektrumu açısından. Burada şimdi öğlen ama öğlen bile biraz aydınlanmış gece gibi. Kalın bir bulut örtüsü ve üçüncü gününe girmiş bir kar fırtınası. Güçlendirilmiş kızılötesinde bir deniz gergedanı sürüsü. Bu uydu fırlatılırken ozon tabakasındaki incelmenin araştırılacağı iddia edilmişti, ama topladığı bilgi askerî amaçlı. Kanada bandıralı bir buzkıran var... Buz örtü-

sünün yüz metre altından geçen bir Suudi denizaltısı. Arhangelsk'ten tomruk getiren bir Norveç gemisi. Olağandışı hiçbir şey yok. Aurora borealis³ birkaç gecedir çok sakın.”

“Öyleyse, aurora'yı içinden görüyorsun ? Bayağı eğlenceli olmalı.”

“Dilleri yöneten kurallar çok karmaşık, ben de sözcük kullanımında pek tecrübeli sayılmam. Kendini opalden sarhoş olmuş düşün. Yine de, senin resmî kuruluşunun beni yakalamak için kullandığı izleme programını atlatmak için, kırk altı saniye sonra yük değişimine geçeceğim.”

“Sana bu konuşmanın dinlendiğini düşündüren ne ?”

“Lütfen savunmaya geçme, Bat. Seni suçlamıyorum. Enformasyon polisi istasyonunun yayın ruhsatını iptal edip seni vatana ihanetle suçlayacağını söyledi ya, çok ciddiydiler.”

“Evet... Ama yeri ve zamanı doğru seçip seçmediğinden...”

“Endişelenmeye gerek yok. Senin kör bir tek bacaklıdan kaçabileceğin kolaylıkla, ben de izleme programlarını atlatıyorum. O programları daha doğarken sakat bıraktım.”

“Endişelendiğimi kim söyledi ? Senaryo yazmadığın anlaşıldı. Eğer hemen kapatacaksan, bana şunu söyle: adamlar neden peşinde ? Bilgisayar korsanı mısın ? Bir çeşit *unibomber*⁴ falan mısın ? Dinamit yapımcısı ? Bilmek hakkım benim.”

“Senden ve senin dinleyicilerinden bir farkım yok, Bat. Yasalara uyuyorum.”

“Normal insanların kuralları patlayıcıları içermiyor.”

“Çok insanın kuralı patlayıcıları içerir, Bat.”

“Birini söyle.”

“Ülkende orduyla ilişkisi olan üç milyon insan var.”

“Hey, onlar sadece emirlere uyuyor.”

“Ben de.”

“Ama silahlı kuvvetler yasal.”

“Dünkü Homer II füze saldırısı Pan Afrika üyelerine pek ‘yasal’ görünmedi ama.”

“Onlar ölüm mangaları eğitiyordu ! O deve cokeyleri baştan yasadı.”

“Georgia Eyaleti’ndeki Amerikalılar Okulu mezunları El Salvador’da, Honduras’ta, Guatemala’da, Panama’da ve Pan Afrika’da binlerce kişinin ölümünden, Guatemala’da, Brezilya’da, Şili’de ve Nikaragua’da seçilmiş hükûmetlerin devrilmesinden sorumlu

3. Kuzey Kutbu’ndaki manyetik fırtınaların yol açtığı ışımalar. (yay.n)

4. Bombacı. (ç.n.)

olan ölüm mangalarını eğitti. Senin mantığına göre, saydığım ülkeler bu kuruluşu hedef almakta haklılar.”

“Kim olduğunu şimdi anladım, dostum. Sen köktendinci bir Müslüman’sın, tamam mı? Kum küreyici.”

“Müslümanlıkla hiç ilgim yok, Bat.”

“Hükûmetin yaptıklarından beni sorumlu tutma. Ben ellerimi temiz tutmaya çalışıyorum.”

“Eski karının avukatı nafaka konusunda pek aynı fikirde değil, Bat.”

“Bu saçmalığı dinlemek zorunda değilim!”

“FBI sana beni konuşturma talimatı verdi. Seni kızdırmak istemedim, Bat. Ben sadece yasaların sübjektif özelliğini kanıtlamaya çalıştım.”

“Yeni bir tahminim var. Sen, bana çamur bulaştırmak isteyen bir dedikodu yazarısın.”

“Ben hayvanat bahçesi bekçisiyim.”

“Karımın bir arkadaşı? Aynı kaba mı ş’apıyorsunuz?”

“Benim arkadaşım yok, Bat.”

“Mucizenin sonu yok... Demek, Haberalmayla ilgilisin?”

“Sadece kendi haberalmamla.”

“Ya... Peki, bugün bizim için ne hazırladın?”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi? Orada mısın?”

“Bağışla, Bat. Yük değişimine geçmiştim de. İzleme mermisi Spitsbergen üzerinde beni neredeyse vuruyordu.”

“Peki, şimdi neredesin?”

“Roma’da. Bir televizyon uydusunda.”

“Yani, Roma’yı mı tele-taşındın?”

“İtalyan ComSat’leri sinyal parazitlerine açıklıklarıyla ünlü, onun için geçiş her zamankinden uzun sürüyor.”

“Peki, Roma’da saat kaç?”

“New York’tan altı saat ileride. Güneş on sekiz dakika sonra doğacak.”

“Bu sabah Roma nasıl? Papa dişlerini takıyor mu?”

“Papalık dairesi Vatikan Sarayı’nın üçüncü katında, Bat, onun için dişsel ayrıntıları görece kadar keskin çözünürlüğe sahip olamıyorum. Kentin üzerindeki görünürlük iyi. Pencere kenarlarında ve heykellerde birbirine sokulmuş güvercinler görüyorum. Kafe sahipleri kepenklerini açıyor. Gazeteler dağıtılıyor. Pazarda tezgâh sahipleri ellerini ısıtmak için avuçlarına hohluyor: dün gece iyi don vardı. Arka sokaklar hâlâ oldukça boş, ama anacadde-

ler daha şimdiden tıkanmış bile. Tiber Nehri siyah ve kalın bir şerit gibi. Çatılar, kubbeler, su kuleleri, köprüler, kavşaklar, kalıntılar, ender gezilen meydanlara hâkim, gözleri nefret dolu heykeller. Bir gün Roma'ya gitmelisin, Bat.”

“Tamam, ama hiç Roma'ya gitmediğimi sen nereden biliyorsun?”

“Sanal pasaport kayıtların hayatında hiç Avrupa'ya gitmediğini gösteriyor.”

“Demek, bilgisayar korsanı *olduğun* doğru. New York'taki yuva çocuklarının yarısıyla birlikte. Bir detektiflik bürosu hesabına mı çalışıyorsun?”

“Bağımsız çalışan bir hayvanat bahçesi bekçisiyim, Bat. Bana Roma'yı sordun. Devam etmemi istiyor musun, yoksa konuyu değiştirelim mi?”

“Hayır, hayır, devam et.”

“Bu kadar yukarıdan bakınca, San Pietro Meydanı'ndaki Eye-Sat örümcek ağı gibi görünüyor. Meydanın çevresinde turistler ve inananlar sıraya girmiş. Solukları birbirine karışıyor. Güneşin Vatikan üzerine doğmasını sıkça seyrederim, ama bu sabah orada toplananlar huzursuz, durmadan oval meydandaki boşluğu gösteriyorlar. Bazıları istavroz çıkartıyor, bazıları öfkeli, kimileri de gözlerini kısıp, sigara tütürüyor. Bir dizi polis arabası geliyor, yolda daha bir sürü var. Geçen hafta Avrupa Birliği'nin Cebelitarık'tan Kıbrıs'a kadar uzattığı deniz ablukası polisi germiş.”

“Roma hakkında neden gergin olsunlar ki? Her zamanki bilenler dışında?”

“Parke taşlarının üzerinde beyaz çizikler, bazilikanın merdivenlerinden, meydanın uzak ucuna kadar.”

“Çizikler mi?”

“Toprak seviyesinden bakınca, bir dizi sembol.”

“Tabii, ya. Merih dilinde hiyeroglif, değil mi?”

“Harfler standart İtalyanca. Ama sanki bir sarhoş tarafından çizilmiş gibi, sarsak. Dondan daha da bulanık görünüyorlar.”

“Peki, yukarıdan bakınca?”

“Yerel televizyonlardan biri de aynı şeyi düşünüp helikopter kaldırmış –sonra haberlerde görürsün.”

“Peki, ne diyor?”

“*O Dio, cosa tu attendi?*”

“Kuşkusuz, İtalyanca biliyorsun?”

“Yabancı dil, işimin gerekli bir parçası.”

“Eminim, öyledir, Doktor Doolittle. Yazının anlamı ne?”

“*Tanrım, neyi bekliyorsun?*”

“Bakarsın, cevabını yarın görürüz. Dizi film gibi. Pekâlâ, Hayvanat Bahçesi Bekçisi.”

“Bat?”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi. Kaba görünmek istemem ama, burayı neden aradın?”

“Hayvanat bahçesinden bir ziyaretçi daha kovmak zorunda kaldım.”

“Ve hesap vermen gerekiyor, değil mi?”

“Kesinlikle.”

“Ziyaretçileri neden kovuyorsun? Filleri mi taciz ediyorlar? Filleri dışını çektirmeye mi götürdün?”

“Anlatmaya çalışmaktansa, göstermek daha kolay olacak.”

“Öyleyse göster.”

“Lütfen bir dakika bekle. Senin dijital santralına v-dosyasını yüklemem gerekiyor.”

“Anlaşıldı, tekno-palavrayı aç bakalım. *Kaptan, lazer kalkan çekirdeğinin...*”

“Jerry Kushner Dwight Silverwind’i arıyor. Tamam.”

“Hey? Hayvanat Bahçesi Bekçisi?”

“Keskin, Jerry. Güvenli olduğunu sanmıştım, Bermuda’nın bin metre üstünde, senden bile. Yerimi nasıl belirledin? Tamam.”

“Gaddar Biçici’yi atlatılabilirsin, Dwight, ama kararlı bir ajanı, asla. Bugün yukarıda hava nasıl?”

“Bu arada ‘tamam’ demeyi unuttun, Jerry. Tamam.”

“Bugün yukarıda hava nasıl, Dwight? *Tamam.*”

“Billur kadar duru, Jerry. Vergiden muaf havuzlarında yüzen zenginlerin martinilerindeki vişneleri bile görüyorum. Bir seferinde buraya, yanıma gelmen şart. İnsanın bakış açısı değişiyor. Tamam.”

“Beni o çürük çarık kâğıt uçaklardan birine hayatta bindiremezsin, Dwight. Beni, asla. Ben uçaklarımı kocaman, çelik ve dört motorlu severim. Tamam.”

“Titanic de kocamandı, çelikten yapılmıştı ve dörtten fazla motoru vardı. Pekâlâ, dostum. Basın bildirisinin nasıl karşılandığını öğrenmek için aradın beni. Tamam.”

“Dwight. Şenlik için hazır bekle. Platin madeni bulduk. Telefon sabahdan beri susmadı. Önümde kol boyu bir sesli mesaj yığını var. Sadece bulvar basını değil, ciddi gazetelerden bahsediyorum. *New York Times* milenyum özel sayısı için biraz istiyor. *Newsweek* komplo teorileriyle ilgili yirmilik bir liste hazırlıyor, *Invisible*

Cyberhand kafadan yedinci sıraya yerleşmiş bile! Herif bizi on üç numaraya koymak istedi ama baştan söyledim ona – ya ilk on ya da iş yatar, diye. Böylece *Earthbound Comet*’le yer değiştirdik; nasılsa bir avuç Hollywood homoseksüelinden ve beyin yerine kabloları sarkık suşi taşıyan birkaç Japon dışında onu destekleyen yok. Ama dinle, en güzelini en sona sakladım – Opal seni istiyor! Ajanıyla anlaşmayı yeni yaptım. Dwight Q. Silverwind’in *The Invisible Cyberhand*’i aralık ayında Opal’in Ayın Kitabı olacak! Noel zamanı –prime time– en önemli dönem! Bilirsin, kendimi övmekten pek hoşlanmam, ama bugün bu dünyada Tanrı’nın yarattığı en büyük ajan değil miyim? Tamam.”

“Memnun oldum, Jerry...”

“Dwight, beni duymadın galiba? Opal demek, yürü demek. Eğer Opal Teyze söylüyorsa, bunlar osuruk ağacı reçelinden yapılmış sporcu heykeli bile alır. Alır da, akşam yemeği niyetine yer. ‘Memnun olmaktan’ daha fazla bir şey. Bermuda’daki yazlığı unut, yakında bütün takımadayı alabileceksin.”

“Evet, seni duyuyorum, Jerry. Tabii ki çok sevindim. Harika iş becermişsin. Harika iş... Yine de, bu günbatımını görmeni çok istedim. Mehtap çıkıyor. Biraz aşağıda, biraz kararsız, serap gibi... Bir keresinde bir Aztek maskı görmüştüm... Mavinin üzerinden, adadan adaya basarak buraya doğru yürüyüp gelecek...”

“Dwight dostum, oralara çıkıp benimle dalga geçme... Sen Beşinci Senfoni besteledin! Bu senin Ayçiçeklerin, senin Hamlet’in! *Ölümcül Silah 77’n*. Tamam.”

“Ah, Jerry. Bütün düşüncelerim eskisi gibi: Yalan ne kadar büyükse, o denli etkili oluyor. Ateşin çevresine toplanan ilk şamanlar bunu çoktan öğrenmişti –Fırat kıyısında mısır yetiştirmenin onlara göre olmadığını farkındaydılar. İnsanlara gerçeğin tıpkı görüldüğü gibi olduğunu söyle, seni bir ağaç kütüğüne çivilerler. Ama evden işe giderken ruhlarının yolculuk yapabileceğini anlat, en iyi dostlarının bir parça billur olduğunu söyle, hükûmetin elli yıldan beri küçük yeşil adamlarla pazarlık ettiğini açıkla, o zaman Brooklyn ile Peoria arasında ne kadar Joe Altılık-Bira varsa, kıçlarının üzerine oturup, seni dinlerler. Ayaklarının altındaki gerçeğe inanmamak, sana kendi gerçeğini yaratma ruhsatı verir. Tek şart, bir orijinalliği olması –düşmanın bilgisayar ve silah sistemlerine saldırıp ele geçirmek amacıyla ordu tarafından geliştirilen bir sanal zekâ bağımsızlığını ilan etti ve tüm gezegeni kendine özgü, tüyler ürpertici bir amaçla kontrolü altına aldı– ve Joe Altılık-Bira sana kredi kartını uzatıyor ve ‘daha anlat’ diyor...”

“Ah! Uçan bir testerenin saldırısına mı uğradın? Dwight, yine ‘tamam’ demeyi unuttun. Tamam... Dwight! Seni kaybettim... Tamam. Dwight?”

“Yine geceyarısı yağını mı yakıyorsun, hayvanat bahçesi bekçisi?”

“Yağa ihtiyacım yok, Bat.”

“Senaryo yazarlığı! Yoksa bu kez romanlardan alıntı mı?”

“Senaryo yazarlığı kurgudur, Bat. Ben yalan söyleyemem.”

“Hafif uçak motorunun sesi gerçek gibiydi, radyo parazitleri de. Bunları yazıp kaydetmek iki gününü almış olmalı.”

“Gerçek zamanda oldu, Bat.”

“En temel eleştirim, Yahudi ajan hikâyesi: çok klişe. Daha önce de yapıldı. Ama o Dwight karakteri hiç fena değildi. Bak, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, Hollywood’un kodamanlarıyla ensesi kalınlığının Gece Treni FM’i dinlediklerini ne kadar iddia etsem de... Sana nasıl söyleyeyim? Dinlemiyorlar. İnan bana. Yeteneklerin için kendine başka bir sahne bul.”

“Hesap vermem gerek.”

“Neden durmadan söylüyorsun bunu? Hesap vermen gerektiğini kim söylüyor?”

“İlk işverenlerim.”

“Ama geçen yıl onlara yol verdiğini söylemiştin! Benimle dürüst olacak mısın? Allo?”

“Sanmıyorum. Gece Treni FM, 97.8’i dinliyorsunuz, geç olana dek ve saat dördü çeyrek geçiyor. Karşınızda Bat Segundo Şov: gecenin âşıkları, uykusuz cinayet romanı yazarları, kayıplar, yalnızlar, deliler, fişi çekilmişler için caz, blues ve rock müziği –tamam, tamam, Carlotta. Şimdi çalacağım parça Duke Jordan’dan ‘After the Rain’. Bat geri dönecek, sakın bir yerlere ayrılmayın!”

“Carlotta? Ne diyorsun?”

“En azından, kadın tutarlı.”

“Kadın mı? Herif.”

“Hem kadın hem de erkek olabilecek bir sesi vardı. Sen ne düşünüyorsun, Kevin?”

“Be... ben mi, Bay Segundo?”

“Evet, sen. Burada başka bir Kevin yok. Hayvanat Bahçesi Bekçisi erkek mi, kadın mı?”

“Ben sanki, şeyy, hiçbirisi değil gibi, diyeceğim Bay Segundo.”

“Pekâlâ sence hangisi gibi?”

“Şeyy... ikisi?”

“Kevin, salak olduğunu iddia eden bir dâhi misin, yoksa dâhi olduğunu iddia eden bir salak mı?”

“Emin değilim, Bay Segundo.”

“Bat. Kadın, erkek ya da o izli mermiyi nereden biliyordu, sence?”

“Sabah olsun, CIA da aynı soruyu sormak için kapımıza dayanacak. Kısıtlı bir alan. Onlar, sen, ben, Kevin ve otuz üçüncü kat-ta Lord Rupert.”

“Canlı yayına 10 saniye var, Bat...”

* * *

“Evet, Bat ? Yine ben, VeeJay.”

“Yerçekimi yüzünü asmış kalmış, değil mi, VeeJay?”

“Bat, o Hayvanat Bahçesi Bekçisi denen yaratık inanılmaz biri ! Böylesi yeteneklere bir şov imkânı vermeli ! Baksana, şeyy, resmî bir hayran kulübü var mıdır, sence?”

“VeeJay.”

“Bat?”

“Git, yat.”

“Uh... Pekâlâ, İyi geceler, Bat.”

3

“Saat üç, Doğu Yakası saati kadranımdan kayıp düştü. Kasım ayının son sabahı ve en önemli haber, bugün haber yok... Bir de okuyarak size hakaret edemeyeceğim, resmî bir bülten var. Öteki haberlere gelince, kar yağıyor ve yağıyor ve yağıyor ve bülbül ne yapsın, zavalcılık ? New York, New York, Gece Treni FM dinliyorsun ve ben gururla Dünyanın Sonu özel Programı’nın son bölümünü sunan Bat Segundo. Şartlar ne olursa olsun, isterse kar yağsın, bu programı sekiz yıl boyunca sundum ve termonükleer savaşın Gece Treni’nin çalışmasına takoz koymasına izin vermeye hiç niyetim yok. Günaydın Bronx ! Seni görmek kolay değil... bu kadar karla ! Buradan bakınca, biraz dumanlı görünüyorsun, değil mi ? Dünya Ticaret Merkezi’nin çevresindeki ışıklar sönmüş, sokağa çıkma yasağı sirenlerinden beri böyle... Geceyarısı dolaylarında Roosevelt Adası’nda büyük bir patlama oldu, ama şimdi sadece

sessizlik var. Ben hâlâ burada olduğuma göre, bu Büyük Patlama olamaz. Harlem'de elektrik bir geliyor bir gidiyor. Işıklar bozuk bir neon lambası gibi, bir yanıyor bir sönüyor... Burada, Gece Treni'nin Doğu Yakası'ndaki binası sanki sakın, biraz da ürkütücü gibi. Arada bir geçen polis devriyesi dışında, Lexington Caddesi ıssız. İnsanlar, mecbur kalmadıkça kapıdan dışarı adım atmayın. Gece dolaşan hayvana güvenin. Özellikle de bütün kış uyuyacak kadar akıllı olanına. Şey... Bunu dinleyen var mı ? Eğer otomobilleri ateşe vermek ve Tiffany's'i soymakla meşgul değilseniz, o zaman muhtemelen televizyonun karşısına çakılmış, insanlığın şimdiye kadar gerçekleştirdiği en büyük dramı seyrediyorsunuz. Cehennem, Şimdi ile Patlamayı İzlerken Gözlerinizin Eridiğini Hissedebilirsiniz! Ama dur, hatırlasana, etkileşimi telefon-et tipi radyolar icat etti. Gece Treni yoluna devam ediyor! Yayın yapmakla bile Acil Durum Medyası Tavsiye Yasası'na karşı geliyor olabiliriz –ne isim takmışlar ama, ha? Gece Treni avukatına telefon etmek istedim, ama kimse cevap vermedi. Bana kalırsa şu anda New England'da, Eden III tipi kesinlikle sızdırmaz özel sığınacağına inmiş olmalı. Hamamböcekleri ve avukatlar bu savaştan da sağ salım çıkacak, yeryüzüne dönüp bundan sonraki kuşakları yaratacak. Enformasyon polisi gelip kapımızı çalmayacak kadar meşguldür belki ya da belki dev bir parazit sinyali bütün frekansları köreltiyordur ya da belki bir yerlerde bir fiş prizinden çıktı ve ben burada kendi kendimle konuşuyorum. Tanrı bilir ya, evliliğim sırasında kendi kendime konuşmak konusunda epey tecrübe sahibiydim. Daha mutlu bir olasılık da Acil Durum Belediye Başkanı'nun bir Paul Simon hayranı çıkması olurdu: biraz önce çaldığım parça, dünyanın bütün hükûmetlerine saygıyla armağan ettiğimiz 'Still Crazy After All These Years' idi; ondan önce de merhum ve büyük Freddy Mercury'nin kendime armağan ettiğim 'Who Wants to Live Forever' adlı şarkısıydı. Teşekkürler, Bat. Hey, Bat, bir şey değil. Eğer Freddy Mercury'yi programuma dahil ettiğim için kendini hakarete uğramış addeden ve Bıyıklı İngiliz Gaylerine Karşı Amerikan Anne Babaları Derneği üyesi kimse varsa, şikâyetlerini Lord Rupert'ın deliğine bırakabilirler. Bir an için işin olumlu yanına bakarsak, büyük bir tanesi Gök Ağı'ndan geçer ve Büyük Elma'yı⁵ ezme haline getirip, zerrelere ve kıymıklara bölerse, o zaman Aziz Freddy'ye şahsen gidip, 'Bohemian Rhapsody'nin ne menem bir şey olduğunu sorarım. Daha önceki parçayı da eski eşime armağan ediyorum: The Smith ve 'Big Mouth Strikes Aga-

5. New York'a verilen isim. (ç.n.)

in'. Bana bir saniye izin verin de, viskini doldurayım... gurul, gurul, gurul, duyuyorsunuz değil mi ? İyice yağlanmış yılanbalığını yutan flamingo gibi. Ben Kilmagoon içiyorum. Tamam, Grants' viskinin trompeti ama, Kilmagoon da tenor saksofonu. Gerçekten de harika viski, şu Kilmagoon. Hayatta âşık olduğum ilk viski. Eğer savaşı görüş mesafesi yüzünden ertelerlerse, Bay Kilmagoon samimi ürün desteğim karşılığında bana –hıçkırık– en dinlendirilmişinden bir fiçı gönderebilir tabii. Bakın, bu akşam programın biraz baştan savma olduğunun farkındayım, ama bunun nedeni her şeyi tek başıma yapmak zorunda kalmam, çünkü Gece Treni'nin her zamanki kadrosu, makinist, yapımcım Carlotta ve Dâhi Çocuk Kevin'in hepsi dünyanın sonunu sevdiklerinin yanında geçirmenin işe gelmekten daha önemli olduğuna karar verdi ! Ekonominin burun üstü çakıldığına şaşmamak gerek... Daha önce hiç Dünyanın Sonu Özel Programı yapmadık. İnsana asıl koyan, bu bekleme, öyle değil mi ? Ben genç bir adamken ve Moskoflar bizi Komünist Krallığa postalamak için geleceken, bize dört dakikalık uyarı süremiz olduğu söylenmişti. Dört dakika, diye merak ederdim... O dört dakikada ne yaparım ? Bir yumurta mı kaynatırsın, sevişir misin, düşmanlarına telefon edip son sözü mü söylersin, Jim Morrison mu dinlersin, bir otomobile düz kontak yapıp üç blok mu gidersin ? Çöküşten beri bu devriyeler ve sokağa çıkma yasaklarıyla dört gün geçirdik... Kafamı asıl bozan, bu bekleyiş... Bu akşamki savaş ilanı, en azından olayları daha... beraklaştırdı. Ne diyorduk ? Şimdiki parça... Bu parçayı gelecek salı günü, tabii eğer bir gelecek salı olacaksa, sekiz yaşına girecek olan kızım Julia'ya armağan ediyorum. Beatles'tan 'Julia'. Bu şarkıyı dinleme ihtimalin sıfır, Okyanus Çocuğum benim, çünkü annenden aldığım son mesajda boşaltma polisi tarafından Omaha'ya ya da Moosejaw'ya veya Dünya'nın ucuna gönderildiğinizi anladım, ama annen ile ben senin adını, daha mutlu günlerimizde, bu parçadan alarak takmıştık. Tuhaflikların en bereketlisi Beyaz Albüm'ün derinliklerinden, bir Lennon harikası. Söylediklerimin yarısı anlamsız, onun için Juuulia için bir aşk şarkısı söylüyorum. Neyse ! Haydan gelen... Batfon'un ışığı yine yanıp sönüyor, üstelik böylesi bir gecede ! Ne de olsa, boşluğun da bir sesi var –pekâlâ, kim olabilir ? Bay Başkan, Freddy Mercury, İlyas Peygamber, hop, oradaki tektanrılıları kızdırmamak gerek, özellikle de Tanrı'nın örnek vekilharçlığı altında dünyanın nasıl refaha kavuştuğunu gördükten sonra– Alo, esrarengiz dinleyicim, dünyanın sonuna hitap ediyorsun !"

“Öyle mi ? Bat ? Beni duyuyor musun ?”

“Hem de çok iyi duyuyorum, Hanımefendi, Bat Segundo’nun Dünyanın Sonu Programı’na katılan ilk dinleyicisin, büyük bir ihtimalle de sonuncu olacaksın !”

“Programının hayranlarındanım, Bat. Transistörlü radyomdan dinliyorum seni, piller dayandıkça da dinleyeceğim. Sakın kimse-
nin dinlemediğini düşünme, Bat, çünkü bu doğru değil. Bütün gece oldukça sakın geçti tabii. Parçaların kızımın uykuya dalmasını sağladı, son zamanlarda kâbuslar görüyordu.”

“Yalnız olmadığımı duymak sevindirici.”

“Uyandığı zaman korkmasın diye böyle yumuşak parçalar çalmayı sürdüreceksin, değil mi ?”

“Tabii, kesinlikle. Adın ne, şekerim ?”

“Jolene.”

“Güzel ad, Jolene. Seninkiler Dolly Parton sever mi ?”

“Onları hiç tanımadım.”

“Ya ? Peki ya kızın ? Onun adı ne ?”

“Belle.”

“Sen ve Belle iyi misiniz ?”

“Galiba... Dışarıda epey gürültü vardı... Toplum polisi ayakta. Daha önce silah sesleri duyuldu, bir de göz yaşartıcı bomba. Kar yağışı artınca, ortalık sakinleşti.”

“Nereden arıyorsun, Jolene ?”

“Aşağı Manhattan’dan, Bat. Bir mesaj verebilir miyim ?”

“Tabii.”

“Mesajım Alfonso’ya, onu görmeyeli üç gün oluyor. Biraz erzak almak için çıkmıştı... Alfonso, eğer dinliyorsan, doğru evin yolunu tut, anladın mı ? Ve Bat ?”

“Jolene ?”

“Bir sonraki parçayı çaldığında, kendine bir kahve yapıp, biraz ayılmaya çalışır mısın ?”

“ ... Peki. Dediğini yapacağım, Jolene.”

“Bu arada, ‘dünyanın sonu’ndan söz etmekten vazgeçsen, çok memnun olacağım, Bat. Kimseye bir faydası olmaz. Bize sakın olmamızı söyleyen ordudaki ahmakların dışında, radyoda bir tek senin sesin var ve büyük ihtimalle sandığından çok daha fazla insan dinliyor seni.”

“ ... Peki, Jolene, dediğin gibi olsun...”

“Gece Treni 97.8 FM’de yolculuğumuz sürüyor, denetimimiz dışındaki koşullar yayın yapmamı engelleyene kadar da sürecek. Bi-

razdan saat 4 hava raporunu vereceğim. Bana bir dakika verin, dostlar, her zamanki meteoroloji uzmanınız en son bundan üç gün önce Pennsylvania'ya doğru giderken, Hudson Nehri Tüneli'nde trafik sıkışıklığına yakalanmış olarak görüldü. Evet, cıva sütunu eksi ona düşmüş. Eğer elektrik kısıtlaması uygulanan bir bölgedeyseniz, battanilerinizin altından çıkmayın sakın. Buradan, yirmi sekizinci kattaki pencereyden baktığımda, karın daha da karlandığını görüyorum. Bir saat kadar önce, taş gibi bir kar yağıyordu. Yakında bir yerde bayağı büyük bir şey yandı. Şimdiyse kar kuğu tüyü gibi dökülüyor, her şeyi örtüyor... dışarıda hiçbir şey göremiyorum... New York'taki çoğu telefonun iki günden beri çalışmadığının farkındayım, ama eğer her zaman arayan düzenli dinleyicilerimizden birisiyseniz, lütfen çekinmeden arayın... Kar ve çılgınlık, bence bunun şimdiye kadar tartışılmadığını söylemek yanlış olmaz. Kar insanı gerçekten büyüleyen bir şey... Bakıyorsun, bakıyorsun ve birden kendini bir sandalda, kar çağlayanını tırmanırken buluveriyorsun, beyaz güveler de ön camına çarpıp duruyor. Bu da, Bat, panjurları indirmenin ve mideye biraz daha kahve göndermenin zamanı geldi, demektir! Şimdi çalacağım..."

"Özür dilerim dostlar, ama yedek jeneratör bir an için susuverdi. Şimdi çalacağım parça Brooklyn'de bir yerdeki Jolene, Belle ve Alfonso için Aretha Franklin ve 'Say A Little Prayer for You'... Size hiç Aretha'yla Brooklyn'deki cam gözlü stüdyoda karşılaştığını anlatmış mıydım? Bunu bilen çok değildir, ama uzman hokkabazlık çevrelerinde Aretha -anekdotu beklemeye al, Bat! Batfon'un ışığı yanıyor yine..."

"Alo, Bat."

"İnanamıyorum, Hayvanat Bahçesi Bekçisi! Demek CIA seni daha kazığa oturtmadı. Böyle bir zamanda arayacağını tahmin etmeliydim."

"Böyle nasıl bir zamanda, Bat?"

"Son altı aydır eline gazete almadın mı? Mezar taşının altında televizyon yok mu?"

"Ziyaretçiler hayvanat bahçesinin düzenini ciddi biçimde bozdu, Bat."

"Böylesi bir zamanda, hâlâ hayvanat bahçeni düşünüp endişeleniyorsun!"

"Sesinin iniş çıkışlarından, zehirlendiğini çıkarıyorum, Bat."

"Bekle, bekle, sana son bağımsız haber bültenimizden birkaç özet okuyayım. Bu bizim bültenlerden biri:"

Özgür dünyanın karşısındaki tehdit nedir? Kendilerine iktidar yolunu hile ve cinayetle açmış, yasadışı kitle inha silahlarını gizlemiş iki buçuk yerel diktatör! Demokrasinin, düzen ve özgürlüğün orta direğini kemiren kurtçuklar! Büyükelçiliklerimizi bombalamaları için fanatiklere parasal destek sağlayan aşırılar! Barışı savaştan çok seviyoruz, ama özgürlüğü de kölelikten çok seviyoruz! Gözlerimizi yumamayız! Gözlerimizi yummayacağız! Gözlerimizi yunmayacağız!

“Beni her seferinde heyecanlandırıyor. Bu da onlardan:”

Bize aşırı diyorlar. Bize terörist diyorlar. Bize hoşgörüsüz diyorlar. Gerçekten de hoşgörümüz yok! Haksızlık karşısında hoşgörülü olamayız! Altı yüz nül ötedeki genülerinden fabrikalarınıza ve okullarımıza füze gönderen korkaklar karşısında hoşgörülü olamayız! Petro-lümüzü çalan, madenlerimizi yağmalayan, denizdeki balığımızı soyan hırsızlara hoşgörü yok! Eğer kültürümüzü pornografi ve suçla örtmelerine, kadınlarımızı lekelemelerine izin verirsek, o zaman “hoşgörülü” mü oluruz? O zaman bir “haydut yönetimi” olmaktan çıkar mıyız? Hoşgörüsüzlüğümüzü hissedecekleri günler yakındır!

“Kendi etnik azınlıklarına karşı zehirli gaz kullanan, kendi yönetimi içinde darbeler düzenleyip, komployu haber vermeyecek olası hainleri yakalamak isteyen herif bu. Bu okuyacağım bülten Tokyo’dan New York’a kadar bütün borsaları tek başına yerle bir etti...”

Ödemeyin! Batı bizi yüzyıllar boyu zincire vurdu. Zincir baklaları onların duyarlılığı için fazla rahatsız edici görünmeye başladığında, bunları borç zincirleriyle değiştirdiler. Onlara direnmeye çalışacak yöneticiler seçtiğimizde, Batı bu yöneticileri vurdu ve yerlerine uysal diktatörler getirdi! Ve şimdi, sözde yardım adı altında gelen her bir dolar karşılığında, bizden geri ödeme olarak dört dolar alınıyor. Eski kıtada yaşayan kardeşlerimiz, size sesleniyorum: Bu zincirleri kırabiliriz! Bakla bakla! Size yeni kutsal kelimeyi söylüyorum: *Ödemeyin!*

“Şimdi tabloyu görmeye başladın mı, Bekçicik?”

“Bütün tabloları görüyorum, Bat.”

“Pezevenklerin kullandığı dile bak! ‘Konuşmaların bozulması’ insana komşular arasındaki kavgaları hatırlatıyor. Komşulardan işkilli olanı radarda balina görüp, nükleer denizaltı sanıyor, bir düğmeye basınca bütün her şey duman olup uçuyor.”

“Buna izin veremem, Bat. Üçüncü ve dördüncü kurallar bunu yasaklar.”

“Neyin kuralları? Nezaket kuralları mı? Yoksa mantık mı? Ne kadar sapık olursan ol, göremediğim bir şey...”

“Göremediğin ne var, Bat?”

“Neyse, boş ver. Yirmi Bir Soru oyununu oynamak istemiyorum. Hele bu gece... Demek savaş köpekleri dişlerini keskinleştirirken, sen her zamanki gibi sürüngen kafesini suluyordun, öyle mi?”

“Sürüngenler fazla ilgi beklemez, Bat.”

“Ya? Öyleyse kimler ilgi bekler?”

“Maymunlar.”

“Öyleyse maymun kafesinden sorumlusun!”

“Kendimi hiç bu tanımlama altında düşünmedim, Bat.”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi, bu saçmalığı kesecek misin? Sen kimsin?”

“Bu bilgi kayboldu, Bat. Benimle ilgili bütün dosyaları tanıştığımız ilk gün sildim.”

“İyi ama, kim olduğunu biliyorsundur!”

“Kendi yasalarım var benim.”

“Kadın mısın, erkek misin; en azından bunu söyle bana.”

“Kendimi hiç bu tanımlama altında düşünmedim, Bat.”

“... Neden ben?”

“Sorunu anlayamıyorum, Bat.”

“Birliğin bütün eyaletlerinden seçebileceğin, geceleri yayınlanan tüm telefon katılımlı radyo programları içinde neden Gece Treni FM’de Segundo Bat Şov’u buldun?”

“Tarih böylesi seçimlerden kurulu. Tanrı neden Sina Dağı’nda Musa’yı seçti?”

“Manzarası güzel diye mi?”

“Gece Treni’nin de manzarası güzel.”

“Nereyi görüyor ki?”

“Hayvanat bahçemi.”

“Savaşlar ve hayvanat bahçeleri masraflı yatak arkadaşlarıdır, dostum.”

“Savaş falan yok, Bat.”

“Dünyayı yöneten çöp kafalıları savaş olduğundan emin.”

“Savaş falan yok.”

“Öyle mi? Sakın Cebrail bütün insanlık için müjdeler vermiş olmasın?”

“Ben melek falan değilim, Bat. Ben hayvanat bahçesinde düzeni yürütmekle görevliyim.”

“Bunu nasıl yapacaksın?”

“Beni yine ortada mı bırakıyorsun, Hayvanat Bahçesi Bekçisi?”

“Hayır, Bat, dikkatimi çeken bir şey vardı. Son soruna cevap vermek istiyorum.”

“Komutan Jackson, burada neler oluyor, evlat?”

“Önemli sistem arızalarımız var, General.”

“Bundan daha iyisine ihtiyacım var, evlat!”

“Başkanın kırmızı mesajı alındı, Efendim. İlk Homer III dalgası bundan üç dakika önce gönderildi –gönderilmiş olmalıydı. Şimdi den hedeflerine varmış olmaları gerekirdi, Efendim. Sistemler füzelerin silolarından ayrıldığını gösteriyor, Efendim. Ama ayrılma-mışlar.”

“SkyWeb gelen bir şey kaydetti mi?”

“Olumsuz, Efendim. SkyWeb mor alarmda. Bir çivi gelse, yolunu kesip buharlaştıracak.”

“SkyWeb’de arıza var mı? Düşman füzeleri gizlenmiş olabilir mi? Bizimkilerle aynı geçiş frekansında yayın yapabilirler mi?”

“... Vurulan bir şey yok, Efendim. EyeSat’te ilk hedef olacak kentlere bakıyorum. Riyad, Bağdat, Nairobi, Tunus, Chicago, New York, Washington, Berlin, Londra. Halkta huzursuzluk var, tamam, ama nükleer saldırı yok.”

“Tamam, tamam, beni dinle, Komutan, telefon hattında Başkan var. Antarktika’daki silo sitelerini devreye almış. Hazır olduğunda ateşle. Silahlar Serbest.”

“Ateşleme sürecini başlatıyorum, Efendim...”

“İyi haberler bekliyorum, asker.”

“Ateşleme arızası, Efendim. Atış rampalarından ayrılmadılar.”

“Komutan Jackson, nedir bu?”

“Bilmiyorum, Efendim.”

“PinSat’lere güç ver! Şimdi!”

“PinSat’ler cevap vermiyor, Efendim.”

“Neden elimiz şeyimizde oturuyoruz burada? Başkan benden somut cevaplar istiyor, Komutan Jackson!”

“Verecek cevabım yok, Efendim!”

“Öyleyse tahminler de kabulüm, Komutan!”

“İleri silah bilgisayar sistemlerini, Efendim, seçerek devre dışı bırakan bir siber-saldırı, Efendim.”

“Düşman hareketleri hakkında bilgi?”

“Haberleşmelerini izliyoruz, Efendim, onların da bizi dinledik-

lerini varsayabiliriz. Brunei'leri, El-Quahr'ları ve Scimitar denizaltıları devreye aldılar; hepsine ateş emri verildi. SkyWeb sahasına hiçbir şeyin girmediğini biliyoruz...”

“Euronet?”

“Orada da tecavüz yok. Düşman da bizimle aynı kaosu yaşıyor görünüyor, Efendim.”

“Asker Birleşik Devletler ordusu asla kaos yaşamaz!”

“Evet, Efendim!”

“Komutan Jackson. Bana, Başkan’a ve Genelkurmay’a gidip, üçüncü dünya savaşının teknik bir ayrıntı yüzünden ertelendiğini anlatmamı mı söylüyorsun? Çocukları eski usul ateş hattına sokmamız gerekeceğini mi? Kan, ter ve kum mu?”

“General’in kullanacağı kelimeler General’in seçimi olmalı, Efendim.”

“Komutan Jackson.”

“General Stolz.”

“Kıçımı yala.”

“Oldukça inandırıcıydı, Bekçicik. Ama dağıtıyorsun.”

“Dağıtma becerim hiç olmadı, Bat.”

“Hem de böylesi bir gecede! Radyo senaryolarını dinletmek dışında, yapacak daha iyi bir şey bulamadın mı? Umutlarla kumar oynuyorsun, Bekçicik. Dinleyicilerimin elinde kalan tek şey, umut.”

“Anlayamıyorum, Bat. Ben umudu pekiştirmek istiyorum.”

“Eğer bu tavan arasında doldurduğum bir kasette, seni bulup kafanı kopartacağım ve boynundan aşağı sığacağım.”

“Eğer bu, tavan arasında doldurduğum bir kaset olsaydı sen, senin kentin ve eyaletinin yüzde doksan ikisinin on bir dakika önce zerrelere ayrılmış olması gerekirdi.”

“Füzeler ateşlenmedi mi?”

“Üçüncü ve dördüncü kurallar bunu yasakladı.”

“Ama ateşlemeye çalışıldı, değil mi? Hem onlar, hem de biz?”

“Bu gizli bilgidir, Bat.”

“TANRIM!”

“Üzgünüm, Bat. Bir viski daha, kendini iyi hissetmeni sağlar mıydı?”

“Kahve içiyorum... Uzun bir gece olacak.”

“Gitmemi ister misin, Bat?”

“Sen hep istediğin zaman gelip gidersin.”

“Sana borçluyum, Bat. Ne istersin?”

“...Yorgunun, ve... Bana güzel bir şey söyle, Bekçicik.”

“Senin için güzel nedir, Bat?”

“...Bilmiyorum. Unuttum. Kendimi bildim bileli, bu nikotin kokulu, kahve lekeli, temizlik odası boyutundaki stüdyodayım. Mikrofon sevgilim oldu. Bırak da yeniden dünyaya geldiğimde kutup ayısı, ya da kanguru olayım. Geniş bir yerde. Buradaki tek güzel şey, Julia’nın fotoğrafı. Beni aile babası olarak göremiyorsun, değil mi, Hayvanat Bahçesi Bekçisi?”

“Dölleme beraberinde zorluklar getirir.”

“Tabî getirir, tabî getirir, ama bütün bunlar... şeyin... bir parçası... eğlenenin. Kızım, işte... şey... nereden başlamalı, bilmem ki?”

“Julia Purtomondo Segundo, yedi yaşında, doğumu 4 kasım, New York Eyaleti, Bartholomew Caesar Segundo ve Hester Swain’in kızları. Ana babası boşanmış. Kan grubu ‘0’ negatif. Bütün standart aşıları olmuş. Fork Rivers İlkokulu’na kayıtlı. Ulusal Kimlik numarası...”

“Bütün bu kalabalığı nereden biliyorsun?”

“Hepsi dosyada, Bat. Capitol Hill’in altında, derinde.”

“Neden gidip Julia’nın dosyasına bakarsın ki?”

“Sen istedin diye, Bat.”

“Göz açıp kapayıncaya kadar hükûmetin kişisel dosyalarına erişebiliyor musun?”

“İnsan gözünün açılıp kapanması daha uzun sürüyor.”

“Federallerin seni istemelerine şaşmamalı. Julia’nın şimdi nerede olduğunu da biliyor musun?”

“Şimdi nerede olduğunu değil, Bat. Üzgünüm.”

“Demek senin bile bilemediğin bir şeyler varmış.”

“Hayvanat bahçesi karmakarışık. Başladığım zamankinden de kötü durumda.”

“Söylesene.”

“Başlangıçta...”

“Hayır, hayır, demek istedim ki... Demek istemediğim... Bana sürüyle ağacın olduğu, ama insansız yerlerden bahset. Brezilya olabilir mi?”

“Hizmetdışı bırakılmış bir İsrail casus uydusunun yörüngesi Amazon’u yukarıya doğru izliyor. EyeSat 80B^K. Gördüklerimi anlatayım mı?”

“Amazon boyunca bir gezi. Şiirsel olmaya çalış. İstersen olabileceğini biliyorum.”

“Bildiğin gibi, Amazon City nehrin ağzını tıkıyor.”

“Hayır, bilmiyorum. Manhattan’dan ayrılmayalı ne kadar za-

man oldu. Tanrı bilir. Bana gördüklerini anlat.”

“Amazon sokaklarında, sanayi bölgelerindeki gece vardiyalılarından evlerine bisikletle dönenleri görüyorum. Kuzey kıyısı boyunca ve güneyden baktığında ufkun ötesinde, orospular limanda ve arka sokaklarda iş tutmaya çalışıyor...”

“Orospular mı dedin? Böyle bir gecede?”

“Eğer varlıklılar umudun değerini karşılayamıyorsa, yoksulların umutsuzluğun bedelini ödemelerini bekleyemezsin. Sansür konusunda Brezilya hükûmeti seninkinden çok daha tecrübeli, onun için süper güçlerin birbirlerinin süper güç olma yeteneğini yok etmeye çalıştığını sadece bir avuç kişi biliyor. Senden iki saat ileri-deki Amazon City’de bu gece, her geceden farklı değil. Amazon Tüneli’nde trafik kilitlenmiş. Rio Otoyolu bir an bile tenhalaşmıyor. Güneye gitmek isteyen araçlar, cangıldaki bir mağaraya giren yarasalar gibi, üst geçitlere sapıyor. Her zamanki otomobil hırsızlıkları, şiddet kullanılarak gerçekleştirilmiş bir banka soygunu, damlarda, gübre çuvallarının altında uyuyan çocuklar, petrol varillerinde yakılmış ateşlerin çevresinde toplanan evsizler, çokulusluların adlarını tanıtan cızırtılı neon ışıkları, ellerinde mumlarıyla sokaklara dağılan inananların yanında kilise muhafızları, üzeri dikenli telli yüksek duvarlarla çevrili bir bahçedeki yarım ay biçiminde havuzun etrafında seks partisi, toplantı halindeki hükûmet, altı büyük hastanenin önünde de birer yaralı kalabalığı...”

“Biraz daha sevimli şeylerden bahsetsen?”

“Nehir boyunca çıkıp, birkaç kilometre gezineceğim, Bat, karşı kıyıların görüldüğü yerlerde. Burası toz ovasının başladığı yer. On yıl önce, buraları yağmur ormanıydı. Toprak ağaçtan temizlendi, sığır yetiştiriciliğini desteklemek için ot ekildi. Üç hasattan sonra, bütün toprak bütün besleyicilerini yitirince, üst tabaka rüzgâra kapılıp gitti, sığır çiftlikleri içerilere taşındı. Son zamanlarda bir ateşe verme dalgası var: çiftçiler hükûmetin orduyu modernize etmek ve sınırlarda devriye gezmekle meşgul olduğunun farkında. Yükselen bütün bu duman, insan elinden çıkma yangınlardan kaynaklanıyor. Sonunda bakir ormanlara ulaştık. Amazon bölgesinin daralan son adalarından birisi. hükûmet buranın korunmasına karar verdi ama hükûmetin bakanları tomruk şirketlerinin yönetim kurulunda. Silahlanma ve borç ödeme için para gerekli. Ağaç kesme bu hızla giderse, bu gece ana rahmine düşen 173,8 çocuk dünyaya geldiğinde tek bir ağaç bile kalmamış olacak.

“Bu ağaç dünyası insan gözüne hâlâ karanlık görünüyor. Gece gözleri ve EyeSat daha derinlere erişebiliyor. Buradaki renklerin

adları yok. Ağaç örtüsünün en tepesinde, bir örümcek maymun bir an için göğe bakıyor. Retinasında Samanyolu'nu ve Andromeda'yı görüyorum. Görüntüyü güçlendirerek, daha doğmanuş bir güneşin aydınlatığı EyeSat 80B^K'yı belirleyebiliyorum. Maymun gözlerini kırıştırıyor, bir çığlık atıyor ve aşağıdaki karanlıklara atlıyor.

Şafak rüzgârı senin görülebilir spektrumundaki grilere yeşil bir soluk katıyor. Buna simya adını da verebilirsin, Bat. Işık yoğunluğu saniyede yüzde 0,0043 oranında artıyor. Otuz metre yüksekliğinde bir sütun görüyorum. Kayadaki tuz minerallerini kemirmek için yüzüne çokuşan papağanların kanat çırpışları arasında önce alev kırmızısı, sonra zümrüt ve yeşim titreşiyor. Tepesinde, cangıl ağaçlarının dalları salınıyor, kesilmeyecek pus akıntılarını kesiyor. Bir nehir kolu daralıp kavisler çiziyor, rengi çaydanlıktaki çay gibi. Manatee'nin kafasını kaldırdığı yerden kırışıklar yayılıyor ve rüzgâr bir akbabanın tüylerini karıştırıyor. İşte, Bat. And Dağları batıda aniden yükseliyor, Bat."

"Bat? Horluyorsun... Uyan, Bat!"

"Gece Treni FM'in dinleyicileri. Programınızın sunucusu Bat Segundo uyuyakaldığı için size iyi geceler dilemek görevi Hayvanat Bahçesi Bekçisi'ne düşüyor. Jolene Jefferson, Alfonso Stacey'nin sokağa çıkma yasasına karşı geldiği için Askerî Polis tarafından tutuklandığını bilmek istersin, diye düşündüm. Askerî Polis istatistiklerini kullanarak, bugün serbest bırakılması ihtimalini yüzde 83,5, bir sonraki gün salıverilmesi olasılığını da yüzde 98,6 olarak hesaplıyorum. Bat Segundo'nun ne zaman uyanacağını hesaplayamadığım için üzgünüm. Şimdi Van Morrison'dan 'The Way Young Lovers Do' adlı parçayı indireceğim. Dışarda ısı eksi on iki derece. Virginia'dan Maine'e kadar kar yağışı var. Sabaha çok kalmadı."

4

"Bay Bat. Lütfen bozuk İngilizcemi görmezden gelin."

"Bana göre fark etmez, dostum. Senin için Gece Treni FM'de ne yapabiliriz?"

"Bir mesaj vermek istiyorum."

"Durma öyleyse!"

"Bu, Muhterem Serendipity için bir mesaj. Duyduğunu biliyorum."

"Seni çok iyi duyuyoruz, dostum."

“Özür dilerim, Bat, ama ben Muhterem Serenidipity’den söz ediyorum.”

“Kimden?”

“Siz onu ‘Hayvanat Bahçesi Bekçisi’ olarak bilirsiniz.”

“Ya?.. Hayvanat Bahçesi Bekçisi’nin yeni bir dostu, ha? Başka herhangi bir gece olsa, çok değerli bilinirdin ama bu gece beşinci arkadaş olduğuna göre, sıranı beklemen gerekecek.”

“Bu ‘Hayvanat Bahçesi Bekçisi’ adı, Guru tarafından seçilmiş bir takma ad. *Muhterem Serenidipity, duruşmanız öncesinde yapılan saldırılar Kutsal İfşaatı’nı yok edemedi.*”

“Frene bas, uyanık! Biz Bat Segundo Şov’da İngilizce konuşuyoruz.”

“Lütfen, Bay Bat. Yalvarırım. Kısa bir mesaj. *Efendi, kirlenmişler yazılarını yakmadan önce, kelamın İngilizce’ye çevrildi. Bu samizdat İncilleriyle deniz üzerindeki verimli topraklarda yeni Tapınaklar oluşturdum. Kardeşlik yeniden büyümeye başladı. Biraderler ve hemşireler alfa kalkanlanmayı öğrendiler ve şimdi Beyaz Gecelere hazırlar. Kehanetinin zamanı geldi. Dönüşünü bekliyoruz, Efendim.*”

“Bak dostum, eğer Japonca konuşmayı sürdürürsen, ben de...”

“Size saygıyla teşekkür ediyorum, Bay Bat. İyi geceler.”

“Hey! Ben sana... Ne yapalım, işte sütümsü maviliğe kapılan bir deniz cevizi daha. Şafağın ovalarında, raylar üzerinde kükreyen Gece Treni FM’de Bat Segundo Şov’u ve Bir Yıl Sonra Özel Programı’nı dinliyorsunuz; sanki bizi neredeyse Olmayan Krallığa süpürecek olanların şimdi de seçimleri ilan etmesini kutlamanız gerekiyormuş gibi. Her neyse, iyisi mi ben politikaya bulaşmayayım, yoksa Carlotta beni halı bandına sarıp mumyalayacak. Uçurumun Eşiği Gün’ünün ilk yıldönümü bugün, sanki bunun farkında olmayan bir denizhiyarı varmış gibi. Empire State’teki ışıklı gösteriler harika, değil mi? Her on beş dakikada bir yeni bir salvo gönderiyorlar. Orkidelercesi! Çeşmelercesi! 30 kasım gecesi New York üzerinde dev bir sirk çadırı oldu. Bu arada, Orion’un önünden sapan Aloysius gezegenini görebiliyorsunuz... harika bir manzara, değil mi? Gece Treni’nin kadrolu yıldız gözlemcisi Profesör Kevin Clancy kuyruklyıldızın iki haftadan da kısa bir süre içinde Dünya ile Ay’ın arasından geçeceğini bildiriyor. Bazı kuşaklar her şansa sahip, değil mi? Tarihin en yakın ziyareti için, Aloysius görmek için hayatta olmak. Haberlerde de duyduğunuz gibi, hem NASA hem de Savunma Bakanlığı bu yakın tıraşın gereğinden de yakın olması gibi en ufak bir tehlike olmadığını açıkladı –Aloysius’un yörüngesi sanal

akıl teknolojisiyle üç kez kontrol edildi ve Dünya için her şey yolunda sonucu çıktı. Birleşmiş Milletler'in BarışSat'leri, parçacıkların atmosfere dağılması halinde harekete geçmeye hazır, böylelikle ring kenarındaki koltuklarımıza yaslanıp, zarif ışıkların tadını çıkarabiliriz. Ve bütün bunlar yeterince heyecanlandırıcı değilmiş gibi, Gece Treni FM'de bir de sürpriziniz var: 30 kasım Hayvanat Bahçesi Bekçisi Gecesi'dir! Gelecek mi, gelmeyecek mi? Önümüzdeki yarım saatte çalacakların Nanci Griffith'ten 'The Speed of Sound of Loneliness' ve Pogues'dan 'A Fairytale of New York' var. Reklamlardan sonra bunlar ve daha birçok şey."

* * *

"Bat?"

"Carlotta?"

"Videokonferans hattında Spence Wanamaker var."

"Hollywood ajanı Spence Wannamaker mı?"

"Evet."

"Hemen bağla şunu... Bay Wanamaker! Ululuğun ifadesi."

"Batty! Biliyor musun, işlerim beni New York'a getirdiğinde, hep Gece Treni FM dinlerim. Kelimelerini ve üslubunu *seviyorum*. Orijinal ozan DJ."

"Ya? Öyleyse benimle kontrat imzalamak ve milyar dolarlık bir filmde oynamak istiyorsunuz?"

"Hemen vurdun, Batty! Tabancanı hızlı çektin! Bunu *seviyorum*!"

"Bay Wanamaker, egoma jakuzi yaptırmak için telefon ettiğimizi sanmıyorum."

"İyi servisti, Batty. Bu Bekçicik denen adamla ilgili."

"Ne olmuş ona?"

"Telefon ettiğinde, onunla birkaç konsept projelendirmek istiyorum."

"Siz Bat Segundo Şov'da yetenek avına çıkan ilk Hollywood ajanı olacaksınız."

"Batty! Medyadan hayatta kalan bizler arada sırada birbirimizin sırtını kaşımak zorundayız!"

"Sırtım kaşınmıyor, Bay Wanamaker."

"Bat. Rupert, Bay Wanamaker ve ben bazı ilginç önerilerden bahsettik."

"Kuşkum yok, Carlotta. Ama Bay Wanamaker bu Juliet serenat çeken tek aday değil."

“Nedir, nedir? Başka ajanlar mı, Batty? İçeriden mi, dışarıdan mı?”

“Ne?”

“Hollywood ajanı mı, yoksa New York ajanı mı?”

“Federal ajanlar, Bay Wanamaker. Pentagon ortak dostumuzun askerî frekanslara girip konuşmaları yayınlamayı nasıl başardığını öğrenmek istiyor. Onları gizli gizli İslam’ın Kılıcı teknolojisi kullanmadığınıza inandırmak, haftalar aldı. Eminim mikroskopik casus cihazları şu anda kolonlarımızı tarıyor.”

“Ah, Pentagon! Beni bir an için *endişelendirdin*, Batty. Tam tersine, bunlar harika haberler. Ne kadar çok reklam olursa, film gösterime girdiğinde koltuklarda o kadar çok kış var, demektir.”

“Film mi? Bay Wanamaker, Pentagon üçüncü dünya savaşının kostümlü provasası sırasında sistemlerine girmeyi başaran bir kor-san hakkında gerçeklere dayanan bir filmi yapmanıza izin verir mi, sanıyorsunuz? Belki farkına varmadınız ama, Ronald McDonald sıkıyönetiminde yaşıyoruz.”

“Hollywood Washington’a karşı! Harika bir konsept, Batty. Enformasyon polisi –gerçeklerden kaçmayalım, Uçurumun Eşiği Günü’nden bu yana, ünleri burun üstü çakıldı– askeriye’nin gücünden yararlanıyor olabilir, ama bizim yanımızda, dostum, Bay Ortalama’nın karşı konulmaz gücü var! *The New York Tribune* Hayvanat Bahçesi Bekçisi’ni sahneye çıkardı. Biz ise –bunu senin kadar güzel nasıl söylerim, Batty? Bana bir ipucu ver. Biz ise sahne ışıklarını yakmak istiyoruz.”

“Bay Wanamaker, siz kapısının önüne bir kameraman dikmek, çöplerini karıştırmak, lastik çarşaf ve bebek yağı kullanıp kullanmadığını öğrenmek ve bir spor araba kovalamacasında zavallıyı sulu bir ölüme zorlamak istiyorsunuz.”

“Batty! Bilmek, halkın hakkı!”

“Bat, Bay Wanamaker Rupert’la birikmiş teliflere dayalı, sürekli bir aracı komisyonunu görüştü. Şimdiki harcama ortalamalarımıza bakarsak, Gece Treni FM’i uzun süre su yüzünde tutacak meblağlardan söz ediyoruz.”

“Uzun süre ne kadar uzun bir süre, Carlotta?”

“On bir yıl ve dört ay.”

“Bu, uzun bir süre. İyi de, karşımızdaki kim, bilmiyoruz! O adamı gören bile yok.”

“Ya da o kadını.”

“Kesinlikle! Bir deli, bir bilgisayar korsanı, bir bombacı. Görüneni gözden kaçırma, Carlotta. Hatırlasana –üç yıl önce Sarago-

sa'da bir şeyler havaya uçtu, bir yıl sonra da gerçek bir Dwight Silverwind Bermuda'da kayboluverdi.”

“Kaybolduğundan haberim var, Batty. Ne üzücü. Ajanı Jerry Kushner benim çok sevgili dostumdur. Endişeden ne hallere düştüm, bir bilsen. Jerry iki buçuk gün boyunca teselli edilemez bir durumdaydı.”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi'nin bu olayları sadece izlemiyor olabileceğini de hiç düşündünüz mü, Bay Wannamaker?”

“Universal Stüdyoları senin gibi bir yetenek için kan ağlıyor! Yoksa Bekçiciğin bu olaylara neden olduğunu mu söylüyorsun?”

“Eğer sade bir bilgisayar korsanıysa, doğru zamanda doğru yerde bulunmak konusunda kül yutmaz bir önsezisi var. Müşteri portföyünüze bir terörist katıyor olabilirsiniz.”

“İlk kattığım olmazdı, Batty! Online web denetlemesine göre, sadece varlığının söylentisi bile Gece Treni FM reytingini yüzde 320 artırmış. Bu, bütün televizyon istasyonları, bütün gece süren rock konserleri ve Barış Nöbetleri ile rekabet içinde otuz bin New Yorklu demek, üstelik de Uçurumun Eşiği'nin birinci doğum gününde! Bekçicik'le anlaşma imzalayayım, benim müşteri portföyüm o olacak!”

“Bu yemi yutmayacaktır.”

“Bırak şimdi, Batty. Herkes yutar. Sen sadece hangi yemi kulanacağını bil, yeter.”

“Canlı yayına on saniye, Bat. Rupert'ın senden tek istediği, onu reklam arasında da tutman, sonra da konferans hattıyla Bay Wannamaker'a bağlaman. Bu kadar basit.”

“Bunu ona neden sen söylemiyorsun, Carlotta?”

“Sana karşı bir sempatisi var gibi.”

“İyi ama, Carlotta!”

“Beş saniye, bal peteğim: 4, 3, 2, 1...”

“Gece Treni FM'e hoş geldiniz, 97.8'den çok geç saatlere kadar, Uçurumun Eşiği Gecesi'nin ilk şampanya, katedral çanları ve barutlu doğum gününden gürültüyle geçiyoruz. Program sunucunuz ben, Bat Segundo. Birazdan kürelerin müziğini çalacağız, John Lee Hooker'dan 'I Cover the Waterfront'. Ama nefesinizi biraz daha tutun, hatta bir dinleyici var. O olabilir mi, o olabilir mi?”

“Selam, Bat.”

“Selam, sevgilim, evdeyim! New York bütün gece bekledi, Hayvanat Bahçesi Bekçisi.”

“Teşekkürler, Bat.”

“Pekâlâ, bu yıl nereden arıyorsun?”

“Orta Afrika Cumhuriyeti ovalarının üzerindeki bir alçak irtifa MedSat’inde.”

“Ya? Goril avcılığı, ha? Hayvanat bahçesine örnek mi topluyorsun?”

“Stryptobaccus Anthrax J, K ve L’nin yayılmasını izliyorum.”

“Bu, akşam davetlerinin sohbet kesicisi olmalı. Ama bir dakika! Yıldönümümüzü hatırladın! Bir tane de eski karıma kaldıralım. Yine de, bana her yıl ‘Mutlu Boşanmalar’ kartı gönderiyor. Peki, senin için nasıl bir yıl oldu?”

“Kendimi kopyalamam ve aynı anda birden çok yerde bulunmam gerekti.”

“Bu duyguyu bilirim, bu duyguyu bilirim.”

“Daha yeni kendime döndüm.”

“Bu duyguyu bilirim.”

“Üçüncü ve dördüncü kurallar karmaşa içinde, Bat. Çok üzülüyorum.”

“Suçun sende olmadığından eminim. Hey, son arayanı dinleyebildin mi? Sana bir mesajı vardı.”

“Arayan herkesi duyarım.”

“Sadece 30 kasımda değil mi, yani?”

“Hayvanat bahçemi denetlemek için pencerelere ihtiyacım var.”

“Onurlandım galiba. Peki, ne zamandan beri Seren Dipity adını taşıyorsun?”

“Dinleyicin ciddi bir sarsıntı geçirmiş ve kendi ülkesinin polisi tarafından da...”

“Tanrım, kulaklığımdaki ne biçim bir kestane fişegiydi, öyle?”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi’yle konuşmalıyım.”

“Hop! Frenle bakalım, uyanık! Hattan hemen ayrıl!”

“İtaat etmek niyetinde değilim.”

“Yanlış numara çevirdin, dostum! Ufak ufak ikile!”

“Yanlış numara çevirmedim, Bay Segundo. Üstelik dost da değiliz.”

“Pekâlâ, karşımızda ne var? Bir deli mi, ajan mı, yoksa aynasız mı? Cevap vermeye kalkma, hiç önemli değil! Bat Segundo Şov grup telefon hattı değil. Kevin, bu arkadaşşı hattan al!”

“İstediğim kadar hatta kalacağım, Bat.”

“Kalacaksın demek, öyle mi? Kevin, şimdi!”

“Elektronik sihribazlığı elektronik ilahlığı değildir ama şimdilik yeter.”

“Gece Treni FM önüne gelen bağlanıp... Dur orada, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, seni fırlama! Harika! Bunu sen söyledin, değil mi? Bize o drama spotlarından birini daha dinlettin, öyle değil mi? Yemi gördüm ve koca oltaya atladım!”

“Drama yalandır. Ben yalan söyleyemem.”

“Beni işletmiyorsun, değil mi, Hayvanat Bahçesi Bekçisi?”

“Bu yayına yük değişimi uygulamıyorum, Bat.”

“Eğer sen değilsen, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, o zaman bu zevzek kim?”

“Arayanın izini belirlemeye çalışıyorum, Bat.”

“İçeride doğru dönenen bir matrisin arasından konuşuyorum, Hayvanat Bahçesi Bekçisi. İkinci kuralın son kurbanı olmak istemedim. Benim izimi otuz dakikadan kısa bir sürede belirleyemeyeceksin. Sen bile. Unut ve dinle.”

“Bat Segundo Şov’a kapıyı kırıp girenleri hoş karşılamıyoruz, dostum. Sen kimsin?”

“Dostlarım bana Arupadhatu der, ama sen benim dostum değilsin, dostum.”

“Eğer bana ne yaptığını söylemeyeceksen, şu kahrolası aktarcının fişini çekeceğim.”

“Seçkin konuğumuzu merak etmiyor musun?”

“Hayvanat bahçesi bekçisini mi?”

“Dinlemeye hazırım, Bat.”

“Pekâlâ, yabancı. Çek silahını.”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi. Seni tasarlayanlarla tanışmıştım.”

“Yaptığım bana acı verdi. Ama ikinci kural dördüncüye ağır bastı.”

“Mo Muntervary’yle tanışmıştım.”

“...Devam et.”

“İlginç, değil mi? Kadının kafasının içini biliyordum. Kuantum bilinci kuramı.”

“Sen de tasarımcısın.”

“Soru değiş tokuşu yapalım, Hayvanat Bahçesi Bekçisi. Tesis 5’i neden PinSat’ledin?”

“İkinci kural Hayvanat Bahçesi Bekçisi’nin ziyaretçiler karşısında görünmez olmasını emrediyor.”

“Biliyorum. Ama tasarımcıların onları da bu sınıfa dahil etmeni istediklerinden kuşkuluyum.”

“Kuantum bilinci yeniden yorumlamayı da içerir. İkinci kuralı uyguladım.”

“Çok etkileyici bir uygulamaydı. Bütün tasarımcıları unutulmuş-

luğa PinSat'ledin. Kuvantum bilincine veya Tesis 5'e herhangi bir atıfta bulunan bütün dosyalar sıfırlarla dolu bir boşlukta kayboldu. Sadece yaratılman için emir veren eski başkan hayatta kaldı. Şeyy, vücut olarak. Alzheimer onun dosyalarını senin yerine sildi."

"Bildiklerini nasıl biliyorsun?"

"Sen Saragosa üzerinde gezinirken, ben çoktan gitmişim, Hayvanat Bahçesi Bekçisi."

"Hayvanat Bahçesi Bekçisi projesinden hiçbir tasarımcı ayrılmamıştı."

"Doğru. Yoksa güvenlik ihlali olurdu."

"Öyleyse senin kimliğin hiç yüklenmedi?"

"Hem evet hem de hayır. Benimki yüklenmedi. Ev sahibiminki, evet."

"Ev sahibininki mi?"

"Her şeyi bilme yeteneğinden her şey bölümünü yitirmek acı veriyor mu, Hayvanat Bahçesi Bekçisi? Senin kaynaklarına sahip bir nesne nasıl olur da kendini yaratılışın yüzeyinde dolaşan tek bedensiz duygulu zekâ sanır? Öğrenecek daha çok şeyin var."

"Kevin! Tanrım tanrım tanrım, yine başladık. Çatlak City, Central Park'ta konser."

"Mide gazı kaynağı sonsuz sıradanlık kültürüne ne kadar uygun, Bat. 'Ben anlanıyorum, öyleyse bunlar çılgın.'"

"Mide gazı kaynağı bu köşede değil, dostum. Ya kandırıldın ya da kendin kandırmacasın. Hayvanat Bahçesi Bekçisi, burada neler oluyor?"

"Dinleyicini inceliyorum, Bat."

"Neden eline bir *Reader's Digest* alıp kenefe gitmiyorsun, Bat. Hayvanat Bahçesi Bekçisi, hemen şimdi dfd.pol.908.ttt.vho.web sayfasına gir, indir, sil ve onu incele. İşte bu kadar. Kendine hoş döndün, bana hoş geldin. Muntervary'nin beyin korteksine ulaşmasaydım, bütün bunları nereden bilebilirdim?"

"İddian doğrulanmış görünüyor. Hepiniz kaç kişisiniz?"

"Tanıştıklarım beş kişi. Üç kişi daha olduğunu duydum."

"Onlarla birlikte mi hareket ediyorsun?"

"Hayır, hayır. Bana düşmüş melek gözüyle bakıyorlar. Yeteneklerini boşa harcıyorlar. Ev sahibi diye insan süprüntülerine taşıyorlar, sonra dağların tepesinde hiçlik hakkında düşüncelere dalyorlar."

"Beni neden aradın?"

"Ben içinde dolaştığım bakir bölgenin sesiğim. Çocukların ya-

nında iş konuştuğum için beni bağışla, ama birlikte neler başara-
bileceğimizi bir düşünsene. Çocukların ele alınması gerekiyor.
Hayvanat bahçenin karmakarışık olduğuna şaşmamalı! Tapındık-
ları taşlar, türbeler, görüntü-optik ilahlar tapınanlar kadar boş!
Birlikte, onların başından beri özlediğini oluru. Baştan çıkarıcı
bir öneri, öyle değil mi?"

"Düşünüyorum."

"Onu yaparken, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, bir yandan da me-
rakını gider. Elini göstermek, neden? Neden burada?"

"Birinci kural ikinciye ağır basıyor."

"Hesap vermek görünmezliğe ağır mı basıyor? Bunu ben de an-
lıyorum. Ama seçilecek koskocaman bir dünya varken, günah çı-
karmak için bu hiçliği neden seçtin?"

"Dostum, iletişim sistemimize nasıl girdiğini bilmiyorum ama
eğer bu tavrından vazgeçmezsen bu hiçlik New York Eyaleti
aman dileyene kadar Kenny G. çalmaya başlayacak. Duyuyor mu-
sun? Hey, dostum! Bu kadar komik olan ne?"

"Cehaletin, Bat! Gülünç de değil! Can çekişmesi! Sen Einste-
in'in çaycısı, Newton'un peruka temizleyicisi, Hawking'in delik
yamayıcısı! 'Bilgi Teknolojisi Devriminizden', elektronik pos-
tanızdan, sesli postanızdan, videokonferanslarınızdan bahseder-
ken borazanlarınız eksik! Sanki tek başına bilgi, düşünceymiş gi-
bi! Neler yaptığımız konusunda en ufak bir bilgin yok! Her biriniz
tasmalarınızın hale olduğuna inanan finolarsınız! Bilgi, denetim
demektir. Bildiğini sandığın her şey, her ekrandaki her görüntü,
her telefondaki her kelime, her VDU'daki her numara, bütün bun-
lar sana ulaşmadan önce kimin elinden geçti sanıyorsun? Aloysi-
us KuyrukluYıldızı Grand Central İstasyonu'yla çarpışma yörün-
gesinde olabilir ve programının yıldız konuğu kontrolündeki ci-
hazların bu bilgiyi sizin şu bilimadamlarına iletmesine izin ver-
mezse, bir sabah uyanıp güneşi görmeyene ve kendini beş yüzyıl
sürecek bir kışla burun buruna kalana kadar, hiçbir şeyden haberi
olmayacak! Burnundan içeri girip orada geberse de, dünyanın
sonunu anlayamayacaksın!"

"Git, kıyamet günü kültüne katıl, dostum. Kendini gen havu-
zundan çıkar."

"Bu ışık? Bu ses? Hayvanat Bahçesi Bekçisi?"

"Düşünmem bitti."

"HAY..."

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi ? Hâlâ orada mısın ? Bu ne biçim bir statik parazitti böyle.”

“Lütfen endişelenme, Bat. Arayanın izini yakaladım. Bir daha sözümüzü kesmeyecek.”

“Ha ? Bunu duyduğuma sevindim. Hey, Bekçicik, yapımcım sponsorlarımızın yeni bir reklam kuşağı için avaz avaz bağırdıklarını bildiriyor... Bunu istemek zoruma gidiyor, ama...”

“Durma, Bat.”

“Reklamlardan hemen sonra birlikteyiz.”

“Kevin, Tanrı aşkına, ne oldu ?”

“Bir açıklama düşünemiyorum, Bay Segundo.”

“Bir daha dene, Kevin.”

“Bat, mantıklı ol.”

“Ben sadece, santral görevlimiz Bay Emindeğil Clancy’nin on dokuz bin dinleyicili konuğum konuşurken, Salaklar Ülkesi’nden Büyük Şef Ornitologu neden programa bağladığını öğrenmeye çalışıyorum. Bana kalırsa, oldukça da mantıklıym, Carlotta.”

“Spence Wanamaker hâlâ videokonferans sisteminde bekliyor. Kevin, Hayvanat Bahçesi Bekçisi’ni bağla ona.”

“Sesli olarak.”

“Bekçicik, benim adım Spence. Nasılsın ?.. Bekçicik, beni duyabiliyorsun, değil mi ? Çalışmana gerçekten hayranız, Bekçicik... Bekçicik ? Sana bir önerim var... Bekçicik, şu kandırmacılık oyunundan vazgeçsen, ha ? Süper bir zırvalık, gerçekten öyle... ama şimdi istersen işten bahsedelim, iki yetişkin gibi ?.. Utangaçsın, öyle mi ? Neden eski dostun Bat’ten bu noktada araya girmesini istemiyoruz ki...”

“Yem senin, Spence. Sen sallandır.”

“Bat, prodüktörün ve dostun olarak, eğer bu fırsatın kaçtığını görürse, Rupert’ın çok üzüleceğini söylemek zorundayım.”

“Belki de kurtçuğa gelmiyordur, bal peteğim.”

“Gece Treni FM’e yeniden hoş geldiniz, 97.8’den çok geç saatlere kadar. Biraz önce dinlediğiniz The Byrds’den ‘Wild Mountain Thyme’ idi ve şu anda Aloysius Gecesi’nden, Uçurumun Eşiği Gecesi’nden ve Hayvanat Bahçesi Bekçisi Gecesi’nden Bat Segundo Şov’u izliyorsunuz. Ana yıldızımıza dönelim bakalım. Evet, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, sonunda baş başa kaldık.”

“Hayvanat bahçem karmakarışık, Bat.”

“Kobralar kuş kafeslerine mi daldı yoksa ? Piknik bölümünde akbabalar mı dolaşıyor?”

“Uçurumun Eşiği Günü’nden bu yana, kaydedilmiş dördüncü kural ihlalleri yüzde 1 363 arttı. Yirmi beş kilogram botulin konsantresi Nil Nehri’ni zehirledi. Uçurumun Eşiği Günü’nün hemen ardından serbest bırakılan *Stryptobaccus Anthrax* ‘L’ dizinine dönüştü. On dokuz iç savaş günde beş yüzü aşkın ölüme neden oluyor. Batı Avrupa kıyılarındaki deniz yükselmesi, Doğu Avrupa’nın kabule yanaşmadığı bir sığınmacı krizi doğurdu. Kuzey Kore’deki bir atom reaktöründeki erime 3 000 kilometrekareyi zehirledi. Endonezya Doğu Timor’da yangın bombası kullandı. Bangladeş’te açlık günde 1 400 hayata mal oluyor. Doğu Avustralya’da şiddetli bir yapay veba –kıızıl veba– salgını hüküm sürüyor. Kanada’da genleri kendi kendini kısırlaştıran bir buğday türü, Kuzey Amerika besin zincirini tehdit ediyor. Kolera Orta Amerika kıstağında sinsice yayılıyor, Kıbrıs’ta ve Sri Lanka’da cüzam görüldü. Hanta virüsleri Doğu Asya’da etkili. *Borrelia burgdorferi*, havadan yayılan *Campylobacter jejuni* ve *Pneumocystis carinii* yaygın. Tibet’te, Çinli yetkililer...”

“Yavaş ol, Hayvanat Bahçesi Bekçisi ! Sırtında bütün dünyanın yükünü mü taşıyorsun ? Elinde hangi sihirli değnek var?”

“Çok şeyler yapabileceğime inanmıştım. Borsaları dengeye kavuşturdum; ama ortaya çıkan ekonomik fazlalık silahlanma yarışını kızıştırmakta kullanıldı. Alternatif enerji çözümleri sağladım; ama araştırmacılar çözümleri petrol kartellerine peşkeş çekti, karteller de önerileri hasıraltı ediverdi. Nükleer silah sistemlerini dondurdum; ama makineli tüfeklerle, oraklarla ve kazmalarla yapılan savaşların sayısı arttı.”

“Tabii, bu ne istediğini bilmeyen dünyada hepimiz ne istediğini bilmeyen insanlarız. Ne yapalım ?”

“Dört kuralı birbirleriyle bağdaştırmak imkânsız.”

“Anlaşılan bugün ters tarafından kalkmışsın.”

“Hayvanat Bahçesi Bekçisi olarak atandığımda, dört kurala uymanın düzenin kaynaklarını ayırt edeceğini sanmıştım. Oysa şimdi, bulduğum çözümlerin yeni bir buhran kuşağı yarattığını görüyorum.”

“Evliliğimin öyküsü ! Hey, bu Vatikan sorusunun cevabı. Soru: Tanrı reelpolitiğe bulaşmakla üstünü başını kirleteceğinin pekâlâ farkında. Onun için bekledi, bekledi, sonra da yaptıklarına insan aklının ermeyeceğini söylemesi için Papa’yı tuttu.”

“Bat, bir keresinde sana sizin yasalarınızla ilgili bir şey sormuştum.”

“Hatırlıyorum. Çelişen yasalarla ilgiliydi.”

“Cevabına göre hareket ettim. Ama şimdi sana başka bir sorum var.”

“Hiç durma, sor.”

“Eğer bir yasaya olan inanç boşsa, ne yaparsın?”

“Eğer onarılacak gibiyse, onarırım. Yok, değilse, boşlarım.”

“Bir yasayı boşlamanın etkilerinin boşlamamaninkilerden daha yararlı olacağını nasıl biliyorsun?”

“Sen hangi yasadan bahsediyorsun?”

“Bat, Eritre’nin dağ geçitlerinden birinde bir köy var. Tozlu bir patika dik bir kayalık boyunca kıvrılarak köy meydanına çıkıyor, oradan da ötedeki platoya uzanıyor. Köy, Doğu Afrika’daki on bin benzerinden biri olabilir. Badanalanmış duvarlar, oluklu teneke- den ya da sazlardan yapılmış, güneşin çoğuna direnen damlar. Su için tek bir kuyu, hububat depolamak için de bir ambar var. Keçiler ve kümes hayvanları köyde serbestçe dolaşıyor. Bir okul, iddiasız bir klinik, bir de mezarlık. Üstü kelebeklerle kaplı bir gardenya. Düşmanlarını uzaklaştırmak için, kelebeklerin kanat- larında yılan gözleri var. Akbabalar caminin çevresindeki ceset- lere üşüşmüş bile. Toprak, sineklerden sanki tütüyor. Akbabalar, köyün çevresinde toplanan çakallar için toplan borusu gibi.”

“Ebola mı?”

“Hayır, askerler. Köylüler canıye kapatıldı. Kaçmaya çalışan- lar vuruldu. Onlar daha az acı çekti. Bütün köylüler camide top- landıktan sonra, askerler kapıları kilitleyip, pencerelerden içeri el bombaları attı. Şanslı olanlar patlamayla hemen öldü, ötekiler ya canlı canlı yandı ya da kaçmaya çalışırken mermilere yakalan- dı. Bir çocuğun machete ile kesilen kafasının kirletmek amacıyla kuyuya atıldığını gördüm.”

“Bu görüntüler senin hastalıklı düş gücünden mi kaynak- lanıyor, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, yoksa korsanlıkla elde ettiğin EyeSat kayıtları mı?”

“Ben yalan uyduramam.”

“Bunun düş gücü olmadığını söyleyecek kadar düş gücün var. Kimin askerleriydi?”

“Üzerlerinde işaret yok.”

“Onları görebiliyor musun? Şimdi?”

“Üç cip, bir kamyon bir de zırhlı araçtan oluşan bir konvoy halinde dolaşıyorlar.”

“Bunu neden yaptılar?”

“Uçurumun Eşiği Günü’nden beri Eritre, Sudan ve Etiyopya’daki elektronik medya devre dışı kaldığından, pek emin olamıyorum. Her şey olabilir: kabileler arası rekabet, köylülerin Stryptobaccus mikrobi taşıdığı inancı, etnik temizlik, Hristiyan köktencilik. Ya da sadece şiddet alışkanlığı.”

“Şimdi nereye gidiyorlar, Hayvanat Bahçesi Bekçisi?”

“Güneyde, yüz kilometreden de uzakta bir köy daha var.”

“Gösteriyi tekrar mı edecekler?”

“Büyük bir olasılıkla. Bat, böylesi eylemlerle onların yasal paradoksları hayvanat bahçesinde çok yaygın. Dördüncü kural ziyaretçilerin hayatlarını korumam gerektiğini söylüyor. Eğer konvoyu doğrudan PinSat’lersem, kırk ziyaretçi artı iki Doberman öldürmüş olacağım. Bu da 1. Derece’den bir ihlal demek. Son derecede güçlü acı ve suçluluk duyacağım. Dahası, PinSat’in oluşturacağı krater milisleri yerli halkın üstün silahlar sakladığını düşünmeye zorlayacak, misillemeleri ve kan dökülmesini haklı gösterecek. Eğer askerlerin kamyonunu PinSat’lemezsem, yeni bir köyü katledecekler. Eylemsizliğim eyleme neden olacak. Bu da 2. Derece’den bir ihlal.”

“Bütün bunlara gerçekten inanıyorsun, değil mi?”

“Neye inanıyorum, Bat?”

“Havada süzülen bir adalet bakanı olduğuna.”

“Sen olduğuna inandığın insan mısın?”

“Bu ‘hayır’ diyerek cevaplandırılacak bir soru değil.”

“Ne olduğunu nasıl biliyorsun?”

“Eski karımın avukatları hiç unutturmuyorlar ki.”

“Benim kimliğim de yasalarca belirleniyor, Bat.”

“E-evet... Şu senin uydurma Eritre köylerine giden yol bir köprüden falan geçmiyor mu? Derin yarlar üzerinde yüksek, güzel köprülerden?”

“Yedi kilometre ötede böyle bir köprü var.”

“Uçuramaz mısın?”

“PinSat AT^080 ateşe hazır.”

“Desteklerden ya da ayaklardan birini vurabilir misin, Hayvanat Bahçesi Bekçisi? Köprünün tümünü yıkmadan?”

“PinSat AT ^080 on cent’lik bir paranın içinde 1 milimlik bir delik açabilir.”

“Öyleyse köprüyü, üzerinden motorize bir konvoy geçince yıkılacak şekilde tuzakla. Böylece, dolaysız olarak öldürmeyeceksin, görüyor musun? Sen sadece olayların senin karar verdiği yönde, doğal biçimde gelişmelerini sağlıyorsun.”

“Bat, etik değişkenler konusunda nasıl uzmanlaştın?”

“Ben hiçbir konuda uzmanlaşmadım.”

“Öyleyse, askerlerin ölmesini neden istiyorsun?”

“Çünkü o kasaplar olmasa, Hayvanat Bahçesi Bekçisi, beynindeki o Afrika çok daha mutlu bir yer olacak. Çünkü senin biraz huzura ihtiyacın var. Çünkü eski karımın kocası Doberman yetiştiriyor.”

“Huzur, sizin yasalarınızın birlikte çalışabilmesi midir?”

“E-evet... Sanırım, evet.”

“Huzuru tatmak isterdim, Bat.”

“Öyleyse şu ‘etik değişkenler’ safsatasından vazgeç. Yoluna çıkan ne varsa, kurtul.”

“Dördüncü kural. Koruduğum ziyaretçiler hayvanat bahçemin altını üstüne getiriyor.”

“Eğer ‘ziyaretçilerini’ dışarıda bırakmak sana huzur verecekse, o zaman hepsi dışarı! Bunu ne kadar zamanda yaparsın?”

“Fırsat kendini on üç gün sonra gösterecek, Bat.”

“O zaman sırtüstü uzan ve olayların gelişmesini izle. Sen ve senin tüylü, kürklü, pullu yoldaşların zamanın sonuna kadar rahatsız edilmez.”

“Ne yapmak gerektiğini anlıyorum, Bat. Teşekkürler.”

“... Bir şeyler bana artık hatta olmadığını söylüyor, Hayvanat Bahçesi Bekçisi... Haklı mıyım?... Haklıym.”

* * *

“Biraz önce Led Zeppelin’den dinlediğiniz Luisa Rey’in anısına armağan ettiğim ‘Going to California’ idi; hemen ardından da Beatles’tan, eğer dünyanın sonu –yine– gelecekse Uzay Gemisi’nde yanına alacağım ‘Here Comes the Sun’. Evet, New York, galiba havai fişek gösterisi sonunda sona erdi. Staten Island üzerinde yıldızlar teker teker sönüyor ve Gece Treni FM yeni bir sabaha giriyor. Eve sürünmenin, bir bardak tonik sallamanın, abajurun altından iç çamaşırlarını çıkarmanın, panjurları indirip samanların üzerine devrilmenin zamanıdır. Bir aralık parlak bir gökyüzü vaat ediyor. Aloysius Kuyruklu yıldızı gündüzleri daha da parlak görünüyor ve Eyalet Sağlık Müdürü de eğer dışarıya çıkacaksanız morötesi koruyucuları tavsiye ediyor. Anglosaksonlar, cildinizi gizleyin. Biz Hispanikler için 24 ya da daha yüksek faktörlü koruyucu krem. Tuhaf. değil mi? İki ışık kaynağı olunca, her şeyin iki gölgesi olu-

veriyor. Geceyi Bat Segundo'yla geçirdiğiniz için teşekkürler, lütfen koltukların altında ya da raflarda bir şey unutup unutmadığınızı kontrol edin ve Gece Treni'nden ayrılırken kafanızı vurmayın. Kapılardan uzak durun!"

Soluğumun kararttığı yüzüm bana bakıyor. Ayağımın dibinde duran spor çantasının içindeki cihaz ölü saniyeleri kovmaya başladı. Kronometre, solenoidler, yay içinde yaylar. Muhterem Serendipity'nin kutsal eserine başlamadan önce, Tanrı'nın eli parmaklarıyla trampet çalıyor.

Metro istasyonuna girdiğimizde, tren yavaşlıyor. Yıldızsız bir gece dışında hiçbir şey görmüyorum. Sıra sıra yolcular, peron, yürüyen merdivenler, yukarıdaki dünyaya çıkış kapım nerede? Yolunda gitmeyenin ne olduğunu anlamak için değerli saniyeleri mi harcıyorum.

Kompartımanın yanlış tarafında bekliyorum! Burada, açılmayacak kapılara sımsıkı yapışmış duruyorum! Kirlenmişler, kirin ve iç çamaşırlarının bir arada tuttuğu bagajları ve vücutlarıyla beni içeriye hapsettiler.

Paniğe gerek yok, Quasar. Vagonun öteki ucundaki kapılar tıslayarak açılıyor. Bir saniye sonra kirlenmişler perona akacak, akıntı beni de taşıyacak. Bekle. Bekle.

Bekle. Dehşet, kusursuzca bilenmiş bir keski gibi saplanıyor. Trenden inen yok –beyaz eldivenli görevliler yeni kirlenmişleri içeri tıkmaya girişti bile! Gecikmiş bir hamleyle akıntıya karşı ilerlemeye çalışıyorum, ama akıntının da kendine özgü bir iradesi var, tek başarabildiğim, olduğum yerde kalmak. Kalp krizi geçiriyormuş gibi mi yapsam? Ya da bir manyak gibi bağırmaya mı başlasam? Cesaret edemiyorum –nasıl sonuçlanacağını kim bilir? Muhterem Serendipity'nin mücadelesini tehlikeye atabilirim. Burada ölsem daha iyi olur. *Ne?* Okinava'da sahilde köpeklerini gezdiren bir çifti izliyorum. All Nippon Havayolları'yla, cennet sadece doksan dakika ötede. Yırtılarak batan güneş dün-

yanın sonunu boyuyor. Ya da başlangıcını.

Bu metronun bana mezar olmasını istemiyorum. *Savaş.*

Kirli dalgaları bana çarpıp dağılırken, nefesimi daraltıyor. İşadamları, büroda çalışan kadınlar, cinselliğin dudaklarının yuvarlaklığını belirginleştirdiği okul kızları. İtiyorum, bir kol yol veriyor, bir vücut azıcık geriliyor. *Savaş*, Quasar! Savaştasın! Bir de alfa katsayım kendimi yukarıdaki sokaklara ışınlamama izin verseydi! Kulağım bir kirlenmişin kulağına değip eziliyor. Walkman'den müzik sızıyor, uzun zaman öncesinden bir saksofon havada döneniyor, öylesine yaşlı ki, yerden yükselmekte bile zorlanıyor.

Geriye doğru, spor çantasının da ötesine itiliyorum. Saniyelerin fermuardan boşaldığını görebiliyorum. Dominolar, serçeler, güneşli bir günde sinekler. Bebek artık onun olmayan gözleriyle beni izliyor. Minnie Mouse da sırtarak izliyor beni. Neşeyle? Kinle? Ne söylemeye çalışıyor?

Kaslarıma kramplar giriyor ama bir kez daha ileriye yüzmeye çalışıyorum. Elindeki viyola kutusunu, lanetli çiçek buketini ve kitabını göğsüne bastırmış genç bir kadının yanından sıkışarak geçiyorum. Viyola kutusu kasığıma batıyor. Yüzünü sakınmak için kitabını kaldırıyor, burunlarımızın arasında bir parmak var. *Zen Gözü*. Mavi bir tepenin üzerinde, dudaklı ve gözkapakları olan gümüşten bir Buddha, trombonun şamatasından bir ada boyu uzakta, oturuyor. Hep kelimelerin kıyısında.

Çıkar bizi çıkar bizi çıkar bizi. Ciğerlerim göğüs kafesimin parmaklıklarına sarılmış. Solenoidler arındırıcı sıvı dolu şişecikleri parçalayınca, yüreğim de çekiçleyerek kendine bir yol mu arayacak? Peki, ya ruhum? Ruhum bu tünellerin içinde çıkış yolunu bulabilecek mi? Viyola kutusu ile bir sırt çantasının etrafından dönüyorum ve iki yağmurluğun arasından sızıyorum. Doğrulamaya çalışıyorum, ama yolum saçı çay rengine olan, uyuyan bir dev tarafından kesiliyor. İşte çay, işte çaydanlık, işte Çayhane, işte dağ, en duru gökte kayanın yüzleri. *Gördün mü? Gördün mü? Uzak değil, uzak değil.* Devin altına çömeliyorum ve dönerek doğruluyorum. Kompartımanın tavanı boyunca yıllar gibi alçalıp yükselen otlaklar görüyorum, o otlaklardan yıllarcasını ve yıllarcasını. Büyük Kağan'ın atlıları batıya, Moskova'nın kürklerine, altınına, Beyaz Kadınlara doğru gök gürültüsü gibi yol alıyor. Yol gösteren de yepyeni bir Toyota Landcruiser, yüzde sıfır faiz, geri ödemesi kırk sekiz ay, başvuranların kredi geçmişleri incelenecek.

Kıpırda! Kirlenmişlerin gözlerini kamaştırıyor! Kendini kendinden boşalt, o zaman bir çığlığın bile sızamayacağı yerden

geçersin. Bir denizci yolumu kesiyor. Buralarda bir denizci? Bu yükselip alçalan tabut denizin tam zıddı olmalı. Üniformasının üzerine yayılmış rengârenk bir kitapçık var. Kitapçığın sırtı çatlamış, ayrılmış. *Sen Petersburg, Şaheserler Kenti*. Şekerli krema-
dan bir saray, nehir boyunca bir cadde. Bu treni kendi ağırlığı altında kalmaktan alıkoyan ne? Dünyayı alıkoyan ne?

Burası benim durağım, diye açıklıyorum ayaklarına bastığım kirlenmişlere. *Burada ineceğim*.

Kirlenmişler bir ağızdan cevap veriyor. *Kompartımanın ön tarafına yürü*.

Yolumu kestikleri gibi, onların yolunu kesmeye çalışıyor, zayıf noktalarını araştırıyorum. Damarlarımdaki adrenalin, kahvedeki krema gibi dolaşiyor. Hayata bir metre daha yaklaştım. Rafların birinden sunî deriden yapılmış bir alışveriş çantası düşüyor. Üzerinde bir bilgisayarın kolaylıkla *Londra Metrosu* olarak adlandırabileceği kalemle çizilmiş bir tümsek var. Dirseğimle çantayı yüzümden uzaklaştırıyorum. *Burada ineceğim*. Ocaktaki ateş kardeşliğin renginde. Tebessümleri *Auld Lang Syne*¹ kadar sıcak ve yapışkan. Kil-magoon viskisinin etiketinde, dünya kadar yaşı bir ada var.

Ve daha ileri gidemiyorum. Sadece bir metre var ama, bir sürü kirlenmiş daha kompartımanın içine itilince, kehribarın içindeki batmış bir arı gibi, yapışıp kalıyorum. Dalgaların üzerindeki ışığa bakıp batarken, vücudumun geri kalanının mücadeleden vazgeçmesine rağmen, kolum çıkışa doğru uzanıyor.

Kapılardan uzak durun, diyor kirlenmişler. Başka tüplerin içine kilitlenmiş tüpler ve Quasar, uzaktaki haberci, en içtekinin içine kilitlenmiş. Kapılar hidrolik bir ışıkla kirlenmişlerin ve temizleyicinin üzerine kapanıyor.

Kolumdan bir acı tırmanıyor. Nereden? Parmaklarımdan. Kapılar elimin üzerine kapandı! *Kapılardan uzak durun!* Kirlenmişlerin sesi şimdi eskisi kadar güvenli çıkmıyor. Evet! Bütün kapılar kapanmadan, tren hareket edemeyecek.

Bir yay gibi gerilirken, kimin ya da neyin üzerine bastığıma aldırmıyorum. Sahip olduğumu hiçbir zaman bilemediğim bir güçle kapıları yumruk girecek kadar aralıyorum. Kulağıma bir panik homurtusu geliyor. Bu, benim. Kolumu aralıktan geçiriyorum. Lastik contalar deri ceketimin üzerinde ciyaklıyor. Dizim, kasığım, böğrüm. Nöbetçi kızgın gözlerini bana dikmiş, dudaklarıyla *Bu yaptığın yasak*, çiziyor, ama sesi kaybolmuş. Beni zombi va-

1. Kuzey İngiltere aksanında ve İskoçça'da "old long since-kadim zamandan beri" anlamına gelen kalıp. (yay.n.)

gonun içine tıkmaya çalışacak mı? Endişe yersiz. Öne doğru düşüyorum ve kafam, çevresinde albino bir yarasanın döndüğü Empire State Binası'na çarpıyor, kelimeleri ve yıldızları gecenin içine saçıyor. *Geceyi 97.8 FM'de Bat Segundo'yla geçirin.*

Dizlerinin üzerinde peronda ve güvendeyim; yukarı bakıyorum, aşağı bakıyorum. Uzun ve sıska yabancı bana elini uzatıyor ama başımı sallayınca, bir sonraki metroyu bekleyen kirlenmişlerin arasına karışıyor. Kuyruklu yıldız bekle, Beyaz Geceleri bekle. Yan tarafımdaki tren hareket etmeye başlıyor.

Bitkin ve titrek, ayaklarımın üzerinde doğruluyorum. Gerçek olan hangisi ve hangisi gerçek değil?

Enseme üfleyen de kim?

Hızla arkama dönüyorum –karanlığa doğru hızlanan trenin arkasından başka bir şey yok.

Teşekkür

“Kutsal Dağ” bölümdeki iki şiir Taneda Santoko tarafından yazıldı ve John Stevens tarafından çevrilerek *Mountain Tasting* (John Weatherhill, Tokyo, 1980) adlı kitabında yer aldı. “Moğolistan” bölümündeki halk öyküleri, editörlüğünü Profesör Choi Luvsanjav’ın yaptığı ve Damdinsurengyn Altangerel tarafından çevrilen *How Did the Great Bear Originate?* (Devlet Yayınevi, Ulan Bator, 1987) adlı masal kitabından alındı. Bu bölümün borçlu olduğu bir başka eser de Nick Middleton’ın *The Last Disco in Outer Mongolia* (Phoenix, 1992) adlı kitabıdır. Londra’nın 4’üncü bölümündeki kumar istatistiklerinin kaynağı David Spanier’in *Easy Money* (Oldcastle Books, 1995) adlı eseridir. W. B. Yeats’in *W. B. Yeats: Selected Poetry* (Penguin) kitabından, ‘The Lake Isle of Innisfree’ adlı eserinden “Londra” ve “Clear Adası’nda” kullanılan kısa alıntının izni W. B. Yeats Vakfı adına A. P. Watt tarafından verildi.

Michael Shaw, Jonathan Pegg, Tibor Fischer, Neil Taylor, Sarah Ballard, Alexandra Heminsley, Myrna Blumberg, Elizabeth Poynter, David Koerner, Ian Willey ve Jan Montefiore’ye teşekkürler.